

BÁLICSI INTEGRÁCIÓS NEVELÉSI ÉS OKTATÁSI KÖZPONT

**Általános Iskola, Szakképző Iskola,
Speciális Szakiskola, Kollégium és Korai Fejlesztő**

7635 Pécs, Bálicsi út 29.

Telefon: 06 72 310 299; fax: 06 72 310 401

E-mail: vva@vva.hu; binok@vva.hu

Pedagógiai Program

**5. számú melléklet
(speciális szakiskolai oktatás)**

1. A speciális szakiskolai felvétel követelményei:

A speciális szakiskolai képzés 9-10. osztályába jelentkezhetnek mindazon tanulók, akik sikeresen befejezték az általános iskolai tanulmányaikat, és kiscsoportos differenciált képzésre van szükségük valamely sérülésük (érzékszervi,- értelmi,- mozgássérülés, magatartászavar, autizmus), vagy krónikus betegségük miatt. Rendelkeznek valamely tanulási képességet vizsgáló szakértői bizottság véleményezésével, speciális szakiskolai oktatásra irányuló javaslatával.

A speciális szakiskolai képzésben részt vehetnek azok a tanulók is, akik az általános iskolai végzettség hiánya miatt felzárkóztató oktatásban részesültek, és elmúltak 16 évesek.

2. Megszerezhető képesítések, megszerezhető kompetenciák:

- 9-10. évfolyamról speciális szakiskolai bizonyítvány
- közismereti oktatás, (szinten tartás)
- pályaorientációs képzés
- szakmai előkészítő szakmai alapozó képzés az alábbi szakmacsoportokban:
- informatika (7), a könnyűipar (10), az egyéb szolgáltatások, kis- és kézművesipar (19), mezőgazdaság (20)

2007 illetve 2008 szeptemberétől (az országos bevezetés ütemezése szerint) művészet, kézművesség, közművelődés, kommunikáció; könnyűipar, mezőgazdaság, ügyvitel és egészségügy

- életviteli ismeretek
- az egészségnevelés alapjai

3. A helyi tantárgy- és óraterv**3.1. Speciális szakiskola 9-10.osztály**

	9.	10.
Kötelező tantárgyak		

<i>Magyar nyelv és irodalom</i>	4	4
<i>Történelem</i>	2	2
<i>Matematika</i>	3	3
<i>Természetismeret</i>	6	4
<i>Földünk és környezetünk</i>		
<i>Biológia és egészségtan</i>		
<i>Fizika</i>		
<i>Kémia</i>		
<i>Idegen nyelv</i>		1,5
<i>Testnevelés</i>	2	2
<i>Rajz</i>	1	1
<i>Ének-zene</i>	1	1
<i>Informatika</i>	1	1
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1
<i>Szakmaelőkészítő</i>	4	
<i>Szakma alapozó</i>		7
<i>Pályaorientáció</i>	1	
Kötelező összesen	27,5	27,5
Szabadon választható tárgyak		
<i>Életvitel</i>	2	2
<i>Hittan</i>	1	1
<i>Szabadon felhasználható (sport, énekkar, szakkör, közösségi tevékenységek)</i>	7	7
Szabadon választható összesen	11	11
Mindösszesen	38,5	38,5

Az iskolánkban az osztályok, szakkörök és csoportbontások minimális létszáma 7 fő

Speciális iskolai szakképző osztályok, 11-14. évfolyamokon

A mindenkori központi szakmai és vizsgakövetelmények, az NSZI által speciális szakiskolákra kidolgozott tantervek szerint.

Az új OKJ szerint a későbbiekben (az országos bevezetés ütemezésének megfelelően, az NSZFI átdolgozása alapján):

OKJ-s szakmákon belül a rész-szakképesítések szakmái

31 215 02 népi kézműves

- szőnyegszövő
- takács (vászonszövő)

31 622 01 kertész

- gyógynövénytermesztő,

A tantervi háló a törvények változása, az iskola vezetése és a tantestület döntése alapján évente felülvizsgálatra kerül.

Mindenkor mellékelni szükséges a megváltoztatott tantervi hálót.

A pedagógusok minden évben új tanmeneteket készítenek, és azt kiegészítik az új tanulók egyéni fejlesztési tervével.

Az egyéni fejlesztési tervnek tartalmaznia kell:

- Családi, szociokulturális háttér, az eddig kapott vagy most folyó szakszolgálati segítség
- Egészségi állapot
- Érzékelés (érzékszervek épsége)
- Figyelem (tartósság, erősség, megosztottság)
- Mozgás (egyensúly, statikus helyzet, nagymozgások, finommozgások)
- Beszéd(beszédértés, artikuláció)
- Orientációs készség: tájékozódás saját testén, térben, viszonyítások értelmezése

- Szeriális észlelés – sorrendiség, (tárgyak, számok, hangok, betűk sorrendje)
- Gondolkodás: elemző készség szintje, összegezés, problémamegoldás, lényegkiemelés, fogalomalkotás-csoportosítás, általánosítás-következtetés, emlékezet szintje: közeli megjegyzés és megtartó emlékezet, felidézés gyorsasága
- Viselkedés, magatartás: szokások (különösen tanulási szokások) játék evékenység, alkalmazkodási készség, szocializáltsági – neveltségi szint.

4. A helyi tantervek tananyaga és követelményrendszere

A helyi tantervben rögzített egyes tantárgyak tananyagai és követelményei - terjedelmüknél fogva - a pedagógiai program függelékében szereplő dokumentumok. Iskolánk a NAT 2003 (243/2003.(XII.17.) Korm. rendelet) alapján, **valamint az NSZI által átdogozott speciális szakiskolai tantervek** és az Országos Köznevelési Tanács (OKNT) javaslatára az oktatási miniszter kerettantervvé nyilvánított tervek szerint dolgozik. Ezek a tantervek és óratervek megfelelnek az óraszám-csökkentési előírásoknak is (10/2003. (IV.28.) OM). Valamennyi eredeti tanterv megtalálható az OM és az Országos Köznevelési Intézet számítógépes tantervi adatbázisában. Részletesebb, a felhasználók szempontjából kezelhetőbb változata pedig nyomtatásban is hozzáférhető.

A mellékelt tantervek az alábbi elemeket tartalmazzák:

- a) A *célkitűzések* a személyiségdimenziók mentén veszik számba az adott tantárgy keretében fejlesztendő szükségleteket, attitűdöket, képességeket, alakítandó énkép- és világmépelemeket.
- b) A *tematikus tananyag* taxonomizált ismeretrendszer tartalmaz. A valóság, a kultúra, az érték világából kiválasztott tanulási-tanítási követelményekké tett ismereteket írja le.
- c) A *tanulási program* a tanulók által elvégzendő tevékenységeket rögzíti.
- d) A *teljesítmények* azok a tantervi követelmények, amelyeket a tanulóknak kell produkálniuk ahhoz, hogy az adott évfolyam végén megfelelt (elégséges), illetve kiváló (jeles) teljesítményminősítést (osztályzatot) szerezzenek.

Az egyes tantervi részek *kölcsönösen megfeleltethetők* egymással. Azaz valamennyi témához (lásd: tematikus tananyag) tanulói tevékenységek (lásd: tanulási program) kapcsolódnak, illetve valamennyi témához és tevékenységhez teljesítmény-követelmények rendelődnek.

A fentieken túl az egyes tantervek tartalmazzák az adott tantárgy tanulásához-tanításához javasolt *heti óraszámot*, ajánlott *taneszközöket* és *tanítási segédleteket*.

A Nemzeti Alaptanterv részletes *követelményeinek* struktúrájától annyiban tér el a KÉK részletes tanterve, hogy a tananyag helyett *tematikus tananyagot* rögzít, fejlesztési követelmények (kompetenciák, képességek) helyett a tanulók *tanulási tevékenységeit* írja le a tanulási programban, továbbá a minimális teljesítmények mellett megadja a *jeles teljesítményeket* is.

A részletes tantervek tanulási programjának kidolgozását a program tanulószemlélete indokolta. A tanuló tevékenységeit feltétlenül szükséges rögzíteni, hiszen azok eredményes művelésének kimeneteként jelentkezhet a mérhető, regisztrálható teljesítmény. Feltehetően e részletes tantervet a tanulók is kézbe veszik (hiszen deklarált joguk, hogy tájékozódjanak, beavatottá váljanak a tanulásuk tárgyát meghatározó dokumentumokba), ezért fontos, hogy saját tanulási tevékenységeikkel és lehetséges teljesítményeikkel szembesülni tudjanak a tanterv révén.

5. A tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

A helyi tantervben a tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának alapelveként rögzíthetjük, hogy az NAT -konform legyen.

Azon tantárgyakból, illetve évfolyamokon, ahol nem áll rendelkezésre versenyképes tankönyv, vagy taneszköz, a következő elveket kívánjuk követni:

A taneszköz feleljen meg az életkori sajátosságoknak;

A taneszköz képezze le a helyi program tananyag követelményeit;

Illeszkedjen a taneszköz a helyi program nevelési és fejlesztési céljaihoz;

Évenkénti felépülő jellegű teljes értékű tankönyvsorozat legyen;

Árarányosan ne terhelje túl a szülők anyagi teherbíró képességét;

Minden egyes tantárgyi tantervhez pedagógiai segédletek és az adott tantárgy tanulását segítő – zömmel a tantervhez kifejlesztett – taneszközök tartoznak. A tantárgyi tanterveken túl minden egyes tantárgyhoz többféle pedagógiai segédletet rendelhetünk.

Ezek az alábbiak:

- a) tanítási program (vagy tantárgyi útmutató)
 - b) feladatgyűjtemény
 - c) időterv (tanmenet)
 - d) mérőlap és értékelési útmutató
- a) A tanítási program az adott tantárgy (adott évfolyamon történő) tanításához, a tanulás segítéséhez szükséges pedagógustudást írja le.
- b) A feladatgyűjtemény feladatai, feladattípusai a differenciált tanulásirányításhoz adnak segítséget tantárgyanként (évfolyamonként). Használatuk megkönnyíti az egyes foglalkozásokra, órákra történő felkészülést. A feladatok leképezik a részletes tanterv tananyagait, és lehetőséget kínálnak az egyes tevékenységek és ismeretek minél változatosabb gyakoroltatásához.
- c) Az időterv (tanmenet) az egyes tevékenységek és ismeretek tanulásának, gyakorlásának időbeni tervezéséhez nyújt segítséget tantárgyanként (évfolyamonként).
- d) A mérőlap az egyes tantervi témákon belüli ismeretek és tevékenységek tudásának, a tudás mélységének ellenőrzését segíti tantárgyanként (évfolyamonként). A mérőlap feldolgozását értékelési útmutató segíti.

6. Az iskola magasabb évfolyamába lépés feltételei

A pedagógiai értékelés lényege a viszonyítás, - viszonyítás a követelményekhez, a tanuló korábbi teljesítményeihez, a társakhoz.

Az értékelés információkat ad a célok megvalósulásának mértékéről és szintjéről.

Az értékelést olyan folyamatnak is tekinthetjük, amelyben összefüggéseket keresünk a célok, a folyamat és az adott aktuális állapot között.

Az értékelés funkciója az is, hogy tudatosítsa a tanulóknak, hogy a tanulás célja saját személyiségük fejlesztése, tudásuk gyarapítása.

Az értékelést a tanítási órán és azon kívül az alábbi módokon fejezzük ki:

- metakommunikációs jelzésekkel,
- szóbeli vagy írásbeli véleménnyel,
- százaléktérképpel,
- osztályzattal,
- a felsoroltak kombinációival.

Az értékelés funkciói:

Diagnosztikus, prognosztikai, korrekciós funkció, amely fontos információkat ad a pedagógusnak a helyzetelemzéshez, a csoport és az egyén tanulási folyamatának tervezéséhez.

Formatív, fejlesztő, szabályozó funkció, amely a tanulás folyamatához, annak korrekciójához ad segítséget pedagógusnak, szülőnek, diáknak.

Szummatív funkció, megerősítés, visszacsatolás, szelekció, amely egy-egy tanítási-tanulási periódus végén regisztrálja az eredményeket a pedagógusnak, szülőnek, tanulónak ad információkat.

7. A szöveges értékelés koncepciójának elvi kiinduló pontjai

- Az értékelés a gyerekekért, s elsősorban a gyerekeknek szóljon.
- Alakítsa a helyesen értékelést, segítse a reális önismeretet.
- Nyitott legyen, amely nem ítéletet alkot, hanem tükröt tart.
- A gyerek lehessen aktív részese a saját fejlődésének.
- A szülő és a pedagógus közösen gondolkodhasson a gyermek

8. Az iskola magasabb évfolyamába lépés feltételei 2:

Az iskola évfolyamain a magasabb osztályba lépésének feltétele a helyi tantervben rögzített tantárgyak követelményeinek legalább minimum (elégséges osztályzatú) szintű teljesítése.

Az intézmény 9-14. évfolyamain ötfokozatú skála szerinti [elégtelen (1), elégséges (2), közepes (3), jó (4), jeles (5)] osztályzatot kapnak félévkor és évvégén a tanulók a tanult tantárgyakból.

Az év végi osztályzatok esetében legfeljebb két elégtelen érdemjegy esetén a tanuló augusztusban javítóvizsgát tehet.

Három vagy több tárgyból kapott év végi elégtelen osztályzat esetén:

- a) a tanköteles korú tanuló az adott osztályt ismételni köteles
- b) nem tanköteles korú tanuló az adott osztályt megismételheti.
- c) a tanuló (szülő) kérésére, osztályfőnöki és szaktanári javaslat alapján a tantestület egyedi döntéssel még ilyen esetben is javítóvizsgát engedélyezheti, ha továbbhaladási feltételre esélyt lát, vagy bármely máspedagógiai, pszichológiai oka van. A döntést a tantestület átruházhatja a tagozaton, vagy az osztályban tanítók teamjére.

Magasabb évfolyamba történő lépés további lehetősége a tanév végi osztályzat megszerzése osztályozóvizsgán. Különleges továbbhaladási eset, ha a tanuló tanulmányi idő lerövidítésével (osztályugrással) egy tanév alatt két osztályt lép előre osztályozóvizsga letételével.

Osztályozó vizsgát köteles tenni az a tanuló:

- akit az iskola igazgatója felmentett a tanórai foglalkozások látogatása alól;
- akinek az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse;
- aki egy tanévben 250 óránál többet mulasztott;
- aki előrehozott érettségire jelentkezik úgy, hogy a vizsga kezdetére érvényes zárójegye legyen.

- aki a tanévben magántanuló volt.

Iskolánkban az osztályozó vizsgák tantárgyai:

9-10. évfolyam: anyanyelv és irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv, földrajz, fizika, biológia, kémia; választható és szakmai alapozó tárgyak.

A szakmatanulás éve alatt szakma elméleti tárgyakból lehetséges osztályozó- ill. javítóvizsga. Szakma gyakorlatból való elégtelen osztályzat, és a szakmai gyakorlatról (3 napon túl) való távolmaradás a tanév megismétlését vonja maga után.

Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének formái, követelményei, a tanuló tudásának értékelése és minősítése milyen módon történik

Mind az ellenőrzés, mind az értékelés a pedagógus munka jellegű tevékenysége. Az ellenőrzés során a pedagógus az általa indított bármely tanulási folyamatról információkat (leginkább adatokat, de ezek mellett benyomásokat, hangulatokat stb.) gyűjt, elemez, dolgoz föl, s dönt arról, hogy ezeket értékeli-e. Kommunikációs szempontból az ellenőrzés öncímzettje a pedagógus, alanya a gyerek, tárgya a gyerek tantárgyi és nem tantárgyi teljesítményének, magatartásának, érzelmi életének egy-egy megnyilvánulása. Az értékelés címzettje viszont a tanuló, akinek az értékelés eredményét, az értéket tudomásul kell vennie, fel kell dolgoznia, be kell építenie énképébe. Az értékelés ugyanis mindig minősít, a minősítés pedig a tanuló teljesítményének a visszacsatolása a tanuló számára: megerősítése abban, hogy egy tanulási folyamatban éppen hol tart. A pedagógus értékelő, minősítő tevékenysége során értékeket vagy az értékek hiányát állapítja meg a tanulók tudásáról, szorgalmáról, magatartásáról. Az értékelés és osztályozás azonos fogalomkörbe tartozik, mivel mindkettő valamilyen minősítést fejez ki. Az osztályozás a tanulási célok (követelmények) egybevetése a tanuló összteljesítményével rangskála segítségével. Az osztályozás az értékelés alapvetően fontos formája: érdemjegyekkel, osztályzatokkal való értékelés.

Az értékelésnek két fajtája van: a formatív és szummatív értékelés. A formatív (formáló-segítő) értékelés alakító, a folyamatba beiktatott, a tanuló számára pontos eligazítást nyújtó, a szummatív (lezáró-összegező) értékelés viszont a nagyobb egységek végén megejtett minősítés. A formatív értékelés lehet érdemjeggyel és nem érdemjeggyel kifejezett.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei:

- Egyéni fejlesztésre alkalmas feladatok adása

- Önművelési feladatok, önművelési képességeket fejlesztő feladatok adása
- A házi feladatok ne a fegyelmezés eszközei legyenek
- A házi feladat ne a tanulók önhibáján kívül elmulasztott tanórai tevékenységek pótlása legyen
- A gyakorlást, a bevésést, a képességfejlesztést szolgálja
- Alkalmas legyen önművelési technikák gyakoroltatására
- A tanulási képességek fejlesztését szolgálja (emlékezet, koncentráló képesség, gondolkodási műveletek)
- A házi feladat az önállóságra nevelést, a felelősségtudat a munkavégzés pontosságának kialakítását szolgálja

A tanulószobai foglalkozások szervezésének elvei:

- A házi feladatok elvégzésének színtere legyen
- A tanulási képességek fejlesztését szolgálja (memória, gondolkodási műveletek, koncentráló képesség stb.)
- Az írásbeli, szóbeli feladatok elvégzésének logikus lépéseit gyakoroltassa. A pihenés és a rekreáció helyes arányú színtere is legyen. A helyes tanulási szokások kialakítását, megerősítését szolgálja. Célja legyen a tanuláshoz és tudáshoz való viszonyulás javítása

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának korlátai:

„Kisiskolás korban a tanulási képesség az érdeklődés, a kíváncsiság és a kompetenciára törekvés által motivált közös és egyéni tanulási tevékenységek keretében: problémahelyzetek megoldásával, kreativitást igénylő érdekes feladatokkal, a már megszerzett tudás szüntelen mozgósításával, új helyzetekben való felhasználásával fejleszthető leginkább. Az önálló tanulás képességének megalapozásához az olvasás-szövegértés fejlődésének függvényében néhány elemi tanulási technika tapasztalati megismerése és többszöri kipróbálása, valamint alapvető tanulási szokások (pl. tanulási sorrend, időtervezés, könyvtárhasználat, szöveghasználat, önellenőrzés, hibajavítás) alakításának megindítása is hozzá tartozik.” (Kerettanterv az alapfokú nevelés-oktatás bevezető és kezdő szakaszára [1-4. évfolyam] OM, Budapest, 2003.)

A kezdő tagozaton hét közben és hétfvégén is adható házi feladat, de az osztályban tanító teamnek egyeztetnie kell a naponta feladott anyagok mennyiségét. Hétköznap az írásbeli és szóbeli feladatok elkészítésére fordított idő

nem haladhatja meg az egy órát. Hétvégén ez az idő esetenként egy-két óra is lehet. Az évközi szünetekben inkább önművelési feladatok (kötelező olvasmányok elolvasása, feldolgozása stb.), a lemaradó tanulók esetében a felzárkózást szolgáló gyakorló anyag kijelölése célszerű. Hosszabb memoriter tanulására vagy több oldalas fogalmazás, elemzés elkészítésére (pl. 10-15 versszakos vers) biztosítsunk legalább 2-5 napot.

Az átvezető és a középszintű tagozaton hét közben és hétvégén is adható házi feladat, de az egy napra eső átlagos tanulási idő ne haladja meg a három órát.

A házi feladatok kiválasztása során kiemelt fejlesztési szempontok: „Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátítása, gyakorlatainak főleg a következőket foglalja magában: az előzetes tudás és tapasztalatok mozgósítása; az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások kiépítése; a csoportos tanulás módszerei, a kooperatív csoportmunka; az emlékezet erősítése, a célszerű rögzítési módszerek kialakítása; a gondolkodási kultúra művelése; az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása; az élethosszig tartó tanulás eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása; az alapkészségek kialakítása (az értő olvasás, az íráskészség, a számfogalom fejlesztése). Gondosan kutassa fel és válassza meg a fejlesztés tárgyi-cselekvéses, szemléletes-képi és elvont-verbális útjait, és ruházza fel azokat életszerű tartalommal. Törekedjen a gondolkodási képességek, elsősorban a rendszerezés, a valós vagy szimulált kísérleteken alapuló tapasztalás és kombináció, a következtetés és a problémamegoldás fejlesztésére, különös tekintettel az analízis, szintézis, összehasonlítás, általánosítás és konkretizálás erősítésére, a mindennapokban történő felhasználására.” (Kerettanterv az alapfokú nevelés-oktatás alapozó és fejlesztő szakaszára (5-8. évfolyam), OM, Budapest, 2003.)

Az osztályban tanító teamek alkalmanként elemezzék a tanulók napi/heti terhelését.

Hétvégére és a tanítási szünetekre adható házi feladat. A nyári, őszi, téli és tavaszi szünetekre időigényesebb feladatok (kötelező olvasmányok elolvasása, feldolgozása, évfolyamdolgozatok készítése, önálló ismeretszerzési feladatok stb.), a lemaradó tanulók esetében a felzárkózást szolgáló gyakorló anyag kijelölése célszerű.

9. A tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának és szorgalmának értékelése

Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.

A leggyakrabban alkalmazott formatív értékelés típusai

- Szóbeli számonkérés
- Tudásmérés

- Teljesítménymérés
- Teljesítményszűrés
- Rögzített válaszadást tételező feladat ellenőrzése: írásos vagy egyéb tevékenységgel (összekötés, aláhúzás, bekeretezés, megjelölés, sorszámozás, kiszínezés, berajzolás stb.) rögzített válaszadás.
- Teljesítménymérés
- Projektfeladat értékelése

A szummatív értékelés

A szummatív (év végi) osztályzatok megállapításához szükséges, hogy a pedagógus minden tanulónál ugyanazt az objektív eljárást alkalmazza

A szummatív méréshez használt tantárgytesztek:

- A tanár által készített mérőeszköz
- Standardizált mérőeszköz
- A tudásszintmérő tesztek
- Feleletválasztó tesztek
- Feleletalkotó tesztek
- Képesség-jellegű tudás mérésére alkalmas feladatok
- A szummatív értékelés történhet vizsgáztatással
- Szóbeli felmérés
- Írásbeli felmérés

Az előírt követelmények teljesítését az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

A tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanuló képességei, eredményei hogyan változtak – fejlődtek-e vagy hanyatlottak – az előző értékelés óta.

Milyen mértékben sikerült a tanulónak a tantárgy tananyagát, az ehhez kapcsolódó ismereteket elsajátítani? (nem sikerült – gyengén sikerült – megfelelő – jól sikerült – dicséretet érdemel).

Mennyit fejlődtek a tanuló képességei az előző értékelés óta? (nem fejlődtek – keveset fejlődtek – sokat fejlődtek).

Milyen a tanuló szorgalma, aktivitása a tantárgy tanítása során? (gyenge – megfelelő – jó – dicséretes).

A tanév végén előírt követelményeknek milyen mértékben felelt meg? (nem felelt meg – megfelelt – jól megfelelt).

Az évközi és félévi minősítést a pedagógus és a szaktanár az értesítő könyvön keresztül a szülők tudomására hozza, az év végi értékelést pedig a bizonyítványkönyvbe és a törzskönyvbe jegyzi.

A pedagógus a tanulók teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanév osztályzattal minősíti. A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

Az évközi és félévi minősítést a pedagógus és a szaktanár az értesítő könyvön keresztül a szülők tudomására hozza, az év végi értékelést pedig a bizonyítványkönyvbe és a törzskönyvbe jegyzi.

10. Az írásbeli és szóbeli beszámoltatás

Alapelvek:

- A szóbeli feleletek érdemjegyeit azonnal közölni kell a tanulókkal - és még azon a napon be kell írni az ellenőrző könyvbe és a naplóba is;
- Az írásbeli feleletek (dolgozatok) eredményét két héten belül közölni kell a tanulókkal, valamint az ellenőrző könyvbe és a naplóba be kell írni az érdemjegyeket;
- Minden tantárgyból félévente - az óraszám függvényében - legalább 3-5 jegy megszerzésének lehetőségét kell biztosítani minden tanulónak,
- Érdemjegyet adni csak az órai teljesítményért illetve a tananyaggal összefüggő tanórán kívüli tevékenységért - házi feladat, kiselőadás, verseny, stb. - lehet. A tantárgyi jegyek nem használhatók közvetlen fegyelmezési eszközként.
- Minden olyan írásbeli számonkérést, mely egész tanórás, a dolgozatot írató szaktanár köteles öt tanítási nappal korábban bejelenteni (témazárók, nagydolgozatok). Ha ez nem történik meg, úgy a dolgozatírást - a tanulók kérésére - el kell halasztani. Egy tanítási napon kettő, egy héten legfeljebb 4 dolgozat íratható.
- A tanulónak joga van a dolgozatát és annak értékelését megismerni,

és indokolt esetben. A dolgozata értékelésével kapcsolatban - kulturált formában - kifogást tehet, melyre a tanár köteles válaszolni. Egyetértés hiányában a tagozatvezető igazgatóhelyetteshez panasszal fordulhat.

- Mind a félévi, mind az év végi osztályzatokat - a félév elején a tanár által megadott követelményeknek való megfelelést tükröző -, félévenként legalább három, különböző időpontokban szerzett érdemjegy alapján kell megállapítani. Amennyiben a félévi vagy év végi eredményjegy a tanuló véleménye szerint nem tükrözi hűven a szaktárgyi tudását, (nincs összhangban az előre megadott követelményrendszerrel), a Köznevelési Törvény 11.§.1/h. pontja értelmében, jogában áll független vizsgabizottság előtt számot adni tudásáról.
- Iskolánkban alkalmazható írásbeli beszámoltatás formái: leíró, teszt jellegű, kézírással, rajzzal készülő, technikai eszközzel készülő.
- A beszámoltatási célú házi dolgozat jegye az adott téma jellegétől függően lehet teljes jegy, rész-jegy, akár témazáró jegy is. Az órai „röpdolgozat” témaközi rész-jegy legyen. A záró és nagydolgozatok a témazáró jegyét, a vizsgák a félévi ill. év végi jegyet meghatározóan befolyásolják.
- Mind a szóbeli, mind az írásbeli beszámolások követelményeit, értékelési szempontjait a tanulókkal előzetesen ismertetni szükséges. Javasoljuk, hogy a pedagógusok biztosítsanak tantárgyukban javítási lehetőséget a tanulóknak.
- A témazáró és nagydolgozatok időpontját és formáját, a munkacsoportjukkal történt egyeztetés után, az adott osztály időtervében a szaktanárok rögzítik.

Iskolánkban a témazáró, nagydolgozatok és vizsgák %-os teljesítményének érdemjegyekké történő átváltása a 2005-től érvényes középszintű érettségi vizsga átszámítási táblázatának alkalmazásával egységesen történik. A szaktanár saját jogkörében, indokolt esetben +5%-os eltérést alkalmazhat, a módosítási szándékot a dolgozat meghirdetésével egy időben szükséges nyilvánosságra hozni.

0-19 %	(1) elégtelen
20-39 %	(2) elégséges
40-59 %	(3) közepes

60-79 %	(4) jó
80-100%	(5) jeles

Megengedő korlátozások: Az iskola által megvásárolt, ill. átvett mérőeszközök esetén a kidolgozók általi százalékos átváltást kell használni. Ilyenek az eltérő pontozású központi tesztek, képességmérő lapok, tanári kézikönyvek mérései stb., az ilyen típusú mérőeszközök bármelyik tantárgynál előfordulhatnak.

Az adott téma súlya és fontossága határozza meg a köztes számonkérések értékelését, melynek konkretizálása szaktanár feladata.

A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból egy-egy témakörön belül minden tanulónak legalább két érdemjegyet kell szereznie. Ha a témakör tanítása hosszabb időt vesz igénybe, minden tanuló munkáját havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni. Ez alól kivételt képeznek azok a tantárgyak, amelyeknek oktatása egy tanítási cikluson belül csak egy órában történik. E tárgyakból két havonta kell legalább egy érdemjeggyel értékelni a tanulókat.

A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt a tárgyat tanító nevelő értesíti az értesítő könyvön keresztül. Az értesítő könyv bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.

11. Magatartás és szorgalom értékelésének szempontjai és módja:

A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az 9.-14. évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2) érdemjegyeket, illetve osztályzatokat, az 1-3 évfolyamon ezek szöveges megfelelőjét alkalmazzuk.

A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. (Az osztálynaplóban csatolva szerepel a magatartás és szorgalmat értékelő helyi kidolgozású táblázat, mely a döntés alapjául szolgál.) Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról. A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe, illetve a bizonyítványba be kell jegyezni.

Az iskolában a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a) Példás (5) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- tanórán és tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik;

- kötelességtudó, feladatait teljesíti;
- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti;
- tisztelettudó;
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik;
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet;
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása;

b) Jó (4) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- tanórán vagy tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik;
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;
- az osztály vagy az iskolai közösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;
- nincs írásbeli intője vagy megrovása.

c) Változó (3) az a tanuló, aki:

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be;
- a tanórán vagy tanórán kívül többször viselkedik fegyelmezetlenül;
- feladatait nem teljesíti minden esetben;
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva;
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;
- igazolatlanul mulasztott;
- osztályfőnöki intője van.

d) Rossz (2) az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti;
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen;
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik;
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt;
- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki

megrovása vagy ennél magasabb fokú büntetése.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésének a 9-14. évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2) érdemjegyeket, illetve osztályzatokat alkalmazzák.

Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a.) Példás (5) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi;
- munkavégzése pontos, megbízható;
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz;
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

b.) Jó (4) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
- a tanórákon többnyire aktív;
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti;
- taneszközei tiszták, rendezettek;

c.) Változó (3) az a tanuló, akinek:

- tanulmányi teljesítménye elmarad képességeitől;
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;

- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

d.) Hanyag (2) az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
- feladatait folyamatosan nem végzi el
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- a. példamutató magatartást tanúsít, vagy
- b. folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el, vagy
- c. az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez, vagy
- d. iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeket, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt, vagy
- e. bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez

az iskola jutalomban részesíti.

12. Az iskolai jutalmazás/büntetés formái:

a) Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretetek adhatók:

- szaktanári dicséret,

- osztályfőnöki dicséret
- tagozatvezetői dicséret
- igazgatói dicséret
- nevelőtestületi dicséret

b) Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén

- szaktárgyi teljesítményért
- példamutató magatartásért
- kiemelkedő szorgalomért
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért
- dicséretben részesíthetők. A dicséretet a tanuló bizonyítványába be kell vezetni.

c) Az egyes tanévek végén, valamint bármely tagozaton négy éven át kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.

d) Az iskolai szintű versenyek első három helyezettjei oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet az iskola közössége előtt vehetnek át.

e) Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.

f) A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására hozni.

Azt a tanulót, aki:

- a. tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti, vagy
- a. tanulói házirend előírásait megszegi, vagy
- c. igazolatlanul mulaszt, vagy
- d. bármely módon árt az iskola jó hírnevének

büntetésben lehet részesíteni.

Az iskolai büntetések formái:

Fegyelmező fokozatok:

- szaktanári figyelmeztetés;
- osztályfőnöki figyelmeztetés;
- osztályfőnöki intés;
- tagozatvezetői figyelmeztetés;
- tagozatvezetői intés;
- igazgatói figyelmeztetés;
- igazgatói intés;
- tantestületi intés.

Fegyelmi eljárást az oktatási törvény előírásai szerint kell szervezni és lebonyolítani.

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel el lehet térni.

A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Az évközi és félévi értékeléseket az osztályozási naplóba és a tájékoztató füzetbe is beírjuk, hogy a tanulók és a szüleik tájékozottak legyenek az évközi érdemjegyekről, a formatív értékelés folyamatában szerzett osztályzatokról. Havonta legyen érdemjegye a tanulónak minden olyan tantárgyból, amelynek heti óraszám legalább kettő. A többi tantárgyból félévenként legalább három különböző témakörben szerzett érdemjegyet kapjon minden tanuló.

A tanév végi értékelést a havi, illetve negyedévenkénti részérdemjegyek és minősítések határozzák meg, s a gondosan súlyozott osztályzatok, illetve minősítések kerülnek az értékelő lapba, illetve a bizonyítványba.

A szociális hátrányok, a beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségek enyhítését segítő tevékenységek

A tehetségek felismerése és fejlesztése mellett hasonló súllyal szerepel programunkban a hátrányos helyzetűek felzárkóztatása – legyen az szociális, beilleszkedési, magatartási vagy tanulási nehézség.

A felzárkóztató munka szinterei az iskolában:

- tanítási óra (differenciált tanulásszervezés)
- egyénre szabott házi feladat
- korrepetálás, felzárkóztatás

Szociális szolgáltatásaink:

- kollégiumi elhelyezés a távol lakó, illetve a rászorult tanulók részére
- háromszori étkezés kollégistáknak, menza a bejáróknak (szükség esetén kedvezményes)
- tanulószoba biztosítása a kollégistáknak
- reggeli, napközbeni és délutáni ügyelet
- segélyezési lehetőség
- egészségügyi szűrővizsgálatok
- egészségügyi ellátás

SZAKMAI TANTERVI ADAPTÁCIÓ
a
34 622 02
KERTÉSZ
SZAKKÉPESÍTÉS
SPECIÁLIS SZAKISKOLÁBAN TÖRTÉNŐ OKTATÁSÁHOZ
TANULÁSBAN AKADÁLYOZOTTAK (ST) SZÁMÁRA

I. A szakképzés jogi háttere

A szakmai tantervi adaptáció

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Kormányrendelet,
 - az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Kormányrendelet,
 - a 34 622 02 Kertész szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet,
 - a szakképesítések kerettanterveit tartalmazó NGM rendelet
- alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 622 02

A szakképesítés megnevezése: Kertész

A szakmacsoport száma és megnevezése: 20. Mezőgazdaság

Ágazati besorolás száma és megnevezése: XXXIV. Kertészet és parképítés

Elméleti képzési idő aránya: 40%

Gyakorlati képzési idő aránya: 60%

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 20. Mezőgazdaság

szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását

a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre:

nincs.

V. A fogyatékosági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Módszertani ajánlás a tanulásban akadályozott tanulók szakmai képzéséhez

A módszertani ajánlás alkalmazható szegregált (speciális szakiskolai) vagy integrált (többségi szakképző intézményben vagy csoportban) szervezeti formában, valamint speciális elemeinek átvételével a felnőttképzés keretében is.

A tanulási akadályozottság jellemzői

A tanulási akadályozottság a tanulás minden területére kiterjed, hosszan tartó, végigkíséri a gyermeket egész iskolai pályafutása alatt. A tanulási képesség fejlődésében olyan átfogó zavar következik be, amely jelentősen akadályozza a gyermek tanulását. Gyógypedagógiai eszközökkel ezen az állapoton sokat lehet változtatni, és meg lehet előzni a tanulási akadályozottság további romlását. A tanulásban akadályozott gyermekek gyógypedagógiai segítségnyújtással a többségi iskolát is látogathatják. Ha azonban nem kapnak elég segítséget, akkor kudarc-kudarcra halmozódik, egyre jobban elfordulnak az iskolától, tanulási kedvük (motivációjuk) és önértékelésük rohamosan csökken, és ezzel életesélyeik is romlanak. Megfelelő segítséggel azonban ez elkerülhető és hozzá lehet őket segíteni az örömmel és figyelemmel végzett eredményes tanuláshoz. A segítség a fiatal egyéni fejlesztését és a tanulási környezet számára megfelelővé alakítását egyaránt jelenti.

Ha ennél pontosabban szeretnénk megfogalmazni a tanulási akadályozottságot, akkor az alábbi definícióhoz nyúlhatunk:

„A tanulásban akadályozottak csoportjába tartoznak azok a gyermekek, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okokra visszavezethető gyengébb funkcióképességei, illetve kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak.” (Mesterházi, 1998, 54.) Tehát az idegrendszeri károsodás mellett és helyett ebben a definícióban megjelenik a szociális környezet igen erős hatása, amely a későbbi tanulási sikerességet meghatározóan befolyásolhatja.

A tanulási akadályozottság megállapítását a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakemberei végzik komplex vizsgálatok alapján. Szakértői véleményben rögzítik a fogyatékoság tényét, megjelölve egyúttal a fejlesztés irányait.

A tanulási akadályozottság – ahogy már szó volt róla – elsősorban iskolai tanulási helyzetekben jelentkezik, összefüggésben az alapképességek eltérő, lelassult fejlődésével, melynek következményei sok esetben a középiskolás fiatal tanulási teljesítményében is megjelennek, ezért az oktatás során még ekkor is figyelemmel kell lenni rájuk. A problémák az érzékelés-észlelés (percepció), a kivitelezés-végrehajtás, a szocio-emocionális területeken, valamint a kommunikáció terén egyaránt jelentkezhetnek.

A társas kapcsolatokban, a szociális interakciókban jelentkező nehézségek a tanulásban akadályozott emberek esetében igen gyakoriak, még akkor is, ha az iskolát befejezve sikerül munkát találniuk, családot alapítaniuk. A szociális készségek fejlesztésének a hívei szerint a „mentális zavarok egy részét a szociális kompetencia hiánya okozza”. Ha ez így van, akkor jelentős eredményeket lehet elérni, ha figyelmünket a szociális készségek fejlesztésére fordítjuk, s energiát fektetünk bele mind a tanórákon, mind pedig azokon kívül.

A szegregált és integrált szervezeti formák

Szegregált intézményekben tanulnak olyan tanulásban akadályozott diákok, akik egyéni szükségleteik miatt nem képesek integrált oktatásban részt venni. Ezekben a gyógypedagógiai intézményekben megfelelő végzettségű szakemberek,

gyógypedagógusok dolgoznak, valamint speciális tantervet alkalmaznak, mindezt kislétszámú osztályokban.

Integráció esetében a tanulásban akadályozott fiatalok és a nem tanulásban akadályozott fiatalok együtt vesznek részt a tanítási folyamatban, a szabadidős tevékenységekben. A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai nevelésének esetében az integráció feladata, hogy a számukra szükséges pedagógiai többletszolgáltatásokat az ép fejlődésű kortárscsoporton belül kapják meg.

Az integráció feltételei a következők (ezek természetesen a szegregált intézményekben is jelen vannak).

1. Objektív tényezők

Az objektív tényezők közé tartoznak a tanulásban akadályozott gyermek iskolai boldogulását segítő tárgyi feltételek.

- Az iskolának ki kell dolgoznia egy egységes, minden tanulóra kiterjedő, azonos tananyagot közvetítő **tantervet**, eltérés mindössze a tanulóktól elvárt, az egyéni képességekhez illeszkedő követelmények szintjén jelentkezhet.
- A **kisebb osztálylétszámú osztály** kialakításakor figyelembe kell venni a fiatal tanulási akadályozottságát, így az osztályban 2 főnek számít, mert tanítása több figyelmet, megsegítést és speciális bánásmódot igényel.

2. Szubjektív tényezők

- A **befogadó pedagógus** szemlélete, módszerei, segítőkészsége, kreativitása, valamint a fogyatékosyságról szóló ismeretei.
- A **szülők** támogatása, hozzáállása és aktivitása.
- A **gyógypedagógus** érzékenysége a probléma, illetve a gyermek iránt, felkészültsége, szakmai tudása, személyisége. A szakemberek közti kapcsolatrendszerben a leglényegesebb a pedagógus és a gyógypedagógus jó kapcsolata.
- A **társak és a környezet** elfogadása. A sikeres integráció, beilleszkedés és elfogadás a személyiség szempontjából nézve kétirányú. Múlik azon is, hogy a környezet, az osztálytársak mennyire elfogadóak, mennyire hajlandóak a viselkedésükön változtatni ahhoz, hogy a fogyatékos gyermeket olyannak fogadják el amilyen, és igyekezzenek egyenrangúként kezelni. De múlik a fogyatékos gyermek személyiségén is. Minél fiatalabb korban kerül sor az integrációra annál nagyobb eséllyel lesz sikeres.

Az integráció formái lehetnek:

- Lokális integráció: az integráció legegyszerűbb és viszonylag könnyen megvalósítható változata, amikor a sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók között semmilyen kapcsolat nem áll fenn, mindössze

az iskola épülete közös. A tanulásban akadályozott tanulók külön osztályokban, csoportokban tanulnak.

- Szociális integráció: ebben a formában már tudatosan szervezett az együttnevelés, a tanulásban akadályozott fiatalok a foglalkozásokon, a tanórákon kívüli időben találkoznak a többségi iskolába járó kortársaikkal.
- Funkcionális integráció: az integrációnak ezen formája is két szinten valósulhat meg. A sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók csoportja egy épületben tanul, külön osztályban, azonban a két párhuzamos osztály órarendjét tudatosan úgy szervezik, hogy bizonyos óráik egybeessenek (pl. készségórák, bizonyos tanórák). Így a két csoport találkozási területe tervezett és rendszeres, az együtt eltöltött időnek van célja. A teljes integráció az integráció legmagasabb szintje, amikor együtt fejlesztik a gyermekeket, a tanulásban akadályozott gyermek a tanítási idő minden percét ép kortársaival tölti el.

Az integrációnak számos előnye lehet a tanulásban akadályozott fiatalok esetében. Kutatások igazolták, hogy fejlesztő környezetet jelent számukra ez a kortárs közösség, amely jelentheti azt, hogy tanulnak a többiektől, ingergazdag környezetben vannak, több ismerethez hozzájuthatnak, de akár azt is, hogy gyorsabb fejlődés tapasztalható náluk. A tanulók személyiségfejlődésében is pozitív változásokat hozhat, például: nő az önbizalmuk. Hosszabb távon sikeresebb lehet a társadalmi beilleszkedése azoknak a tanulóknak, akik integrált környezetben vettek részt az oktatás-nevelés folyamatában. Emellett barátságok alakulhatnak ki, valamint megtanulhatják a segítségkérést, illetve annak elfogadását is a fiatalok.

Módszertani javaslatok

A tananyag feldolgozása során alapvető szempontok:

1. az ismeret sokoldalú szemléltetése, elméleti ismeretek gyakorlati megerősítése,
2. az új ismeretek fokozatos, kisebb lépésekben történő közlése,
3. az ismeretek többszöri ismétlést, begyakorlást igénylő rögzítése,
4. az alapvető ismeretek folyamatos felidézése,
5. a hiányzó vagy nem megfelelő mélységű ismeretek időbeni pótlása,
6. az egyes tantárgyakban megjelenő azonos ismeretanyag összehangolása,
7. lényeges elemek, ok - okozati összefüggések kiemelése, megvilágítása, rész - egész viszonyának bemutatása,
8. a tananyag feldolgozása során a vizsgakövetelményekben megfogalmazottakat hangsúlyosan kell kezelni.

A hatékony tantermi gyakorlat érdekében az alábbi tényezőket tekintjük lényegesnek:

1. Kooperatív tanulás: a kortársakkal való közös munka és a kooperatív tanulás hatékonyan fejlesztik a tanulók értelmi és szociális-érzelmi képességeit. A kooperatív tanulás minden tanulónak hasznára válik: az a tanuló, aki magyaráz a másinak, jobban és hosszabb időre megjegyzi az információt, az pedig, akinek magyaráznak, az ismeretszintjének megfelelőbb információkat kap, hiszen társa felfogási képessége alig magasabb, mint az övé.

2. Együttműködésen alapuló problémamegoldás csökkentheti a zavaró magatartás mennyiségét és intenzitását a tanórák alatt. Fontos, hogy az osztály szabályait (házirendet) az egész osztály közreműködésével alakítsák ki, és hogy mindig jól látható helyen legyen elhelyezve az osztályteremben.

3. A heterogén csoportalkotás hozzájárulhat a tanulásban akadályozott tanulók és többségi társaik között növekvő szakadék csökkentéséhez, valamint elősegítheti a diákok és a tanárok pozitív hozzáállását a sajátos nevelési igényű tanulókhoz. A tudásszint szerinti csoportosítás a tanulásban akadályozott tanulók marginalizációjához vezethet.

4. A differenciálás létjogosultságát az indokolja, hogy a résztvevők alapvetően különböznek egymástól. Nem tarthatók azok a feltételezések, amelyek egy tényezőt tesznek felelőssé a gyerekek tanulási folyamatban való részvételének színvonaláért pl.: életkor, intelligencia, nyelvi fejlettség, apa foglalkozása stb. Helyette inkább több sajátosság együttes hatását kell feltételeznünk. Azt hogy melyek ezek, pontosan nem tudjuk. Mégis a következő sajátosságait érdemes a tanulóknak megismerni a differenciálás érdekében: továbbhaladáshoz szükséges előzetes, megalapozó tudás; aktivizálhatóság; önálló, egyéni munkavégzés terén való fejlettség; együttműködési képesség színvonal; társas helyzet jellemzői. Mindezeket figyelembe kell vennünk annak eldöntésekor, hogy közös tanulási vagy differenciált tanulási feltételeket biztosítunk tanulóink számára. A differenciálás módzatai a következő lehetnek:

- Differenciálás a segítségadásban: ha azonos tananyagot dolgozunk fel a tanulásban akadályozott fiatalok több segítséget igényelhetnek pl.: a feladat megismétlése a nekik megfelelő nyelvi szinten, a feladat kis lépésekre bontása, példa bemutatása, analógiák kihasználása, mintaadás stb.
- Differenciálás a feladatok szintjén: adhatunk kevesebb feladatot a lassúbb munkatempójú fiatalok részére, vagy éppen többet a gyorsabbaknak.

- Differenciálás a tevékenységek szintjén: használhatnak-e a gyerekek valamilyen eszközt vagy nem. Kötött vagy választható-e a tevékenység. A választási lehetőség biztosítása fokozhatja a gyerekek motivációját, felelősségérzetüket.
- Differenciálás a szociális keretek szintjén: a gyerekek tanulhatnak egyedül, párban, kiscsoportban (azonos vagy megosztott feladatokon) vagy akár rugalmas tanuló csoportokban.
- Differenciálás a tanulási stílus szerint: egyesek inkább vizuális típusúak, mások auditív vagy motoros beállítottságúak, de előfordulhat ezeknek a kombinációja is. Érdeemes tájékozódni, hogy adott csoportban melyik dominál és annak megfelelően alakítani az ismeretközvetítést.
- Differenciálás a célok szintjén: mindezek függvényében irreális lehet azonos célok kitűzése.
- Differenciálás az értékelésben: ha a fentieknek megfelelően szervezzük az oktatást, akkor a szokásos iskolai értékelési módok (osztályzás, egyszavas minősítés) nehézkessé, szinte lehetetlenné válnak. A legalkalmasabb forma a leíró, szöveges értékelés lehet, amelynek feltételei is vannak. Az értékelés a konkrét teljesítményre vagy viselkedésre vonatkozik, sohasem címkéz. Tartalmában komplex, mind pozitív, mind negatív elemek megjelennek. A fejlődés előző fokához kell, hogy kapcsolódjék és a perspektíva következő fokát jelöli meg. Emellett a továbblépésre vonatkozóan konkrét javaslatokat fogalmaz meg, a címzettek számára differenciáltan és érthető módon.

5. Hatékony tanítás a munka megtervezését és következetes ellenőrzését, a teljesítmény mérését, értékelését és a magas követelményeket jelenti. A tanulásban akadályozott tanulók tekintetében ez a módszer az egyéni fejlesztési terv segítségével valósítható meg. Ennek a pedagógiai tevékenységnek a támogatására hozták létre az „Elektronikus Egyéni Fejlesztési Tervet”, az EEFT nevű programot (www.eeft.hu). A kialakított struktúra, sok száz oldalas szakmai támogató szöveg, és a tanulók sikereire, erősségeire építő egyéni fejlesztést támogató cselekvési tervek hasznos eszközök lehetnek.

6. Otthonos tanulókörzet rendszere: tanulók a tanítás ideje alatt egy kisszámú teremből álló tanulási környezetben maradnak, és mintegy csoportfeladatként csak néhány pedagógus biztosítja számukra az oktatást, majdnem minden tantárgy esetében. Különösen a tanulásban akadályozott tanulók számára fontos ez, hiszen erősíti bennük az érzést, hogy tartoznak valahová. Ez elősegíti az állandó környezet kialakítását, valamint a nem tudásszint szerint szervezett oktatás megvalósítását. Magyarországon is van erre kezdeményezés, például: Dobbantó program (www.fszk.hu)

7. Alternatív tanulási stratégiák segíthetnek abban, hogy a diákok hogyan tanuljanak, és hogyan oldjanak meg problémákat. Soha ne felejtsük le, hogy az ami a tanulásban akadályozott tanulók javára szolgál, az a többségi tanulók számára is hasznos.

8. Az IKT-s eszközök használata jelentős szerepet kap a rehabilitációs, rehabilitációs és a tanórai célok megvalósításában és feladataiban. Az olyan oktatóprogramok, amelyek valamilyen információszerzési lehetőséget adnak – a multimédia segítségével –, nagyon alkalmasak arra, hogy a tanulásban akadályozott tanulók számára megkönnyítsék az adott tananyag megértését, elsajátítását. A látványos, változatos és érdekes oktatóprogramok segítenek a tervezésben, a rigid gondolkodás oldásában az olvasás megszerettetésében. A multimédiás elemek (hang, kép, animáció) képesek arra, hogy a fiatalok figyelmét hosszabb távon fenntartsák, az új ismeretanyagot megértsék, és az IKT-s eszközök segítségével az elsajátított tananyagról játékos formában győződjenek meg.

10. A befogadó értékelésnek jól körülhatárolható elemei vannak. (1) Azok a módszerek és stratégiák, amelyek segítségével világos képet kaphatunk az oktatás folyamatáról, a tanuló elért eredményeiről, és amelyek ugyanakkor arról is informálják a pedagógust, hogy a jövőben min kell változtatnia egyes tanulók vagy csoportok tanítása során. Ezek az elemek egyrészt segítik a reflektálást az adott időszak alatt elvégzett munkára, másrészt használható inputokat adnak a következő időszak tervezéséhez, a döntéshozatalhoz. (2) A befogadó értékelésben gyűjtött információ értéktöbbletet tartalmaz: nem egy adott pillanatról szóló „felvétel”, hanem figyelembe veszi az adott oktatási környezetet, beleértve az otthoni vagy egyéb környezeti tényezőket is, befolyásolja a gyerekek tanulását és magát a nevelési-oktatási folyamatot is. (3) Szerves része azoknak a tényezőknek az értékelése, amelyek hozzájárulnak a befogadás megteremtéséhez. (4) Jellemzője a tanuló, a tanárok, osztálytársak, szülők és mások bevonása az értékelésbe. (5) Tartalmaz olyan eljárásokat, amelyek más funkciókat is betölthetnek. Az iskolának aktívan kell támogatniuk az értékelés különféle megközelítéseinek kifejlesztését, amelyek egyben tükrözik a tanulók ugyancsak különféle tanulási módjait, és amelyek szintén különféle módon teszik lehetővé az értékeléshez szükséges tanulási tényanyag összegyűjtését. Ez persze azt feltételezi, hogy az iskolán belül a tanárok rugalmasan hozhatnak meg olyan döntéseket, mikor értékeljenek, mit értékeljenek és azt is, hogy a tanárok olyan módszerek alkalmazásához is hozzájutnak, amelyek egy adott tanuló által kedvelt értékelési eszközök.

Befejezés

A (speciális) szakiskolák feladata a munkába álláshoz és az életkezdéshez szükséges ismeretek átadása, illetve az, hogy készítsenek fel az Országos Képzési Jegyzékben szereplő szakképesítések körében szakmai vizsgára. Emellett biztosítaniuk kell a tanulásban akadályozott diákok pályaválasztásának segítségét, munkába állásának előkészítését, valamint olyan képességek, készségek fejlesztését is, amelyek a tanulók későbbi, önálló életvezetésével kapcsolatosak.

VI. Speciális szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	előkészítő évfolyam heti óraszám 36 hét	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	31,5	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	0	21	756+70	21	756+105	21	756+105	21	672
Összesen	31,5	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	3,5	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	0	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra
(756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és
szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

**A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszám
évfolyamonként szabadsáv nélkül**

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5		70			105			105		
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10960-12 Vállalkozási, kereskedelmi alapok	Gazdálkodási ismeretek							3				
	Gazdálkodási alapyakorlatok								4			
10961-12 Kertészeti alapismeretek	Növényteni ismeretek	3			3							
	Termesztési ismeretek gyakorlat		4			4						
	Műszaki alapismeretek	2,5										
	Műszaki alapismeretek gyakorlat		4									
10962-12 Kertészeti munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek										1,5	

11025-12 Kertészeti termesztés	Gyümölcs- és zöldségtermesztési alapok				3			3			
	Gyümölcs- és zöldségtermesztési alapok gyakorlat					4			4		
	Szőlőtermesztés							3		3	
	Szőlőtermesztés gyakorlat								4		6
11024-12 Kerti munkák	Kerti munkák	3			3					3	
	Kerti munkák gyakorlat		4			4					5
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		9	12		9	12		9	12	10	11
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv-adaptáció szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

**A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszám
évfolyamonként**

Szakmai követelménymodul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám										Összesen	
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e		gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	18											18
	Munkavédelmi alapismeretek	4											4
	Munkahelyek kialakítása	4											4
	Munkavéglzés személyi feltételei	2											2
	Munkaeszközök biztonsága	2											2
	Munkakörnyezeti hatások	2											2
	Munkavédelmi jogi ismeretek	4											4
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										16		16
	Munkajogi alapismeretek										4		4
	Munkaviszony létesítése										4		4
	Álláskeresés										4		4
	Munkanélküliség										4		4
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										64		64
	Nyelvtani rendszerzés										10		10

	1											
	Nyelvtani rendszerezés									10		10
	2											
	Nyelvi képességfejlesztés									24		24
	Munkavállalói szókincs									20		20
10960-12 Vállalkozási, kereskedelmi alapok	Gazdálkodási ismeretek						108					108
	Gazdálkodási-és vállalkozási alapismeretek						36					36
	Marketing						36					36
	Európa Uniós ismeretek						36					36
	Gazdálkodási alapgyakorlatok							144				144
	Adózási ismeretek							48				48
	Vállalkozási és adminisztrációs ismeretek							48				48
	Kommunikáció							48				48
10961-12 Kertészeti alapismeretek	Növénytani ismeretek	108			108							216
	A növény felépítése	36			36							72
	A növények életjelenségei	36			36							72
	Növény-és környezettan	36			36							72
	Termelési ismeretek gyakorlat		144			144						288
	Termesztés tárgyi feltételei		48			48						96

	Trágyázás, öntözés		48		48					96
	Növényvédelem		48		48					96
	Műszaki alapismeretek	90								90
	Anyagismeret	30								30
	Gépelemek, erőgépek, belső égésű motorok	30								30
	A termesztés gépei	30								30
	Műszaki alapismeretek gyakorlat		144							144
	Kéziszerszámok használata		48							48
	Gépelemek, erőgépek, belső égésű motorok működése		48							48
	A termesztés gépeinek működése		48							48
10962-12 Kertészeti munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek							48		48
	Munkavédelmi szabályok							16		16
	Tűz-és robbanásvédelem							16		16
	Környezetvédelem							16		16
11025-12 Kertészeti termesztés	Gyümölcs- és zöldségtermesztési alapok			108		108				216
	Gyümölcsös növények			36		36				72
	Gyümölcsnövények ápolása			36		36				72

	Zöldségnövények ismerete			36		36		72
	Gyümölcs- és zöldségtermesztési alapok gyakorlat				144		144	288
	Gyümölcsös növények termesztése				48		48	96
	Gyümölcsnövények ápolása				48		48	96
	Zöldségnövények				48		48	96
	Szőlőtermesztés					108		96 204
	Szőlőnövény					36		32 68
	Szőlőfajták					36		32 68
	Szőlő ültetése, ápolása					36		32 68
	Szőlőtermesztés gyakorlat						144	192 336
	Szőlőtermesztés						48	64 112
	Szőlő szaporítása						48	64 112
	Szőlőművelés						48	64 112
11024-12 Kerti munkák	Kerti munkák	108		108				96 312
	Gyümölcsös növények telepítése	36		36				32 104
	Zöldségnövények telepítése	36		36				32 104
	Szőlő telepítése	36		36				32 104
	Kerti munkák gyakorlat		144		144			160 448
	Gyümölcsös növények telepítésének gyakorlata		48		48			50 146

	Zöldségnövények telepítésének gyakorlata		48			48						50	146
	Szőlő telepítésének gyakorlata		48			48						60	156
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		324	432		324	432		324	432		320	352	2940
Összes éves/ögy óraszám:		756		70	756	105	756	105		672		3220	
Elméleti óraszámok/aránya		1292 / 40,1%											
Gyakorlati óraszámok/aránya		1928 / 59,9%											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.”

A

11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			

Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselő						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképeség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.

Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek

4 óra

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt

technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása

4 óra

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűz megelőzés érdekében

Tűz megelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat. Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése

Raktározás

Áruk fajtái, raktározás típusai

Munkahelyi rend és hulladékkezelés

Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei

2 óra

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek

A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága

2 óra

Munkaeszközök halmazai

Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.

Munkaeszközök dokumentációi

Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.

Munkaeszközök veszélyessége, eljárások

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembehelyezési eljárás.

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei

Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények.

Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások

2 óra

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)

Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.

A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése

A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek

4 óra

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok

Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.

Munkavédelmi érdekképviselő a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviselőjének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

-

1.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése

1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			-
1.5.	teszt	x			-

**1.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói
tevékenységformák (ajánlás)**

Sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)					Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-	bontás	Csoport-	keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek						
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel					x	-
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok						
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x		x			A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja
szerinti

A

11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerő-piaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzt készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédképesség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőképesség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy

16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek

4 óra

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése

4 óra

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselő szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés

4 óra

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.

Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).

Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség

4 óra

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.

Álláskeresői ellátások („passzív eszközök”): álláskeresői járadék és nyugdíj előtti álláskeresői segély. Utazási költségterítés.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

Közfoglalkoztatás: a közfoglalkoztatás célja, közfoglalkoztatás célcsoportja, közfoglalkoztatás főbb szabályai

Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.

Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, beralapú támogatások, mobilitási támogatások).

Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.

A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresői tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

-

2.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek,

tanulói tevékenységformák (ajánlás)

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		
1.4.	szemléltetés			x	

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport	bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x				
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x				
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x				
1.4.	Írott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x				
1.5.	Írott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x				

1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerzés I.	Nyelvtani rendszerzés II.	Nyelvi képességfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	

TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.

Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek

3.3. Témakörök

3.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1

10 óra

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a **3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket**, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múlt, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértése, valamint a helyes igeidő használatával ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.

A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2

10 óra

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód, illetve a segédigék (képeség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.3.3. Nyelvi készségfejlesztés

24 óra

/Az induktív nyelv tanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincséhez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelv tanulási képességfejlesztés** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelv tanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4. Munkavállalói szókincs

20 óra

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon mutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport	bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x				
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x				
1.3.	Írott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel					

1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Levéliírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10960-12 azonosító számú

Vállalkozási, kereskedelmi alapok

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10960-12 azonosító számú, Vállalkozási, kereskedelmi alapok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10960-12 Vállalkozási, kereskedelmi alapok	Gazdálkodási ismeretek			Gazdálkodási alapyakorlatok		
	vállalkozási alapismeretek	Marketing	Europai unios ismeretek	Adózási ismeretek	Vállalkozási és adminisztrációs ismeretek	Kommunikáció
FELADATOK						
Megtervezi a vállalkozását	x	x			x	
Ismeri az őstermelői tevékenység folytatásának feltételeit	x		x		x	
Kiválasztja a megfelelő vállalkozási formát, elindítja a vállalkozását	x	x			x	
Üzleti tervet készít	x	x			x	
Megteremti a vállalkozás anyagi feltételeit				x		
Biztosítja a vállalkozásához szükséges személyi és tárgyi feltételeket	x		x		x	
Betartja és betartatja a munkajogi előírásokat	x		x	x	x	
Irányítási és szervezési feladatokat lát el	x				x	x
Folyamatosan fejleszti vállalkozását	x	x			x	x
Adózási feladatokat lát el				x		
Figyelemmel kíséri a vállalkozásával kapcsolatos jogszabályokat	x		x	x	x	
Kapcsolatot tart a környezetével, továbbképzéseken vesz részt						x
Szükség esetén átalakítja vagy megszünteti vállalkozását	x				x	
Piackutatást végez		x				

Piacbefolyásolási tevékenységet folytat		x				
Üzleti tárgyalást, üzleti levelezést folytat		x				x
Tervet, pályázatot készít/készített		x	x			
Támogatást igényel			x			
Elvégzi a szükséges gazdasági számításokat	x					
Jelentést, kimutatást készít, adatszolgáltatást végez	x			x	x	
Figyelembe veszi a fogyasztói érdekvédelem szabályait	x	x	x	x	x	x
Beszerzi a termeléshez, szolgáltatáshoz szükséges anyagokat	x				x	
Készletezési, raktározási tevékenységet folytat	x				x	
Értékesítési tevékenységet folytat		x				x
SZAKMAI ISMERETEK						
Alapfogalmak	x	x	x	x	x	x
Őstermelői tevékenység	x		x		x	
A termelés ráfordításai és költségei, az egyes ágazatok jellemző költségei	x	x			x	
A vállalkozás eredménye	x	x		x	x	
A termelési folyamat és tényezői	x				x	
A vállalkozás fogalma, jellemzői	x				x	
A vállalkozási formák jellemzői	x				x	
Vállalkozás létesítése	x	x	x	x	x	x
Az üzleti terv készítésének céljai, az üzleti terv felépítése	x	x			x	
A vállalkozás működtetése	x	x	x	x	x	x
A vállalkozás átalakítása és megszüntetése	x			x	x	
A szerződéskötés alapelvei, fontosabb szerződéstípusok	x	x			x	

Bizonylati elv és fejelem, bizonylatok kitöltése				x		
Az üzleti tárgyalás feltételei, résztvevői, menete	x		x		x	
A kommunikáció módszerei, eszközei						x
Az üzleti levelezés szabályai						x
A fogyasztói magatartás		x				
A piackutatás módszerei		x				
Marketingtevékenység		x				
Fogyasztóvédelem			x			
Pályázatkészítés, a támogatások igénybevétele szabályai			x			
Biztosítási lehetőségek az üzleti életben	x			x	x	
A vállalkozás pénzügyei, hitelezés					x	
Adózás, a különböző vállalkozási formákra jellemző adózás					x	
Társadalombiztosítás					x	
Munkajogi, munkaügyi ismeretek	x			x	x	
Munkaszervezés			x			x
Számítógépes nyilvántartás	x	x	x	x	x	
Beszerezés folyamata		x				
Raktározás, készletezés	x					x
Leltározás, leltárkészítés				x		
Értékesítési módok, folyamata	x	x				x
Árképzési stratégiák		x				
Mezőgazdasági kompenzációs felár, felvásárlási jegy			x			
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Olvasott szakmai szöveg megértése	x		x	x	x	x

Szakmai nyelvi íráskészség			x	x		
Szakmai írásbeli fogalmazás készsége	x			x	x	
Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése	x		x		x	
Szakmai nyelvű beszéd-készség		x	x		x	
Számolási készség		x		x		
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Önállóság	x				x	x
Döntésképeség	x	x		x	x	x
Szervezőkészség	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Határozottság	x	x				
Kapcsolatteremtő készség	x	x			x	x
Irányítási készség	x	x			x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK						
Problémaelemzés, -feltárás, -megoldás				x		x
Tervezés		x		x		
Ismeretek helyénvaló alkalmazása		x	x			

4.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók alkalmassá váljanak az önálló gazdálkodás megtervezéséhez, a lehetőségeiknek megfelelő gazdálkodási forma kiválasztására, annak működtetésére, szükség esetén megszüntetésére.

Legyenek tisztában a munka világát szabályozó előírásokkal, az alapvető munkajogi, adózási szabályokkal.

Ismerjék a magyar mezőgazdaság piaci szabályozását, a jellemző támogatási és pályázati formákat, azok igénylésének módját.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem és társadalomismeret (az Európai Unió kialakulása)

4.3. Témakörök**4.3.1. Gazdálkodási-és vállalkozási alapismeretek****36***óra*

A termelés erőforrásai:

- a termelés eszközzrendszere (befektetett eszközök, forgóeszközök, termőföld, munkaerő)
- a termelés ráfordításai és költségei
- a termelés eredménye
- fedezeti hozzájárulás
- A termelés reálszférája
- beszerzés
- termelés
- készletezés
- minőség-ellenőrzés
- értékesítés

A termelés pénzügyei

- a pénz szerepe a piacgazdaságban
- pénzügyi rendszer, pénzügyi tevékenysége
- pénzforgalom típusai, jellemzői
- hitelezés
- értékpapírok és tőzsde

A vállalkozások csoportosítása

- a vállalkozás fogalma, általános jellemzői
- öntermelési tevékenység jellemzői, működésének szabályai
- egyéni vállalkozás jellemzői, működésének szabályai
- egyéni cég, családi gazdálkodás jellemzői, működésének szabályai
- gazdasági társaságok jellemzői, működésének szabályai
- szövetkezet jellemzői, működésének szabályai

Cégnyilvántartás, cégfelügyelet

Kamarák szerepe a gazdálkodásban

A vállalkozási formák közötti választás szempontjai

A vállalkozások beindítása

- alapfeltételek
- a beindítás lépései
- elszámolási, számviteli rendszer
- üzleti terv készítése

A munkaviszony és jellemző tulajdonságai

- általános jogi ismeretek
- munkaviszony keletkezése, megszűnésének, megszüntetésének esetei
- munkáltató, munkavállaló jogai és kötelezettségei
- munkáltató, munkavállaló kártérítési felelőssége
- munkaügyi vita

4.3.2. Marketing

36

óra

A marketing fogalma:

a marketing olyan értékesítés – és piac centrikus szemléletmód, amellyel a vállalkozás a piac alakulását saját érdekében a kívánt irányba befolyásolja.

A piacnak megfelelő és a piacra irányuló vállaltvezetés, amellyel a vállalkozást, az üzletet piacorientáltan, a piacnak megfelelően lehet vezetni.

Mint gyakorlati tevékenység a következőket jelenti:

a keresett szolgáltatást

a megfelelő időben

a megfelelő helyen

a megfelelő áron

hatékony eladásösztönzéssel

a megfelelő vendégnek kínálni.

az értékesítés révén méltányos nyereséget elérni.

A marketing fogalma szűkebb értelemben:

szűkebb értelemben tevékenységként határozzuk meg

olyan vállalati tevékenység, amely a vevők igényeinek kielégítése érdekében:

elemzi a piacot

meghatározza az eladni kívánt termékeket és szolgáltatásokat

megismerteti azokat a fogyasztókkal

kialakítja az árakat

megszervezi az értékesítést

az értékesítés növelése érdekében befolyásolja a vásárlókat

a vállalaton belül elvégzendő marketing részfeladatokra helyezi a hangsúlyt

A marketing fogalma tágabb értelemben:

üzleti filozófia, vállalati szemléletmód

a vállalat egészére kiterjedő, a vevőkkel való azonosulást hangsúlyozó szemléletmód

minden vállalati funkciót az alapvető marketingcéloknak alárendelten kell megszervezni

A marketing fogalma kiterjesztett értelemben:

a marketinget az üzleti életen kívüli területeken is használjuk

kiterjed a nonprofit szervezetekre is: oktatás, vallás, politika

ide tartozik a jótékonyági piac is: adományozás, mecenatúra

A marketing jelentősége:

gazdasági jelentőség

feltárja a kielégítetlen szükségleteket és igényeket

méri és értelmezi jelentőségüket

meghatározza a piac kiszolgálásához legjobban illeszkedő termékeket

társadalmi jelentőség

az egyéni és társadalmi szükségleteket összeköti a gazdasági tevékenységgel

A marketing alkalmazási területei:

a gazdasági élet minden területén

kereskedelem

nagykereskedelem

szolgáltatások piaca

ipari termékek piaca

nemzetközi piacok

a szervezetek minden formájában

üzleti élet

oktatás

kulturális intézmények

politikai szervezetek

egyházak

alapítványok

A marketing alkalmazásának eszközei:

piackutatás

reklám

Public Relations

Statisztikai elemzés

4.3.3. Európai uniós ismeretek

36

óra

Általános EU ismeretek

Az Európai Unió történelme, kialakulása

Az integráció-gazdaságtan alapjai, az integráció folyamata, lépcsői, a gazdasági

Integráció fázisainak értelmezése az európai integráció történetében

Az integráció gazdasági és társadalmi aspektusai

Az Európai Unió felépítése, intézményei, működése, közösségi jogi alapok

A közösségi politikák létjogosultsága, az EU kompetenciájába tartozó

gazdaságpolitikák és működési elveik

Stratégiai tervezés és programkészítés

Strukturális Alapok alapszabályozás: 1260/99/EK rendelet. A támogatási

célkitűzések (Objectives),

Régiók az EU-ban, a NUTS rendszer, régiók és a kohéziós politika, magyar

régiók.

A Strukturális Alapok programjainak végrehajtása

A sikeres programok négy pillére: makrogazdaság, finanszírozás, lebonyolítás, projekt-tömeg.

Monitoring és értékelés

A monitoring, értékelés és ellenőrzés fogalma, helyük a programciklusban. A monitoring helye a Strukturális Alapok rendszerében.

A monitoring tervezése a programozási fázisban.

A Programkiegészítő.

Program monitoring és projektmonitoring. A projektmonitoring céljai.

Az indikátorok fogalma, kapcsolódása a célhierarchiához.

Output, eredmény és hatásindikátorok.

Ellenőrzés

Közösségi ellenőrzési intézmények a Strukturális Alapok rendszerében. Az Európai Parlament, a Bizottság és a Számvevőszék ellenőrzési funkciói.

Az INTOSAI ellenőrzési standardok és a kapcsolódó EU irányelvek tartalma, célja és szerepe a Strukturális Alapok pénzügyi ellenőrzésében.

Alkalmazott pénzügyi ismeretek

Finanszírozási terv. Beruházási és finanszírozási döntések. Tőkeköltségvetés.

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

-

4.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

4.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	elbeszélés	x			-
1.3.	kiselőadás			x	-
1.4.	megbeszélés		x		-
1.5.	vita		x		-
1.6.	szemléltetés			x	-
1.7.	projekt		x		-
1.8.	kooperatív tanulás		x		-
1.9.	szimuláció			x	-
1.10.	szerepjáték			x	-
1.11.	házi feladat			x	-

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-	bontás	Osztály-	
1.	Információ feldolgozó					

	tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Gazdálkodási alapgyakorlatok tantárgy

144 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók elsajátítsák a gazdálkodáshoz szükséges alapvető gyakorlati tudnivalókat. Váljanak képessé önállóan személyi jövedelemadó-bevallást készíteni, legyenek tisztában járulékfizetési kötelezettségeik ellátásának módjával. Ismerjék meg a társadalombiztosítási jogosultságokat, ezáltal tudjanak alkalmazottat jogszabályoknak megfelelően alkalmazni.

Legyenek képesek vállalkozásuk önálló bejelentésére, működtetésére, bejelentések megtételére, ismerjék meg a bizonylatkitöltés szabályait, tudjanak önállóan pénzforgalommal kapcsolatos alpbizonylatokat kitölteni. Ismerjék meg a pályázatírás alapjait, legyenek képesek önálló tájékozódásra.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Informatika (szövegszerkesztő, táblázatkezelő, adatbázis-kezelő programok használata, internethasználat)

Gazdálkodási alapismeretek

5.3. Témakörök

5.3.1. Adózási ismeretek

48

óra

Jövedelemadó bevallás elkészítése:

főállású egyéni vállalkozó esetén

másodállású egyéni vállalkozó esetén

őstermelő esetében

családi gazdálkodás esetében

alkalmazott esetében

Járulékfizetési kötelezettségek teljesítése:

munkáltatót terhelő járulékok

munkavállalót terhelő járulékok

idegenforgalmi hozzájárulás

útalap hozzájárulás

környezetvédelmi termékdíj

Társadalombiztosítási eljárások rendszere:

egészségügyi szolgáltatások

táppénzjogosultságok

betegszabadság

terhességi – gyermekágyi segély

Jogkövetkezmények, jogorvoslat az adózási rendszerben

5.3.2. Vállalkozási és adminisztrációs ismeretek

48

óra

Vállalkozás létesítése, átalakítása és megszüntetése

A vállalkozás tárgyi és személyi (munkaerő) feltételeinek kialakítása

Az üzleti terv felépítése, tartalma,

A piackutatás módszerei

Piacbefolyásoló tényezők (eladás/vásárlásösztönzés, reklám, személyes eladás, imázs)

Értékesítési módok, értékesítést befolyásoló tényezők

Beszerzést/vásárlást befolyásoló tényezők

Beszerzés/vásárlás folyamata

Logisztika

Pályázatkészítés

Bizonylati elv és fegyelem, bizonylatok kitöltése (alaki, tartalmi, formai követelmények)

Számlakitöltés

- készpénzfizetési számla kitöltése
- átutalásos számla kitöltése
- nyugta kiállítása
- készpénzátvételi elismervény kiállítása

Eszköz- anyag- és készletnyilvántartások vezetése

Számítógépes adatnyilvántartás

Leltározás, leltárkészítés, selejtezés

Termelői regisztráció (őstermelői igazolvány kiváltása, MVH regisztráció)

Támogatások igénylése

5.3.3. Kommunikáció

48

óra

Információforrások kezelése

Az infokommunikációs irodai eszközök használata (irodai eszközök, telefon, üzenetrögzítő használatának etikettje, telefax, szkennel, iratmegsemmisítő, számítógép)

Az üzleti levelezés szabályai

Az üzleti levelezés formai követelményei

Az e-mail írás szabályai

A kommunikáció módszerei, eszközei

Az üzleti tárgyalás résztvevői, menete, kiértékelése

5.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

-

5.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

5.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási	A tanulói tevékenység szervezeti kerete	Alkalmazandó eszközök és felszerelések
---------	----------------------	---	--

	módszer neve	egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

5.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport	bontás	Osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x				
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x				
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x				
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x				
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x				
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x				
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x				
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok					
2.1.	Leírás készítése		x			
2.2.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre		x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x			

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti

értékeléssel.

A

10961-12

azonosító számú

Kertészeti alapismeretek

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10961-12 azonosító számú, Kertészeti alapismeretek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10961-12 Kertészeti alapismeretek	Növényteni ismeretek			Termesztési ismeretek gyakorlat			Műszaki alapismeretek			Műszaki alapismeretek gyakorlat		
	A növény felépítése	A növények életjelenségei	Növény- és környeztetan	Termesztés tárgyi feltételei	Trágyázás, öntözés	Növényvédelem	Anyagismeret	Gépelemek, erőgépek, belső égésű motorok	A termesztés gépei	Kéziszerszámok használata	Gépelemek, erőgépek, belső égésű motorok működése	A termesztés gépeinek működése

FELADATOK

Előkészíti a munkaterületet								x	x	x	x	x
Választja, előkészíti a munkájához szükséges eszközöket, gépeket, anyagokat							x	x	x	x	x	x
Végzi a talajmunkákat, gyomirtást, talajvédelmi munkát			x	x	x	x						
Végzi a tápanyag-utánpótlást			x	x	x	x						
Végzi az öntözést					x	x						
Szabályozza a fényviszonyokat	x	x				x						
Szabályozza a hőmérsékleti viszonyokat	x	x	x	x	x	x						
Elvégzi a növényvédelmi feladatokat						x						
Munkálkodik a növényekkel, mint élő anyaggal	x	x	x		x	x						
Használati, használja a munka- és erőgépeket, eszközöket, kéziszerszámokat, termesztő berendezéseket								x	x	x	x	x
Ellátja a munkaterületeket, berendezéseket, műtárgyakat, gépeket, szerszámokat karbantartással								x	x	x	x	x

SZAKMAI ISMERETEK

növényi szervek külső alaktana (morfológia)			x									
növényi szervek felépítése, működése (anatómia)	x	x										
növények életjelenségei (fiziológia)			x		x	x						
növénycsoportok jellemzői	x	x	x									
növények felhasználási lehetőségei			x									
növény és a környezet kapcsolata (ökológia)			x									
Föld meteorológiai jellemzői				x	x							
Magyarország éghajlati viszonyai			x									
Meteorológiai műszerek			x									
Talaj alkotórészei, jellemzői			x	x	x							
Talajtípusok jellemzői			x	x								
Öntözés módjai					x							
Öntözés eszközei, gépei					x				x	x		
Talajművelés eljárásai								x	x	x	x	x
Talajművelés eszközei, gépei								x	x	x	x	x
Tápanyag-utánpótlás lehetőségei				x	x							
Ágyafélék jellemzői (szerves- és műtrágyák)					x							
Tápanyag-utánpótlás eszközei, gépei					x							
Édekezési eljárások a növényvédelemben						x						
Fontosabb kórokozók, kártevők, gyomok ismerése						x						
Növényvédelem eszközei, gépei						x						x
Traktormaszó berendezések												x
Kertészetben előforduló erő- és munkagépek									x	x	x	x

SZAKMAI KÉSZSÉGEK

írtott szakmai szöveg megértése	x	x		x	x			x	x	x		
akmai nyelvű hallott szöveg megértése							x				x	x
akmai nyelvű beszédkésztség			x	x	x	x		x	x	x		x
emi számolási készség	x	x		x							x	

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK

lóképesség				x	x	x	x	x	x	x	x	x
ozgáskoordináció (testi ügyesség)						x	x	x	x	x	x	x
sti erő					x	x		x	x	x	x	x

TÁRSAS KOMPETENCIÁK

ntározottság								x	x	x	x	x
--------------	--	--	--	--	--	--	--	---	---	---	---	---

MÓDSZER KOMPETENCIÁK

meretek helyénvaló alkalmazása	x	x	x	x	x							
örültekintés, elővigyázatosság									x	x	x	x
yakorlatias feladatértelmezés				x	x	x	x					

6.1. A tantárgy tanításának célja

A végzett szakemberek a mindennapi munkájuk során állandó kapcsolatba kerülnek az élő növényvel, illetve annak valamilyen részével, ezért alapvető fontosságú, hogy tisztában legyenek a növények külső és belső tulajdonságaival, életfolyamataik működésével, a legfontosabb növénycsoportokkal és a növények és a környezete kapcsolatával.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, földrajz

6.3. Témakörök**6.3.1. A növény felépítése****72 óra**

Növények belső felépítése

A növények sejtjei

A növényi sejt általános jellemzői

A növényi sejt alkotórészei (citoplazma, sejthártya, sejtmag, színtestek, sejtfüggelékek, sejtfal, sejtnedv, zárványok)

A növények szövetei

Osztódó szövet

Állandósult szövet

A növények szervei

Gyökér – felépítés, működés, típusok, fejlődés

Szár – felépítés, működés, típusok

Levél – elhelyezkedés, felépítés, működés, típusok

Virág - felépítés, működés, típusok

Mag és termés - felépítés, működés, típusok

A növények sejtjei

A növényi sejt általános jellemzői

Növényi sejt

A növényi sejt alakja, mérete, típusai

Aktív sejtalkotók (protoplaszma, citoplazma, sejthártya, színtestek, sejtfüggelékek)

Passzív sejtalkotók (plazmatermékek, sejtfa, sejtmedve, zárványok)

A növényi sejt alkotó részei

Citoplazma (alakja, felépítése, működése)

Sejthártya (elhelyezkedése, felépítése, működése)

Ozmózis

Turgor

Sejtmag (előfordulása, felépítése, működése)

Színtestek (kloroplasztiszok, leukoplasztiszok)

Sejtfüggelékek (csilló, ostor)

Sejtfa (pektin, cellulóz, lignin, kősejt)

Sejtmedve (cukrok, szerves savak, antociánok, alkaloidák, cseranyagok, vitaminok)

Vitaminok (A-vitamin, D-vitamin, E-vitamin, K-vitamin, B1-vitamin, B2-vitamin, B12-vitamin, C-vitamin)

Zárványok

Tartalék vagy raktározott anyagok (keményítő, zsír, olaj, nem állandó

sejtalkotórészek.)

Végtermékek (kristályok, illóolajok, gyanták)

Növényi szövetek fajtái (osztódó szövet, bőrszövet, elsődleges bőrszövet rhizodermisz, másodlagos bőrszövet, szállítószövet, alapszövet, asszimiláló raktározó alapszövet, víztartó alapszövet, szellőztető szilárdító alapszövet, kiválasztó- és váladéktartó alapszövet)

Növényi szövetek előfordulása

Növényi szövetek felépítése

Növényi szövetek működése

Növények külső felépítése

Hajtástengely (szártagok, szárcsomók, szállítónyalábok)

Levelek (levéllemez, levélnyél)

Virágok (nőivarú, hímivarú)

Magok és termések (csíra, magfehérje)

Gyökerek (hagyma, gumó, rizóma)

Nyitva termő virágok felépítése

Zárva termő virágok felépítése

Kétszikűek felépítése

Egyszikűek felépítése

Fásszárú növények felépítése

Lágyszárú növények felépítése

6.3.2. A növények életjelenségei

72

óra

Növényi működések (felszívás, párologtatás, légzés, fotoszintetizálás,

anyagszállítás

Gyökér funkciói: rögzít, felszívás, szállítás

Gyökér funkcióinak a folyamatai

Legfontosabb anyagok: víz, ásványok, nitrogén fehérjék, nitrition, nitrátion, foszfor, kálium

Növények gázcseréje: (anyagszállításig)

A levél funkciói:

Tápanyag készítés

Fotoszintézis (zöld színtest)

Párologtatás

Légzés

A szár működése:

Háncselem feladata

Farész elemei

-vízszállító sejtek

-vízszállító csövek

Háncsrész elemei

-rostacsövek

- kísérősejtek

Vízszállítás mechanizmusa (tapadási erő: adhézió, kohézió)

Növények önszabályozása

-Vezérlés

-Szabályozás

Auxin:

Etilén

Citokinin

Növényi szövetek fajtái (osztódó szövet bőrszövet elsődleges bőrszövet rhizodermisz másodlagos bőrszövet szállítószövet alapszövet asszimiláló raktározó alapszövet alapszövet víztartó alapszövet szellőztető szilárdító alapszövet alapszövet kiválasztó- és váladéktartó alapszövet)

Növényi szövetek előfordulása

Növényi szövetek felépítése

Növényi szövetek működése

Növények külső felépítése

Növények szaporodása:

Ivartalan növények szaporodása

Ivaros növények szaporodása A növények sejtjei

A növényi sejt általános jellemzői

Növényi sejt

A növényi sejt alakja, mérete, típusai

Aktív sejtalkotók (protoplaszma, citoplazma, sejthártya, színtestek, sejtfüggelékek)

Passzív sejtalkotók (plazmatermékek, sejtfa, sejtnedv, zárványok)

A növényi sejt alkotó részei

[Színanyagok](#)

[A fotoszintézis általános folyamata](#)

[A növények oxigéntermelő fotoszintézise](#)

[A II. fotokémiai rendszer \(PSII\)](#)

[Citokróm b₆/f komplex](#)

[Az I. fotokémiai rendszer](#)

[ATP-szintézis a fotoszintézis fényszakaszában](#)

[Katalízis](#)

[A működés bizonyítékai](#)

[Szabályozás](#)

[A növényi fotoszintézis sötét-szakaszának típusai](#)

[Oxigént nem termelő bakteriális fotoszintézis](#)

[Fotoszintézis jelentősége](#)

Vegetatív növények szaporodása (tőosztás, hagyma, sarj, gumó, szár, vessző, levél)

Nyitvatermő virágok életjelenségei

Zárvatermő virágok életjelenségei

Egyszikű növények életjelenségei

Kétszikű növények életjelenségei

Ivarszerv virág

Pollen, virágpor

Növények egyedfejlődése:

Kétszakaszos egyedfejlődés

6.3.4. Növény- és környezettan

72

óra

A rendszerezés alapjai: mesterséges és természetes rendszer, rendszertani kategóriák, faj, fajta fogalma, kettős nevezéktan

A kertészetben jelentős törzsek, osztályok, családok ismerete: mohák, harasztok, nyitvatermők, zárvatermők

Fontosabb két- és egyszikű növénycsaládok

A növény és környezete: élő környezeti tényezők (más növények, állatok, ember); élettelen környezeti tényezők (levegő, hőmérséklet, fény, víz, tápanyag, talaj)

Környezetvédelem

Növényeket érintő környezetszennyezések

[A peszticidek](#)

[Az élelmiszerekben és takarmányokban található növényvédő szerek megengedett határértéke](#)

[Műtrágyák](#)

[Mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezés](#)

[Biocidok](#)

[A környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló Stockholmi Egyezmény](#)

[A higany kivitele és tárolása](#)

[Higanyra vonatkozó közösségi stratégia](#)

[Az élelmiszerek előállítása során felhasznált extrakciós oldószerek](#)

[Dioxinokra, furánokra és PCB-kre vonatkozó közösségi stratégia](#)

[Állatokban és állati termékekben lévő hormonhatású és egyéb anyagok ellenőrzése](#)

[A haszonállatok hormonnal \(és egyéb anyagokkal\) történő kezelésének tilalma](#)

[Állatgyógyászati készítmények maradékanyagai az állati eredetű élelmiszerekben](#)

[Az élelmiszerekkel rendeltetésszerűen érintkezésbe kerülő anyagokra és tárgyakra vonatkozó helyes gyártási gyakorlat](#)

[Élelmiszerekkel érintkezésbe kerülő anyagok és tárgyak](#)

[Műanyagok és műanyagból készült tárgyak](#)

[Újrafeldolgozott műanyagok és műanyag tárgyak](#)

[Regenerált cellulózfilmből készült anyagok és tárgyak](#)

[Aktív és intelligens anyagok és tárgyak](#)

[Élelmiszerekkel érintkezésbe kerülő műanyagok összetevői kioldódásának vizsgálata](#)

[Vinil-klorid-monomert tartalmazó anyagok és tárgyak](#)

[N-nitrozaminok cumikból történő kibocsátása](#)

[Epoxiszármazékok élelmiszer-csomagolásokban való felhasználásának korlátozása](#)

[Élelmiszerekkel érintkezésbe kerülő kerámiatárgyak](#)

[Környezeti hatások értékelése \(Hatásregiszter példa\)](#)

[A vállalati környezeti politika](#)

Szennyezőanyag-kibocsátás

Zaj- és rezgésekibocsátás, sugárzás

Élőhelyek megszüntetése, felszabdalása

Természeti erőforrások készletének változása

Környezeti elemek létének megszüntetése

Művi elemek létesítése

Mozgó környezeti elemek áramlásának, terjedésének, mozgási lehetőségeinek megváltoztatása

Területhasználat változás

6.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

-

6.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

6.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		
1.4.	szemléltetés			x	
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat			x	

6.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport	bontás	Osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x				-
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása				x	-

	jegyzeteléssel				
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.5.	Információk önálló rendszerezése			x	-
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	-
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése		x		-
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	-
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		-
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
3.2.	Csoportos versenyjáték		x		-

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel

7.1. A tantárgy tanításának célja

A végzett szakemberek a mindennapi munkájuk során állandó kapcsolatba kerülnek az élő növényvel, illetve annak valamilyen részével, ezért alapvető fontosságú, hogy tisztában legyenek a növények külső és belső tulajdonságaival, életfolyamataik működésével, a legfontosabb növénycsoportokkal, valamint a növények és környezetük kapcsolatával.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, földrajz

7.3. Témakörök**7.3.1. Termesztés tárgyi feltételei****96****óra**

A kertészeti termesztésben előforduló termesztő berendezések (üvegházak, növényágak, fóliás berendezések), kiegészítő építmények (tárolók), termesztő edények (cserepek, szaporítóládák, -tálcák), kertészeti szerszámok (ásó, gereblye, kapa, metszőolló stb.) megismerése

A meteorológiai mérőház

A páratartalom meghatározására alkalmazható mérőeszközök (hajszálas nedvességmérő, száraz-nedves hőmérő, polyméter). A léghőmérséklet mérésének eszközei (állomási hőmérő, Fuess-féle maximum-minimum hőmérő)

A csapadékmérés eszközei

A talajhőmérséklet meghatározásának eszközei (felszíni, mélységi talajhőmérők)

A szél irányának, erősségének, sebességének mérésére alkalmazható mérőeszközök (Wild-féle nyomólapos szélzászló, kézi kanalas szélsébségmérő)

A talaj helyszíni vizsgálata (előzetes tájékozódás, bejárás)

Talajmintavétel (szelvényminta, átlagminta)

Talajminták előkészítése laboratóriumi vizsgálatra

Egyszerű talajvizsgálatok (pH-érték, szerkezeti elemek, talajkötöttség, mésztartalom)

7.3.2. Trágyázás, öntözés

96

óra

Szerves trágyák használata (istállótrágya, zöldtrágya, egyéb növényi eredetű szerves trágyák, komposzttrágyák)

Műtrágyák használata (egyszerű, összetett, kevert és mikroelem trágyák)

Technológiailag kevert műtrágyák

Iparilag kevert műtrágyák

Összetett műtrágyák alkalmazása

Összetett műtrágyák felhasználás:

Agrokémiai

Agronómiai szempontok

Ökonómiai

Növény specifikus igénye

Technikai-műszaki adottságok

Új típusú műtrágyák

Folyékony halmazállapotú műtrágyák

Folyékony műtrágyák alkalmazásának főbb szempontjai

Alapvető trágyázási eljárások

A trágya megválasztása

A trágyamennyiség (-adag) meghatározása

A trágya elosztásának módja, kiszórás és talajba juttatás módja

Trágyázás időpontjának meghatározása

Növény védőszerek alkalmazása

7.3.3. Növényvédelem

96

óra

Legfontosabb kórokozók (vírusok, baktériumok, gombák) és állati kártevők kártételének felismerése (kór- és kárképek)

Növényvédőszerek felismerése:

- herbicidek: [gyomirtó](#) szerek
- fungicidek: [gombaölő](#) szerek
- inszekticidek: [rovarirtó](#) szerek
- avicidek: madárirtó szerek
- akaricidok vagy miticidek: [atkaölő](#) szerek
- rodenticidek: [rágcsáló](#) irtók
- vespacidek: [darázsirtók](#)
- molluszkicidok: [csigairtó](#) szerek
- baktericidek: [baktériumok](#) ellen használt vegyszerek
- viricidek: [vírusölők](#)
- nematicidek: [fonalféreg](#) ölő szerek

Kertészeti kultúrák legfontosabb gyomnövényeinek felismerése

Permetlé-összetétel számítása

A permetlé készítésének szabályai, permetlevek bekeverése (gyakorlatilag nem mérgező szerekkel)

Természetes növényvédőszerek használata

7.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

-

7.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

7.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	kiselőadás			x	-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	házi feladat	x	x	x	-

7.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport	bontás	keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x				-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása				x	-
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel				x	-

1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			-
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			-
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		-
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		-
3.	Képi információk körében				
3.1.	Kiviteli és engedélyezési tervdokumentáció értelmezése		x		-

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel

8. Műszaki alapismeretek tantárgy óra

90

8.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának feladata általános műszaki ismeretek nyújtása, valamint a kertészetben használt erő- és munkagépek, eszközök működési elvének, szerkezetének megismertetése.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Technika

8.3. Témakörök

8.3.1. Anyagismeret

30 óra

A szerkezeti anyagok tulajdonságai,

Szerkezeti anyagok jellemző felhasználás módjai

Fémek: vas és ötvözetei, alumínium, réz, horgany, ólom, ón, nikkel, forrasztanyagok

Nem fémes anyagok: fa, gumi, üveg

Műanyagok, tömítő- és szigetelőanyagok, a beton

Tüzelő anyagok jellemzői

Tüzelő anyagok tulajdonságai

Tüzelő anyagok felhasználása

Kenőanyagok jellemzői

Kenőanyagok tulajdonságai

Kenőanyagok felhasználása

A műhely kéziszerszámainak ismerete

A gépek anyagainak ismerete, ezek megmunkálhatóságának technológiái

Kötésmódok (oldható, nem oldható)

Kertészeti eszközök használatának ismerete (gereblye, kapa, ásó, lapát, talicska)

Kisgép alkatrészek használatának ismerete

Magasnyomású kerti mosók használatának technológiai

Öntözési eszközök használatának technológiai

Víztechnikai eszközök használatának technológiai

Tengelyek, csapágyak anyagainak tulajdonságai

Tengelykapcsolók, a tengelykapcsolók típusainak tulajdonságai

Növényvédőszerek ismerete

Trágya anyagainak ismerete

8.3.2. Gépelemek, erőgépek, belső égésű motorok

30

óra

Gépelemek, kötőgépelemek fogalma

Kötésmódok: oldhatatlan kötések, oldható kötések

Tengelyek, csapágyak, a csapágyak feladata, fajtái, karbantartása

Tengelykapcsolók, a tengelykapcsolók típusai, jellemzőik

Nyomatékátvitel (szíjhajtás, lánchajtás, fogaskerék-hajtás)

Az áttétel

Mozgást átalakító gépelemek, típusai, jellemzőik

Szivattyúk: dugattyús, membrán-, centrifugál-, fogaskerék-szivattyú, centrifugálszivattyú, csavarlapátos szivattyú

Hidraulikus munkahengerek

A négyütemű Otto-motor szerkezete, működése

A négyütemű Diesel-motor szerkezete, működése

A kétütemű motorok

Az Otto-motor üzemanyag-ellátó rendszerének működése, karbantartása

Az elemi karburátor működése, a hidegindítás

A Diesel-motor üzemanyag-ellátó rendszere, ennek karbantartása, a légtelenítés, a hidegindítás

A motorok hűtése, a vízhűtő rendszer működése, karbantartása

Az erőgépek fajtái, általános felépítésük, az erőátvitel egységei (motor, tengelykapcsoló, sebességváltó, kiegyenlítőmű, véglehajtás, járókerék)

A teljesítményleadó-tengely, a függesztőszerkezet, a vonószerkezet

A járószerkezet és a kormányzás

A fékszerkezetek feladata, fajtái, működése, karbantartása

A járművek elektromos berendezései

Az akkumulátor működése, karbantartása

Az indítómotor, a generátor, gyújtórendszer, világítóberendezések, ezek üzemeltetése, karbantartása

8.3.3. A termesztés gépei

30

óra

A talajművelő gépek

Az ekék feladata, fajtái, az ágyeke fő részei, működése, beállítása

A boronák fajtái, működésük

A tárcsák, kultivátorok felépítése, működése, beállítása

A lazítók és a hengerek

A talajmarók

Az ásógép

Magágykészítők

Az istállótrágya-szórók felépítése, működése, szabályozása

A hígtrágya kijuttatása

A műtrágyaszórók felépítése, működése, szabályozása (szilárd és folyékony műtrágyák kijuttatása)

A növényvédő gépek csoportosítása (permetezők, porozók, nagyüzemi és háti permetezők, légi növényvédelem), cseppképzési módok Hidraulikus porlasztású gépek, légporlasztásos gépek és szállítólevegős gépek fő részei, működése

Szórószerkezetek, a ködpermetezés gépei

A porozógépek, csávázók

Háti permetezők (szivattyús, légszivattyús, légporlasztásos)

A permetezőgépek automatikái

Permetlé összetétel számítása, növényvédelmi gépek beállítása

Az üzemeltetés, karbantartás, környezetvédelem feladatai

A szállítás, rakodás gépei

Biztonsági előírások a szállítás, rakodás gépeire

Az öntözési módok (felületi, esőztető, mikroöntözés), az öntözőberendezések fő egységei stabil, félstabil öntözőtelep és eszközeik

Tápanyag-utánpótlás öntözéssel, mikroöntözés

8.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

-

8.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

8.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek

(ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	kiselőadás			x	-
1.3.	megbeszélés		x		-
1.4.	szemléltetés			x	-
1.5.	házi feladat	x	x	x	-

8.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport	bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása				x	-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása				x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel				x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x		-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x		-

1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			-
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			-
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			-
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			-
3.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			-
3.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
3.4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			-
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
4.2.	Csoportos versenyjáték		x		-

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel

9. Műszaki alapismeretek gyakorlat tantárgy

144

óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A gyakorlatok során fel kell készíteni a tanulókat a kertészetben alkalmazott kéziszerszámok, eszközök készségszintű használatára, a gépek, berendezések szakszerű üzemeltetésére.

Legyenek képesek elvégezni az egyszerűbb javításokat, az eszközök, berendezések, gépek karbantartását. Meg kell tanulniuk a munkavédelmi, tűzvédelmi, környezetvédelmi és higiéniai előírásoknak megfelelően, a veszélyeket elhárító módon dolgozni.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Technika

9.3. Témakörök

9.3.1. Kéziszerszámok használata

48 óra

A műhely kéziszerszámainak megismertetése, a használat gyakorlása

A gépek anyagai, ezek megmunkálhatósága

Kötésmódok (oldható, nem oldható)

Kertészeti eszközök használata (gereblye, kapa, ásó, lapát, talicska)

Kisgép alkatrészek használata

Magasnyomású kerti mosók használata

Öntözési-és víztechnikai eszközök használata

Kertészeti szerszámok élezése, nyelezése, karbantartása

9.3.2. Gépelemek, erőgépek, belső égésű motorok működése

48

óra

A legfontosabb gépépítő egységek megismertetése (tengelyek, csapágycsapágyak, tengelykapcsolók, szivattyúk, hidraulikus munkahengerek), működésük, karbantartásuk, jellegzetes meghibásodásuk

Az Otto-motorok, Diesel-motorok szerkezete, működése

Az üzemanyag-ellátó rendszerek, a kenési rendszer és a hűtési rendszer, valamint a levegőszűrő fő részei, működése

Hidegindítások, indítások gyakorlása

A kétütemű és a négyütemű motorok összehasonlítása

Üzemanyagok, kenőanyagok

Az erőgépek szerkezeti egységei, ezek megnevezése, funkciója, elhelyezkedése a járművön

Az erőátvitel egységei

A kormányzás, a járószerkezet, a fékek, a 3 pont felfüggesztés

Az erőgép indításának, leállításának, vezetésének gyakorlása

9.3.3. A termesztés gépeinek működése

48

óra

A talajművelő gépek szerkezetének, működésének áttekintése, a csatlakoztatások, beállítások, az üzemeltetés és a karbantartás gyakorlása a rendelkezésre álló eszközökkel (ágyeke, tárcsa, kultivátor, talajmaró, boronák, lazítók, hengerek, rotációs kapák)

Az istállótrágya-szórók és műtrágyaszórók szerkezeti részei, csatlakoztatásuk az erőgéphez, beállításuk, üzemeltetésük, karbantartásuk gyakorlása

A vontatott és háti permetezők szerkezetének, működésének bemutatása, üzemeltetése, szabályozása, karbantartása

Vontatott gépeknél: hidraulikus porlasztású légporlasztásos és szállítólevegős permetezők

Vontatott porozó

Háti permetezőnél: szivattyús, légszivattyús, légporlasztásos motoros

Szórófejek, cseppnagyság jelentősége

Környezetvédelmi, karbantartási feladatok

Permetlé összetétel számítás

Permetezőgépek automatikái

A traktoros pótkocsik felépítése, a csatlakoztatás, vontatás gyakorlása

A billenthető pótkocsik üzemeltetése

Traktoros és önjáró homlokrakodók

Kerti traktor és pótkocsi összekapcsolása

Karbantartási teendők, munkabiztonsági követelmények

Elektromos és gázüzemű rakodók

Az esőztető és csepegtető öntözés berendezéseinek főbb egységei (szivattyúk, vezetékek, szórófejek, csepegtető testek, zárószerkezetek)

Kézi áttelepítésű vagy mobil berendezés összeszerelése, szétszerelése, üzemeltetése, karbantartása

Öntözési automatika

A kertészetben leggyakrabban használatos kisgépek (fűnyírók, komposztálók, láncfűrészek stb.) üzemeltetése, karbantartása, kisebb javítása

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

9.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

9.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	kiselőadás	x			-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés			x	-
1.6.	projekt		x		-
1.7.	házi feladat	x			-

9.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport	bontás	Osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					

1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása			x	-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			-
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			-
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			-
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			-
3.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			-
3.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
3.4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			-

4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
4.2.	Csoportos versenyjáték		x		-

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel

A

10962-12 azonosító számú

Kertészeti munkavállalói ismeretek

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10962-12 azonosító számú, Kertészeti munkavállalói ismeretek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10962-12 Kertészeti munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek		
	Munkavédelmi szabályok	Tűz- és robbanásvédelem	Környezetvédelem
FELADATOK			
Munkavédelmi, balesetvédelmi, tűzvédelmi, biztonságtechnikai, higiéniai és minőségbiztosítási jogszabályokat, hatósági előírásokat betart, betartat	x	x	
Környezetvédelmi jogszabályokat, hatósági előírásokat betart, betartat			x
Gondoskodik az áru- és vagyónvédelemről	x		
A munkaviszony megkezdésére, folytatására, megszűnésére, megszüntetésére vonatkozó szabályokat, előírásokat betart, betartat	x		
SZAKMAI ISMERETEK			
Baleset-, munka-, tűzvédelmi szabályok, higiéniai előírások	x	x	
Környezetvédelmi szabályok			x
Természetvédelem (védett növények)			x
Az áru- és vagyónvédelmi berendezések fajtái	x		
Az áru- és vagyónvédelmi berendezések használata	x		
Munkajogi fogalmak	x		
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Olvasott szakmai szöveg megértése	x		
Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése	x	x	

Szakmai nyelvű beszédkésztség	x		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Felelősségtudat	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Határozottság	x	x	
MÓDSZER KOMPETENCIÁK			
Ismeretek helyénvaló alkalmazása	x	x	x
Körültekintés elővigyázatosság		x	

10. Munkavállalói ismeretek tantárgy

**48
óra**

10.1. A tantárgy tanításának célja

Olyan komplex ismeretanyag biztosítása, amely a kertészet bármely területén lehetővé teszi a munkavédelmi, tűzvédelmi, ergonómiai és környezetvédelmi szempontoknak megfelelő munkavégzést.

Adjon megfelelő biztonságot a balesetek és betegségek megelőzésében; a balesetekkel kapcsolatos operatív és adminisztratív teendők végzésében, valamint tudatosítsa a tűzvédelmi teendőket.

A tanulók ismerjék meg a legalapvetőbb munkajogi fogalmakat

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

10.3. Témakörök

10.3.1. Munkavédelmi szabályok

**16
óra**

A munkavédelem fogalma és feladatai

Munkakörülmények, veszély, veszélyeztetettség, alkalmasság, munkabiztonság, biztonsági eszközrendszer, védőeszközök, biztonságtechnika fogalma, feladata

A munkavédelmi törvény, jogszabályok

Biztonsági szabályzatok

A munkavédelem helyi szabályai

Gépkönyv, használati és kezelési utasítás

Technológiai dokumentáció, leírás, utasítás

Műveleti - munkahelyi utasítás

Szabványok a munkavédelemben

A szabvány fogalma, fajtái, formai és tartalmi követelményei

Szabványok alkalmazása

A munkavédelem szervezetei

Irányítás, felügyelet (általános és szakfelügyelet), társadalmi szervezetek, munkahelyi szervek

A vezető, munkahelyi vezető, szervezeti egységek vezetőinek munkavédelmi feladatai

A munkavállalók munkavédelmi feladatai

Baleset, munkabaleset, foglalkozási betegség fogalma

A balesetek bejelentése, kivizsgálása, dokumentálása

A balesetek típusai, jellegzetes okai

Megbetegedések bejelentése, kivizsgálása, dokumentálása

Baleseti ellátás, rehabilitáció

A munkaeszközökre vonatkozó általános követelmények

Munkahelyi magatartás

Biztonsági berendezések, védőburkolatok

Biztonsági szín- és alakjelek

Rendszeres ellenőrzés, karbantartás

Anyagmozgatás általános szabályai

Anyagtárolás általános szabályai

Tartályokban, aknában, magasban végzett munkák általános szabályai

Az elsősegélynyújtó alapvető feladatai, az első ellátás nyújtása, a veszélyes behatás megszakítása, a sérült biztonságba helyezése

Sérülések csoportosítása, ellátásuk

A légzés és vérkeringés fenntartása

Gondoskodás az orvosi ellátásról

Az elsősegélynyújtás eszközei

A munkák csoportosítása

Az ember energiaszükséglete

A fizikai munka energiaszükséglete

Alap, munka- és szabadidős tevékenységi energia

A dinamikus és statikus munka jellemzése

Az idegi és szellemi munka energiaszükséglete

A szervezet alkalmazkodása a terheléshez

A fáradás fizikai és pszichikai módjai

A munka minőségét befolyásoló tényezők (a munkateljesítmény időbeni alakulása, életkor, monotonitás, a munka szervezettsége)

Munkaidő-pihenőidő összhangja

10.3.2. Tűz-és robbanásvédelem

16

óra

Tűz- és robbanásvédelmi alapfogalmak

Tűzveszélyességi osztályok

Éghetőség, tűzállóság

Tűzvédelmi jogszabályok, irányító szervek, tűzoltóságok

Az üzemi tűzvédelmi feladatok, tűzvédelmi oktatás, tűzriadó-terv

Gépek és létesítmények tűzbiztonsági szabályai

Gépszínek, gépek (erő- és munkagépek) üzemeltetése

Tűzoltó anyagok: oltóporok, víz, oltóhabok, oltógázok (szén-dioxid)

Tűzoltó eszközök és készülékek

Gázpalackok, gázkészülékek kezelésének biztonsági szabályai

10.3.3. Környezetvédelem

16 óra

A környezetvédelem fogalma és feladatai

A környezetvédelem jogi szabályozása, szervezetek

A különböző környezet- és természetvédelmi (a veszélyes hulladékokról, az erdőkről, a vadakról stb.) szóló törvények

A minisztérium és a hatóságok

Környezetvédelmi feladatok

A talajvédelem: sík és dombvidéki

Talajerózió, defláció

A talajok szennyeződése, az öntözés, műtrágyázás, vegyszeres növényvédelem hatása

A víz védelme

A víz szennyeződésének forrásai, megelőzés lehetőségei, víztisztítási lehetőségek

Tisztított szennyvíz elhelyezése

A levegő tisztaságának védelme

A levegő szennyezettsége, a légszennyezés folyamata, a levegőtisztaság megóvásának lehetőségei

Az erdők és a vadak védelme

Hulladékok, a hulladék fogalma, csoportosításuk, a hulladékok ártalmatlanításának, újrahasznosításának eljárásai

A veszélyes hulladékok és ártalmatlanításuk

Környezetvédelmi károk és bírságolás

A természetvédelem feladata, jelentősége, elvárások az Európai Unióban

Védett növények fogalma, a legfontosabb védett növényfajok

A kertész lehetőségei a környezetvédelem területén

Talajvédelem jelentősége a kertészeti termesztés során

Talajművelés, talajfertőtlenítés, speciális tápközegek használata

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

-

10.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

10.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	kiselőadás	x			-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	vita		x		-

1.5.	szemléltetés			x	-
1.6.	projekt		x		-
1.7.	házi feladat	x			-

**10.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói
tevékenységformák (ajánlás)**

Sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-	bontás	keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása			x		-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x		-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x		-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x			-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x			-
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x				-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x			-
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok					
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x		-
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x				-
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x				-
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x				-

2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			-
3.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			-
3.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
3.4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			-
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
4.2.	Csoportos versenyjáték		x		-

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel

A

11025-12 azonosító számú

Kertészeti termesztés megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11025-12 azonosító számú, Kertészeti termesztés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11025-12 Kertészeti termesztés	Gyümölcs- és zöldségtermesztési alapok			Gyümölcs- és zöldségtermesztési alapok gyakorlat			Szőlőtermesztés			Szőlőtermesztési gyakorlat		
	Gyümölcsös növények	Gyümölcsnövények ápolása	Zöldségnövények ismerete	Gyümölcsös növények termesztése	Gyümölcsnövények ápolása	Zöldségnövények ismerete	Szőlőnövény	Szőlőfajták	Szőlő ültetése, ápolása	Szőlő termesztése	Szőlő szaporítása	Szőlő szaporítása

FELADATOK

gyümölcsültetvényt előkészítő munkálatait, gyümölcsfát ültet				x								
gyümölcsfajt/fajtát választ, gyümölcsművelési módot határoz meg	x	x			x							
gyümölcs-szaporítóanyagot előállít, előkészít, szaporítóanyagot ültet				x								
gyümölcsös berendezést, kerítést létesít, fenntart a gyümölcsösben					x							
gyümölcsöst gondoz, gyümölcsültetvényt metsz					x							
gyümölcsmunkákat végez, hajtásokat kötöz a gyümölcsösben					x							
gyümölcsművel, tápanyag-utánpótlást, növényvédelmi munkákat végez a gyümölcsösben					x							
gyümölcsöt betakarít, manipulál, csomagol, gyümölcsöt feldolgozóba, tárolóba szállít				x								
gyümölcsöt feldolgozásig, értékesítésig tárolja a gyümölcsöt				x	x							
szőlőültetvényt előkészítő munkálatait, szőlő telepítését									x		x	

aját választ, szőlőművelési módot meghatároz								x				
szaporítóanyagot előállít, előkészít, szaporítóanyagot ültet									x		x	
berendezést, kerítést létesít, fenntart a ültetvényben												
őző gondozását végzi, szőlőültetvényt metsz, et alakít a szőlőben												
munkákat végez, hajtásokat kötöz a ültetvényben												
t művel, tápanyag-utánpótlást, növényvédelmi kát végez a szőlőültetvényben										x		
határozza a szüret időpontját, szőlőminősítést z, szőlőt betakarít, szőlőt feldolgozóba szállít									x	x		
egeszőlőt manipulál, csomagol, szállít, betárol											x	
t előkészít, tápanyag-utánpótlást végez a égtermesztésben						x						
ségnyvényeket szaporít						x						
nyápolási munkákat végez a égtermesztésben						x						
ségnyvényeket betakarít, manipulál, csomagol,						x						
elteti, használja, karbantartja a nőlcstermesztésben, a szőlőtermesztésben és a égtermesztésben használatos gépeket, özőket				x		x				x		

SZAKMAI ISMERETEK

nőlcsmorfológia	x	x		x	x							
nőlcsfajok, a gyümölcstermő növények ortosítása, gyümölcsfajok felismerése		x		x	x							
nőlcstermő növények éghajlatigénye, talajigénye	x	x			x							
vetési anyag előállítása faiskolában, alanyok	x			x								
nőlcsültetvény létesítése, gyümölcsfák	x	x		x								

termőfelületének kialakítása												
termőcsfák termőfelületének fenntartása		x		x	x							
termőcsös trágyázása, talajművelése, öntözése, nyvédelse		x		x	x							
termőcs betakarítása, áruvá készítése, tárolása		x		x								
termőmorfológia							x		x			
termőfajták, szőlőfajták felismerése									x		x	
termőőő éghajlatigénye, talajigénye												
termőtróanyag-előállítás a szőlőtermesztésben							x	x		x		
termőművelési módok										x		
termőültetvények létesítése										x	x	
termőőő alakító metszése, termőszőlők metszése, a termőzöldmunkái												
termőmunkák, termőtápanyag-gazdálkodás, termőnyvédelem a szőlőben												
termőszőlő betakarítása, a feldolgozás alapvető termőelelei									x			
termőszégnövények morfológiája			x									
termőszégfajok, a zöldségnövények csoportosítása, termőszégnövények felismerése			x									
termőszégnövények éghajlatigénye, talajigénye						x						
termőesztő-berendezések						x						
termőszégnövények termesztési módjai						x						
termőszégnövények szaporítása, ápolási munkái			x			x						
termőzöldségnövények betakarítása, árukezelése, termőátítása, feldolgozása, tárolása			x			x						
termőszégfélék magtermesztése			x			x						
termőtermőcsstermesztésben, a szőlőtermesztésben és a termőszégttermesztésben előforduló termőerő- és termőeszközök, termőanyagok, termőépületek, termőgépek				x		x				x		

SZAKMAI KÉSZSÉGEK

Ismeri a szakszöveg megértését		x										
Ismeri a szakszöveg megértését				x					x		x	
Ismeri a szakszöveg megértését						x			x		x	
Ismeri a számolási készség		x		x								
Ismeri a számítógépes					x	x			x			

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK

Ismeri a személyes kompetenciák	x					x	x			x	x	
Ismeri a személyes kompetenciák		x		x								
Ismeri a személyes kompetenciák			x		x		x			x	x	

TÁRSAS KOMPETENCIÁK

Ismeri a társas kompetenciák			x			x						
------------------------------	--	--	---	--	--	---	--	--	--	--	--	--

MÓDSZER KOMPETENCIÁK

Ismeri a módszer kompetenciák	x											
Ismeri a módszer kompetenciák			x					x				
Ismeri a módszer kompetenciák				x		x				x		

11.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy szilárd alapismerteket nyújtson a termesztési feladatok ellátásához.

Ismerkedjenek meg a tanulók a gyümölcstermesztés jelentőségével, helyzetével, a gyümölcstermő növényekkel, környezeti igényükkel, szaporítási módjaikkal, ápolási munkáikkal, betakarításukkal

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, kémia, földrajz

11.3. Témakörök

11.3.1. Gyümölcsös növények

72

óra

A gyümölcstermő növények csoportosítása külső testalakulás szerint (fák, cserjék, félcserjék, dudvásszárúak)

Gyümölcsök csoportosításának ismerete:

Mérsékelt égövi gyümölcsök

Termesztett gyümölcsök(alma, birs, cseresznye, datolyaszilva, egres, eper, faeper, földicseresznye, görögdinnye, josta, kajszibarack, kivi, kopasz kivi (weiki), körte, málna, meggy, naspolya, nektarin, paradicsom, őszibarack, ribizli, ringló, sárgadinnye, tüskétlen szeder, szilva, szőlő)

csonthéjas magvak: dió, mandula, pisztácia, szelídgesztenye

Vadgyümölcsök (berkenye, csipkebogyó (vadrózsa), erdei szamóca, fekete áfonya, fekete bodza, feketeribizli, galagonya, hamvas szeder, homoktövis,

[kőkenyészilva](#), [közönséges boróka](#), [madárberkenye](#), [húsos som](#), [tőzegáfonya](#), [vadcsereznye](#) (madárcsereznye), [vadalma](#), [vadkörte](#), [vadszeder](#), [vörös áfonya](#))

[Délgyümölcsök](#) ([acai](#), [ananász](#), [avokádó](#), [banán](#), [citrom](#), [datolya](#), [durian](#), [édes granadilla](#), [füge](#), [grépfrút](#) (grape fruit), [gránátalma](#), [jujuba](#), [kaktuszfüge](#), [kaktuszgyümölcs](#), [kamkvat](#), [közönséges földicsereznye](#), [kuruba](#), [licsi](#), [zöldcitrom](#) (lime), [mandarin](#), [mangó](#), [maracuja](#), [narancs](#), [naranjilla](#), [óriás passiógyümölcs](#), [papája](#), [perui földicsereznye](#), [pomelo](#), [rambután](#), [tojásdinnye](#))

Csoportosítás növényteni és gyakorlati szempontból

A gyümölcstermő növény részei: gyökér, törzs, korona és részei

A gyümölcstermő növények termőrészei: almagyümölcsűek, csonthéjasok, héjasok, bogyós gyümölcsűek esetében

A faj, fajta fogalma

Az alany és a fajta használata a gyümölcstermesztésben

A termőhelyi adottságok szerepe az ültetvény létesítésében

Az éghajlati tényezők szerepe

A talajadottságok szerepe

Domborzat, fekvés szerepe

Biológiai tényezők szerepe

A gazdasági viszonyok: közgazdasági tényezők, piaci lehetőségek

Üzemi viszonyok

Az ivaros szaporítás technológiai folyamata: mag begyűjtése, tisztítása, tárolása, magvetés helye, ideje, módja, ápolási munkák, átültetés nevelőtáblába

Ivartalan szaporítási módok technológiai folyamatai: gyökereztetéses szaporítási módok (dugványozás, bujtás), növényi részek összenövesztésével történő szaporítás módok (oltás, szemzés), mikroszaporítás

A gyümölcstermő növények alanyai

A gyümölcsfaiskola: a faiskola létesítésének feltételei, részei, a szaporítóanyag előállítás folyamata a faiskolában, faiskolai nyilvántartások

A gyümölcsös telepítés személyi, tárgyi feltételei

A gyümölcsös típusai: nagy és kis árutermelő gyümölcsösök; házikert, hétvégi kert

Ültetési rendszerek, az ültetvény térállása

A gyümölcsös telepítés folyamata: tervezés, telepítés-előkészítés, telepítés (ideje, módja, menete, szervezése), telepítést követő munkák

11.3.2. Gyümölcsnövények ápolása

72

óra

Az alakító és ritkító metszés célja

A metszés ideje, kivitelezési módja, sebkezelés, nyesedék eltávolítás

A korona alakítását befolyásoló tényezők (életkor, faj, fajta, talaj- és éghajlati viszonyok)

A metszés és hajlítás biológiai alapjai

A metszés elemei

A metszést kiegészítő eljárások (a hajtások csavarása, a vesszők lehajlítása, leívelése)

A metszés módok hatása a növekedésre,

A metszés módok hatása termőréssz-képződésre

A termőegyensúly

Koronanevelés és művelési mód, a legelterjedtebb koronaformák kialakítása

A gyümölcsfák termőfelületének fenntartása:

A gyümölcsfák termőfelületének fenntartási módjai (ritkító metszés, ifjító

metszés, átoltás)

Gyümölcsritkítás, termésszabályozás

A tápanyagellátás célja

A tápanyagellátást befolyásoló tényezők

A tápelemek szerepe a gyümölcstermő növények tápanyagellátásában

A tápanyag-ellátottság hatása a gyümölcs minőségére

A gyümölcsös trágyázásának ideje, módjai (szerves-, műtrágyázás)

A talajművelés, célja, jelentősége, feladata, módjai (mechanikai, vegyszeres, biológiai vagy talajtakarásos), menete

Az öntözés célja, jelentősége

A gyümölcstermő növények vízigénye

Az öntözés időpontjai

Öntözési célok a gyümölcsstermesztésben (vízpótló, frissítő, kondicionáló, színező stb.)

Öntözési módok a gyümölcsstermesztésben: árasztó, barázdás, mikroöntözés (csepegtető, mini szórófejes, mini esőztető mikroszórófejes, mikroesőztető), esőszerű öntözés

Az öntözés menete

A gyümölcsfélék általános károsítói: élettani és fertőző betegségek, kártevők, gyomok

A növényvédelem célja, jelentősége, feladata (a károsítók felismerése, az elterjedés megakadályozása, előrejelzés, megelőző, gyógyító védekezés)

Növényvédő szerek ismerete

herbicidek: [gyomirtó](#) szerek

fungicidek: [gombaölő](#) szerek

inszekticidek: [rovarirtó](#) szerek

avicidek: madárirtó szerek

akaricidok vagy miticidek: [atkaölő](#) szerek

rodenticidek: [rágcsáló](#) irtók

vespacidek: [darázsirtók](#)

molluszkicidok: [csigairtó](#) szerek

baktericidek: [baktériumok](#) ellen használt vegyszerek

viricidek: [vírusölők](#)

nematicidek: [fonalféreg](#) ölő szerek

A növényvédelem módjai: karantén hatósági intézkedések, termesztéstechnikai, mechanikai, kémiai, biológiai, biotechnikai védekezés

Komplex és integrált növényvédelem

Trágyázás (szerves trágyák használata, műtrágyák használata)

11.3.3. Zöldségnövények ismerete

72

óra

A környezetvédelem fogalma és feladatai

A zöldségnövény fogalma

A zöldségnövények táplálkozás jelentősége

A zöldségnövények gazdasági jelentősége

A zöldségnövények élettani jelentősége

A zöldségtermesztés helye, nagyságrendje a kertészeti és mezőgazdasági termelésben

A zöldségnövények származása, rendszertani, gyakorlati csoportosítása

A zöldségnövények hőigénye

A zöldségnövények fényigénye

A zöldségnövények vízigénye

A zöldségnövények tápanyagigénye

Az egyes makro- és mikroelemek növényi életfolyamatokban betöltött szerepe

A zöldségnövények igénye a levegő összetételét illetően

A talaj szerepe a zöldségfélék termesztésében

A környezeti tényezők összefüggései és gyakorlati jelentőségük a zöldségnövények termesztésében

A termesztő berendezések fogalma

A termesztő berendezések csoportosítása: üvegházak vagy növényházak (szaporító, termesztő, vegyes hasznosítású növényházak), fóliás termesztő berendezések

A zöldségfélék termesztési módjai: szabadföldi termesztés (korai-, tömegtermesztés), termesztő berendezés alatti termesztés

A növényházi termesztés szerepe, jelentősége és sajátosságai

A fóliás termesztő berendezések (alagút, ágy, sátor) alatti termesztés

A váz nélküli fóliatakarásos termesztés

Korai szabadföldi termesztés, szabadföldi tömegtermesztés

Növényi sorrend, vetésszerkezet

A biotermesztés lehetőségei

A biotermesztés feltételei

A szaporítás fogalma

Szaporítási módok a zöldségtermesztésben: ivaros (magról), ivartalan (vegetatív) szaporítási eljárások

A vetés, a vetőmag tulajdonságai

A vetőmag vetés előtti kezelése

A zöldségnövények tenyészterülete

Vetés módok, a vetés mélysége, a vetőmagszükséglet kiszámítása

A vetés idejének ütemezése, a szabadföldi vetés, ültetés időpontjai

A palántanevelés előnyei, módjai: tűzdelés nélküli és tűzdeléssel
palántanevelés

A palántanevelés közegei és termesztő edényei

A palántanevelés helye, időtartama, munkái, a palánta kiültetése

A trágyázás célja, jelentősége

A trágyázás módjai, menete: alaptrágyázás, indítótrágyázás, fejtrágyázás
Szerves-, műtrágyázás a zöldségtermesztésben

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

-

11.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

11.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	kiselőadás	x			-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés			x	-
1.6.	projekt		x		-
1.7.	házi feladat	x			-

11.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport	bontás	keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása				x	-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett				x	-

	feldolgozása				
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre			x	-
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			-
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			-
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			-
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			-
3.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			-
3.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
3.4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			-
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos		x		-

	szövegfeldolgozás				
4.2.	Csoportos versenyjáték		x		-

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Gyümölcs- és zöldségtermesztési alapok gyakorlat tantárgy

288 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

A gyakorlat célja, hogy a tanulók alkalmasak legyenek az elméleti ismeretek megfelelő gyakorlati alkalmazására, legyenek képesek a termesztéstechnikai munkafolyamatok helyes megválasztására, a leggyakoribb munkaműveletek elvégzésére.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, kémia, földrajz

12.3. Témakörök

12.3.1. Gyümölcsös növények termesztése

96 óra

A gyümölcsfaiskola részeinek megismerése

A gyümölcsfa részei, termőrészek felismerése

Ivaros és ivartalan szaporítási módok gyakorlása

Csemetenövények nevelése, ápolása, kitermelése

A telepítés előkészítése: területrendezés, talajjavítás, talajfertőtlenítés, talaj-előkészítés, a fák helyének kitűzése

A telepítés: az ültetési anyag átvétele, a fák előkészítése az ültetéshez (gyökérmetszés, pépezés), a gyümölcsfák ültetése, a telepítést követő munkák (védelem, a telepítés nyilvántartása)

Támberendezés készítése, karbantartása

Szervestrágyázás: istállótrágyázás; trágyalé, komposzt, szerves hulladék kijuttatása és bedolgozása; zöldtrágyázás

Műtrágyázás: szilárd műtrágyák kijuttatása, bedolgozása; folyékony műtrágyák használata

Kémiai (vegyszeres) talajművelés: gyomirtó szer megválasztás, bekeverés, kijuttatás, bedolgozás

Biológiai talajművelés: füvesítés, zöldtrágyázás, talajtakarás

Az alakító és ritkító metszés célja

A metszés ideje, kivitelezési módja, sebkezelés, nyesedék eltávolítás

A korona alakítását befolyásoló tényezők (életkor, faj, fajta, talaj- és éghajlati viszonyok)

A metszés és hajlítás biológiai alapjai

A metszés elemei

A metszést kiegészítő eljárások (a hajtások csavarása, a vesszők lehajlítása, leívelése)

A metszésmódok hatása a növekedésre, termőréssz-képződésre

A termőegyensúly

Koronanevelés és művelési mód, a legelterjedtebb koronaformák kialakítása

A gyümölcsfák termőfelületének fenntartása: a termőfelület fenntartás módjai (ritkító metszés, ifjító metszés, átoltás)

Gyümölcsritkítás, termésszabályozás

A tápanyagellátás célja

A tápanyagellátást befolyásoló tényezők

A tápelemek szerepe a gyümölcstermő növények tápanyagellátásában

A tápanyag-ellátottság hatása a gyümölcs minőségére

A gyümölcsös trágyázásának ideje, módjai (szerves-, műtrágyázás)

A talajművelés, célja, jelentősége, feladata, módjai (mechanikai, vegyszeres, biológiai vagy talajtakarásos), menete

Az öntözés célja, jelentősége

A gyümölcstermő növények vízigénye

Az öntözés időpontjai

Öntözési célok a gyümölcsstermesztésben (vízpótló, frissítő, kondicionáló, színező stb.)

Öntözési módok a gyümölcsstermesztésben: árasztó, barázdás, mikroöntözés (csepegtető, mini szórófejes, mini esőztető mikroszórófejes, mikroszórófejes), esőszerű öntözés

Az öntözés menete

A gyümölcsfélék általános károsítói: élettani és fertőző betegségek, kártevők, gyomok

A növényvédelem célja, jelentősége, feladata (a károsítók felismerése, az elterjedés megakadályozása, előrejelzés, megelőző, gyógyító védekezés)

A növényvédelem módjai: karantén hatósági intézkedések, termesztéstechnikai, mechanikai, kémiai, biológiai, biotechnikai védekezés

Komplex és integrált növényvédelem

12.3.2. Gyümölcsnövények ápolása

96

A legelterjedtebb koronaformák kialakítása: sudaras, kombinált, termőkaros-, szabad-, karcsúorsó, sövények, katlan-, vázakorona

A termőfelület fenntartása: ritkító metszés (almatermésűek, csonthéjasok, héjasok, bogyósok), ifjító metszés, tő- és gyökérsarjak eltávolítása

Öntözési módok tanulmányozása a gyümölcstermő ültetvényekben (árasztó, barázdás, mikroöntözés, esőszerű öntözés)

Öntözési munkaműveletek gyakorlása (telepítés, tápoldatozás)

Oltványok készítése kézzel oltással: gyümölcsfa alanyok előkészítése, oltóvesszők megszedése, kötelegelése, címkézése, oltás kézzel és géppel, oltványok elhelyezése, gondozása

Oltványok készítése szemzéssel: hajtószemzés, alvószemzés, chipszemzés

A gyümölcsfélék (almatermésűek, csonthéjasok, héjasok, bogyós gyümölcsűek) kézi szedése

A gyümölcsfélék gépi betakarítása, szállítása, tanulmányozása

12.3.3. Zöldségnövények

96

óra

A zöldségnövények hőigénye

A zöldségnövények fényigénye

A zöldségnövények vízigénye

A zöldségnövények tápanyagigénye

Az egyes makro- és mikroelemek növényi életfolyamatokban betöltött szerepe

A zöldségnövények igénye a levegő összetételét illetően

A talaj szerepe a zöldségfélék termesztésében

A környezeti tényezők összefüggései és gyakorlati jelentőségük a

zöldségnövények termesztésében

A termesztő berendezések fogalma

A termesztő berendezések csoportosítása: üvegházak vagy növényházak (szaporító, termesztő, vegyes hasznosítású növényházak), fóliás termesztő berendezések

A zöldségfélék termesztési módjai: szabadföldi termesztés (korai-, tömegtermesztés), termesztő berendezés alatti termesztés

A növényházi termesztés szerepe, jelentősége és sajátosságai

A fóliás termesztő berendezések (alagút, ágy, sátor) alatti termesztés

A váz nélküli fóliatakarásos termesztés

Korai szabadföldi termesztés, szabadföldi tömegtermesztés

Növényi sorrend, vetésszerkezet

A biotermesztés lehetőségei, feltételei

A szaporítás fogalma

Szaporítási módok a zöldségtermesztésben: ivaros (magról), ivartalan (vegetatív) szaporítási eljárások

A vetés, a vetőmag tulajdonságai

A vetőmag vetés előtti kezelése

A zöldségnövények tenyészterülete

Vetésmódok, a vetés mélysége, a vetőmagszükséglet kiszámítása

A vetés idejének ütemezése, a szabadföldi vetés, ültetés időpontjai

A palántanevelés előnyei, módjai: tűzdelés nélküli és tűzdeléses palántanevelés

A palántanevelés közegei és termesztő edényei

A palántanevelés helye, időtartama, munkái, a palánta kiültetése

A trágyázás célja, jelentősége

A trágyázás módjai, menete: alaptrágyázás, indítótrágyázás, fejtrágyázás
Szerves-, műtrágyázás a zöldségtermesztésben

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

-

12.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

12.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	kiselőadás	x			-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés			x	-
1.6.	projekt		x		-
1.7.	házi feladat	x			-

**12.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek
(ajánlás)**

Sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport	bontás	Osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása				x	-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása				x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel				x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x		-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x		-
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x				-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x		-
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok					
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre				x	-
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x				-
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x				-
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x				-

2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			-
3.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			-
3.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
3.4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			-
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
4.2.	Csoportos versenyjáték		x		-

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

13 .Szőlőtermesztés tantárgy

204 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

A gyakorlat célja, hogy a tanulók alkalmasak legyenek az elméleti ismeretek megfelelő gyakorlati alkalmazására, legyenek képesek a termesztéstechnikai munkafolyamatok helyes megválasztására, a leggyakoribb munkaműveletek elvégzésére.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, kémia, földrajz

13.3.Témakörök

13.3.1.Szőlőnövény

68 óra

A szőlő származása, rendszertani besorolása

A szőlőnövény felépítése

A faj, fajta fogalma

A fajták szerepe a szőlőtermesztésben

A fajták megválasztása, fajtaarányok

Növények belső felépítése

A növények sejtjei

A növényi sejt általános jellemzői

A növényi sejt alkotórészei (citoplazma, sejthártya, sejtmag, színtestek, sejtfüggelékek, sejtfal, sejtnedv, zárványok)

A növények szövetei

Osztódó szövet

Állandósult szövet

A növények szervei

Gyökér – felépítés, működés, típusok, fejlődés

Szár – felépítés, működés, típusok

Levél – elhelyezkedés, felépítés, működés, típusok

Virág - felépítés, működés, típusok

Mag és termés - felépítés, működés, típusok

A növények sejtjei

A növényi sejt általános jellemzői

Növényi sejt

A növényi sejt alakja, mérete, típusai

Aktív sejtalkotók (protoplaszma, citoplazma, sejthártya, színtestek, sejtfüggelékek)

Passzív sejtalkotók (plazmatermékek, sejtfa, sejtnevelő, zárványok)

A növényi sejt alkotó részei

A vesszők, hajtásrendszer, a rügyek felépítése, a virágtípusok ismerete, a szőlőtőke részei

A szőlő táplálkozás-élettani, gazdasági jelentősége

A szőlőtermesztés helyzete, a fejlesztés lehetőségei

Borvidékek, bortermő helyek

Hegyközségi törvény szerepe az ágazat fejlődésében

A szőlő érettségének megállapítása

A szüret előkészítése

Az étkezési és a borszőlő szedése

Az étkezési szőlő manipulálása, csomagolása

A szőlő szállítása tárolóba, feldolgozóba

A kézi és a gépi szüret szervezése

Előkészületi munkák

A borszőlő feldolgozása

A csemegeszőlő áruvá készítése

A szőlő életműködése

Az éghajlat hatása a szőlőtermesztésre

A talaj hatása a szőlőtermesztésre

A gazdasági környezet hatása a szőlőtermesztésre

Az ültetvény-telepítések előkészítésének ismerete (tereprendezés, talajmintavétel, talaj-előkészítés, a tőkék helyének kitűzése, a szaporítóanyag előkészítése)

Az ültetés menetének ismerete (ültetés gödörbe, kézfúróval, hidrofúróval, fóliatakarással)

Az ültetés befejező munkáinak ismerete (felcsirkézés, az ültetés minőségének ellenőrzése, törzskönyvezés)

Szőlőnövény gondozásának technológiai

Támberendezés-típusok építésének technológiai (az oszlopok beállítása, karózás, huzalozás)

A táمبرendezések karbantartásának ismerete

A szőlőtőke részeinek megismerése

A tőkeművelési módok ismerete

13.3.2. Szőlőfajták

68 óra

A faj, fajta fogalma

A fajták szerepe a szőlőtermesztésben

A fajták megválasztása, fajtaarányok

Csemegeszőlő- fajták ismerete: [Afuz](#), [Ali](#), [Anita \(szőlőfajta\)](#), [Attila \(szőlőfajta\)](#), [Belga csemegeszőlő](#), [Boglárka \(szőlőfajta\)](#), [Cardinal \(szőlőfajta\)](#), [Cegléd szépe](#), [Eszter \(szőlőfajta\)](#), [Ezeréves Magyarország emléke](#), [Favorit](#), [Glória Hungariae](#), [Hamburgi muskotály](#), [Irsai Olivér](#), [Itália \(szőlőfajta\)](#), [Kozma Pálné muskotály](#),

[Kósa \(szőlőfajta\)](#), [Mathiász Jánosné muskotály](#), [Narancsízű](#), [Néró \(szőlőfajta\)](#),
[Palatina augusztusi muskotály](#), [Pannónia kincse](#), [Pölöskei muskotály](#), [Sasza](#),
[Szőlőskertek királynője muskotály](#), [Teréz \(szőlőfajta\)](#)

Fehérbor szőlőfajták ismerete: [Arany sárfehér](#), [Balafánt](#), [Budai zöld](#),
[Chardonnay](#), [Cirfandli](#), [Cserszegi fűszerez](#), [Ezerfürtű](#), [Ezerjó](#), [Fehér gohér](#),

[Furmint](#), [Generosa](#), [Hárslevelű](#), [Jubileum 75](#), [Juhfark](#), [Karát \(szőlőfajta\)](#),
[Kéknyelű](#), [Királyleányka](#), [Kunleány](#), [Kövidinka](#), [Kövérshőlő](#), [Leányka](#),
[Muskotály](#), [Mátrai muskotály](#), [Müller-Thurgau](#), [Nektár \(szőlőfajta\)](#),
[Olaszrizling](#), [Pozsonyi fehér](#), [Rajnai rizling](#), [Sárfehér](#), [Solaris \(szőlőfajta\)](#),
[Szerémi zöld](#), [Viktória gyöngye](#), [Zala gyöngye](#), [Zengő \(szőlőfajta\)](#), [Zenit \(szőlőfajta\)](#),
[Zeus \(szőlőfajta\)](#), [Zöld veltelini](#), [Zéta \(szőlőfajta\)](#)

Magyar szőlőfajták: Arany Sárfehér, Izsáki Sárfehér, [Budai Csomorika](#),
[Ezerjó](#), [Fehér Gohér](#), [Furmint \(Fehér Furmint\)](#), [Hárslevelű](#), [Juhfark](#),
[Kövérshőlő](#), [Kövidinka](#), [Kéknyelű Királyleányka](#), [Leányka](#), [Pozsonyi Fehér](#),
[Bianca](#), [Cserszegi Fűszerez](#), [Csillám](#), [Ezerfürtű](#), [Generosa](#), [Irsai Olivér](#),
[Jubileum](#), [75 Karát](#), [Korona](#), [Kunleány](#), [Mátrai Muskotály](#), [Nektár](#), [Pátia](#),
[Rozália](#), [Viktória Gyöngye](#), [Zéta](#), [Zala Gyöngye](#), [Zefír](#), [Zengő](#), [Zenit](#), [Zeus](#),
[Bíbor](#), [Kadarka](#), [Duna Gyöngye](#), [Kármin](#), [Medina](#), [Rubintos](#), [Turán](#),

Vörösbor szőlőfajták: [Bíorkadarka](#), [Blauburger](#), [Cabernet franc](#), [Cabernet sauvignon](#),
[Kékfrankos](#), [Kékoportó](#), [Mavrud](#), [Medina \(szőlőfajta\)](#), [Medoc noir](#),
[MerlotPamid](#), [RubintosTurán \(szőlőfajta\)](#)

Magyarországi szőlőfajták lelőhelyei:

[Szekszárd](#), [Pécs](#), [Budapest](#), [Szombathely](#), [Villány](#), [Badacsony](#), [Eger](#), [Tokaj](#),
[Tolna](#), [Pannonhalma](#), [Etyek](#)

13.3.3. Szőlő ültetése, ápolása

68 óra

A szaporítás módjai, mikroszaporítás elterjedése

Törzsültetvények jelentősége, növényvédelmi hatása

Európai vessző előállítás (begyűjtés helye, ideje)

A vessző tárolása és növényvédelmi vonzata

A szaporításra alkalmas vessző szabványa

Az európai vessző iskolázása, módjai, ápolása, felszedése

Alanyvessző előállítás, alanyfajták ismerete (mésztűrés, filoxéra-ellenállóság)

Alanytelep éves ápolási munkái

Az oltványkészítés műveletei

Előhajtatás, edzés

Oltványok iskolázása

Gyökeres oltványok felszedése, szabványok

In vitro szaporítóanyag előállítása

A szőlőültetvény létesítés feltételei, a telepítési program, a telepítési terv Az ültetvény-telepítések előkészítése

Az ültetés ideje, módja, menete, szervezése

A telepítés gondozása

A szőlőültetvény tamberendezései, a tamberendezések típusai és jellemzésük

A tamberendezések anyagai, építésük, a tamberendezések karbantartása, felújítása

A csapadékmérés eszközei

A talajhőmérséklet meghatározásának eszközei (felszíni, mélységi talajhőmérők)

A szél irányának, erősségének, sebességének mérésére alkalmazható mérőeszközök (Wild-féle nyomólapos szélászló, kézi kanalas szélsébségmérő)

A talaj ismerete (előzetes tájékozódás, bejárás)

Talajmintavételi ismeretek (szelvényminta, átlagminta)

Talajminták előkészítésének ismerete laboratóriumi vizsgálatra

Egyszerű talajvizsgálatok ismerete (pH-érték, szerkezeti elemek, talajkötöttség, mésztartalom)

Szerves trágyák használatának ismerete (istállótrágya, zöldtrágya, egyéb növényi eredetű szerves trágyák, komposzttrágyák)

Műtrágyák használatának ismerete (egyszerű, összetett, kevert és mikroelem trágyák)

Technológiailag kevert műtrágyák ismerete

Iparilag kevert műtrágyák ismerete

Összetett műtrágyák alkalmazásának technológiai

Összetett műtrágyák felhasználásának technológiai

Agronómiai szempontok

Ökonómiai szempontok ismerete

Növény specifikus igénye

Technikai-műszaki adottságok

Új típusú műtrágyák

Folyékony halmazállapotú műtrágyák

Folyékony műtrágyák alkalmazásának főbb szempontjai

Alapvető trágyázási eljárások ismerete

A trágya megválasztásának ismerete

A trágyamennyiség (-adag) meghatározásának ismerete

A trágya elosztásának módja, kiszórás és talajba juttatás módja

Trágyázás időpontjának meghatározása

Növény védőszerek alkalmazásának technológiai

Legfontosabb kórokozók (vírusok, baktériumok, gombák) és állati kártevők kártételének felismerésének ismerete (kór- és kárképek)

Növényvédőszerek felismerésének technológiai

herbicidek: [gyomirtó](#) szerek

fungicidek: [gombaölő](#) szerek

inszekticidek: [rovarirtó](#) szerek

avicidek: madárirtó szerek

akaricidok vagy miticidek: [atkaölő](#) szerek

rodenticidek: [rágcsáló](#) irtók

vespacidek: [darázsirtók](#)

molluszkicidok: [csigairtó](#) szerek

baktericidek: [baktériumok](#) ellen használt vegyszerek

viricidek: [vírusölők](#)

nematicidek: [fonalféreg](#) ölő szerek

Kertészeti kultúrák legfontosabb gyomnövényeinek ismerete

Permetlé-összetétel számításának ismerete

A permetlé készítésének szabályai, permetlevek bekeverésének ismerete
(gyakorlatilag nem mérgező szerekkel)

Természetes növényvédőszerek használatának ismerete

13.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

-

13.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

**13.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói
tevékenységformák (ajánlás)**

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	kiselőadás	x			-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés			x	-
1.6.	projekt		x		-
1.7.	házi feladat	x			-

**13.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek
(ajánlás)**

Sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport	bontás	Osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása				x	-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása				x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel				x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x		-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x		-
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x				-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x		-
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok					
2.1.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre				x	-
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x				-
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x				-
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x				-

2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			-
3.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			-
3.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
3.4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			-
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
4.2.	Csoportos versenyjáték		x		-

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

14. Szőlőtermesztés gyakorlata tantárgy

336 óra

14.1. A tantárgy tanításának célja

A gyakorlat célja, hogy a tanulók alkalmasak legyenek az elméleti ismeretek megfelelő gyakorlati alkalmazására, legyenek képesek a termesztéstechnikai munkafolyamatok helyes megválasztására, a leggyakoribb munkaműveletek elvégzésére.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

14.3.Témakörök

14.3.1. Szőlőtermesztés

112 óra

Az ültetvény-telepítések előkészítése (tereprendezés, talajmintavétel, talaj-előkészítés, a tőkék helyének kitűzése, a szaporítóanyag előkészítése)

Az ültetés (ültetés gödörbe, kézifúróval, hidrofúróval, fóliatakarással)

Az ültetés befejező munkái (felcsirkézés, az ültetés minőségének ellenőrzése, törzskönyvezés)

A telepítés gondozása

Támberendezés-típusok tanulmányozása, építése (az oszlopok beállítása, karózás, huzalozás)

A támbereendezések karbantartása, felújítása

A szőlőtőke részeinek megismerése

A tőkeművelési módok bemutatása

14.3.2. Szőlő szaporítása

112 óra

Európai vessző előállítás (begyűjtés helye, ideje)

A vessző tárolása és növényvédelmi vonzata

A szaporításra alkalmas vessző szabványa

Az európai vessző iskolázása, módjai, ápolása, felszedése

Alanyvessző előállítás, alanyfajták ismerete (mésztűrés, filoxéra-ellenállóság)

Alanytelep éves ápolási munkái

Az oltványkészítés műveleti folyamatának ismerete

Előhajtatás, edzés

Oltványok iskolázása

Gyökeres oltványok felszedése, szabványok

In vitro szaporítóanyag előállítása

14.3.3. Szőlőművelés

112 óra

A hagyományos és korszerű tőkeformák alakító metszése

Termő szőlőültetvények kézi és gépi metszése

A metszés utáni munkák (a venyige eltávolítása, a támbereendezés karbantartása, törzs- és karkötözés, a szálvesszők lekötése, harmatgyökerezés)

Törzstisztítás, hajtásválogatás, kötözés, hajtásrögzítés huzalos támasz mellett, fésülés, csonkázás, hónaljzás, termőhajtások bekurtítása, fürtritkítás, levelezés, gyűrűzés

Talajművelési eljárások tanulmányozása (mechanikai, vegyszerez, biológiai)

Sorközök gépi művelése (mélylazítás, szántás, tárcsázás, fűápolás)

A sorok kapálása, vegyszerezés, gépi művelés, takarás

Szerves- és műtrágyázás

A tápanyagok kézi és gépi kijuttatása, bedolgozása

Öntözési módok tanulmányozása a szőlőültetvényben

Öntözőgépek beállítása, üzemeltetése

A növényvédelmi eljárások tanulmányozása

Kézi és gépi vegyszerez növényvédelem a munkavédelmi és környezetvédelmi előírások betartásával

A szőlő minősítése

A szőlő kézi szedése

A szőlő gépi betakarításának tanulmányozása

A szőlő érettségének megállapítása

A szüret előkészítése

Az étkezési- és borszőlő szedése

Az étkezési szőlő manipulálása, csomagolása

A szőlő szállítása tárolóba, feldolgozóba

A kézi és a gépi szüret szervezése

14.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

-

14.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

14.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	kiselőadás	x			-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés			x	-
1.6.	projekt		x		-

1.7.	házi feladat	x			-
------	--------------	---	--	--	---

14.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport	bontás	Osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása				x	-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása				x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel				x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x		-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x		-
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x				-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x		-
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok					
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre				x	-
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x				-
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x				-

2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			-
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			-
3.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			-
3.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
3.4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			-
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
4.2.	Csoportos versenyjáték		x		-

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11024-12 azonosító számú

Kerti munkák

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11024-12 azonosító számú, Kerti munkák megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11024-12 Kerti munkák	Kerti munkák			Kerti munkák gyakorlat		
	Gyümölcsös növények telepítése	Zöldségnövények telepítése	Szőlő telepítése	Gyümölcsös növények telepítésének gyakorlata	Zöldségnövények telepítésének gyakorlata	Szőlő telepítésének gyakorlata
FELADATOK						
Gyümölcsfát ültet	x			x		
Gyümölcsfajt meghatároz	x			x		
Támberendezést, kerítést fenntart a gyümölcsösben	x			x		
Gyümölcsöst gondoz, metsz				x		
Zöldmunkákat végez, hajtásokat kötöz a gyümölcsösben	x			x		
Talajt művel, tápanyag-utánpótlást végez a gyümölcsösben	x			x		
Gyümölcsöt betakarít	x			x		
Szőlő telepítését végzi			x			x
Szőlő-szaporítóanyagot előkészít, szaporítóanyagot ültet			x			x
Támberendezést, kerítést fenntart a szőlőültetvényben			x			x
A szőlő gondozását végzi, metsz			x			x
Zöldmunkákat végez, hajtásokat kötöz a szőlőültetvényben			x			x

Talajt művel, tápanyag-utánpótlást végez a szőlőültetvényben			x			x
Szőlőt betakarít			x			x
Talajt előkészít, tápanyag-utánpótlást végez a zöldségtermesztésben		x			x	
Zöldségnövényeket szaporít		x			x	
Növényápolási munkákat végez a zöldségtermesztésben		x			x	
Zöldségnövényeket betakarít		x			x	
Használja, karbantartja a gyümölcstermesztésben, a szőlőtermesztésben és a zöldségtermesztésben használatos eszközöket	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
Gyümölcsmorfológia	x			x		
Gyümölcsfajok, a gyümölcstermő növények csoportosítása, gyümölcsfajok felismerése	x			x		
Gyümölcstermő növények éghajlatigénye, talajigénye	x			x		
Gyümölcsfák ültetése	x			x		
Gyümölcsfák termőfelületének fenntartása	x			x		
A gyümölcsös trágyázása talajművelése, öntözése	x			x		
A gyümölcs betakarítása	x			x		
Szőlőmorfológia			x			x
Szőlőfajták			x			x
A szőlő éghajlatigénye, talajigénye			x			x
Szőlő ültetése			x			x
Termőszőlők metszése, a szőlő zöldmunkái			x			x
Talajmunkák, tápanyag-gazdálkodás a szőlőben			x			x
A szőlő betakarítása			x			x
Zöldségnövények morfológiája		x			x	

Zöldségfajok, a zöldségnövények felismerése		x			x	
A zöldségnövények éghajlatigénye, talajigénye		x			x	
A zöldségnövények termesztési módjai		x			x	
A zöldségnövények szaporítása, ápolási munkái		x			x	
A zöldségnövények betakarítása		x			x	
A gyümölcsstermesztésben, a szőlőstermesztésben és a zöldségstermesztésben előforduló eszközök, anyagok, épületek, építmények	x			x		
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Olvasott szakmai szöveg megértése		x		x		
Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése	x	x			x	x
Mennyiségérzék			x		x	
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Állóképesség	x	x	x	x	x	x
Monotónia-tűrés						x
Megbízhatóság	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Irányíthatóság	x	x	x	x	x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK						
Ismeretek helyénvaló alkalmazása	x	x	x	x	x	x
Módszeres munkavégzés	x	x	x	x	x	x

15.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja a gyümölcs-, a zöldség- és a szőlőtermesztés leglényegesebb, a gyakorlati munkavégzéshez feltétlenül szükséges szakmai elméleti ismereteinek megismertetése a tanulókkal.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia

15.3.Témakörök

15.3.1. Gyümölcsös növények telepítése

104 óra

A gyümölcstermő növények fogalma, gyümölcsfajok

A gyümölcstermő növények csoportosítási módjai

A gyümölcstermő növények részei

A gyümölcsfajok éghajlati és talajigénye

A gyümölcstermő növények szaporítási módjai

A sor- és tőtáv, sor- és sorköz fogalma

Gyümölcsfák ültetése:

Gyümölcsfák ültetésének az időpontja,

Gyümölcsfák ültetési anyagának típusai, a növények előkészítése az ültetéshez

Gyümölcsfák ültetése

Gyümölcsfák ültetés utáni munkálatai

Metszés: a metszés alapfogalmai, a metszés ideje, metszésmódok, a metszés eszközei, sebkezelés, a nyesedék eltávolítása

A gyümölcsfák öntözésének jelentősége, fenntartó trágyázásuk, gyümölcsfák mechanikai talajápolása, a zöldmunkák fogalma, a támberendezés fenntartása

Az ápolási munkák eszközei

Az érettség fogalma

A betakarítás módjai

Gyümölcsfajok kézi betakarításának jellemzői

Az alakító és ritkító metszés célja

A metszés ideje, kivitelezési módja, sebkezelés, nyesedék eltávolítás

A korona alakítását befolyásoló tényezők (életkor, faj, fajta, talaj- és éghajlati viszonyok)

A metszés és hajlítás biológiai alapjai

A metszés elemei

A metszést kiegészítő eljárások (a hajtások csavarása, a vesszők lehajlítása, leívelése)

A metszésmódok hatása a növekedésre, termőréssz-képződésre

A termőegyensúly

Koronanevelés és művelési mód, a legelterjedtebb koronaformák kialakítása

A gyümölcsfák termőfelületének fenntartása: a termőfelület fenntartás módjai (ritkító metszés, ifjító metszés, átoltás)

Gyümölcsritkítás, termés szabályozás

A tápanyagellátás célja

A tápanyagellátást befolyásoló tényezők

A tápelemek szerepe a gyümölcstermő növények tápanyagellátásában

A tápanyag-ellátottság hatása a gyümölcs minőségére

A gyümölcsös trágyázásának ideje, módjai (szerves-, műtrágyázás)

A talajművelés módjai (mechanikai, vegyszeres, biológiai vagy talajtakarásos), menete

A talajművelés céljai

A talajművelés feladatai

A talajművelés technológiái

Az öntözés célja, jelentősége

A gyümölcstermő növények vízigénye

Az öntözés időpontjai

Öntözési célok a gyümölcsstermesztésben (vízpótló, frissítő, kondicionáló, színező stb.)

Öntözési módok a gyümölcsstermesztésben: árasztó, barázdás, mikroöntözés (csepegtető, mini szórófejes, mini esőztető mikroszórófejes, mikroesőztető), esőszerű öntözés

Az öntözés menete

A gyümölcsfélék általános károsítói: élettani és fertőző betegségek, kártevők, gyomok

A növényvédelem célja, (a károsítók felismerése, az elterjedés megakadályozása, előrejelzés, megelőző, gyógyító védekezés)

A növényvédelem jelentősége

A növényvédelem feladata

A növényvédelem módjai: karantén hatósági intézkedések, termesztéstechnikai, mechanikai, kémiai, biológiai, biotechnikai védekezés

Komplex és integrált növényvédelem

Trágyázási technológiák ismerete

Trágyák fajtáinak ismerete

Különböző gyümölcsös növények telepítésének ismerete:

([alma](#), [birs](#), [cseresznye](#), [datolyaszilva](#), [egres](#), [eper](#), [faeper](#), [földicseresznye](#), [görögdinnye](#), [josta](#), [kajszibarack](#), [kivi](#), [kopasz kivi](#) (weiki), [körte](#), [málna](#), [meggy](#), [naspolya](#), [nektarin](#), [paradicsom](#), [őszibarack](#), [ribizli](#), [ringló](#), [sárgadinnye](#), [tüskétlen szeder](#), [szilva](#), [szőlő](#), [dió](#), [mandula](#), [pisztácia](#), [szelídgesztenye](#), [berkenye](#), [csipkebogyó](#) (vadrózsa), [erdei szamóca](#), [fekete áfonya](#), [fekete bodza](#), [feketeribizli](#), [galagonya](#), [hamvas szeder](#), [homoktövis](#), [kökényszilva](#), [közönséges boróka](#), [madárberkenye](#), [húsos som](#), [tőzegáfonya](#), [vadcsesznye](#) (madárcseresznye), [vadalma](#), [vadkörte](#), [vadszeder](#), [vörös áfonya](#)) [acai](#), [ananász](#), [avokádó](#), [banán](#), [citrom](#), [datolya](#), [durian](#), [édes granadilla](#), [füge](#), [grépfrút](#) (grape fruit), [gránátalma](#), [jujuba](#), [kaktuszfüge](#), [kaktuszgyümölcs](#), [kamkvat](#), [közönséges földicseresznye](#), [kuruba](#), [licsi](#), [zöldcitrom](#) (lime), [mandarin](#), [mangó](#), [maracuja](#), [narancs](#), [naranjilla](#), [óriás passiógyümölcs](#), [papája](#), [perui földicseresznye](#), [pomelo](#), [rambután](#), [tojásdinnye](#))

15.3.2. Zöldségnövények telepítése

104 óra

A zöldségnövények fogalma, zöldségfajok

A zöldségfajok növénytani jellemzői, igényei

A hajtás módjai, a módok fontosabb jellemzői

A szabadföldi termesztés módjai, a módok fontosabb jellemzői, a vetésforgó jelentősége

A zöldségnövények szaporítási módjai

A sor- és tőtáv, sor és sorköz fogalma

A magvetés célja, módjai, a vetés mélysége

A palánták típusai

Az öntözés, a mechanikai talajmunkák, a tápanyag utánpótlás célja, eszközei

Az érettség fogalma

A betakarítás módjai

Zöldségfajok kézi betakarításának jellemzői

A zöldségnövények hőigényének felmérése

A zöldségnövények fényigényének felmérése

A zöldségnövények vízigényének felmérése

A zöldségnövények tápanyagigényének felmérése

Az egyes makro- és mikroelemek növényi életfolyamatokban betöltött szerepének vizsgálata

A zöldségnövények levegő igény összetételének vizsgálata

A talaj szerepének vizsgálata a zöldségfélék termesztésében

A környezeti tényezők összefüggései és gyakorlati vizsgálata a zöldségnövények termesztésében

A termesztő berendezések használata: üvegházak vagy növényházak (szaporító, termesztő, vegyes hasznosítású növényházak), fóliás termesztő berendezések

A zöldségfélék termesztési módjainak kipróbálása: szabadföldi termesztés (korai-, tömegtermesztés), termesztő berendezés alatti termesztés

A növényházi termesztés sajátosságainak felismerése

A fóliás termesztő berendezések (alagút, ágy, sátor) alatti termesztés

A váz nélküli fóliatakarásos termesztés

Korai szabadföldi termesztés, szabadföldi tömegtermesztés

Növényi sorrend, vetésszerkezet

A biotermesztés

Szaporítás

Szaporítási módok a zöldségtermesztésben: ivaros (magról), ivartalan (vegetatív) szaporítási eljárások

A vetés, a vetőmag tulajdonságainak vizsgálata

A vetőmag vetés előtti kezelése

A zöldségnövények tenyészterületének vizsgálata

Vetés módok, a vetés mélysége, a vetőmagszükséglet kiszámítása

A vetés idejének ütemezése, a szabadföldi vetés, ültetés időpontjai

A palántanevelés előnyei, módjai: tűzdelés nélküli és tűzdeléses palántanevelés

A palántanevelés közegei és termesztő edényei

A palántanevelés helye, időtartama, munkái, a palánta kiültetése

Palántázás legfontosabb lépéseinek

A trágyázás

A trágyázás módjai, menete: alaptrágyázás, indítótrágyázás, fejtrágyázás Szerves-, műtrágyázás a zöldségtermesztésben

Zöldségek ültetése: articsóka, bab, burgonya, csemege kukorica, cékla, dinnye (görögdinnye, sárgadinnye), feketegyökér, ehető gombák, hagymafélék (vöröshagyma, póréhagyma, téli sarjadékhagyma, metélőhagyma, fokhagyma), káposztafélék (fehérkáposzta, lilakáposzta, kelkáposzta (leveles kel, kínai kel, bimbóskel), karalábé, karfiol, brokkoli, paprika (fűszerpaprika), paradicsom, pasztinák, petrezselyem, levélpetrezselyem, rebarbara, retek, saláta (endíviasaláta, fejes saláta, cikóriasaláta, kötözősaláta, mezei saláta, tépősaláta), spárga, sárgarépa, som, sóska, spenót, padlizsán, torma, tök (spárgatök, sütőtök, laskatök), cukkini, patisszon, uborka, zeller, zöldborsó

Jelentősebb zöldségfélék felismerése

15.3.3. Szőlő telepítése

104 óra

A szőlőfajták csoportosítása

A borszőlő-fajták és a csemegezőlő-fajták csoport jellemzői, a csoportok legjellemzőbb fajtái

Ültetés: az ültetés ideje, módja, a szaporítóanyag

Metszés: a metszés alapfogalmai, a metszésmódok, a metszés ideje, a termő szőlő metszése, metszés eszközei, a venyige eltávolítása

A szőlő mechanikai talajápolása, fenntartó trágyázása, zöldmunkák a tamberendezés fenntartása

Az ápolási munkák eszközei

A borszőlő betakarítása, a betakarítás eszközei

A csemegeszőlő betakarításának eszközei

A kertészeti termesztésben előforduló termesztő berendezések (üvegházak, növényágyak, fóliás berendezések), kiegészítő építmények (tárolók), termesztő edények (cserepek, szaporítóládák, -tálcák), kertészeti szerszámok (ásó, gereblye, kapa, metszőolló stb.) megismerése

A meteorológiai mérőház

A páratartalom meghatározására alkalmazható mérőeszközök (hajszálas nedvességmérő, száraz-nedves hőmérő, polyméter). A léghőmérséklet mérésének eszközei (állomási hőmérő, Fuess-féle maximum-minimum hőmérő)

A csapadékmérés eszközei

A talajhőmérséklet meghatározásának eszközei (felszíni, mélységi talajhőmérők)

A szél irányának, erősségének, sebességének mérésére alkalmazható mérőeszközök (Wild-féle nyomólapos szélászló, kézi kanalas szélsebességmérő)

A talaj ismerete (előzetes tájékozódás, bejárás)

Talajmintavételi ismeretek (szelvényminta, átlagminta)

Talajminták előkészítésének ismerete laboratóriumi vizsgálatra

Egyszerű talajvizsgálatok ismerete (pH-érték, szerkezeti elemek, talajkötöttség, mésztartalom)

Szerves trágyák használatának ismerete (istállótrágya, zöldtrágya, egyéb növényi eredetű szerves trágyák, komposzttrágyák)

Műtrágyák használatának ismerete (egyszerű, összetett, kevert és mikroelem trágyák)

Technológiailag kevert műtrágyák ismerete

Iparilag kevert műtrágyák ismerete

Összetett műtrágyák alkalmazásának technológiai

Összetett műtrágyák felhasználásának technológiai

Agronómiai szempontok

Ökonómiai szempontok ismerete

Növény specifikus igénye

Technikai-műszaki adottságok

Új típusú műtrágyák

Folyékony halmazállapotú műtrágyák

Folyékony műtrágyák alkalmazásának főbb szempontjai

Alapvető trágyázási eljárások ismerete

A trágya megválasztásának ismerete

A trágyamennyiség (-adag) meghatározásának ismerete

A trágya elosztásának módja, kiszórás és talajba juttatás módja

Trágyázás időpontjának meghatározása

Növény védőszerek alkalmazásának technológiai

Legfontosabb kórokozók (vírusok, baktériumok, gombák) és állati kártevők kártételének felismerésének ismerete (kór- és kárképek)

Növényvédőszerek felismerésének technológiai

herbicidek: [gyomirtó](#) szerek

fungicidok: [gombaölő](#) szerek

inszekticidok: [rovarirtó](#) szerek

avicidok: madárirtó szerek

akaricidok vagy miticidok: [atkaölő](#) szerek

rodenticidok: [rágcsáló](#) irtók

vespacidok: [darázsirtók](#)

molluszkicidok: [csigairtó](#) szerek

baktericidok: [baktériumok](#) ellen használt vegyszerek

viricidok: [vírusölők](#)

nematicidok: [fonalféreg](#) ölő szerek

Kertészeti kultúrák legfontosabb gyomnövényeinek ismerete

Permetlé-összetétel számításának ismerete

A permetlé készítésének szabályai, permetlevek bekeverésének ismerete
(gyakorlatilag nem mérgező szerekkel)

Természetes növényvédőszer használatainak ismerete

15.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

-

15.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

15.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási	A tanulói tevékenység	Alkalmazandó eszközök
---------	----------------------	-----------------------	-----------------------

	módszer neve	szervezeti kerete			és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	kiselőadás	x			-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés			x	-
1.6.	projekt		x		-
1.7.	házi feladat	x			-

15.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport	bontás	Osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása				x	-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása				x	-
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel				x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x		-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x		-

1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	-
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			-
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			-
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			-
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			-
3.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			-
3.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
3.4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			-
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		-
4.2.	Csoportos versenyjáték		x		-

15.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

16.1. A tantárgy tanításának célja

A gyakorlat keretében ismertetjük meg a kertészeti termesztés alapvető munkáit.

A tanuló legyen képes elvégezni a ház körüli kertekben az alapvető kertészeti tevékenységeket.

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia

16.3.Témakörök

16.3.1. Gyümölcsös növények telepítésének gyakorlata

146 óra

A gyümölcsfaiskola részeinek megismerése

A gyümölcsfa részei, termőrészek felismerése

Ivaros és ivartalan szaporítási módok gyakorlása

Csemetenövények nevelése, ápolása, kitermelése

A telepítés előkészítése: területrendezés, talajjavítás, talajfertőtlenítés, talaj-előkészítés, a fák helyének kitűzése

A telepítés: az ültetési anyag átvétele, a fák előkészítése az ültetéshez (gyökérmetszés, pépezés), a gyümölcsfák ültetése, a telepítést követő munkák (védelem, a telepítés nyilvántartása)

Támberendezés készítése, karbantartása

Szervestrágyázás: istállótrágyázás; trágyalé, komposzt, szerves hulladék kijuttatása és bedolgozása; zöldtrágyázás

Műtrágyázás: szilárd műtrágyák kijuttatása, bedolgozása; folyékony műtrágyák használata

Kémiai (vegyszeres) talajművelés: gyomirtó szer megválasztás, bekeverés, kijuttatás, bedolgozás

Biológiai talajművelés: füvesítés, zöldtrágyázás, talajtakarás

Az alakító és ritkító metszés célja

A metszés ideje, kivitelezési módja, sebkezelés, nyesedék eltávolítás

A korona alakítását befolyásoló tényezők (életkor, faj, fajta, talaj- és éghajlati viszonyok)

A metszés és hajlítás biológiai alapjai

A metszés elemei

A metszést kiegészítő eljárások (a hajtások csavarása, a vesszők lehajlítása, leívelése)

A metszés módok hatása a növekedésre, termőrész-képződésre

A termőegyensúly

Koronanevelés és művelési mód, a legelterjedtebb koronaformák kialakítása

A gyümölcsfák termőfelületének fenntartása: a termőfelület fenntartás módjai (ritkító metszés, ifjító metszés, átoltás)

Gyümölcsritkítás, termés szabályozás

A tápanyagellátás célja

A tápanyagellátást befolyásoló tényezők

A tápelemek szerepe a gyümölcs termő növények tápanyagellátásában

A tápanyag-ellátottság hatása a gyümölcs minőségére

A gyümölcsös trágyázásának ideje, módjai (szerves-, műtrágyázás)

A talajművelés, célja, jelentősége, feladata, módjai (mechanikai, vegyszeres, biológiai vagy talajtakarásos), menete

Az öntözés célja, jelentősége

A gyümölcstermő növények vízigénye

Az öntözés időpontjai

Öntözési célok a gyümölcsstermesztésben (vízpótló, frissítő, kondicionáló, színező stb.)

Öntözési módok a gyümölcsstermesztésben: árasztó, barázdás, mikroöntözés (csepegtető, mini szórófejes, mini esőztető mikroszórófejes, mikroesőztető), esőszerű öntözés

Az öntözés menete

A gyümölcsfélék általános károsítói: élettani és fertőző betegségek, kártevők, gyomok

A növényvédelem célja, jelentősége, feladata (a károsítók felismerése, az elterjedés megakadályozása, előrejelzés, megelőző, gyógyító védekezés)

A növényvédelem módjai: karantén hatósági intézkedések, termesztéstechnikai, mechanikai, kémiai, biológiai, biotechnikai védekezés

Komplex és integrált növényvédelem

16.3.2. Zöldségnövények telepítésének gyakorlata

146 óra

A zöldségnövények hőigénye

A zöldségnövények fényigénye

A zöldségnövények vízigénye

A zöldségnövények tápanyagigénye

Az egyes makro- és mikroelemek növényi életfolyamatokban betöltött szerepe

A zöldségnövények igénye a levegő összetételét illetően

A talaj szerepe a zöldségfélék termesztésében

A környezeti tényezők összefüggései és gyakorlati jelentőségük a zöldségnövények termesztésében

A termesztő berendezések fogalma

A termesztő berendezések csoportosítása: üvegházak vagy növényházak (szaporító, termesztő, vegyes hasznosítású növényházak), fóliás termesztő berendezések

A zöldségfélék termesztési módjai: szabadföldi termesztés (korai-, tömegtermesztés), termesztő berendezés alatti termesztés

A növényházi termesztés szerepe, jelentősége és sajátosságai

A fóliás termesztő berendezések (alagút, ágy, sátor) alatti termesztés

A váz nélküli fóliatakarásos termesztés

Korai szabadföldi termesztés, szabadföldi tömegtermesztés

Növényi sorrend, vetésszerkezet

A biotermesztés lehetőségei, feltételei

A szaporítás fogalma

Szaporítási módok a zöldségtermesztésben: ivaros (magról), ivartalan (vegetatív) szaporítási eljárások

A vetés, a vetőmag tulajdonságai

A vetőmag vetés előtti kezelése

A zöldségnövények tenyészterülete

Vetés módok, a vetés mélysége, a vetőmagszükséglet kiszámítása

A vetés idejének ütemezése, a szabadföldi vetés, ültetés időpontjai

A palántanevelés előnyei, módjai: tűzdelés nélküli és tűzdeléses palántanevelés

A palántanevelés közegei és termesztő edényei

A palántanevelés helye, időtartama, munkái, a palánta kiültetése

A trágyázás célja, jelentősége

A trágyázás módjai, menete: alaptrágyázás, indítótrágyázás, fejtrágyázás

Szerves-, műtrágyázás a zöldségtermesztésben

16.3.3. Szőlő telepítésének gyakorlata

146 óra

Az ültetvény-telepítések előkészítése (tereprendezés, talajmintavétel, talaj-előkészítés, a tőkék helyének kitűzése, a szaporítóanyag előkészítése)

Az ültetés (ültetés gödörbe, kézifúróval, hidrofúróval, fóliatakarással)

Az ültetés befejező munkái (felcsirkézés, az ültetés minőségének ellenőrzése, törzskönyvezés)

A telepítés gondozása

Támberendezés-típusok tanulmányozása, építése (az oszlopok beállítása, karózás, huzalozás)

A táंबरendezések karbantartása, felújítása

A szőlőtőke részeinek megismerése

A tőkeművelési módok bemutatása

Európai vessző előállítás (begyűjtés helye, ideje)

A vessző tárolása és növényvédelmi vonzata

A szaporításra alkalmas vessző szabványa

Az európai vessző iskolázása, módjai, ápolása, felszedése

Alanyvessző előállítás, alanyfajták ismerete (mésztűrés, filoxéra-ellenállóság)

Alanytelep éves ápolási munkái

Az oltványkészítés műveletei

Előhajtatás, edzés

Oltványok iskolázása

Gyökeres oltványok felszedése, szabványok

In vitro szaporítóanyag előállítása

16.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

-

16.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

16.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	-
1.2.	kiselőadás	x			-
1.3.	megbeszélés			x	-
1.4.	vita		x		-
1.5.	szemléltetés			x	-
1.6.	projekt		x		-
1.7.	házi feladat	x			-

16.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport	bontás	keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása				x	-
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett				x	-

	feldolgozása				
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	-
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		-
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		-
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			-
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		-
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre			x	-
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			-
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			-
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			-
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	-
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			-
3.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			-
3.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után			x	-
3.4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			-
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos		x		-

	szövegfeldolgozás				
4.2.	Csoportos versenyjáték		x		-

16.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

Összefüggő szakmai gyakorlat

OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

1/9. évfolyamot követően 70 óra

2/10. évfolyamot követően 105 óra

3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	Tantárgyak/Témakörök
10961-12 Kertészeti alapismeretek	Termelési ismeretek
	Termesztés tárgyi feltételeinek megismerése
	Trágyázás, öntözés
	Növényvédelem
	Műszaki alapismeretek gyakorlat
	Anyagismeret
	Gépelemek, erőgépek, belső égésű motorok
	A termesztés gépei
11025-12	Gyümölcs- és zöldségtermesztési

Kertészeti termesztés	alapok gyakorlat
	Gyümölcsös növények termesztése
	Gyümölcsnövények ápolása
	Zöldségnövények termesztése
	Szőlőtermesztés gyakorlat
	Szőlő termesztése
	Szőlő szaporítása
	Szőlőművelés
11024-12 Kerti munkák	Kerti munkák gyakorlata
	Gyümölcsös növények telepítésének gyakorlata
	Zöldségnövények telepítésének gyakorlata
	Szőlő telepítésének gyakorlata

Termelési ismeretek gyakorlat tantárgy

Témakörök

Termesztés tárgyi feltételei

A kertészeti termesztésben előforduló termesztő berendezések (üvegházak, növényágak, fóliás berendezések), kiegészítő építmények (tárolók), termesztő edények (cserepek, szaporítóládák, -tálcák), kertészeti szerszámok (ásó, gereblye, kapa, metszőolló stb.) megismerése

A meteorológiai mérőház

A páratartalom meghatározására alkalmazható mérőeszközök (hajszálas nedvességmérő, száraz-nedves hőmérő, polyméter). A léghőmérséklet mérésének eszközei (állomási hőmérő, Fuess-féle maximum-minimum hőmérő)

A csapadékmérés eszközei

A talajhőmérséklet meghatározásának eszközei (felszíni, mélységi talajhőmérők)

A szél irányának, erősségének, sebességének mérésére alkalmazható mérőeszközök (Wild-féle nyomólapos szélzászló, kézi kanalas szélsébségmérő)

A talaj helyszíni vizsgálata (előzetes tájékozódás, bejárás)

Talajmintavétel (szelvényminta, átlagminta)

Talajminták előkészítése laboratóriumi vizsgálatra

Egyszerű talajvizsgálatok (pH-érték, szerkezeti elemek, talajkötöttség, mésztartalom)

Trágyázás, öntözés

Szerves trágyák használata (istállótrágya, zöldtrágya, egyéb növényi eredetű szerves trágyák, komposzttrágyák)

Műtrágyák használata (egyszerű, összetett, kevert és mikroelem trágyák)

Technológiailag kevert műtrágyák

Iparilag kevert műtrágyák

Összetett műtrágyák alkalmazása

Összetett műtrágyák felhasználás:

Agrokémiai

Agronómiai szempontok

Ökonómiai

Növény specifikus igénye

Technikai-műszaki adottságok

Új típusú műtrágyák

Folyékony halmazállapotú műtrágyák

Folyékony műtrágyák alkalmazásának főbb szempontjai

Alapvető trágyázási eljárások

A trágya megválasztása

A trágyamennyiség (-adag) meghatározása

A trágya elosztásának módja, kiszórás és talajba juttatás módja

Trágyázás időpontjának meghatározása

Növény védőszerek alkalmazása

Növényvédelem

Legfontosabb kórokozók (vírusok, baktériumok, gombák) és állati kártevők kártételének felismerése (kór- és kárképek)

Növényvédőszerek felismerése:

herbicidek: [gyomirtó](#) szerek

fungicidek: [gombaölő](#) szerek

inszekticidek: [rovarirtó](#) szerek

avicidek: madárirtó szerek

akaricidok vagy miticidek: [atkaölő](#) szerek

rodenticidek: [rágcsáló](#) irtók

vespacidek: [darázsirtók](#)

molluszkicidok: [csigairtó](#) szerek

baktericidek: [baktériumok](#) ellen használt vegyszerek

viricidek: [vírusölők](#)

nematicidek: [fonalféreg](#) ölő szerek

Kertészeti kultúrák legfontosabb gyomnövényeinek felismerése

Permetlé-összetétel számítása

A permetlé készítésének szabályai, permetlevek bekeverése (gyakorlatilag nem mérgező szerekkel)

Természetes növényvédőszerek használata

Műszaki alapismeretek gyakorlat tantárgy

Témakörök

Kéziszerszámok használata

A műhely kéziszerszámainak megismertetése, a használat gyakorlása

A gépek anyagai, ezek megmunkálhatósága

Kötésmódok (oldható, nem oldható)

Kertészeti eszközök használata (gereblye, kapa, ásó, lapát, talicska)

Kisgép alkatrészek használata

Magasnyomású kerti mosók használata

Öntözési-és víztechnikai eszközök használata

Kertészeti szerszámok élezése, nyelezése, karbantartása

Gépelemek, erőgépek, belső égésű motorok működése

A legfontosabb gépépítő egységek megismertetése (tengelyek, csapágyak, tengelykapcsolók, szivattyúk, hidraulikus munkahengerek), működésük, karbantartásuk, jellegzetes meghibásodásuk

Az Otto-motorok, Diesel-motorok szerkezete, működése

Az üzemanyag-ellátó rendszerek, a kenési rendszer és a hűtési rendszer, valamint a levegőszűrő fő részei, működése

Hidegindítások, indítások gyakorlása

A kétütemű és a négyütemű motorok összehasonlítása

Üzemanyagok, kenőanyagok

Az erőgépek szerkezeti egységei, ezek megnevezése, funkciója, elhelyezkedése a járművön

Az erőátvitel egységei

A kormányzás, a járászerkezet, a fékek, a 3 pont felfüggesztés

Az erőgép indításának, leállításának, vezetésének gyakorlása

A termesztés gépeinek működése

A talajművelő gépek szerkezetének, működésének áttekintése, a csatlakoztatások, beállítások, az üzemeltetés és a karbantartás gyakorlása a rendelkezésre álló eszközökkel (ágyeke, tárcsa, kultivátor, talajmaró, boronák, lazítók, hengerek, rotációs kapák)

Az istállótrágya-szórók és műtrágyaszórók szerkezeti részei, csatlakoztatásuk az erőgéphez, beállításuk, üzemeltetésük, karbantartásuk gyakorlása

A vontatott és háti permetezők szerkezetének, működésének bemutatása, üzemeltetése, szabályozása, karbantartása

Vontatott gépeknél: hidraulikus porlasztású légporlasztásos és szállítólevegős permetezők

Vontatott porozó

Háti permetezőnél: szivattyús, légszivattyús, légporlasztásos motoros

Szórófejek, cseppnagyság jelentősége

Környezetvédelmi, karbantartási feladatok

Permetlé összetétel számítás

Permetezőgépek automatikái

A traktoros pótkocsik felépítése, a csatlakoztatás, vontatás gyakorlása

A billenthető pótkocsik üzemeltetése

Traktoros és önjáró homlokrakodók

Kerti traktor és pótkocsi összekapcsolása

Karbantartási teendők, munkabiztonsági követelmények

Elektromos és gázüzemű rakodók

Az esőztető és csepegtető öntözés berendezéseinek főbb egységei (szivattyúk, vezetékek, szórófejek, csepegtető testek, zárószerkezetek)

Kézi áttelepítésű vagy mobil berendezés összeszerelése, szétszerelése, üzemeltetése, karbantartása

Öntözési automatika

A kertészetben leggyakrabban használatos kisgépek (fűnyírók, komposztálók, láncfűrészek stb.) üzemeltetése, karbantartása, kisebb javítása

11025-12 Kertészeti termesztés

a 10. évfolyamot követően

Gyümölcs- és zöldségtermesztési alapok gyakorlat tantárgy

Témakörök

Gyümölcsös növények termesztése

A gyümölcsfaiskola részeinek megismerése

A gyümölcsfa részei, termőrészek felismerése

Ivaros és ivartalan szaporítási módok gyakorlása

Csemetenövények nevelése, ápolása, kitermelése

A telepítés előkészítése: területrendezés, talajjavítás, talajfertőtlenítés, talaj-előkészítés, a fák helyének kitűzése

A telepítés: az ültetési anyag átvétele, a fák előkészítése az ültetéshez (gyökérmetszés, pépezés), a gyümölcsfák ültetése, a telepítést követő munkák (védelem, a telepítés nyilvántartása)

Támberendezés készítése, karbantartása

Szervestrágyázás: istállótrágyázás; trágyalé, komposzt, szerves hulladék kijuttatása és bedolgozása; zöldtrágyázás

Műtrágyázás: szilárd műtrágyák kijuttatása, bedolgozása; folyékony műtrágyák használata

Kémiai (vegyszeres) talajművelés: gyomirtó szer megválasztás, bekeverés, kijuttatás, bedolgozás

Biológiai talajművelés: füvesítés, zöldtrágyázás, talajtakarás

Az alakító és ritkító metszés célja

A metszés ideje, kivitelezési módja, sebkezelés, nyesedék eltávolítás

A korona alakítását befolyásoló tényezők (életkor, faj, fajta, talaj- és éghajlati viszonyok)

A metszés és hajlítás biológiai alapjai

A metszés elemei

A metszést kiegészítő eljárások (a hajtások csavarása, a vesszők lehajlítása, leívelése)

A metszésmódok hatása a növekedésre, termőrész-képződésre

A termőegyensúly

Koronanevelés és művelési mód, a legelterjedtebb koronaformák kialakítása

A gyümölcsfák termőfelületének fenntartása: a termőfelület fenntartás módjai (ritkító metszés, ifjító metszés, átoltás)

Gyümölcscrítítás, termésszabályozás

A tápanyagellátás célja

A tápanyagellátást befolyásoló tényezők

A tápelemek szerepe a gyümölcstermő növények tápanyagellátásában

A tápanyag-ellátottság hatása a gyümölcs minőségére

A gyümölcsös trágyázásának ideje, módjai (szerves-, műtrágyázás)

A talajművelés, célja, jelentősége, feladata, módjai (mechanikai, vegyszeres, biológiai vagy talajtakarásos), menete

Az öntözés célja, jelentősége

A gyümölcstermő növények vízigénye

Az öntözés időpontjai

Öntözési célok a gyümölcsstermesztésben (vízpótló, frissítő, kondicionáló, színező stb.)

Öntözési módok a gyümölcsstermesztésben: árasztó, barázdás, mikroöntözés (csepegtető, mini szórófejes, mini esőztető mikroszórófejes, mikroesőztető), esőszerű öntözés

Az öntözés menete

A gyümölcsfélék általános károsítói: élettani és fertőző betegségek, kártevők, gyomok

A növényvédelem célja, jelentősége, feladata (a károsítók felismerése, az elterjedés megakadályozása, előrejelzés, megelőző, gyógyító védekezés)

A növényvédelem módjai: karantén hatósági intézkedések, termesztéstechnikai, mechanikai, kémiai, biológiai, biotechnikai védekezés

Komplex és integrált növényvédelem

Gyümölcsnövények ápolása

A legelterjedtebb koronaformák kialakítása: sudaras, kombinált, termőkaros-, szabad-, karcsúorsó, sövények, katlan-, vázakorona

A termőfelület fenntartása: ritkító metszés (almatermésűek, csonthéjasok, héjasok, bogyósok), ifjító metszés, tő- és gyökérsarjak eltávolítása

Öntözési módok tanulmányozása a gyümölcstermő ültetvényekben (árasztó, barázdás, mikroöntözés, esőszerű öntözés)

Öntözési munkaműveletek gyakorlása (telepítés, tápoldatozás)

Oltványok készítése kézbentoltással: gyümölcsfa alanyok előkészítése, oltóvesszők megszedése, kötelegelése, címkézése, oltás kézzel és géppel, oltványok elhelyezése, gondozása

Oltványok készítése szemzéssel: hajtószemzés, alvószemzés, chip szemzés

A gyümölcsfélék (almatermésűek, csonthéjasok, héjasok, bogyós gyümölcsűek) kézi szedése

A gyümölcsfélék gépi betakarítása, szállítása, tanulmányozása

Zöldségnövények

A zöldségnövények hőigénye

A zöldségnövények fényigénye

A zöldségnövények vízigénye

A zöldségnövények tápanyagigénye

Az egyes makro- és mikroelemek növényi életfolyamatokban betöltött szerepe

A zöldségnövények igénye a levegő összetételét illetően

A talaj szerepe a zöldségfélék termesztésében

A környezeti tényezők összefüggései és gyakorlati jelentőségük a zöldségnövények termesztésében

A termesztő berendezések fogalma

A termesztő berendezések csoportosítása: üvegházak vagy növényházak (szaporító, termesztő, vegyes hasznosítású növényházak), fóliás termesztő berendezések

A zöldségfélék termesztési módjai: szabadföldi termesztés (korai-, tömegtermesztés), termesztő berendezés alatti termesztés

A növényházi termesztés szerepe, jelentősége és sajátosságai

A fóliás termesztő berendezések (alagút, ágy, sátor) alatti termesztés

A váz nélküli fóliatakarásos termesztés

Korai szabadföldi termesztés, szabadföldi tömegtermesztés

Növényi sorrend, vetésszerkezet

A biotermesztés lehetőségei, feltételei

A szaporítás fogalma

Szaporítási módok a zöldségtermesztésben: ivaros (magról), ivartalan (vegetatív) szaporítási eljárások

A vetés, a vetőmag tulajdonságai

A vetőmag vetés előtti kezelése

A zöldségnövények tenyészterülete

Vetés módok, a vetés mélysége, a vetőmagszükséglet kiszámítása

A vetés idejének ütemezése, a szabadföldi vetés, ültetés időpontjai

A palántanevelés előnyei, módjai: tűzdelés nélküli és tűzdeléssel palántanevelés

A palántanevelés közegei és termesztő edényei

A palántanevelés helye, időtartama, munkái, a palánta kiültetése

A trágyázás célja, jelentősége

A trágyázás módjai, menete: alaptrágyázás, indítótrágyázás, fejtrágyázás

Szerves-, műtrágyázás a zöldségtermesztésben

11025-12 Kertészeti termesztés

a 11. évfolyamot követően

Szőlőtermesztés gyakorlata tantárgy

Témakörök

Szőlőtermesztés

Az ültetvény-telepítések előkészítése (tereprendezés, talajmintavétel, talaj-előkészítés, a tőkék helyének kitűzése, a szaporítóanyag előkészítése)

Az ültetés (ültetés gödörbe, kézifúróval, hidrofúróval, fóliatakarással)

Az ültetés befejező munkái (felcsirkézés, az ültetés minőségének ellenőrzése, törzskönyvezés)

A telepítés gondozása

Támberendezés-típusok tanulmányozása, építése (az oszlopok beállítása, karózás, huzalozás)

A támberendezések karbantartása, felújítása

A szőlőtőke részeinek megismerése

A tőkeművelési módok bemutatása

Szőlő szaporítása

Európai vessző előállítása (begyűjtés helye, ideje)

A vessző tárolása és növényvédelmi vonzata

A szaporításra alkalmas vessző szabványa

Az európai vessző iskolázása, módjai, ápolása, felszedése

Alanyvessző előállítása, alanyfajták ismerete (mésztűrés, filoxéra-ellenállóság)

Alanytelep éves ápolási munkái

Az oltványkészítés műveleti folyamatának ismerete

Előhajtatás, edzés

Oltványok iskolázása

Gyökerez oltványok felszedése, szabványok

In vitro szaporítóanyag előállítása

Szőlőművelés

A hagyományos és korszerű tőkeformák alakító metszése

Termő szőlőültetvények kézi és gépi metszése

A metszés utáni munkák (a venyige eltávolítása, a támberendezés karbantartása, törzs- és karkötözés, a szálvesszők lekötése, harmatgyökerezés)

Törzstisztítás, hajtásválogatás, kötözés, hajtásrögzítés huzalos támasz mellett, fésülés, csonkázás, hónaljzás, termőhajtások bekurtítása, fürtrítkítás, levelezés, gyűrűzés

Talajművelési eljárások tanulmányozása (mechanikai, vegyszeres, biológiai)

Sorközök gépi művelése (mélylazítás, szántás, tárcsázás, fűápolás)

A sorok kapálása, vegyszerezés, gépi művelés, takarás

Szerves- és műtrágyázás

A tápanyagok kézi és gépi kijuttatása, bedolgozása

Öntözési módok tanulmányozása a szőlőültetvényben

Öntözőgépek beállítása, üzemeltetése

A növényvédelmi eljárások tanulmányozása

Kézi és gépi vegyszeres növényvédelem a munkavédelmi és környezetvédelmi előírások betartásával

A szőlő minősítése

A szőlő kézi szedése

A szőlő gépi betakarításának tanulmányozása

A szőlő érettségének megállapítása

A szüret előkészítése

Az étkezési- és borszőlő szedése

Az étkezési szőlő manipulálása, csomagolása

A szőlő szállítása tárolóba, feldolgozóba

A kézi és a gépi szüret szervezése

11024-12 Kerti munkák

a 11. évfolyamot követően

Kerti munkák gyakorlata tantárgy

Témakörök

Gyümölcsös növények telepítésének gyakorlata

A gyümölcsfaiskola részeinek megismerése

A gyümölcsfa részei, termőrészek felismerése

Ivaros és ivartalan szaporítási módok gyakorlása

Csemetenövények nevelése, ápolása, kitermelése

A telepítés előkészítése: területrendezés, talajjavítás, talajfertőtlenítés, talaj-előkészítés, a fák helyének kitűzése

A telepítés: az ültetési anyag átvétele, a fák előkészítése az ültetéshez (gyökérmetszés, pépezés), a gyümölcsfák ültetése, a telepítést követő munkák (védelem, a telepítés nyilvántartása)

Támberendezés készítése, karbantartása

Szervestrágyázás: istállótrágyázás; trágyalé, komposzt, szerves hulladék kijuttatása és bedolgozása; zöldtrágyázás

Műtrágyázás: szilárd műtrágyák kijuttatása, bedolgozása; folyékony műtrágyák használata

Kémiai (vegyszeres) talajművelés: gyomirtó szer megválasztás, bekeverés, kijuttatás, bedolgozás

Biológiai talajművelés: füvesítés, zöldtrágyázás, talajtakarás

Az alakító és ritkító metszés célja

A metszés ideje, kivitelezési módja, sebkezelés, nyesedék eltávolítás

A korona alakítását befolyásoló tényezők (életkor, faj, fajta, talaj- és éghajlati viszonyok)

A metszés és hajlítás biológiai alapjai

A metszés elemei

A metszést kiegészítő eljárások (a hajtások csavarása, a vesszők lehajlítása, leívelése)

A metszésmódok hatása a növekedésre, termőréssz-képződésre

A termőegyensúly

Koronanevelés és művelési mód, a legelterjedtebb koronaformák kialakítása

A gyümölcsfák termőfelületének fenntartása: a termőfelület fenntartás módjai (ritkító metszés, ifjító metszés, átoltás)

Gyümölcsritkítás, termésszabályozás

A tápanyagellátás célja

A tápanyagellátást befolyásoló tényezők

A tápelemek szerepe a gyümölcstermő növények tápanyagellátásában

A tápanyag-ellátottság hatása a gyümölcs minőségére

A gyümölcsös trágyázásának ideje, módjai (szerves-, műtrágyázás)

A talajművelés, célja, jelentősége, feladata, módjai (mechanikai, vegyszeres, biológiai vagy talajtakarásos), menete

Az öntözés célja, jelentősége

A gyümölcstermő növények vízigénye

Az öntözés időpontjai

Öntözési célok a gyümölcsstermesztésben (vízpótló, frissítő, kondicionáló, színező stb.)

Öntözési módok a gyümölcsstermesztésben: árasztó, barázdás, mikroöntözés (csepegtető, mini szórófejes, mini esőztető mikroszórófejes, mikroesőztető), esőszerű öntözés

Az öntözés menete

A gyümölcsfélék általános károsítói: élettani és fertőző betegségek, kártevők, gyomok

A növényvédelem célja, jelentősége, feladata (a károsítók felismerése, az elterjedés megakadályozása, előrejelzés, megelőző, gyógyító védekezés)

A növényvédelem módjai: karantén hatósági intézkedések, termesztéstechnikai, mechanikai, kémiai, biológiai, biotechnikai védekezés

Komplex és integrált növényvédelem

Zöldségnövények telepítésének gyakorlata

A zöldségnövények hőigénye

A zöldségnövények fényigénye

A zöldségnövények vízigénye

A zöldségnövények tápanyagigénye

Az egyes makro- és mikroelemek növényi életfolyamatokban betöltött szerepe

A zöldségnövények igénye a levegő összetételét illetően

A talaj szerepe a zöldségfélék termesztésében

A környezeti tényezők összefüggései és gyakorlati jelentőségük a zöldségnövények termesztésében

A termesztő berendezések fogalma

A termesztő berendezések csoportosítása: üvegházak vagy növényházak (szaporító, termesztő, vegyes hasznosítású növényházak), fóliás termesztő berendezések

A zöldségfélék termesztési módjai: szabadföldi termesztés (korai-, tömegtermesztés), termesztő berendezés alatti termesztés

A növényházi termesztés szerepe, jelentősége és sajátosságai

A fóliás termesztő berendezések (alagút, ágy, sátor) alatti termesztés

A váz nélküli fóliatakarásos termesztés

Korai szabadföldi termesztés, szabadföldi tömegtermesztés

Növényi sorrend, vetésszerkezet

A biotermesztés lehetőségei, feltételei

A szaporítás fogalma

Szaporítási módok a zöldségtermesztésben: ivaros (magról), ivartalan (vegetatív) szaporítási eljárások

A vetés, a vetőmag tulajdonságai

A vetőmag vetés előtti kezelése

A zöldségnövények tenyészterülete

Vetés módok, a vetés mélysége, a vetőmagszükséglet kiszámítása

A vetés idejének ütemezése, a szabadföldi vetés, ültetés időpontjai

A palántanevelés előnyei, módjai: tűzdelés nélküli és tűzdeléssel palántanevelés

A palántanevelés közegei és termesztő edényei

A palántanevelés helye, időtartama, munkái, a palánta kiültetése

A trágyázás célja, jelentősége

A trágyázás módjai, menete: alaptrágyázás, indítótrágyázás, fejtrágyázás

Szerves-, műtrágyázás a zöldségtermesztésben

Szőlőtelepítés gyakorlata

Az ültetvény-telepítések előkészítése (tereprendezés, talajmintavétel, talaj-előkészítés, a tőkék helyének kitűzése, a szaporítóanyag előkészítése)

Az ültetés (ültetés gödörbe, kézifúróval, hidrofúróval, fóliatakarással)

Az ültetés befejező munkái (felcsirkézés, az ültetés minőségének ellenőrzése, törzskönyvezés)

A telepítés gondozása

Támberendezés-típusok tanulmányozása, építése (az oszlopok beállítása, karózás, huzalozás)

A tábmberendezések karbantartása, felújítása

A szőlőtőke részeinek megismerése

A tőkeművelési módok bemutatása

Európai vessző előállítás (begyűjtés helye, ideje)

A vessző tárolása és növényvédelmi vonzata

A szaporításra alkalmas vessző szabványa

Az európai vessző iskolázása, módjai, ápolása, felszedése

Alanyvessző előállítás, alanyfajták ismerete (mésztűrés, filoxéra-ellenállóság)

Alanytelep éves ápolási munkái

Az oltványkészítés műveletei

Előhajtás, edzés

Oltványok iskolázása

Gyökeres oltványok felszedése, szabványok

In vitro szaporítóanyag előállítása

SZAKMAI TANTERVI ADAPTÁCIÓ

a

34 811 02

MEZŐGAZDASÁGI GAZDAASSZONY, FALUSI VENDÉGLÁTÓ

szakképesítés

speciális szakiskolában történő oktatásához

tanulásban akadályozottak (st) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A szakmai tantervi adaptáció

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Kormányrendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Kormányrendelet,
- a 34 811 02 Mezőgazdasági gazdaasszony, falusi vendéglátó szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet,
- a szakképesítés kerettanterveit tartalmazó NGM rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 811 02

A szakképesítés megnevezése: Mezőgazdasági gazdaasszony, falusi vendéglátó

A szakmacsoport száma és megnevezése: 20. Mezőgazdaság

Ágazati besorolás száma és megnevezése: XXXIII. Mezőgazdaság

Elméleti képzési idő aránya: 30 %

Gyakorlati képzési idő aránya: 70 %

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 20. Mezőgazdaság szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak:

Konyhai berendezések, felszerelések és gépek
Terítés, felszolgálás eszközei
Takarító eszközök, gépek
Mosás, vasalás gépei, eszközei
Csecsemőgondozási felszerelések
Betegágy, házi beteggondozási felszerelések
Elsősegélynyújtás eszközei, anyagai
Telefon
Számítógép (szoftverek, hardver, Internet kapcsolat, nyomtató, szkennner)
Vendégszobai bútorok
Vendégszoba berendezési kiegészítők
Mini-bárokocsi
Szabadtűzön főzés eszközei és berendezései
Virágoskert, konyhakert terület, művelési eszközök
Fűnyíró
Udvargondozási eszközök
Szabadidős tevékenység (játsszóter) eszközei
Népi kismesterségek bemutatásához szükséges eszközök
Házkörüli állatok, állattartási eszközök
Disznóölés, házi zöldség- és gyümölcsfeldolgozás eszközei
Textilfeldolgozáshoz szükséges gépek, eszközök, felszerelések
Dísznövény-, zöldség-, gyümölcs-, szőlőtermesztést bemutató és gyakorló földterület
Termesztő berendezés (fóliaház, üvegház)
Mezőgazdasági kisgépek, kéziszerszámok
Helyi adottságoknak megfelelő berendezett állattartó telep
Különféle állatfajok, tartásukhoz szükséges felszerelés, berendezés
Fejési berendezések és eszközök, tejvizsgálati felszerelés
Mezőgazdasági termékek (állati termékek, zöldség-, gyümölcs-, szőlő) elsődleges feldolgozásának, csomagolásának, értékesítésének eszközei

*Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre:
nincs*

VII. A fogyatékosági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Módszertani ajánlás a tanulásban akadályozott tanulók szakmai képzéséhez

A módszertani ajánlás alkalmazható szegregált (speciális szakiskolai) vagy integrált (többségi szakképző intézményben vagy csoportban) szervezeti formában, valamint speciális elemeinek átvételével a felnőttképzés keretében is.

A tanulási akadályozottság a tanulás minden területére kiterjed, hosszan tartó, végigkíséri a gyermeket egész iskolai pályafutása alatt. A tanulási képesség fejlődésében olyan átfogó zavar következik be, amely jelentősen akadályozza a gyermek tanulását. Gyógypedagógiai eszközökkel ezen az állapoton sokat lehet változtatni, és meg lehet előzni a tanulási akadályozottság további romlását. A tanulásban akadályozott gyermekek gyógypedagógiai segítségnyújtással a többségi iskolát is látogathatják. Ha azonban nem kapnak elég segítséget, akkor kudarc-kudarcra halmozódik, egyre jobban elfordulnak az iskolától, tanulási kedvük (motivációjuk) és önértékelésük rohamosan csökken, és ezzel életesélyeik is romlanak. Megfelelő segítséggel azonban ez elkerülhető és hozzá lehet őket segíteni az örömmel és figyelemmel végzett eredményes tanuláshoz. A segítség a fiatal egyéni fejlesztését és a tanulási környezet számára megfelelővé alakítását egyaránt jelenti.

Ha ennél pontosabban szeretnénk megfogalmazni a tanulási akadályozottságot, akkor az alábbi definícióhoz nyúlhatunk:

„A tanulásban akadályozottak csoportjába tartoznak azok a gyermekek, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okokra visszavezethető gyengébb funkcióképességei, illetve kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak.” (Mesterházi, 1998, 54.) Tehát az idegrendszeri károsodás mellett és helyett ebben a definícióban megjelenik a szociális környezet igen erős hatása, amely a későbbi tanulási sikerességet meghatározóan befolyásolhatja.

A tanulási akadályozottság megállapítását a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakemberei végzik komplex vizsgálatok alapján.

Szakértői véleményben rögzítik a fogyatékoság tényét, megjelölve egyúttal a fejlesztés irányait.

A tanulási akadályozottság – ahogy már szó volt róla – elsősorban iskolai tanulási helyzetekben jelentkezik, összefüggésben az alapképességek eltérő, lelassult fejlődésével, melynek következményei sok esetben a középiskolás fiatal tanulási teljesítményében is megjelennek, ezért az oktatás során még ekkor is figyelemmel kell lenni rájuk. A problémák az érzékelés-észlelés (percepció), a kivitelezés-végrehajtás, a szocio-emocionális területeken, valamint a kommunikáció terén egyaránt jelentkezhetnek.

A társas kapcsolatokban, a szociális interakciókban jelentkező nehézségek a tanulásban akadályozott emberek esetében igen gyakoriak, még akkor is, ha az iskolát befejezve sikerül munkát találniuk, családot alapítaniuk. A szociális készségek fejlesztésének a hívei szerint a „mentális zavarok egy részét a szociális kompetencia hiánya okozza”. Ha ez így van, akkor jelentős eredményeket lehet elérni, ha figyelmünket a szociális készségek fejlesztésére fordítjuk, s energiát fektetünk bele mind a tanórákon, mind pedig azokon kívül.

A szegregált és integrált szervezeti formák

Szegregált intézményekben tanulnak olyan tanulásban akadályozott diákok, akik egyéni szükségleteik miatt nem képesek integrált oktatásban részt venni. Ezekben a gyógypedagógiai intézményekben megfelelő végzettségű szakemberek, gyógypedagógusok dolgoznak, valamint speciális tantervet alkalmaznak, mindezt kislétszámú osztályokban.

Integráció esetében a tanulásban akadályozott fiatalok és a nem tanulásban akadályozott fiatalok együtt vesznek részt a tanítási folyamatban, a szabadidős tevékenységekben. A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai nevelésének esetében az integráció feladata, hogy a számukra szükséges pedagógiai többletszolgáltatásokat az ép fejlődésű kortárscsoporton belül kapják meg.

Az integráció feltételei a következők (ezek természetesen a szegregált intézményekben is jelen vannak).

3. Objektív tényezők

Az objektív tényezők közé tartoznak a tanulásban akadályozott gyermek iskolai

boldogulását segítő tárgyi feltételek.

- Az iskolának ki kell dolgoznia egy egységes, minden tanulóra kiterjedő, azonos tananyagot közvetítő **tantervet**, eltérés mindössze a tanulóktól elvárt, az egyéni képességekhez illeszkedő követelmények szintjén jelentkezhet.
- A **kisebb osztálylétszámú osztály** kialakításakor figyelembe kell venni a fiatal tanulási akadályozottságát, így az osztályban 2 főnek számít, mert tanítása több figyelmet, megsegítést és speciális bánásmódot igényel.

4. Szubjektív tényezők

- A **befogadó pedagógus** szemlélete, módszerei, segítőkészsége, kreativitása, valamint a fogyatékosyságról szóló ismeretei.
- A **szülők** támogatása, hozzáállása és aktivitása.
- A **gyógypedagógus** érzékenysége a probléma, illetve a gyermek iránt, felkészültsége, szakmai tudása, személyisége. A szakemberek közti kapcsolatrendszerben a leglényegesebb a pedagógus és a gyógypedagógus jó kapcsolata.
- A **társak és a környezet** elfogadása. A sikeres integráció, beilleszkedés és elfogadás a személyiség szempontjából nézve kétirányú. Múlik azon is, hogy a környezet, az osztálytársak mennyire elfogadóak, mennyire hajlandóak a viselkedésükön változtatni ahhoz, hogy a fogyatékos gyermeket olyannak fogadják el amilyen, és igyekezzenek egyenrangúként kezelni. De múlik a fogyatékos gyermek személyiségén is. Minél fiatalabb korban kerül sor az integrációra annál nagyobb eséllyel lesz sikeres.

Az integráció formái lehetnek:

- Lokális integráció: az integráció legegyszerűbb és viszonylag könnyen megvalósítható változata, amikor a sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók között semmilyen kapcsolat nem áll fenn, mindössze az iskola épülete közös. A tanulásban akadályozott tanulók külön osztályokban, csoportokban tanulnak.
- Szociális integráció: ebben a formában már tudatosan szervezett az együttnevelés, a tanulásban akadályozott fiatalok a foglalkozásokon, a tanórákon kívüli időben találkoznak a többségi iskolába járó kortársaikkal.
- Funkcionális integráció: az integrációnak ezen formája is két szinten valósulhat meg. A sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók csoportja egy épületben tanul, külön osztályban, azonban a két párhuzamos osztály órarendjét tudatosan úgy szervezik, hogy bizonyos óráik egybeessenek (pl. készségórák, bizonyos tanórák). Így a két csoport találkozása tervezett és rendszeres, az együtt eltöltött időnek van célja. A teljes integráció az integráció legmagasabb szintje, amikor együtt fejlesztik a gyermekeket, a tanulásban akadályozott gyermek a tanítási idő minden percét ép kortársaival tölti el.

Az integrációnak számos előnye lehet a tanulásban akadályozott fiatalok esetében. Kutatások igazolták, hogy fejlesztő környezetet jelent számukra ez a kortárs közösség, amely jelentheti azt, hogy tanulnak a többiektől, ingergazdag környezetben vannak, több ismerethez hozzájuthatnak, de akár azt is, hogy gyorsabb fejlődés tapasztalható náluk. A tanulók személyiségfejlődésében is pozitív változásokat hozhat, például: nő az önbizalmuk. Hosszabb távon sikeresebb lehet a társadalmi beilleszkedése azoknak a tanulóknak, akik integrált környezetben vettek részt az oktatás-nevelés folyamatában. Emellett barátságok alakulhatnak ki, valamint megtanulhatják a segítségkérést, illetve annak elfogadását is a fiatalok.

Módszertani javaslatok

A tananyag feldolgozása során alapvető szempontok:

9. az ismeret sokoldalú szemléltetése, elméleti ismeretek gyakorlati megerősítése,
10. az új ismeretek fokozatos, kisebb lépésekben történő közlése,
11. az ismeretek többszöri ismétlést, begyakorlást igénylő rögzítése,
12. az alapvető ismeretek folyamatos felidézése,
13. a hiányzó vagy nem megfelelő mélységű ismeretek időbeni pótlása,
14. az egyes tantárgyakban megjelenő azonos ismeretanyag összehangolása,
15. lényeges elemek, ok - okozati összefüggések kiemelése, megláttatása, rész - egész viszonyának bemutatása,
16. a tananyag feldolgozása során a vizsgakövetelményekben megfogalmazottakat hangsúlyosan kell kezelni.

A hatékony tantermi gyakorlat érdekében az alábbi tényezőket tekintjük lényegesnek:

1. Kooperatív tanulás: a kortársakkal való közös munka és a kooperatív tanulás hatékonyan fejlesztik a tanulók értelmi és szociális-érzelmi képességeit. A kooperatív tanulás minden tanulónak hasznára válik: az a tanuló, aki magyaráz a másiknak, jobban és hosszabb időre megjegyzi az információt, az pedig, akinek magyaráznak, az ismeretszintjének megfelelőbb információkat kap, hiszen társa felfogási képessége alig magasabb, mint az övé.
2. Együttműködésen alapuló problémamegoldás csökkentheti a zavaró magatartás mennyiségét és intenzitását a tanórák alatt. Fontos, hogy az osztály szabályait (házirendet) az egész osztály közreműködésével alakítsák ki, és hogy mindig jól

látható helyen legyen elhelyezve az osztályteremben.

3. A heterogén csoportalkotás hozzájárulhat a tanulásban akadályozott tanulók és többségi társaik között növekvő szakadék csökkentéséhez, valamint elősegítheti a diákok és a tanárok pozitív hozzáállását a sajátos nevelési igényű tanulókhoz. A tudásszint szerinti csoportosítás a tanulásban akadályozott tanulók marginalizációjához vezethet.

4. A differenciálás létjogosultságát az indokolja, hogy a résztvevők alapvetően különböznek egymástól. Nem tarthatók azok a feltételezések, amelyek egy tényezőt tesznek felelőssé a gyerekek tanulási folyamatban való részvételének színvonaláért pl.: életkor, intelligencia, nyelvi fejlettség, apa foglalkozása stb. Helyette inkább több sajátosság együttes hatását kell feltételeznünk. Azt hogy melyek ezek, pontosan nem tudjuk. Mégis a következő sajátosságait érdemes a tanulóknak megismerni a differenciálás érdekében: továbbhaladáshoz szükséges előzetes, megalapozó tudás; aktivizálhatóság; önálló, egyéni munkavégzés terén való fejlettség; együttműködési képesség színvonala; társas helyzet jellemzői. Mindezeket figyelembe kell vennünk annak eldöntésekor, hogy közös tanulási vagy differenciált tanulási feltételeket biztosítunk tanulóink számára. A differenciálás módzatai a következő lehetnek:

- Differenciálás a segítségadásban: ha azonos tananyagot dolgozunk fel a tanulásban akadályozott fiatalok több segítséget igényelhetnek pl.: a feladat megismétlése a nekik megfelelő nyelvi szinten, a feladat kis lépésekre bontása, példa bemutatása, analógiák kihasználása, mintaadás stb.
- Differenciálás a feladatok szintjén: adhatunk kevesebb feladatot a lassúbb munkatempójú fiatalok részére, vagy éppen többet a gyorsabbaknak.
- Differenciálás a tevékenységek szintjén: használhatnak-e a gyerekek valamilyen eszközt vagy nem. Kötött vagy választható-e a tevékenység. A választási lehetőség biztosítása fokozhatja a gyerekek motivációját, felelősségérzetüket.
- Differenciálás a szociális keretek szintjén: a gyerekek tanulhatnak egyedül, párban, kiscsoportban (azonos vagy megosztott feladatokon) vagy akár rugalmas tanuló csoportokban.
- Differenciálás a tanulási stílus szerint: egyesek inkább vizuális típusúak, mások auditív vagy motoros beállítottságúak, de előfordulhat ezeknek a kombinációja is. Érdemes tájékozódni, hogy adott csoportban melyik dominál és annak megfelelően alakítani az ismeretközvetítést.
- Differenciálás a célok szintjén: mindezek függvényében irreális lehet azonos célok kitűzése.
- Differenciálás az értékelésben: ha a fentieknek megfelelően szervezzük az

oktatást, akkor a szokásos iskolai értékelési módok (osztályzás, egyszavas minősítés) nehézkessé, szinte lehetetlenné válnak. A legalkalmasabb forma a leíró, szöveges értékelés lehet, amelynek feltételei is vannak. Az értékelés a konkrét teljesítményre vagy viselkedésre vonatkozik, sohasem címkéz. Tartalmában komplex, mind pozitív, mind negatív elemek megjelennek. A fejlődés előző fokához kell, hogy kapcsolódjék és a perspektíva következő fokát jelöli meg. Emellett a továbblépésre vonatkozóan konkrét javaslatokat fogalmaz meg, a címzettek számára differenciáltan és érthető módon.

5. Hatékony tanítás a munka megtervezését és következetes ellenőrzését, a teljesítmény mérését, értékelését és a magas követelményeket jelenti. A tanulásban akadályozott tanulók tekintetében ez a módszer az egyéni fejlesztési terv segítségével valósítható meg. Ennek a pedagógiai tevékenységnek a támogatására hozták létre az „Elektronikus Egyéni Fejlesztési Tervet”, az EEFT nevű programot (www.eeft.hu). A kialakított struktúra, sok száz oldalas szakmai támogató szöveg, és a tanulók sikereire, erősségeire építő egyéni fejlesztést támogató cselekvési tervek hasznos eszközök lehetnek.

6. Otthonos tanulókörzet rendszere: tanulók a tanítás ideje alatt egy kisszámú teremből álló tanulási környezetben maradnak, és mintegy csoportfeladatként csak néhány pedagógus biztosítja számukra az oktatást, majdnem minden tantárgy esetében. Különösen a tanulásban akadályozott tanulók számára fontos ez, hiszen erősíti bennük az érzést, hogy tartoznak valahová. Ez elősegíti az állandó környezet kialakítását, valamint a nem tudásszint szerint szervezett oktatás megvalósítását. Magyarországon is van erre kezdeményezés, például: Dobbantó program (www.fszk.hu)

7. Alternatív tanulási stratégiák segíthetnek abban, hogy a diákok hogyan tanuljanak, és hogyan oldjanak meg problémákat. Soha ne felejtsük le, hogy az ami a tanulásban akadályozott tanulók javára szolgál, az a többségi tanulók számára is hasznos.

8. Az IKT-s eszközök használata jelentős szerepet kap a rehabilitációs, rehabilitációs és a tanórai célok megvalósításában és feladataiban. Az olyan oktatóprogramok, amelyek valamilyen információszerzési lehetőséget adnak – a multimédia segítségével –, nagyon alkalmasak arra, hogy a tanulásban akadályozott tanulók számára megkönnyítsék az adott tananyag megértését, elsajátítását. A látványos, változatos és érdekes oktatóprogramok segítenek a tervezésben, a rigid gondolkodás oldásában az olvasás megszerettetésében. A multimédiás elemek (hang, kép, animáció) képesek arra, hogy a fiatalok figyelmét hosszabb távon fenntartsák, az új ismeretanyagot megértsék, és az IKT-s eszközök segítségével az elsajátított

tananyagról játékos formában győződjenek meg.

10. A befogadó értékelésnek jól körülhatárolható elemei vannak. (1) Azok a módszerek és stratégiák, amelyek segítségével világos képet kaphatunk az oktatás folyamatáról, a tanuló elért eredményeiről, és amelyek ugyanakkor arról is informálják a pedagógust, hogy a jövőben min kell változtatnia egyes tanulók vagy csoportok tanítása során. Ezek az elemek egyrészt segítik a reflektálást az adott időszak alatt elvégzett munkára, másrészt használható inputokat adnak a következő időszak tervezéséhez, a döntéshozatalhoz. (2) A befogadó értékelésben gyűjtött információ értéktöbbletet tartalmaz: nem egy adott pillanatról szóló „felvétel”, hanem figyelembe veszi az adott oktatási környezetet, beleértve az otthoni vagy egyéb környezeti tényezőket is, befolyásolja a gyerekek tanulását és magát a nevelési-oktatási folyamatot is. (3) Szerves része azoknak a tényezőknek az értékelése, amelyek hozzájárulnak a befogadás megteremtéséhez. (4) Jellemzője a tanuló, a tanárok, osztálytársak, szülők és mások bevonása az értékelésbe. (5) Tartalmaz olyan eljárásokat, amelyek más funkciókat is betölthetnek. Az iskoláknak aktívan kell támogatniuk az értékelés különféle megközelítéseinek kifejlesztését, amelyek egyben tükrözik a tanulók ugyancsak különféle tanulási módjait, és amelyek szintén különféle módon teszik lehetővé az értékeléshez szükséges tanulási tényanyag összegyűjtését. Ez persze azt feltételezi, hogy az iskolán belül a tanárok rugalmasan hozhatnak meg olyan döntéseket, mikor értékeljenek, mit értékeljenek és azt is, hogy a tanárok olyan módszerek alkalmazásához is hozzájutnak, amelyek egy adott tanuló által kedvelt értékelési eszközök.

Befejezés

A (speciális) szakiskolák feladata a munkába álláshoz és az életkezdéshez szükséges ismeretek átadása, illetve az, hogy készítsenek fel az Országos Képzési Jegyzékben szereplő szakképesítések körében szakmai vizsgára. Emellett biztosítaniuk kell a tanulásban akadályozott diákok pályaválasztásának segítségét, munkába állásának előkészítését, valamint olyan képességek, készségek fejlesztését is, amelyek a tanulók későbbi, önálló életvezetésével kapcsolatosak.

VIII. Speciális szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	előkészítő évfolyam heti óraszám 36 hét	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	31,5	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	0	21	756+70	21	756+105	21	756+105	21	672
Összesen	31,5	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	3,5	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	0	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra
(756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és
szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

**A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszám
évfolyamonként szabadsáv nélkül**

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5		70			105			105		
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
11033-12 Család- és háztartásellátás	Élelmiszerek, táplálkozási, ételkészítési alapismeretek	3									3	
	Családellátás, -gondozás	2										
	Lakókörnyezet kialakítás	1,5										
	Család- és háztartás ellátási gyakorlat		5									
11034-12 Üzemgazdaság, ügyvitel	Üzemgazdasági, ügyviteli ismeretek							3				
11035-12 Vendéglátás	Vendéglátás, idegenforgalom				2						1,5	

11036-12 Napi tevékenységek	Napi tevékenységek gyakorlata				6		3		2
11037-12 Falusi vendégfogadás	Falusi vendégfogadás			2				2	
	Vendéglátás, vendégfogadás gyakorlat						3		5
11038-12 Kreatív textilfeldolgozás	Varrási, kézimunkázási alapismeretek			1					
	Varrás, kézimunkázás gyakorlat				3		3		1
11039- 12Mezőgazdasági termelés és feldolgozás	Kertművelés, kertészeti termékfeldolgozás	1		2			3		
	Állattartás, állati termékfeldolgozás	1		2			3		
	Mezőgazdasági termelés és feldolgozás gyakorlat		7		3		3		4
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		9	12		9	12		9	12
Összes heti/ögy óraszám		21	70	21	105	21	105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv-adaptáció szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

**A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszám
évfolyamonként**

Szakmai követelménymodul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	18											18
	Munkavédelmi alapismeretek	4											4
	Munkahelyek kialakítása	4											4
	Munkavégzés személyi feltételei	2											2
	Munkaeszközök biztonsága	2											2
	Munkakörnyezeti hatások	2											2
	Munkavédelmi jogi ismeretek	4											4
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										16		16
	Munkajogi alapismeretek										4		4
	Munkaviszony létesítése										4		4
	Álláskeresés										4		4
	Munkanélküliség										4		4
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										64		64
	Nyelvtani rendszerzés 1										10		10
	Nyelvtani rendszerezés 2										10		10
	Nyelvi készségfejlesztés										24		24

	Munkavállalói szókincs									20		20
11033-12 Család- és háztartásellátás	Élelmiszerek, táplálkozási, ételkészítési alapismeretek	108								96		204
	Élelmiszerismeret, élvezeti cikkek (jellemzők, vásárlás, tárolás)	24								22		46
	Táplálkozási alapismeretek	9								8		17
	Élelmezés-egészségügyi ismeretek	9								8		17
	Konyhatechnikai berendezések, eszközök	6								6		12
	Nyersanyag előkészítés, ételkészítési alapműveletek	24								22		46

Ételkészítés ételcsoportok alapján	27								22		49
Terítés és tálalás a háztartásban	9								8		17
Családellátás, - gondozás	72										72
Család és háztartás	20										20
Gondozás, nevelés a különböző életkori szakaszokban	20										20
Egészségügyi alapismeretek	6										6
Házi betegápolás	15										15
Elsősegélynyújtás	8										8
Közösségi családsegítés	3										3
Lakókörnyezetkialakítás	54										54
Lakáskialakítás és lakberendezés	24										24
Lakóépületek környezete, gondozása	6										6
Lakásgondozás	12										12
Fehérnemű- és ruhaápolás	6										6
Lakókörnyezeti munka-, tűz- és környezetvédelem	6										6
Család- és háztartás ellátási gyakorlat		180									180
Konyhai munkák, ételkészítési alapgyakorlatok		90									90
Lakókörnyezet gondozási és ruhaápolási		50									50

	gyakorlatok											
	Ápolási, gondozási gyakorlatok		40									40
11034-12 Üzemgazdaság, ügyvitel	Üzemgazdasági, ügyviteli ismeretek						108					108
	Üzemgazdasági alapfogalmak						28					28
	Vállalkozási alapismeretek						35					35
	Pénzügyi alapismeretek						10					10
	Adózási, bérezési, munkaügyi alapismeretek						10					10
	Ügyviteli ismeretek						25					25

11035-12 Vendéglátás	Vendéglátás, idegenforgalom				72						48		120
	Idegenforgalmi alapismeretek				8						6		14
	Vendéglátás fogalma, feltételei, fogyasztóvédelem				8						6		14
	Vendégfogadási feladatok				8						6		14
	Vendéglátási, értékesítési tevékenység szabályozása				10						6		16
	Programok, gyermekprogramok szervezése				8						6		14
	Kommunikáció, kapcsolatteremtés, kapcsolatépítés				20						12		32
	Marketing tevékenység				10						6		16
11036-1 Napi tevékenységek	Napi tevékenységek gyakorlata					216			108			64	388
	Árubeszerzés, élelmiszertárolás, értékesítés					45			22			10	77
	Ételkészítés, terítés, felszolgálás					70			35			26	131
	Speciális étrendi igényeknek megfelelő ételkészítés					40			20			10	70
	Saját termelésű termékek feldolgozása, tartósítása					30			15			10	55
	Takarítás, karbantartás					31			16			8	55
11037-12	Falusi vendégfogadás				72						64		136
Falusi	Falusi vendégfogadás				8						8		16

vendégfogadás	általános kérdései											
	Falusi vendégfogadás tárgyi feltételrendszere				12					10		22
	Falusi vendégfogadás szabályai				18					16		34
	Programszervezés				14					12		26
	Hagyományőrzés				12					12		24
	Gyermekprogramok szervezése				8					6		14
	Vendéglátás, vendégfogadás gyakorlat							108			160	268
	Vendéglátás általános gyakorlata							30			50	80
	Falusi vendéglátás sajátosságai							30			50	80
	Programok, gyermekprogramok szervezése							24			30	54
	Családi gazdaság, vendégfogadás, falusi turizmus tanulmányozása							24			30	54
11038-12 Kreatív textilfeldolgozás	Varrási, kézimunkázási alapismeretek				36							36
	Textilipari anyagismeret				8							8
	Kézimunkák, díszítések				10							10
	Ruhakészítési alapismeretek				14							14
	Lakástextiliák				4							4
	Varrás, kézimunkázás gyakorlat					108		108			32	248
	Varróeszközök, kézi					16						16

	öltések											
	Hímzés				16							16
	Varrógép, gépi varrások				30							30
	Textíliák javítása				10							10
	Kötény varrása				16							16
	Szoknyakészítés kész szabásminta használatával				20							20
	Blúzkészítés kész szabásminta használatával							28				28
	Kötés, horgolás							14			6	20
	Ruhadarabok készítése kész szabásminta használatával							30			8	38
	Egyéb kézimunkák							16			8	24
	Vizsgaremek készítés							20			10	30
11039-12 Mezőgazdasági termelés és feldolgozás	Kertművelés, kertészeti termékfeldolgozás	36			72			108				216
	Kertművelési, termék feldolgozási alapismeretek	24										24
	Zöldségtermesztés	12			36							48
	Fűszer- és gyógynövények termesztése						18					18
	Gyümölcstermesztés				36							36
	Szőlőtermesztés						45					45
	Disznóvénytermesztés						45					45
	Állattartás, állati	36			72			108				216

	termékfeldolgozás												
	Állattartási alapismeretek	28										28	
	Baromfitartás	8										8	
	Nyúltartás				7			8				15	
	Sertéstartás				10			20				30	
	Ló tartás				15			30				45	
	Szarvasmarha és juhtartás				40			50				90	
	Mezőgazdasági termelés és feldolgozás gyakorlat		252			108			108			128	596
	Zöldségtermesztés		100						20			40	160
	Fűszer- és gyógynövények termesztése					12							12
	Gyümölcstermesztés								20			48	68
	Szőlőtermesztés					22			10				32
	Dísnövénytermesztés					22			10				32
	Általános állattartás, higiénia		40						10				50
	Takarmányozás		30										30
	Baromfi- és nyúltartás		50										50
	Hobbiállatok gondozása		32										32
	Sertéstartás								10			40	50
	Ló tartás					12			10				22
	Szarvasmarha és juhtartás					40			18				58
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		324	432		324	432		324	432		288	384	2940
Összes éves/ögy óraszám:		756		70	756		105	756		105	672		3220
Elméleti óraszámok/aránya		1260/ 39,1%											

Gyakorlati óraszámok/aránya	1960 /60,9%
-----------------------------	-------------

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.*

A

11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			

Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselő						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképeség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1.7. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.

Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.8. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

1.9. Témakörök

1.9.1. Munkavédelmi alapismeretek

4 óra

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt

technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.9.2. Munkahelyek kialakítása

4 óra

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűz megelőzés érdekében

Tűz megelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat. Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése

Raktározás

Áruk fajtái, raktározás típusai

Munkahelyi rend és hulladékkezelés

Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.9.3. Munkavégzés személyi feltételei

2 óra

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek

A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.9.4. Munkaeszközök biztonsága

2 óra

Munkaeszközök halmazai

Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.

Munkaeszközök dokumentációi

Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.

Munkaeszközök veszélyessége, eljárások

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembehelyezési eljárás.

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei

Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények.

Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.9.5. Munkakörnyezeti hatások

2 óra

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)

Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.

A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése

A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

1.9.6. Munkavédelmi jogi ismeretek

4 óra

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok

Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.

Munkavédelmi érdekképviselő a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviselőjének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.10. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

-

1.11. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.11.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése

1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			-
1.5.	teszt	x			-

**1.11.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói
tevékenységformák (ajánlás)**

Sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)					Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-	bontás	Csoport-	keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek						
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel					x	-
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok						
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x		x			A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.12. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti

A

11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzt készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédképesség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőképesség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

4. Foglalkoztatás II. tantárgy

16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek

4 óra

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése

4 óra

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselő szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés

4 óra

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskereső módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresőben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskereső, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.

Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).

Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség

4 óra

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.

Álláskeresői ellátások („passzív eszközök”): álláskeresői járadék és nyugdíj előtti álláskeresői segély. Utazási költségterítés.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

Közfoglalkoztatás: a közfoglalkoztatás célja, közfoglalkoztatás célcsoportja, közfoglalkoztatás főbb szabályai

Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.

Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, beralapú támogatások, mobilitási támogatások).

Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.

A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresői tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

-

4.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek,

tanulói tevékenységformák (ajánlás)

4.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		
1.4.	szemléltetés			x	

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)					Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport	bontás	Osztály	keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek						
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x					
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x					
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x					
1.4.	Írott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x					
1.5.	Írott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x					

1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerzés I.	Nyelvtani rendszerzés II.	készségfejlesztés	szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	

TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3.7. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.

Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

3.8. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek

3.9. Témakörök**3.9.1. Nyelvtani rendszerezés 1****10 óra**

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik **a 3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket**, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múlt, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértése, valamint a helyes igeidő használatával ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.

A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.9.2. Nyelvtani rendszerezés 2

10 óra

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód, illetve a segédigék (képeség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.9.3. Nyelvi készségfejlesztés

24 óra

/Az induktív nyelv tanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelv tanulási képességfejlesztés** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelv tanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a cél nyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.9.4. Munkavállalói szókincs

20 óra

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon mutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.10. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.11. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.11.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.11.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport	bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x				
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x				
1.3.	Írott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel					

1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Levélfírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.12.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11033-12 azonosító számú

Család- és háztartásellátás

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11033-12 azonosító számú Család- és háztartásellátás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11033-12 Család- és háztartásellátás	Élelmiszerek, táplálkozási, ételkészítési alapismeretek							Családellátás, - gondozás							Lakókörnyezet kialakítás				Család- és háztartás-ellátási gyakorlat		
	Élelmiszerismeret, élvezeti cikkek (jellemzők, vásárlás, tárolás)	Táplálkozási alapismeretek	Élelmezés-egészségügyi ismeretek	Konyhatechnikai berendezések, eszközök	Ételkészítés és ételcsoportok	Ételkészítés ételcsoportok alapján	Terítés és tálalás a háztartásban	Család és háztartás	Szakaszokban	Egészségügyi alapismeretek	Házi betegápolás	Elsősegélynyújtás	Közösségi családsegítés	Lakókörnyezet kialakítás és lakberendezés	Lakóépületek környezete, gondozása	Lakásgondozás	Felhívás- és ruhaápolás	Lakókörnyezet kialakítása, felújítása, környezetvédelem	Konyhai munkák, ételkészítési alapismeretek	Lakókörnyezet gondozási és felújítási gyakorlatok	Ápolási, gondozási gyakorlatok
FELADATOK																					
Családi munkamegosztás vagy megbízás szerint szervezi a mindennapi feladatokat			x				x	x					x		x	x			x		
Bevásárol, ellenőrzi a szavatossági időket	x	x			x														x		
Egyszerűbb ételeket főz	x	x				x													x		

Gondoskodik az élelmiszerek kezeléséről, az ételkészítési előírások betartásáról	x		x		x														x		
Betartja és betartatja a konyhai eszközök és gépek használatának higiéniai és műszaki előírásait			x	x	x	x	x												x		
Segít a vendégvárás előkészítésében, a vendéglátás feladataiban	x	x				x	x												x		
Közreműködik konyhai, éttermi munkák végzésében	x		x	x	x	x													x		
Közreműködik az igényes, harmonikus élettér, a lakás és környezetének esztétikus kialakításában, fenntartásában															x	x	x	x	x		x
Végzi a lakásápolás rendszeres, napi és időszakos feladatait																x	x	x	x		x
Ellát szobaasszonyi feladatokat																x	x	x	x		x
Takarítóberendezéseket, eszközöket, vegyszereket a környezeti és biztonsági előírások szerint használja																x	x		x		x
Védekezik a rovarok, a kártékony rágcsálók ellen			x														x		x		x
Elvégzi a ruhaneműk, lakástextíliák mosásának, szárításának, vasalásának																	x	x			x

műveleteit																						
Elvégzi, illetve segíti a csecsemők, gyermekek, idősek és beteg emberek gondozási feladatait								x	x	x	x	x	x									x
Foglalkozik a gyermekekkel (játék, tanulás, felolvasás, versolvasás, ének stb.)									x	x			x									x
Minden tevékenysége során kiemelten gondoskodik saját és környezete higiéniai követelményeinek betartásáról	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Alkalmazza a szelektív szemétgyűjtés rendszerét			x	x			x									x	x		x			
Baleset, sérülés esetén elsősegélyt nyújt										x		x										x
SZAKMAI ISMERETEK																						
Higiéniai ismeretek: személyes higiénia, ételkészítési higiénia		x	x	x	x	x	x	x		x	x		x		x				x	x	x	
Élelmiszerek ismerete, élettani szerepe, felhasználás szabályai, lehetőségei, tápanyagok	x	x	x		x						x		x									
Alapvető szakmai számítások	x	x			x		x						x	x			x		x	x		
Bevásárlás	x	x	x		x		x												x			
Egyszerű ételek főzése, felszolgálása	x	x	x	x	x	x	x												x			
Háztartási és konyhai eszközök, gépek				x															x			

ismerete és kezelése																						
Lakások helyiségei, berendezései, lakásápolás, takarítás								x						x		x						
Lakókörnyezet és ápolása															x						x	
Mosás, vasalás munkafolyamata																x	x				x	
Mosó- és tisztítószeres, a felhasználás lehetőségei, előírásai			x	x			x								x	x	x	x			x	
Egészségügyi alapismeretek								x	x	x	x	x	x									x
Családtagok, betegek, idősek gondozásának alapjai, a betegápolás teendői								x	x	x	x		x									x
Csecsemők, kisgyermek, gyermekek mindennapi ápolásának feladatai									x	x	x		x									x
Mesemondás, felolvasás, ének, játék								x	x				x									x
Munka-, környezet- és balesetvédelem, elsősegélynyújtás				x	x	x	x	x				x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Szelektív hulladékgyűjtési módok				x	x		x								x	x	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																						
Konyhai gépek, eszközök működtetése				x																x		
Takarító-berendezések, ruhaápolási tevékenységet segítő gépek, eszközök															x	x	x	x			x	

használata, vegyszerek alkalmazása																						
Környezet-tudatosság a takarító- és a mosószerek megválasztásában, szelektív hulladékgyűjtés				x	x		x								x	x	x	x		x		
Higiénias szemlélet	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Szakmai nyelvű beszédképesség	x			x			x		x										x	x		
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																						
Ízérzékelés	x	x			x	x													x			
Tűróképesség	x			x	x	x	x		x		x	x	x		x				x	x	x	
Terhelhetőség				x	x	x	x		x		x	x	x		x	x			x	x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																						
Segítőkézség			x	x		x			x		x	x			x	x			x	x	x	
Kommunikációs rugalmasság		x	x			x	x	x	x	x	x	x	x		x				x	x	x	
Konfliktuskerülő készség							x	x	x		x	x	x		x					x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK																						
Felfogóképesség	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x					x	x	x	
Helyzetfelismerés			x	x	x	x	x		x	x	x	x	x		x	x			x	x	x	
A környezet tisztántartása		x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x		x	x			x	x	x	

4.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja megismertetni az élelmiszerek főbb csoportjainak jellemzőit, táplálkozás-élettani szerepét, szakszerű vásárlását, tárolását. A család korszerű, egészséges étkezésének biztosításához megszerezni a táplálkozási és az élelmiszerhigiéniai alapismereteket. Áttekinteni azokat a szakmai ismereteket (nyersanyag-előkészítés, ételkészítési alapszerveletek, ételkészítés), melyek megalapozzák a konyhatechnológiai műveletek gyakorlati elvégzését. Megismertetni a tanulókkal a terítés, tálalás, felszolgálás alapkövetelményeit.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy a Család- és háztartás ellátási gyakorlat Konyhai munkák, ételkészítési gyakorlatok témaköréhez biztosít elméleti alapismereteket, ezért a szakmai alapozó tantárgy oktatása során szoros kapcsolatot kell tartani gyakorlattal.

4.3. Témakörök**4.3.1. Élelmiszerismeret, élvezeti cikkek (jellemzők, vásárlás, tárolás)****46óra**

Élelmiszerek tápanyagai (fehérjék, zsírok, szénhidrátok, élelmi rostok, vitaminok, ásványi anyagok, víz)

Szénhidrátban gazdag élelmiszerek (gabonák és gabonatermékek, burgonya és burgonyatermékek, cukor és egyéb édesítőszerek): jellemzők, táplálkozás-élettan, vásárlás, tárolás, konyhai tanácsok

Fehérje-gazdag élelmiszerek (tej és tejtermékek, tojás és tojásfeldolgozatok, hús és húsfeldolgozatok, szárnyasok, vadhúsok és vadszárnyasok, halak és halfeldolgozatok, hüvelyesek): jellemzők, táplálkozás-élettan, vásárlás, tárolás, konyhai tanácsok

Étkezési zsírok (növényi olajok, margarinok, állati zsírok, vaj): jellemzők,

táplálkozás-élettan, vásárlás, tárolás, konyhai tanácsok

Vitaminban és ásványi anyagban gazdag élelmiszerek (főzelékek és főzelékkészítmények, gyümölcsök és gyümölcskészítmények): csoportosítás, táplálkozás-élettan, vásárlás, tárolás

Fűszerek (fűszerként szolgáló növényrészek, tágabb értelemben vett fűszerek): táplálkozás-élettan, vásárlás, tárolás

Tésztalazítók: jellemzők, vásárlás, tárolás

Élvezeti cikkek (alkaloida tartalmú italok, üdítőitalok, alkohol tartalmú italok): jellemzők, táplálkozás-élettan, vásárlás, tárolás

Élelmiszer beszerzés, vásárlás helyszínei, formái

Ár-, értékviszony felismerése

Szükséges mennyiség felmérése, kiszámítása

Élelmiszerek minőség-megőrzési időtartalmának ellenőrzése

4.3.2. Táplálkozási alapismeretek

17 óra

Táplálkozási formák (teljes értékű, egészséges táplálkozás, alternatív táplálkozási formák, könnyű teljes értékű táplálkozás / kímélő étrend) jellemzői, értékelése

Egészséges táplálkozás általános irányelvei

Energia- és tápanyagszükséglet összefüggése, kiszámítása, kalórietáblázatok és tápanyagtartalom-mutatók használata

Helytelen táplálkozás: túltápláltság, alultápláltság, a fogyókúra szabályai

Életkornak megfelelő táplálkozás: a csecsemők és a kisgyermek, az iskolás és a serdülők, a felnőttek, az idősek táplálkozása

Étrend tervezés alapjai (napi étkezések száma, változatosság, idényjelleg, étkezési igények és szokások figyelembe vétele)

4.3.3. Élelmezés-egészségügyi ismeretek

17 óra

Higiénia fogalma, jelentősége, személyi és környezeti higiénia

Élelmiszerek romlásának okai

Húsok romlásjelenségei

Ételfertőzések, ételmérgezések

Élelmiszertárolás, ételkészítés, ételszállítás higiéniai veszélyei

Hűtőlánc fogalma, folyamatának biztosítása, megszakadásának következményei

Élelmiszerek kezelésének, ételek készítésének higiéniai követelményei

Ételszállítás higiéniaja: szállító-, tároló eszközök tisztítása, fertőtlenítése, hidegkonyhai készítmények, gyümölcsök csomagolása, szállítása, meleg ételek szállítása, tálalása

Melegen tartás és ételmelegítés higiéniai szabályai

Szavatossági idők meghatározása, feltüntetése

Konyhai higiénia (eszközök és gépek tisztíthatósága, kézi-, gépi mosogatás, takarítás, tisztítás, fertőtlenítés, kártevők elleni védelem, személyi higiénia)

Orvosi alkalmassági vizsgálatok, egészségügyi könyv

Minőségbiztosítás alapelve, feladata, a HACCP minőségbiztosítási rendszer előírásai

4.3.4. Konyhatechnikai berendezések, eszközök

12 óra

Konyhai gépek és eszközök (tűzhelyek, hűtőszekrények, fagyasztókészülékek, mosogatógép, egyéb konyhai gépek és eszközök)

Edények és evőeszközök (étkezési edény, munkaedény, főzőedény, evőeszközök)

4.3.5. Nyersanyag előkészítés, ételkészítési alpműveletek

46 óra

Húsrészek (sertés, marha, birka) felhasználás szerinti osztályozása

Húsok főzéshez, sütéshez való előkészítése: lemosás, áztatás, forrázás, letisztítás, darabolás, aprítás, darálás, szeletelés, klopfolás, bevagdolás, tűzdelés, a húsok töltése, formázás, a belső részek előkészítése és a csontok felhasználása, sózás, fűszerezés

Szárnyasok főzéshez, sütéshez való előkészítése: tisztítás, bontás, darabolás, aprítás, filézés, adagolás, tűzdelés, szalonnába göngyölés, töltés, darálás, áztatás, előfőzés, formázás, sózás, fűszerezés

Halak főzéshez, sütéshez előkészítése: tisztítás, bontás, szálkázás, szeletelés, darabolás, előzetes besózás

Gumós növények és répafélék elsődleges konyhai feldolgozása: tisztítás, lemosás, aprítás, vágás, sütéshez, főzéshez előkészítés

Főzeléknövények és egyéb zöldségfélék elsődleges feldolgozása: lemosás, áztatás, leforrázás, aprítás, darabolás, vágás, sütéshez, főzéshez előkészítés

Gombák elsődleges konyhai feldolgozása: tisztítás, lemosás, aprítás, darabolás, sütéshez, főzéshez előkészítés

Gyümölcsök elsődleges feldolgozása: tisztítás, lemosás, aprítás, darabolás, vágás, sütés, főzéshez és tálaláshoz való előkészítés

Ételkészítési alpműveletek: főzés, párolás, sütés (sütőben, zsiradékban, roston, nyárson), pirítás

Ételkészítéshez szükséges egyéb műveletek: sűrítés, ízesítés és fűszerezés, lazítás, bundázás, lerakás, rétegezés, töltés, derítés, szűrés, áttörés (passzírozás), előfőzés vagy leforrázás (blanchírozás), megkötés (legirozás), feljavítás (montírozás), galuska-szaggatás, fényezés, bevonás, dermesztés, fagyasztás, lehabozás, formákkal való kiszúrás, leprézelés, sajtolás, lezsírozás, formaadás (dresszírozás), paprikaszín készítése

4.3.6. Ételkészítés ételcsoportok alapján

49 óra

Levesek (híg, sűrített, összetett levesek)

Főzelékek (sűrített és egyéb főzelékek), köretek (burgonya-, zöldség-,

gyümölcs-, gabonafélékből), egytálételek

Saláták (egyszerű, összetett, kevert)

Mártások (hideg és meleg mártások)

Hideg és meleg előételek:

zöldség- és főzelékfélékből, gabonaneműkből, húsokból, belsőségekből
készíthető meleg előételek

- hideg előételek tojásból, zöldségekből, húsokból

- reggelik, hidegtálak

- meleg szendvicsek, tojásból készíthető ételek

- lángosfélék, pizzák

Húsokból készíthető ételek:

- sertés, marha, borjú, hal, szárnyasból készülő ételek: egyben sütés- szeletben
sütés – frissensültek, apróhúsból, belsőségekből készülő ételek (pörköltök,
tokányok)

- párolással, főzéssel, töltéssel készülő húsételek

- füstölt húsok főzése, sütése

- hurka, kolbász sütése

Vegetáriánus és a reformkonyha ételkészítési módszerei, alapanyagai
(húspótló, illetve helyettesítő termékekből készíthető ételek)

Tészták, édességek (főtt, főtt-sült, kevert tészták; kelt, omlós tészták, rétesek,
felvert-, vajas-, frissen készített tészták; felfújtak, pudingok, krémek,
fagylaltok)

4.3.7. Terítés és tálalás a háztartásban

17 óra

Terített asztal tartozékai (anyagai, eszközei, asztali díszek)

Asztal megterítése az étkezés időpontja és /vagy helye szerint, a tartozékok
elhelyezésének szabályai

Asztal ünnepélyes megterítése (családi ünnep, családi vendéglátás esetén)

Ételek felszolgálása

Italok felszolgálása

Felszolgálás öltözködéssel szemben támasztott követelményei

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az elméleti oktatást javasolt szaktanteremben tartani, ahol bemutathatók az ételkészítéshez szükséges eszközök, élelmiszerek. A szaktanteremben elhelyezett képek segítsék az élelmiszerekkel való szigorú egészségügyi szabályok szerinti bánásmód szükségességének megértését.

4.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

4.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

A tanulók előzetes felkészültségét figyelembe véve, a higiénias követelmények kiemelése minden témakörnél szükséges. Kiemelkedő tanulói munkák, otthoni, ünnepi (névnap, karácsony stb.) ételek vizuális bemutatása ösztönözheti a tanulókat az igényesebb környezet kialakítására, az igény szint emelésére.

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			X	
1.2.	elbeszélés			X	
1.3.	kiselőadás			X	
1.4.	megbeszélés			X	

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.5.	szemléltetés			X	
1.6.	projekt		X	X	
1.7.	kooperatív tanulás		X		
1.8.	házi feladat	X	X		

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Célszerű a tanítás során a témákhoz kapcsolódóan egyéni gyűjtő munkát, otthoni feladatot adni. A tanulók figyelmét ráirányítani környezetük pozitív példáinak megfigyelésére, lehetőséget adva a tapasztaltak leírására vagy elmondására.

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport	bontás	Osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása				X	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X		X		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X				
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X				
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X		X		

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-	bontás	keret	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	X	X			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	X	X	X		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok					
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	X				
2.2.	Tesztfeladat megoldása	X				
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	X	X			
3.	Csoportos munkaformák körében					
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			X		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja a szakszerű házvezetés ismereteinek elsajátítása: családi jövedelemmel gazdálkodás, háztartási munkamegosztás, háztartásirányítás, - tervezés, - szervezés. Az egészséges életvitel, a családtagok gondozási teendőinek ismerete birtokában a tanulók képesek legyenek igényes, harmonikus családi életter kialakítására és fenntartására, a családi kötelek erősítésére, egyénileg és társadalmilag is hasznos életre. Az ismeretek elsajátításán túl érzelmi motiválás annak érdekében, hogy a végzetek jó családanyákká és közösség hasznos tagjaivá válhassanak.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy a Család- és háztartás ellátási gyakorlat Ápolási, gondozási gyakorlatok témaköréhez biztosít elméleti alapismereteket, ezért a szakmai alapozó tantárgy oktatása során szoros kapcsolatot kell tartani gyakorlattal.

5.3. Témakörök**5.3.1. Család és háztartás****20 óra**

Család fogalma, változásai, funkciói (gazdasági, szocializációs szerepe)

Családi háztartás feladata (szükségletek és az igények kielégítése)

Háztartási szükségletek - igények (alapvető vagy létszükségletek, kulturális és luxus szükségletek)

Szükségleteket és igényeket befolyásoló tényezők

Javak és ellátottság, beszerzési lehetőségek

Családi jövedelemforrások

Családok bevételei és kiadásai

Háztartási költségvetés feladata és a készítés formája, kiadások, bevételek főbb csoportjai, összehangolása, költségszámítások (beruházás esetén, termék

előállításnál)

Takarékoskodás a családban

Hitel, részletvásárlás szerepe a családok pénzgazdálkodásában

Háztartásirányítási feladatok (tervezés, szervezés, kivitelezés, értékelés)

Gazdálkodás az idővel: a háztartási munka tervezése (heti munkaterv, határidő terv, bevásárlás tervezése, vásárlói magatartás)

Munkamegosztás a háztartásban

Háztartási könyvvitel (háztartási napló vezetése)

Háztartási munka szervezése (alapelvek, munkaruha)

5.3.2. Gondozás, nevelés a különböző életkori szakaszokban

20 óra

Családtervezés, a szülők felelőssége a gyermekvállalásban

Fogamzás, gyermekvárás és szülés (termékenység és szaporodás, terhesség, előkészületek a gyermek fogadására, a szülés és a gyermekágy)

Csecsemő gondozása az első életévben:

- újszülöttkor (első 6 hét) fejlődési jellegzetességei, az újszülött táplálása, ápolása

- csecsemőkor (6 hét - 1 év) fejlődési jellegzetességei, a táplálás, gondozás változásai

Csecsemő és a kisgyermek egészségvédelme: tanácsadó szolgálat igénybe vétele, megelőző egészségügyi vizsgálatok, védőoltások, fogvédelem, betegség tünetek felismerése, balesetvédelem otthon

Nevelés és tanulás (a nevelés szükségessége és a nevelhetőség, öröklött tulajdonságok és a környezet, a nevelés szerepe az egyén szokásainak kialakulásában, nevelési célok, módszerek, eszközök)

Kisgyermekkor (1 - 3 év) fejlődési sajátosságai, a nevelés feladatai, az étkezés, a figyelem, a családi szeretet fontossága

Óvodáskori (3-6 év) nevelés, a mozgás, a játék, a képeskönyvek, mesék, mondókák, dalocskák szerepe, a kornak megfelelő elvárások, az életvitel magalapozása, viselkedési furcsaságok, zavarok, túlzott követelmények-túlságos igénytelenség

Kisiskoláskori (6-10 év) szokások jelentősége, a tudatos nevelés fontossága, követelmények az iskolás gyermekkel szemben, táplálkozás, ruházat, iskolai nehézségek

Serdülőkor (10-18 év) jellegzetességei, változásai (pubertás, generációs konfliktusok, partnerproblémák, önállósági törekvések, pályaválasztás, munkakezdés, az ifjúságot fenyegető veszélyek)

Időskorúak életkori sajátosságai, gondozási feladatai, lehetőségei

5.3.3. Egészségügyi alapismeretek

6 óra

Egészség fogalmának meghatározása

Család, az egyén és a társadalom szerepe az egészséges életvitel kialakításában

Egészséges életmód alapjai, az egészségfenntartást befolyásoló tényezők:

- környezet
- helyes táplálkozási szokások
- időjárásnak megfelelő öltözködés
- személyi, testi higiénia (a bőr és a test minden területének - hajlatok, fejbőr, haj, körmök, nemi szervek stb.- gondozása, ápolása, a bőr védelmi szerepének megtartása)
- környezeti higiénia
- pozitív életszemlélet
- rendszeres testmozgás
- szabadidős tevékenységek

Testi-lelki harmónia fenntartásának módjai a családban:

- családi napirend kialakítása
- közös szabadidős tevékenységek (játék, sport, művelődés) végzése
- hobbik
- ünnepek, sorsfordulók, nevezetes napok családi ünneplése

Káros szenvedélyek: dohányzás, alkohol, kábítószer, a túlzott gyógyszerfogyasztás káros hatásai

Kozmetikumok, festékek hatása a szervezetre

5.3.4. Házi betegápolás

15 óra

Betegség fogalma

Környezettudatos magatartás a betegségek megelőzése érdekében, a fertőzések és a környezet szerepe a betegségek kialakulásában

Néhány gyakoribb betegség és a táplálkozás: cukorbetegség, magas vérnyomás és koleszterinszint, gyomor- és bélbántalmak, ízületi bántalmak diétája

Betegség tünetek (fájdalom, testhőmérséklet, váladékok, hányás, nyálka, bőrszín, - állapot, vizelet és széklet elváltozások)

Védőoltások és kísérő tünetek

Gyakoribb gyermekbetegségek tünetei: gyomorpanaszok, étvágytalanság, hányás, hasmenés, szorulás, megfázás, láz, szájpenész, kiütés, bőrelváltozások

Fertőző betegségek jellegzetes tünetei, gyakoribb fertőző megbetegedések (torokgyulladás, influenza, agyhártyagyulladás, mumpsz, rubeola, bárányhimlő)

Teendők tünetek észlelése esetén: hőmérséklet ellenőrzés, lázcsillapítás, az orvos értesítése

Tünetek enyhítésének technikái és módszerei

Betegápolási szabályok (elhelyezés, az elhelyezés segédeszközei, mozgítás, ágynemű csere, a betegágy megigazítása)

Testápolás (mosdatás, fürdetés), öltöztetés, táplálás

Betegmegfigyelés (testhőmérséklet, légzés, pulzus)

Gyógyszerellátás, borogatás, göngyölés (pólyázás)

Gondozói szerep, a gondozó emberi tulajdonságai (figyelmesség, megértés, türelem, engedékenység, öntudat, önuralom, részvét és az ápolási szabályok megtartása)

Betegtípusok, a beteg környezete, szükségletei, a szükségletek közlésének, jelzésének felismerése

Beteg gyermek ápolása

Fogyatékos emberek gondozása

Haldokló ember ápolása, teendők halál esetén

Fertőtlenítés a háztartásban: szükségessége, eljárásai (fizikai, kémiai), a fertőtlenítő vegyszerek kezelése

5.3.5. Elsősegélynyújtás

8 óra

Elsősegélynyújtás fogalma, célja, feladatai

Sebek, sebellátás, vérzések és csillapításuk

Ájulás, eszméletvesztés, az újraélesztés

Fájdalomcsillapítás, görcsoldás

Elsősegélynyújtás mérgezések esetén

Törés, ficam, rándulás, áramütés, vízi balesetek

Napszúrás, rovarcsípések, mérgezések, égési sérülések, fagyás

Házi patika felszerelése, a gyógyszerek elhelyezése

5.3.6. Közösségi családsegítés

3 óra

Szociális és házi gondozást igénylő csoportok

Szociális gondoskodás formái

Közösségi családsegítő, gondozási munka formái

Közreműködési lehetőségek az egyéni gondozási, ápolási folyamatokban: a gondozottak megfigyelése, segítség nyújtás a környezeti és személyi higiéne biztosításában, a mindennapi tevékenységek elvégzésében, az öltözködésben, az étkezésben, az élelmiszerek, gyógyszerek, eszközök beszerzésében és használatában

Helyi közösségek gondozási formái, az idősek ellátását végző intézmények és tevékenységük

5.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az iskola lehetőségeitől függően szaktanteremben, egészségügyi kabinetben célszerű az oktatás szervezése.

5.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

5.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos oktatási módszerek (ajánlás)

Az egészséges életvitel, az egészségügy, a család-, a gyermekgondozás, nevelés, betegápolás kérdéseit, megértését a környezeti háttér információk nagymértékben segíthetik. Ajánlott iskolai, otthoni példákon keresztül felhívni a figyelmet az egészségmegőrzés fontosságára, a gyermekek, idősök gondozásának szükségességére, a család szerepének erősítésére.

Igyekezzünk iskolai, vagy a környezetből, otthonról hozott példákon keresztül felhívni a figyelmet az egészségmegőrzés fontosságára.

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			X	
1.2.	elbeszélés			X	
1.3.	kiselőadás			X	
1.4.	megbeszélés			X	
1.5.	szemléltetés			X	
1.6.	projekt		X	X	
1.7.	kooperatív tanulás		X		
1.8.	házi feladat	X	X		

5.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Kiemelten fontos az érdeklődés, a figyelem felkeltésére irányuló tevékenységformák alkalmazása. Jó módszer lehet, ha a tanulók, pl. a Házi betegápolás téma tárgyalása előtt, házi dolgozat keretében, saját maguk próbálják tapasztalataikat, gondolatait megfogalmazni. A legérdekesebbnek a felolvasása felkeltheti a többiek érdeklődését is.

Sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-	bontás	Osztály-	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása				X	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X		X		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X				
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X				
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X		X		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	X		X		
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	X		X	X	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok					
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	X				
2.2.	Tesztfeladat megoldása	X				
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	X		X		
3.	Csoportos munkaformák körében					
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás				X	

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Lakókörnyezet kialakítás tantárgy

54 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A Lakókörnyezet kialakítás tantárgy tanításának célja megismertetni a tanulókkal a szakszerű otthonteremtés, az otthon rendben tartásának követelményeit, a háztartási munka-, tűz és környezetvédelmi előírásait.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy a Család- és háztartás ellátási gyakorlat Lakókörnyezet gondozási és ruhaápolási gyakorlatok témaköréhez biztosít elméleti alapismereteket, ezért a szakmai alapozó tantárgy oktatása során szoros kapcsolatot kell tartani gyakorlattal.

6.3.Témakörök

6.3.1. Lakáskialakítás és lakberendezés

24 óra

Lakás- és épületformák, lakóépületek elhelyezése, tájolása

Lakások komfortfokozatai, közművei, az üzemeltetés gazdaságossági szempontjai (fűtés, világítás, vízellátás, szennyvíz- és hulladékkezelés)

Lakás főbb egységei, a helyiségek funkciói, elrendezésük irányelvei

Család igényének megfelelő otthon kialakítása: lakószoba, hálósoba, gyerekszoba, vendégszoba, előtér, folyosó, fürdőszoba, WC kialakításának követelményei, optimális mérete, főbb berendezési tárgyai

Bejáratok, raktárak, előkészítő helyiségek, konyhák, étkezők, ebédlők, műhelyek, társalgók, szociális helyiségek, kamrák kialakításának követelményei, a helyiségek területigénye

Lakótér kialakítás: az egészséges és esztétikus lakótér jellemzői, a lakberendezés elemei, szabályai (színek és formák harmóniája, mennyezetek, falak, padlók, függönyök, bútorok, világítás)

6.3.2.Lakóépületek környezete, gondozása

6 óra

Esztétikum és célszerűség szerepe a külső környezet kialakításában (táj, szomszédos épületek, zajhatások figyelembe vétele, környezeti tényezők tisztaságának megőrzése)

Gazdasági helyiségek (ólak, takarmány és egyéb tárolók) elhelyezése, higiénias előírások (hulladék és trágyakezelés)

Pihenő-, játszó-, dohányzó helyek kialakításának alapvető szabályai, berendezései

Kerti sütő-, főzőhelyek kialakításának szabályai

Kerti medencék gondozásának feladatai

6.3.3.Lakásgondozás

12 óra

Tisztító- és ápolószerek hatóanyagai, hatás szerinti csoportosításuk (szennyoldó szerek, fényező szerek), tárolásuk szabályai

Takarító eszközök és -készülékek

Takarítási rendszer (folyamatos rendrakás, napi takarítás, nagytakarítás) egyes helyiségekre vonatkozó munkafeladatai

Padló- és szőnyegápolás, bútórápolás, ablaktisztítás, fürdőszobai berendezések, falburkolatok, fűtőtestek, világítótestek, lakásdíszek, lakástextíliák tisztításának, ápolásának technikája

Kártevők a háztartásban (rovarok- és rágcsálók, az irtás célja, módjai, eszközei, anyagai)

Háztartási szemét kezelése (a szemét keletkezésének megelőzése, a szelektív – hulladékfajták anyaga szerinti - hulladékgyűjtés rendszere, elvei, megvalósítási lehetőségei)

Házilagos javítási- és karbantartási munkák szervezése, végzése, alapvető szerszámkészlet

6.3.4.Fehérnemű- és ruhaápolás

6 óra

Textíliák kezelhetőségét jelölő kezelési útmutatók (piktogramok) ismerete

Fehérnemű- és ruhaápolás gépei és eszközei (mosógépek, centrifugák, szárítógépek, vasalók)

Mosás-előkészítés (válogatás kezelhetőség szerint, áztatás)

Mosási folyamat és meghatározó tényezői (víz, mosószer, kézi-, gépi mosási eljárás, hőmérséklet, időtartam)

Mosási hibák

Különleges kezelési eljárások (keményítés, fehérítés)

Szárítás célja, módjai

Vasalás célja, legfontosabb szabályai, a ruhanemű hajtogatásának szabályai és tárolása

Ruhaápolás általános alapelvei (tárolás, elhelyezés, alapos tisztítás, a kezelési útmutató betartása)

Folteltávolítás

Cipő- és bőrruházat ápolása

6.3.5. Lakókörnyezeti munka-, tűz- és környezetvédelem

6 óra

Munkabiztonsághoz kapcsolódó jelképek, színek és táblák

Háztartási balesetek veszélyforrásai, (esések és bukások, elektromos áram, szénmonoxid, vegyszerek, egyéb baleseti okok), balesetek megelőzése, biztonsági előírások

Villámvédelem biztonsági előírásai

Tűzvédelem, tűz bejelentése, tűzoltás, tűzoltó készülékek

Energiatakarékosság a háztartásban

Környezetvédelmi feladatok a lakókörnyezetben

6.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A képzés helyszíne elsősorban az osztályterem. Egyes témakörök oktatását rendhagyó óra keretében a gyakorlati foglalkozási helyen (pl. mosás-ruhaápolás), vagy a szabadban (pl. lakókörnyezet) célszerű szervezni.

6.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás).

6.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

A lakókörnyezet kialakításának, a lakóépületek fajtáinak rendhagyó óra keretében, a helyszínen való bemutatása a háztípusok és az ideális falusi ház megismerését segíthetik elő.

Fejlesztheti, elmélyítheti a lakberendezési szabályok elsajátítását az ezzel foglalkozó folyóiratok, könyvek és egyéb képes kiadványok tanulmányozása. A bemutatott példák az egyszerű, otthoni körülmények között megvalósíthatókat emelik ki.

Az igényes környezet kialakításának módszere megfelelő példa mutatása (az iskolai rend, tisztaság, az iskola környezetének ápoltsága)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			X	
1.2.	elbeszélés			X	
1.3.	kiselőadás			X	
1.4.	megbeszélés			X	
1.5.	szemléltetés			X	

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.6.	projekt		X	X	
1.7.	kooperatív tanulás		X		
1.8.	házi feladat	X	X		

6.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A helyszínen, a szemléltető gyakorlatokon a tanulók készítsenek jegyzeteket, értékeljék a látottakat. Házi feladatként tervezzék meg az általuk elképzelt lakóházat. Tervezzék meg a belső berendezés vázlatát a meghatározott jelölések segítségével.

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport	Osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása			X	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X	X		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X	X		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	X	X		

Sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-	bontás	keret	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	X		X	X	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok					
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	X				
2.2.	Tesztfeladat megoldása	X				
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	X		X		
3.	Csoportos munkaformák körében					
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás				X	

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Család- és háztartás ellátási gyakorlat tantárgy

180 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A konyhai munkák, és ételkészítési gyakorlatok során el kell érni, hogy a tanulók a higiéniai követelményeket betartva önállóan és kreatívan tudjanak alapszintű ételkészítési feladatokat ellátni, az alkalomnak megfelelően teríteni és az elkészült ételeket felszolgálni.

A lakókörnyezet gondozási és ruhaápolási gyakorlatokon cél olyan készségek kialakítása, amelyek alkalmazásával a feladatok gyorsan, szakszerűen, balesetmentesen és környezetkímélő módon valósíthatók meg. Cél továbbá kialakítani és elmélyíteni a mindig tiszta és rendezett környezetre, az ápoltságra törekvés igényét.

Az ápolási, gondozási gyakorlatok célja az empátiás készség kialakítása mellett, a tanulók türelemre, figyelemre, fegyelemre nevelése. Felkészítés azokra a gyermekgondozási, elsősegély-nyújtási, ápolási-gondozási gyakorlati tennivalókra, amelynek birtokában szakszerű segítséget tudnak nyújtani a családtagoknak, illetve a közösség arra rászoruló tagjainak fizikai vagy mentális szükségleteik kielégítésében.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Család- és háztartás-ellátási gyakorlatok a kapcsolódó szakmai elméleti tárgyak ismereteire épülnek, de a közismereti oktatásban tanultak, illetve a mindennapokban szerzett tapasztalatok is felhasználhatók a gyakorlati képzés során.

7.3. Témakörök

7.3.1. Konyhai munkák, ételkészítési alapszintű gyakorlatok

90 óra

Konyhai munkák baleseti forrásai (munka-, baleset és tűzvédelmi oktatás)

Személyi és környezeti (konyhai) higiénia

Mosogatási fázisok és követelmények

Élelmiszerek, főzési nyersanyagok vásárlása üzletben, piacon, termelőtől, az áru frissességének megállapítása

Napi bevásárlás, nagybevásárlás szervezése, végrehajtása

Kézi és gépi konyhatechnikai eszközismeret, az eszközök, berendezések, gépek szakszerű és biztonságos használata

Ételkészítéshez szükséges nyersanyagok mennyiségének kiszámítása, nyersanyagok előkészítése, ételek készítése, az étkezés jellegének, módjának megfelelő terítés, tálalás, felszolgálat illő öltözetben, mosogatás, a konyha és étkező takarítása, rendbetétele:

- reggeli és uzsonnaételek, egyszerű hidegkonyhai termékek (péksütemények, pékáruk, felvágottak, szalámik, kolbászfélék, sonkafélék, vaj, sajt, túró, zöldségfélék felhasználásával változatos szendvicsek, hidegtálak, kenyérbe, zsemlebe töltött uzsonnák, egyszerű saláták)

- reggeli és uzsonnaitalok (tea, kávé, kakaó, limonádé, gyümölcsszörpök, egyéb alkoholmentes italok)

- egyszerű meleg ételek (omlett, rántotta, tükörtojás, tükörtojás sonkával vagy bacon szalonnával, kemény és lágy tojás, buggyantott tojás, meleg szendvics, grillsirke, egyéb grillhúsok, sült kolbász, -hurka, egytálételek és egyéb egyszerű meleg ételek)

- egyszerű levesek, híg levesek, gyümölcslevesek

- frissensültek, pörköltök, tokányok (sertés, marha, baromfi), egyszerűbb köretek

- sűrített főzelékek, egyszerű meleg- és hidegmártások

- főtt tészták, lepények, palacsintatészták

Család részére egyszerű menü önálló előkészítési, elkészítési, terítési, felszolgálati, konyha, étkezőhely rendbetételi munkáinak elvégzése

Közreműködés nagykonyhai, éttermi munkák végzésében

Ételek, készételek csomagolása, melegítése (előkészítés csomagoláshoz,

csomagolás szállításra, szállítás, melegen-tartás, melegítés, tálalás, felszolgálás)

7.3.2. Lakókörnyezet gondozási és ruhaápolási gyakorlatok

50 óra

Takarítás, lakásgondozás

- napi lakástakarítási munkák (takarítási sorrend szerinti rendhelyreállítás, nappali, hálósobák, gyerekszoba, szociális helyiségek, étkező, konyha, kamra stb. takarítása)
- takarítószer, eszközök, vegyszerek, egyéb anyagok, gépek kiválasztása, balesetmentes és környezetkímélő módon történő használata
- szelektív hulladékgyűjtés megvalósítása
- ágynemű, törülköző, konyharuhák ellenőrzése, cseréje
- szükség szerinti (nagytakarítási) munkák: ablak, ajtó tisztítása, függönycsere, bútor, kárpit, szőnyeg tisztítása
- baleset esetén elsősegélynyújtás, a szükséges intézkedések megtétele

Külső környezet gondozása

- udvar, játszóhelyek, lakáson kívüli étkezési-, dohányzó- és pihenőhelyek takarítása, berendezéseinek rendben tartása
- kerti sütő-, főzőhelyek gondozása
- kerti medencék tisztítása
- gazdasági épületek és azok környékének takarítása
- szelektív hulladékgyűjtés, eltávolítás

Szobaasszonyi, takarítói munkakör feladatainak ellátása Fehérnemű- és ruhagondozás

- különböző textíliák mosásához szükséges szerek megválasztásának szempontjai, a mosó- és öblítő-szer szükséglet meghatározása
- mosás végrehajtása, mosó- és egyéb gépek biztonságos kezelése

- különböző textíliák víztelenítése: csavarás, centrifugálás, szárítás (fektetett, függesztett, csíptetett, csavart módon), szárítógép használat
- mosással el nem távolítható foltok (gyümölcs, fű, tinta, zöltség, festék, olaj stb.) eltávolítása folttisztítókkal
- vasalás előkészítése, különböző ruhadarabok és egyéb textíliák vasalási módjainak végzése, egyes ruhadarabok vasalásakor a műveletek célszerű sorrendjének alkalmazása, a vonatkozó balesetvédelmi előírások betartása
- vasalás utáni feladatok (hajtogatás, sérült, szakadt textíliák javítása, hiányzó gombok, függönykarikák felvarrása, a fehérnemű és a ruhafélék tárolása)

7.3.3. Ápolási, gondozási gyakorlatok

40 óra

Elsősegélynyújtás

- általános elsősegély-nyújtási szabályok, életjelenségek vizsgálata, orvos és mentőhívás szakszerű módja
- eszméletlen, eszméletlen-nem légző, sokkos beteg ellátása, a sérültek különböző elhelyezési módjainak gyakorlása
- vérzések és ellátásuk, sebek, sebvédelem, különböző kötözési módok
- törések, ízületi sérülések ellátása
- mérgezések esetén történő elsősegélynyújtás (gyógyszer- ipari oldószer-, növényvédő szer-, étel-, alkohol-, gombamérgezés, maróanyagok)
- áramütött sérült elsősegélye
- teendők a leggyakoribb belgyógyászati megbetegedések miatti rosszullétek esetén (ájulás, epilepszia, agyvérzés, cukorbetegség, szívinfarktus, lázas állapot)

Csecsemő és kisgyermek gondozása

- higiénias rendszabályok
- újszülött várása, környezete, kelengyéje, ruházata

- csecsemő fogása, tartása, emelése
- szoptatási módok, a szoptatással kapcsolatos problémák
- fürdetés jelentősége, előkészítése, technikája
- pelenkaváltás, a pelenkázás módjai
- hossz-, súly-, testarány-változásmérés
- mozgás-, értelmi, érzelmi fejlődés, szocializáció megfigyelése
- kisgyermek környezetének kialakítása, öltöztetése, testi ápolása, etetése, levegőztetése, napirend, helyes szokások kialakítása
- fogfejlődés, játéktevékenység megfigyelése
- óvodai nevelés szerepének megfigyelése a gyermek nevelésében
- foglalkozás gyermekekkel (felolvasás, mese, játék, mondókák, dalocskák tanítása)
- teendők gyakoribb csecsemő és kisgyermekkorai betegségek esetén: a láz tüneteinek felismerése, a testhőmérséklet mérésének módjai, a láz csillapításának lehetőségei, beteg gyermekkel való bánásmód, betegségek megelőzésének lehetőségei)

Házi-gondozás, ápolás

- a gondozott környezete, a betegszoba kialakítása, felszerelése, a beteg ágya, ágytípusok, kényelmi eszközök készítése és használata
- ágyazások, ágyneműcserék, a fekvés, a fektetés módozatainak gyakorlása
- higiénias szükségletek és kielégítésük (teljes lemosás, szájápolás, hajápolás, körömvágás, borotválás)
- a beteg célszerű ruházata, felszerelési tárgyai, az öltöztetés, vetkőztetés módjai, szabályai
- a beteg étkeztetése, teendők félrenyelés, hányás esetén, a legfontosabb diéták ismerete, elkészítése

- folyadékszükséglet biztosítása, a kiszáradás tünetei, okai, megelőzésének módja, a fekvőbeteg itatásának módjai és eszközei
- tartós fekvés következményei, a felfekvés fogalma, fokozatai, tünetei, megelőzésének módjai és eszközei
- a mozgás jelentősége, a beteg mozgatásának formái, fokozatai, a mozgásban korlátozott beteg segítése, gyógyászati segédeszközök használatának megismertetése
- légző-gyakorlatok tartós fekvés esetén, segédkezés köhögéskor
- vizelet, széklet megfigyelése, hasmenés, székrekedés esetén a beteg ellátása
- inkontinencia, vendégnyílás ellátásának gyógyászati segédeszközei
- hideg és meleg hatás alkalmazása (borogatások, páraforrás, termofor, inhalálás)
- lábadozó beteg gondozása, ápolása
- fertőző betegek gondozása ápolása, fertőtlenítőszeres és fertőtlenítő eljárások
- előszűrés elleni küzdelem
- gyógyszerelés
- idősek, betegek közösségi segítése (bevásárlás, étel kiszállítás, ételmelegítés, táplálás, gyógyszer beszerzés, gyógyszer-előkészítés, szükség esetén a környezet rendbetétele)
- fogyatékos emberek gondozásával kapcsolatos teendők
- személyes higiénés elvárások a gondozótól

7.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A gyakorlatokat célszerű három különböző helyszínen kis létszámú csoportbontásban szervezni. A konyhai munkák színtere a tankonyha, tanebédlő, maximum 8-10 fő egyidejű foglalkoztatásával.

A lakáskarbantartással kapcsolatos feladatok végezhetők az iskola, a kollégium területén vagy vendéglátó gyakorló helyen.

Az ápolási, gondozási alapozó feladatok számára szükséges kialakítani olyan gyakorló helyet, ahol egészségügyi szakvégtettséggel rendelkező oktató irányításával a tanulók elsajátíthatják a tevékenységek alapvető fogásait. A gyakorlat egy részét működő intézményekben célszerű megvalósítani, hogy a fiatalok a valóságos körülményekkel is találkozzanak.

7.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

7.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

A konyhai munkák, ételkészítési gyakorlatok során ajánlott a bemutatás, útmutatás, egyéni munka, gyakorlás, elemzés következetes és egymásra épülő alkalmazása. A konyhatechnológiai mozzanatok szakoktató általi bemutatását követően, az útmutatás az íz és aroma kialakításra, az igényes, tiszta, takarékos és biztonságos munkavégzésre irányuljon. A készségek csak egyéni munkavégzéssel, illetve a konyhatechnológiai alpműveletek, valamint a terítés, felszolgálás alapelemeinek folyamatos gyakorlásával alakíthatók ki. Az elemzés a kifogástalan, íz- vagy állaghibás végtermék, az esztétikus vagy ízléstelen, hiányos vagy hibás terítésmód, valamint a kifogásolható felszolgálás mozzanataira irányuljon.

A lakókörnyezet gondozás és ruhaápolási gyakorlatokon meghatározó a

szemléletes oktatás, eszközök helyes használatának, tisztítószeres hatásának, adagolásának és a munkafolyamatoknak a bemutatása.

Az ápolási, gondozási gyakorlatok minden témájához ajánlott módszerek:

- a szemléltetéshez kapcsolódó tanári magyarázat, megbeszélés
- lehetőség biztosítása az egyéni élmények elmondására
- az elméletben elmagyarázott feladatok oktatói bemutatását követő tanulói gyakorlás

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	X	X		(a kerettanterv 3-4. oldalán szereplő a tantárgy gyakorlati oktatása során használatos eszközök)
1.2.	megbeszélés	X	X		
1.3.	szemléltetés	X	X		
1.4.	bemutatás	X	X		
1.5.	gyakorlás	X	X		

7.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A konyhai munkák, ételkészítési gyakorlatok elsajátítása során kiemelt szerepe van a tanulói egyéni munkának és a gyakorlásnak. A készség szintű

követelményeknek csak egyéni munkavégzéssel lehet eleget tenni. A folyamatos gyakorlással elkerülhető a kudarcélmény.

A recepteket a tanulók a munkanaplóban gyűjtsék.

A lakókörnyezet gondozás és ruhaápolási gyakorlatokon a tanulói tevékenységforma az önálló munkavégzés. Gyűjtemény készítése a mosó- és tisztítószeres címkéiből, flakonjaiból, táblázat összeállítása azok tisztító hatásáról, illetve felhasználási lehetőségéről.

Ápolási gondozási gyakorlatokon a demonstrációs termi gyakorlás mellett, a területi gyakorlatokon a tanulók előre meghatározott szempontok alapján végezzenek önálló megfigyelést, megfigyelési napló vezetésével. A műveleti leírások készítésével biztosítható az egységes munkavégzés és a szakmai kifejezőkészség fejlesztése. Személyes élmények szerzésére alkalmas a bölcsődei, óvodai, idősotthoni látogatás.

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-	bontás	keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X	X			(a kerettanterv 3-4. oldalán szereplő a tantárgy gyakorlati oktatása során)
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X	X			

1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	X	X		használatos eszközök)
2.	Csoportos munkaformák körében				
2.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		X		
3.	Gyakorlati munkavégzés körében				
3.1.	Műveletek gyakorlása	X	X		
3.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	X	X		
4.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
4.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	X	X		
4.2.	Üzemelési hibákszimulálása és megfigyelése		X		
5.	Vizsgálati tevékenységek körében				
5.1.	Anyagminták azonosítása	X			
5.2.	Tárgyminták azonosítása	X			

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11034-12 azonosító számú

Üzemgazdaság, ügyvitel

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11034-12 azonosító számú, Üzemgazdaság, ügyvitel megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11034-12 Üzemgazdaság, ügyvitel	Üzemgazdasági, ügyviteli ismeretek				
	Üzemgazdasági alafoglalmak	Vállalkozási alapismeretek	Pénzügyi alapismeretek	Adózási, bérezési, munkaügyi alapismeretek	Ügyviteli ismeretek
FELADATOK					
Felméri a vállalkozás beindításának lehetőségeit, beszerzi a működéshez szükséges engedélyeket	x	x			
Megteremti a vállalkozás működéséhez szükséges erőforrásokat		x			x
Hatályos gazdasági és jogi szabályoknak megfelelően indítja, működteti a vállalkozást/gazdaságot	x	x			
Ismeri és alkalmazza a pénzügyi és munkajogi előírásokat			x		x
Fejleszti vállalkozását, figyeli és készíti /készítteti a pályázatokat, támogatást igényel		x			x
Tervdokumentációkat, tanulmányokat, üzleti tervet készít/ készíttet		x		x	x
Kereskedelmi ügyleteket szervez, árajánlatokat készít, szolgáltatást, árut értékesít	x				x
Árajánlatokat kér, árut rendel, vásárol, egyeztet a külső szolgáltatókkal				x	x

Szerződést köt szóban és írásban				x	
Alapvető pénzügyi, számviteli műveleteket végez					x
Gazdasági számításokat, értékelést végez, adatokat gyűjt és nyilvántart, adatszolgáltatást végez		x	x	x	x
Piackutatást, marketing, reklám-tevékenységet bonyolít, kapcsolatot tart az ügyfelekkel, más turisztikai szolgáltatókkal, szakmai szervezetekkel		x		x	
Kezeli a reklamációt		x			x
Információcsere érdekében idegen nyelven, alapfokon kommunikál		x		x	
Intézi a tevékenységhez kapcsolódó adminisztrációs feladatokat				x	
Nyilvántartásokat vezet, bizonylatot állít ki, számlát ad				x	
Levelezést folytat beszállítókkal, vevőkkel, szakhatóságokkal, szakmai szervezetekkel postai úton/e-mailben		x		x	
Házipénztárt kezel, banki, postai tranzakciókat végez				x	
Számítógépet használ a nyilvántartások vezetésére és egyéb szakmai feladatoknál		x	x	x	x
Telefont, fénymásolót, audiovizuális eszközöket, pénztárgépet és egyéb ügyvitel technikai eszközöket használ	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK					
Piaci alapismeretek (a piac funkciói, szereplői, típusai), piacbefolyásoló tényezők (eladás/vásárlás, reklám, eladás, imázs stb.)	x				x
Pénz szerepe a piacgazdaságban: pénzügyi, pénzügyi rendszer, pénzügyi szolgáltatások, értékpapírok, tőzsde, a vállalkozás pénzügyei		x	x		x
Egyéni és társas vállalkozási formák, adófizetési kötelezettségek		x		x	x
Termőföldre vonatkozó jogszabályok	x				

A munkavállaló és munkáltató jogai, kötelezettségei, a munkavégzés szabályai			x		
Vállalkozás létesítése, a vállalkozás indításának és működtetésének alapvető jogi, adminisztratív szabályai, gyakorlati lépései, a források biztosítása, szükséges tárgyi és személyi (munkaerő) feltételek kialakítása, átalakításának és megszüntetésének formái		x		x	x
Az üzleti terv felépítése, tartalma, a tervezés módszerei, pályázatkészítés, a támogatások igénybevétele szabályai		x		x	x
Számviteli, pénzügyi alpműveletek				x	x
Önköltségszámítás, bevétel és költségnyilvántartás, árajánlat készítés	x			x	
Bizonylati elv és fegyelem, az agrárágazati és a turizmussal kapcsolatos tevékenység során használható főbb bizonylatok, alkalmazott dokumentumok, bizonylatok kitöltése, nyilvántartások vezetése	x		x	x	x
Pénzügyi tranzakciók		x		x	
Szerződések: a megállapodások megkötésére, felbontására vonatkozó előírások, szabályok, a beszerzés/vásárlás folyamata, befolyásoló tényezők, mezőgazdasági termékértékesítési szerződések, értékesítési módok, befolyásoló tényezők		x		x	
Kommunikációs módszerek, eszközök	x	x		x	x
Piacutatási alapelvek	x	x	x		
Marketing tevékenység	x	x		x	
Levelezés, üzleti levelezés szabályai	x	x	x	x	x
Eszközkezelés	x	x	x	x	x
Számítógépes adatnyilvántartás, számítógépes programok használata	x	x	x	x	x
Fogyasztóvédelmi intézményrendszer, fogyasztói jogorvoslati lehetőségek		x			

Szavatosság és jótállás, a fogyasztói reklamációk intézésének módja	x	x			
Vásárlók Könyve használatának és az abba történt bejegyzések elintézésének szabályai		x			
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Szakmai nyelvezetű írás-, fogalmazáskészség	x	x	x	x	x
Mennyiségérzék	x				
Számolási készség	x	x	x	x	x
Idegen nyelvű beszéd-készség	x	x		x	
Elemi szintű számítógép használat (szövegszerkesztés, táblázatkezelés)	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Döntésképeség	x	x			
Önállóság	x	x			x
Külső megjelenés	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Meggyőzőkészség					
Udvariasság					
Kommunikációs rugalmasság					
MÓDSZERKOMPETENCIÁK					
Rendszerező képesség	x	x	x		
Lényegfelismerés			x	x	x
Eredményorientáltság		x	x	x	x

8.1. A tantárgy tanításának célja

Gazdasági alapfogalmak, gazdaság- tevékenységi keretek megismerése elsősorban az agrár- és a falusi vendéglátással kapcsolatos vállalkozások indításának, működtetésének szempontjából. Felkészíteni a mezőgazdasági termelői tevékenységekkel kapcsolatos gazdálkodási formák (őstermelő, családi gazdaságok, együttműködések, közös tevékenységek) pénzügyi, adózási szabályozásának alkalmazására, a szükséges adminisztrációs kötelezettségek elvégzésére. A vállalkozás eredményes működtetése megköveteli az üzleti tervkészítés, az önköltség- és jövedelemszámítás, az áruértékesítés legfontosabb lépéseinek, az üzleti levelezés, az ajánlatkérés és -készítés, a szerződéskötésekkel kapcsolatos alapelvek és a pénzügyi tranzakciók szabályainak elsajátítását.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy oktatása során alapvetően támaszkodni kell a már tanult szakmai és általános matematikai ismeretekre, valamint figyelembe kell venni a párhuzamosan oktatott „Foglalkoztatási alapismeretek” tantárgy tartalmát. Ennek megfelelően a munkaviszony létesítésével, az egészség- és nyugdíjbiztosítással kapcsolatos eljárások ismereteinél csak az agrárágazatra, illetve a falusi vendégfogadásra vonatkozó eltéréseket kell kiemelni.

8.3. Témakörök**8.3.1. Üzemgazdasági alapfogalmak****28 óra**

Termelés fogalma, célja, folyamata (termelés, elosztás, forgalom, fogyasztás, újratemelés)

Piac fogalma, csoportosítása, szereplői, alapelemei (kereslet- kínálat- ár), piacbefolyásoló tényezők

Termelési erőforrások: természeti erőforrások, eszközök (befektetett tárgyi eszközök, forgóeszközök), munkaerő

A termőföld, mint speciális termelési eszköz (sajátosságai, értékelése, ingatlan nyilvántartás, földtulajdon, földbérlet, a termőföld védelme, föld- és talajvédelmi járulék és bírság)

Mezőgazdasági támogatási rendszer célja, jellemzői

Ráfordítás és hozam fogalma, mutatószámai

Termelési költség (fogalma, csoportosítása, költségfajták), költséggazdálkodás

Önköltség, önköltségszámítás

Termelési érték és az árbevétel

Jövedelem, jövedelmezőség, hatékonyság, a jövedelmezőséget befolyásoló tényezők

Kereskedelmi és marketing tevékenység fogalma, célja, összefüggése

8.3.2. Vállalkozási alapismeretek

35 óra

Vállalkozás fogalma, célja

Vállalkozási formák alaptípusainak (egyéni és- családi vállalkozások, gazdasági társaságok, szövetkezetek) általános jellemzői

Vállalkozások indítása a hatályos szabályozásnak megfelelően: igényfelmérés, források (anyagi, szellemi, emberi, technológiai, saját erő, hitel, pályázati támogatás) biztosítása, beruházási, minősítési, működési engedélyek beszerzése

Egyéni- és családi vállalkozás létrehozása, nyilvántartásba-vétele, működtetése, megszüntetése

Mezőgazdasági termelő-szolgáltató tevékenység gyakorlása őstermelőként vagy kistermelőként

Vállalkozásfejlesztés (a helyi adottságoknak megfelelő igény és lehetőség felmérése, piackutatási alapelvek, reklámtevékenység)

Üzleti terv fogalma, felépítése, készítésének/készíttetésének célja

Beruházás, fejlesztés külső támogatással: kölcsönök, hitelek, pályázati

támogatások

Pályázatok készítésének célja, a támogatások igénylésének lehetőségei, feltételei, a pályázati kiírások figyelésének módszerei, konkrét pályázati lehetőségek ismerete a mezőgazdaságban és a falusi vendéglátásban

8.3.3. Pénzügyi alapismeretek

10 óra

Pénz szerepe a piacgazdaságban

Pénzintézeti rendszer, bankválasztási szempontok

Pénzintézeti szolgáltatások: betétgyűjtés, hitelezés, adósságkezelés, számlavezetés / bankszámla típusok, pénzforgalmi szolgáltatás, készpénzbefizetés és készpénz ellátás

Biztosítások szerepe, jelentősége, formái

Pénzügyi tranzakciók, pénzkezelési szabályok: folyószámla, bankkártya, készpénz, házipénztár működtetés, pénztárgép kezelés szabályai

Hitelek, kölcsönök (személyi, áruvásárlási, építési, beruházási) felvételének legfontosabb szabályai

8.3.4. Adózási, bérezési, munkaügyi alapismeretek

10 óra

Adóztatáshoz kapcsolódó általános ismeretek: jellemzői, funkciói, alapelvei, az adórendszerhez kapcsolódó fogalmak

Adófajták

Adózási rend (bevallás, az adózás mértéke, adókulcsok, adófizetési határidők)

Mezőgazdasági őstermelők és kistermelők adózása

Agrárgazdaság és falusi vendéglátás munkaerő gazdálkodásának jellemzői: munkakörök, időbeosztás, időnyomunka, szabadság, anyagi felelősség

8.3.5. Ügyviteli ismeretek

25 óra

Bizonylatok (fogalma, a bizonylatok alaki, tartalmi követelményei, bizonylati

elv)

Agrárágazattal és turizmussal kapcsolatos gazdasági tevékenységek főbb bizonylatai: befektetett eszközök, készletek nyilvántartása, állattartás, növénytermesztés bizonylatai, pénzügyi elszámolások bizonylatai, nyilvántartásai (számla, bevételi-, kiadási pénztárbizonylat, pénztárjelentés, pénztárkönyv)

Bizonylatok kitöltése (számla, nyugta, utalvány, készpénzfizetés, átutalás, szállítólevél, egyéb bizonylatok)

Készletgazdálkodás fogalma

Leltározás fogalma, módjai

Szerződések fajtái, előírásai, a szerződéskötés és a vele járó kötelezettségek, mezőgazdasági termékértékesítési szerződések

Levelezés (szabályai, formái), a kapcsolattartás, kapcsolatépítés egyéb technikai lehetőségei (telefon, e-mail, személyes tárgyalás)

Árajánlatkérés,- értékelés, árurendelés (telefonon, levélben, interneten), áruszállítás, áruátvétel adminisztrációja

Árajánlat, árkalkuláció készítése, értékesítési módok, szolgáltatások, áru értékesítése, marketing tevékenység

Számítógép és számítógépes programok használata a nyilvántartások vezetésénél

Fogyasztóvédelem jelentősége, szabályozása, intézményrendszere

Szavatosság, jótállás

Reklamációk és azok kezelése, Vásárlók Könyve használatának szabályai

Egyéb adminisztrációs feladatok: nyilvántartások vezetése, határidők figyelése, gazdasági számítások, értékelések, adatok gyűjtése és nyilvántartása, információk gyűjtése, tájékoztatás a tevékenységről magyar és idegen nyelven

8.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Számítógépekkel, internet-kapcsolattal ellátott tanterem.

8.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

8.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Számítógép, számítógépes programok alkalmazására felkészítés. A tevékenység gyakorlása során előforduló nyomtatványok, nyilvántartások és kitöltésük bemutatása.

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			X	
1.2.	elbeszélés			X	
1.3.	kiselőadás			X	
1.4.	megbeszélés			X	
1.5.	szemléltetés			X	
1.6.	projekt		X	X	
1.7.	kooperatív tanulás		X		
1.8.	házi feladat	X	X		

8.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Számítógép és számítógépes program használata a témakörök elemeinek megfelelően. A rendszeresített nyomtatványok szabályos kitöltésének gyakorlása. Az elmélethez kapcsolódó írásos tevékenység végzése.

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)					Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport	bontás	Osztály	keret	

Sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-	bontás	Osztály-	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása				X	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X		X		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X				
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X				
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X		X		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	X		X		
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	X		X	X	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok					
2.1.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	X				
2.2.	Tesztfeladat megoldása	X				
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	X		X		
3.	Csoportos munkaformák körében					
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás				X	

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel

A

11035-12 azonosító számú

Vendéglátás

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11035-12 azonosító számú, Vendéglátás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11035-12 Vendéglátás	Vendéglátás, idegenforgalom						
	Idegenforgalmi alapismeretek	fogyasztóvédelem	Vendégfogadási feladatok	tevékenység szabályozása	szervezése	kapcsolatépítés	Marketing tevékenység
FELADATOK							
Kialakítja a szálláshelyeket	x	x				x	
Berendezzi a szálláshelyeket		x	x				
Kikérdezi a vendégeket az igényeikről	x		x			x	x
Biztosítja a speciális igényű vendégek fogadásának feltételeit			x			x	
Ellátja a recepció feladatokat			x	x			
Fogadja és elhelyezi a vendégeket			x		x		
Gondoskodik a vendégek és vagyontárgyaik biztonságáról	x			x			
Tájékoztatja a vendégeket a szolgáltatásokról, program-lehetőségekről					x	x	x
Biztosítja a reggelit, illetve igény szerint vacsorát ad							
Tartja a kapcsolatot a vendégekkel			x			x	x
Méri a vendégek elégedettségét					x		x
Betartja a kulturált viselkedés és vendégfogadás		x	x				

szabályait							
SZAKMAI ISMERETEK							
Vendéglátás és idegenforgalom	x	x	x	x	x	x	x
Szálláshely kialakítás és berendezés		x	x				
Vendégfogadás, elhelyezés		x		x		x	
Reggelifajták és felszolgáolásuk		x	x			x	
Program-kínálat					x	x	
Kommunikáció magyarul és idegen nyelven		x		x		x	x
Személyi és környezeti higiénia	x	x	x	x	x	x	x
Környezetvédelem			x				x
Munkavédelem, elsősegélynyújtás		x	x		x	x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK							
Elemi szintű számítógép használat	x		x	x	x	x	x
Szakmai nyelvű szöveg megértése		x	x		x	x	x
Szakmai nyelvű beszédkésztség		x	x		x	x	x
Idegen nyelvű szöveg megértése			x		x	x	x
Idegen nyelvű beszédkésztség			x				x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK							
Tűrőképesség		x	x		x	x	x
Megbízhatóság			x		x	x	
Felelősségtudat			x		x		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK							
Udvariasság			x		x	x	x
Kommunikációs rugalmasság	x		x		x	x	x
Kompromisszum készség			x		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK							

A környezet tisztántartása			x		x	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás			x	x	x	x	x
Nyitott hozzáállás						x	x

9.1. A tantárgy tanításának célja

A vendéglátással és idegenforgalommal kapcsolatos tanulmányok segítik a sokoldalú műveltség, a vendéglátásban rejlő gazdasági lehetőségek megismerését. Az idegenforgalmi szabályok, a vendégforgalom történelmének és hagyományainak elsajátítása szélesíti a tanulók látókörét, bővíti kapcsolatteremtő képességét.

A tantárgy tanításának célja megismertetni a szállásadás, vendéglátás, rendezvényszervezés módszereit, a szolgáltatások rendszerét. Felkészíteni a hazai földrajzi, kulturális lehetőségek bemutatására, a vendéglátással kapcsolatos szabadidős tevékenységek szervezésére. Megismertetni a vendéglátással, turisztikával foglalkozó szervezetek rendszerét, a kapcsolódó tevékenységek feladatait, sajátosságait. A képzés során kialakítandó viselkedéskultúra, kommunikációs és marketing ismeretek birtokában felkészíteni a tanulókat az önálló vállalkozás működtetéséhez szükséges kapcsolatrendszer kialakítására, a hivatalos ügyintézési feladatok végzésére. Legyenek képesek programok, különösen a gyermekprogramok szervezéséhez szerzett játék, irodalmi és zenei ismereteiket felhasználni a családi feladatok ellátása, a gyermeknevelés során is.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Nagyon fontos a nyelvi kifejezőkészség, az idegenekkel történő kommunikáció megvalósítása, amelynek során a kapcsolódó közismereti képzésekre kell alapozni. A családellátási tevékenységek, a lakókörnyezet kialakítás ismeretei a szakmai tartalommal szorosan összefüggnek.

9.3. Témakörök**9.3.1. Idegenforgalmi alapismeretek****14 óra**

Turizmus fogalma, helye, szerepe a nemzetgazdaságban

Idegenforgalom és a vendéglátás kialakulása, történelmi előzményei, a turizmus fejlődéstörténete

Magyarország turisztikai vonzerői, hagyományaink, az ország lehetőségei

Idegenforgalmi piac működési mechanizmusa

Turizmus és a vendéglátás kapcsolódási pontjai

Gépkocsi, vonat, repülőgép és a tömegturizmus kapcsolata

Kereslet-kínálat összefüggései, az idegenforgalmi piac jellemzői, a változások okai, várható fejlődésének irányai

Európai országok idegenforgalmának jellemzői: fogadás, utazás, igények, szolgáltatások

9.3.2. Vendéglátás fogalma, feltételei, fogyasztóvédelem

14 óra

Vendéglátás fogalma, a vendéglátás, mint jövedelemszerző tevékenység

Vendéglátás személyi feltételei

Környezeti feltételek: tisztaság, rend, ésszerűség, kényelem, egyszerűség, hangulatteremtés, az elsősegélynyújtás feltételeinek biztosítása

Vendéglátás tárgyi feltételei: a vendégszoba kialakítása, berendezései, higiéniai és munkavédelmi követelményei

Fogyasztóvédelem vendéglátói tevékenységre vonatkozó előírásai

9.3.3. Vendégfogadási feladatok

14 óra

Vendég érkezése előtti feladatok, vendégvárás

Recepció feladatok ellátásának szabályai

Vendégek fogadása, a szállás bemutatása

Speciális igényű vendégek kéréseinek figyelembevétele

Vendégek kikérdezése az elképzeléseikről, igényeikről

Tájékoztatás a szolgáltatásokról, a házirendről, programlehetőségekről, vagyontárgyak biztonságos elhelyezéséről (gépkocsi, pénz, ékszerek, műszaki cikkek stb.), mosási, vasalási lehetőségről

Egyéb információk átadása (utazások, üzletek stb.)

Kommunikáció magyarul és idegen nyelven

Számítógép használat a vendégek fogadásánál, nyilvántartásánál

9.3.4. Vendéglátási, értékesítési tevékenység szabályozása **16 óra**

Üzlettípusok jellemzői: vendég-, vásárlói-kör, fogyasztói elvárások-szokások

Szálláshelyek osztályba sorolása

Értékesítő helyiségek jellemzői, lehetőségei, berendezései

Különböző reggelifajták ismerete

Reggeli, vagy/és vacsora biztosítása

Távozás körülményeinek biztosítása

Meghívási lehetőségek: élőszó, telefon, levél, e-mail, hirdetés, üzleti-baráti kapcsolat

Kapcsolattartás, együttműködés a vendéglátásban

Közvetítőkön keresztül történő szálláshasznosítás

Nyomtatványok, dokumentációk a vendéglátásban

9.3.5. Programok, gyermekprogramok szervezése **14 óra**

Vendégek igénye szerint a programok előkészítési, szervezési feladatai

Eszközök biztosítása, kölcsönzése

Utazás előkészítése, lebonyolítása

Gyermekek megőrzés biztosítása (feladatai, tárgyi és személyi feltételei)

Gyermekekkel való foglalkozás (mondókák, kiszámolók, találós kérdések, közmondások, mesék, mondák, gyermekversek ismerete, a művek értelmes, szép olvasása, báb- és dramatikus játék)

9.3.6. Kommunikáció, kapcsolatteremtés, kapcsolatépítés

32 óra

Kommunikáció fogalma, szerepe, csoportosítása, a nyelv, mint a kommunikáció eszköze, nem nyelvi jelek

Hagyományos szokások, új divatok, illemszabályok: tegeződés, magázódás, megszólítás, bemutatkozás, kézfogás, bemutatás, ismerkedés, megszólítás

Értelmes beszéd követelményei (vélemény, kérés, kérdés, hozzászólás, felszólalás, vita, bemutatás, előadás, alkalmi ünnepi beszéd)

Egyéb kapcsolatteremtés formák (telefon, fax, e-mail, hirdetés stb.) követelményei

Szövegértés, a közéleti és a hivatalos stílus jellemzői, értelmezése (jogszabályok, törvények, határozatok, szabályzatok, közlemények)

Szövegszerkesztés: felszólítás, értesítés, bejelentés, kérvény, meghatalmazás, meghívó, önéletrajz (hagyományos és európass) szerkesztése

Konfliktus-feldolgozási készség fejlesztésének feladatai, lehetőségei

Önvizsgálat és önalakítás: bizalom, bizalmatlanság, kishitűség, elfogultság, önmegvalósítás

Csoportos tevékenység hatásai (személyiségváltozás, átalakulás, fejlődés, elfogadás, negatív hatások)

Kritikus helyzetek megoldása, váratlan események kezelése

Kommunikáció és viselkedés a vendégfogadásnál:

- köszönés, üdvözlési formák, vendéglátás, információ-átadás, elköszönés

- társalgás kezdeményezése, diszkréció, a protokoll értelmezése, alkalmazása

Ajándékozási formák, lehetőségek

Szakmai rendezvények, kiállítások, továbbképzések szerepe, jelentősége

9.3.7. Marketing tevékenység

16 óra

Marketing tevékenység szükségessége a vendéglátásban

Kereslet –kínálat –szolgáltatás –emberi kapcsolatok összefüggése

Marketingszemlélet jellemzői: mit, hol, hogyan, mennyiért, minek, kinek

PR (public relations) tevékenység

Tárgyalási illetlen: tárgyalás fogalma, szerepe, fajtái, szakaszai, a tárgyalást befolyásoló tényezők és hatásuk (előkészítés, felderítés, információgyűjtés, tájékoztatás, megbeszélés, vita, meggyőzés, alku-készség, megegyezés, lezárás, megállapodás, szerződés, megrendelés), a tárgyalások lebonyolítása

Stratégia kidolgozása: piackutatás, érdeklődés felkeltése, konkrét adatok ismertetése, érvelés, megbízhatóság a teljesítésben, igények és elégedettség mérése

Reklám jelentősége a vendéglátásban

Reklámfajták és reklámhordozók (rádió, tv, újság, internet, hirdetőtábla, szuperinfó, plakát, termékbemutató stb.), a reklám kivitelezése

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az oktatást ajánlott olyan osztályteremben szervezni, ahol a bemutatásra, internet használatra lehetőség van.

9.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

9.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos oktatási módszerek (ajánlás)

Valamennyi témakör tanításánál célszerű sokat szemléltetni, olyan bemutatóanyagokat használva, amelyek érzékeltetik a környezet elvárt minőségét, a vendéglátó helyiségek (szoba, közösségi terem, étkező stb.) kívánatos kialakítását, a környezetben szervezhető programhelyek, kistérségi, tájegységi értékek bemutatását. A sokoldalú szemléltetés segíti a tanulói aktivitást, továbbá az élmény- és esztétikumszegény környezetben élők motiválását.

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			X	
1.2.	elbeszélés			X	
1.3.	kiselőadás			X	
1.4.	megbeszélés			X	
1.5.	szemléltetés			X	
1.6.	projekt		X	X	
1.7.	kooperatív tanulás		X		
1.8.	házi feladat	X	X		

9.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tanulói tevékenységformák közül ki kell emelni a beszédképesség, a kapcsolatteremtő képesség fejlesztésére irányuló módszereket. A szóbeli felelés mellett a tanulói szerepjátékok (meghívás személyesen, telefonon, vendég fogadása stb.), a metakommunikációs elemek bemutatása javíthatja a kommunikációs képességeket. A marketing tevékenységgel való ismerkedést segíti a prospektusgyűjtési, értékelési tanulói munka.

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport	bontás	Osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása				X	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett	X	X			

Sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-	bontás	keret	
	feldolgozása					
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X				
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X				
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X	X			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	X	X			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	X	X	X		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok					
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	X				
2.2.	Tesztfeladat megoldása	X				
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	X	X			
3.	Csoportos munkaformák körében					
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			X		

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11036-12 azonosító számú

Napi tevékenységek

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11036-12 azonosító számú, Napi tevékenységek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11036-12 Napi tevékenységek	Napi tevékenységek gyakorlata				
	Árubeszerzés, élelmiszerátvitel, értékesítés	Ételkészítés, terítés, felszolgálás	Speciális étrendi igényeknek megfelelő ételkészítés	Saját termelésű termékek feldolgozása, tartósítása	Takarítás, karbantartás
FELADATOK					
Ellenőrzött helyről beszerzi az árut	x				
Ellenőrzi, figyeli a szavatossági időket	x	x	x	x	
Elkészíti a napi, heti étrendet		x	x		
Gondoskodik az egészséges, a vegetáriánus és a speciális táplálkozású étkezésnek megfelelő választék kialakításáról			x		
Tájjellegű, hagyományos ételeket készít és készítésével megismerteti a vendégeket		x	x	x	
Igény szerinti étkezési lehetőséget nyújt (reggeli, ebéd, vacsora, hideg étkezés stb.)		x	x	x	
A környezetnek és a felszolgálóknak megfelelően terít		x	x		
Elkészíti és felszolgálja az ételeket		x	x	x	
Biztosítja a megfelelő italválasztékot, felszolgálja az italokat		x	x		
Elvégzi a vendégszobák, a közös használatú helyiségek ellenőrzését, kicseréli az					x

ágyneműt, a törülközőket					
Elvégzi az alapvető karbantartási munkákat					x
Védekezik az ember életterét zavaró rovarok ellen					x
Betartja az élelmiszerek kezelésének, az ételek készítésének, a konyhai eszközök és gépek használatának higiéniai követelményeit		x	x	x	
Biztosítja a személyi higiénia	x	x	x	x	x
Betartja a főzési, takarítási, karbantartási tevékenységekkel kapcsolatos munkavédelmi előírásokat	x	x	x	x	x
Baleset esetén elsősegélyt nyújt, intézkedik	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK					
Élelmiszerismeret, italismeret	x				
Ételkészítés		x	x	x	
Magyar konyhatechnológiai jellemzők, jellegzetes magyar és tájjellegű ételek		x	x	x	
Vegetárius ételek			x		
Egészséges étkezés		x	x	x	
Speciális táplálkozási igényeknek (pl. lisztérzékenység) megfelelő ételek			x		
Terítés, étel-, ital felszolgálat		x	x	x	
Kommunikáció magyar nyelven	x	x	x	x	x
Alapvető kapcsolattartás idegen nyelven		x	x	x	
Munka-, környezetvédelem, higiénia	x	x	x	x	x
Takarítás, karbantartás higiéniai, munkavédelmi, környezetvédelmi előírásai					x
Alapvető karbantartási feladatok és munkavédelmi előírásai					x

Energiatakarékossági, hulladékhasznosítási intézkedések, a szelektív szemétgyűjtés lehetősége				x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Elemi számolási készség	x	x	x	x	
Mennyiségérzék	x	x	x	x	x
Konyhatechnikai eszközök használata, gépek működtetése		x	x	x	
Karbantartási munkáknál kézi szerszámok, eszközök használata					x
Szelektív hulladékgyűjtés		x	x		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Ízérezékelés	x	x	x	x	
Kitartás	x	x	x	x	x
Szervezőkészség	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Határozottság	x	x	x	x	x
Kommunikációs rugalmasság	x	x	x	x	
Kompromisszum készség	x	x	x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK					
Áttekintő képesség	x	x	x	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás				x	x
A környezet tisztántartása		x	x	x	x

10.1.A tantárgy tanításának célja

A tantárgy oktatásának célja gyakorlatot biztosítani ahhoz, hogy a mezőgazdasági gazdaasszony rendkívül sokrétű napi tevékenységét, rendszeres feladatait szigorú sorrendben, szervezeten, időben, a munkavédelmi és higiéniai követelmények előírásai szerint tudja végezni.

A mezőgazdasági gazdaasszonynak nem különálló, nem egymástól független feladatok végzését kell ellátni. A változatos feladatok között az állatgondozás, a kertészeti termelés, a lakókörnyezet gondozása, a család étkeztetése, ellátása, gondozása, a gyermekekkel való foglalkozás, a vendégek fogadása, a gazdasági-ügyviteli feladatok ellátása, a beteggondozás, a megtermelt áruk értékesítésre történő előkészítése, feldolgozása, tartósítása, árusítása stb. egyaránt megjelenik a mindennapokban.

Ezen feladatok közül a Napi tevékenységek gyakorlat tantárgy célja a vendégfogadáshoz kapcsolódóan az élelmiszer beszerzés, tárolás, ételkészítés és felszolgálás, speciális étkezési igénybiztosítás, saját termelésű termék feldolgozás, tartósítás, takarítás, karbantartás gyakorlati készségeinek kialakítása. A témák kapcsolódnak egymáshoz, de a sorrend felcserélhető.

10.2.Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A gyakorlati tevékenység megkezdése előtt a tanulók a szakmai tantárgyak keretében már foglalkoztak a munkafeladatok elméleti kérdéseivel. Ezért a feladatok megkezdése csak rövid bevezető, előkészítő magyarázatot igényel.

10.3.Témakörök**10.3.1. Árubeszerzés, élelmiszertárolás, értékesítés****77 óra**

Élelmiszer-, italismeret

Napi étlap, heti étrend összeállítása a vendégek részleges/teljes ellátásának biztosításához, figyelemmel az egészséges étkezésnek megfelelő választék kialakítására

Italkínálat megtervezése

Nyersanyagszükséglet kiszámítása

Árubeszerzés folyamata, mindennapi bevásárlás, nagybevásárlás végrehajtása

Élelmiszerek vásárlása üzletben, piacon, ellenőrzött termelőtől, előrendelés, szerződés

Megrendelés interneten

Szállítás, áruátvétel

Szavatossági idők ellenőrzése vásárláskor, felhasználáskor

Lejárt szavatossági idejű termékek kezelése, megsemmisítése

Alap- és segédanyagok, késztermékek tárolása, a tárolásra szolgáló eszközök, berendezések, helyiségek fertőtlenítése, takarítása

Megtermelt növényi és állati termékek saját felhasználása az étkezésben/étkeztetésben, a felesleg értékesítése (csomagolás, eladás)

Higiéniai, munkavédelmi, környezetvédelmi szabályok betartása, alkalmazása

10.3.2. Ételkészítés, terítés, felszolgálás

131 óra

Menü összeállítás

Ételkészítés előkészítő munkáinak végzése (alapanyag előkészítése, főzési-sütési eszközök, gépek ellenőrzése)

Ételkészítés:

- levesek

- előételek

- főzelékek

- köretek
- saláták, salátaöntetek
- húskételek (sertés, marha, baromfi, birka, hal)
- egytálételek
- felvert és kevert tészták, édességek készítése

Magyaros, hagyományos levesek, ételek készítése, igény szerint a munkafolyamat bemutatása a vendégeknek

Terítés az étkezésekhez (reggelihez, uzsonnához, ebédhez, vacsorához, ünnepi étkezéshez, fogadáshoz), a terítés módjának megfelelő anyagok, eszközök, díszítési eszközök kiválasztása, a virággal díszítés szabályainak alkalmazása

Megfelelő öltözködés kiválasztása a felszolgáláshoz, átöltözés

Elkészített ételek, ajánlása, felszolgálása az alapszabályok betartásával, viselkedés, kommunikáció a vendéggel magyar nyelven

Alkoholmentes és alkohol tartalmú italok ajánlása, poharak kiválasztása, az italok felszolgálása

Vendéglátási szabályok szerinti asztal leszedés (ételmaradékok összegyűjtése, teríték eltávolítása, asztal letisztítása), újrateerítés

Mosogatás, az étkező és a konyha takarítása, rendbetétele

Higiéniai, munkavédelmi előírások betartása az előkészítéstől a gyakorló terület elhagyásáig

Baleset esetén elsősegélynyújtás, intézkedés

10.3.3. Speciális étrendi igényeknek megfelelő ételkészítés

70 óra

Felkészülés a speciális igényű vendégek ellátására: étrend, étlap összeállítás, nyersanyag beszerzés

Vegetáriánus ételek készítése

Diabetikus, energiaszegény, fogyókúra ételek készítése

Ételek készítése liszt-, laktóz-, fehérje-érzékenyek számára

Ételek készítése gyermekek, idősek számára

10.3.4. Saját termelésű termékek feldolgozása, tartósítása

55 óra

Tartósítási eljárások módszerei:

- fizikai (hőkezelés, hőelvonás/fagyasztás)
- tartósítás vízelvonással (besűrités, aszalás, szárítás)
- fizikai-kémiai (sózás, cukrozás, füstölés, pácolás)
- kémiai (tartósítás vegyszerrel)
- biológiai (tejsavas erjesztéssel/savanyú káposzta, kovászos uborka;/ színtenyézzel beoltva /túró, sajt, joghurt/; alkoholos erjesztésre alapozva/ gyümölcspálinka, borkészítés/

Házi tartósítás előkészítése (segédanyagok számítása, beszerzése, eszközök, edények, gépek előkészítése)

Kertészeti termékek feldolgozásának, tartósításának célja (romlás megelőzése, értékmegőrzés, szezonon kívüli zöldség – és gyümölcsfogyasztás biztosítása)

Gyümölcsök télire (befőttek, dzsemek, lekvárok, gyümölcskocsonyák, -sajtok, aszalványok készítése, alma, körte téli tárolása)

Zöldségfélék télire (tartósítás hőkezeléssel, besűritéssel, sózással, savanyítással, szárítással, gyökérzöldségek téli tárolása)

Gyümölcs- és zöldségitalok (levek, szörpök, sűrítmények) készítése, tartósítása

Gyorsfagyasztás (gyümölcs és zöldségfélék előkészítése fagyasztásra, a fagyaszott termékek felhasználásának követelményei, lehetőségei) Tejtermékek házi készítése (aludttej, tejföl, túró, gomolya, joghurt)

Házi disznóvágás: a sertés bontásának megfigyelése (testtájak és húsipari

elnevezések megfeleltetése), húsfeldolgozás, tartósítás (sózás, pácolás, füstölés) munkáiban közreműködés, részvétel a disznótor szervezésében, bonyolításában

Baromfi és nyúl vágásának, tisztításának, konyhakész állapotba hozásának gyakorlása

Hullott gyümölcs hasznosítása (cefre-, lé-készítés)

10.3.5. Takarítás, karbantartás

55 óra

Takarítószeres, - eszközök, - vegyszerek, - egyéb anyagok, - gépek kiválasztása, balesetmentes és környezetkímélő módon történő használata, higiéniai előírásainak betartása, takarítószeres tárolása

Napi takarítás sorrendje a vendéglátóhelyen (étkező, szociális helyiségek, konyha, szobák stb.)

Ágynemű, törülköző ellenőrzése, cseréje

Szociális helyiségek takarítása, fertőtlenítése, toalettpapír, kéztörölő kihelyezése, kézmosó-folyadék biztosítása

Heti rendszeres takarítás, nagytakarítás, festés, átalakítás utáni takarítás (ablakmosás, ajtó tisztítása, függönycsere, kárpit, szőnyeg tisztítása), egyszerű karbantartási műveletek elvégzése

Ágynemű, egyéb lakástextília mosása, foltok eltávolítása (gyümölcs, fű, tinta, zöldség, festék, olaj stb.), vasalás

Igény szerint a vendég ruháinak mosása, vasalása

Alapvető lakótéri karbantartási feladatok ellátása a munkavédelmi szabályok betartása mellett

Játszóhelyek, kijelölt étkezési-, dohányzó- és pihenőhelyek takarítása, berendezéseinek karbantartása

Kerti medencék, - sütő és főzőhelyek berendezéseinek rendben tartása

Rovarirtás, rovar elleni védekezés, rágcsálók irtása

Szelektív szemétgyűjtés, energiatakarékosság, hulladékhasznosítás megvalósítása

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A tantárgy képzési helyszíneit a feladatoknak megfelelően kell kiválasztani. A gyakorlat alapját elsősorban az intézményi tankönyv (kb. 10 fő egyidejű munkáltatását biztosító berendezésekkel) biztosítja. Egyes feladatok külső munkahelyeken oldhatók meg (vásárláshoz közelben elérhető üzletek, piacok, egyéb munkákhoz intézményi kollégium, vendégház, vagy szerződéses vendéglátó tevékenységet folytató üzem, szervezet).

10.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

10.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

A Napi tevékenységek gyakorlata tantárgy csak kiscsoportos tevékenységi formájában szervezhető. A témakörök begyakorlását célszerű hármas csoportbontásban megoldani, amely rendezés az iskola adottságaitól függően, vagy a Napi tevékenységek gyakorlati tantárgy, vagy a három gyakorlati tantárgy (Napi tevékenységek gyakorlata, illetve Falusi vendéglátás, vendégfogadás gyakorlata, Varrás, kézimunkázás gyakorlat, Mezőgazdasági termelés és feldolgozás gyakorlata), megosztásával forgószínpadszerű csere végrehajtásával szervezhető.

A Napi tevékenységek gyakorlata felosztása esetén a három tevékenység megosztása lehet:

Az első, és legnagyobb feladat általános konyhai munkák, ételkészítési, terítési gyakorlatok megvalósítása. A tanulók a higiéniai követelmények betartásával, önállóan, a család illetve a vendéglátás igényeinek megfelelően végzik munkájukat, melyet az alkalomnak megfelelő felszolgálat követ. A

feladatcsoporthoz tartozik az étkezés befejezését követő mosogatás, a munkaterület tisztán, rendezetten történő átadása.

A második feladatcsoport az árubeszerzés, élelmiszervásárlás, tárolás, értékesítés, valamint a saját termelésű termékek feldolgozása, tartósítása. Természetesen itt alkalmazkodni kell a természeti körülményekhez, a saját termelésből származó élelmiszer tartósításával kapcsolatos munkákat a szezonnak megfelelően kell tervezni, a szükséges változtatásokat menet közben végrehajtani.

A harmadik feladatcsoport a speciális ételkészítés és a takarítás, karbantartás, a lakó- és külső környezet gondozás témaköreit foglalja magába.

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	X	X		(a kerettanterv 3-4. oldalán szereplő a tantárgy gyakorlati oktatása során használatos eszközök)
1.2.	megbeszélés	X	X		
1.3.	szemléltetés	X	X		
1.4.	bemutató	X	X		
1.5.	gyakorlás	X	X		

10.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tanulói tevékenységforma egyrészt önálló munkafeladat, másrészt, kisebb csoportbontással, vagy egyénileg üzemekbe, személyekhez kihelyezve részfeladat gyakorlása.

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-	bontás	keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					(a kerettanterv 3-4. oldalán szereplő a tantárgy gyakorlati oktatása során használatos eszközök)
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X		X		
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X		X		
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	X		X		
2.	Csoportos munkaformák körében					
2.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással			X		
3.	Gyakorlati munkavégzés körében					
3.1.	Műveletek gyakorlása	X		X		
3.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	X		X		
4.	Üzemeltetési tevékenységek körében					
4.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	X		X		
4.2.	Üzemelési hibák szimulálása és megfigyelése			X		

5.	Vizsgálati tevékenységek körében				
5.1.	Anyagminták azonosítása	X			
5.2.	Tárgyminták azonosítása	X			

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11037-12 azonosító számú

Falusi vendégfogadás

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11037-12 azonosító számú, Falusi vendégfogadás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11037-12 Falusi vendégfogadás	Falusi vendégfogadás							Vendéglátás, vendégfogadás gyakorlat		
	kérdései	feltételrendszere	Falusi vendégfogadás szabályai	Programszervezés	Hagyományörzés	Gyermekprogramok szervezése	Vendéglátás általános gyakorlata	Falusi vendégfogadás sajátosságai	szervezése	Családi gazdaság, vendégfogadás, falusi turizmus tanulmányozása
FELADATOK										
Speciális falusi jellegzetességek figyelembevételével kialakítja a vendégfogadás feltételeit	x	x	x							x
Berendezzi a vendéglátóhelyet	x	x	x		x					
Üzemelteti a vendéglátóhelyet										
Igény szerint biztosítja a vendégek részleges/teljes ellátását			x				x	x		
Elkészíti a tájjellegű, hagyományos ételeket	x							x		
Megszervezi a szabadban történő étkeztetést				x				x	x	
Felhasználja saját gazdaságában, környezetében előállított termékeket		x		x			x	x		
Termésekből, virágokból dekorációt, ajándékot készít			x	x		x	x		x	

Műveli, bemutatja, tanítja a tájegységhez kötődő népszokásokat, hagyományos népi kismesterségeket, használati eszközöket					x	x		x	x	
Árulja a helyi hagyományok alapján készített termékeket, tárgyakat	x	x			x			x		
Bemutatja a gazdaságot	x			x	x	x		x	x	x
Műveli a virágoskertet, a konyhakertet, fűszer- és gyógynövényeket termel				x	x	x		x	x	
Gondozza az udvart, a pázsitot és a ház körül tartott állatokat		x	x				x	x		
Végzi a haszonállat tartása során rábízott feladatokat		x	x	x					x	
Részt vesz a gazdaságban megtermelt növények betakarításában, feldolgozásában, tartósításában, értékesítésében	x	x		x		x			x	
Részt vesz az állati termékek feldolgozásában, értékesítésében	x	x		x		x			x	
Lehetőség és igény szerint bevonja a vendégeket a gazdaság munkáiba (disznóvágás, befőzés, lekvárfőzés, szüretelés stb.)				x	x				x	
Tevékenyen részt vesz a tájegység, település programjaiban (gasztronómia, szabadidő, bemutatók, szakmai rendezvények stb.)				x	x	x	x	x	x	
Megszervezi a tájegységnek megfelelő programokat				x					x	
Megszervezi a speciális gyerekprogramokat				x					x	
Kiépíti a kapcsolatrendszert a vendégekkel és a környék falusi vendéglátóival	x		x	x		x			x	x

SZAKMAI ISMERETEK										
Speciális szakmai alapismeretek	x	x					x	x		
Falusi vendéglátóhely jellegzetességei	x	x	x				x	x		
Falusi vendéglátóhely berendezései	x	x								x
Vendégfogadás, elhelyezés							x	x		
Étlap, étrend összeállítás szabályai	x	x	x						x	
Tájjellegű, hagyományos ételek				x	x					
Szabadban készíthető ételek és eszközeik				x			x	x	x	
Saját gazdaságban előállítható élelmiszer alapanyagok, termékek		x		x					x	
Virágoskert, konyhakert és udvar kialakítás, ápolás, fűnyírás		x						x		
Alapvető betakarítási, termékfeldolgozási ismeretek	x			x		x			x	
Alapvető állatgondozási ismeretek	x			x		x			x	
Alapvető virágkötészeti ismeretek	x			x		x			x	
Játszóhelyek kialakítása					x	x			x	x
Népművészet, népi kismesterségek, népszokások				x	x	x			x	
Speciális, tájegységhez kapcsolódó programok				x	x	x			x	
Kommunikáció magyarul és idegen nyelven				x	x	x			x	x
Személyes és környezeti higiénia	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Munkavédelem, elsősegélynyújtás		x	x	x	x	x	x	x	x	
Környezetvédelem	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK										
Elemi szintű számítógép használat	x	x		x	x	x	x		x	

Idegen nyelvű szakmai szövegértés és beszédképesség				x	x	x			x	
Háziállatok gondozása		x	x	x		x		x	x	
Virágkötészeti anyagok, eszközök használata		x		x	x			x	x	
Népi kismesterségek eszközeinek működtetése		x	x	x	x			x	x	
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK										
Kézügyesség		x		x	x	x			x	
Önállóság	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Önfegyelem				x	x	x	x	x		
TÁRSAS KOMPETENCIÁK										
Udvariasság	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Segítőkézség				x	x	x	x	x	x	
Konfliktusmegoldó készség				x					x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK										
Kreativitás, ötletgazdaság		x		x	x	x	x	x	x	
Problémamegoldás, hibaelhárítás			x	x	x	x	x	x	x	
Módszeres munkavégzés							x	x	x	x

11.1. A tantárgy tanításának célja

A falusi vendégfogadás sokoldalú felkészültséget igényel. A vendéglátó háziasszony/gazdaasszony gondoskodik az érkezők fogadásáról, elhelyezéséről, programjáról, étkezéséről, a nyugodt pihenés minden feltételéről. Tevékenysége azonban nemcsak a vendégek ellátására terjed ki, jelentős feladatokat végez a vendégek érkezése előtti időszakban. A vendégfogadásra fel kell készülni, fel kell készíteni az egész családot, sőt a környezetet is. A tantárgy tanításának célja, hogy a vendégszerető gazdaasszony megismerje a lakóhely, a település, a kistérség, a vidéki környezet jelentőségét a turizmus folyamatosan növekvő ágazatának fejlesztésében, felismerje a meglévő, vagy kialakítható idegenforgalmi értékeket, és hozzáértő, lelkiismeretes munkával segítse a lehetőségek kihasználását.

A falusi vendégfogadás sajátosságairól, a vonatkozó szabályozásokról, a vállalkozási formákról, a szervezhető programok érdekében a szűkebb-tágabb környezet történelmi múltjáról, földrajzáról, kulturális vonatkozásairól és gazdasági helyzetéről is tájékozódni kell. A környezet gondozása, a higiénia megvalósítása, a munkavédelmi feladatok betartása a vendégek jó közérzetének alapjait biztosítják.

A falusi vendégfogadás egész rendszere a családi közös programok megvalósításának lehetősége mellett, a „vissza a természetbe” célkitűzés feltételeit is megteremti, ezért kiemelt feladat a gyermekekkel való foglalkozás, az értelmes programszervezés lehetőségeinek megismerése.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Falusi vendégfogadás elméleti oktatása során tanult ismeretekre a napi tevékenységek összefüggő gyakorlata is épít, de a munkakészségek kialakítását a modulhoz tartozó önálló gyakorlati tantárgy kerete biztosítja. A tananyag

támaszkodik a korábbi általános ismeretekre, de a párhuzamosan oktatott Vendéglátás, idegenforgalom tantárgyhoz is szorosan kapcsolódik.

11.3. Témakörök

11.3.1. Falusi vendégfogadás általános kérdései

16 óra

Vidéki turizmus jellemzői, megjelenési formái: falusi turizmus, agroturizmus, ökoturizmus, szakmai turizmus stb.

Falusi vendégfogadás és a fizetővendéglátás kapcsolata

Falusi vendégfogadás helyszíne, a település és környezete

Falusi turizmus kistérségi, tájegységi értékei és azok hasznosítása

11.3.2. Falusi vendégfogadás tárgyi feltételrendszere

22 óra

Falusi vendégfogadás környezeti feltételeinek felmérése, közlekedési, infrastrukturális adottságok, a település rendezettsége, a környezetvédelem helyzete

Szolgáltatások a szálláshelyen és környékén (üzletek, éttermek, egyéb szolgáltatások, szórakozási feltételek megléte, egészségügyi ellátottság)

Falusi vendégfogadásra alkalmas lakókörnyezet kialakítása

Vendégfogadásra alkalmas lakóházak, lakások, épületek, helyiségek kijelölése, a lakás átalakítása, felújítása

Vendégszoba berendezése, konyha és étkező, fürdőszoba, mosdó, WC, elhelyezése és berendezései

Közösen használt helyiségek kialakítása, megosztása, berendezésének kiegészítése, dekoráció, díszítés

Tartózkodási helyek a szabadban, a ház körül (a környezeti feltételek felmérése, javítása)

Játszóhelyek kialakításának szabályai

Gazdasági udvar, az állatok, a konyhakert, a virágoskert kialakításának lehetőségei, követelményei

Saját és helyi termékek felhasználási, értékesítési lehetőségei

11.3.3. Falusi vendégfogadás szabályai

34 óra

Falusi vendéglátóhely indításának, üzemeltetésének szabályozása, nyilvántartásba vétel, osztályba sorolás, minősítési rendszer

Felkészülés a vendég fogadására: a vendégfogadás követelményeinek megismerése, az üzemeltetés új feladatai miatt a családi munkamegosztás megváltoztatása, a szokások átalakítása

Ármegállapítás, árképzés

Vendégfogadói magatartás, a vendéglátó gazdaasszony feladatai a vendég érkezésekor

Adminisztrációs munkák (számlaadás, vendégnyilvántartás, bejelentés, stb.)

Vendégek elhelyezése saját lakásban, vagy külső épületben, higiénias előírások biztosítása

Speciális igényű vendégek fogadásának feltételei, lehetőségei

Vagyonvédelem fogalma, szabályai, a vendégek és vagyontárgyaik biztonságos elhelyezésének lehetőségei

Vendégek igényeinek felmérése, a tájékoztatás módja

Étlap, étrend összeállítás speciális szabályai, a vendégek részleges/teljes ellátásának feltételrendszere

Étel- és italfelszolgálat alapjai: idegen étkezési szokások, étkezési idők ismerete, kulturált megjelenés követelményei, személyi és környezeti higiénia

Marketing sajátosságok a falusi turizmusban (meghívás, kapcsolattartás, visszajelzés kérése, reklámtevékenység, programok ajánlása)

11.3.4. Programszervezés

26 óra

Helyi program lehetőségek felmérése: természeti-kulturális adottságok, kirándulóhelyek, történelmi nevezetességek, növény és állatvilág jellegzetességei

Saját gazdaságban, saját területen megvalósítható programok, lehetőségek a vendégek bevonására a ház körüli feladatokba, az állatok gondozásába, a gazdasági tevékenységekbe

Tájjellegű ételek készítésének ismerete, a szabadban történő étkezés előkészítésének feladatai, közös sütés-főzés, kerti étkezés feltételei

Szabadidős tevékenységek, a kikapcsolódás lehetőségei (kirándulás, úszás, lovaglás, horgászat, pincelátogatás, disznóvágás, vadászat, mezőgazdasági munkák/szüret, gasztronómiai bemutató, népművészet, kulturális programok, gyógyüdülés, termálvizek, gyógynövények ismerete, nemzeti parkok stb.)

Együttműködési módok az érintett szervezetekkel (szövetség, egyesületek, önkormányzatok, utazási irodák stb.) a programok szervezésében

Programok a vendéglátó területén kívül: falunap, kiállítás, fesztivál, búcsú, népművészeti vásár, szüret, termelési bemutató, főzőverseny, lovas programok, versenyek, bemutatók, lovaglási lehetőség

Programok a lakóhelyen kívül: kirándulás, kerékpár, vízi sportok, egyéb versenyek

11.3.5. Hagyományőrzés

24 óra

Hagyományok és csoportosításuk

Tágabb és szűkebb környezet hagyományai, a hagyományőrzés lehetőségei

Néptánc, népi játék, mondóka, népzene, népdal ismeret

Népi kismesterségek, népviselet, népszokások

Egyházi ünnepek, a helyi vallások ismerete

Hagyományőrző és hagyományteremtő rendezvények, ünnepek

Helyi hagyományos eszközök, tárgyak

11.3.6. Gyermekprogramok szervezése

14 óra

Vendégek tájékoztatása a lehetőségekről

Gyermekek megőrzés (felelősség, feladatok, szervezés)

Játék lehetőségek, sport, társasjáték, versenyek

Növénygyűjtési ismeretek, állatsimogatási szabályok

Magyar és más népek hagyományos népmeséinek ismerete

Helyi hagyományos gyermekfoglalkoztatások, játékok ismerete

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A Falusi vendégfogadás elméleti tantárgy tananyaga oktatható osztályteremben, de egyes órák az iskola lehetőségeitől függően megtarthatók külső helyszíneken is, például Helytörténeti Múzeumban, falusi vendéglátással foglalkozó helyen, programszervezési célhelyen.

11.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

11.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

A külső helyszíni tanórák, a képi bemutatás, szemléltetés széleskörű és változatos alkalmazása lehetőséget teremt a jó példák megismerésére. Kiemelten fontos ez az étkeztetési és környezeti feltételekkel, a higiéniai követelményekkel kapcsolatos ismeretek tanítása során.

Az érdeklődés felkeltése érdekében célszerű többféle gyűjtőmunkával kapcsolatos feladatot adni, figyelembe véve a tanuló, illetve otthoni környezete lehetőségeit. A gyűjtőmunka tárgyát képezheti a tanuló lakóhelyén a falusi vendégfogadás lehetőségeinek felmérése, a hagyományok, programszervezési lehetőségek feltárása.

A gyűjtőmunkák ellenőrzésére ajánlott módszer a kiselőadások formájában történő beszámoltatás.

A gyermekprogramok bonyolításához adhat segítséget a szokásostól eltérő tanórai szervezés. Az óra kezdődhet, vagy zárulhat egy-egy népdal közös vagy egyéni éneklésével, gyermekvers, mese felolvasásával. A módszernek a kommunikációs képesség fejlesztése mellett közösségfejlesztő hatása is jelentős.

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			X	
1.2.	elbeszélés			X	
1.3.	kiselőadás			X	
1.4.	megbeszélés			X	
1.5.	szemléltetés			X	
1.6.	projekt		X	X	
1.7.	kooperatív tanulás		X		
1.8.	házi feladat	X	X		

11.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tanulók gyűjtsék össze saját lakóhelyük tájegységi értékeit, természeti, kulturális, környezeti adottságait, hagyományait, növény és állatvilágának jellegzetességeit. Kiselőadás, vagy írásbeli dolgozat formájában számoljanak be a végzett munkáról.

Saját környezetük képzési szempontból történő megfigyelése érzelmileg motiválhatja a tanulókat. Például a hagyományörzés témakörében végzett gyűjtőmunka során gyakran saját családjukban találhatnak mintát a népi kismesterségek gyakorlására, helyi étkezési szokásokra, népdalokra, népszokásokra.

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport	bontás	keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása				X	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X		X		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X				
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X				
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X		X		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	X		X		
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	X		X	X	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok					
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	X				
2.2.	Tesztfeladat megoldása	X				
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	X		X		

Sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-	bontás	keret	
3.	Csoportos munkaformák körében					
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás				X	

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12.1. A tantárgy tanításának célja

A Vendéglátás, vendégfogadás gyakorlati tantárgy célja, hogy felkészítse a tanulókat a vidéki környezetben, változó körülmények között, a mezőgazdasági termelés végzése mellett a hazai és külföldi vendégek fogadására, ellátására. Mindez az elméletben megtanult, illetve a korábbi gyakorlatok során elsajátított tevékenységek komplex alkalmazását feltételezi. A gyakorlatok során különös figyelmet kell fordítani a higiénia biztosítására, a környezet kulturált alakítására, a programok szervezésének, a jó példák átvételének elsajátítására, és a falusi turizmussal foglalkozók közötti együttműködés fejlesztési lehetőségeinek megismerésére.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgyi gyakorlatok során támaszkodni kell a közismereti és a szakmai tantárgyakban tanultakra, mivel az előző időszak alatt elsajátított elméleti ismeretanyag, gyakorlati tevékenység alkotó alkalmazását igénylik az előírt feladatok.

12.3. Témakörök**12.3.1. Vendéglátás általános gyakorlata****80 óra**

Vendégvárás előkészítése: a vendéglátóhely és környékének rendbetétele, a szobák, fürdőszobák felszerelésének, tisztaságának ellenőrzése, a hiányosságok pótlása

Szálláshely és egyéb szolgáltatások árának képzése

Recepció feladatok végzése:

- vendégek fogadása, a szállás bemutatása, szükség esetén választási lehetőségek biztosítása
- vendégek kikérdezése az elképzeléseikről, igényeikről
- speciális igényű vendégek kéréseinek figyelembevétele, kielégítése (mosási,

vasalási lehetőség, gyermekmegőrzés biztosítása stb.)

- vendégek tájékoztatása a szolgáltatásokról, a helyi lehetőségekről, a házirendről, egyéb információk átadása (programok, utazások, üzletek stb.)

- vagyontárgyak biztonságos elhelyezésének ismertetése (gépkocsi, pénz, ékszerek, műszaki cikkek stb.)

- számítógép használat a vendégek fogadásánál, nyilvántartásánál/
vendégkönyvvezetésnél, a számla szabályos készítésénél

Telefon, fax, számítógép, internet, pénztárgép, kártyaleolvasó kezelése

Levelezés (szakhatóságokkal, beszállítókkal, vendégekkel stb.) postai úton és e-mailen

Kommunikáció magyarul és idegen nyelven (köszönés, ismerkedés, fogadás, elhelyezés)

Közreműködés a vendégek étkeztetésében (reggelihez, vacsorához terítés, felszolgálás)

Kapcsolattartás a vendéggel, elégedettség mérése, kapcsolatépítés a kulturált viselkedés és vendégfogadás szabályainak betartásával

Beszerezésekkel, értékesítésekkel, vendégforgalommal kapcsolatos pénzügyi-, számviteli műveletek, jelentések, bevallások szabályos készítése nyomtatványon vagy számítógépes programon

Baleset esetén elsősegélynyújtás, a szükséges intézkedések megtétele

Feladatok ellátása a személyi és környezeti higiénia, valamint a munkavédelmi szabályok betartásával

12.3.2. Falusi vendégfogadás sajátosságai

80 óra

Tervkészítés a vendéglátásra alkalmas lakás kialakítására, átalakítására, korszerűsítésére, berendezésének kiegészítésére

Piackutatás végzése, a helyi igények, lehetőségek, környezeti feltételek, tágabb és szűkebb környezet hagyományainak, a hagyományőrzés lehetőségeinek feltárása

Vállalkozási költségek felmérése

Árkalkuláció

Arculattervezés (logo, névjegykártya, levélpapír, szórólap)

On-line marketing, honlap használat

Részvétel kiállításokon, kapcsolatkeresés a vendéggel

Vendéglátóhely indításának feltételei, a falusi vendégfogadás sajátosságai, követelményei

Vendéglátóhely berendezése, helyi hagyományos eszközök, tárgyak beszerzése, felhasználása a lakás, a vendégszoba, környezet díszítésében

Tisztálkodási feltételek tisztaság, rend, higiénia előírások biztosítása

Virágoskert, veteményes, fűszer- és gyógynövény ágyások, pázsit, pihenőkert, udvar, a ház körüli állatok (haszon- és hobbiállatok) gondozása, időszerű gazdasági munkák végzése

Saját termelésű termékeket felhasználva igény szerinti részleges vagy teljes ellátás biztosítása (az étlap, étrend ennek megfelelő összeállítása, az ételeket elkészítése, terítés, felszolgálat)

Tájjellegű ételek készítése (a vendég igénye szerint bemutatás, vagy a vendéggel közös főzés)

Szabadban történő sütés-főzés, étkezés (tájjellegű ételkészítés, hús-, kolbász-, szalonnasütés, bográcsolás) szervezése, előkészítése, bemutatása a vendégeknek

Ünnepi előkészületek, ünnepi menük készítése a hagyományos, helyi étkezési szokásoknak megfelelően (a vendég igénye szerint bemutatás vagy a vendéggel közös készítés)

Helyi hagyományokon alapuló tárgyak készítése, értékesítése

Népi kismesterségek bemutatása, egyszerű tárgyak készítése (gyöngyfűzés, fafaragás, agyagozás, bőrzés)

Alapvető virágkötészeti munkák végzése

Termésekből, virágokból dekoráció, ajándék készítése

12.3.3. Programok, gyermekprogramok szervezése

54 óra

Szabadidős tevékenységek tervezése, javaslatok a kikapcsolódásra

Vendégek igénye szerinti programok előkészítése, megszervezése, a szükséges eszközök biztosítása, kölcsönzése

Utazás előkészítése, lebonyolítása

Saját gazdaságban, megvalósítható programok, helyi program lehetőségek, szolgáltatások felmérése

Saját gazdaságban a virágoskert, a konyhakert növényeinek, fűszer- és gyógynövényeknek a megismertetése, haszon- és hobbiállatok bemutatása a vendégeknek

Vendég kérésére lehetőség biztosítása az időszerű gazdasági munkákban való részvételre (termelő, feldolgozó tevékenység, állatápolás, betakarítás, disznóvágás, lekvár főzés, befőzés, szüretelés stb.)

Egyházi, családi ünnepek (eljegyzés, esküvő stb.) beépítése a programokba

Népi játékok, mondókák, népzene, népdalok ismeretében közös programok szervezése a vendéggel

Népviselő, népszokások bemutatása

Néptánc bemutatók, alaplépések ismertetése, táncház szervezése

Programok a vendéglátó területén kívül: falunap, kiállítás, fesztivál, búcsú, népművészeti vásár, szüret, termelési bemutató, főzőverseny, a település, tájegység hagyományőrző és hagyományteremtő rendezvényein történő részvétel

Lovas-programok, versenyek, bemutatók, lovaglási lehetőségek felmérése

Programok a lakóhelyen kívül: kirándulás, kerékpár, vízi sportok, egyéb versenyek

Gyermekprogramok szervezése:

- játék, sport, társas foglalkozások (növénygyűjtés, állatsimogatás, ajándék-készítés) szervezése
- játéklehetőségek rossz idő esetén (beltéri foglalkozási hely biztosítása)
- az életkornak megfelelő magyar népmesék, versek olvasása
- szülőikkel közös játék szervezése

12.3.4. Családi gazdaság, vendégfogadás, falusi turizmus tanulmányozása

54 óra

Az intézmény, a hallgatók lakóhelye környékén működő családi, mezőgazdasági vállalkozások megtekintése, ahol egyértelműen, példászerűen működik a falusi vendéglátási tevékenység. Célszerű több területen látogatást tenni, és konkrét tapasztalatokat szerezve kapcsolatépítést kezdeményezni.

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A képzés helyszínéként elsősorban a működő vállalkozásokat kell figyelembe venni, de amennyiben az iskola, illetőleg a gyakorló gazdaság rendelkezik vendéglátásra alkalmas tanszállóval, a gyakorlati képzés első időszakában oktatói felügyelet mellett célszerű ott biztosítani a tanulók foglalkozását.

A többirányú tapasztalatszerzés érdekében indokolt több gyakorló munkahelyre is eljuttatni a tanulókat, ahol megismerhetik az eltérő körülmények, feltételek között működő vendéglátóhelyek belső szervezését, munkafolyamatainak rendszerét.

12.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

12.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

A személyes tapasztalatszerzés, a családi gazdaságok, vendégfogadóhelyek látogatása meghatározó fontosságú módszer a tantárgy elsajátítása során. A falusi turizmus tanulmányozásával bemutatathatók azok a környezeti feltételek,

információk, amelyek vonzóvá teszik a falusi vendéglátóhelyet, a látogatások segítik a reklám és értékesítési lehetőségek konkrét megismerését.

Az oktató által irányított gyűjtőmunka szervezése a tanuló saját lakóhelyének falusi turizmusban felhasználható lehetőségeinek feltárására irányuljon. A gyűjtőmunkát feltétlen kövesse oktatói értékelés, összegzés.

Szituációs feladatok formájában ajánlott gyakoroltatni, élet közelbe hozni az udvarias kommunikációs formákat, a kifogástalan vendéglátói magatartást, a kapcsolatteremtést, kapcsolattartást, a konfliktusok kezelését.

Szólás, közmondásgyűjtő, mesemondó, versmondó versenyek szervezése a programok, gyermekprogramok szervezési témakör átélését, megtapasztalását segíthetik elő.

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	X	X		(a kerettanterv 3-4. oldalán szereplő a tantárgy gyakorlati oktatása során használatos eszközök)
1.2.	megbeszélés	X	X		
1.3.	szemléltetés	X	X		
1.4.	bemutató	X	X		
1.5.	gyakorlás	X	X		

**12.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói
tevékenységformák (ajánlás)**

A tanulók a falusi vendéglátóhelyeken tett látogatásról, a tapasztalatokról irányított tanári kérdések alapján készítsenek írásbeli beszámolót.

Sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)					Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-	bontás	Osztály-	keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek						(a kerettanterv 3-4. oldalán szereplő a tantárgy gyakorlati oktatása során használatos eszközök)
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X		X			
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X		X			
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	X		X			
2.	Csoportos munkaformák körében						
2.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással			X			
3.	Gyakorlati munkavégzés körében						
3.1.	Műveletek gyakorlása	X		X			
3.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	X		X			
4.	Üzemeltetési tevékenységek körében						
4.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	X		X			
4.2.	Üzemelési hibák szimulálása és			X			

	megfigyelése				
5.	Vizsgálati tevékenységek körében				
5.1.	Anyagminták azonosítása	X			
5.2.	Tárgyminták azonosítása	X			

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11038-12 azonosító számú

Kreatív textilfeldolgozás

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11038-12 azonosító számú, Kreatív textildolgozás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11038-12 Kreatív textildolgozás	Varrási, kézimunkázási alapismeretek				Varrás, kézimunkázás gyakorlat										
	Textilipari anyagismeret	Kézimunkák, díszítések	Ruhakészítési alapismeretek	Lakástextíliák	Varróeszközök, kézi öltések	Hímzés	Varrógép, gépi varrások	Textíliák javítása	Kötény varrása	Szoknyakészítés kész szabásminta használatával	Buzgyszűrés kész szabásminta használatával	Kötés, horgolás	Ruhadarabok készítése kész szabásminta használatával	Egyéb kézimunkák	Vizsgaremek készítés
FELADATOK															
Kiválasztja a felhasználási célnak megfelelő alap- és segédanyagokat a ruhák-, a lakástextíliák és a kézimunkák készítéséhez, a textíliák javításához	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Másolja az alapvető szabásmintákat			x						x	x	x		x		x
Szabásminta alapján az egyszerű ruhadarabokat elkészíti			x						x	x	x		x		x

Megvarrja a lakástextíliákat (függöny, ágynemű, asztalnemű)				x			x								
Átalakítja, megjavítja a textíliákat (ruhaneműt, lakástextíliákat)				x	x		x	x							
Elvégzi a hímzési, kötési, horgolási feladatokat		x				x						x		x	
Elvégzi a lakás- és ruhadíszítési munkákat		x												x	
Kreatívan hasznosítja a maradék anyagokat		x												x	
Megőrzi, javítja, gondozza a népi hagyományos, tájjellegű ruhákat		x												x	
SZAKMAI ISMERETEK															
Textilipari nyersanyagok, textíliák tulajdonságai, kezelhetőség, felhasználás szerinti csoportosításuk	x						x	x	x	x	x		x		x
Ruhakészítés általános folyamata			x						x	x	x		x		x
Testalkattípusok és testméretek összefüggései			x						x	x	x		x		x
Méretvétel módja, szabásminta másolása			x						x	x	x		x		x
Szabási munkaműveletek			x						x	x	x		x		x
Kézi öltések			x						x	x	x		x		x
Gépi varrás			x						x	x	x		x		x
Egyszerűbb ruhadarabok szabásminta alapján varrása			x						x	x	x		x		x

Lakástextíliák varrása				x			x								
Ruha átalakítások, javítások műveletei			x					x							
Különböző tájegységek hímzései		x				x									
Kézimunkák (kötés, horgolás, hímzés), díszítések technikája		x										x			
Egyéb kézimunkák (szövés, makramé, folttechnika, egyéb lakásdíszítő kézimunka)		x												x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK															
Varrás kézi és gépi eszközeinek működtetése					x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Munkavédelmi előírások betartása					x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK															
Kézügyesség					x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kitartás					x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Türelmesség					x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK															
Motiválhatóság	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Hatékony kérdészés készsége			x				x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kompromisszum készség									x	x	x		x	x	x

MÓDSZERKOMPETENCIÁK															
Kreativitás, ötletgazdaság						x		x	x	x	x	x	x	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás						x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Módszeres munkavégzés						x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

13.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja a család, háztartás ruha-, lakástextil javítási feladatainak elvégzéséhez, egyszerűbb ruhadarabok, lakástextíliák varrásához, lakásdíszítő, hagyományos kézimunkák készítéséhez elméleti alapismeretek biztosítása.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az elméleti tantárgy oktatása során csak a legfontosabb ismeretek elsajátítására nyílik lehetőség. A gyakorlati órákkal szoros egységben kell dolgozni. A tantárgyhoz mértani-, matematikai alapismeretek kapcsolódnak (szabásminta készítés, anyagszükséglet kiszámítás).

13.3.1. Textilipari anyagismeret**8 óra**

Textilipari nyersanyagok eredet szerinti csoportosítása: természetes, mesterséges, kevert textíliák

Kereskedelmi forgalomba kerülő textíliák csoportosítása: ruházati-, háztartási-, lakástextíliák, műszaki-, egészségügyi- stb. kelmék, szövetek

Textíliák alapvető tulajdonságai: nedvszívó-, légáteresztő-, meleg-, szín-és formatartó képesség, szilárdság, méretállandóság, gyűrődési hajlam

Textíliák kezelhetősége: a különböző alapanyagú és előállítású kelmék mosása, szárítása, vasalása

Szövetek, kelmék feldolgozási tulajdonságai: szabhatóság, varrhatóság, aláragaszthatóság, vasalhatóság

Különböző előállítású és felhasználási célú textíliák megkülönböztetése mintagyűjtemény alapján

13.3.2. Kézimunkák, díszítések**10 óra**

Nagy múltú néprajzi tájegységekre jellemző viseletek, hímzések, szöttek,

családi állapotot, kort jelző, szertartásokhoz kapcsolódó ruhadíszítések, csipkekészítés, szűrrátétek, hagyományos lakástextíliák

Kézimunkák (hímzés, kötés, horgolás) kellékei: anyagok, eszközök

Maradék anyagok felhasználásának lehetőségei (applikáció, folttechnika, szövés)

13.3.3. Ruhakészítési alapismeretek

14 óra

Ruházati cikkek csoportosítása: alsó-, felső, sport-, munkaruházat

Hazai és külföldi mérettáblázatok

Testalkattípusok és testméretek összefüggései

Méretvétel módja

Ruhakészítéshez szükséges alap-, és segédanyagok kiválasztásának szempontjai

Alap ruhadarabok (kötény, egyszerű szoknya, blúz, nadrág stb.) elkészítéséhez alap- és segédanyag szükségletek kiszámítása a kereskedelemben forgalmazott textíliák szélességének figyelembe vételével

Szabásminta készítésének elvei, kész szabásminta másolás technikái

Ruhakészítés általános folyamata: szabás, varrás, nedves hő-megmunkálás (vasalás)

Leggyakoribb varrásfajták készítésének lehetőségei: összevarrás, rávarrás, szegés, díszítés, varratvégződés, kellékek felvarrása

Ruha-átalakítások, javítások lehetőségei, előkészületei

13.3.4. Lakástextíliák

4 óra

Anyagkiválasztás szempontjai

Méretezés módjai

Színek összhangjának megteremtése

Lakástextíliák (függönyök, drapériák, ágytakaró, levehető bútorhuzat, ágynemű, asztalterítő, konyharuha stb.) varrásának technikája

13.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az elméleti oktatás tartható osztályteremben, de amennyiben az iskola lehetőségei biztosítják, célszerű a tantervrodában szervezni.

13.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

13.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Szemléltetés (filmek, fotók, divatlapok, anyaggyűjtemények stb.) alkalmazásával, ruházati, méter és rövidáru üzlet látogatásával. A ruházati anyagok optikai hatásának bemutatása élő modellen.

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			X	
1.2.	elbeszélés			X	
1.3.	kiselőadás			X	
1.4.	megbeszélés			X	
1.5.	szemléltetés			X	
1.6.	projekt		X	X	
1.7.	kooperatív tanulás		X		
1.8.	házi feladat	X	X		

13.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Textil mintagyűjtemény készítése a különböző alapanyagú és előállítású textíliák közötti eligazodás ismereteinek szélesítéséhez.

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoportos	bontás	keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása				X	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X		X		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X				
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X				
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X		X		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	X		X		
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	X		X	X	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok					
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	X				
2.2.	Tesztfeladat megoldása	X				
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	X		X		
3.	Csoportos munkaformák körében					
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos				X	

Sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-	bontás	keret	
	szövegfeldolgozás					

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

14. Varrás, kézimunkázás gyakorlat tantárgy

248 óra

14.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja elméleti ismeretekre alapozva olyan gyakorlati felkészültség kialakítása, amely képessé teszi a tanulókat a család és a háztartás ruha-, lakástextil-javítási feladatainak elvégzésére, egyszerűbb ruhadarabok megvarrására, lakásdíszítő, hagyományőrző kézimunkák készítésére.

A kész szabásminták másolására, a divatlapok, kézimunka-leírások használatára történő felkészítés segíti az öltözködés, a lakásdíszítés sajátos, egyéni igényeinek kielégítését. A gyakorlat során a tanulók sajátítsák el a különböző öltéseket, gépi varrástípusokat, a varrógép biztonságos üzemeltetését, ismerjék meg a kézimunka technikákat, a hagyományos, helyi viseletek díszítő elemeinek készítését.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A varrás, kézimunkázás gyakorlatai során jelentősen fejlődik a tanulók rajzkészsége, kézügyessége. A szakmai számításoknál és szabásminta készítéseknél alapozni kell a matematikai, mértani ismeretekre. A szakmai tantárgyak közül elsősorban a Lakókörnyezet kialakítás, a Család- és háztartás-ellátási gyakorlat során szerzett tapasztalatokra lehet építeni.

14.3. Témakörök

14.3.1. Varróeszközök, kézi öltések

16 óra

Vágó-, mérőeszközök

Szabásminták körülrajzolásához szükséges eszközök

Tűk, cérnák

Varráshoz szükséges bútorok

Vasalódeszka, vasaló

Varróeszközök tárolása

Kézi öltések fajtái, jellemzői: fércöltés, duplasoros fércöltés, tűzőöltés, rejtett öltés, szegőöltés, cikk-cakköltés, egyszerű szegélyöltés, pelenkaöltés, boszorkányöltés

Kézi öltések felhasználási helyei, képzése: fércelés, behúzás, húzózár kézi bevarrása, ruhadarab felhajtása, anyagszélek összevarrása, szélek tisztázása, gomblyukak kézzel varrása

14.3.2. Hímzés

16 óra

Hímzések csoportjai: szálszámolásos hímzések, előrajzolásos hímzések

Hímzési kellékek (alapanyagok, hímzőfonalak, eszközök) kiválasztása

Különböző tájegységek hímzéseinél használt öltésfajták: előöltés, hátraöltés, tűzőöltés, száröltés, keresztöltés, zeg-zugöltés, kiegészítő öltés, nyolcas öltés,

huroköltés, láncöltés, fogazás, rácsozás, azsúrozás készítése

14.3.3. Varrógép, gépi varrások

30 óra

Orsózás, orsócsere, a befűzés helyes módja

Varrógép öltésképzése

Géptűk fajtái, méretei, cseréje

Cérnaválasztás szempontjai

Varrógép karbantartása (a tisztítás, olajozás módja)

Leggyakrabban használt gépi varrásfajták (egyszerű varrás, korcolt varrás, francia varrás) használata és készítésének módja

Szempontok a varrások méretjellemzőinek (varrásszélesség, öltéssűrűség, tűzésszélesség stb.) megválasztásához

Varrástípusok:

- sima összevarrás és változatai (szétvasalt, egy oldalra vasalt, formázó varrás),
 - tűzésekkel kombinált összevarrások (egy oldalra tűzött, széttűzött, rátűzés),
 - kettőzött varrások (franciavarrás, fél-francia varrás, lapos-varrás)
- alkalmazása

Különleges anyagok (krepdesin, bársony, mindkét oldalon viselhető anyagok, csipkék, vékony anyagok, kötött holmik) varrása

Anyagok beszegése, lakástextíliák varrása (függöny, drapéria, ágynemű, asztalterítő, konyharuha stb.)

Anyagkiválasztás, méretezés, anyag- és kellékszükséglet számítás, terítés, felfektetés, szabás, fércelés, varrás, vasalás

Egyszerű varrási műveletek során a leggyakoribb géphibák javítása

Vasalás szerepe, a hőfokbeállítás fontossága a varrás során

Vasalás nedvesítéssel

Munka- és balesetvédelmi szabályok és ezek betartása

14.3.4. Textíliák javítása

10 óra

Varrások fölfejtése

Ruha-átalakítások: szoknya felhajtása, leengedése, nadrágszár rövidítése, derekrész szűkítése, bővítése

Foltozás, szakadások javítása

Gumírozás javítása

Stoppolás

Lakástextíliák (lepedők, takarók, törölközők stb.) javítása

14.3.5. Kötény varrása

16 óra

Anyagkiválasztás

Anyag- és kellékszükséglet számítás

Méretvétel

Szabásminta szerkesztés

Felfektetés, szabásvonalak jelölése, szabás

Zsebek készítése és felvarrási módjai

Fércezés, összeállítás, varrás

Gomblyukvarrás, gomb felvarrása

14.3.6. Szoknyakészítés kész szabásminta használatával

20 óra

Modellválasztási szempontok

Méretvétel, mérettáblázatok használata

Kész szabásminta másolása, jelölések értelmezése, átvitele az anyagra

Anyagválasztás, anyag- és kellékszükséglet számítás

Terítés, felfektetés, szabás

Húzózár bevarrási módok (egy oldalról takart, két oldalról takart)

Férceles, próba, varrás, vasalás

14.3.7. Blúzkészítés kész szabásminta használatával

28 óra

Modellválasztási szempontok

Méretvétel, méretábrázolatok használata

Kész szabásminta másolása, jelölések értelmezése, átvitele az anyagra

Anyagválasztás, anyag- és kellékszükséglet számítás

Terítés, felfektetés, szabás

Ujjak készítése és bevarrási módjai

Gallérok készítése és felvarrási módjai

Kézeltők kialakítása és felvarrási módjai

Gomblyukak varrása (a varrógép programjával, stírcelt gomblyuk)

Férceles, próba, varrás, vasalás

14.3.8. Kötés, horgolás

20 óra

Kötési kellékek (fonalak, kötőtűk) kiválasztása

Kötési alaplanták használata

Kötési műveletek: szemek felszedése, sima és fordított szem képzése, szaporítás, fogyasztás, gomblyukak, szegélyek készítése

Kötött darabok összeállítása

Horgolási kellékek (cérnák, horgolótűk) kiválasztása

Egyszerűbb horgolási technikák: láncszem, dupla láncszem, láncszempálca,

kispálca, hamispálca, egy- és két-ráhajtasos pálcá, relief pálcá, rákötés, pikó

Kerek és szögletes formák horgolása

Kötés, horgolás mintadarab, rajz alapján

14.3.9. Ruhadarabok készítése kész szabásminta használatával **38óra**

Divatlapok szabásmintáinak méretre alakítása

Szűkítők áthelyezése (más helyre, ráncolásba, hajtasokba, szabásvonalba)

Egy ruhadarab modell választása (szoknya, blúz, nadrág, ing, női /egész/ ruha, gyermekruha, hálórúha stb.), elkészítése a tanár irányításával a gyakorlati foglalkozásokon

Méretvétel, mérettáblázatok használata

Kész szabásminta másolása, jelölések értelmezése, átvitele az anyagra

Anyagválasztás, anyag- és kellékszükséglet számítás

Terítés, felfektetés, szabás

Fércezés, próba, varrás, vasalás

14.3.10. Egyéb kézimunkák **24 óra**

Bonyolultabb hímzéstechnikák alkalmazása (egyszínű és színes hímzés, lyukhímzés, madeira, gobelin, kelim, subázás, hímzett ruhadarabok, illetve kiegészítők készítése)

Bonyolultabb kötésminták alkalmazása (áttört-, ír-, norvég minták, kesztyű kötése)

Bonyolultabb horgolásminták alkalmazása (rece-, szalag-, tuniszi horgolás, ruha-kiegészítők készítése)

Egyéb lakásdíszítő kézimunkák készítése: szövés (lábtörlő, szőnyeg), makramé (virágtartó, falvédő), folttechnika (dísz-, vagy ülőpárna, folttakaró)

14.3.11. Vizsgaremek készítés**30 óra**

Önálló dokumentáció (rajz, szabásminta, ár, anyag kalkuláció) és modellkészítés a tanultak alapján (részletes útmutatás a vizsgáztatás feltételeinél)

14.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A képzés javasolt helyszíne varrógépekkel és a szükséges kiegészítő berendezésekkel ellátott, legalább 10 fő együttes foglalkoztatását biztosító tanvarroda.

14.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)**14.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)**

Alapvető módszer a bemutatás, szemléltetés, a munka közbeni folyamatos ellenőrzés és hibajavítás. A bonyolultabb alkatrészeket ajánlott külön elkészíteni és ezeken bemutatni a hibalehetőségeket, azok kijavításának, illetve elkerülésének módjait.

A motiváció, a tanulói sikerélmény a produktív munkavégzéssel érhető el, ezért az improduktív munkarész aránya a lehető legkevesebb legyen.

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	X	X		(a kerettanterv 3-4. oldalán szereplő a tantárgy gyakorlati oktatása során használatos eszközök)
1.2.	megbeszélés	X	X		
1.3.	szemléltetés	X	X		
1.4.	bemutatás	X	X		

1.5.	gyakorlás	X	X		
------	-----------	---	---	--	--

14.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tanulók rajzok, leírások formájában, munkafüzetben rögzítsék a gyakorlati foglalkozásokon tanultakat.

Az egyes modellek készítéséhez szükséges alap- és segédanyagokat ajánlott közös vásárlással beszerezni.

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-	bontás	Osztály-	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					(a kerettanterv 3-4. oldalán szereplő a tantárgy gyakorlati oktatása során használatos eszközök)
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X		X		
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X		X		
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	X		X		
2.	Csoportos munkaformák körében					
2.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással			X		
3.	Gyakorlati munkavégzés körében					
3.1.	Műveletek gyakorlása	X		X		
3.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	X		X		
4.	Üzemeltetési tevékenységek körében					

4.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	X	X		
4.2.	Üzemelési hibákszimulálása és megfigyelése		X		
5.	Vizsgálati tevékenységek körében				
5.1.	Anyagminták azonosítása	X			
5.2.	Tárgyminták azonosítása	X			

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

Ajánlás

Szorgalmi időben alkalmazható a napi értékelés, de célszerűbb az elkészült munkadarab osztályozása.

Az utolsó évfolyam szorgalmi ideje alatt elkészített vizsgaremek és dokumentációja a gyakorlati vizsga részeként a tantárgy elsajátításának mérésére szolgál (részletek a szakmai és vizsgakövetelményekben).

A

11039-12 azonosító számú

Mezőgazdasági termelés és feldolgozás

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11039-12 azonosító számú, Mezőgazdasági termelés és feldolgozás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11039-1 Mezőgazdasági termelés és feldolgozás	Kertművelés, kertészeti termékfeldolgozás						Állattartás, állati termékfeldolgozás					Mezőgazdasági termelés és feldolgozás gyakorlat												
	Kertművelési, termék feldolgozási alapismeretek	Zöldsegetermesztés	Fűszer- és gyógynövények termesztése	Gyümölcsstermesztés	Szőlőstermesztés	Disznóvényszermesztés	Állattartási alapismeretek	Baromfitartás	Nyúltartás	Sertéstartás	Lőtartás	Szarvasmarha és juhtartás	Zöldsegetermesztés	Fűszer- és gyógynövények termesztése	Gyümölcsstermesztés	Szőlőstermesztés	Disznóvényszermesztés	Általános állattartás, higiénia	Iakarmányozas	Baromfi- és nyúltartás	Hobbiallatok gondozása	Sertéstartás	Lőtartás	Szarvasmarha és juhtartás
FELADATOK																								
Csapadékmennyiséget mér, talajvizsgálatot végeztet	x	x	x	x	x	x							x	x										
Közreműködik és szervezi a talajmunkákat, tápanyag-utánpótlást	x	x	x	x	x	x							x	x	x	x	x							
Magágyat készít, vetést, ültetést, telepítést végez	x	x	x	x		x							x	x	x		x							

Növényápolási, öntözési feladatokat lát el	x	x	x	x	x	x							x	x	x	x	x							
Dísznövényeket, virágokat ápol, termel	x					x								x			x							
Gyümölcsöt, zöldséget termel	x	x	x	x									x	x	x									
Fűszer- és gyógynövényeket termel	x	x	x										x	x										
Termésbecslést végez	x	x	x	x	x	x							x	x	x	x								
Betakarítja a termést	x	x	x	x	x	x							x	x	x	x	x							
Terményt kezel, tárol, csomagol	x	x	x	x	x	x							x	x	x	x	x							
Állatokat ápol, gondoz							x	x	x	x	x	x						x	x	x	x	x	x	x
Takarmányt előkészít, takarmányoz, megfelelő körülmények között tartja az állatokat							x	x	x	x	x	x						x	x	x	x	x	x	x
Felismeri a beteg állat tüneteit							x	x	x	x	x	x						x	x	x	x	x	x	x
Gondoskodik a megtermelt növényi és állati termékek feldolgozásáról, tartósításáról, értékesítéséről	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK																								
Mezőgazdasági alapismeretek	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Termék feldolgozási, tartósítási alapismeretek	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x
Zöldségnövények termesztése, szedési, feldolgozási, tárolási és tartósítási eljárásai (savanyúság készítés, szárítás, mélyhűtés)	x	x	x											x	x									

Gyümölcsstermelő növények telepítése, ápolási munkálatai	x			x											x									
Gyümölcsök betakarítása, tárolási, feldolgozási (lekvár-főzés, befőzés, aszalás) műveletei	x			x										x	x									
Szőlőtermesztés általános alapjai, egyszerű pinceműveletek, a borkészítés alapjai	x				x											x								
Kerti, szobai dísnövények, szaporításuk, gondozásuk	x					x											x							
Fűszer- és gyógynövények termesztésének alapismeretei	x	x	x											x										
Kertkialakítási szabályok	x	x	x	x	x	x							x	x	x	x	x							
Állattartás és takarmányozás							x	x	x	x	x	x						x	x	x	x	x	x	x
Állatvédelmi és állatjólléti ismeretek, állatok elhelyezésének higiéniai feltételei	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Állati termékek feldolgozásra előkészítése, előállítása, tárolása							x	x	x	x	x	x						x		x		x	x	x
Saját előállítású növényi és állati termékek értékesítése	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x		x	x	x
Növényvédő-szerek és az állattartásban alkalmazott fertőtlenítőszeresek ismerete	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Munka- és környezetvédelem, elsősegélynyújtás	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																								

Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése, beszédképesség	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x					x					x					x		x	x				x	
Szakmai számítások	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Mennyiségérzék	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kéziszerszámok, konyhai eszközök használata, karbantartása	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																								
Állóképesség	x						x							x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kitartás	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Felelősségtudat	x						x							x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																								
Kapcsolatteremtő készség	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Határozottság														x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Közérthetőség	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK																								
Rendszerező képesség	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Lényegfelismerés	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

15.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja elméleti alapismereteket adni elsősorban a helyi, tájjellegű kertművelés árutermelési részfeladatainak szakszerű végrehajtásához a családi gazdaságban, a kertészeti nagy- és kisüzemi termelésben. Megtanítani a család- és vendéglátás szükségleteit biztosító konyhakert és a lakókert önálló művelésének tudnivalóit. Megismertetni a zöldség-, gyümölcs-, szőlő-, dísz-, gyógy- és fűszernövény termesztésben megtermelt áruk kezelésének, piaci előkészítésének, értékesítésének feladatait, a tárolás, az elsődleges feldolgozás módjait.

Fontos cél a kézimunka igényes technológiák (gyógy- és fűszernövények, biotermesztés) megismertetése, mivel alkalmazásukkal a családi bevételek jelentősen, folyamatosan növelhetők.

Az ismeretek elsajátíttatása során kiemelt figyelem illeti a környezetkímélő kertművelés jellemzőinek megismerését, a megtermelt termékek egészséges táplálkozásban való hagyományos és korszerű felhasználást.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az egészséges táplálkozás alapja az egészséges ételmisszerellátás, melynek összhangját a különböző szakmai tantárgyak kapcsolódásával lehet biztosítani. A kertművelés, kertészeti termék-feldolgozás a környezetvédelmi, valamint az egészséges életvitel ismeretekhez kapcsolódva segíti a környezetbarát, környezettudatos magatartás kialakulását.

15.3. Témakörök**15.3.1. Kertművelési, termék feldolgozási alapismeretek****24 óra**

Haszon-, dísz- és lakókertek funkciói, kialakításának, tervezésének szempontjai, növénycsoportjai

Kertészeti növények termesztésének környezeti feltételei (hőmérséklet, fény, víz, levegő, tápanyag, talaj)

Hazánk kertészeti termelésre alkalmas éghajlati körzetei

Talaj jellemző tulajdonságai, talajtípusok, talajvizsgálatok célja

Talajművelés feladata, talajművelési módok

Öntözés fontossága, lehetőségei

Ökológiai gazdálkodás (biotermesztés) fogalma, jelentősége, jellemző gyakorlati eljárásai, ellenőrzése, a környezetkímélő növényvédelem lehetőségei

Kertészeti termesztés legfontosabb eszközei: kézi eszközök (ásó, kapa, metszőolló, kézi permetezők), gépi eszközök (fűnyírók, kerti kultivátorok, talajmarók, motoros permetezők)

Kertészeti termékek feldolgozásának, tárolásának általános ismeretei:

- szükségessége (idényjellegű termelés, romlás)
- romlást okozó káros hatások (fizikai, kémiai, enzimes, mikrobiológiai)
- tárolási módok

Munkavédelmi, környezetvédelmi feladatok, elsősegélynyújtás előírásai a kertészetekben

15.3.2. Zöldségtermesztés

48 óra

Zöldségnövények fogalma, a zöldségtermesztés jelentősége

Zöldségfogyasztás szerepe a táplálkozásban

Zöldségnövények csoportosítása

Zöldségnövények termesztésének környezeti feltételei

Zöldségeskert kijelölése, előkészítése, talajmunkák, trágyázás, talajjavítás

Növényi kölcsönhatások ismerete, növénytársítások, vetésváltás előnyei

Termesztő-berendezések: növényházak, fóliaborítású termesztő-berendezések

Termesztési módok: hajtatus, korai szabadföldi termesztés, szántóföldi

tömegtermesztés

Zöldségnövények ivaros szaporítása: a magvetés helye, ideje, módja, a palántanevelés

Hajtatás eszközei, módjai, lehetőségei, feltételei, berendezései

Zöldségnövények ivartalan szaporítása: szárgumó, gyökérdugvány, sarjagyma, dughagyma, bulbilli, tőosztás

Zöldségnövények gyakoribb rovarkártevői, betegségei

Zöldségnövények ápolási munkái: növényápoló talajmunkák, öntözés, tápanyagellátás, gyomirtás, környezetkímélő növényvédelem, speciális ápolási munkák, a növények egyedi kezelése

Zöldségnövények, termésbecslése, betakarítása: a szedés idejét meghatározó tényezők, a fontosabb zöldségnövények betakarítási ideje, a szedés eszközei és módjai

Zöldségfélék árukezelése, piaci előkészítése (tisztítás, osztályozás, csomagolás), értékesítés

Zöldségnövények tárolása, egyszerű tárolási lehetőségek

Zöldségfélék házi tartósításának előkészítési feladatai a különböző tartósítási módoknak megfelelően

Zöldségmagvak, szaporítóanyagok szedése, tárolása, kezelése

Gombatermesztés alapjai

15.3.3. Fűszer- és gyógynövények termesztése

18 óra

Fűszer- és gyógynövények fogalma, hatóanyagaik

Fűszer- és gyógynövények termesztésének környezeti feltételei

Fűszer- és gyógynövények termesztésének általános feladatai: termőhely kiválasztás, vetésforgó kialakítás, talajmunkák, tápanyagpótlás, szaporítás, ápolási munkák

Hatóanyagot legnagyobb mennyiségben tartalmazó növényi rész betakarítása

Fűszer-és gyógynövények elsődleges feldolgozása (tisztítás, aprítás, fosztás, szárítás), értékesítése

15.3.4. Gyümölcsstermesztés

36 óra

Gyümölcsstermesztés jelentősége

Gyümölcsfogyasztás szerepe a táplálkozásban

Gyümölcstermő növények csoportosítása alakulás szerint (fa, bokor, cserje, félcserje, lágyszárú), termőrészek szerint (almatermésűek, csonthéjasok, héjasok, bogyósok)

Gyümölcsfák a ház körül

Gyümölcstermő növények szaporítása, telepítése, a telepítés helyének megválasztása

Gyümölcsösök koronaformái

Gyümölcsösök gyakoribb rovarkártevői, gombabetegségei

Ápolási munkák a gyümölcsösben: a fiatal fák gondozása, a termő fák gondozása, ritkító és ifjító metszések, a gyümölcsösök trágyázása, talajművelése, környezetkímélő növényvédelme, öntözése

Hullott gyümölcs hasznosítása

Termésbecslés

Gyümölcsszüret: a szedés időpontjának meghatározása, a szedés módja és eszközei

Gyümölcsmanipulálás: válogatás, osztályozás, csomagolás, szállítás, értékesítés, tárolás

Gyümölcsfélék házi tartósításának előkészítési feladatai a különböző tartósítási módoknak megfelelően

15.3.5. Szőlőstermesztés

45 óra

Szőlőstermesztés szerepe, a szőlő fogyasztása, a bor szerepe az étkezésben,

vendéglátásban, a kulturált borfogyasztás

Termőtájak, borvidékek, bortermő helyek, hegyközségek

Szőlőfajták csoportosítása, házi-kerti csemege és borszőlő fajták

Szőlő gyökér és hajtásrendszere, a szőlőtőke életműködése

Szőlő szaporítása, szőlőültetvények létesítése, a telepítés helyének megválasztása

Hagyományos tőkeformák (fej stb.), korszerű tőkeművelési módok (magas kordon, ernyő, egyes függöny)

Metszés ideje, eszközei, módjai (alakító metszés, termőszőlő metszése)

Szőlő gyakoribb rovarkártevői és gombabetegségei

Szőlőápolási munkák: zöldmunkák, talajápolás, trágyázás, környezetkímélő növényvédelem, öntözés

Szőlő termésbecslése, betakarítása: szüreti előkészületek, az időpont meghatározása, szervezési feladatok

Csemege-szőlő szedése, osztályozása, csomagolása, tárolása, értékesítése

Borszőlő szüretelése, osztályozása, szállítása, feldolgozása

Borkészítés feladatai, fehér- és vörösborkészítés, egyszerű pinceműveletek, borkezelés

Áru előkészítés, értékesítés, palackozás, címkézés

15.3.6. Dísznövénytermesztés

45 óra

Kertek tervezésének alapelvei: építészeti, természeti, környezeti adottságok (éghajlat, táj, talaj, lakókörnyezet), igények, képességek, lehetőségek, a célmeghatározás fontossága

Lakókörnyezet kerttípusai: lakókert, hagyományos falusi kert, virágoskert, előkert, haszonkert, pihenőkert, díszkertek (francia, angol, mediterrán, japán, tető, sziklakert)

Dísznövények csoportosítása, termesztési helyük (termesztő-berendezések, termesztő-edények, közegek)

Ismertebb egynyári, kétnyári, évelő dísznövények, a szaporítás feladatai

Virágágyak, pihenőkert, utak melletti területek beültetése és ápolása

Díszfák, díszcserjék (lombhullató díszfák, díszcserjék, örökzöldek,) gyümölcstermő cserjék fajtái, telepítésük, gondozásuk

Ismertebb szobai dísznövények szaporítása, ápolása

Kerti gyep létesítése és ápolása

Lakás díszítése: élővirág, szárazvirág, zöldek felhasználása, a virágkötészet anyagai, eszközei, a virágrendezés elvei

15.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A Kertművelés, kertészeti termékfeldolgozás elméleti tantárgyat elsősorban mezőgazdasági vagy külön kertészeti szaktanteremben célszerű oktatni, ahol a környezet is motiválja a tanulókat. A teremben a bemutatóanyagok (preparátumok, képek, metszetek, térképek stb.) elhelyezése mellett a természetes alapanyagokkal történő díszítés mutassa be a lakásban, a vendéglátóhelyen alkalmazható formákat.

15.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

15.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Szoros koncentráció a gyakorlattal, széleskörű szemléltetés (diaképek, videofilmek, herbáriumok, maggyűjtemények) felhasználásával

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			X	
1.2.	elbeszélés			X	

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.3.	kiselőadás			X	
1.4.	megbeszélés			X	
1.5.	szemléltetés			X	
1.6.	projekt		X	X	
1.7.	kooperatív tanulás		X		
1.8.	házi feladat	X	X		

15.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Kertészeti haszon-, és gyomnövénygyűjtemény, maggyűjtemény készítése

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport	bontás	Osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása				X	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X		X		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X				
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X				
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X		X		

Sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-	bontás	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	X	X		
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	X	X	X	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	X			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	X			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	X	X		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			X	

15.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

16.1. A tantárgy tanításának célja

Az állattartás, állati termékfeldolgozás tantárgy tanításának célja elméleti alapokat adni a mezőgazdasági gazdaasszony, falusi vendéglátó tevékenységhez kapcsolódó állattartási és elsődleges termék-feldolgozási feladatok tudatos, környezetkímélő és higiénikus elvégzéséhez.

Az állattartási technológiai feladatok végrehajtásához, az állattartási eszközök szakszerű használatához, az állatokkal való bánásmódhoz, az állatvédelmi szabályok betartásához szükséges megismerni a haszon- és hobbiállatok szervezetének felépítését, élettani működésének alapjait, tartási, takarmányozási, szaporítási, gondozási módjait.

Cél elérni, hogy a mezőgazdasági gazdaasszony, falusi vendéglátó tevékenységében össze tudja hangolni az állattartást a környezetvédelemmel, a rendezett környezettel, az egészséges és hagyományos táplálkozással. Tudatosítani kell, hogy az állati termék előállítása, feldolgozása, értékesítése gondos, fegyelmezett munkát, a higiéniai követelmények szigorú betartását követeli meg.

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az állattartási, de különösen a feldolgozási tevékenység során a tanult környezet- és munkavédelmi, higiéniai, élelmiszerlárolási, főzési előírások szigorú betartását kell megkövetelni, a balesetek, fertőzések elkerülése érdekében.

16.3. Témakörök**16.3.1. Állattartási alapismeretek****28 óra**

Haszon- és hobbiállatok fogalma, fajtái

Ökológiai gazdálkodási lehetőségek az állattartásban

Állatvédelem és állatjóléti ismeretek, az állatok elhelyezésének kényelmi

feltételei

Emlősállatok és a madarak testtájai

Emésztés jellemzői emlősállatoknál és madaraknál

Szaporodás jellemzői emlősállatoknál, madaraknál

Takarmányok csoportjai, jellemzőik

Takarmányok tartósítása, tárolása

Egészséges és a beteg állat viselkedése, jellemzői

Állattartás higiéniai követelményei

Fertőtlenítőszeres és azok alkalmazása

Legyek, rágcsálók irtása, egészségügyi szabályok

16.3.2. Baromfitartás

8 óra

Baromfitartás jelentősége

Baromfi elnevezése kor, ivar, hasznosítás szerint

Baromfi legfontosabb értékmérő tulajdonságai (hús-, tojás-, toll-, májtermelő képesség)

Tyúktartás: tyúkfajták és hibridek, pecsenyecsirke, árutojás előállítása (épületek, környezetszabályozás, takarmányozás, állatgondozás)

Lúdtartás (pecsenyeliba, máj- és tolltermelés)

Kacsatartás

Pulykatartás

Gyöngytyúktartás

Galambtartás

Gyakoribb baromfibetegségek

Természetes és mesterséges keltetés

Vágás, csomagolás, hűtés

Értékesítés szabályok, lehetőségek (fő- és melléktermékek)

16.3.3. Nyúltartás

15 óra

Nyúltartás jelentősége

Nyúl elnevezése kor, ivar, hasznosítás szerint

Nyúl fontosabb értékmérő tulajdonságai

Nyúlfajták és hibridek

Nyúlelhelyezés

Nyúlszaporítás

Nyúl takarmányozása, gondozása

Gyakoribb nyúlbetegségek

Nyúlfeldolgozás, értékesítés

16.3.4. Sertéstartás

30 óra

Sertéstartás jelentősége

Sertés elnevezése kor, ivar és hasznosítás szerint

Sertés fontosabb értékmérő tulajdonságai (hústermelő képesség, szaporaság, malacnevelő képesség, egészség, ellenálló képesség)

Sertésfajták és hibridek

Sertéselhelyezés (épületek, berendezés, környezetszabályozás, trágyakezelés)

Sertés szaporítása (ivarzás, pároztatás, termékenyítés, vemhesség, fialás)

Sertés takarmányozása, hizlalási módok

Sertésgondozás

Gyakoribb sertésbetegségek

Sertésértékesítés (szerződések, elősúly számítása, szállítás)

Sertés elsődleges feldolgozása (kábitás, vágás, véreztetés, perzselés, mosás, bontás, húsipari elnevezések)

16.3.5. Lótartás

45 óra

Lótartás célja, gazdasági, sport jelentősége

Ló elnevezése kor, ivar és hasznosítás szerint

Lófajták

Ló-bírálat, testalakulás és teljesítőképeség közötti összefüggés

Ló-elhelyezés, - tartás, - takarmányozás

Ló-szaporítás (fedeztetés, vemhesség, ellés, újszülött állat és kanca ápolása)

Ló-használat, lovas idegenforgalom

16.3.6. Szarvasmarha és juhtartás

90 óra

Szarvasmarhatartás jelentősége

Szarvasmarha elnevezése kor, ivar és hasznosítás szerint

Szarvasmarha fontosabb értékmérő tulajdonságai (ellenálló képesség, termékenység, szaporaság, tej-, hústermelő képesség)

Kettős hasznosítású, tejtermelő, húshasznosítású fajták

Szarvasmarha elhelyezése, gondozási feladatai

Szarvasmarha szaporítása (pároztatás, vemhesség, ellés, ellés körüli teendők)

Borjú és üszőnevelés

Húshasznú marha tartása, borjú, növendékbika, üsző, selejt marhák feljavítása

Tejtermelő tehenek tartása, takarmányozása, gondozása, fejése

Tejösszetétel, érzékszervi vizsgálat

Elsődleges tejfeldolgozás, tejértékesítés

Vágásra történő leadás előkészítése, szállítás

Gyakoribb szarvasmarha betegségek

Juhtartás jelentősége

Juh elnevezése kor, ivar és hasznosítás szerint

Juh fontosabb értékmérő tulajdonságai

Juhfajták és hibridek

Juhtartási sajátosságok (hús-, tej- és gyapjútermelés, elhelyezés, szaporítás, takarmányozás)

Gyakoribb juhbetegségek

Juhelőkészítés vágásra, az értékesítés lehetőségei

16.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az Állattartás, állati termékfeldolgozás elméleti tantárgyat elsősorban mezőgazdasági vagy állattartási szaktanteremben célszerű oktatni, ahol a környezet is motiválja a tanulókat. A teremben az állattartással kapcsolatos bemutatóanyagok (preparátumok, képek, metszetek stb.) elhelyezése mellett célszerű külön helyet biztosítani a tanüzemben, egyéb gyakorlati munkahelyeken történő tanulói tevékenység, szakmai versenyeken elért sikerek, kiemelkedő események bemutatására.

Javaslat a tantárgy témaköreinek évfolyamok közötti megosztására:

Témakörök	Három évfolyamos oktatás közismereti képzéssel				Két évfolyamos oktatás közismereti képzés nélkül		
	1. év	2. év	3. év	Összesen	1. év	2. év	Összesen

Heti óraszám	0,5	1	1	2,5	1,5	1	2,5
Állattartási alapismeretek	14			14	14		14
Baromfitartás	4	16		20	20		20
Nyúltartás		6		6	6		6
Sertéstartás		14	4	18	14	4	18
Ló tartás			8	8		8	8
Szarvasmarha és juhtartás			20	20		20	20
Összes évi óraszám	18	36	32	86	54	32	86

16.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

-

16.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Gyakorlattal szoros koncentráció, hatékony (lehetőleg kiscsoportos) szemléltetés

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			X	
1.2.	elbeszélés			X	
1.3.	kiselőadás			X	
1.4.	megbeszélés			X	
1.5.	szemléltetés			X	
1.6.	projekt		X	X	

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.7.	kooperatív tanulás		X		
1.8.	házi feladat	X	X		

**16.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói
tevékenységformák (ajánlás)**

Tanár által irányított ismeretgyűjtő, megfigyelő, elemző, rendszerező, értékelő
tevékenység.

Sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport	bontás	keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása				X	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X	X			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X				
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X				
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X	X			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	X	X			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	X	X	X		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló					

Sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-	bontás	
	tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	X			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	X			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	X	X		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			X	

16.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

17.1. A tantárgy tanításának célja

A mezőgazdasági termelés és feldolgozás gyakorlati tantárgy a tanulókat felkészíti az elméletben elsajátított ismeretek tudatos gyakorlati alkalmazására.

A mezőgazdasági gazdaasszony munkaköréhez kapcsolódóan a ház körül, a családi gazdaságban vagy üzemi viszonyok között, saját felhasználásra és értékesítési célra termelői tevékenységet folytat. Feladatát önállóan, illetve irányítás mellett végzi.

A tantárgy tanításának célja képessé tenni a tanulókat a konyhakertben, dísz- és lakókertben önálló kertkialakítási, - művelési, - gondozási tevékenységre, a családi gazdaság vagy mezőgazdasági kistermelés kertészeti ágazataiban a részfeladatok szakszerű, környezetkímélő végrehajtására. Tudják a megtermelt kertészeti termékeket közvetlenül, vagy feldolgozás után hasznosítani, értékesítésre előkészíteni.

Az állattartási gyakorlatok célja az elméleti ismeretekre alapozva olyan készségek kialakítása, melyek birtokában a végzettek képesek a haszon- és hobbiállatok körüli ápolási, gondozási, szaporítási, elsődleges termék-feldolgozási, értékesítési teendőket önállóan, szakszerűen ellátni. A feladatokat balesetmentesen, környezetkímélő, de helyi hagyományokat figyelembe vevő módon, az állategészségügyi, állatvédelmi és a higiéniai előírások betartásával végezni.

A falusi vendéglátói tevékenység során képesek legyenek a vendégeknek bemutatni a gazdaságot, egyszerűbb feladatok esetén a közös munkát balesetmentesen irányítani, megszervezni.

17.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A mezőgazdasági gyakorlati tevékenységek végzéséhez fel kell használni a kapcsolódó szakmai elméleti tárgyak tananyagaiban megszerzett ismeretek mellett a természetismeretben tanultakat, építeni lehet a matematikai ismeretekre. A szakmai lehetőségeket felhasználva konkrét gyakorlati példákon keresztül kell segíteni a számolási készség fejlesztését (vetőmagszükséglet, termés mennyiség, takarmányszükséglet, százalékszámítás stb.).

A szakmai tárgyak közül a Családellátás, - gondozás, az Élelmiszerek, táplálkozási, ételkészítési alapismeretek tantárgy, valamint a Lakókörnyezet kialakítás ismeretei, a Napi tevékenységek gyakorlata előkészíti, segíti a zöldség- és gyümölcs termesztési feladatok megvalósítását, mivel a tanulók közvetlenül érzékelhetik a megtermelt minőségi áruk felhasználásának fontosságát.

17.3. Témakörök

17.3.1. Zöldségtermesztés

160 óra

Zöldségnövény és magismeret

Zöldségtermesztés gépeinek, eszközeinek megismerése, használatának gyakorlása

Termesztő berendezések megismerése

Fóliasátor felállítása: kitűzés, bordák elhelyezése, fólia felhúzása, rögzítése

Csapadékmennyiség mérése, talajvizsgálatok előkészítése, szervezése

Alap és fejtrágyázás végzése

Talaj-előkészítés szabadföldi magvetéshez, palántaültetéshez

Termesztő berendezések talajának előkészítése

Vetőmag vizsgálat (tisztaság, csírázóképeség)

Magvetés szaporító ládába, tápkockába, cserépbe, növényágyba

Palánta-nevelés, tűzdelés

Szabadföldi ágyások, utak kijelölése, jeltáblázás

Magvetés helybe: a vetés idejének, módjának meghatározása

Vetőmag és palántaszükséglet kiszámítása

Palánta ültetése állandó helyre (fóliaház, üvegház, szabadföld)

Növényápolási munkák (gyomirtás, öntözés, fejtrágyázás, speciális növényápolási munkák) végzése

Kár- és kórképek felismerése, a kártétel felmérése

Környezetkímélő védekezési eljárások alkalmazása

Biotermesztési gyakorlati munkák

Termésbecslés

Hajtatott zöldségek szedése, tisztítása, osztályozása, csomagolása, értékesítése

Szabadföldi zöldségfélék szedése, előkészítése, értékesítése, tárolása

Zöldségfélék feldolgozásának előkészítő műveletei

17.3.2. Fűszer- és gyógynövények termesztése

32óra

Fontosabb fűszer- és gyógynövények ismerete

Termesztési műveletek: talaj-előkészítés, trágyázás, vetés vagy ivartalan szaporítás, ápolás

Betakarítás, szárításra előkészítés, szárítás, morzsolás, csomagolás, értékesítés

17.3.3. Gyümölcstermesztés

58 óra

Gyümölcstermő növények részei, termőrészek felismerése

Házi-kerti gyümölcstermesztés gépeinek, eszközeinek megismerése, használatuk gyakorlása

Oltás, szemzés, dugványozás, bujtás

Gyümölcsfák, bokrok ültetése

Őszi, téli munkák a gyümölcsösben

Termő fák metszése, gondozása, fiatal fák ápolása (hajtásválogatás, zöldmetszés, gyümölcs-ritkítás, talajtakarás, öntözés, sebkezelés)

Kár- és kórképek felismerése, a kártétel felmérése

Környezetkímélő védekezési eljárások alkalmazása

Termésbecslés

Bogyós gyümölcsök szedése, osztályozása, piaci előkészítése, értékesítése

Almagyümölcsűek szedése, válogatása, osztályozása, piaci előkészítése, értékesítése

Csonthéjas gyümölcsök szedése, osztályozása, piaci előkészítése, értékesítése

Gyümölcsök feldolgozásra, tartósításra előkészítése

17.3.4. Szőlőtermesztés

32 óra

Szőlőnövény részei

Gyökerez oltványok előállítása és minősítése

Szőlőültetés

Hazánkban alkalmazott támaszrendszerek

Tőkeápolási eljárások

Hagyományos és korszerű tőkeformák alakító és termőre metszése

Szőlő zöldmunkái (hajtásválogatás, kötözés, ritkítás)

Legfontosabb kár-és kórképek felismerése

Környezetkímélő védekezési eljárások alkalmazása

Termésbecslés

Csemegeszőlő szedése, áruvá készítése, tárolása, értékesítése

Borszőlő szedése, feldolgozása, szüreti előkészületek

Egyszerű pinceműveletek végzése, kisüzemi palackozás

Fontosabb bortípusok felismerése

17.3.5. Dísznövénytermesztés

32 óra

Szabadföldi dísznövények felismerése

Díznövények szaporítása és az ehhez szükséges eszközök megismerése

Kertek, kerti utak, gyermek játszóhelyek kijelölése

Földkeverékek készítése, kész földkeverékek felhasználása

Magvetési módok

Tűzdelés

Ápolási munkák a palántanevelés idején

Virágágak készítése

Lágyszárú növények kiültetése és ápolása

Hagymás-gumós növények telepítése, ápolása

Díszfák, díszcserjék, gyümölcstermő cserjék ültetése, ápolása

Kerti gyep telepítése, gondozása, eszközeinek használata

Cserepes díznövények megismerése, ápolási munkák

Csokorkötés, ajándékdíszítés élő virág felhasználásával

Asztal-, teremdíszítés élő virág, egyéb díszítő anyagok felhasználásával
(ünnepi, hagyományos)

Virág a lakásban: vágott, száraz, cserepes virágos és zöld növények gondozása

17.3.6. Általános állattartás, higiénia

40 óra

Állatokkal való bánásmód, az állatok megközelítése, megfogása, hajtása

Állatok testtájainak bemutatása, gyakorlása (emlősállat, baromfi)

Állati szervezet megismerése boncolás útján (nyúl, baromfi)

Istálló mikroklíma vizsgálat

Egészséges és a beteg állat felismerése (életjelenségek, mozgás, viselkedés, testtartás, táplálkozás, kültakaró)

Takarítás, fertőtlenítési feladatok végrehajtása (tisztító és fertőtlenítő szerek megismerése, oldatok készítése, állatok, épületek, berendezések, utak, eszközök fertőtlenítése, tisztítása)

Legyek, rágcsálók irtása, egészségügyi szabályok alkalmazása

17.3.7. Takarmányozás

30 óra

Különböző takarmányok, tápok felismerése, minősítése

Takarmány előkészítés (darálás, keverés, szeletelés, szecskázás, párolás, áztatás, főzés), tárolás, tartósítás

Takarmány kiadagolás különböző korú, ivarú, hasznosítású állatoknak

17.3.8. Baromfi- és nyúltartás

50 óra

Baromfifajok, fajták, hibridek és azok tojásainak ismerete

Baromfikeltetőben folyó munka megismerése (összehasonlítás a természetes keltetéssel)

Előkészületek a napos baromfi fogadására

Baromfitartás berendezéseinek megismerése, kezelése (önitatók, önetető, tojásgyűjtők, takarmányadagolók)

Árutojást termelő állomány napi munkáinak gyakorlása (napirend szerinti munkavégzés, eszközök, berendezések használata, működtetése)

Brojlercsirke nevelés napi munkáinak gyakorlása

Pulyka-, lúd-, kacsatartó telep munkájának megtekintése, a helyi adottságokat figyelembe véve részvétel a munkában

Nyúltartás berendezéseinek megismerése, nyúltartási munkák gyakorlása

Baromfiszállítás munkáiban közreműködés

Áruértékesítés

17.3.9. Hobbiállatok gondozása

32 óra

Hobbiállatok faji sajátosságai

Hobbiállatfajok gyakoribb fajtái, azok tulajdonságai

Kutya, macska ápolása, gondozása, takarmányozása

Egyéb hobbiállatok gondozása, etetése

Betegség tüneteinek felismerése

17.3.10. Sertéstartás

50 óra

Sertés küllemi megítélése, sertésfajták és hibridek felismerése

Különböző korosztályú sertés testtömegének megállapítása becsléssel, mérlegeléssel

Ivarzó állat felismerése, a termékenyítés idejének megállapítása, természetes termékenyítés

Fialásra való előkészület (elletőhely kialakítása, személy, eszköz biztosítása, részvétel, segítség az ellés levezetése során)

Újszülött malac ápolása, gondozása, az anya ellátása

Sertéstartási napi munkák gyakorlása (napirend szerinti munkavégzés, eszközök, berendezések használata, működtetése, önitatók, önetetők használata, feltöltése)

Közreműködés a sertés értékesítési (szállítási) feladatainál

Sertésvágás (a testtájak és a húsipari elnevezések megfeleltetése)

17.3.11. Lótartás

22 óra

Lótenyésztő, lótartó gazdaság tanulmányozása

Lóápolás és gondozás, takarmányozás, itatás gyakorlása

Istállógondozás

Lovas idegenforgalom, sportlótartás tanulmányozása

17.3.12. Szarvasmarha és juhtartás

58 óra

Szarvasmarhatartó gazdaság munkáinak gyakorlása (borjúnevelőben és tehénistállóban napirend szerinti munkavégzés, eszközök, berendezések működtetése)

Juhászati munkák tanulmányozása, gyakorlása

Fejőgép napi és időszakos tisztítása, karbantartása, szét- és összeszerelése

Gépi fejés végrehajtásának gyakorlása

Tej, sajtüzem látogatása

Tejvizsgálat (a tej érzékszervi elbírálása)

Tej elsődleges feldolgozása

17.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A Mezőgazdasági termelés és feldolgozás gyakorlatait elsősorban tanüzemben, tangazdaságban ajánlott megszervezni.

Amennyiben a gyakorlati tanterület nem alkalmas valamely téma bemutatására, gyakorlására, akkor olyan külső munkahelyen (környező gazdaságokban, családi gazdaságokban, egyéni vállalkozóknál vagy mezőgazdasági kistermelőknél) kell a mezőgazdasági gyakorlatot lebonyolítani, ahol a hiányzó feltételek biztosítottak.

Az összefüggő gyakorlatok helyszíne a tangazdaság, de célszerű a gyakorlati idő egy részére a tanulókat külső munkahelyekre is kihelyezni.

A gyakorlati helyszíneket úgy kell kialakítani, illetve megkeresni, hogy a tanulóknak lehetőségük legyen valamennyi kötelezően előírt feladat megismerésére, gyakorlására.

15.5 A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

15.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

A csoportbontásban szervezett gyakorlatokon az ismerettől a munkáltató gyakorlatig egymásra épüljenek a feladatok. Biztosítani kell a szakmai fogások bemutatását, a megfigyelés lehetőségét, az egyéni begyakorlást, az önálló termelőmunka végzését, megkövetelve a munkahelyi rend és fegyelem betartását, a baleset- és környezetvédelmi szabályok tudatos alkalmazását. Az ellenőrzés a munkáltató jellegű, manuális feladatokra irányuljon (hibás munkamozdulatok javítása, minőség és teljesítmény).

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	X	X		(a kerettanterv 3-4. oldalán szereplő a tantárgy gyakorlati oktatása során használatos eszközök)
1.2.	megbeszélés	X	X		
1.3.	szemléltetés	X	X		
1.4.	bemutató	X	X		
1.5.	gyakorlás	X	X		

**15.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói
tevékenységformák (ajánlás)**

Gyakorlati naplóvezetés, ügyelet, a kertészeti gyakorlatokhoz haszon- és gyomnövénygyűjtemény, maggyűjtemény készítés.

Sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-	bontás	Osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					(a kerettanterv 3-4. oldalán szereplő a tantárgy gyakorlati oktatása során használatos eszközök)
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	X		X		
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	X		X		
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	X		X		
2.	Csoportos munkaformák körében					
2.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással			X		
3.	Gyakorlati munkavégzés körében					
3.1.	Műveletek gyakorlása	X		X		
3.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	X		X		
4.	Üzemeltetési tevékenységek körében					
4.1.	Géprendszer megfigyelése adott szempontok alapján	X		X		
4.2.	Üzemelési hibák szimulálása és			X		

	megfigyelése				
5.	Vizsgálati tevékenységek körében				
5.1.	Anyagminták azonosítása	X			
5.2.	Tárgyminták azonosítása	X			

15.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

Összefüggő szakmai gyakorlat

OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

1/9. évfolyamot követően 70 óra

2/10. évfolyamot követően 105 óra

3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	Tantárgyak/Témakörök
11033-12 Család- és háztartásellátás	Család- és háztartás ellátási gyakorlat
	Konyhai munkák, ételkészítési gyakorlatok
	Lakókörnyezet gondozási és ruhaápolási gyakorlatok
	Ápolási, gondozási gyakorlatok
11036-12 Napi tevékenységek	Napi tevékenységek gyakorlata
	Saját termelésű termékek feldolgozása, tartósítása
11037-12 Falusi vendégfogadás	Vendéglátás, vendégfogadás gyakorlat
	Vendéglátás általános gyakorlata
	Falusi vendégfogadás sajátosságai

	Programok, gyermekprogramok szervezése
11039-12 Mezőgazdasági termelés és feldolgozás	Mezőgazdasági termelés és feldolgozás gyakorlat
	Zöldségtermesztés
	Fűszer- és gyógynövények termesztése
	Gyümölcstermesztés
	Dísnövénytermesztés
	Baromfi- és nyúltartás
	Sertéstartás

11033-12 Család- és háztartásellátás

a 9. évfolyamot követően

Család- és háztartás ellátási gyakorlat tantárgy

Témakörök

Konyhai munkák, ételkészítési gyakorlatok

Ételkészítési munkák idényjellegű nyersanyagok felhasználásával

Gondozási gyakorlatokhoz kapcsolódó élelmiszerellátási feladatok

Higiéniai és munkavédelmi követelmények betartása

Lakókörnyezet gondozási és ruhaápolási gyakorlatok

Külső környezet gondozása: udvar, játszóhelyek, étkezési-, dohányzó- és pihenőhelyek, sütő-, főzőhelyek, gazdasági épületek és azok környékének takarítása, környezetének gondozása

Munkavédelmi- környezetvédelmi követelmények betartása

Ápolási, gondozási gyakorlatok

Elsősegélynyújtás gyakorlása

Kisgyermekkel való foglalkozás

Házi gondozási feladatok segítése

Idősek, betegek közösségi támogatásában történő közreműködés

Higiéniai követelmények betartása

11039-12 Mezőgazdasági termelés és feldolgozás

Mezőgazdasági termelés és feldolgozás gyakorlat tantárgy

Témakörök

Zöldségtermesztés

Aktuális zöldségtermesztési feladatok (ápolás, termésbecslés, betakarítás, eladásra előkészítés, értékesítés)

Gyümölcstermesztés

Aktuális gyümölcstermesztési feladatok (ápolás, termésbecslés, betakarítás, eladásra előkészítés, értékesítés)

Dísznövénytermesztés

Virágoskertek, gyepek nyári ápolása, gondozása, fűnyírás, vágott virág hasznosítása, virágkötészet

Baromfi- és nyúltartás

Baromfi és nyúl takarmányozása, gondozása, férőhely takarítás

Tojásgyűjtés, válogatás, értékesítés

Valamennyi tevékenység végzésénél a munka- és környezetvédelmi szabályok betartása

11036-12 Napi tevékenységek

Napi tevékenységek gyakorlata tantárgy

Témakörök

Saját termelésű termékek feldolgozása, tartósítása

Kertészeti termékek házi tartósítása (előkészítő munkák, segédanyagok számítása, beszerzése, eszközök, edények, gépek előkészítése)

Gyümölcsök télire (befőttek, dzsemek, lekvárok, gyümölcskocsonyák, -sajtok, aszalványok készítése, gyümölcsök fagyasztása)

Zöldségek télire (tartósítás hőkezeléssel, besűritéssel, sózással, savanyítással, szárítással, zöldségfélék fagyasztása)

Gyümölcs- és zöldségitalok (levek, szörpök, sűrítmények) készítése, tartósítása

Tejtermékek készítése (aludttej, tejföl, túró, gomolya, joghurt)

Baromfi és nyúlágás gyakorlása

Sertésvágás megfigyelése

Élelmezés egészségügyi, higiéniai, munkavédelmi követelmények betartása

11037-12 Falusi vendégfogadás

Vendéglátás, vendégfogadás gyakorlat tantárgy

Témakörök

Vendéglátás általános gyakorlata

Recepciós feladatok végzése

Reggeli, vacsora készítésében közreműködés

Ételféleségeknek megfelelő terítés, étel-, ital felszolgálás

Szálláshely, vendéglátóhely takarítása

Falusi vendégfogadás sajátosságai

Résztétel a virágoskert, veteményes, pázsit, pihenőkert ápolásában, a házkörül tartott állatok gondozásában, az időszerű gazdasági munkákban

Tájjellegű ételek készítésében közreműködés, terítés, felszolgálás

Szabadtűzön főzésben-sütésben közreműködés

Ismerkedés a népi kismesterségekkel (gyöngyfűzés, fafaragás, agyagozás), kisebb tárgyak készítése

Helyi hagyományon alapuló tárgyak készítése

Programok, gyermekprogramok szervezése

Közreműködés a saját gazdaságban és vendéglátó területen kívüli programok szervezésében

Ismerkedés a tájjellegű népi szokásokkal, játékokkal, népdalokkal

Gyermekfelügyelet, gyermekekkel való foglalkozás (játék, ajándékkészítés, meseolvasás, közös éneklés)

11039-12 Mezőgazdasági termelés és feldolgozás

Mezőgazdasági termelés és feldolgozás gyakorlat tantárgy

Témakörök

Fűszer- és gyógynövények termesztése

Idénymunkák a fűszer- és gyógynövénytermesztésben, szedés-gyűjtés, szárítás

Zöldségtermesztés

Aktuális zöldségtermesztési feladatok (ápolás, termésbecslés, betakarítás, eladásra előkészítés, értékesítés)

Gyümölcstermesztés

Aktuális gyümölcstermesztési feladatok (ápolás, termésbecslés, betakarítás, eladásra előkészítés, értékesítés)

Dísznövénytermesztés

Virágoskertek, gyepek nyári ápolása, gondozása, vágott virág hasznosítása, virágkötészet

Sertéstartás

Takarmányozás, gondozás, férőhely takarítás

Sertés értékesítési (szállítási) feladatoknál közreműködés

Valamennyi tevékenység végzésénél a munka- és környezetvédelmi szabályok betartása.

SZAKMAI TANTERVI ADAPTÁCIÓ

a

34 215 01

NÉPI KÉZMŰVES

(FAZEKAS SZAKMAIRÁNY)

**szakképesítés
speciális szakiskolában történő oktatásához**

látássérültek (sl) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A szakmai tantervi adaptáció

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Kormányrendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Kormányrendelet,
- a 34 215 01 Népi kézműves (a szakmairány megjelölésével) szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet,
- a szakképesítések kerettanterveit tartalmazó NGM rendelet alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 215 01

A szakképesítés megnevezése: Népi kézműves (Fazekas szakmairány)

A szakmacsoport száma és megnevezése: 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció

Ágazati besorolás száma és megnevezése: V. Képző- és iparművészet

Elméleti képzési idő aránya: 30 %

Gyakorlati képzési idő aránya: 70 %

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs.

*Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre:
Nincs*

V. A fogyatékosági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

A látássérülés meghatározása, felosztása és előfordulása

A látássérülés gyógypedagógiai meghatározásához a világ legtöbb országában, így hazánkban is az ENSZ Egészségügyi Világszervezetének (WHO) definícióját alkalmazzák. E szerint „Látássérültnek számít az a személy, akinek vízusa (látásélessége) a jobbik szemén maximális korrekcióval kevesebb, mint 6/18 (0,33), vagy látótérszűkülete 20°, vagy szűkebb.” (WHO 1996)

Mivel a fogalom meghatározása orvosi, ennek megértéséhez néhány szemészeti szakkifejezés ismerete szükséges.

A vízus, vagyis *látásélesség* a szem felbontóképességét jelölő törtszám. A nevezőben található szám az adott jel ép látással történő felismeréséhez szükséges távolság. A számlálóban pedig az a távolság szerepel, ahonnan a vizsgált személy ugyanazt a jelet felismeri. Ezek alapján a 18/18, vagy 20/20 1,0, ami az ép szem vízusa. (Magyarországon a 20/20 mérőszámot használjuk az ép látásélesség jelölésére). Ha a személy csak 2 méterről ismeri fel a 20 méterről is felismerhető jelet, akkor vízusa 0,1.

A meghatározásban szereplő jobbikszem azt jelenti, hogy a jobban látó szem látásélessége számít kritériumként. A gyakorlatban tehát, ha valakinek az egyik szemén a vízusa 0, de a másik szemén 0,33 feletti, akkor még nem számít látássérültnek. A maximális korrekció a szemüveggel történt látásélességre utal. Ezek alapján, ha egy rövidlátó személy látásélessége 0,3 alatti, de szemüveggel javítható, akkor szintén nem alkalmazható rá a látássérült kifejezés.

A gyógypedagógiai célú terápiában és a rehabilitációban nem lehet ilyen mereven kezelni a határértékeket. Gyakran olyan gyermekeknek vagy felnőtteknek is szüksége lehet speciális segítségre, akik a fenti kategória szoros értelmezésébe nem tartoznak bele. Ezért látássérültnek számít az az egyén is, akinek a vízusa jobb, mint 0,33, de a látását veszélyeztető szembetegsége van — vagyis bizonyos fizikai megterhelés hatására romolhat az állapota —, vagy szembetegsége progrediáló. Az előző esetben a gyógypedagógus feladata, hogy a hirtelen látásromlást megelőzze, az utóbbiban pedig az, hogy a személyt felkészítse az elkerülhetetlen látásromlás okozta eltérő érzékelési módokra, az érzékszervi áthangolódásra.

Ezek az adatok azonban csak a látásélességre vonatkoznak, vagyis arra, hogy mennyivel nagyobb az a jel, amit adott távolságról felismernek, mint, amit a teljes látással fel lehet ismerni. (Ez úgy is megfogalmazható, hogy mennyivel közelebb kell menniük a látnivalóhoz, hogy azt felismerjék.)

Az egyének látóképessége közötti különbségek másik forrása, hogy a különböző szembetegségek, öröklött, vagy szerzett elváltozások a bonyolult látószerv más-más részeit érinthetik. Ennek megfelelően más látási funkciók is sérülhetnek az látásélesség mellett, melyek a perifériás térlátás, a centrális látótér, a kontrasztérzékenység, a szemmozgások, a színlátás, a fényhez és sötéthez történő adaptáció területén jelenthetnek nagyfokú károsodást.

Perifériás látótérszűkületet sokféle szembetegség okozhat akár úgy is, hogy az éleslátás nem károsodik. Az ép perifériás látótér alul 70° , felül 50° , temporálisan (halánték felől) 90° , nazálisan (orrnyereg felől) 60° . Ha valakinek csak 20° -os a látótere, akkor azt csőlátásnak nevezik. Természetesen a körkörös látótérszűkület mellett egyéb látótér-károsodások is lehetnek, pl. foltszerű látótérszigetek, vagy a látótér egyik felét érintő látótérkiesés. A perifériás térlátás leginkább a közlekedés-tájékozódás képességére hat ki negatívan. Sok esetben ezek a fiatalok hosszú fehér bottal, vagy vakvezető kutyával közlekednek, miközben vizuális úton olvashatnak és írhatnak.

A *centrális látótér károsodása* általában azt jelenti, hogy az éleslátás helyén az illető homályosan lát, vagy egy fekete folt takarja el azt. Ezekben az esetekben az a hely, ahová a személy néz (fókuszál), nem látható, vagy nem jól látható számára, viszont ha az objektum mellé-, fölé-, vagy alánéz, akkor az inger, ha nem is túl élesen, de láthatóvá válik. Ilyenkor a pedagógus azt tapasztalja, hogy a tanuló nem az arcába, szemébe néz, hanem mellénéz. Ezt semmiképp sem szabad az udvariatlanság jelének tekinteni. Ugyanez a tanuló olvasásnál, írásnál és a közeli látást igénylő tevékenységeknél is ugyanígy jár el, néha a fejét is elfordítja, tehát szokatlan pózban tartja.

A *kontrasztérzékenység sérülése* esetén a személy csak azokat a vizuális ingereket tudja felismerni, amelyek a háttérüktől nagymértékben eltérnek, tehát magas kontrasztúak. Legmagasabb kontrasztot a fehér alapon a fekete szín (vagy fordítva) ad. A

kontrasztlátás akár úgy is sérülhet, hogy az illetőnek a vízusa (látásélessége) magasabb, mint a látássérülés felső határértéke. Ha valaki alacsony kontrasztú ingereket nem érzékel, akkor az arcfelismerés még egészen közélről sem lehetséges számára. Gyakran a nyomtatott szöveget azért nem tudja elolvasni, mert az írás újrahasznosított papírra készült, vagy a fénymásolat rossz minőségű. Ezekben az esetekben a nagyítás nem jelent segítséget, de a kontrasztfokozásra alkalmas elektronikus nagyítókészülékek már igen.

A szemmozgások sérülése leggyakrabban az önkéntelen szemtekerezgés (nystagmus) formájában jelentkezik, amely a fixálást nehezíti. A szemmozgást a személy nem tudja akaratlagosan szabályozni és stressz esetén a mozgás erősödhet.

A színlátás sérülése különböző színekre, vagy az összes színre kiterjedő színvaktságot jelent, amely gyakran nem jár együtt más látási funkciók sérülésével, tehát akár ép éleslátás mellett is fennállhat. Sok ember megtanulja a szürke árnyalatai alapján beazonosítani a színeket. Ha erre a tanuló nem képes, akkor más jelzésekkel (pl. a színek rövidítése) is elláthatjuk a tárgyakat.

A sötéthez való alkalmazkodás, vagy sötétadaptáció zavara esetén a fényes, jól megvilágított helyiségből egy alacsonyabb fényerősségű helyiségbe érve a tanuló percekig nem lát semmit, sőt olyan súlyos sérülés is előfordulhat, hogy már szürkületi viszonyok között is problémái lesznek. Ezt nevezzük szürkületi vakságnak, amely a környezet adaptációjával könnyen orvosolható: akár a helyiség megvilágításával, vagy egy zseblámpa használatával a probléma megszűnik.

A fényadaptációs zavar azt jelenti, hogy a személy számára már az átlagos fényesség is zavaró, mert káprázást okoz és nagymértékben rontja a láthatóságot. A túlzottan fényérzékeny, fotofóbiás tanuló kezével eltakarja a fényt, hunyorog, vagy teljesen behunyja a szemét. Számára nagyon fontos, hogy az osztályteremben az ablaktól távol és háttal ülhessen, valamint az is, hogy fényvédő szemüveget viseljen.

A látássérülés kifejezés több, nevelési és rehabilitációs célból eltérő igényű csoportot takar. A látássérülés felosztása országonként igen eltérő. A hazai felosztás a látássérülés 3 csoportját különbözteti meg:

1. Vakság esetén fényérzés nincs
2. Aliglátás esetén a vízús kevesebb 0,1-nél, és három alcsoportot tartalmaz
 - a.) fényérzékelésnél a vízús nem mérhető: jellemzője a halló-tapintó típusú tanulás, a közlekedésben-tájékozódásban a fényingerek támpontként való felhasználásával;
 - b.) nagy tárgy-látás (vízus $< 0,04$): a felső határértéken lévők különleges optikai és/vagy elektronikus eszközökkel képesek a síkírás olvasására, de a többségük Braille-olvasó; látásukat a mindennapi életben felhasználhatják, bár alapvetően a tapintásuk és a hallásuk segíti őket az információszerzésben;
 - c.) ujjolvasás (vízus: $0,04 - 0,1$): látásuk elegendő a síkírás-olvasás optikai és/vagy elektronikus segédeszközökkel történő elsajátításához, de mind az oktatásban, mind a rehabilitációban más érzékszerveikre is kell támaszkodniuk;
3. Gyengénlátás: a vízús $0,1 - 0,3$ közötti: a látás marad a vezető érzékelési csatorna, az oktatásban és a rehabilitációban is a látás maximális kihasználására kell törekedni.

A látássérült tanulók sajátos nevelési igényei

Vak tanulók

A vakság alapvetően befolyásolja a mozgásállapotot, tájékozódási és közlekedési funkciókat, a mindennapos és a megismerő tevékenységeket. A vak tanulók nevelésének-oktatásának speciális feladata a mozgás és tájékozódás fejlesztése, a tapintásra és hallásra épített fogalomalkotás feltételeinek megteremtése, a sérülés másodlagos kihatásainak korrekciója, ill. megelőzése.

Az oktatásban sokféle speciális eszközt és módszert alkalmazunk. A kultúrtechnika speciális eszköze a hat pontból álló tapintható Braille-rendszer. A két oszlopban lévő hat pont kombinációiból állíthatók elő az egyes betűk. A pontok helyi értékét számmal jelöljük, bal oldalon találhatók felülről lefelé haladva az egyes, kettes és hármas

pontok, jobb oldalon pedig a négyes, ötös és hatos. A magyar Braille-írás jellegzetessége, hogy a nagyszámú fonéma jelölésére sok szimmetrikusan elhelyezkedő pontkombinációt tartalmaz (ún. tükörképbetűk, pl. a-á, h-j, e-i, é-í, n-ny stb.) és hogy a kétjegyű betűket egy jellel ábrázolja.

A vak tanulók információszerzésében egyre inkább preferált eszköz a számítógép és a digitális tananyag. A számítógépet alapvetően kétféle módon használják a vak emberek: vagy a beszélő, más néven képernyőolvasó programmal, vagy a Braille kijelző készülékkel.

A tanuló tájékozódási képességének fejlesztését az erre a feladatra speciálisan kiképzett mozgás-tájékozódás trénerok végzik. Azonban minden vak embernek szüksége van bizonyos helyzetekben látó kísérőre. A segítségadás módja igen fontos, néhány alapvető technikát érdemes a látó személynek elsajátítania, hogy a balesetek még kísérés esetén is megelőzhetőek legyenek:

- mielőtt a látó személy a tanulónak segítene, mondja meg a nevét, kérdezze meg, hogy valóban szüksége van-e segítségre, hova szeretne eljutni;
- kérje meg a tanulót, hogy karoljon belé, vagy fogja meg könyökét
- a kísérő egy lépéssel előbb haladjon a fiatal előtt, így mozdulataival is előre jelezheti az iránybeli változást, sose tolja maga előtt a vak személyt;
- a kísérő szóban is jelezze a felmerülő akadályokat (lépcső, járdaszegély, küszöb, padok, székek, stb.), ezek előtt egy pillanatra álljon meg;
- olyan akadály közeledtével, ahol egymás mellett nem férnének el, a kísérő könyökének hátramozgatásával irányítsa a tanulót a háta mögé;
- ülőhelyre kísérés esetén a látó személy vezesse a vak tanuló kezét az ülés támlájára, ez elegendő segítség, ne nyomja le a személyt a székre;

A szakiskolába újonnan érkező vak diáknak időre és látó segítségre van ahhoz szüksége, hogy megismerje a teret. Érdemes megmutatni, hogy hol találhatóak a különböző szaktantermek, a mosdó, vagy az étkező, ezek megtalálásához egyrészt meg kell nevezni az irányokat és a távolságot (pl. „10 méter után kell balra fordulnod, hogy a tanáriba eljuss”). Másrészt támpontokat kell adni, melyek lehetnek akár a

padló egyenetlenségei, vagy jellegzetes szagok (pl. étterem) és hangok (italautomata zúgása).

A vak tanulók számára is nagyon fontos a rendszeres testmozgás, a testnevelés órán való aktív részvétel és a különböző sportágak gyakorlása. Utóbbiak közül néhány példa, melyek kisebb módosítással vak diákok számára is végezhetőek: síkfutás (látó kísérővel, vagy hangirányítással); úszás; tandemkerékpározás; fitness; testépítés; túrázás.

A vizuális kultúra a vak tanulók számára nem hozzáférhető, a domborítás eljárását inkább a térképek, folyamatábrák, műszaki rajzok és algoritmusok tapinthatóvá tételében célszerű alkalmazni. Többféle domborító készüléket és eljárást alkalmazhatunk, akár a műanyagleszívásos, akár a habosító technikát.

Aliglátó és gyengénlátó tanulók

Az aliglátó és gyengénlátó gyermekek csoportja igen heterogén. Ezt alapvetően az a tény magyarázza, hogy a különböző látási funkciók eltérő súlyosságú sérülése a fejlődést különböző mértékben befolyásolja. Ahhoz, hogy a valamennyi, de nem teljes látással rendelkező tanulók nevelési igényeit megértsük, szükséges a különböző látási funkciók tevékenységre irányuló hatásainak a tisztázása.

A gyengénlátás gyermekkori fejlődésre gyakorolt hatásai leginkább a mozgás-koordináció — ezen belül a szem-kéz koordináció, a nagymozgás-látás összerendezése — és a látásnevelés területén igényelnek speciális nevelési-oktatási feladatokat, módszereket és eszközöket. A gyengénlátás, aliglátás elsősorban a vizuális megismerő tevékenység alakulására hat. A nevelésben-oktatásban használt segédeszközök többsége abban segíti a tanulót, hogy a nem megfelelő látási ingert felerősítse vagy egyéb érzékelési módokkal kiegészítse. Leggyakrabban használt segédeszközök a szemüvegek, távcsőszemüvegek, filteres szemüvegek, nagyítók, távcsövek és az elektronikus olvasó készülékek. Utóbbi eszközök másik neve az olvasó TV, amely lehet telepített és hordozható. Mindkét típusnak előnye, hogy nem csak a szöveg, vagy ábra mérete növelhető velük (akár 80-szorosra is), hanem állítható a kontraszt, a színválasztás és a fényerő is.

A gyengénlátó tanulók olvasási tempója lassabb az átlagosnál, amit az olvasandó szöveg minősége nagyban befolyásol. A szövegnek megfelelő betűtípussal, mérettel és

kontraszttal kell rendelkeznie. Az átlagos megfelelő betűnagyság a 14-es, vagy 16-os. Természetesen, ha a tanuló nagyítót, távcsőszemüveget, vagy elektronikus olvasókészüléket használ, akkor a méret lehet kisebb is. A legjobban olvasható betűtípus a Tahoma, vagy Arial (a talpas betűk és a dőlt betűk sokkal nehezebben olvashatóak). A fényviszonyok nagyon fontosak minden közellátást igénylő munkánál. A fényérzékeny (fotofóbiás) gyermekek kivételével kb. 1000 Luxra van szükségük az olvasáshoz, íráshoz. A fényforrás beállításánál fontos szempont, hogy ne okozzon csillogást, káprázást. Ugyanilyen fontos szempont a szöveg közelítése a szemhez és nem fordítva, amely túlzott gerincgörbülethez vezethet. A gerincoszlop egészségének megtartására szolgál a minden gyengénlátó tanuló számára elengedhetetlen emelhető tetejű asztal, amely lehetővé teszi a több fokozatba állítást a különböző tevékenységeknél.

Legtöbb gyengénlátó tanuló használ speciális, nagyobb vonalközü, erősebb vonalozású írófüzeteket, amit külön számukra gyártanak. Ezekhez határozott nyomot hagyó íróeszközök valók. Rajzoláshoz, szerkesztéshez is erőteljes nyomot hagyó ceruzák, puha grafitok alkalmasak. Ezek azonban nem különlegesek, mindenki számára beszerezhetők.

Külön számukra tervezett, gyárilag előállított szemléltető eszközök hazánkban nincsenek. Az általános eszközöket ők is tudják használni, ha közelről megnézhetik de alkalmasabbá tehetők számukra némi átalakítással, színezéssel, kontúrozással.

Tanulásszervezési és számonkérési formák

A látássérült tanuló számára nem a tanulásszervezési formák, hanem az azokban alkalmazott tevékenységek jelentik a nehézséget. Bármilyen forma keretében a beszélgetés, a verbális gondolkodási feladatok megoldása terén az ép látásúakkal teljesen egyforma esélyekkel rendelkeznek. Minél több a látást, a pontos vizuális megkülönböztetést, írást és olvasást igénylő tevékenység, annál több hátrányt okoz a látássérülés.

Ha ezekre a nehezített tevékenységekre szűkítjük le nézőpontunkat (a valóságban inkább a vegyes tevékenység a jellemző), kétségtelenül a frontális munka az, amelyben a látássérült diák legnehezebben tud egyenrangú félként részt venni. A szemléltetés tárgyát rosszabbul, vagy egyáltalán nem látja. A munkatempóját számos tényező

fékezheti, a feladatvégzésében a technikai elemek lekötik energiáinak egy részét. Nem tud társai tempójával lépést tartani, kapkod, nem képes munkáját elég megfontoltan, ellenőrizve elvégezni.

Ha a pedagógus arra törekszik, hogy ezeket elkerülje, differenciált feladatokat kell adni számára.

A csoportmunka annnyival előnyösebb, hogy kisebb a kapcsolattartás tere és közelebb van a vizuális információkhoz. A kisebb térben sokkal könnyebben megnézheti közelről, vagy megtapogathatja a szemléltetési eszközt, vagy munkadarabot. A csoportmunka arra is kiváló alkalmat nyújt, hogy az egyes feladatokat a tanulók képességei alapján, differenciáltan ossza ki a pedagógus. Így a pontos látást igénylő feladatok helyett lehetőség van olyat választani, melyben a látássérült tanuló használhatja ép érzékszerveit.

Az önálló munkavégzés nem okozhat gondot, hiszen a differenciált feladat végzés során van elég alkalma gyakorolni.

A társak közötti együttműködést legfeljebb az akadályozhatja, hogy az arcmimikát, gesztusokat és a szemkontaktust a látássérült tanuló nem látja, ezért kénytelen a hangos beszéd útján kommunikálni.

A látássérült tanuló számonkérésénél sok esetben a pedagógusok automatikusan a szóbeli feleletet preferálják, holott a látássérült tanuló is képes lehet az írásbeli dolgozat megírására, ha a megfelelő eszköz rendelkezésre áll (pontírógép, képernyőolvasó, vagy nagyítóprogrammal ellátott számítógép, elektronikus olvasóeszköz, stb.) és ha a teszt nem tartalmaz olyan feladatokat, melyek vizualitást igényelnek (pl. fogalmak összekötése, ábrázoláson, képfelismerésen alapuló feladatok).

A látássérült tanulónak az írásbeli számonkérésnél többletidőre van szüksége, ami részben az eszközhasználatból fakad, részben a pontírásos, vagy nagyított szöveg olvasási sebességének növekedésével magyarázható.

Az érintett tanuló megkérdezése nélkül nem célszerű az ellenőrzési módot meghatározni, hiszen lehetnek az illetőnek olyan egyéb szempontjai is, amit tekintetbe kell venni (pl. gyengébb beszédkészség, vagy nehezen olvasható kézírás). A látássérült tanulónak legyen meg a szabadsága, hogy a felkínált lehetőségek közül ő választhassa ki, milyen formában szeretne számot adni tudásáról.

VI. Speciális szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	előkészítő évfolyam heti óraszám 36 hét	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	31,5	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	0	21	756+70	21	756+105	21	756+105	21	672
Összesen	31,5	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	3,5	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	0	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra
(756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai
szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

**A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszám
évfolyamonként szabadsáv nélkül**

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5										
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészettörténet	1			1			1			1	
	Általános néprajz	1			1							
	Rajz gyakorlatok		1			1			2			1
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	1		70	1		105	1		105		
	Népi kézműves vállalkozásismeretek, marketing	1			1			1			1	
10687-12 Fazekasság	Fazekas szakmai ismeretek	1			1			2			1	
	Fazekas anyagismeret	1			1							
	Fazekas szakmai rajz, díszítő technikák gyakorlat		2			2			1			1
	Fazekas néprajz	1,5			1			1			1	
	Fazekas szakmai gyakorlat		10			11			12			12,5

Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám	8	13		7	14		6	15		6,5	14,5
Összes heti/ögy óraszám	21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv-adaptáció szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

**A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszama
évfolyamonként**

Szakmai követelmény-modul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen	
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam			
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy		
1500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	18												18
	Munkavédelmi alapismeretek	4												4
	Munkahelyek kialakítása	4												4
	Munkavégzés személyi feltételei	2												2
	Munkaeszközök biztonsága	2												2
	Munkakörnyezeti hatások	2												2
	Munkavédelmi jogi ismeretek	4												4
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										16		16	
	Munkajogi alapismeretek										4		4	
	Munkaviszony létesítése										4		4	
	Álláskeresés										4		4	
	Munkanélküliség										4		4	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										64		64	
	Nyelvtani rendszerezés 1										10		10	
	Nyelvtani rendszerezés 2										10		10	
	Nyelvi készségfejlesztés										24		24	

10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Munkavállalói szókincs								20		20
	Művészettörténet	36			36			36		32	140
	Egyetemes művészettörténet	18			18			18		16	70
	Magyar művészettörténet	18			18			18		16	70
	Általános néprajz	36			36						72
	Tárgyi néprajz	12			12						24
	Folklór				8						8
	Ünnepkörök, szokások	12			8						20
	Tájegységek néprajza	12			8						20
	Rajz gyakorlat		36			36		72		32	176
	Színtan		12			6		6			24
	Ornamentika		6			6		30		10	52
	Szakrajzi alapismeretek		12			12		18		12	54
	Térábrázolás		6			12		18		10	46
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	36			36			36			108
	Mesterségbemutató, vásár	12			12			12			36
	Szakmai előmenetel	8			8			8			24
	Zsúriztetés	8			8			8			24
	Szakmai fórumok	8			8			8			24
	Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing	36			36			36		32	140
	Népi kézműves marketing alapjai	36			36						72
	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek							36		32	68

Fazekas szakmai ismeretek	36			36			72			32		176
A fazekasság technológiájának alapjai	4											4
A fazekasság eszközei	4											4
A fazekaskorong fajtái, használatának alapjai	2											2
A korongozás fogásainak elméleti alapjai	8			12			20			8		48
A fazekas termékek retusálása, szárítása, díszítésének alapjai	6			12			18			12		48
A fazekas termékek mázas díszítése, a mázazás technológiája	6			6			20			6		38
A fazekas termékek első és mázas égetése	4			4			8			4		20
A fazekas termékek befejező munkálatainak elmélete	2			2			6			2		12
Fazekas anyagismeret	36			36								72
A fazekasság nyersanyagai	12			12								24
A nyersanyagok csoportosítása és tulajdonságaik	12			12								24
A nyersanyagok színezése, tulajdonságainak módosítása, javítása	12			12								24
Fazekas szakmai rajz, díszítőtechnikák gyakorlat		72			72			36			32	212

Kivitelezési és műhelyrajz készítés alapjai		12		6					18
Műhelyrajz készítése		12		6		6		4	28
Motívumok megrajzolása		24		24		18		12	78
Díszítőtechnikák		24		36		12		16	88
Fazekas néprajz	54		36		36		32		158
A fazekasság kialakulásának története	8		4		4				16
A Kárpát-medence fazekas technikáinak alkalmazása és fejlődése a különböző történeti korokban	8		4		4		4		20
A Dunántúl nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig	12		8		8		4		32
A Felvidék nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig	12		8		8		4		32
Az Alföld nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig	14		12				10		36

Erdély nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig						12		10	22	
Fazekas szakmai gyakorlat		360		396		432		400	1588	
A magyar népi fazekasság edénykészítésének gyakorlati kérdései		72							72	
Az edénykészítés előkészítési folyamatai, a korong használata		72		72					144	
A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – terítőmunka		72		90		72		60	294	
A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – felhúzó munka		36		90		72		60	258	
A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – kiegészítő munkák		48		72		72		64	256	
A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – mesterfogások		24		24		72		72	192	
Az edények engóbozása és mázazása		18		24		72		72	186	
Az égetés		18		24		72		72	186	
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:	288	468		252	504	216	540	208	464	2940
Összes éves/ögy óraszám:	756	70	756	105	756	105	672	3220		
Elméleti óraszámok/aránya	964/29,9%									

Gyakorlati óraszámok/aránya	2256/70,1%
-----------------------------	------------

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.*

A

11500-12 azonosító számú,

Munkahelyi egészség és biztonság

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú, Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	alapismeretek	kialakítása	személyi feltételei	biztonsága	hatások	ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			

Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselő						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképeség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

3. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy

18 óra

1.13. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.

Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.14. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

1.15. Témakörök

1.15.1. Munkavédelmi alapismeretek

4 óra

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés.

A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége.

Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei.

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy).

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.15.2. Munkahelyek kialakítása

4 óra

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények.

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfeleltetése.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmelegelőzés érdekében.

Tűzmelegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat.

Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések.

Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfeleltősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken.

Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái.

A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése

Raktározás

Áruk fajtái, raktározás típusai

Munkahelyi rend és hulladékkezelés

Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek.

Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.15.3. Munkavégzés személyi feltételei

2 óra

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek

A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége.

Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.15.4. Munkaeszközök biztonsága

2 óra

Munkaeszközök halmazai

Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.

Munkaeszközök dokumentációi

Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott

EK-megfeleltősségi nyilatkozat, valamint a megfeleltősséget tanústító egyéb dokumentumok.

Munkaeszközök veszélyessége, eljárások

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság.

A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei

Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe.

Általános üzemeltetési követelmények.

Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.15.5. Munkakörnyezeti hatások

2 óra

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)

Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.

A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése

A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben.

A munkavállalók részvételének jelentősége

1.15.6. Munkavédelmi jogi ismeretek

4 óra

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez.

A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai.

A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről.

A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken.

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés.

Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken.

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok.

Foglalkozás-egészségügyi feladatok.

Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma.

Feladatok munkabaleset esetén.

A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.

Munkavédelmi érdekképviselő a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviselőének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.16. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

-

1.17. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.17.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.17.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések
---------	--------------------------	---	--

		Egyéni	Csoport-	bontás	Osztály-	keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek						
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel				x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok						
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x		x			A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.18. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11499-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás II.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	alapismeretek	létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerő piaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzt készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és			x	x

lehetőségei				
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédképesség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőképesség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

4. Foglalkoztatás II. tantárgy

16 óra

1.1.

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek

4 óra

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (táv munka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése

4 óra

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselő szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés

4 óra

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskereső módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresőben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskereső, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.

Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).

Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség

4 óra

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.

Álláskeresői ellátások („passzív eszközök”): álláskeresői járadék és nyugdíj előtti álláskeresői segély. Utazási költségterítés.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkoztatás célcsoportja, közfoglalkoztatás főbb szabályai

Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.

Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, beralapú támogatások, mobilitási támogatások).

Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.

A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskereső tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

-

2.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		
1.4.	szemléltetés			x	
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat			x	

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és
---------	--------------------------	--	--------------------------

		Egyéni	Csoport-	bontás	Osztály-	keret	felszerelések
1.	Információ feldolgozó tevékenységek						
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x					
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x					
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x					
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x					
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x					
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x					
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x					
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok						
2.1.	Leírás készítése			x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x			

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11497-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás I.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	rendszerzés I.	rendszerzés II.	készségfejlesztés	szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	

TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

1.2.**3.1 A tantárgy tanításának célja**

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.

Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondat szerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés

3.1. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek.

3.2. Témakörök**3.2.1. Nyelvtani rendszerezés 1****10 óra**

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a 3 alapvető időszakra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múlt, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértése, valamint a helyes igeidő használatával ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.

A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.2.2. Nyelvtani rendszerezés 2**10 óra**

A témakör tananyagaként megfogalmazott nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód, illetve a segédigék (képeség, lehetőség, szükségesség) - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által

biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.2.3. Nyelvi készségfejlesztés

24 óra

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a cél nyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a cél nyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.2.4. Munkavállalói szókincs

20 óra

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a cél nyelv országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör

tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.3. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.4. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.4.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.4.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport	bontás	Osztály	
					keret	

1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Levélikrás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10681-12 azonosító számú,

**Népi kézműves vállalkozás működtetése
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10681-12 azonosító számú, Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészet-történet		Általános néprajz				Rajz gyakorlat				Népi kézműves szakmai alapismeretek				Népi kézműves vállalkozás-ismeret, marketing	
	Egyetemes művészettörténet	Magyar művészettörténet	Ötlet	Forma	Tudás	Tudás	Tudás	Tudás	Tudás	Tudás	Tudás	Tudás	Tudás	Tudás	marketing alapjai	alapismeretek
FELADATOK																
Folyamatosan bővíti szakmai művészeti, néprajzi ismereteit	x	x	x	x												
A hagyományos mintakincs alapján az alapanyag, forma, funkció és a díszítmény harmonikus egységét alkalmazva alkot		x	x					x								
Figyelemmel kíséri a kortárs kézművesek tevékenységét		x									x	x	x			
Kialakítja, berendezi műjelét műhelygalériáját					x					x						
Kialakítja és kezeli raktárát															x	x

hagyományőrző rendezvényeket látogat								x								
Mesterség-bemutatót tart, bemutatókon, vásárokon, pályázatokon részt vesz			x		x		x									
Zsúrizteti termékeit, minőségi munkavégzésre törekszik			x													
Tájékozódik szakmai fejlődésének lehetőségéről,- szakmai pályázatok, továbbképzések, szakmai fórumok, érdekképviselői szervezetek – különféle szakmai rangok, címek (Népművészeti Ifjú Mestere, Népi iparművész) megszervezésének módjáról				x		x			x							
Vállalkozást indít és működtet									x					x		
Üzleti tervet készít															x	x
Kiépíti, létrehozza saját arculatát, promóciós anyagokat, cégért készít											x		x		x	
Piackutatást végez, meghatározza a célközönséget, kivitelezési koncepciót alakít ki													x			
Kialakítja értékesítési csatornáit													x		x	
Költségkalkulációt, árkalkulációt készít, alapanyag-szükségletet számol, tájékozódik az alapanyag-beszerzés lehetőségeiről													x			
Garanciát vállal munkájára														x		
Gondoskodik a biztonságos raktározásról												x				
Gondoskodik a késztermék csomagolásáról, ellátja a megfelelő													x	x		

információkkal																	
Dokumentálja munkáit (rajzos, műszaki, foto dokumentáció)				x													
Gondoskodik munkavédelmi szabályok betartásáról és baleset megelőzésről			x			x											
Dokumentál, elvégzi/elvégezteti a szükséges adminisztrációt								x	x								
SZAKMAI ISMERETEK																	
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	x	x															
A különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, szellemi és tárgyi sajátosságai	x	x															
Népművészet, néprajz alapjai						x											
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	x							x									
Különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, tárgykultúrájának változásai						x											
Jelentős bemutatók, pályázatok				x		x											
A zsűriztetés lehetőségei				x	x		x										
A műhely, műhelygaléria létrehozásának törvényessége, szakmai szempontja				x	x	x			x								
A műhely, műhelygaléria berendezésének, munkavédelmi, környezetvédelmi, és szakmai, és látványosság szempontjából					x	x	x										

történő kialakítása																	
A raktár kialakítása, működtetése, a raktárkezelés szabályai									x		x						
Vállalkozási formák										x							
A vállalkozás létrehozásának, működtetésének szabályai						x											
Piacutatás és marketing alapjai					x												
Saját promotálás készítése																	
Költségkalkuláció, árképzés				x													
Üzleti terv SWOT analízis készítés																	x
A kivitelezési-és műhelyrajz készítésének alapjai egyezményes jele, pontos használatuk			x	x	x												
A népi kézművesség termékeinek értékesítési formái lehetőségei						x										x	x
Szerzői jog szabályai											x	x					x
Jelentős alkotók kiemelkedő alkotások				x	x											x	x
A szakmai életút lehetőségei, szakmai elismerések					x	x											
Szerszámok, munkaeszközök					x	x											
Alapanyagok és azok beszerzésének lehetőségei					x	x											
Munka-baleset- és tűzvédelem alapjai																x	

SZAKMAI KÉSZSÉGEK																
Olvasott szakmai szöveg megértése, szakmai nyelvezet ismerete	x	x														
Szakmai rajzok, tervek jelzéseinek megértése, követése					x	x										
Szakmai dokumentáció készítésének ismerete																
Zsűriztetés szabályainak ismeret										x	x					
Bemutatókon való részvétel lehetőségeinek ismerete							x	x								
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																
Megbízhatóság		x	x	x	x											
Szorgalom	x	x														
Precizitás							x	x								
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																
Kapcsolatteremtő készség				x	x						x	x	x			
Prezentációs készség	x	x					x				x	x	x			
Konfliktusmegoldó készség						x			x		x		x			
MÓDSZERKOMPETENCIÁK																
Ismeretek helyükön való alkalmazása	x	x			x										x	x
Tervezés							x	x				x		x	x	

Gyakorlatias feladatértelmezés		x		x		x									x		
--------------------------------	--	---	--	---	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	---	--	--

1. Művészettörténet tantárgy

140 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A művészettörténet tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogó képet kapjanak az egyetemes és a magyar művészettörténet legfontosabb korszakairól, ezek művészeti folyamatairól, a legnevesebb alkotókról és a stílustörekvésekről. A szakképzés jellegéből adódóan kiemelt cél az egyes művészettörténeti korszakok iparművészetének bemutatása.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek

Földrajzi ismeretek

Irodalom (világirodalom és magyar irodalom)

Ének-zene

Rajz és vizuális kultúra

1.3. Témakörök

1.3.1. Egyetemes művészettörténet

70 óra

A művészet kialakulása, az őskori művészet jellegzetességei

A mágia és a művészet kapcsolata a kőkori művészetben és a mai törzsi kultúrákban

A kézművesség új-kőkori emlékei

Az ókori Egyiptom művészete

Az ókori Mezopotámia művészete

A szkíták művészete

Az ókori görögök művészete

Az ókori Róma művészete

A hunok művészete

A román kor művészete

Gótikus művészet

Reneszánsz művészet

Barokk és rokokó művészet

Klasszicista művészet

A preraffaelita művészet és a tárgykultúra megújítása Európában

1.3.2. Magyar művészettörténet

70 óra

A kézművesség ókori és koraközépkori emlékei a Kárpát-medencében. Szkíták, hunok és avarok művészete. A nagyszentmiklósi kincs

A honfoglalás korának művészete

Román kori művészet Magyarországon

Gótikus művészet Magyarországon

Reneszánsz művészet Magyarországon és hatása a népművészetre

Barokk művészet Magyarországon. Hatása a népművészetre, a paraszt barokk

Festett kazettás templomi mennyezetek a Kárpát-medencében
A XX. századi magyar művészet. A szecesszió
A népművészet hatása a XX. századi magyar művészetre
A XX. századi magyar iparművészet

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

1.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

1.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		

1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	Képi információk körében				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajz készítés tárgyról		×		

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

2. Általános néprajz tantárgy

72 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

Az általános néprajz tantárgy oktatásának a célja, hogy a Népi kézműves szakma szakirányait tanuló diákok átfogó képet kapjanak a magyar néprajztudomány főbb irányairól, a magyar hagyományokról, a magyar paraszti társadalom korabeli életéről. A népi kézműves képzésben tanulók oktatásában kiemelt cél a Kárpát-medence tájegységeinek néprajza, tárgyi és szellemei néprajzáinak megismertetése, az ünnepkörök, szokások elsajátíttatása.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek

Földrajzi ismeretek

Magyar irodalom

Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

2.3. Témakörök

2.3.1. Tárgyi néprajz

24 óra

Település néprajz
Népi építészet
Népi gazdálkodás
Népi táplálkozás
Kézművesség, kézműves szakmák
Népvisélet és hímző kultúra

2.3.2. Folklór

8 óra

Népmesék, mondák, balladák
Népi játékok
Népszokások és költészetük
Népzene
Néptánc
Népi hit és vallásosság
Népi gyógyítás

2.3.3. Ünnepekörök, szokások

20 óra

Tavaszi népszokások
Nyári népszokások
Őszi népszokások
Téli népszokások
Az emberi élet fordulóihoz fűződő népszokások
Gyermek a családban
A játék szerepe a paraszti társadalomban

2.3.4. Tájegységek néprajza

20 óra

A magyarság időbeni és térbeni tagozódása
Szomszédjaink és a hazai nemzetiségek
Dunántúl néprajzi jellemzői
Felföld néprajzi jellemzői
Alföld néprajzi jellemzői
Erdély néprajzi jellemzői

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

Könyvtár

Múzeumok néprajzi gyűjteményei

Tájházak, helytörténeti gyűjtemények

2.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Múzeumi, tájházi tárgyakkal
1.7.	házi feladat	×			Házi dolgozatok, gyűjtés, kutatás

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	

1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			×	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	×			
3.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	×			

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

3. Rajz gyakorlat tantárgy

176 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A rajz gyakorlati tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogóan megismerjék, és gyakorlatban alkalmazzák a sík és tér ábrázolási módokat, a szakrajzi alapismereteket, színek szerepét jelentőségét régen és napjainkban, a motívumok, ornamentikák formavilágát, szimbólumát.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Néprajz

Művészettörténet

Történelmi ismeretek

Földrajz

3.3. Témakörök

3.3.1. Színtan

24 óra

A látás idegrendszere, a fény érzékelése

A színek alkotó elemeinek megismerése, a fő és mellék színek kikeverése, festékek ecsetek használata.

Festékhordozók fajtái, tulajdonságai

Természetes és mesterséges festékek, festő növények földfestékek, kőzetek régi festék alapanyagok

Hideg meleg színek jellemzése fokozatainak keveréssel való alkalmazása.

Komplementer színek jellemzése és azok alkalmazása párosítása

Színharmóniák jellemzése szerkesztése

Színek szimbolikája a népművészetben belül

Szín kontraszt

3.3.2. Ornamentika

52 óra

Ősi jelek jelképek

Geometrikus ornamentikák

Növényi ornamensek

Állati ornamensek

Székelyi növényi állati motívumok ornamensek

Honfoglalás kori Hun magyar motívumok ornamensek

Román kori motívumok ornamensek

Görög kori motívumok ornamensek

Gótikus motívumok ornamensek

Reneszánsz motívumok ornamensek

Barokk motívumok ornamensek

Klasszicista motívumok ornamensek

3.3.3. Szakrajzi alapismeretek

54 óra

Szakrajz fajtái

Rajz-eszközök használatuk és karbantartásuk

A rajzlapok méretei keretei feliratmezők

Szabványos vonalfajták és alkalmazásuk

Szabványos betűk írása, a rajzok feliratai

Síkmértani szerkesztések

Méretarányok méretmegadás elemei alkalmazása

Axonometrikus ábrázolás

Metszetek ábrázolása anyagjelölések

Kötési csomópontok ábrázolása

Egyszerű tárgyak szerkezeti ábrázolása A témakör részletes kifejtése

3.3.4. Térábrázolás

46 óra

Perspektivikus térábrázolás törvényei

Látványrajz értelmezése arány, forma alak szempontok alapján
 Szögletes testek ábrázolása térben
 Íves hengeres testek ábrázolása térben
 Sík és térgörbe testek ábrázolása
 Szabadkézi rajzolás
 Festési technikák alkalmazása
 Kollázs-montázs technikák alkalmazása a térábrázolásban
 Vizuális jelrendszerek pont, vonal, folt faktúra
 Tónusos térábrázolás
 Fény-árnyékhatás
 Szín és fény viszonyok

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Múzeum, tájház, faluház gyűjteménye, természetben rajzolás, tanterem.

3.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

3.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos oktatási módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

3.5.2.A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	Képi információk körében				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajz készítés tárgyról		×		

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

4.1. A tantárgy tanításának célja

A népi kézműves szakma szakirányait tanuló fiatalok tájékozottak legyenek azokkal a lehetőségekkel, melyek mentén igényes kézművessé válhatnak. „A népi kultúrában a közösség mindig ellenőrzése alatt tartja a tevékenységet a népművész csak a tradíció ízlésvilágának az ismert jelképrendszer felhasználásával, alkothat” – Tarján Gábor. A jelentős falusi alkotókat nem nevezték népművésznek, azzal becsülték meg munkájukat, hogy a legbecsesebb tárgyak készítésére a specialistákat kérték meg. A kézműves mesterek alkotó munkásságát odafigyelő társadalmi megbecsülés és elismerés övezi. Több lehetőség segíti alkotó útjukat, hagyományápoló, szépet, teremtő műhelymunkájukat.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek

Földrajzi ismeretek

Magyar irodalom

Ének-zene

Művészettörténeti ismeretek

4.3. Témakörök**4.3.1. Mesterségbemutató, vásár****36 óra**

Kiemelkedő bemutatkozási lehetőségek:

Mesterségek Ünnepe (Budapest) - a magyarországi kézművesek legnagyobb országos rendezvénye

Országos Táncház-találkozó és Kirakodóvásár (Budapest) - A NESZ és a Táncház Egyesület közös szervezése

Pünkösdi Sokadalom (Szentendre) - A Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum és a NESZ közös szervezése

Élő Népművészet - A Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Hagyományok Háza és a Népművészeti Egyesületek Szövetsége pályázat és kiállítása

Országos Népi Mesterségek Művészete - a Hagyományok Háza és a Kecskeméti Népi Iparművészeti Gyűjtemény rendezi meg a pályázatot

Országos Textiles Konferencia (Békéscsaba)

Hevesi Országos Szóttas pályázat (Heves)

Országos Ifjúsági Népi Kézműves Pályázat (Debrecen)

AMKA (Magyar Kézművességért Alapítvány) kiállítása, pályázatai

Karácsonyi népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)

Tavaszi Népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)

Népművészeti alkotóházak

Néprajzi műhelyek

Népművészeti műhelyek

Műhelygalériák
Tájházak

4.3.2. Szakmai előmenetel

24 óra

Megismerkedik, hogy a szakmai életút során, milyen elismerési lehetőségek adódnak, mit érhet el tehetséggel, szorgalommal.

Elismerések, kitüntetések:

Népi Iparművész cím (folyamatos zsűriztetés esetén az alkotó kérheti)

Népművészet Ifjú Mestere (pályázható 35 éves korig)

Népművészet Mestere (Életpályát felölelő adható szakmai díj)

Király Zsiga díj (kiváló teljesítményt elismerő szakmai díj)

4.3.3. Zsűriztetés

24 óra

A szakmai fejlődés és az alkotó munka kiteljesedése, amikor a kézműves eljut a tervezésig, saját tervei alapján készíti alkotásait. A mintadarabokat lehetősége van a népi iparművészeti zsűri előtt lektoráltatni, értékelteni.

Az értékelés után zsűri számot kap, mely lehet HA- HB, MA - MB minősítésű. 3 év folyamatos zsűriztetés és megfelelő mennyiségű zsűri szám esetében az alkotó, kérheti a Népi Iparművész címet.

4.3.4. Szakmai fórumok

24 óra

Megismeri azokat a szakmai fórumokat, melyek segítenek a szakma fennmaradásában, gyakorlásában, valamint megtanulja, hogyan kell pályázatokon részt venni, pályázatot írni.

Hagyományok Háza

Népművészeti Egyesületek Szövetsége

Magyar Kereskedelmi és Ipar Kamara

Pályázatok, Konferenciák

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

Könyvtár

Múzeumok néprajzi gyűjteményei

Tájházak, helytörténeti gyűjtemények

Zsűri terem

Vásárok

Kiállítások

Műhely galériák

Nyitott műhelyek

4.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

4.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés	x			
1.3.	kiselőadás	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita			x	

1.6.	projekt			x	
1.7.	házi feladat	x			

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése			x	

	szóban				
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing tantárgy

140 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

Felkészíteni a tanulókat az önálló vállalkozói tevékenységre, a megfelelő vállalkozói forma kiválasztására, üzleti terv, marketing stratégia készítésére, a vállalkozás, a műhely biztonságos működtetésére.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika

Rajz és vizuális kultúra

5.3. Témakörök

5.3.1. Népi kézműves marketing alapjai

72 óra

Marketing szerepe és fejlődése, a marketing gondolkodáskialakítása.

Piac jellemzői, célpiac meghatározása, célpiachoz igazodó marketingmix kidolgozása.

Fogyasztói magatartás, vásárlói döntést meghatározó tényezők.

Termékpolitika, termékfejlesztés, termékválaszték, termékek márkázása, termékek csomagolása.

Árpolitika céljai, árakat meghatározó tényezők, árképzés folyamata, árkialakítás módszerei, árképzés speciális formái, behatoló ár, bevezető ár, lélektani ár.

Értékesítés politika, értékesítési csatornák, közvetítők funkciói.

Kommunikációs politika, reklám, értékesítés ösztönzés, személyes eladás, propaganda, kiállítások, vásárok, ajándéktárgyak, eladáshelyi reklám, termékkatalógus.

Arculat - logo, cégér, csomagolás, honlap készítése, névjegy, üzlet, nyitott műhely, műhelygaléria kialakítása.

A szekunder és primer piackutatás összehasonlítása, szóbeli és az írásbeli megkérdezés jellemzői, a kérdőív szerkesztés szabályai, kérdőívek feldolgozásának módja, kérdőívek értékelése.

Stratégia típusok, vállalkozás környezetének elemei, versenykörnyezet elemei.

5.3.2. Népi kézműves vállalkozási alapismeretek

68 óra

Vállalkozások lehetséges jogi formáinak megismerése különösen a kisvállalkozásokra jellemző KFT és BT előnyei és hátrányai.

A vállalkozások létrehozásának, és megszűnésének gazdasági, jogi szabályai, felmerülő költségei.

Az egyéni vállalkozás alapításának, működésének feltételei. Egyéni vállalkozót terhelő adók.

Üzlet és műhely, nyitásával, járó jogi és adminisztratív teendők, engedélyek beszerzése.

Alapvető számviteli ismeretek, mérleg és eredmény-kimutatás fogalma, célja.

Bevételek meghatározása, amortizáció jelentése, számítása.

A mérleg tételek és eredmény-kimutatás kategóriáinak meghatározása.

Pénzügyi ismeretek, hitel, kamat, finanszírozás módjai.

Hitelezési eljárás megismerése, hitellel járó költségek és kockázatok.

Adózási alapismeretek, a vállalkozásokat terhelő adók és járulékok.

Alkalmazottal kapcsolatos bejelentési és járulékfizetési kötelezettség.

Az üzleti terv fejezeteinek megismerése, induló vállalkozáshoz üzleti terv készítése.

Költségszámítás, önköltségszámítás, árképzés.

Általános forgalmi adó mértéke, számítása.

Fogyasztóvédelmi alapismeretek, a gyártó, a kereskedő felelőssége, a termékekre vonatkozó szavatossági jog jelentése.

Ellenőrző hatóságok szerepe:

Országos Munkavédelmi Felügyelőség,

Nemzeti Adó és Vámhivatal ellenőrzési területei.

5.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, műhelygalériák.

5.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

5.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos oktatási módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés			x	
1.3.	kiselőadás			x	
1.4.	megbeszélés			x	
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés			x	Vetített képek
1.7.	házi feladat	x			írásbeli feladat, házi dolgozat

5.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			

2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	Képi információk körében				
3.1.	Képes illusztrációk mesterségbemutatókról		x	x	
3.2.	Képes illusztrációk logókról, mesterek promociós anyagairól, honlapok		x	x	

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10687-12 azonosító számú,

**Fazekasság
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10687-12 azonosító számú, Fazekasság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

[illegible]

FELADATOK																											
Berendezi a műhelyét, beszerzi az eszközöket, kéziszerszámokat, alapanyagokat	x	x							x	x		x										x	x				
Folyamatosan bővíti szakmai, művészeti, néprajzi ismereteit	x												x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Figyelemmel kíséri a szakmai irodalom megjelenését, szakmai eseményeket	x								x						x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Forrásanyagot gyűjt, mintagyűjteményt készít					x	x						x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x			
Az alapanyagokat és az eszközöket kiválasztja és előkészíti	x	x							x	x	x	x		x		x		x									x
Tervdokumentációt készít, archiválja a tervet, az alapanyagok megjelölését									x	x	x	x	x	x	x			x	x	x	x		x				
Kiválasztja és előkészíti az alapanyagokat, eszközöket		x							x	x	x																x
Cserépedényt készít	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x				x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Az elkészült nyers agyagedényt a technológiai folyamat további lépéseire előkészíti	x				x							x															
Nyers retusálást végez, fülez, földfestékekkel bevon (engóboz), díszít – a terv alapján					x							x	x	x	x	x			x	x	x		x	x	x		
A kész agyagedényt megszáritja, majd kiegészíti							x																				x

Az egyszer égetett agyagedényt szükség esetén mázzal díszíti, máazza, majd másodszor is kiégeti							x	x		x	x	x			x	x				x	x						x
Minőségi ellenőrzést végez								x								x											
Csomagolja, értékesíti a készterméket								x																			
Törekszik minőségi munkavégzésre	x	x	x	x	x	x	x	x	x																		
Betartja a munkavédelmi előírásokat			x	x	x	x	x	x			x																
A szakmai és néprajzi hagyományok ismeretével, azok szabályait betartva alkot	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK																											
A fazekasság kialakulásának története, fejlődése																x											
Az európai és hazai fazekas technikák alkalmazása és fejlődése a különböző történelmi korszakokban napjainkig																	x										
A Kárpát-medence nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése a történelem során napjainkig																		x	x	x	x						
A népi kézműves fazekasság elméleti alapjainak teljes körű ismerete, alkalmazása, különös tekintettel a tájegységekre jellemző motívumokra és technikákra						x						x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

A népi kézműves fazekasság eszközeinek története és használata		x														x	x		x		x		x											
A munkahely, eszközök, gépek előkészítése, karbantartása, pontos beállításuk, az üzembiztonság betartása		x																																x
A munkavédelmi és tűzvédelmi szabályok	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x			x		x																	
A balesetmentes munkavégzés biztosítása	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x																						
A kivitelezési- és műhelyrajz készítés alapjai, egyezményes jelei és pontos használatuk																																		
Az elkészítendő tárgyak pontos méretezésű műhelyrajzainak elkészítése													x	x																				
Az alkalmazott motívumok megrajzolása, műhelyrajzáinak megszerkesztése					x	x							x	x					x		x		x											
A tervek, műhelyrajzok megértése és értelmezése													x	x																				
A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban			x										x	x	x	x			x		x		x		x		x	x	x	x	x			
A fazekas munkák készítése során használatos nyersanyagok, azok csoportosítása és főbb tulajdonságai										x	x	x																						
A fazekas munkák elkészítéséhez leggyakrabban használt alapanyagok kiválasztásának és felhasználásának szempontjai										x	x	x																						

A fazekassághoz felhasznált nyersanyagok tulajdonságainak módosítása, javítása, esetleges színezése								x	x	x										x								
Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok								x	x	x										x								
A termékkészítéshez szükséges agyagmennyiség kiszámítása								x	x	x										x								
A technológiai folyamatok előkészítése	x							x	x	x	x	x								x	x							
Az elvégzendő munkafolyamat műveletekre bontása és azok sorrendjének meghatározása	x																											
Az alkalmazandó technikák megállapítása, kiviteli mód meghatározása	x																											
A népi kézműves fazekasság szabályszerű gyakorlati folyamata			x	x	x	x	x				x	x	x				x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A népi kézműves fazekasság eszközeinek, technikájának szabályszerű alkalmazása		x																		x	x	x	x	x	x	x	x	x
A fazekaskorong használata			x	x																x	x	x	x	x	x			
A népi kézműves fazekas munkák szárítása, az első égetés előtti díszítése és nyers égetése (zsengélése), tisztítása (retusálás)					x		x			x	x			x	x		x	x	x								x	x
A népi kézműves fazekasság díszítőtechnikáinak alkalmazása fazekas munkákon					x	x				x	x	x	x	x	x		x	x	x	x								x

A népi kézműves fazekas munkák mázazása, második (mázás) égetés előtti díszítése						x				x	x	x	x	x	x			x	x	x	x							x	
A népi kézműves fazekas munkák második (mázás) égetése							x			x	x							x	x	x	x							x	x
A befejező munkálatok elvégzés								x										x	x	x	x								x
A népi kézműves fazekas munkák javíthatósága, szükség esetén a javítás elvégzése								x			x																	x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																													
Látványrajz készítése												x	x	x	x	x	x	x	x	x	x								
Műhely-, kivitelezési rajz készítése												x	x	x	x	x	x	x	x	x	x								
Díszítmények szimbolikájának, jelképeinek értelmezése					x	x								x	x	x	x	x	x	x	x								
Szabadkézi rajzolás					x	x						x	x	x	x	x	x	x	x	x	x								
Szakmai eszközök és berendezések használata		x										x		x															
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																													
Elhivatottság, elkötelezettség																x	x	x	x	x									
Állóképesség			x	x												x	x	x	x	x	x								
Fejlődőképesség, önfejlesztés				x										x	x			x	x			x	x	x	x	x	x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																													

Motiválhatóság												x							x	x	x	x			x	x	x			
Kompromisszumkésztség												x																		
Rugalmasság												x																		
MÓDSZERKOMPETENCIÁK																														
Kreativitás, ötletgazdagság	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás								x				x	x	x									x	x	x	x	x	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés			x	x	x	x	x					x	x	x									x	x	x	x	x	x	x	x

9.1. A tantárgy tanításának célja

A népi fazekasság elméleti alapjainak megismerése, a technológiai folyamatok elméleti ismerete azok fogásainak alkalmazási lehetőségei és alapszintű elsajátítása. A munkafolyamatok műveletekre való bontásának képessége. A korongozás eszközeinek ismerete, valamint az alapvető fogások a korongozásban. Az alapvető díszítési technikák ismerete és helyén való alkalmazása, és annak módja. Az égetési és mázazási folyamatok elméletének elsajátítása.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Fizika, kémia, rajz

9.3. Témakörök**9.3.1. A fazekasság technológiájának alapjai****4 óra**

A fazekasság kialakulásának okai, történetének, technikai, technológiai változásának okai.

Az európai és a Kárpát-medencei fazekasság technológiai és stílusbeli változásának áttekintése, megismerése és módosulásainak története.

9.3.2. A fazekasság eszközei**4 óra**

A népi fazekasság alapvető eszközeinek története, megismerése és azok szabályszerű használata, a szakszerűség alapelveinek ismerete. A különböző fajtájú fazekaskorongok használatának szabályai.

9.3.3. A fazekaskorong fajtái, használatának alapjai**2 óra**

A fazekaskorong fejlődésének lépései, azok használata európai viszonylatban. A fazekaskorong fajtái, azok használata, előnyei, hátrányai.

9.3.4. A korongozás fogásainak elméleti alapjai **48 óra**

A népi fazekasság eszközeinek és technikájának szabályszerű használata, a szakszerűség elveinek ismerete. A népi fazekasság alapanyagainak ismerete, kiválasztása, előkészítése. Az agyag középre fogása a korongon. Az edényfal felhúzása, vékonyítása. Az agyagedény elkészítésének alapvető fogásai. Az edény levétele a korongról.

9.3.5. A fazekas termékek retusálása, szárítása, díszítésének alapjai **48 óra**

Az egyes munkafázisok sorrendjének meghatározása, a munkafolyamatok műveletekre bontása. Az elkészült edény nyers retusálása, tisztítása, esztergálása, szivacsolása. Az edények biztonságos szikkasztása, szárítása. Az alapvető díszítési technikák ismerete és alkalmazásának módja.

9.3.6. A fazekas termékek mázas díszítése, a mázazás technológiája **38 óra**

A népi fazekasság hagyományainak ismeretében az egyszer égetett agyagedényeket szükség esetén mázzal díszíti ismerve azok hagyományait, és alkalmazásának lehetőségeit, technológiáját. A mázazás menetének munkafázisai, technológiája. A mázak tulajdonságainak ismerete.

9.3.7. A fazekas termékek első és mázas égetése **20 óra**

Az égetés fajtái, az égetéshez szükséges eszközök, alapanyagok ismerete. Az első, vagy cserépre égetés (zsengélés) elemeinek ismerete, folyamata, kémiai és fizikai tulajdonságai. Az agyagedény tulajdonságainak változása az első égetés során. Az zsengélés és a mázas égetés közötti jelentős különbségek ismerete. A mázas égetés elméleti és gyakorlati alapjainak elsajátítása.

9.3.8. A fazekas termékek befejező munkálatainak elmélete **12 óra**

A fazekas edények elkészítésének, a technológiai folyamatának értékelése. Az égetés utáni minőség-ellenőrzés. Az égetési hibák javítási lehetőségei, azok alapvető ismeretei. Az kész edények raktározása, csomagolása, szállítása

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, műhely, könyvtár

9.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

9.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés		x		Képek, filmek
1.7.	házi feladat	x			Írásbeli feladat, gyűjtés

9.5.2. tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	Tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.2.	Eredeti tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek,

					internetes oldalak
3.3.	Mai modern használati tárgyak fotói		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.4.	Kiállításokon készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10.1. A tantárgy tanításának célja

A népi fazekasság elméleti alapjainak megismerése, a technológiai folyamatok elméleti ismerete, azok fogásainak alkalmazási lehetőségei és alapszintű elsajátítása. A népi fazekasságban használatos legfontosabb alapanyagok ismerete, azok fajtái, tulajdonságai. Szükség esetén a tulajdonságaik módosításának lehetőségei és módjai. Az alapanyagok beszerzési lehetőségei, előkészítésük menete.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Fizika, kémia, földrajz

10.3. Témakörök**10.3.1. A fazekasság nyersanyagai****24 óra**

A fazekasság kialakulásának földrajzi okai, alapanyagok lelőhelyei, azok kialakulásának miértje, menete. A Kárpát-medence területén található agyag és egyéb alapanyagok lelőhelyei. Az agyagbányák fajtái, az agyag kitermelésének módjai. Az egyéb alapanyagok – engóbok, mázak, oxidok – keletkezése, kitermelése. Az alapanyagok használati lehetőségei

10.3.2. A nyersanyagok csoportosítása és tulajdonságaik**24 óra**

A népi fazekasság alapvető nyersanyagainak csoportosítása.

Az agyag lelőhely és szennyeződés szerinti csoportosítása, tulajdonságaik. Az engóbok, a mázak, azok tulajdonságaik. A színező anyagok csoportosítása, a fém-oxidok.

10.3.3. A nyersanyagok színezése, tulajdonságainak módosítása, javítása 4 óra

A természetes és mesterséges színező anyagok. Az agyag tulajdonságainak módosítási lehetőségei, az agyaghoz keverhető anyagok. A mázak

tulajdonságai, azok viszkozitásának, tapadásának, olvadáspontjának változtathatósága.

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, műhely, könyvtár

10.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

10.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés		x		Képek, filmek
1.7.	házi feladat	x			Írásbeli feladat, gyűjtés

10.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	

1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	Tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.2.	Eredeti tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.3.	Mai modern használati tárgyak fotói		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.4.	Kiállításokon készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes

					oldalak
--	--	--	--	--	---------

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Fazekas szakmai rajz, díszítőtechnikák gyakorlat tantárgy

212 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A népi fazekasság elméleti alapjainak megismerése, a forma és motívumkincs megismerése, azok alkalmazása az edénykészítés folyamatában. A népi fazekasságban használatos legfontosabb formák és motívumkincs ismerete. A kivitelezési- és műhelyrajz készítésének az alapjai, egyezményes jelek ismerete és alkalmazása. Az elkészítendő tárgy méretének megtervezése és megrajzolása, műhelyrajz készítés. A Kárpát-medencében használatos díszítőtechnikák ismerete és alkalmazása az elkészült tárgyakon. A motívumok világának és a népi fazekasság szimbolikájának ismerete, helyén való alkalmazása. A díszítőmotívumok megrajzolása a technikák ismeretében.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajz, néprajz

11.3. Témakörök

11.3.1. Kivitelezési és műhelyrajz készítés alapjai

18 óra

A kivitelezési- és műhelyrajz készítésének elméleti alapjai, egyezményes jelek ismerete és alkalmazása. Az elkészítendő tárgy méretének megtervezése, méreteinek megadása, a műhelyrajz értelmezése.

11.3.2. Műhelyrajz készítése

28 óra

A műhelyrajz megrajzolása az előzetes tervek és méretek alapján. A műhelyrajz készítés gyakorlati menete, elemzése. Nézeti rajz készítés. Műhelyrajz szerkesztés.

11.3.3. Motívumok megrajzolása

78 óra

A népi kézműves fazekasság díszítőmotívumainak ismerete és azok alkalmazása. Alapvető motívumok ismerete, jelentésük. Motívumrajzolás síkban és térben. Ceruza és ecsetkezelés.

11.3.4. Díszítőtechnikák

88 óra

A magyar hagyományos díszítőtechnikák ismerete és alkalmazásának módja. Az elvégzendő munkafolyamat műveletekre bontása és azok sorrendjének alkalmazása. A Kárpát-medence tájegységeinek jellemző motívumai, technikái. Engóbos és mázas díszítmények a fazekas munkákon. Az edény felületének megváltoztatása, mint díszítési mód.

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, műhely, könyvtár.

11.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

11.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		

1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés		x		Képek, filmek
1.7.	házi feladat	x			Írásbeli feladat, gyűjtés

11.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			

2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	Tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.2.	Eredeti tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.3.	Mai modern használati tárgyak fotói		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.4.	Kiállításokon készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Fazekas néprajz tantárgy

158 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

A népi fazekasság kialakulásának okai, történetének, technikai változásainak megismerése. A Kárpát-medence nagy tájegységeinek jellemző stílusjegyeinek és formakincsének megismerése, technológiai áttekintés. A Kárpát-medencében használatos díszítőtechnikák ismerete és alkalmazása az elkészült tárgyakon.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

12.3. Témakörök

12.3.1. A fazekasság kialakulásának története

16 óra

A fazekasság létrejöttének történelmi, földrajzi és társadalmi okai, lehetőségei.

12.3.2. A Kárpát-medence fazekas technikáinak alkalmazása és fejlődése a különböző történelmi korokban

20 óra

A fazekasság technológiai és stílusbeli változásainak áttekintése, megismerése és módosulása a történelem során. A fazekasság fejlődése a Kárpát-medencében az őskortól napjainkig.

12.3.3. A Dunántúl nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig

32 óra

A dunántúli fazekas központok kialakulásának történelmi és földrajzi okai. Néprajzi szempontok szerinti elemzése. A forma és a funkció összhangja a dunántúli edényeken, azok jellemző forma és motívumkincsei.

12.3.4. A Felvidék nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig

32 óra

A felvidéki fazekas központok kialakulásának történelmi és földrajzi okai. Néprajzi szempontok szerinti elemzése. A forma és a funkció összhangja a felvidéki edényeken, azok jellemző forma és motívumkincsei.

12.3.5. Az Alföld nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig

36 óra

Az alföldi fazekas központok kialakulásának történelmi és földrajzi okai. Néprajzi szempontok szerinti elemzése. A forma és a funkció összhangja az

alföldi edényeken, azok jellemző forma és motívumkincsei.

12.3.6. Erdély nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig **22 óra**

Az erdélyi fazekas központok kialakulásának történelmi és földrajzi okai. Néprajzi szempontok szerinti elemzése. A forma és a funkció összhangja az erdélyi edényeken, azok jellemző forma és motívumkincsei.

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, műhely, könyvtár, múzeum, helytörténeti- és magángyűjtemények

12.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

12.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés		x		Képek, filmek
1.7.	házi feladat	x			Írásbeli feladat, gyűjtés

12.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport- bontás	Osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	Tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.2.	Eredeti tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak

3.3.	Mai modern használati tárgyak fotói		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.4.	Kiállításokon készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

13. Fazekas szakmai gyakorlat tantárgy

1588 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

A népi fazekasság gyakorlati alapjainak megismerése, a forma és motívumkincs megismerése, azok alkalmazása az edénykészítés folyamatában. A népi kézműves fazekasság alapanyagainak és technológiájának, a fizikai és kémiai folyamatok alapvető megismerése, a fazekaskorong és az egyéb eszközök szabályszerű használata. A forma és a funkció alapvető elvének ismerete és figyelembe vétele. A népi fazekasságban használatos legfontosabb formák és motívumkincs ismerete. A népi fazekasság edénykészítési munkafolyamatának sorrendi meghatározása, alkalmazása. A népi fazekasság díszítő technikáinak alkalmazása a fazekas munkákon, mázazása, zsengelő és mázas égetése.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem, földrajz, néprajz, fizika, kémia

13.3. Témakörök

13.3.1. A magyar népi fazekasság edénykészítésének gyakorlati kérdései

72 óra

A fazekas munkák elkészítése során használatos alapanyagok tulajdonságai, felhasználási területük, szempontjaik. Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok ismerete, a nyersanyagok tulajdonságainak megváltoztatásának lehetőségei. A forma és nyersanyag, a forma és funkció összefüggéseinek felismerése és alkalmazása.

13.3.2. Az edénykészítés előkészítési folyamatai, a korong használata

144 óra

Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok ismerete, a nyersanyagok tulajdonságainak megváltoztatásának lehetőségei. A népi fazekassághoz használatos eszközök ismerete, szakszerű használata. A fazekaskorong működésének elvei, azok rendeltetésszerű használata, biztonságos munkavégzés.

13.3.3. A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – terítőmunka

294 óra

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence tálas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása.

13.3.4. A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – felhúzó munka

258 óra

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence korsós központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása.

13.3.5. A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – kiegészítő munkák

256 óra

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és

funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence fazekas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása. A megkorongozott agyagedény retusálása, fülezése, földfestékekkel való festése, egyéb díszítési lehetőségeinek ismerete és alkalmazása.

13.3.6. A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – mesterfogások

192 óra

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence fazekas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása. A mesterség bravúros edényeinek elkészítési technológiáinak ismerete (miska kancsó, csali kancsó, stb.).

13.3.7. Az edények engóbozása és mázazása

186 óra

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence fazekas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása. A díszítőtechnikák ismerete, alkalmazása. Az edények első égetés – zsengélés – előtti díszítése, mázazási technikák alkalmazása.

13.3.8. Az égetés

186 óra

A népi kézműves fazekasság munkák szárítása, az első égetés előtti díszítése, és nyers égetése – zsengélése – és mázas égetése. Az égetés fizikai és kémiai tulajdonsága, technológiai menete. Az égetés fajtái, az égetőkemencék fajtái, működési elvük. A munka- és tűzvédelmi szabályok megismerése és betartása.

13.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

13.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

13.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	szemléltetés		x		Képek, filmek, helyszíni bemutatás
1.4.	házi feladat	x			gyakorlás

13.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.2.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				

2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Gyakorlati munkavégzés körében				
3.1.	Műveletek gyakorlása	x			fazekaskorongok
3.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		fazekaskorongok

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

Összefüggő szakmai gyakorlat

Négyévfolyamos oktatás közismereti képzéssel

1/9. évfolyamot követően 70 óra

2/10. évfolyamot követően 105 óra

3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	Tantárgyak/Témakörök
10687-12 Fazekasság	Fazekas szakmai rajz, díszítőtechnikák gyakorlat
	Kivitelezési és műhelyrajz készítés alapjai
	Műhelyrajz készítése Témakör
	Motívumok megrajzolása
	Díszítőtechnikák
	Fazekas szakmai gyakorlat
	Az edénykészítés előkészítési folyamatai, a korong használata
	A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai

	– terítómunka
	Az edények engóbozása és mázazása
	Az égetés

10687-12 Fazekasság szakmai követelménymodul

Fazekas szakmai rajz, díszítőtechnikák gyakorlat tantárgy

Témakörök

Kivitelezési és műhelyrajz készítés alapjai

A kivitelezési- és műhelyrajz készítésének elméleti alapjai, egyezményes jelek ismerete és alkalmazása. Az elkészítendő tárgy méretének megtervezése, méreteinek megadása, a műhelyrajz értelmezése.

Műhelyrajz készítése

A műhelyrajz megrajzolása az előzetes tervek és méretek alapján. A műhelyrajz készítés gyakorlati menete, elemzése. Nézeti rajzkészítés. Műhelyrajz szerkesztés.

Motívumok megrajzolása

A népi kézműves fazekasság díszítőmotívumainak ismerete és azok alkalmazása. Alapvető motívumok ismerete, jelentésük. Motívumrajzolás síkban és térben. Ceruza és ecsetkezelés.

Díszítőtechnikák

A magyar hagyományos díszítőtechnikák ismerete és alkalmazásának módja. Az elvégzendő munkafolyamat műveletekre bontása és azok sorrendjének alkalmazása. A Kárpát-medence tájegységeinek jellemző motívumai, technikái. Engóbos és mázas díszítmények a fazekas munkákon. Az edény felületének megváltoztatása, mint díszítési mód.

Fazekas szakmai gyakorlat tantárgy

Témakörök

Az edénykészítés előkészítési folyamatai, a korong használata

Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok ismerete, a nyersanyagok tulajdonságainak megváltoztatásának lehetőségei. A népi fazekassághoz használatos eszközök ismerete, szakszerű használata. A fazekaskorong működésének elvei, azok rendeltetésszerű használata, biztonságos munkavégzés.

A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – terítőmunka

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence tálas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása.

Az edények engóbozása és mázazása

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-

medence fazekas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása. A díszítőtechnikák ismerete, alkalmazása. Az edények első égetés – zsenélés – előtti díszítése, mázazási technikák alkalmazása.

Az égetés

A népi kézműves fazekasság munkák szárítása, az első égetés előtti díszítése, és nyers égetése – zsenélése – és mázas égetése. Az égetés fizikai és kémiai tulajdonsága, technológiai menete. Az égetés fajtái, az égetőkemencék fajtái, működési elvük. A munka- és tűzvédelmi szabályok megismerése és betartása.

SZAKMAI TANTERVI ADAPTÁCIÓ

a

34 215 01

NÉPI KÉZMŰVES

(FAZEKAS SZAKMAIRÁNY)

szakképesítés

speciális szakiskolában történő oktatásához

hallássérültek (sh) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A szakmai tantervi adaptáció

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Kormányrendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Kormányrendelet,
- a 34 215 01 Népi kézműves (a szakmairány megjelölésével) szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet,
- a szakképesítések kerettanterveit tartalmazó NGM rendelet alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 215 01

A szakképesítés megnevezése: Népi kézműves (Fazekas szakmairány)

A szakmacsoport száma és megnevezése: 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció

Ágazati besorolás száma és megnevezése: V. Képző- és iparművészet

Elméleti képzési idő aránya: 30 %

Gyakorlati képzési idő aránya: 70 %

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
--	--

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs.

*Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre:
Nincs*

IX. A fogyatékosági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

1. A hallássérült tanulók

1.1. A hallássérülés fogalma

A hallássérülés a különböző mértékű és jellegű halláscsökkenés gyűjtőfogalmaként használatos. A hallószerv organikus illetve funkcionális elváltozását jelenti, mely állapot valamely betegség, sérülés, fejlődési rendellenesség következménye.

A hallássérülés fogalma két fő részre, a nagyothallásra és a siketségre, illetve a köztük húzódó átmeneti sávra, a hallásmaradványos állapotra osztható.

Az emberi fül meghatározott **magasságú** és **hangerejű** levegőrezgéseket képes hangként felfogni. Az ún. hallásküszöb azoknak a hangoknak az érzékelését jelenti, amelyeket még éppen meghallunk. Hallássérülés esetén a hallásküszöb megemelkedik. Ennek regisztrálása audiogrammal történik. Két szempontból jellemezhető a hallás: a még éppen meghallott hangerő és a meghallott hangmagasság vonatkozásában. A hangerő mértékegysége a decibel, jele: dB. Az emberi fül 20-20000 Hz közötti hangrezgések felfogására képes. (A hangmagasság a rezgésszámtól függ, mértékegysége a Hertz /Hz/.)

Ép hallású az, akinek hallási ingerküszöbe megfelel a teljesen ép hallású fiatal (átlag 18-20 éves) egyének ingerküszöbe 0 dB-lel jelzett átlagértékeinek. Ez a hallás kiterjed a hallható hangok teljes tartományára, vagyis a 20 és a 20 000 frekvenciájú hangok területére. Műszeres hallásvizsgálatot audiológiai állomáson végeznek, audiométerrel. A vizsgálat során megkeresik minden frekvencián (125Hz-8000Hz) azt a legkisebb intenzitású hangot, amelyet éppen meghall a páciens. A hallásvizsgálat eredményét az audiogramon rögzítik.

Az 0 dB-től - pozitív számok felé - eltérő legkisebb értéket orvosi szempontból már halláscsökkenésként értékelik. Ha az ember hallószerve valamilyen betegség, kórfolyamat következtében annyira károsodik, hogy korlátozottan lesz képes a – főleg a beszédfrekvencia spektrumát alkotó – hangingerek felvételére, illetve ezen hangingerek felvételének képessége súlyos fokban károsodik, hallási fogyatékoság alakul ki.

Míg a hallássérülés orvosi értelemben egy tág fogalom, szűkebb terjedelmű gyógypedagógiai-pedagógiai fogalomként értelmezve egy olyan hallási rendellenesség, ahol a sérülés időpontja, mértéke, minősége miatt a beszédbeli kommunikáció spontán kialakulása, zavartalan fejlődése vagy folytatása lehetetlen, és a sérült egyén gyógypedagógiai (re)habilitációra szorul.

A fentiek értelmében tehát eltér egymástól a hallássérülések orvosi és pedagógiai kategorizálása. Az orvosi jellegű csoportosítás esetén csupán a mennyiségi szempontok elsődleges figyelembevételével sorolja csoportba a hallássérülteket. A hallássérülés fokozatai eszerint a következők lehetnek.

1.2 A hallássérültek csoportosítása

1.2.1. A hallásveszteség foka, mértéke, típusa szerinti felosztás:

- Nagyothallók, akiknek a hallásvesztesége 20-90 dB a beszédfrekvenciában.
- Siketség határán lévő nagyothallók, akiknek 90-110 dB a hallásvesztesége a beszédfrekvenciákon.
- Siketek, akiknél 110 dB a hallásveszteség a beszédfrekvenciákon

A korai életkorban megkezdett fejlesztés, a megfelelő hallókészülékes ellátás és a személyi adottságok függvénye (értelem, beszéd, tanulékonyság, stb.), hogy a gyermek, fiatal a nagyothalló vagy a siket típusú fejlődésmenet jellemző.

1.2.2. A hallásveszteség fellépésének időpontja szempontjából történő felosztás

- Prelinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása előtti időszakban fellépő hallássérülés.
- Posztlinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása utáni időszakban fellépő

hallássérülés.

1.2.3. A csoportosítás történhet a hallásküszöb, a beszéd-, nyelv megértés nehézségei és speciális fejlesztési szükségletek szerint

Hallásküszöb	A beszéd-, nyelvprodukció/megértés nehézségei	Speciális fejlesztési szükségletek
25-40 dB	Enyhe fokú nagyothallás Csekély veszteség. A halk vagy távoli beszéd megértésében lehetnek problémái. Iskolai helyzetekben általában nincsenek gondjai.	40 dB megközelítő veszteségnél már felmerülhet a hallókészülék szükségessége. Ügyelni kell a szókincs alakulására. Szükség van a megfelelő ültetésre és világításra.
41-60 dB	Közepes fokú nagyothallás Enyhe veszteség Közelről érti a társalgó beszédet. Ha az osztályban halkan beszélnek, vagy nem látja a beszélőket, a beszélgetés 50%-át nem tudja követni. Lehetséges a szűkebb szókincs, és felléphetnek beszédhibák. Szüksége van szájról olvasásra.	Kedvező lehet a hallókészülék-használat és a hallásnevelés. Megfelelő ültetés, és különösen az alsó tagozaton integrációs utazótanár segítsége. Odafigyelés a szókincsre és az olvasásra. Szükség esetén logopédiai ellátás vagy gyógypedagógiai szakvélemény szükséges lehet.
60-80 dB	Súlyos fokú nagyothallás	Integráltan valószínűleg folyamatos utazótanári ellátásra van szükség vagy a nagyothallók

	Csak a hangos társalgást érti. Csoportos beszélgetésnél fokozódnak a gondjai. Valószínű a gyengébb beszédérthetőség. Valószínű az expresszív és receptív nyelvi zavar. Feltehető a korlátozott szókincs.	speciális osztályára. A nyelvi nehézségek, a szókincsbővítés és –használat, az olvasás, fogalmazás, nyelvtan stb. terén fejlesztésre van szüksége. Jól hasznosítja a hallókészüléket és hallásnevelést. Szurdopedagógiai fejlesztés.
81-95 dB	Súlyos fokú hallássérülés Kb. 40 cm-ről meghallja az erős hangokat. A környezeti zajokat felismerheti. A magánhangzókat és a mássalhangzók egy részét differenciálhatja. A beszéd és a nyelv valószínűleg sérül vagy torzul. Ha a veszteség az első életévig jelentkezik, nem indul be magától a beszédfejlődés.	Teljes, ill. részleges integráció vagy speciális iskolai elhelyezés merül fel. Speciális fejlesztő program a nyelvi készségek, fogalmak, beszéd fejlesztésére. Gyógypedagógusra feltétlenül szükség van. A hallókészülékre és hallásfejlesztésre nagy szükség van.
95dB vagy több	Átmenet a nagyothallás és a siketség között Siketség Igen súlyos veszteség. Egyes erős hangokat meghallhat, de inkább a vibrációt, mint a hangokat érzékeli. Elsődlegesen vizuális a	A speciális iskolai elhelyezésen túl az integráció is lehetséges jó értelemmel. Speciális fejlesztő program szükséges. Hallásnevelés szükséges.

	kommunikáció során. A beszéd- és nyelvfejlődés valószínűleg sérül. Ha a hallásvesztés prelingvális, elmarad a spontán beszédfejlődés.	
--	--	--

1.3. A hallássérülés okai

A hallási fogyatékoság okai lehetnek örökletesek és szerzettek.

A halláscsökkenés rendkívül összetett kórkép, a nagyothallás és siketség okai igen sokrétűek. Kórtani szempontból két fő csoportra oszthatóak:

1.3.1. Örökletes vagy genetikai hallási fogyatékoság

1.3.2. Szerzett hallási fogyatékoság

17. Az örökletes hallássérülés, mint minden genetikus ártalom domináns és recesszív jellegű. Általában kétoldali. Az örökletes eredetű hallásvesztések lehetnek idegi, vezetékes vagy kevert típusúak, gyakran fordulnak elő közöttük progresszívek. Löwe (1992.) szerint az örökletes esetek egyharmadánál progrediáló halláskárosodásról van szó.

18. A szerzett hallási fogyatékoság esetében, az ártalmak három csoportját különböztetjük meg:

- Prenatális - A prenatális sérülések vagy más néven intrauterin, méhen belüli károsodások az intrauterin fejlődés során alakulnak ki és kb. 20%-át alkotja a hallási fogyatékoságnak. A méhen belüli életben a magzatot igen sok károsodás érheti, például: a túlzott alkoholfogyasztás, a mértéktelen dohányzás és számos fertőző betegség ártalmi, gyógyszerártalmak.
- Natális vagy perinatális- a szülés körüli időszakban, illetve a szülés alatt meghatározott kórok, kóros állapotok okozhatnak károsodásokat a hallószerv területén. A koraszülött gyerekek között is gyakori a hallási, illetve halmozott fogyatékoság.
- Posztnatális - a születés után sokféle kórok (mechanikai, fizikai, kémiai, biológiai) vezethet halláskárosodáshoz, sokszor egymással kölcsönhatásban. A szülés utáni első években elszenvedett fertőző betegségek közül az agyvelő- és agyhártyagyulladás rendszerint súlyosabb, halmozott fogyatékosággal is járhat. A leggyakoribb betegség a középfülgyulladás. Bár az utóbbi években csökkenőben van a skarlát, diftéria, vörheny, kanyaró és más fertőző betegségek előfordulása, mégis

számolni kell ennek veszélyével, mely hallóideg, középfül vagy belsőfül eredetű hallássérülést okozhat.

Mechanikai traumák, a hallószervre vagy a koponyára ható különböző erőbehatások a hallószerv sérüléséhez, halláscsökkenéshez vezethetnek. Ezek a sérülések különböző ütések, baleset, roncsolások következtében létrejött traumák, pl. a koponyát érő traumák a belső fül sérülését is okozhatják.

Kémiai anyagoknak, bizonyos vegyszereknek, gyógyszereknek a belső fülre gyakorolt, többnyire hosszabb ideig tartó mérgező, károsító hatásuk van.

A hallássérülésnek tehát többféle oka lehet. Származhat a külső, a közép- és a belsőfül zavarából.

Ha a hallásprobléma oka a külső vagy a középfülben van, akkor a hanghullámok nem vezetődnek át kellő mértékben a belső fül felé. Ezt vezetékes hallászavarnak nevezzük. A „mechanikus” hangátvitel zavara. A hallómező eltolódik, halkabban, de torzításmentesen hall az egyén. Ha a beszédhangok eléggé erősek, a vezetékes hallászavarban szenvedők jól hallják a beszédet. A vezetékes hallássérülés igen nagy százalékban átmeneti jellegű sérülést idéz elő, amit orvosi beavatkozással meg lehet szüntetni, vagy akár spontán gyógyul (így van ez például egy erősebb megfázás, vagy például a repülőn tapasztalható fülbedugulás esetében). Kisebb számban veleszületett – sokszor anatómiai elváltozás okozza a károsodást –, ilyen esetben szükséges lehet hallásjavító eszköz használata. Ha a belsőfülben, a csigában elhelyezkedő szőrsejtek, vagy az agyhoz vezető idegrostok szenvednek károsodást, akkor a hallászavar idegi eredetű. A hallásveszteség ebben az esetben mennyiségi és minőségi jellegű. A hangbenyomások halkabbak, torzabbak. E hallássérülések kb. 95%-ánál a csiga (cochlea) megbetegedése okozza a hallásproblémát (cochleáris hallássérülés). A fennmaradó, viszonylag ritkább esetekben a hallóideg megbetegedése a hallászavar oka.

Az idegi eredetű hallásvesztésben szenvedőknél a beszéd hangerejének növelése nem javítja kellő mértékben a beszédértést. Náluk a megemelt hangerő-torzításokat eredményez, ami még nehezebbé teszi a beszédértést, így számukra a hallókészülék viselése elengedhetetlen. Súlyosabb sérüléseknél azonban nem lehet hallókészülékkel sem elérni a beszédhalláshoz szükséges hallásszintet. Ilyen esetekben műtéti eljárással javítják a beszédhallást.

1.4 A hallássérülés következményei

A hallássérülés a leg súlyosabban a beszédet és a nyelv kialakulását, kibontakozását érinti.

1.4.1 Az artikuláció és szuprasegmentális elemek alkalmazásának jellemzői hallássérülteknél

Elsősorban azok a beszédhangok alakulnak ki nehezen vagy hibásan, amelyeket a gyermek, fiatal nem jól hall. Minél súlyosabb a hallásvesztés, annál több beszédhangot érint a hibás ejtés és annál inkább kihat a beszédhangra is. Mivel a súlyos fokban hallássérült gyermeknél, fiatalnál nincs vagy gyenge a visszajelzés a hibás képzésről, nem is képes eredményesen kijavítani az artikulációs hibákat külső segítség (szurdopedagógus) nélkül. Leggyakrabban a sziszegők és a gy, ty, c, cs hangok a hibásan képzettek, de a magánhangzókban is előfordulhatnak cserék. A kiejtési hibák mellett a beszéd minőségét rontja a beszédprozódiai elemek hibája vagy hiánya. Jellemzője a monoton, kevésbé dallamos, hibásan hangsúlyozott, ritmustalan, lassú tempójú beszéd. Az artikulációs és a szuprasegmentális hibák hallókészülék alkalmazásával, valamint az egyéni szükségletekhez igazodó hallás-, beszédnevelési eljárásokkal eredményesen javíthatók.

A súlyos hallássérültek beszédének jellemző vonásai lehetnek

- Elmosódott, hasonló hangzású magánhangzók
- Lelassult beszédtempó
- Bizonytalan izomfeszültséggel képzett szavak
- Gyakran hibás vagy hiányzó sziszegő hangok
- Helytelen levegővétel
- Gyakori orrhangzósság
- Feszített hangszalagréssel képezett hangok (fejhang)
- Gyakori hangcserék a hasonló képzésű, a hasonló területeken képzett, hasonló hangzású és hasonló vizuális képet nyújtó hangok között
- Ritmustalan, hangsúlytalan, dinamikátlan beszédtempó
- Darabos, zavart ritmus

A hibás ejtés gyakran vezet helyesírási hibákhoz. A gyermek, fiatal úgy írja le a szavakat, ahogyan ejti őket, vagyis gyakran hibásan. Ez a hiba az írás és az olvasás egyidejű alkalmazásával jól javítható, és a kiejtésre is pozitívan hat.

1.4.2. A szókincs jellegzetességei hallássérülteknél

Minél nagyobb a halláskárosodás mértéke, annál szűkebb mind az aktív, mind a passzív szókincs. A szókincset sok olvasással, társalgással bővíthetjük. A nyelvi és

beszédfejlesztő munka minden iskolai foglalkozásnak kiemelt feladata, a társalgáshoz, manipulációhoz, beszélgetéshez kapcsolt szókincsfejlesztéssel, a szavak jelentésének állandó tisztázásával.

A szókincs hiányosságai vezetnek a beszédértés zavaraihoz és az alacsonyabb olvasási szinthez. A szókincsbeli elmaradás minőségileg különbözhet a pedagógusok által tapasztalt szűkített nyelvi kóddal beszélő gyermek, fiatal szókincsbeli hiányosságaitól. Mivel a hallássérült gyermek, fiatal beszédelsajátítása mesterséges tanulási folyamat eredménye, szókincséből egyszerű, hétköznapi fogalmak is hiányozhatnak, ugyanakkor magasabb szintű kifejezéseket ismerhetnek. A hallássérült gyermek, fiatal nehézségei elsősorban a szövegértés vonalán és kevésbé az olvasástechnika területén jelentkeznek. Az olvasástechnikai problémák általában a kezdeti szakaszt jellemzik, míg a szövegértési problémák gyakran fennmaradnak az iskoláztatás évei alatt. Ennek oka az, hogy habár a hallássérült gyermek, fiatal egyre több szót és kifejezést ismer meg, a szövegek nyelvi szintje folyamatosan emelkedik. A szövegértési problémákat a szűkebb szókincs, a szinonimák ismeretének hiánya, illetve a mondatok helytelen tagolása okozhatja.

Minél többet társalog a gyermek, fiatal, minél többet olvas, annál erősebb ütemben fog gyarapodni a szókincs.

Fontos szempont a hallássérültekkel való kommunikáció tekintetében, hogy mindig meg kell győződni róla, hogy a gyermek, fiatal, illetve a fiatal, felnőtt hallássérült megértette-e azt, amit közölni szerettünk volna vele.

Célszerű a rövid, pontos, egyszerű fogalmakkal megfogalmazott instrukciók adása, néhány kérdéssel a megértés ellenőrzés

1.4.3. A beszéd grammatikájának jellemzői hallássérülteknél

A súlyos fokban halláskárosodott gyermekek, fiatalok beszédében gyakoriak a grammatikai hibák. Mivel a toldalékok általában hangsúlytalan és gyakran szóvégi helyzetben fordulnak elő, gyakori az elhagyásuk, felcserélésük. A grammatikai hibák száma elsősorban a szituációkhoz kötött, köznapi helyzetekhez kapcsolódó irányított társalgásokkal és rendszeres olvasással csökkenthető.

1.4.4. A beszédértés jellemzői hallássérülteknél

A nyelvi nehézségek nemcsak az aktív nyelvhasználatot, hanem a beszédértés területét is érinthetik. A hallássérült gyermek, fiatal, fiatalok a halláson kívül a szájról olvasást is felhasználják a beszédértés segítésére, ennek mértéke gyermek, fiatalonként változó.

A szájról olvasás megkönnyítése azáltal lehetséges, ha a pedagógus minden fontosabb közlésnél a hallássérült gyermek, fiatal felé fordul. További segítséget jelent a természetes artikuláció, a normális beszédtempó. Téves hiedelem, hogy a hallássérült gyermek, fiatal könnyebben érti a beszédet, ha az nagyon tagolt, lassú, az artikuláció eltúlzott. Előnyös a szájról olvasás szempontjából az is, ha a pedagógus nem járkal beszéd közben. A szájról olvasást nehezítheti a pedagógus arcába hulló haj (férfiaknál bajusz és szakáll), a fényviszonyok, valamint az, ha a beszélő a száját véletlenül eltakarja.

Előnyös, ha egyszerre csak egy ember beszél a hallássérülttel, természetes, jól hangsúlyozott, érthető beszédtempóban. Ha többen beszélgetnek, ne vágjanak egymás szavába, közlési szándékukat jelezzék.

1.5 A hallássérült gyermek, fiatal együttnevelése halló társaikkal

1.5.1. A szegregáció a fogyatékosok és nem fogyatékosok egymástól elkülönített oktatását jelenti. A szegregált, speciális iskolai oktatás igyekszik ideális feltételeket biztosítani (kis osztálylétszám, szakemberek megléte). Számos indoka lehet annak, hogy a gyermek, fiatal, fiatal speciális iskolába, szegregált szervezési formában tanul.

1.5.2. A másik forma az integráció (fogadás). Hazánkban legelterjedtebb az egyéni teljes integráció. A hallássérült gyermek, fiatal, fiatal a tanítás teljes idejét a többségi (halló) osztályban tölti.

Az sikeres integrációnak számos objektív feltétele van: a korai felismerés, a hallókészülékkel való ellátás, a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása. Korai hallás - és beszédfejlesztés, a támogató család, a tanterem kedvező akusztikai jellemzői, az adó-vevő készülék használata, az integrációt segítő gyógypedagógus közreműködése, igény esetén pedagógiai asszisztens és jeltolmács segítsége.

A hallássérültekkel foglalkozó többségi pedagógusnak sokrétű feladatot kell megoldania egyidejűleg. Ismernie kell a sérülés sajátosságait, a habilitációs/rehabilitációs lehetőségeket. Tisztában kell lennie azzal, hogy a gyermek, fiatal milyen mértékben képes információt felvenni a hallása révén, mennyiben támaszkodik a szájról olvasásra.

Mindezekhez nélkülözhetetlen az egyes nevelési helyzetekben az egyéni különbségek figyelembevétele és pedagógiai kezelése. Az egyéni különbségek a hallássérülés minőségétől, mértékétől és a tanuló mentális és személyi adottságától függ.

A hallássérült diákok számára fontos motiváló tényező, ha a halló társaik elfogadják őket, így a képzésben is sikeresebbé válnak.

Számolnunk kell szubjektív feltételekkel is az integráció tekintetében: az intellektuális képességek, a pozitív személyiségjegyek, az érthető beszéd, a jó beszédmegértési szint, nyelvi tanulékonyság, szorgalom, terhelhetőség, családi háttér.

1.6 A hallássérültek által használt technikai eszközök

1.6.1. A hallókészülék

Ma már nem létezik olyan hallássérülés, amit ne lehetne részben vagy teljesen korrigálni. Ez történhet hallókészülékkel - olyan súlyos esetekben pedig, amikor a hallókészülék nem biztosít megfelelő erősítést -, műtéti eljárással biztosítható a hallás élménye. A modern hallókészülék elemmel vagy akkumulátorral táplált miniatűr hangerősítő készülék. A levegőben terjedő hangrezgéseket egy érzékeny mikrofon felfogja, és elektromos rezgésekké alakítja, felerősíti, majd visszaalakítja hanghullámokká. A hallókészülékkel történő ellátás elsődleges célja, hogy a készülék biztosítsa a beszéd meghallásához legmegfelelőbb erősítést - azaz, hogy a hallókészülékkel erősített fülön mért eredmények illeszkedjenek az optimális beszédmezőbe. A hallás javítására kifejlesztett készülékek szinte minden igényt ki tudnak elégíteni. A hallókészülékek mérete igen változatos, a fül mögé helyezhető változattól egészen a hallójáratba mélyen behelyezhetőig hozzáférhetőek. A hallókészülék felerősített hangját a fül mögé helyezhető készülékek esetében a fülbe egyéni lenyomat alapján elkészített fülilleszték juttatja be. A hallókészülék a gyermek, fiatal egyéni igényeihez, hallásállapotához igazodik. Felírását,ellenőrzését szakember végzi. A hallókészülékek egész napos viselésre készültek.

1.6.2. Az adó-vevő készülék jól segíti a hallássérült tanuló oktatását azáltal, hogy csak a hasznos jeleket erősíti fel, a háttérzajokat nem. Előnye, hogy a távolabbról jövő beszédet is erősíti. Egy adó és egy vevő részből áll, az adó részhez mikrofon csatlakozik, melyet általában a beszélő visel.

1.6.3. A Cochleáris implantátum a súlyos hallássérülteknél alkalmazott műtéti eljárás, amelynek során a belső fülben lévő cochleába (a hanginger idegi felvevő rendszerét tartalmazó csigába) elektródákat ültetnek be. A legjelentősebb és a legnagyobb számban végzett hallásjavító eljárás.

A cochleáris implantátum egy olyan összetett technikai eszköz, amely közvetlenül a hallóidegre küld elektromos impulzusokat - tehát ugyanazt a feladatot végzi el, mint az ép hallószerv esetében a csigában lévő szőrsejtek. A cochleáris implantátum beépítésének legfontosabb feltétele, hogy a hallóideg - azaz a belső fültől az agykéreg felé vezető pálya - ép legyen.

A cochleáris implantátum több elemből áll. Ezek egy részét a hallássérült koponyájába operálják - közvetlenül a fejbőr alá, ill. a belső fülbe vezetik -, más részeit pedig kívül, a testükön viselik. A külső elem részei: a hangokat felfogó mikrofon, a beszédprocesszor, valamint az adókészülék, ami a jeleket a beültetett belső elem felé továbbítja.

1.7 A hallássérültek oktatásában használt kommunikációs módszerek lehetséges csatornái

- Vokális (hang) - **auditív csatorna**: a hallásmaradvány aktivizálásának időpontja meghatározó, erre a lehetőségre épít a hallásnevelés. Ennek a csatornának a felhasználásával történik a hangos beszédben történő kifejezés és a beszéd megértésének kialakítása. Az enyhén hallássérült tanulók oktatásánál az auditív út érvényesül. Ez azt jelenti, hogy nagyothallók esetében a beszédre épül a tanítás, kiegészítve szurdopedagógiai fejlesztéssel.
- Az artikulációs-vizuális csatorna: vagyis a **szájról olvasás** és az azt kiegészítő hallás, illetve olvasás. Súlyosabb veszteségek esetén domináns információ felvételt biztosít és a hallási benyomások töltik be a kiegészítő szerepet.
- Manuális-vizuális kommunikációs csatorna, mely az ujj-abc, illetve a jelnyelv használatát jelenti. Az ujj-abc jelei valamennyi beszédhangot megjelenítik egy-egy kézzel. A jelnyelv szónyelv, a jelek szavaknak felelnek meg. A jelnyelv

alkalmazása két úton lehetséges, vagy a hangos beszédnek alárendelt helyzetben, azt mintegy kísérve, kiegészítve, vagy mint önálló információs csatorna. Siket közösségekben az egymás közti fő nyelvi érintkezési forma. A jelnyelv előnye lehet súlyos hallássérülteknél, hogy a beszélő figyelmét kevésbé terheli, és így a siketek számára könnyebb kommunikációs lehetőséget kínál. Használata indokolt olyan esetben, amikor a hangos beszéd értelmezése kevésbé jó eredményt ígér.

- Grafikus-vizuális kommunikációs csatorna, ami az írás és olvasás területeit foglalja magába. Feltétele a gazdag szókincs és a nyelv grammatikai szabályainak ismerete. Fontos szerephez juthat, ha a hallássérült beszéde nem eléggé érthető.
- Vokális (artikulációs) – taktilis csatorna: a mások, vagy magunk által produkált beszédhangok ellenőrzését jelenti tapintás útján.

1.8 Különleges előírások, megjegyzések

A hallássérült tanulóknál a szakiskolai képzésben megvalósítható a nyelvi rendszer további finomítása, a nyelvi-kommunikációs szint emelése, a köznapi nyelvhasználat árnyaltabb alkalmazása, az egyes tantárgyak szakszókincsének kialakítása és értő használata. Fontos a munkakörök betöltése során a megfelelő szociális kapcsolatrendszer kialakítása, az érintkezési formák pontos értelmezése és a kommunikációs célnak megfelelő nyelvi formák megválasztása.

A gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben a fogyatékos tanulók részére a tanórai foglalkozásokon túl **kötelező egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozásokat kell szervezni**. Heti időkerete az évfolyamra meghatározott heti tanítási óra **40 %-a nagyothalló, 50 %-a siket** tanuló esetében.

Egyéni rehabilitációs foglalkozások keretében, mely a szabad órásvban tervezhető a következő területeket érinthetjük.

- A tanulók sérülés specifikumából fakadó képességbeli hiányosságait, személyiség fejlettségi gyengeségeit és egészségügyi, szociális problémáit kezeli.
- Tanulást megalapozó képességek fejlesztése
- Speciális szakmai megsegítés
- Tanulási technikák elsajátítása a különböző tantárgyak tanulásához
- Számítógépes egyéni tanulást segítő programok használatának megismerése
- Kommunikáció, helyesírás fejlesztése

2. Módszertani útmutatások

A speciális szakképzés eredményességében elsődleges szerepe van az ún. teamben való tevékenykedésnek, azaz a különböző képzettségű szakemberek összehangolt működésének.

A team összetétele:

- közismereti oktatásban résztvevő tanárok,
- a szakmai, elméleti oktatást végző szakoktatók,
- a gyógypedagógus tanárok (szurdopedagógus, logopédus),
- a pedagógiai munkát segítők (gyógypedagógiai, pedagógiai asszisztensek),
- egyéb szakemberek (szakorvosok, pszichológus, mentálhigiénikus, szociális munkás),
- szükség esetén jeltolmács bevonása a feladatmegértés elősegítéséhez, tanulói visszajelzéshez.

2.1. Az oktatás során kiemelt jelentőségű a beszédértés megfelelő körülményeinek biztosítása.

- A pedagógusnak, szakoktatónak minden körülmények között jó szájról olvasási képet kell biztosítani. Optimális feltételeket kell teremteni a beszédértés elősegítésére.
- A tanár minden fontosabb közlésnél a hallássérült felé fordul természetes, jó szájról olvasási képet nyújtó artikulációval, közepes beszédtempóval és dallamosan, dinamikusan beszél.
- A hallássérült gyermek, fiatal tanulását az átlagos gyermek, fiatalnál jobban segíti a vizuális szemléltetés. A tanár mimikája ezért legyen kifejező. Ő maga legyen empátikus személyiség, fejlett problémamegoldó képességű, optimista. Egyéntől és a halláskárosodástól függően hasznos lehet a jelnyelv egyes elemeinek ismerete.
- Az elméleti tanórákon a hallássérült tanuló üljön elől és középen. A tanterem legyen jól megvilágított. Film-, dia-, videó vetítések előtt a tanár ismertesse, hogy mit kell majd megfigyelni. Sötétben, hallókészülék viselése mellett nem érti a tanuló a magyarázatot.

- A gyakorlati oktatás során is először ismertetni kell, hogy mi kerül cselekvő szemléltetésre, azaz mit kell pontosan megfigyelni. Csak a feladat ismeretében tud a tanuló az író – számítógépre, a kezeire, a munkavégzés technikájára koncentrálni. Lehajló testtartás, takart száj esetén az információ tört része jut csak el a diákhoz. Számítógépes gyakorlatkor a tanár a gép mögött, a diákkal szemben állva tud ismereteket közvetíteni.
- A tanár, szakoktató természetes hanghordozással, nyugodt tempóban köznapi hangerővel és artikulációval beszéljen! Előadása érthetőségét természetes gesztusokkal, élénk mimikával, finom testbeszéddel fokozhatja.
- Zajos háttérű, szűk frekvenciás vagy túl gyors beszéd rontja a beszédértés esélyeit. Munkatevékenység közben, korrekció előtt a tanár érintse meg a tanulót, állítsa le a tevékenységet, amikor feladatot jelöl ki vagy javítja a diák munkáját.
- A tanulók vizuális gondolkodásmódja miatt az oktatás során nagy jelentőségű a sokoldalú szemléltetés. A szemléltetés során meg kell győződni a szakmai ismeretek, fogalmak tartalmi megalapozottságáról, és beépüléséről a kognitív rendszerbe. A feldolgozás, alkalmazás szintjein szóbeli, táblázatos, írásbeli, rajzos visszacsatolás kérése tájékoztatást nyújt a pedagógusnak. A tudásszint értékelésekor a, szemléltető eszközök használata melletti tudás értékelése tekinthető reálisnak.
- Mivel a hallássérült fiatalok nyelvi szerkezetbeli gondolkodása gyengébb, szókincsük mesterségesen alakult ki, a felzárkóztatásra biztosított többlet órákon a hosszabb, elvont tartalmú, nehezebben ejthető szavak, kifejezések elsajátítása külön is kapjon megerősítést.
- A megértés, bevézés ellenőrzését szómémória játékokkal, képekkel különböző szövegkörnyezetű előfordulások felismertetésével, önálló szövegbe helyezéssel célszerű gyakoroltatni.

Kiscsoportos oktatási szervezeti formákban (pl. csoportbontásban) a hallássérült tanulók ne képezzenek külön csoportot. Mindig a hallók között dolgozzanak a tanulás-tanítás folyamán. Mindig legyen a csoportban segítője, akihez fordulhat

2.2. Egyéb tanulásszervezési kérdések, gyakorlati teendők

- A pedagógus, szakoktató jó szájáról olvasási kép nyújtásával segítheti a beszédértést.

Az osztályteremben olyan ülőhelyet találjanak, ahonnan közélről láthatja és hallhatja

a tanárt! Ne kerüljön szembe az ablakkal! A tanulónak biztosított forgószék is előnyös lehet. Célszerű az első padba, jobb vagy bal szélre ültetni a hallássérült diákokat.

- A megértést a vizuális oktatási módszerekre alapozott ismeretátadás segíti (képek, kép-hang és írásalapú kommunikációs eszközök).
- A tanítási órákon nélkülözhetetlen a közvetlen hallást segítő eszközök használata.
- A hallássérültek integrált oktatását, elsősorban a beszédmegértést segíti elő a vezetékek

nélküli kommunikációs rendszer. A tanár-diák közvetlen kapcsolat URH adóvevő alkalmazásával könnyíthető.

- Nehezen kiejthető szakszavak artikulációs ejtésének kialakítását és automatizálását szurdopedagógus, logopédus támogatja.
- Előtérbe kerülnek mind az oktatásban, mind a számonkérésben az írásbeli kommunikációs formák, melyek nyelvi megfogalmazása legyen egyszerű, lényegretörő. Hasznos a tanulóval közösen szerkesztett szakmai szakszótár, szakmai jelszótár segítése. Az értékelés pozitív és ösztönző legyen.
- A gyakorlati tantárgyak csoportbontásakor a hallássérült tanulók létszáma max. 4 fő lehet. Mindig a hallók között dolgozzanak a tanulás-tanítás során.
- A hallássérült gyermek, fiatal számára problémát jelenthet a hosszabb tanári előadás egyidejű követése és jegyzetelése. A probléma kiküszöbölésére javasoljuk, hogy készítsünk vázlatot a tanulónak, vagy más tanuló órai jegyzetét fénymásoljuk. Ügyeljünk, hogy a szakszavak ne kerüljenek hibásan megtanulásra!
- Nem mindig egyszerű a hallássérült tanuló számára a témaváltás. A pedagógus segítheti a hallássérült megértését, ha órákon hangsúlyosabban jelzi ezt, illetve még egyszer összefoglalja a tematikus egységeket. Könnyebbséget jelent, ha a hallássérült tanuló esetenként írásban is megkapja azokat a feladatokat, melyek utasítása sok elemből áll, s minden elem fontos információt hordoz.
- Hangsúlyozzuk az órák végén elhangzó információkat!
- Folyamatos legyen az ellenőrzés és értékelés, a tanulási folyamat az egyéni szükségletekhez igazodjon.
- A hallássérült gyermek, fiatal fejlesztése pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárásokkal, megfelelő audiológiai ellátással és egyre modernebb hallókészülékek szakszerű használatával történhet.
- Az eredményes nevelést, a szakmai képzés színvonalát az előbbieken túl az általános iskolai tanulmányok, az eddig elért fejlődés is meghatározza.
- A hallássérült fiatalok oktatása során fokozott figyelmet kell fordítani látásuk védelmére.

2.3. A szakmai képzésen túl kiemelt speciális nevelési feladatok

- Fontos feladat a szociális kapcsolatrendszer kiépítése, fejlesztése, az érintkezési formák pontos értelmezése, a megfelelő nyelvi formák elsajátítása a személyiség harmonikus fejlesztése érdekében.
- Elengedhetetlen az ismeretek bővítésével kapcsolatos fogalomrendszer pontos kiépítése, a kognitív funkciók szintjeinek állandó fejlesztése.
- Fontos a vizuális percepció, az önkifejezés, önmegvalósítás, a valóság képi feldolgozásának bekapcsolása a tanítás-tanulás folyamatába a személyiség kibontakoztatása céljából.
- Mozgás, ritmus, a beszéd-ritmus intenzív fejlesztése az oktatás valamennyi szakaszában.
- Szükséges a tehetség gondozása.
- Fel kell készíteni a diákokat a felnőttek, a munka világába való beilleszkedésre.

X. Speciális szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	21	756+70	21	756+105	21	756+105	21	672
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra
(756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és
szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

**A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszám
évfolyamonként szabadsáv nélkül**

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5										
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészettörténet	1			1			1			1	
	Általános néprajz	1			1							
	Rajz gyakorlatok		1			1			2			1
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	1		70	1		105	1		105		
	Népi kézműves vállalkozásismeretek, marketing	1			1			1			1	
10687-12 Fazekasság	Fazekas szakmai ismeretek	1			1			2			1	
	Fazekas anyagismeret	1			1							
	Fazekas szakmai rajz, díszítő technikák gyakorlat		2			2			1			1
	Fazekas néprajz	1,5			1			1			1	
	Fazekas szakmai gyakorlat		10			11			12			12,5

Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám	8	13		7	14		6	15		6,5	14,5
Összes heti/ögy óraszám	21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv-adaptáció szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

**A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszama
évfolyamonként**

Szakmai követelmény-modul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
1500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	18											18
	Munkavédelmi alapismeretek	4											4
	Munkahelyek kialakítása	4											4
	Munkavégzés személyi feltételei	2											2
	Munkaeszközök biztonsága	2											2
	Munkakörnyezeti hatások	2											2
	Munkavédelmi jogi ismeretek	4											4
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										16		16
	Munkajogi alapismeretek										4		4
	Munkaviszony létesítése										4		4
	Álláskeresés										4		4
	Munkanélküliség										4		4
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										64		64
	Nyelvtani rendszerezés 1										10		10
	Nyelvtani rendszerezés 2										10		10
	Nyelvi készségfejlesztés										24		24

10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Munkavállalói szókinsz								20		20	
	Művészettörténet	36			36			36		32	140	
	Egyetemes művészettörténet	18			18			18		16	70	
	Magyar művészettörténet	18			18			18		16	70	
	Általános néprajz	36			36						72	
	Tárgyi néprajz	12			12						24	
	Folklór				8						8	
	Ünnepkörök, szokások	12			8						20	
	Tájegységek néprajza	12			8						20	
	Rajz gyakorlat		36			36			72		32	176
	Színtan		12			6			6			24
	Ornamentika		6			6			30		10	52
	Szakrajzi alapismeretek		12			12			18		12	54
	Térábrázolás		6			12			18		10	46
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	36			36			36				108
	Mesterségbemutató, vásár	12			12			12				36
	Szakmai előmenetel	8			8			8				24
	Zsúriztetés	8			8			8				24
	Szakmai fórumok	8			8			8				24
	Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing	36			36			36		32		140
	Népi kézműves marketing alapjai	36			36							72
	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek							36		32		68

Fazekas szakmai ismeretek	36			36			72			32		176
A fazekasság technológiájának alapjai	4											4
A fazekasság eszközei	4											4
A fazekaskorong fajtái, használatának alapjai	2											2
A korongozás fogásainak elméleti alapjai	8			12			20			8		48
A fazekas termékek retusálása, szárítása, díszítésének alapjai	6			12			18			12		48
A fazekas termékek mázas díszítése, a mázazás technológiája	6			6			20			6		38
A fazekas termékek első és mázas égetése	4			4			8			4		20
A fazekas termékek befejező munkálatainak elmélete	2			2			6			2		12
Fazekas anyagismeret	36			36								72
A fazekasság nyersanyagai	12			12								24
A nyersanyagok csoportosítása és tulajdonságaik	12			12								24
A nyersanyagok színezése, tulajdonságainak módosítása, javítása	12			12								24
Fazekas szakmai rajz, díszítőtechnikák gyakorlat		72			72			36			32	212

Kivitelezési és műhelyrajz készítés alapjai		12		6					18
Műhelyrajz készítése		12		6		6		4	28
Motívumok megrajzolása		24		24		18		12	78
Díszítőtechnikák		24		36		12		16	88
Fazekas néprajz	54		36		36		32		158
A fazekasság kialakulásának története	8		4		4				16
A Kárpát-medence fazekas technikáinak alkalmazása és fejlődése a különböző történelmi korokban	8		4		4		4		20
A Dunántúl nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig	12		8		8		4		32
A Felvidék nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig	12		8		8		4		32
Az Alföld nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig	14		12				10		36

Erdély nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig						12		10	22	
Fazekas szakmai gyakorlat		360		396		432		400	1588	
A magyar népi fazekasság edénykészítésének gyakorlati kérdései		72							72	
Az edénykészítés előkészítési folyamatai, a korong használata		72		72					144	
A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – terítőmunka		72		90		72		60	294	
A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – felhúzó munka		36		90		72		60	258	
A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – kiegészítő munkák		48		72		72		64	256	
A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – mesterfogások		24		24		72		72	192	
Az edények engóbozása és mázazása		18		24		72		72	186	
Az égetés		18		24		72		72	186	
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:	288	468		252	504	216	540	208	464	2940
Összes éves/ögy óraszám:	756	70	756	105	756	105	672	3220		
Elméleti óraszámok/aránya	964/29,9%									

Gyakorlati óraszámok/aránya	2256/70,1%
-----------------------------	------------

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.*

A

11500-12 azonosító számú,

Munkahelyi egészség és biztonság

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú, Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	alapismeretek	kialakítása	személyi feltételei	biztonsága	hatások	ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			

Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselő						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképeség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1.19. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.

Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.20. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

1.21. Témakörök

1.21.1. Munkavédelmi alapismeretek

4 óra

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés.

A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége.

Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei.

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy).

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.21.2. Munkahelyek kialakítása

4 óra

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények.

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfeleltetése.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmelegelőzés érdekében.

Tűzmelegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat.

Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések.

Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken.

Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái.

A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések melegelőzése

Raktározás

Áruk fajtái, raktározás típusai

Munkahelyi rend és hulladékkezelés

Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek.

Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.21.3. Munkavégzés személyi feltételei

2 óra

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek

A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége.

Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.21.4. Munkaeszközök biztonsága

2 óra

Munkaeszközök halmazai

Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.

Munkaeszközök dokumentációi

Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott

EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.

Munkaeszközök veszélyessége, eljárások

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság.

A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei

Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukció, üzemviteli és emberi tényezők szerepe.

Általános üzemeltetési követelmények.

Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.21.5. Munkakörnyezeti hatások

2 óra

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)

Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.

A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése

A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben.

A munkavállalók részvételének jelentősége

1.21.6. Munkavédelmi jogi ismeretek

4 óra

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez.

A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai.

A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről.

A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken.

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés.

Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken.

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok.

Foglalkozás-egészségügyi feladatok.

Balesetek és foglalkozási megbetegedések. Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.

Munkavédelmi érdekképviselőt a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviselőtének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.22. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

-

1.23. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.23.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.23.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)					Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-	bontás	Osztály-	keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek						

1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.24. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11499-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás II.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	alapismeretek	létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerő piaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzt készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és			x	x

lehetőségei				
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédképesség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőképesség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

1.3.**2.7. A tantárgy tanításának célja**

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.8. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.9. Témakörök**2.9.1. Munkajogi alapismeretek****4 óra**

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (táv munka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.9.2. Munkaviszony létesítése**4 óra**

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselői szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.9.3. Álláskeresés

4 óra

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskereső módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresőben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskereső, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.

Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).

Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.9.4. Munkanélküliség

4 óra

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.

Álláskeresői ellátások („passzív eszközök”): álláskeresői járadék és nyugdíj előtti álláskeresői segély. Utazási költségterítés.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkoztatás célcsoportja, közfoglalkoztatás főbb szabályai

Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.

Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, beralapú támogatások, mobilitási támogatások).

Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.

A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.10. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

-

2.11. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

2.11.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		
1.4.	szemléltetés			x	
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat			x	

2.11.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és
---------	--------------------------	--	--------------------------

		Egyéni	Csoport-	bontás	Osztály-	keret	felszerelések
1.	Információ feldolgozó tevékenységek						
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x					
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x					
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x					
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x					
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x					
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x					
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x					
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok						
2.1.	Leírás készítése			x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x			

2.12. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11497-12 azonosító számú

Foglalkoztatás I.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	rendszerzés I.	rendszerzés II.	készségfejlesztés	szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	

TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

1.4.**1.5. 3.1. A tantárgy tanításának célja**

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.

Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondat szerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés

3.6. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek.

3.7. Témakörök**3.7.1. Nyelvtani rendszerezés 1****10 óra**

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a 3 alapvető időszakra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múlt, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégzendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégzendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértése, valamint a helyes igeidő használatával ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.

A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.7.2. Nyelvtani rendszerezés 2**10 óra**

A témakör tananyagaként megfogalmazott nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód, illetve a segédigék (képeség, lehetőség, szükségesség) - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által

biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.7.3. Nyelvi készségfejlesztés

24 óra

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a cél nyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a cél nyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.7.4. Munkavállalói szókincs

20 óra

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a cél nyelv orszáiban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör

tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.8. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.9. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.9.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.9.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport	bontás	Osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					

1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Levélikrás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.10. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10681-12 azonosító számú,

**Népi kézműves vállalkozás működtetése
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10681-12 azonosító számú, Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészet-történet		Általános néprajz				Rajz gyakorlat				Népi kézműves szakmai alapismeretek				Népi kézműves vállalkozás-ismeret, marketing	
	Egyetemes művészettörténet	Magyar művészettörténet	Ötlet	Forma	Tárgyak	Tájegységek néprajza	Alaprajz	Forma	Alaprajz	Tájegységek néprajza	Alaprajz	Forma	Alaprajz	Tájegységek néprajza	marketing alapjai	alapismeretek
FELADATOK																
Folyamatosan bővíti szakmai művészeti, néprajzi ismereteit	x	x	x	x												
A hagyományos mintakincs alapján az alapanyag, forma, funkció és a díszítmény harmonikus egységét alkalmazva alkot		x	x					x								
Figyelemmel kíséri a kortárs kézművesek tevékenységét		x									x	x	x			
Kialakítja, berendezi műjelét műhelygalériáját					x				x							
Kialakítja és kezeli raktárát															x	x

hagyományőrző rendezvényeket látogat								x									
Mesterség-bemutatót tart, bemutatókon, vásárokon, pályázatokon részt vesz			x		x		x										
Zsúrizteti termékeit, minőségi munkavégzésre törekszik			x														
Tájékozódik szakmai fejlődésének lehetőségéről,- szakmai pályázatok, továbbképzések, szakmai fórumok, érdekképviselői szervezetek – különféle szakmai rangok, címek (Népművészeti Ifjú Mestere, Népi iparművész) megszervezésének módjáról				x		x			x								
Vállalkozást indít és működtet									x					x			
Üzleti tervet készít															x		x
Kiépíti, létrehozza saját arculatát, promóciós anyagokat, cégért készít											x		x		x		
Piackutatást végez, meghatározza a célközönséget, kivitelezési koncepciót alakít ki													x				
Kialakítja értékesítési csatornáit													x		x		
Költségkalkulációt, árkalkulációt készít, alapanyag-szükségletet számol, tájékozódik az alapanyag-beszerzés lehetőségeiről													x				
Garanciát vállal munkájára														x			
Gondoskodik a biztonságos raktározásról												x					
Gondoskodik a késztermék csomagolásáról, ellátja a megfelelő													x	x			

információkkal																	
Dokumentálja munkáit (rajzos, műszaki, foto dokumentáció)				x													
Gondoskodik munkavédelmi szabályok betartásáról és baleset megelőzésről			x			x											
Dokumentál, elvégzi/elvégezteti a szükséges adminisztrációt								x	x								
SZAKMAI ISMERETEK																	
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	x	x															
A különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, szellemi és tárgyi sajátosságai	x	x															
Népművészet, néprajz alapjai						x											
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	x							x									
Különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, tárgykultúrájának változásai						x											
Jelentős bemutatók, pályázatok				x		x											
A zsűriztetés lehetőségei				x	x		x										
A műhely, műhelygaléria létrehozásának törvényessége, szakmai szempontja				x	x	x			x								
A műhely, műhelygaléria berendezésének, munkavédelmi, környezetvédelmi, és szakmai, és látványosság szempontjából					x	x	x										

történő kialakítása																	
A raktár kialakítása, működtetése, a raktárkezelés szabályai									x		x						
Vállalkozási formák										x							
A vállalkozás létrehozásának, működtetésének szabályai						x											
Piacutatás és marketing alapjai					x												
Saját promotálás készítése																	
Költségkalkuláció, árképzés				x													
Üzleti terv SWOT analízis készítés																	x
A kivitelezési-és műhelyrajz készítésének alapjai egyezményes jele, pontos használatuk			x	x	x												
A népi kézművesség termékeinek értékesítési formái lehetőségei						x										x	x
Szerzői jog szabályai											x	x					x
Jelentős alkotók kiemelkedő alkotások				x	x											x	x
A szakmai életút lehetőségei, szakmai elismerések					x	x											
Szerszámok, munkaeszközök					x	x											
Alapanyagok és azok beszerzésének lehetőségei					x	x											
Munka-baleset- és tűzvédelem alapjai																x	

SZAKMAI KÉSZSÉGEK																
Olvasott szakmai szöveg megértése, szakmai nyelvezet ismerete	x	x														
Szakmai rajzok, tervek jelzéseinek megértése, követése					x	x										
Szakmai dokumentáció készítésének ismerete																
Zsűriztetés szabályainak ismeret										x	x					
Bemutatókon való részvétel lehetőségeinek ismerete							x	x								
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																
Megbízhatóság		x	x	x	x											
Szorgalom	x	x														
Precizitás							x	x								
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																
Kapcsolatteremtő készség				x	x						x	x	x			
Prezentációs készség	x	x					x				x	x	x			
Konfliktusmegoldó készség						x			x		x		x			
MÓDSZERKOMPETENCIÁK																
Ismeretek helyükön való alkalmazása	x	x			x										x	x
Tervezés							x	x				x		x	x	

Gyakorlatias feladatértelmezés		x		x		x									x		
--------------------------------	--	---	--	---	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	---	--	--

6. Művészettörténet tantárgy

140 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A művészettörténet tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogó képet kapjanak az egyetemes és a magyar művészettörténet legfontosabb korszakairól, ezek művészeti folyamatairól, a legnevesebb alkotókról és a stílustörekvésekről. A szakképzés jellegéből adódóan kiemelt cél az egyes művészettörténeti korszakok iparművészetének bemutatása.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek

Földrajzi ismeretek

Irodalom (világirodalom és magyar irodalom)

Ének-zene

Rajz és vizuális kultúra

6.3. Témakörök

6.3.1. Egyetemes művészettörténet

70 óra

A művészet kialakulása, az őskori művészet jellegzetességei

A mágia és a művészet kapcsolata a kőkori művészetben és a mai törzsi kultúrákban

A kézművesség új-kőkori emlékei

Az ókori Egyiptom művészete

Az ókori Mezopotámia művészete

A szkíták művészete

Az ókori görögök művészete

Az ókori Róma művészete

A hunok művészete

A román kor művészete

Gótikus művészet

Reneszánsz művészet

Barokk és rokokó művészet

Klasszicista művészet

A preraffaelita művészet és a tárgy-kultúra megújítása Európában

6.3.2. Magyar művészettörténet

70 óra

A kézművesség ókori és koraközépkori emlékei a Kárpát-medencében. Szkíták, hunok és avarok művészete. A nagyszentmiklósi kincs

A honfoglalás korának művészete

Román kori művészet Magyarországon

Gótikus művészet Magyarországon

Reneszánsz művészet Magyarországon és hatása a népművészetre

Barokk művészet Magyarországon. Hatása a népművészetre, a paraszt barokk

Festett kazettás templomi mennyezetek a Kárpát-medencében
A XX. századi magyar művészet. A szecesszió
A népművészet hatása a XX. századi magyar művészetre
A XX. századi magyar iparművészet

6.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

6.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

6.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

6.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		

1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	Képi információk körében				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajz készítés tárgyról		×		

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Általános néprajz tantárgy

72 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

Az általános néprajz tantárgy oktatásának a célja, hogy a Népi kézműves szakma szakirányait tanuló diákok átfogó képet kapjanak a magyar néprajztudomány főbb irányairól, a magyar hagyományokról, a magyar paraszti társadalom korabeli életéről. A népi kézműves képzésben tanulók oktatásában kiemelt cél a Kárpát-medence tájegységeinek néprajza, tárgyi és szellemei néprajzáinak megismertetése, az ünnepkörök, szokások elsajátíttatása.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek

Földrajzi ismeretek

Magyar irodalom

Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

7.3. Témakörök

7.3.1. Tárgyi néprajz

24 óra

Település néprajz
Népi építészet
Népi gazdálkodás
Népi táplálkozás
Kézművesség, kézműves szakmák
Népvisélet és hímző kultúra

7.3.2. Folklor

8 óra

Népmesék, mondák, balladák
Népi játékok
Népszokások és költészetük
Népzene
Néptánc
Népi hit és vallásosság
Népi gyógyítás

7.3.3. Ünnepekörök, szokások

20 óra

Tavaszi népszokások
Nyári népszokások
Őszi népszokások
Téli népszokások
Az emberi élet fordulóihoz fűződő népszokások
Gyermek a családban
A játék szerepe a paraszti társadalomban

7.3.4. Tájegységek néprajza

20 óra

A magyarság időbeni és térbeni tagozódása
Szomszédjaink és a hazai nemzetiségek
Dunántúl néprajzi jellemzői
Felföld néprajzi jellemzői
Alföld néprajzi jellemzői
Erdély néprajzi jellemzői

7.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

Könyvtár

Múzeumok néprajzi gyűjteményei

Tájházak, helytörténeti gyűjtemények

7.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

7.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Múzeumi, tájházi tárgyakkal
1.7.	házi feladat	×			Házi dolgozatok, gyűjtés, kutatás

7.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	

1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			×	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdősor alapján	×			
3.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	×			

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Rajz gyakorlat tantárgy

176 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

A rajz gyakorlati tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogóan megismerjék, és gyakorlatban alkalmazzák a sík és tér ábrázolási módokat, a szakrajzi alapismereteket, színek szerepét jelentőségét régen és napjainkban, a motívumok, ornamentikák formavilágát, szimbólumát.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Néprajz

Művészettörténet

Történelmi ismeretek

Földrajz

8.3. Témakörök

8.3.1. Színtan

24 óra

A látás idegrendszere, a fény érzékelése

A színek alkotó elemeinek megismerése, a fő és mellék színek kikeverése, festékek ecsetek használata.

Festékhordozók fajtái, tulajdonságai

Természetes és mesterséges festékek, festő növények földfestékek, kőzetek régi festék alapanyagok

Hideg meleg színek jellemzése fokozatainak keveréssel való alkalmazása.

Komplementer színek jellemzése és azok alkalmazása párosítása

Színharmóniák jellemzése szerkesztése

Színek szimbolikája a népművészetben belül

Szín kontraszt

8.3.2. Ornamentika

52 óra

Ősi jelek jelképek

Geometrikus ornamentikák

Növényi ornamensek

Állati ornamensek

Székelyi növényi állati motívumok ornamensek

Honfoglalás kori Hun magyar motívumok ornamensek

Román kori motívumok ornamensek

Görög kori motívumok ornamensek

Gótikus motívumok ornamensek

Reneszánsz motívumok ornamensek

Barokk motívumok ornamensek

Klasszicista motívumok ornamensek

8.3.3. Szakrajzi alapismeretek

54 óra

Szakrajz fajtái

Rajz-eszközök használatuk és karbantartásuk

A rajzlapok méretei keretei feliratmezők

Szabványos vonalfajták és alkalmazásuk

Szabványos betűk írása, a rajzok feliratai

Síkmértani szerkesztések

Méretarányok méretmegadás elemei alkalmazása

Axonometrikus ábrázolás

Metszetek ábrázolása anyagjelölések

Kötési csomópontok ábrázolása

Egyszerű tárgyak szerkezeti ábrázolása A témakör részletes kifejtése

8.3.4. Térábrázolás

46 óra

Perspektivikus térábrázolás törvényei

Látványrajz értelmezése arány, forma alak szempontok alapján
 Szögletes testek ábrázolása térben
 Íves hengeres testek ábrázolása térben
 Sík és térgörbe testek ábrázolása
 Szabadkézi rajzolás
 Festési technikák alkalmazása
 Kollázs-montázs technikák alkalmazása a térábrázolásban
 Vizuális jelrendszerek pont, vonal, folt faktúra
 Tónusos térábrázolás
 Fény-árnyékhatás
 Szín és fény viszonyok

8.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Múzeum, tájház, faluház gyűjteménye, természetben rajzolás, tanterem.

8.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

8.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos oktatási módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

8.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	Képi információk körében				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajz készítés tárgyról		×		

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

9. Népi kézműves szakmai alapismeretek tantárgy

108 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A népi kézműves szakma szakirányait tanuló fiatalok tájékozottak legyenek azokkal a lehetőségekkel, melyek mentén igényes kézművessé válhatnak. „A népi kultúrában a közösség mindig ellenőrzése alatt tartja a tevékenységet a népművész csak a tradíció ízlésvilágának az ismert jelképrendszer felhasználásával, alkothat” – Tarján Gábor. A jelentős falusi alkotókat nem nevezték népművészeknek, azzal becsülték meg munkájukat, hogy a legbecsesebb tárgyak készítésére a specialistákat kérték meg. A kézműves mesterek alkotó munkásságát odafigyelő társadalmi megbecsülés és elismerés övezi. Több lehetőség segíti alkotó útjukat, hagyományápoló, szépet, teremtő műhelymunkájukat.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek

Földrajzi ismeretek

Magyar irodalom

Ének-zene

Művészettörténeti ismeretek

9.3. Témakörök

9.3.1. Mesterségbemutató, vásár

36 óra

Kiemelkedő bemutatkozási lehetőségek:

Mesterségek Ünnepe (Budapest) - a magyarországi kézművesek legnagyobb országos rendezvénye

Országos Táncház-találkozó és Kirakodóvásár (Budapest) - A NESZ és a Táncház Egyesület közös szervezése

Pünkösdi Sokadalom (Szentendre) - A Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum és a NESZ közös szervezése

Élő Népművészet - A Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Hagyományok Háza és a Népművészeti Egyesületek Szövetsége pályázat és kiállítása

Országos Népi Mesterségek Művészete - a Hagyományok Háza és a Kecskeméti Népi Iparművészeti Gyűjtemény rendezi meg a pályázatot

Országos Textiles Konferencia (Békéscsaba)

Hevesi Országos Szóttas pályázat (Heves)

Országos Ifjúsági Népi Kézműves Pályázat (Debrecen)

AMKA (Magyar Kézművességért Alapítvány) kiállítása, pályázatai

Karácsonyi népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)

Tavaszi Népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)

Népművészeti alkotóházak

Néprajzi műhelyek

Népművészeti műhelyek

Műhelygalériák

Tájházak

9.3.2. Szakmai előmenetel

24 óra

Megismerkedik, hogy a szakmai életút során, milyen elismerési lehetőségek adódnak, mit érhet el tehetséggel, szorgalommal.

Elismerések, kitüntetések:

Népi Iparművész cím (folyamatos zsűriztetés esetén az alkotó kérheti)

Népművészet Ifjú Mestere (pályázható 35 éves korig)

Népművészet Mestere (Életpályát felölelő adható szakmai díj)

Király Zsiga díj (kiváló teljesítményt elismerő szakmai díj)

9.3.3. Zsűriztetés

24 óra

A szakmai fejlődés és az alkotó munka kiteljesedése, amikor a kézműves eljut a tervezésig, saját tervei alapján készíti alkotásait. A mintadarabokat lehetősége van a népi iparművészeti zsűri előtt lektoráltatni, értékeltetni.

Az értékelés után zsűri számot kap, mely lehet HA- HB, MA - MB minősítésű. 3 év folyamatos zsűriztetés és megfelelő mennyiségű zsűri szám esetében az alkotó, kérheti a Népi Iparművész címet.

9.3.4. Szakmai fórumok

24 óra

Megismeri azokat a szakmai fórumokat, melyek segítenek a szakma fennmaradásában, gyakorlásában, valamint megtanulja, hogyan kell pályázatokon részt venni, pályázatot írni.

Hagyományok Háza

Népművészeti Egyesületek Szövetsége

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara

Pályázatok, Konferenciák

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

Könyvtár

Múzeumok néprajzi gyűjteményei

Tájházak, helytörténeti gyűjtemények

Zsűri terem

Vásárok

Kiállítások

Műhely galériák

Nyitott műhelyek

9.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

9.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási	A tanulói tevékenység szervezeti kerete	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont
---------	----------------------	---	--

	módszer neve	egyéni	csoport	osztály	lebontása, pontosítása)
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés	x			
1.3.	kiselőadás	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita			x	
1.6.	projekt			x	
1.7.	házi feladat	x			

9.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				

2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing tantárgy

140 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

Felkészíteni a tanulókat az önálló vállalkozói tevékenységre, a megfelelő vállalkozói forma kiválasztására, üzleti terv, marketing stratégia készítésére, a vállalkozás, a műhely biztonságos működtetésére.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

10.3. Témakörök

10.3.1. Népi kézműves marketing alapjai

72 óra

Marketing szerepe és fejlődése, a marketing gondolkodáskialakítása.

Piac jellemzői, célpiac meghatározása, célpiachoz igazodó marketingmix kidolgozása.

Fogyasztói magatartás, vásárlói döntést meghatározó tényezők.

Termékpolitika, termékfejlesztés, termékválaszték, termékek márkázása, termékek csomagolása.

Árpolitika céljai, árakat meghatározó tényezők, árképzés folyamata, árkialakítás módszerei, árképzés speciális formái, behatoló ár, bevezető ár, lélektani ár.

Értékesítés politika, értékesítési csatornák, közvetítők funkciói.

Kommunikációs politika, reklám, értékesítés ösztönzés, személyes eladás, propaganda, kiállítások, vásárok, ajándéktárgyak, eladáshelyi reklám, termékkatalógus.

Arculat - logo, cégér, csomagolás, honlap készítése, névjegy, üzlet, nyitott műhely, műhelygaléria kialakítása.

A szekunder és primer piackutatás összehasonlítása, szóbeli és az írásbeli megkérdezés jellemzői, a kérdőív szerkesztés szabályai, kérdőívek feldolgozásának módja, kérdőívek értékelése.

Stratégia típusok, vállalkozás környezetének elemei, versenykörnyezet elemei.

10.3.2. Népi kézműves vállalkozási alapismeretek

68 óra

Vállalkozások lehetséges jogi formáinak megismerése különösen a kisvállalkozásokra jellemző KFT és BT előnyei és hátrányai.

A vállalkozások létrehozásának, és megszűnésének gazdasági, jogi szabályai, felmerülő költségei.

Az egyéni vállalkozás alapításának, működésének feltételei. Egyéni vállalkozót terhelő adók.

Üzlet és műhely, nyitásával, járó jogi és adminisztratív teendők, engedélyek beszerzése.

Alapvető számviteli ismeretek, mérleg és eredmény-kimutatás fogalma, célja.

Bevételek meghatározása, amortizáció jelentése, számítása.

A mérleg tételek és eredmény-kimutatás kategóriáinak meghatározása.

Pénzügyi ismeretek, hitel, kamat, finanszírozás módjai.

Hitelezési eljárás megismerése, hitellel járó költségek és kockázatok.

Adózási alapismeretek, a vállalkozásokat terhelő adók és járulékok.

Alkalmazottal kapcsolatos bejelentési és járulékfizetési kötelezettség.

Az üzleti terv fejezeteinek megismerése, induló vállalkozáshoz üzleti terv készítése.

Költségszámítás, önköltségszámítás, árképzés.

Általános forgalmi adó mértéke, számítása.

Fogyasztóvédelmi alapismeretek, a gyártó, a kereskedő felelőssége, a termékekre vonatkozó szavatossági jog jelentése.

Ellenőrző hatóságok szerepe:

Országos Munkavédelmi Felügyelőség,

Nemzeti Adó és Vámhivatal ellenőrzési területei.

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, műhelygalériák

10.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

10.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés			x	
1.3.	kiselőadás			x	
1.4.	megbeszélés			x	
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés			x	Vetített képek
1.7.	házi feladat	x			írásbeli feladat, házi dolgozat

10.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett			x	

	feldolgozása				
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	Képi információk körében				
3.1.	Képes illusztrációk mesterségbemutatókról		x	x	
3.2.	Képes illusztrációk logókról, mesterek promociós anyagairól, honlapok		x	x	

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10687-12 azonosító számú,

**Fazekasság
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10687-12 azonosító számú, Fazekasság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

[illegible]

Berendezzi a műhelyét, beszerzi az eszközöket, kéziszerszámokat, alapanyagokat	x	x							x	x		x									x	x						
Folyamatosan bővíti szakmai, művészeti, néprajzi ismereteit	x													x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Figyelemmel kíséri a szakmai irodalom megjelenését, szakmai eseményeket	x								x							x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Forrásanyagot gyűjt, mintagyűjteményt készít					x	x						x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x				
Az alapanyagokat és az eszközöket kiválasztja és előkészíti	x	x							x	x	x	x		x		x		x									x	
Tervdokumentációt készít, archiválja a tervet, az alapanyagok megjelölését									x	x	x	x	x	x	x			x	x	x	x		x					
Kiválasztja és előkészíti az alapanyagokat, eszközöket		x							x	x	x																x	
Cserépedényt készít	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x					x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Az elkészült nyers agyagedényt a technológiai folyamat további lépéseire előkészíti	x				x						x																	
Nyers retusálást végez, fülez, földfestéssel bevon (engóboz), díszít – a terv alapján					x						x	x	x	x	x			x	x	x	x							
A kész agyagedényt megszáritja, majd kiégeti							x																				x	
Az egyszer égetett agyagedényt szükség esetén mázzal díszíti, mázazza, majd másodszor is kiégeti						x	x		x	x	x			x	x			x	x	x	x						x	

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Motiválhatóság												x							x	x	x	x			x	x	x			
Kompromisszumkésztség												x																		
Rugalmasság												x																		
MÓDSZERKOMPETENCIÁK																														
Kreativitás, ötletgazdagság	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás								x				x	x	x									x	x	x	x	x	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés			x	x	x	x	x					x	x	x									x	x	x	x	x	x	x	x

14.1. A tantárgy tanításának célja

A népi fazekasság elméleti alapjainak megismerése, a technológiai folyamatok elméleti ismerete azok fogásainak alkalmazási lehetőségei és alapszintű elsajátítása. A munkafolyamatok műveletekre való bontásának képessége. A korongozás eszközeinek ismerete, valamint az alapvető fogások a korongozásban. Az alapvető díszítési technikák ismerete és helyén való alkalmazása, és annak módja. Az égetési és mázazási folyamatok elméletének elsajátítása.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Fizika, kémia, rajz

14.3. Témakörök**14.3.1. A fazekasság technológiájának alapjai****4 óra**

A fazekasság kialakulásának okai, történetének, technikai, technológiai változásának okai.

Az európai és a Kárpát-medencei fazekasság technológiai és stílusbeli változásának áttekintése, megismerése és módosulásainak története.

14.3.2. A fazekasság eszközei**4 óra**

A népi fazekasság alapvető eszközeinek története, megismerése és azok szabályszerű használata, a szakszerűség alapelveinek ismerete. A különböző fajtájú fazekaskorongok használatának szabályai.

14.3.3. A fazekaskorong fajtái, használatának alapjai**2 óra**

A fazekaskorong fejlődésének lépései, azok használata európai viszonylatban. A fazekaskorong fajtái, azok használata, előnyei, hátrányai.

14.3.4. A korongozás fogásainak elméleti alapjai **48 óra**

A népi fazekasság eszközeinek és technikájának szabályszerű használata, a szakszerűség elveinek ismerete. A népi fazekasság alapanyagainak ismerete, kiválasztása, előkészítése. Az agyag középre fogása a korongon. Az edényfal felhúzása, vékonyítása. Az agyagedény elkészítésének alapvető fogásai. Az edény levétele a korongról.

14.3.5. A fazekas termékek retusálása, szárítása, díszítésének alapjai **48 óra**

Az egyes munkafázisok sorrendjének meghatározása, a munkafolyamatok műveletekre bontása. Az elkészült edény nyers retusálása, tisztítása, esztergálása, szivacsolása. Az edények biztonságos szikkasztása, szárítása. Az alapvető díszítési technikák ismerete és alkalmazásának módja.

14.3.6. A fazekas termékek mázas díszítése, a mázazás technológiája **38 óra**

A népi fazekasság hagyományainak ismeretében az egyszer égetett agyagedényeket szükség esetén mázzal díszíti ismerve azok hagyományait, és alkalmazásának lehetőségeit, technológiáját. A mázazás menetének munkafázisai, technológiája. A mázak tulajdonságainak ismerete.

14.3.7. A fazekas termékek első és mázas égetése **20 óra**

Az égetés fajtái, az égetéshez szükséges eszközök, alapanyagok ismerete. Az első, vagy cserépre égetés (zsengélés) elemeinek ismerete, folyamata, kémiai és fizikai tulajdonságai. Az agyagedény tulajdonságainak változása az első égetés során. Az zsengélés és a mázas égetés közötti jelentős különbségek ismerete. A mázas égetés elméleti és gyakorlati alapjainak elsajátítása.

14.3.8. A fazekas termékek befejező munkálatainak elmélete **12 óra**

A fazekas edények elkészítésének, a technológiai folyamatának értékelése. Az égetés utáni minőség-ellenőrzés. Az égetési hibák javítási lehetőségei, azok alapvető ismeretei. Az kész edények raktározása, csomagolása, szállítása

14.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, műhely, könyvtár

14.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

14.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés		x		Képek, filmek
1.7.	házi feladat	x			Írásbeli feladat, gyűjtés

14.5.2. tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	Tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.2.	Eredeti tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek,

					internetes oldalak
3.3.	Mai modern használati tárgyak fotói		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.4.	Kiállításokon készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

15.1. A tantárgy tanításának célja

A népi fazekasság elméleti alapjainak megismerése, a technológiai folyamatok elméleti ismerete, azok fogásainak alkalmazási lehetőségei és alapszintű elsajátítása. A népi fazekasságban használatos legfontosabb alapanyagok ismerete, azok fajtái, tulajdonságai. Szükség esetén a tulajdonságaik módosításának lehetőségei és módjai. Az alapanyagok beszerzési lehetőségei, előkészítésük menete.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Fizika, kémia, földrajz

15.3. Témakörök**15.3.1. A fazekasság nyersanyagai****24 óra**

A fazekasság kialakulásának földrajzi okai, alapanyagok lelőhelyei, azok kialakulásának miértje, menete. A Kárpát-medence területén található agyag és egyéb alapanyagok lelőhelyei. Az agyagbányák fajtái, az agyag kitermelésének módjai. Az egyéb alapanyagok – engóbok, mázak, oxidok – keletkezése, kitermelése. Az alapanyagok használati lehetőségei

15.3.2. A nyersanyagok csoportosítása és tulajdonságaik**24 óra**

A népi fazekasság alapvető nyersanyagainak csoportosítása.

Az agyag lelőhely és szennyeződés szerinti csoportosítása, tulajdonságaik. Az engóbok, a mázak, azok tulajdonságaik. A színező anyagok csoportosítása, a fém-oxidok.

15.3.3. A nyersanyagok színezése, tulajdonságainak módosítása, javítása **4 óra**

A természetes és mesterséges színező anyagok. Az agyag tulajdonságainak módosítási lehetőségei, az agyaghoz keverhető anyagok. A mázak

tulajdonságai, azok viszkozitásának, tapadásának, olvadáspontjának változtathatósága.

15.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, műhely, könyvtár

15.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

15.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés		x		Képek, filmek
1.7.	házi feladat	x			Írásbeli feladat, gyűjtés

15.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása		x		

	jegyzeteléssel				
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	Tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.2.	Eredeti tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.3.	Mai modern használati tárgyak fotói		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.4.	Kiállításokon készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak

15.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

16.1. A tantárgy tanításának célja

A népi fazekasság elméleti alapjainak megismerése, a forma és motívumkincs megismerése, azok alkalmazása az edénykészítés folyamatában. A népi fazekasságban használatos legfontosabb formák és motívumkincs ismerete. A kivitelezési- és műhelyrajz készítésének az alapjai, egyezményes jelek ismerete és alkalmazása. Az elkészítendő tárgy méretének megtervezése és megrajzolása, műhelyrajz készítés. A Kárpát-medencében használatos díszítőtechnikák ismerete és alkalmazása az elkészült tárgyakon. A motívumok világának és a népi fazekasság szimbolikájának ismerete, helyén való alkalmazása. A díszítőmotívumok megrajzolása a technikák ismeretében.

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajz, néprajz

16.3. Témakörök**16.3.1. Kivitelezési és műhelyrajz készítés alapjai****18 óra**

A kivitelezési- és műhelyrajz készítésének elméleti alapjai, egyezményes jelek ismerete és alkalmazása. Az elkészítendő tárgy méretének megtervezése, méreteinek megadása, a műhelyrajz értelmezése.

16.3.2. Műhelyrajz készítése**28 óra**

A műhelyrajz megrajzolása az előzetes tervek és méretek alapján. A műhelyrajz készítés gyakorlati menete, elemzése. Nézeti rajzkészítés. Műhelyrajz szerkesztés.

16.3.3. Motívumok megrajzolása**78 óra**

A népi kézműves fazekasság díszítőmotívumainak ismerete és azok

alkalmazása. Alapvető motívumok ismerete, jelentésük. Motívumrajzolás síkban és térben. Ceruza és ecsetkezelés.

16.3.4. Díszítőtechnikák

88 óra

A magyar hagyományos díszítőtechnikák ismerete és alkalmazásának módja. Az elvégzendő munkafolyamat műveletekre bontása és azok sorrendjének alkalmazása. A Kárpát-medence tájegységeinek jellemző motívumai, technikái. Engóbos és mázas díszítmények a fazekas munkákon. Az edény felületének megváltoztatása, mint díszítési mód.

16.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, műhely, könyvtár.

16.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

16.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés		x		Képek, filmek
1.7.	házi feladat	x			Írásbeli feladat, gyűjtés

16.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	Tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek,

					internetes oldalak
3.2.	Eredeti tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.3.	Mai modern használati tárgyak fotói		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.4.	Kiállításokon készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak

16.6.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

17. Fazekas néprajz tantárgy

158 óra

17.1. A tantárgy tanításának célja

A népi fazekasság kialakulásának okai, történetének, technikai változásainak megismerése. A Kárpát-medence nagy tájegységeinek jellemző stílusjegyeinek és formakincsének megismerése, technológiai áttekintés. A Kárpát-medencében használatos díszítőtechnikák ismerete és alkalmazása az elkészült tárgyakon.

17.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem, földrajz, néprajz

17.3. Témakörök

17.3.1. A fazekasság kialakulásának története

16 óra

A fazekasság létrejöttének történelmi, földrajzi és társadalmi okai, lehetőségei.

17.3.2. A Kárpát-medence fazekas technikáinak alkalmazása és fejlődése a különböző történeti korokban

20 óra

A fazekasság technológiai és stílusbeli változásainak áttekintése, megismerése és módosulása a történelem során. A fazekasság fejlődése a Kárpát-medencében az őskortól napjainkig.

17.3.3. A Dunántúl nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig

32 óra

A dunántúli fazekas központok kialakulásának történelmi és földrajzi okai. Néprajzi szempontok szerinti elemzése. A forma és a funkció összhangja a dunántúli edényeken, azok jellemző forma és motívumkincsei.

17.3.4. A Felvidék nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig

32 óra

A felvidéki fazekas központok kialakulásának történelmi és földrajzi okai. Néprajzi szempontok szerinti elemzése. A forma és a funkció összhangja a felvidéki edényeken, azok jellemző forma és motívumkincsei.

17.3.5. Az Alföld nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig

36 óra

Az alföldi fazekas központok kialakulásának történelmi és földrajzi okai. Néprajzi szempontok szerinti elemzése. A forma és a funkció összhangja az alföldi edényeken, azok jellemző forma és motívumkincsei.

17.3.6. Erdély nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése

Az erdélyi fazekas központok kialakulásának történelmi és földrajzi okai. Néprajzi szempontok szerinti elemzése. A forma és a funkció összhangja az erdélyi edényeken, azok jellemző forma és motívumkincsei.

17.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, műhely, könyvtár, múzeum, helytörténeti- és magángyűjtemények

17.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

17.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés		x		Képek, filmek
1.7.	házi feladat	x			Írásbeli feladat, gyűjtés

17.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport- bontás	Osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	Tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.2.	Eredeti tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak

3.3.	Mai modern használati tárgyak fotói		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.4.	Kiállításokon készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak

17.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

18. Fazekas szakmai gyakorlat tantárgy

1588 óra

18.1. A tantárgy tanításának célja

A népi fazekasság gyakorlati alapjainak megismerése, a forma és motívumkincs megismerése, azok alkalmazása az edénykészítés folyamatában. A népi kézműves fazekasság alapanyagainak és technológiájának, a fizikai és kémiai folyamatok alapvető megismerése, a fazekaskorong és az egyéb eszközök szabályszerű használata. A forma és a funkció alapvető elvének ismerete és figyelembe vétele. A népi fazekasságban használatos legfontosabb formák és motívumkincs ismerete. A népi fazekasság edénykészítési munkafolyamatának sorrendi meghatározása, alkalmazása. A népi fazekasság díszítő technikáinak alkalmazása a fazekas munkákon, mázazása, zsengélő és mázas égetése.

18.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem, földrajz, néprajz, fizika, kémia

18.3. Témakörök

18.3.1. A magyar népi fazekasság edénykészítésének gyakorlati kérdései

72 óra

A fazekas munkák elkészítése során használatos alapanyagok tulajdonságai, felhasználási területük, szempontjaik. Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok ismerete, a nyersanyagok tulajdonságainak megváltoztatásának lehetőségei. A forma és nyersanyag, a forma és funkció összefüggéseinek felismerése és alkalmazása.

18.3.2. Az edénykészítés előkészítési folyamatai, a korong használata

144 óra

Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok ismerete, a nyersanyagok tulajdonságainak megváltoztatásának lehetőségei. A népi fazekassághoz használatos eszközök ismerete, szakszerű használata. A fazekaskorong működésének elvei, azok rendeltetésszerű használata, biztonságos munkavégzés.

18.3.3. A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – terítőmunka

294 óra

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence tálas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása.

18.3.4. A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – felhúzó munka

258 óra

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence korsós központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása.

18.3.5. A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – kiegészítő munkák

256 óra

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-

medence fazekas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása. A megkorongozott agyagedény retusálása, fülezése, földfestéssel való festése, egyéb díszítési lehetőségeinek ismerete és alkalmazása.

18.3.6. A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – mesterfogások

192 óra

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence fazekas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása. A mesterség bravúros edényeinek elkészítési technológiáinak ismerete (miska kancsó, csali kancsó, stb.).

18.3.7. Az edények engóbozása és mázazása

186 óra

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence fazekas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása. A díszítőtechnikák ismerete, alkalmazása. Az edények első égetés – zsengetés – előtti díszítése, mázazási technikák alkalmazása.

18.3.8. Az égetés

186 óra

A népi kézműves fazekasság munkák szárítása, az első égetés előtti díszítése, és nyers égetése – zsengetése – és mázas égetése. Az égetés fizikai és kémiai tulajdonsága, technológiai menete. Az égetés fajtái, az égetőkemencék fajtái, működési elvük. A munka- és tűzvédelmi szabályok megismerése és betartása.

18.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanműhely, gyakorlati műhely

18.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

18.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	szemléltetés		x		Képek, filmek, helyszíni bemutatás
1.4.	házi feladat	x			gyakorlás

18.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.2.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				

2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Gyakorlati munkavégzés körében				
3.1.	Műveletek gyakorlása	x			fazekaskorongok
3.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		fazekaskorongok

18.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

Összefüggő szakmai gyakorlat

Négyévfolyamos oktatás közismereti képzéssel

1/9. évfolyamot követően 70 óra

2/10. évfolyamot követően 105 óra

3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	Tantárgyak/Témakörök
10687-12 Fazekasság	Fazekas szakmai rajz, díszítőtechnikák gyakorlat
	Kivitelezési és műhelyrajz készítés alapjai
	Műhelyrajz készítése
	Motívumok megrajzolása
	Díszítőtechnikák
	Fazekas szakmai gyakorlat
	Az edénykészítés előkészítési folyamatai, a korong használata
	A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – terítőmunka
	Az edények engóbozása és mázazása

	Az égetés
--	-----------

10687-12 Fazekasság szakmai követelménymodul

Fazekas szakmai rajz, díszítőtechnikák gyakorlat tantárgy

Témakörök

Kivitelezési és műhelyrajz készítés alapjai

A kivitelezési- és műhelyrajz készítésének elméleti alapjai, egyezményes jelek ismerete és alkalmazása. Az elkészítendő tárgy méretének megtervezése, méreteinek megadása, a műhelyrajz értelmezése.

Műhelyrajz készítése

A műhelyrajz megrajzolása az előzetes tervek és méretek alapján. A műhelyrajz készítés gyakorlati menete, elemzése. Nézeti rajzkészítés. Műhelyrajz szerkesztés.

Motívumok megrajzolása

A népi kézműves fazekasság díszítőmotívumainak ismerete és azok alkalmazása. Alapvető motívumok ismerete, jelentésük. Motívumrajzolás síkban és térben. Ceruza és ecsetkezelés.

Díszítőtechnikák

A magyar hagyományos díszítőtechnikák ismerete és alkalmazásának módja. Az elvégzendő munkafolyamat műveletekre bontása és azok sorrendjének alkalmazása. A Kárpát-medence tájegységeinek jellemző motívumai, technikái. Engóbos és mázas díszítmények a fazekas munkákon. Az edény felületének megváltoztatása, mint díszítési mód.

Fazekas szakmai gyakorlat tantárgy

Témakörök

Az edénykészítés előkészítési folyamatai, a korong használata

Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok ismerete, a nyersanyagok tulajdonságainak megváltoztatásának lehetőségei. A népi fazekassághoz használatos eszközök ismerete, szakszerű használata. A fazekaskorong működésének elvei, azok rendeltetésszerű használata, biztonságos munkavégzés.

A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – terítőmunka

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence tálas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása.

Az edények engóbozása és mázazása

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence fazekas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésének menetének ismerete, alkalmazása. A díszítőtechnikák ismerete, alkalmazása. Az edények első égetés – zsengélés – előtti díszítése, mázazási

technikák alkalmazása.

Az égetés

A népi kézműves fazekasság munkák szárítása, az első égetés előtti díszítése, és nyers égetése – zsenélése – és mázas égetése. Az égetés fizikai és kémiai tulajdonsága, technológiai menete. Az égetés fajtái, az égetőkemencék fajtái, működési elvük. A munka- és tűzvédelmi előírások betartása.

SZAKMAI TANTERVI ADAPTÁCIÓ

a

34 215 01

NÉPI KÉZMŰVES

(FAZEKAS SZAKMAIRÁNY)

**szakképesítés
speciális szakiskolában történő oktatásához
mozgáskorlátozottak (sm) számára**

I. A szakképzés jogi háttere

A szakmai tantervi adaptáció

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Kormányrendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Kormányrendelet,
- a 34 215 01 Népi kézműves (a szakmairány megjelölésével) szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményét tartalmazó rendelet,
- a szakképesítések kerettanterveit tartalmazó NGM rendelet alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 215 01

A szakképesítés megnevezése: Népi kézműves (Fazekas szakmairány)

A szakmacsoport száma és megnevezése: 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció

Ágazati besorolás száma és megnevezése: V. Képző- és iparművészet

Elméleti képzési idő aránya: 30 %

Gyakorlati képzési idő aránya: 70 %

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre:
Nincs

XI. A fogyatékosági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

A mozgáskorlátozottság meghatározása

A mozgáskorlátozottság meghatározásakor nehéz egységes, minden szempontot kielégítő definíciót adni. A megnevezések terén is többféle elnevezés használatos, így a mozgásfogyatékos, mozgássérült, mozgásában akadályozott, testi fogyatékos, mozgásszervi fogyatékos, mozgáskorlátozottsággal vagy mozgásfogyatékkal élő (magyartalan) kifejezés is, s ezek mind ugyanazon népességet fedik le. A köznevelési törvény a sajátos nevelési igény kategórián belül a mozgásszervi fogyatékos és mozgásfogyatékos terminológiát egyaránt használja. A gyógyypedagógia a **mozgáskorlátozott személy, tanuló, gyermek** kifejezést tartja elfogadhatónak.

A mozgásszerv-rendszer tartó (csont- és ízületi rendszer) és mozgató (izom- és idegrendszer) részei egységes, egymástól elválaszthatatlan rendszert alkotnak. Bármely rész sérülése az egységet megbontja és következményként különböző tartási - és mozgási elváltozások, mozgásos akadályozottság alakul ki, melynek következtében az életkornak megfelelő tevékenységek (játék, tanulás, munka) korlátozottá válnak. A mozgáskorlátozottság egyéni megnyilvánulását, az akadályozottság megjelenését számos tényező befolyásolhatja. Meghatározó, hogy a mozgásszerv-rendszer mely része, mikor és mennyire károsodott, és ez milyen mértékű funkciócsökkenést okoz.

A mozgáskorlátozottságot kiváltó mozgásszervi rendellenességek pedagógiai szempontú csoportosítása

Végtagredukciós fejlődési rendellenességek és szerzett végtaghiányok

Ebbe a csoportba azok a személyek tartoznak, akiknek valamelyik végtagja (alsó, vagy felső) vagy végtagjai különböző mértékben hiányoznak, vagy nagyfokú rendellenességet (különböző fajtájú és súlyosságú összenövések) mutatnak. A végtaghiány lehet veleszületett, vagy a későbbi életkorban baleset, betegség

következtében kialakult károsodás. A veleszületett végtaghiánynál az agyi érési folyamatokkal, a szocializációs fejlődéssel párhuzamosan tanulják meg a sérülés kompenzálását a gyermekek. Kézhiány esetén nagyon jól használják a kézfunkciók pótlására lábukat, de a meglévő felsővégtag-csonkkal is képesek manipulálni. Természetesen a végtagcsonk nem tud olyan erőt kifejteni és olyan finommotoros mozgást sem végezni, mint a teljes értékű végtag. Felső művégtag használata munka közben a testtartás védelme miatt fontos, de a funkciót, a differenciált érzékelést és az ép végtag fizikai erejét a művégtag nem biztosítja.

Javaslatok

Alsóvégtag hiány, protézis használat esetén biztosítani kell az akadálymentes helyváltoztatást, az épületen belüli közlekedést.

A felső végtag károsodása vagy hiánya a manipulációt, a finommozgást igénylő feladatok kivitelezését nehezíti. Amikor a mozgáskorlátozott fiatal a szakképző intézményben megkezd tanulmányait, - a tapasztalatai alapján - már nagyon jól kialakította saját „kompenzáló technikáját”. Többnyire ügyesen manipulál, kézhiány esetén lábbal vagy szájjal is. Protézisét (művégtagját) segítő, támasztó kézként használja. Fontos, hogy a szakoktató, pedagógus elfogadja ezt a sajátos technikát, s méltányolja a fiatal erőfeszítéseit.

Szükség lehet még a munkavégzés közben a megfelelő külső segítség biztosítására is. Pl. a munkadarab, munkaeszköz előkészítése történhet segítséggel, a gyakorló fázisban a munkadarab méretének megváltoztatása, a durvább fogásmód miatt a nagyon kisméretű munkadarab sajátos rögzítése stb.

A segítség módja és mértéke minden esetben egyénre szabott kell, hogy legyen!

Petyhüdt bénulást okozó kórformák

Ebbe a csoportba azok a mozgásszervi elváltozások sorolhatók, amelyeknél az izom tónusa különböző mértékben csökkent, a mozgás pontos, megfelelő módon és erővel való végrehajtását az izomzat gyengesége, bénulása akadályozza (a „nyitott gerinc”, a gerincvelő gyulladásos megbetegedései, a baleseti gerincsérülés különböző formái, a vázizomzatot érintő különböző károsodások, következményes izomsorvadások, illetve a szülési felkarbénulás).

Javaslatok

Javasolt minden olyan testhelyzet, tevékenység kerülése, amely erős fizikai igénybevételhez, túlzott kifáradáshoz vezet, valamint a gerincoszlop fokozott igénybevételét jelenti.

Kettős megelőzést szolgálhat, ha a mozgáskorlátozott fiatal nem ül folyamatosan, hanem testhelyzetét gyakran változtatja. Gerincvelő károsodásnál az érzéskiesés

következtében a fiatal egyes esetekben nem érzi a hőt, fájdalmat sem, ezért fokozott figyelemmel kell lenni arra, hogy ne üljön például fűtőtest közelébe, mert az esetleg égési sérülést okozhat.

Az alsóvégtag bénulása esetén nehezített a hely- és helyzetváltoztatás, bizonytalanabb a járás, rosszabb az egyensúly. Szüksége lehet a tanulónak személyi segítségre a közlekedésben vagy a munkavégzés előtt, az előkészítő mozzanatoknál esetleg a munkavégzés közben is.

Korai agykárosodás utáni mozgás-rendellenességek

A leggyakoribb központi idegrendszeri sérülés, melynek következménye a különböző típusú, tünetű és súlyosságú mozgás-rendellenesség. Ehhez gyakran társul a beszéd sérülése, esetleg beszédképtelenség és nem ritkán epilepszia is. A központi idegrendszer sérülése következtében különféle típusú és mértékű bénulások alakulnak ki. Gyakori a négy végtagot érintő, fokozott tónusú (spasztikus), vagy a nagy kiterjedésű, akaratlan, jellegzetes csavaró mozgásokkal járó -általában az egész testre, törzsre, végtagokra, fej mozgásaira, mimikára, beszédszervekre is kiterjedő (athetotikus)- bénulás. Más esetben a bizonytalan egyensúly, apró, finom hullámú végtag- és törzsremegés jellemző, többnyire petyhüdt izomtónussal; ilyenkor a legszembetűnőbb a mozgások koordinálatlansága

Javaslatok

Szükség lehet egyénenként kialakítani a munkaeszköz fogásának, használatának optimális módját. Előfordulhat, hogy csak speciális eszközök segítségével érhető el a megfelelő tevékenység. A manipulációt nagymértékben befolyásolja még a nem megfelelő, kóros testhelyzet is. Ezért az optimális testhelyzet megválasztásával is befolyásolni, segíteni tudjuk a finommozgások pontosabb végrehajtását.

A helyes ülésnél mindig a fiziológiás testhelyzet a kiinduló helyzet. Láb talpon, boka-, térd-, csípőízület derékszögben, törzs egyenes, váll vízszintes helyzetben, a fejtető párhuzamos a mennyezettel, a gerinc ágyéki szakasza megtámaszkodik a szék támláján. Segíthetjük a láb talpon megtartását, ha a talp alá csúszásmentes szőnyegpadlót vagy gumiszőnyeget helyezünk.

Nagyon jellemző a spasztikus (fokozott izomtónus) tüneteket mutató fiataloknál a munkatempó nagymértékű lelassulása.

Általában a járás, a hely- és helyváltoztatás különböző mértékben akadályozott. A járást segítő eszközök, illetve a kerekesszék használatában a tanuló segítséget igényelhet. Mindenkor fontos szempont a környezeti adaptáció, az akadálymentes helyváltoztatás, közlekedés biztosítása.

Kiemelten támogatandó terület a kommunikáció, ennek segítése (alternatív eszközökkel, vagy az írásbeliség, más esetben a szóbeli felelet preferálásával) nagyban hozzájárulhat az iskolai teljesítmény eredményességéhez. A központi idegrendszer károsodása miatt a tanulók gyakran megjelenésükben, pillanatnyi teljesítményükben –főleg stressz helyzetben- súlyosabb képet mutatnak a valós állapotuknál. Minden szakembernek, aki mozgáskorlátozott fiatallal foglalkozik, meg kell tanulnia, hogy tanítványát ne a külső megjelenése, általában a mozgásteljesítménye, vagy egy-egy megnyilvánulása alapján, hanem összteljesítménye és a környezet adottságainak figyelembe vétele, összhangja alapján ítélje meg.

Egyéb eredetű mozgás-rendellenességet okozó kórformák

Elsősorban az eddigi felosztásba nem illeszthető orthopédiai és rheumás betegségek okozta mozgás-rendellenességek tartoznak ebbe a csoportba.

Javaslatok

Kiemelt szempont a fenti kórformáknál a kíméletes fizikai terhelés, a gerincbetegségeknél a gerincoszlop védelme, a testméreteknek megfelelő környezet kialakítása.

A mozgáskorlátozottság hatása a tanulási folyamatra

A mozgáskorlátozottság tanulásban mutatkozó hatásai részben a mozgásos tapasztalatszerzés hiányából, részben észlelési zavarokból, a felsővégtag működésének akadályozottságából, zavarából, valamint a mozgáskorlátozottsággal összefüggő kommunikációs akadályozottságból adódnak.

A tanulási-tanítási folyamatban mutatkozó jellegzetes eltérések az alábbiak:

- kevesebb konkrét- és elvont fogalmi ismeret;
- a figyelem fáradékonysága, a feladattudat kialakításának és megtartásának esetleges problémái;
- a gondolkodás rugalmasságának hiánya;
- motivációs labilitás;
- téri tájékozódási, laterális zavar (jobb-bal oldal differenciálásának nehézsége);
- a vizuális észlelés zavara;
- az írómozgások nehezítettsége, esetleg képtelensége a manipuláció, a finommotorika sérülése következtében;
- kommunikáció zavara;
- lassú tempó.
-

Alapelvek a mozgáskorlátozott fiatalok szakképzésének megvalósításához

A mozgáskorlátozottság leírásából és általános jellemzéséből is látható, hogy a mozgáskorlátozottságot nem lehet egységes akadályozottságnak tekinteni, mert ahány kórkép, annyiféle a megjelenési forma, de még az azonos kórképeken belül is jelentős eltérések tapasztalhatóak. Mindezekből következik, hogy a mozgáskorlátozott fiatalok szakképzéséhez, annak módosításához sem lehet egységes, mindenkire érvényes és alkalmazható módszertani leírást adni. Csupán általános alapelveket lehet megfogalmazni, amit mindig az egyéni adottságok és szükségletek valamint a környezeti tényezők összehangolásával kell kialakítani és megvalósítani.

Az alapelvek a következőkben foglalhatók össze:

- A mozgáskorlátozott fiatalok képzéséhez esetenként szükséges a tanügyi dokumentumok és ezek alapján a képzés egyéni, sérülésspecifikus módosítása.
- A szakmai adaptáció nem jelentheti az adott szakma elsajátításához szükséges alap követelmények módosítását. Ez a feltétele annak, hogy a mozgáskorlátozott fiatal is esélyekkel induljon a munkaerőpiacon.
- Egyéni elbírálás és differenciálás. Ez egyaránt vonatkozik a mozgáskorlátozott fiatal beiskolázásának elbírálására, az elvárásra az egész tanulási, képzési folyamatban. Természetesen az egyéni elbírálás és differenciálás – az előző pont értelmében - kizárólag az esélyegyenlőség feltételeinek biztosítása érdekében történhet.
- A tanulást, szakképzést segítő sérülésspecifikus tan- és munkaeszközöket, szerszámokat szintén egyénre adaptáltan kell kialakítani. Ebben figyelembe kell venni a tanuló saját kéréseit, tapasztalatait.
- A komplex fejlesztés érdekében a törvényben előírt rehabilitációs órakeretet mindig személyre szólóan, a speciális szükségleteknek megfelelően kell megtervezni és megvalósítani.
- Az adaptált program sikeres megvalósítása érdekében szükséges - a mozgáskorlátozottságnak megfelelő - speciálisan képzett szakember(ek) – szomatopedagógia szakos gyógypedagógus - bevonása, és az intézmény pedagógusainak, szakoktatóinak szoros, konzultatív együttműködése.
- Mozgáskorlátozott fiatal számára csak olyan szakképzés választható, melyet egészsége károsodása nélkül tud elsajátítani, és a későbbiekben művelni. Ennek eldöntése minden esetben szakorvos feladata.
- A tárgyi feltételeket, a törvényben előírt akadálymentesítést kivéve, csak annyira módosítsuk, amennyire feltétlenül szükséges. Ezzel is segítjük a sérült ember alkalmazkodását a különböző környezeti feltételekhez. Ez nem jelentheti azonban azt, hogy csak a sérült embertől várja az intézmény az alkalmazkodást.
- A gyakran előforduló testtartási aszimmetria miatt célszerű a mozgáskorlátozott tanulót a táblával szembe, középre ültetni. (Semmiképpen ne ültessük arra az

oldalra, amely a deformitás irányával megegyező, pl. bal oldali bénulásnál ne ültessük az osztályterem bal oldali padoszába, mert a tábla (közép) irányába való odafordulás fokozza a meglévő deformitást.)

Javaslatok a számonkérés módosításához

Mozgáskorlátozott vizsgázó (tanuló) esetén – természetesen csak indokolt esetben és mindig egyéni elbírálás alapján a vizsga időtartamában és a vizsgához rendelt jellemző vizsgatevékenységben részleges módosítások érvényesíthetők.

1. A rendelkezésre álló idő meghosszabbítása

Mozgáskorlátozott vizsgázó (tanuló) esetén, bármely típusú (szóbeli, írásbeli, interaktív, gyakorlati) vizsgatevékenységre vonatkozóan a vizsga időtartama megnövelhető.

A több idő adása írásbeli és gyakorlati feladatoknál, írásbeli és szóbeli számonkérésnél minden esetben indokolt a kézsérült, a petyhüdt és görcsös bénulást, valamint a mozgáskoordinációs és kommunikációs zavart mutató tanulók esetében. Bizonyos kórképek és a hozzá tartozó tünetek eleve lelassítják a munkatempót, ami a számonkéréssel járó fokozott stressz hatására még inkább romlik. Görcsös bénulásnál az izomtónus az izgalom, a teljesíteni akarás következtében oly mértékűvé válhat, hogy a sérült ember képtelen a szükséges mozdulat kivitelezésére, vagy éppen a mozgáskoordinációs zavar fokozódik annyira, hogy lehetetlenné teszi a célirányos, összerendezett mozgások kivitelezését, beleértve ebbe a beszédmozgásokat is. A petyhüdt bénulást okozó kórképeknél pedig azért indokolt a hosszabb idő adása, mert a tanulók bénulásuk, az izom gyengesége következtében hamar elfáradnak. Sokszor az egészséges embernek egyáltalán nem megerőltető írómozgások kivitelezése is komoly fizikai megterhelést jelent számukra. A feladatot csak hosszabb-rövidebb pihenőidő beiktatásával tudják teljesíteni, ami mindenképpen többletidőt jelent.

2. A számonkérés formai módosítása

Ha a mozgáskorlátozott vizsgázó (tanuló) kézírása nem elég gyors vagy hatékony, az írásbeli vizsgakövetelményeknek elektronikus eszköz (számítógép) igénybevételével is eleget tehet. Súlyosabb sérüléseknél előfordulhat, hogy nem maga a mozgáskorlátozott személy ír a számítógépen, ő csak diktál az intézmény által kijelölt segítőnek. Ilyen esetekben az intézmény vezetője oktatói javaslatra dönthet az írásbeli vizsga helyett a szóbeli felelet mellett is.

A súlyos kommunikációs zavart mutató hallgatóknál, ahol a beszéd alig-, vagy egyáltalán nem érthető, a szóbeli helyett az írásbeli vizsga, vagy a számítógép használata ajánlott.

A szakmai vizsga követelményeinek teljesítésében érvényesíthető módosításokat, az egyes vizsgarészekre vonatkozóan a vizsgatevékenység megváltoztatásának és a vizsga-időtartam növelésének lehetőségét az adaptált központi programok tartalmazzák.

Javaslat az időtervben feltüntetett szabad sáv felhasználására

A központi programban megadott tananyagegységek, követelménymodulok és a szakmai követelményeknek megfelelő kompetenciák elsajátításához a mozgáskorlátozott tanulónak esetenként **hosszabb időre**, és **több gyakorlásra** lehet szüksége. A szabad sáv órakerete lehetőséget nyújt az elméleti tananyagegységek vagy gyakorlatok magasabb óraszámban történő teljesítésére, az emelt óraszámban **speciális segítségnyújtás** biztosítására (szomatopedagógia szakos gyógypedagógus és gyógypedagógiai asszisztens közreműködésével). A szabad sáv órakeretében végzett, szakember által támogatott gyakorlás az **egyéni képesség- és készségfejlesztésre** is lehetőséget ad.

Mozgáskorlátozott tanulónál kiemelt jelentősége van az **egészséges életmódra nevelésnek**, a mozgásállapot megőrzésének és további javításának. Az időtervben feltüntetett szabad sávban ezért célszerű **mozgásnevelés** órákat, foglalkozásokat szervezni. A mozgásnevelés sérülésspecifikus módszereket és eszközöket alkalmaz, az akadályozottság korrekciójára és kompenzációjára, fejleszti a motoros képességeket, az egészség megőrzésére és egészséges életmódra nevel. A komplex rehabilitációs folyamaton belül kiemelten segíti a mozgás-rehabilitációt.

A mozgásnevelés órák – adott intézményben a szakképzésben részt vevő mozgáskorlátozott tanulók számától, mozgáskárosodásuk típusától függően – egyéni vagy kiscsoportos formában szervezhetők. A mozgásnevelés órák, foglalkozások megtartásához megfelelően felszerelt tornaszoba, vagy tornaterem szükséges. Amennyiben ilyen nem áll rendelkezésre, úgy – szerződéses alapon – más intézmény tornaterme, tornaszobája is igénybe vehető.

A mozgásnevelés órákat lehetőség szerint szomatopedagógia szakos gyógypedagógus látja el.

Speciális szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	21	756+70	21	756+105	21	756+105	21	672
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra
(756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és
szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

**A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszám
évfolyamonként szabadsáv nélkül**

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5		70			105			105		
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészettörténet	1			1			1			1	
	Általános néprajz	1			1							
	Rajz gyakorlatok		1			1			2			1
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	1			1			1				
	Népi kézműves vállalkozásismeretek, marketing	1			1			1			1	
10687-12 Fazekasság	Fazekas szakmai ismeretek	1			1			2			1	
	Fazekas anyagismeret	1			1							
	Fazekas szakmai rajz, díszítő technikák gyakorlat		2			2			1			1

	Fazekas néprajz	1,5			1			1			1	
	Fazekas szakmai gyakorlat		10			11			12			12,5
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		8	13		7	14		6	15		6,5	14,5
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv-adaptáció szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

**A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszama
évfolyamonként**

Szakmai követelmény-modul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen	
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam			
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy		
1500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	18												18
	Munkavédelmi alapismeretek	4												4
	Munkahelyek kialakítása	4												4
	Munkavégzés személyi feltételei	2												2
	Munkaeszközök biztonsága	2												2
	Munkakörnyezeti hatások	2												2
	Munkavédelmi jogi ismeretek	4												4
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										16		16	
	Munkajogi alapismeretek										4		4	
	Munkaviszony létesítése										4		4	
	Álláskeresés										4		4	
	Munkanélküliség										4		4	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										64		64	
	Nyelvtani rendszerezés 1										10		10	
	Nyelvtani rendszerezés 2										10		10	
	Nyelvi készségfejlesztés										24		24	

10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Munkavállalói szókincs								20		20
	Művészettörténet	36			36			36		32	140
	Egyetemes művészettörténet	18			18			18		16	70
	Magyar művészettörténet	18			18			18		16	70
	Általános néprajz	36			36						72
	Tárgyi néprajz	12			12						24
	Folklór				8						8
	Ünnepkörök, szokások	12			8						20
	Tájegységek néprajza	12			8						20
	Rajz gyakorlat		36			36		72		32	176
	Színtan		12			6		6			24
	Ornamentika		6			6		30		10	52
	Szakrajzi alapismeretek		12			12		18		12	54
	Térábrázolás		6			12		18		10	46
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	36			36			36			108
	Mesterségbemutató, vásár	12			12			12			36
	Szakmai előmenetel	8			8			8			24
	Zsúriztetés	8			8			8			24
	Szakmai fórumok	8			8			8			24
	Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing	36			36			36		32	140
	Népi kézműves marketing alapjai	36			36						72
	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek							36		32	68

Fazekas szakmai ismeretek	36			36			72			32		176
A fazekasság technológiájának alapjai	4											4
A fazekasság eszközei	4											4
A fazekaskorong fajtái, használatának alapjai	2											2
A korongozás fogásainak elméleti alapjai	8			12			20			8		48
A fazekas termékek retusálása, szárítása, díszítésének alapjai	6			12			18			12		48
A fazekas termékek mázas díszítése, a mázazás technológiája	6			6			20			6		38
A fazekas termékek első és mázas égetése	4			4			8			4		20
A fazekas termékek befejező munkálatainak elmélete	2			2			6			2		12
Fazekas anyagismeret	36			36								72
A fazekasság nyersanyagai	12			12								24
A nyersanyagok csoportosítása és tulajdonságaik	12			12								24
A nyersanyagok színezése, tulajdonságainak módosítása, javítása	12			12								24
Fazekas szakmai rajz, díszítőtechnikák gyakorlat		72			72			36			32	212

Kivitelezési és műhelyrajz készítés alapjai		12		6					18
Műhelyrajz készítése		12		6		6		4	28
Motívumok megrajzolása		24		24		18		12	78
Díszítőtechnikák		24		36		12		16	88
Fazekas néprajz	54		36		36		32		158
A fazekasság kialakulásának története	8		4		4				16
A Kárpát-medence fazekas technikáinak alkalmazása és fejlődése a különböző történeti korokban	8		4		4		4		20
A Dunántúl nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig	12		8		8		4		32
A Felvidék nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig	12		8		8		4		32
Az Alföld nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig	14		12				10		36

Erdély nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig						12		10	22	
Fazekas szakmai gyakorlat		360		396		432		400	1588	
A magyar népi fazekasság edénykészítésének gyakorlati kérdései		72							72	
Az edénykészítés előkészítési folyamatai, a korong használata		72		72					144	
A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – terítőmunka		72		90		72		60	294	
A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – felhúzó munka		36		90		72		60	258	
A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – kiegészítő munkák		48		72		72		64	256	
A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – mesterfogások		24		24		72		72	192	
Az edények engóbozása és mázazása		18		24		72		72	186	
Az égetés		18		24		72		72	186	
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:	288	468		252	504	216	540	208	464	2940
Összes éves/ögy óraszám:	756	70	756	105	756	105	672	3220		
Elméleti óraszámok/aránya	964/29,9%									

Gyakorlati óraszámok/aránya	2256/70,1%
-----------------------------	------------

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.*

A

11500-12 azonosító számú,

Munkahelyi egészség és biztonság

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú, Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	alapismeretek	kialakítása	személyi feltételei	biztonsága	hatások	ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			

Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselő						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképeség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1.25. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.

Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.26. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

1.27. Témakörök

1.27.1. Munkavédelmi alapismeretek

4 óra

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés.

A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége.

Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei.

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy).

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.27.2. Munkahelyek kialakítása

4 óra

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények.

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfeleltetése.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűz megelőzés érdekében.

Tűz megelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat.

Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések.

Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfeleltettség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken.

Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái.

A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése

Raktározás

Áruk fajtái, raktározás típusai

Munkahelyi rend és hulladékkezelés

Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek.

Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.27.3. Munkavégzés személyi feltételei

2 óra

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek

A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége.

Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.27.4. Munkaeszközök biztonsága

2 óra

Munkaeszközök halmazai

Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.

Munkaeszközök dokumentációi

Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott

EK-megfeleltetési nyilatkozat, valamint a megfeleltetést tanúsító egyéb dokumentumok.

Munkaeszközök veszélyessége, eljárások

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság.

A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei

Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe.

Általános üzemeltetési követelmények.

Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.27.5. Munkakörnyezeti hatások

2 óra

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)

Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.

A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése

A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben.

A munkavállalók részvételének jelentősége

1.27.6. Munkavédelmi jogi ismeretek

4 óra

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez.

A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai.

A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről.

A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken.

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés.

Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken.

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok.

Foglalkozás-egészségügyi feladatok.

Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma.

Feladatok munkabaleset esetén.

A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.

Munkavédelmi érdekképviselő a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviselőének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.28. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

-

1.29. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.29.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.29.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések
----------	--------------------------	---	--

		Egyéni	Csoport-	bontás	Osztály-	keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek						
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel				x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok						
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x		x			A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.30. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11499-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás II.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	alapismeretek	létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerő piaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzt készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és			x	x

lehetőségei				
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédképesség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőképesség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

1.6.

2.13. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.14. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.15. Témakörök**2.15.1. Munkajogi alapismeretek****4 óra**

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (táv munka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.15.2. Munkaviszony létesítése**4 óra**

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselő szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.15.3. Álláskeresés

4 óra

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskereső módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresőben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskereső, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.

Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).

Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.15.4. Munkanélküliség

4 óra

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.

Álláskeresői ellátások („passzív eszközök”): álláskeresői járadék és nyugdíj előtti álláskeresői segély. Utazási költségterítés.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkoztatás célcsoportja, közfoglalkoztatás főbb szabályai

Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.

Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, beralapú támogatások, mobilitási támogatások).

Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.

A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.16. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

-

2.17. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

2.17.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		
1.4.	szemléltetés			x	
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat			x	

2.17.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és
---------	--------------------------	--	--------------------------

		Egyéni	Csoport- bontás	Osztály- keret	felszerelések
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.18. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11497-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás I.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	rendszerzés I.	rendszerzés II.	készségfejlesztés	szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	

TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

1.7.

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.

Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondat szerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés

3.11. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek.

3.12. Témakörök**3.12.1. Nyelvtani rendszerezés 1****10 óra**

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a 3 alapvető időszakra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múlt, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértése, valamint a helyes igeidő használatával ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.

A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.12.2. Nyelvtani rendszerezés 2**10 óra**

A témakör tananyagaként megfogalmazott nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód, illetve a segédigék (képeség, lehetőség, szükségesség) - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által

biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.12.3. Nyelvi készségfejlesztés

24 óra

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókinshoz kapcsolódó ismereteit. Az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a cél nyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a cél nyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.12.4. Munkavállalói szókincs

20 óra

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a cél nyelv országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincsot, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör

tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.13. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.14. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.14.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.14.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	

1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.15. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10681-12 azonosító számú,

**Népi kézműves vállalkozás működtetése
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10681-12 azonosító számú, Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészet-történet		Általános néprajz				Rajz gyakorlat				Népi kézműves szakmai alapismeretek				Népi kézműves vállalkozás-ismeret, marketing	
	Egyetemes művészettörténet	Magyar művészettörténet	Ötlet	Forma	Tárgyak	Tájegységek néprajza	Alaprajz	Alaprajz	Alaprajz	Alaprajz	Alaprajz	Alaprajz	Alaprajz	Alaprajz	marketing alapjai	alapismeretek
FELADATOK																
Folyamatosan bővíti szakmai művészeti, néprajzi ismereteit	x	x	x	x												
A hagyományos mintakincs alapján az alapanyag, forma, funkció és a díszítmény harmonikus egységét alkalmazva alkot		x	x					x								
Figyelemmel kíséri a kortárs kézművesek tevékenységét		x									x	x	x			
Kialakítja, berendezi műjelét műhelygalériáját					x					x						
Kialakítja és kezeli raktárát															x	x

hagyományőrző rendezvényeket látogat								x								
Mesterség-bemutatót tart, bemutatókon, vásárokon, pályázatokon részt vesz			x		x		x									
Zsúrizteti termékeit, minőségi munkavégzésre törekszik			x													
Tájékozódik szakmai fejlődésének lehetőségéről,- szakmai pályázatok, továbbképzések, szakmai fórumok, érdekképviselői szervezetek – különféle szakmai rangok, címek (Népművészeti Ifjú Mestere, Népi iparművész) megszervezésének módjáról				x		x			x							
Vállalkozást indít és működtet									x					x		
Üzleti tervet készít															x	x
Kiépíti, létrehozza saját arculatát, promóciós anyagokat, cégért készít											x		x		x	
Piackutatást végez, meghatározza a célközönséget, kivitelezési koncepciót alakít ki													x			
Kialakítja értékesítési csatornáit													x		x	
Költségkalkulációt, árkalkulációt készít, alapanyag-szükségletet számol, tájékozódik az alapanyag-beszerzés lehetőségeiről													x			
Garanciát vállal munkájára														x		
Gondoskodik a biztonságos raktározásról												x				
Gondoskodik a késztermék csomagolásáról, ellátja a megfelelő													x	x		

információkkal																	
Dokumentálja munkáit (rajzos, műszaki, foto dokumentáció)				x													
Gondoskodik munkavédelmi szabályok betartásáról és baleset megelőzésről			x			x											
Dokumentál, elvégzi/elvégezteti a szükséges adminisztrációt								x	x								
SZAKMAI ISMERETEK																	
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	x	x															
A különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, szellemi és tárgyi sajátosságai	x	x															
Népművészet, néprajz alapjai						x											
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	x							x									
Különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, tárgykultúrájának változásai						x											
Jelentős bemutatók, pályázatok				x		x											
A zsűriztetés lehetőségei				x	x		x										
A műhely, műhelygaléria létrehozásának törvényessége, szakmai szempontja				x	x	x			x								
A műhely, műhelygaléria berendezésének, munkavédelmi, környezetvédelmi, és szakmai, és látványosság szempontjából					x	x	x										

történő kialakítása																	
A raktár kialakítása, működtetése, a raktárkezelés szabályai									x		x						
Vállalkozási formák										x							
A vállalkozás létrehozásának, működtetésének szabályai						x											
Piacutatás és marketing alapjai					x												
Saját promotálás készítése																	
Költségkalkuláció, árképzés				x													
Üzleti terv SWOT analízis készítés																	x
A kivitelezési-és műhelyrajz készítésének alapjai egyezményes jele, pontos használatuk			x	x	x												
A népi kézművesség termékeinek értékesítési formái lehetőségei						x										x	x
Szerzői jog szabályai											x	x					x
Jelentős alkotók kiemelkedő alkotások				x	x											x	x
A szakmai életút lehetőségei, szakmai elismerések					x	x											
Szerszámok, munkaeszközök					x	x											
Alapanyagok és azok beszerzésének lehetőségei					x	x											
Munka-baleset- és tűzvédelem alapjai																x	

SZAKMAI KÉSZSÉGEK																
Olvasott szakmai szöveg megértése, szakmai nyelvezet ismerete	x	x														
Szakmai rajzok, tervek jelzéseinek megértése, követése					x	x										
Szakmai dokumentáció készítésének ismerete																
Zsűriztetés szabályainak ismeret										x	x					
Bemutatókon való részvétel lehetőségeinek ismerete							x	x								
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																
Megbízhatóság		x	x	x	x											
Szorgalom	x	x														
Precizitás							x	x								
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																
Kapcsolatteremtő készség				x	x						x	x	x			
Prezentációs készség	x	x					x				x	x	x			
Konfliktusmegoldó készség						x			x		x		x			
MÓDSZERKOMPETENCIÁK																
Ismeretek helyükön való alkalmazása	x	x			x										x	x
Tervezés							x	x				x		x	x	

Gyakorlatias feladatértelmezés		x		x		x									x		
--------------------------------	--	---	--	---	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	---	--	--

11.1. A tantárgy tanításának célja

A művészettörténet tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogó képet kapjanak az egyetemes és a magyar művészettörténet legfontosabb korszakairól, ezek művészeti folyamatairól, a legnevesebb alkotókról és a stílustörekvésekről. A szakképzés jellegéből adódóan kiemelt cél az egyes művészettörténeti korszakok iparművészetének bemutatása.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek

Földrajzi ismeretek

Irodalom (világirodalom és magyar irodalom)

Ének-zene

Rajz és vizuális kultúra

11.3. Témakörök**11.3.1. Egyetemes művészettörténet****70 óra**

A művészet kialakulása, az őskori művészet jellegzetességei

A mágia és a művészet kapcsolata a kőkori művészetben és a mai törzsi kultúrákban

A kézművesség új-kőkori emlékei

Az ókori Egyiptom művészete

Az ókori Mezopotámia művészete

A szkíták művészete

Az ókori görögök művészete

Az ókori Róma művészete

A hunok művészete

A román kor művészete

Gótikus művészet

Reneszánsz művészet

Barokk és rokokó művészet

Klasszicista művészet

A preraffaelita művészet és a tárgy-kultúra megújítása Európában

11.3.2. Magyar művészettörténet**70 óra**

A kézművesség ókori és koraközépkori emlékei a Kárpát-medencében. Szkíták, hunok és avarok művészete. A nagyszentmiklósi kincs

A honfoglalás korának művészete

Román kori művészet Magyarországon

Gótikus művészet Magyarországon

Reneszánsz művészet Magyarországon és hatása a népművészetre

Barokk művészet Magyarországon. Hatása a népművészetre, a paraszt barokk

Festett kazettás templomi mennyezetek a Kárpát-medencében
A XX. századi magyar művészet. A szecesszió
A népművészet hatása a XX. századi magyar művészetre
A XX. századi magyar iparművészet

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

11.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

11.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

11.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett		×		

	feldolgozása				
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	Képi információk körében				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajzkészítés tárgyról		×		

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Általános néprajz tantárgy

72 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

Az általános néprajz tantárgy oktatásának a célja, hogy a Népi kézműves szakma szakirányait tanuló diákok átfogó képet kapjanak a magyar néprajztudomány főbb irányairól, a magyar hagyományokról, a magyar paraszti társadalom korabeli életéről. A népi kézműves képzésben tanulók oktatásában kiemelt cél a Kárpát-medence tájegységeinek néprajza, tárgyi és szellemi néprajzáinak megismertetése, az ünnepkörök, szokások elsajátíttatása.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek

Földrajzi ismeretek

Magyar irodalom
Ének-zene
Művészettörténeti ismeretek

12.3. Témakörök

12.3.1. Tárgyi néprajz

24 óra

Település néprajz
Népi építészet
Népi gazdálkodás
Népi táplálkozás
Kézművesség, kézműves szakmák
Népvisélet és hímző kultúra

12.3.2. Folklór

8 óra

Népmesék, mondák, balladák
Népi játékok
Népszokások és költészetük
Népzene
Néptánc
Népi hit és vallásosság
Népi gyógyítás

12.3.3. Ünnepekörök, szokások

20 óra

Tavaszi népszokások
Nyári népszokások
Őszi népszokások
Téli népszokások
Az emberi élet fordulóihoz fűződő népszokások
Gyermekek a családban
A játék szerepe a paraszti társadalomban

12.3.4. Tájegységek néprajza

20 óra

A magyarság időbeni és térbeni tagozódása
Szomszédjaink és a hazai nemzetiségek
Dunántúl néprajzi jellemzői
Felföld néprajzi jellemzői
Alföld néprajzi jellemzői
Erdély néprajzi jellemzői

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem
Könyvtár
Múzeumok néprajzi gyűjteményei

Tájházak, helytörténeti gyűjtemények

12.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

12.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Múzeumi, tájházi tárgyakkal
1.7.	házi feladat	×			Házi dolgozatok, gyűjtés, kutatás

12.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása			×	

	jegyzeteléssel				
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			×	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	×			
3.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	×			

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

13. Rajz gyakorlat tantárgy

176 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

A rajz gyakorlati tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogóan megismerjék, és gyakorlatban alkalmazzák a sík és tér ábrázolási módokat, a szakrajzi alapismereteket, színek szerepét jelentőségét régen és napjainkban, a motívumok, ornamentikák formavilágát, szimbólumát.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Néprajz

Művészettörténet

Történelmi ismeretek

13.3. Témakörök

13.3.1. Színtan

24 óra

A látás idegrendszere, a fény érzékelése

A színek alkotó elemeinek megismerése, a fő és mellék színek kikeverése, festékek ecsetek használata.

Festékhordozók fajtái, tulajdonságai

Természetes és mesterséges festékek, festő növények földfestékek, kőzetek régi festék alapanyagok

Hideg meleg színek jellemzése fokozatainak keveréssel való alkalmazása.

Komplementer színek jellemzése és azok alkalmazása párosítása

Színharmóniák jellemzése szerkesztése

Színek szimbolikája a népművészetben belül

Szín kontraszt

13.3.2. Ornamentika

52 óra

Ősi jelek jelképek

Geometrikus ornamentikák

Növényi ornamensek

Állati ornamensek

Székelyi növényi állati motívumok ornamensek

Honfoglalás kori Hun magyar motívumok ornamensek

Román kori motívumok ornamensek

Görög kori motívumok ornamensek

Gótikus motívumok ornamensek

Reneszánsz motívumok ornamensek

Barokk motívumok ornamensek

Klasszicista motívumok ornamensek

13.3.3. Szakrajzi alapismeretek

54 óra

Szakrajz fajtái

Rajz-eszközök használatuk és karbantartásuk

A rajzlapok méretei keretei feliratmezők

Szabványos vonalfajták és alkalmazásuk

Szabványos betűk írása, a rajzok feliratai

Síkmértani szerkesztések

Méretarányok méretmegadás elemei alkalmazása

Axonometrikus ábrázolás

Metszetek ábrázolása anyagjelölések

Kötési csomópontok ábrázolása

Egyszerű tárgyak szerkezeti ábrázolása A témakör részletes kifejtése

13.3.4. Térábrázolás

46 óra

Perspektivikus térábrázolás törvényei
Látványrajz értelmezése arány, forma alak szempontok alapján
Szögletes testek ábrázolása térben
Íves hengeres testek ábrázolása térben
Sík és térgörbe testek ábrázolása
Szabadkézi rajzolás
Festési technikák alkalmazása
Kollázs-montázs technikák alkalmazása a térábrázolásban
Vizuális jelrendszerek pont, vonal, folt faktúra
Tónusos térábrázolás
Fény-árnyékhatás
Szín és fény viszonyok

13.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Múzeum

Tájház

Faluház gyűjteménye

Természetben rajzolás

Tanterem.

13.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

13.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés			x	
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés			x	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	x			írásbeli feladat, házi dolgozat

13.5.2.

A

tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	Képi információk körében				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajzkészítés tárgyról		×		

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

14.1. A tantárgy tanításának célja

A népi kézműves szakma szakirányait tanuló fiatalok tájékozottak legyenek azokkal a lehetőségekkel, melyek mentén igényes kézművessé válhatnak. „A népi kultúrában a közösség mindig ellenőrzése alatt tartja a tevékenységet a népművész csak a tradíció ízlésvilágának az ismert jelképrendszer felhasználásával, alkothat” – Tarján Gábor. A jelentős falusi alkotókat nem nevezték népművésznek, azzal becsülték meg munkájukat, hogy a legbecsesebb tárgyak készítésére a specialistákat kérték meg. A kézműves mesterek alkotó munkásságát odafigyelő társadalmi megbecsülés és elismerés övezi. Több lehetőség segíti alkotó útjukat, hagyományápoló, szépet, teremtő műhelymunkájukat.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek

Földrajzi ismeretek

Magyar irodalom

Ének-zene

Művészettörténeti ismeretek

14.3. Témakörök**14.3.1. Mesterségbemutató, vásár****36 óra**

Kiemelkedő bemutatkozási lehetőségek:

Mesterségek Ünnepe (Budapest) - a magyarországi kézművesek legnagyobb országos rendezvénye

Országos Táncház-találkozó és Kirakodóvásár (Budapest) - A NESZ és a Táncház Egyesület közös szervezése

Pünkösdi Sokadalom (Szentendre) - A Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum és a NESZ közös szervezése

Élő Népművészet - A Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Hagyományok Háza és a Népművészeti Egyesületek Szövetsége pályázat és kiállítása

Országos Népi Mesterségek Művészete - a Hagyományok Háza és a Kecskeméti Népi Iparművészeti Gyűjtemény rendezi meg a pályázatot

Országos Textiles Konferencia (Békéscsaba)

Hevesi Országos Szóttas pályázat (Heves)

Országos Ifjúsági Népi Kézműves Pályázat (Debrecen)

AMKA (Magyar Kézművességért Alapítvány) kiállítása, pályázatai

Karácsonyi népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)

Tavaszi Népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)

Népművészeti alkotóházak

Néprajzi műhelyek

Népművészeti műhelyek

Műhelygalériák
Tájházak

14.3.2. Szakmai előmenetel

24 óra

Megismerkedik, hogy a szakmai életút során, milyen elismerési lehetőségek adódnak, mit érhet el tehetséggel, szorgalommal.

Elismerések, kitüntetések:

Népi Iparművész cím (folyamatos zsűriztetés esetén az alkotó kérheti)

Népművészet Ifjú Mestere (pályázható 35 éves korig)

Népművészet Mestere (Életpályát felölelő adható szakmai díj)

Király Zsiga díj (kiváló teljesítményt elismerő szakmai díj)

14.3.3. Zsűriztetés

24 óra

A szakmai fejlődés és az alkotó munka kiteljesedése, amikor a kézműves eljut a tervezésig, saját tervei alapján készíti alkotásait. A mintadarabokat lehetősége van a népi iparművészeti zsűri előtt lektoráltatni, értékelteni.

Az értékelés után zsűri számot kap, mely lehet HA- HB, MA - MB minősítésű. 3 év folyamatos zsűriztetés és megfelelő mennyiségű zsűri szám esetében az alkotó, kérheti a Népi Iparművész címet.

14.3.4. Szakmai fórumok

24 óra

Megismeri azokat a szakmai fórumokat, melyek segítenek a szakma fennmaradásában, gyakorlásában, valamint megtanulja, hogyan kell pályázatokon részt venni, pályázatot írni.

Hagyományok Háza

Népművészeti Egyesületek Szövetsége

Magyar Kereskedelmi és Ipar Kamara

Pályázatok, Konferenciák

14.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

Könyvtár

Múzeumok néprajzi gyűjteményei

Tájházak, helytörténeti gyűjtemények

Zsűri terem

Vásárok

Kiállítások

Műhely galériák

Nyitott műhelyek

14.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

14.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés	x			
1.3.	kiselőadás	x			
1.4.	megbeszélés		x		

1.5.	vita			x	
1.6.	projekt			x	
1.7.	házi feladat	x			

14.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		

2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

15. Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing tantárgy

140 óra

15.1. A tantárgy tanításának célja

Felkészíteni a tanulókat az önálló vállalkozói tevékenységre, a megfelelő vállalkozói forma kiválasztására, üzleti terv, marketing stratégia készítésére, a vállalkozás, a műhely biztonságos működtetésére.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika

Rajz és vizuális kultúra

15.3. Témakörök

15.3.1. Népi kézműves marketing alapjai

72 óra

Marketing szerepe és fejlődése, a marketing gondolkodáskialakítása.

Piac jellemzői, célpiac meghatározása, célpiachoz igazodó marketingmix kidolgozása.

Fogyasztói magatartás, vásárlói döntést meghatározó tényezők.

Termékpolitika, termékfejlesztés, termékválaszték, termékek márkázása, termékek csomagolása.

Árpolitika céljai, árakat meghatározó tényezők, árképzés folyamata, árkialakítás módszerei, árképzés speciális formái, behatoló ár, bevezető ár, lélektani ár.

Értékesítés politika, értékesítési csatornák, közvetítők funkciói.

Kommunikációs politika, reklám, értékesítés ösztönzés, személyes eladás, propaganda, kiállítások, vásárok, ajándéktárgyak, eladáshelyi reklám, termékkatalógus.

Arculat - logo, cégér, csomagolás, honlap készítése, névjegy, üzlet, nyitott műhely, műhelygaléria kialakítása.

A szekunder és primer piackutatás összehasonlítása, szóbeli és az írásbeli megkérdezés jellemzői, a kérdőív szerkesztés szabályai, kérdőívek feldolgozásának módja, kérdőívek értékelése.

Stratégia típusok, vállalkozás környezetének elemei, versenykörnyezet elemei.

15.3.2. Népi kézműves vállalkozási alapismeretek

68 óra

Vállalkozások lehetséges jogi formáinak megismerése különösen a kisvállalkozásokra jellemző KFT és BT előnyei és hátrányai.

A vállalkozások létrehozásának, és megszűnésének gazdasági, jogi szabályai, felmerülő költségei.

Az egyéni vállalkozás alapításának, működésének feltételei. Egyéni vállalkozót terhelő adók.

Üzlet és műhely, nyitásával, járó jogi és adminisztratív teendők, engedélyek beszerzése.

Alapvető számviteli ismeretek, mérleg és eredmény-kimutatás fogalma, célja.

Bevételek meghatározása, amortizáció jelentése, számítása.

A mérleg tételek és eredmény-kimutatás kategóriáinak meghatározása.

Pénzügyi ismeretek, hitel, kamat, finanszírozás módjai.

Hitelezési eljárás megismerése, hitellel járó költségek és kockázatok.

Adózási alapismeretek, a vállalkozásokat terhelő adók és járulékok.

Alkalmazottal kapcsolatos bejelentési és járulékfizetési kötelezettség.

Az üzleti terv fejezeteinek megismerése, induló vállalkozáshoz üzleti terv készítése.

Költségszámítás, önköltségszámítás, árképzés.

Általános forgalmi adó mértéke, számítása.

Fogyasztóvédelmi alapismeretek, a gyártó, a kereskedő felelőssége, a termékekre vonatkozó szavatossági jog jelentése.

Ellenőrző hatóságok szerepe:

Országos Munkavédelmi Felügyelőség,

Nemzeti Adó és Vámhivatal ellenőrzési területei.

15.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem,

Műhelygalériák.

15.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

15.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés			x	
1.3.	kiselőadás			x	
1.4.	megbeszélés			x	
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés			x	Vetített képek
1.7.	házi feladat	x			írásbeli feladat, házi dolgozat

15.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	Képes illusztrációk mesterségbemutatókról		x	x	
3.2.	Képes illusztrációk logókról, mesterek promociós anyagairól, honlapok		x	x	

15.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10687-12 azonosító számú,

**Fazekasság
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10687-12 azonosító számú, Fazekasság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

[illegible]

FELADATOK																											
Berendezi a műhelyét, beszerzi az eszközöket, kéziszerszámokat, alapanyagokat	x	x							x	x		x										x	x				
Folyamatosan bővíti szakmai, művészeti, néprajzi ismereteit	x													x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Figyelemmel kíséri a szakmai irodalom megjelenését, szakmai eseményeket	x								x						x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Forrásanyagot gyűjt, mintagyűjteményt készít					x	x						x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x			
Az alapanyagokat és az eszközöket kiválasztja és előkészíti	x	x							x	x	x	x		x		x		x								x	
Tervdokumentációt készít, archiválja a tervet, az alapanyagok megjelölését									x	x	x	x	x	x	x			x	x	x	x		x				
Kiválasztja és előkészíti az alapanyagokat, eszközöket		x							x	x	x															x	
Cserépedényt készít	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x				x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Az elkészült nyers agyagedényt a technológiai folyamat további lépéseire előkészíti	x				x							x															
Nyers retusálást végez, fülez, földfestéssel bevon (engóboz), díszít – a terv alapján					x							x	x	x	x	x			x	x	x		x	x	x		
A kész agyagedényt megszáritja, majd kiegészíti							x																				x

Az egyszer égetett agyagedényt szükség esetén mázzal díszíti, máazazza, majd másodszor is kiégeti							x	x			x	x	x				x	x				x	x					x
Minőségi ellenőrzést végez								x									x								x			
Csomagolja, értékesíti a készterméket								x																				
Törekszik minőségi munkavégzésre	x	x	x	x	x	x	x	x	x																			
Betartja a munkavédelmi előírásokat			x	x	x	x	x	x			x																	
A szakmai és néprajzi hagyományok ismeretével, azok szabályait betartva alkot	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
SZAKMAI ISMERETEK																												
A fazekasság kialakulásának története, fejlődése																x												
Az európai és hazai fazekas technikák alkalmazása és fejlődése a különböző történelmi korszakokban napjainkig																	x											
A Kárpát-medence nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése a történelem során napjainkig																		x	x	x	x							
A népi kézműves fazekasság elméleti alapjainak teljes körű ismerete, alkalmazása, különös tekintettel a tájegységekre jellemző motívumokra és technikákra						x						x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		

A népi kézműves fazekasság eszközeinek története és használata		x															x	x	x	x	x	x									
A munkahely, eszközök, gépek előkészítése, karbantartása, pontos beállításuk, az üzembiztonság betartása		x																													x
A munkavédelmi és tűzvédelmi szabályok	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x																				
A balesetmentes munkavégzés biztosítása	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x																				
A kivitelezési- és műhelyrajz készítés alapjai, egyezményes jelei és pontos használatuk																															
Az elkészítendő tárgyak pontos méretezésű műhelyrajzainak elkészítése												x	x																		
Az alkalmazott motívumok megrajzolása, műhelyrajzáinak megszerkesztése					x	x						x	x					x	x	x	x										
A tervek, műhelyrajzok megértése és értelmezése												x	x																		
A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban			x									x	x	x	x				x	x	x	x									
A fazekas munkák készítése során használatos nyersanyagok, azok csoportosítása és főbb tulajdonságai										x	x	x																			
A fazekas munkák elkészítéséhez leggyakrabban használt alapanyagok kiválasztásának és felhasználásának szempontjai										x	x	x																			

A fazekassághoz felhasznált nyersanyagok tulajdonságainak módosítása, javítása, esetleges színezése									x	x	x										x								
Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok									x	x	x										x								
A termékkészítéshez szükséges agyagmennyiség kiszámítása									x	x	x										x								
A technológiai folyamatok előkészítése	x								x	x	x	x	x								x	x							
Az elvégzendő munkafolyamat műveletekre bontása és azok sorrendjének meghatározása	x																												
Az alkalmazandó technikák megállapítása, kiviteli mód meghatározása	x																												
A népi kézműves fazekasság szabályszerű gyakorlati folyamata			x	x	x	x	x					x	x	x				x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A népi kézműves fazekasság eszközeinek, technikájának szabályszerű alkalmazása		x																			x	x	x	x	x	x	x	x	x
A fazekaskorong használata			x	x																	x	x	x	x	x	x			
A népi kézműves fazekas munkák szárítása, az első égetés előtti díszítése és nyers égetése (zsengélése), tisztítása (retusálás)					x		x			x	x			x	x			x	x	x								x	x
A népi kézműves fazekasság díszítőtechnikáinak alkalmazása fazekas munkákon					x	x				x	x	x	x	x	x			x	x	x								x	

A népi kézműves fazekas munkák mázazása, második (mázás) égetés előtti díszítése						x				x	x	x	x	x	x			x	x	x	x							x	
A népi kézműves fazekas munkák második (mázás) égetése							x			x	x							x	x	x	x							x	x
A befejező munkálatok elvégzés								x										x	x	x	x								x
A népi kézműves fazekas munkák javíthatósága, szükség esetén a javítás elvégzése								x			x																	x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																													
Látványrajz készítése												x	x	x	x	x	x	x	x	x	x								
Műhely-, kivitelezési rajz készítése												x	x	x	x	x	x	x	x	x	x								
Díszítmények szimbolikájának, jelképeinek értelmezése					x	x								x	x	x	x	x	x	x	x								
Szabadkézi rajzolás					x	x						x	x	x	x	x	x	x	x	x	x								
Szakmai eszközök és berendezések használata		x										x		x															
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																													
Elhivatottság, elkötelezettség																x	x	x	x	x									
Állóképesség			x	x												x	x	x	x	x	x								
Fejlődőképesség, önfejlesztés				x										x	x			x	x			x	x	x	x	x	x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																													

Motiválhatóság												x							x	x	x	x			x	x	x			
Kompromisszumkésztség												x																		
Rugalmasság												x																		
MÓDSZERKOMPETENCIÁK																														
Kreativitás, ötletgazdagság	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Problémamegoldás, hibaelhárítás								x				x	x	x										x	x	x	x	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés			x	x	x	x	x					x	x	x									x	x	x	x	x	x	x	x

19.1. A tantárgy tanításának célja

A népi fazekasság elméleti alapjainak megismerése, a technológiai folyamatok elméleti ismerete azok fogásainak alkalmazási lehetőségei és alapszintű elsajátítása. A munkafolyamatok műveletekre való bontásának képessége. A korongozás eszközeinek ismerete, valamint az alapvető fogások a korongozásban. Az alapvető díszítési technikák ismerete és helyén való alkalmazása, és annak módja. Az égetési és mázazási folyamatok elméletének elsajátítása.

19.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Fizika, kémia, rajz

19.3. Témakörök**19.3.1. A fazekasság technológiájának alapjai****4 óra**

A fazekasság kialakulásának okai, történetének, technikai, technológiai változásának okai.

Az európai és a Kárpát-medencei fazekasság technológiai és stílusbeli változásának áttekintése, megismerése és módosulásainak története.

19.3.2. A fazekasság eszközei**4 óra**

A népi fazekasság alapvető eszközeinek története, megismerése és azok szabályszerű használata, a szakszerűség alapelveinek ismerete. A különböző fajtájú fazekaskorongok használatának szabályai.

19.3.3. A fazekaskorong fajtái, használatának alapjai**2 óra**

A fazekaskorong fejlődésének lépései, azok használata európai viszonylatban. A fazekaskorong fajtái, azok használata, előnyei, hátrányai.

19.3.4. A korongozás fogásainak elméleti alapjai **48 óra**

A népi fazekasság eszközeinek és technikájának szabályszerű használata, a szakszerűség elveinek ismerete. A népi fazekasság alapanyagainak ismerete, kiválasztása, előkészítése. Az agyag középre fogása a korongon. Az edényfal felhúzása, vékonyítása. Az agyagedény elkészítésének alapvető fogásai. Az edény levétele a korongról.

19.3.5. A fazekas termékek retusálása, szárítása, díszítésének alapjai **48 óra**

Az egyes munkafázisok sorrendjének meghatározása, a munkafolyamatok műveletekre bontása. Az elkészült edény nyers retusálása, tisztítása, esztergálása, szivacsolása. Az edények biztonságos szikkasztása, szárítása. Az alapvető díszítési technikák ismerete és alkalmazásának módja.

19.3.6. A fazekas termékek mázas díszítése, a mázazás technológiája **38 óra**

A népi fazekasság hagyományainak ismeretében az egyszer égetett agyagedényeket szükség esetén mázzal díszíti ismerve azok hagyományait, és alkalmazásának lehetőségeit, technológiáját. A mázazás menetének munkafázisai, technológiája. A mázak tulajdonságainak ismerete.

19.3.7. A fazekas termékek első és mázas égetése **20 óra**

Az égetés fajtái, az égetéshez szükséges eszközök, alapanyagok ismerete. Az első, vagy cserépre égetés (zsengélés) elemeinek ismerete, folyamata, kémiai és fizikai tulajdonságai. Az agyagedény tulajdonságainak változása az első égetés során. Az zsengélés és a mázas égetés közötti jelentős különbségek ismerete. A mázas égetés elméleti és gyakorlati alapjainak elsajátítása.

19.3.8. A fazekas termékek befejező munkálatainak elmélete **12 óra**

A fazekas edények elkészítésének, a technológiai folyamatának értékelése. Az égetés utáni minőség-ellenőrzés. Az égetési hibák javítási lehetőségei, azok alapvető ismeretei. Az kész edények raktározása, csomagolása, szállítása

19.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

Műhely

Könyvtár

19.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

19.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés		x		Képek, filmek
1.7.	házi feladat	x			Írásbeli feladat, gyűjtés

19.5.2. tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	Tárgyokról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.2.	Eredeti tárgyokról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek,

					internetes oldalak
3.3.	Mai modern használati tárgyak fotói		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.4.	Kiállításokon készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak

19.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

20.1. A tantárgy tanításának célja

A népi fazekasság elméleti alapjainak megismerése, a technológiai folyamatok elméleti ismerete, azok fogásainak alkalmazási lehetőségei és alapszintű elsajátítása. A népi fazekasságban használatos legfontosabb alapanyagok ismerete, azok fajtái, tulajdonságai. Szükség esetén a tulajdonságaik módosításának lehetőségei és módjai. Az alapanyagok beszerzési lehetőségei, előkészítésük menete.

20.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Fizika, kémia, földrajz

20.3. Témakörök**20.3.1. A fazekasság nyersanyagai****24 óra**

A fazekasság kialakulásának földrajzi okai, alapanyagok lelőhelyei, azok kialakulásának miértje, menete. A Kárpát-medence területén található agyag és egyéb alapanyagok lelőhelyei. Az agyagbányák fajtái, az agyag kitermelésének módjai. Az egyéb alapanyagok – engóbok, mázak, oxidok – keletkezése, kitermelése. Az alapanyagok használati lehetőségei

20.3.2. A nyersanyagok csoportosítása és tulajdonságaik**24 óra**

A népi fazekasság alapvető nyersanyagainak csoportosítása.

Az agyag lelőhely és szennyeződés szerinti csoportosítása, tulajdonságaik. Az engóbok, a mázak, azok tulajdonságaik. A színező anyagok csoportosítása, a fém-oxidok.

20.3.3. A nyersanyagok színezése, tulajdonságainak módosítása, javítása **4 óra**

A természetes és mesterséges színező anyagok. Az agyag tulajdonságainak módosítási lehetőségei, az agyaghoz keverhető anyagok. A mázak

tulajdonságai, azok viszkozitásának, tapadásának, olvadáspontjának változtathatósága.

20.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, műhely, könyvtár

20.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

20.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés		x		Képek, filmek
1.7.	házi feladat	x			Írásbeli feladat, gyűjtés

20.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	

1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	Tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.2.	Eredeti tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.3.	Mai modern használati tárgyak fotói		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.4.	Kiállításokon készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak

20.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

21. Fazekas szakmai rajz, díszítőtechnikák gyakorlat tantárgy

212 óra

21.1. A tantárgy tanításának célja

A népi fazekasság elméleti alapjainak megismerése, a forma és motívumkincs megismerése, azok alkalmazása az edénykészítés folyamatában. A népi fazekasságban használatos legfontosabb formák és motívumkincs ismerete. A kivitelezési- és műhelyrajz készítésének az alapjai, egyezményes jelek ismerete és alkalmazása. Az elkészítendő tárgy méretének megtervezése és megrajzolása, műhelyrajz készítés. A Kárpát-medencében használatos díszítőtechnikák ismerete és alkalmazása az elkészült tárgyakon. A motívumok világának és a népi fazekasság szimbolikájának ismerete, helyén való alkalmazása. A díszítőmotívumok megrajzolása a technikák ismeretében.

21.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajz, néprajz

21.3. Témakörök

21.3.1. Kivitelezési és műhelyrajz készítés alapjai

18 óra

A kivitelezési- és műhelyrajz készítésének elméleti alapjai, egyezményes jelek ismerete és alkalmazása. Az elkészítendő tárgy méretének megtervezése, méreteinek megadása, a műhelyrajz értelmezése.

21.3.2. Műhelyrajz készítése

28 óra

A műhelyrajz megrajzolása az előzetes tervek és méretek alapján. A műhelyrajz készítés gyakorlati menete, elemzése. Nézeti rajzkészítés. Műhelyrajz

szerkesztés.

21.3.3. Motívumok megrajzolása

78 óra

A népi kézműves fazekasság díszítőmotívumainak ismerete és azok alkalmazása. Alapvető motívumok ismerete, jelentésük. Motívumrajzolás síkban és térben. Ceruza és ecsetkezelés.

21.3.4. Díszítőtechnikák

88 óra

A magyar hagyományos díszítőtechnikák ismerete és alkalmazásának módja. Az elvégzendő munkafolyamat műveletekre bontása és azok sorrendjének alkalmazása. A Kárpát-medence tájegységeinek jellemző motívumai, technikái. Engóbos és mázas díszítmények a fazekas munkákon. Az edény felületének megváltoztatása, mint díszítési mód.

21.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, műhely, könyvtár.

21.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

21.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		

1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés		x		Képek, filmek
1.7.	házi feladat	x			Írásbeli feladat, gyűjtés

21.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			

3.	Képi információk körében				
3.1.	Tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.2.	Eredeti tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.3.	Mai modern használati tárgyak fotói		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.4.	Kiállításokon készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak

21.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

22. Fazekas néprajz tantárgy

158 óra

22.1. A tantárgy tanításának célja

A népi fazekasság kialakulásának okai, történetének, technikai változásainak megismerése. A Kárpát-medence nagy tájegységeinek jellemző stílusjegyeinek és formakincsének megismerése, technológiai áttekintés. A Kárpát-medencében használatos díszítőtechnikák ismerete és alkalmazása az elkészült tárgyakon.

22.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem, földrajz, néprajz

22.3. Témakörök

22.3.1. A fazekasság kialakulásának története

16 óra

A fazekasság létrejöttének történelmi, földrajzi és társadalmi okai, lehetőségei.

22.3.2. A Kárpát-medence fazekas technikáinak alkalmazása és fejlődése a különböző történelmi korokban

20 óra

A fazekasság technológiai és stílusbeli változásainak áttekintése, megismerése és módosulása a történelem során. A fazekasság fejlődése a Kárpát-medencében az őskortól napjainkig.

22.3.3. A Dunántúl nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig

32 óra

A dunántúli fazekas központok kialakulásának történelmi és földrajzi okai. Néprajzi szempontok szerinti elemzése. A forma és a funkció összhangja a dunántúli edényeken, azok jellemző forma és motívumkincsei.

22.3.4. A Felvidék nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig

32 óra

A felvidéki fazekas központok kialakulásának történelmi és földrajzi okai. Néprajzi szempontok szerinti elemzése. A forma és a funkció összhangja a felvidéki edényeken, azok jellemző forma és motívumkincsei.

22.3.5. Az Alföld nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig

36 óra

Az alföldi fazekas központok kialakulásának történelmi és földrajzi okai. Néprajzi szempontok szerinti elemzése. A forma és a funkció összhangja az alföldi edényeken, azok jellemző forma és motívumkincsei.

22.3.6. Erdély nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése napjainkig

22 óra

Az erdélyi fazekas központok kialakulásának történelmi és földrajzi okai. Néprajzi szempontok szerinti elemzése. A forma és a funkció összhangja az erdélyi edényeken, azok jellemző forma és motívumkincsei.

22.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, műhely, könyvtár, múzeum, helytörténeti- és magángyűjtemények

22.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

22.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés		x		Képek, filmek

1.7.	házi feladat	x			Írásbeli feladat, gyűjtés
------	--------------	---	--	--	---------------------------

22.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	Tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak

3.2.	Eredeti tárgyakról készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.3.	Mai modern használati tárgyak fotói		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak
3.4.	Kiállításokon készült fotók		x		Fotóalbumok, szakmai könyvek, internetes oldalak

22.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

23. Fazekas szakmai gyakorlat tantárgy

1588 óra

23.1. A tantárgy tanításának célja

A népi fazekasság gyakorlati alapjainak megismerése, a forma és motívumkincs megismerése, azok alkalmazása az edénykészítés folyamatában. A népi kézműves fazekasság alapanyagainak és technológiájának, a fizikai és kémiai folyamatok alapvető megismerése, a fazekaskorong és az egyéb eszközök szabályszerű használata. A forma és a funkció alapvető elvének ismerete és figyelembe vétele. A népi fazekasságban használatos legfontosabb formák és motívumkincs ismerete. A népi fazekasság edénykészítési munkafolyamatának sorrendi meghatározása, alkalmazása. A népi fazekasság díszítő technikáinak alkalmazása a fazekas munkákon, mázazása, zsengelő és mázas égetése.

23.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem, földrajz, néprajz, fizika, kémia

23.3. Témakörök

23.3.1. A magyar népi fazekasság edénykészítésének gyakorlati kérdései

72 óra

A fazekas munkák elkészítése során használatos alapanyagok tulajdonságai, felhasználási területük, szempontjaik. Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok ismerete, a nyersanyagok tulajdonságainak megváltoztatásának lehetőségei. A forma és nyersanyag, a forma és funkció összefüggéseinek felismerése és alkalmazása.

23.3.2. Az edénykészítés előkészítési folyamatai, a korong használata

144 óra

Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok ismerete, a nyersanyagok tulajdonságainak megváltoztatásának lehetőségei. A népi fazekassághoz használatos eszközök ismerete, szakszerű használata. A fazekaskorong működésének elvei, azok rendeltetésszerű használata, biztonságos munkavégzés.

23.3.3. A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – terítőmunka *294 óra*

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence tálas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésük menetének ismerete, alkalmazása.

23.3.4. A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – felhúzó munka *258 óra*

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence korsós központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésük menetének ismerete, alkalmazása.

23.3.5. A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – kiegészítő munkák

256 óra

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma

és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence fazekas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésük menetének ismerete, alkalmazása. A megkorongozott agyagedény retusálása, fülezése, földfestékekkel való festése, egyéb díszítési lehetőségeinek ismerete és alkalmazása.

23.3.6. A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – mesterfogások **192 óra**

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence fazekas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésük menetének ismerete, alkalmazása. A mesterség bravúros edényeinek elkészítési technológiáinak ismerete (miska kancsó, csali kancsó, stb.).

23.3.7. Az edények engóbozása és mázazása **186 óra**

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence fazekas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésük menetének ismerete, alkalmazása. A díszítőtechnikák ismerete, alkalmazása. Az edények első égetés – zsengetés – előtti díszítése, mázazási technikák alkalmazása.

23.3.8. Az égetés **186 óra**

A népi kézműves fazekasság munkák szárítása, az első égetés előtti díszítése, és nyers égetése – zsengetése – és mázas égetése. Az égetés fizikai és kémiai tulajdonsága, technológiai menete. Az égetés fajtái, az égetőkemencék fajtái, működési elvük. A munka- és tűzvédelmi szabályok megismerése és betartása.

23.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanműhely, gyakorlati műhely

23.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

23.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	szemléltetés		x		Képek, filmek, helyszíni bemutatás
1.4.	házi feladat	x			gyakorlás

23.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.2.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			

2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Gyakorlati munkavégzés körében				
3.1.	Műveletek gyakorlása	x			fazekaskorongok
3.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		fazekaskorongok

23.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

Összefüggő szakmai gyakorlat

Négyévfolyamos oktatás közismereti képzéssel

1/9. évfolyamot követően 70 óra

2/10. évfolyamot követően 105 óra

3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	Tantárgyak/Témakörök
10687-Fazekasság	Fazekas szakmai rajz, díszítőtechnikák gyakorlat
	Kivitelezési és műhelyrajz készítés alapjai
	Műhelyrajz készítése
	Motívumok megrajzolása
	Díszítőtechnikák
	Fazekas szakmai gyakorlat
	Az edénykészítés előkészítési folyamatai, a korong használata
	A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – terítómunka

	Az edények engóbozása és mázazása
	Az égetés

10687-12 Fazekasság szakmai követelménymodul

Fazekas szakmai rajz, díszítőtechnikák gyakorlat tantárgy

Témakörök

Kivitelezési és műhelyrajz készítés alapjai

A kivitelezési- és műhelyrajz készítésének elméleti alapjai, egyezményes jelek ismerete és alkalmazása. Az elkészítendő tárgy méretének megtervezése, méreteinek megadása, a műhelyrajz értelmezése.

Műhelyrajz készítése

A műhelyrajz megrajzolása az előzetes tervek és méretek alapján. A műhelyrajz készítés gyakorlati menete, elemzése. Nézeti rajzkészítés. Műhelyrajz szerkesztés.

Motívumok megrajzolása

A népi kézműves fazekasság díszítőmotívumainak ismerete és azok alkalmazása. Alapvető motívumok ismerete, jelentésük. Motívumrajzolás síkban és térben. Ceruza és ecsetkezelés.

Díszítőtechnikák

A magyar hagyományos díszítőtechnikák ismerete és alkalmazásának módja. Az elvégzendő munkafolyamat műveletekre bontása és azok sorrendjének alkalmazása. A Kárpát-medence tájegységeinek jellemző motívumai, technikái. Engóbos és mázas díszítmények a fazekas munkákon. Az edény felületének megváltoztatása, mint díszítési mód.

Fazekas szakmai gyakorlat tantárgy

Témakörök

Az edénykészítés előkészítési folyamatai, a korong használata

Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok ismerete, a nyersanyagok tulajdonságainak megváltoztatásának lehetőségei. A népi fazekassághoz használatos eszközök ismerete, szakszerű használata. A fazekaskorong működésének elvei, azok rendeltetésszerű használata, biztonságos munkavégzés.

A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai – terítőkészítés

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence tálas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésük menetének ismerete, alkalmazása.

Az edények engóbozása és mázazása

A népi kézműves fazekasság formavilágának ismerete, alkalmazása. A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban. A Kárpát-medence fazekas központjainak jellemző edényformáinak ismerete, elkészítésük menetének ismerete, alkalmazása. A díszítőtechnikák ismerete, alkalmazása. Az edények első égetés – zsengélés – előtti díszítése, mázazási

technikák alkalmazása.

Az égetés

A népi kézműves fazekasság munkák szárítása, az első égetés előtti díszítése, és nyers égetése – zsenyélese – és mázas égetése. Az égetés fizikai és kémiai tulajdonsága, technológiai menete. Az égetés fajtái, az égetőkemencék fajtái, működési elvük. A munka- és tűzvédelmi szabályok megismerése és betartása

SZAKMAI TANTERVI ADAPTÁCIÓ

a

34 215 01

NÉPI KÉZMŰVES

(SZŐNYEGSZÖVŐ SZAKMAIRÁNY)

szakképesítés

speciális szakiskolában történő oktatásához

látássérültek (sl) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A szakmai tantervi adaptáció

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Kormányrendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Kormányrendelet,
- a 34 215 01 Népi kézműves (a szakmairány megjelölésével) szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet,
- a szakképesítések kerettanterveit tartalmazó NGM rendelet alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 215 01

A szakképesítés megnevezése: Népi kézműves (Szőnyegszövő szakmairány)

A szakmacsoport száma és megnevezése: 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció

Ágazati besorolás száma és megnevezése: V. Képző- és iparművészet

Elméleti képzési idő aránya: 30 %

Gyakorlati képzési idő aránya: 70 %

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: --

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs.

*Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre:
Nincs.*

V. A fogyatékosági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Módszertani irányelvek a látássérült tanulók oktatásához

A látássérülés meghatározása, felosztása és előfordulása

A látássérülés gyógypedagógiai meghatározásához a világ legtöbb országában, így hazánkban is az ENSZ Egészségügyi Világszervezetének (WHO) definícióját alkalmazzák. E szerint „Látássérültnek számít az a személy, akinek vízusa (látásélessége) a jobbik szemén maximális korrekcióval kevesebb, mint 6/18 (0,33), vagy látótérszűkülete 20°, vagy szűkebb.” (WHO 1996)

Mivel a fogalom meghatározása orvosi, ennek megértéséhez néhány szemészeti szakkifejezés ismerete szükséges.

A vízus, vagyis *látásélesség* a szem felbontóképességét jelölő törtszám. A nevezőben található szám az adott jel ép látással történő felismeréséhez szükséges távolság. A számlálóban pedig az a távolság szerepel, ahonnan a vizsgált személy ugyanazt a jelet felismeri. Ezek alapján a 18/18, vagy 20/20 1,0, ami az ép szem vízusa. (Magyarországon a 20/20 mérőszámot használjuk az ép látásélesség jelölésére). Ha a személy csak 2 méterről ismeri fel a 20 méterről is felismerhető jelet, akkor vízusa 0,1.

A meghatározásban szereplő jobbik szem azt jelenti, hogy a jobban látó szem látásélessége számít kritériumként. A gyakorlatban tehát, ha valakinek az egyik szemén a vízusa 0, de a másik szemén 0,33 feletti, akkor még nem számít látássérültnek. A maximális korrekció a szemüveggel történt látásélességre utal. Ezek alapján, ha egy rövidlátó személy látásélessége 0,3 alatti, de szemüveggel javítható, akkor szintén nem alkalmazható rá a látássérült kifejezés.

A gyógypedagógiai célú terápiában és a rehabilitációban nem lehet ilyen mereven kezelni a határértékeket. Gyakran olyan gyermekeknek vagy felnőtteknek is szüksége lehet speciális segítségre, akik a fenti kategória szoros értelmezésébe nem tartoznak bele. Ezért látássérültnek számít az az egyén is, akinek a vízusa jobb, mint 0,33, de a látását veszélyeztető szembetegsége van — vagyis bizonyos fizikai megterhelés hatására romolhat az állapota —, vagy szembetegsége progrediáló. Az előző esetben a gyógypedagógus feladata, hogy a hirtelen látásromlást megelőzze, az utóbbiban pedig

az, hogy a személyt felkészítse az elkerülhetetlen látásromlás okozta eltérő érzékelési módokra, az érzékszervi áthangolódásra.

Ezek az adatok azonban csak a látásélességre vonatkoznak, vagyis arra, hogy mennyivel nagyobb az a jel, amit adott távolságról felismernek, mint, amit a teljes látással fel lehet ismerni. (Ez úgy is megfogalmazható, hogy mennyivel közelebb kell menniük a látnivalóhoz, hogy azt felismerjék.)

Az egyének látóképessége közötti különbségek másik forrása, hogy a különböző szembetegségek, öröklött, vagy szerzett elváltozások a bonyolult látószerv más-más részeit érinthetik. Ennek megfelelően más látási funkciók is sérülhetnek az látásélesség mellett, melyek a perifériás térlátás, a centrális látótér, a kontrasztérzékenység, a szemmozgások, a színlátás, a fényhez és sötéthez történő adaptáció területén jelenthetnek nagyfokú károsodást.

Perifériás látótérszűkületet sokféle szembetegség okozhat akár úgy is, hogy az éleslátás nem károsodik. Az ép perifériás látótér alul 70°, felül 50°, temporálisan (halánték felől) 90°, nazálisan (orrmereg felől) 60°. Ha valakinek csak 20°-os a látótere, akkor azt csőlátásnak nevezik. Természetesen a körkörös látótérszűkület mellett egyéb látótér-károsodások is lehetnek, pl. foltszerű látótérszigetek, vagy a látótér egyik felét érintő látótérkiesés. A perifériás térlátás leginkább a közlekedés-tájékozódás képességére hat ki negatívan. Sok esetben ezek a fiatalok hosszú fehér bottal, vagy vakvezető kutyával közlekednek, miközben vizuális úton olvashatnak és írhatnak.

A *centrális látótér károsodása* általában azt jelenti, hogy az éleslátás helyén az illető homályosan lát, vagy egy fekete folt takarja el azt. Ezekben az esetekben az a hely, ahová a személy néz (fókuszál), nem látható, vagy nem jól látható számára, viszont ha az objektum mellé-, fölé-, vagy alánéz, akkor az inger, ha nem is túl élesen, de láthatóvá válik. Ilyenkor a pedagógus azt tapasztalja, hogy a tanuló nem az arcába, szemébe néz, hanem mellénéz. Ezt semmiképp sem szabad az udvariatlanság jelének tekinteni. Ugyanez a tanuló olvasásnál, írásnál és a közeli látást igénylő tevékenységeknél is ugyanígy jár el, néha a fejét is elfordítja, tehát szokatlan pózban tartja.

A *kontrasztérzékenység sérülése* esetén a személy csak azokat a vizuális ingereket tudja felismerni, amelyek a háttérüktől nagymértékben eltérnek, tehát magas kontrasztúak. Legmagasabb kontrasztot a fehér alapon a fekete szín (vagy fordítva) ad. A kontrasztlátás akár úgy is sérülhet, hogy az illetőnek a vízusa (látásélessége) magasabb, mint a látássérülés felső határértéke. Ha valaki alacsony kontrasztú

ingereket nem érzékel, akkor az arcfelismerés még egészen közelről sem lehetséges számára. Gyakran a nyomtatott szöveget azért nem tudja elolvasni, mert az írás újrahasznosított papírra készült, vagy a fénymásolat rossz minőségű. Ezekben az esetekben a nagyítás nem jelent segítséget, de a kontrasztfokozásra alkalmas elektronikus nagyítókészülékek már igen.

A szemmozgások sérülése leggyakrabban az önkéntelen szemtekerezgés (nystagmus) formájában jelentkezik, amely a fixálást nehezíti. A szemmozgást a személy nem tudja akaratlagosan szabályozni és stressz esetén a mozgás erősödhet.

A színlátás sérülése különböző színekre, vagy az összes színre kiterjedő színvakságot jelent, amely gyakran nem jár együtt más látási funkciók sérülésével, tehát akár ép éleslátás mellett is fennállhat. Sok ember megtanulja a szürke árnyalatai alapján beazonosítani a színeket. Ha erre a tanuló nem képes, akkor más jelzésekkel (pl. a színek rövidítése) is elláthatjuk a tárgyakat.

A sötétbe való alkalmazkodás, vagy sötétadaptáció zavara esetén a fényes, jól megvilágított helyiségből egy alacsonyabb fényerősségű helyiségbe érve a tanuló percekig nem lát semmit, sőt olyan súlyos sérülés is előfordulhat, hogy már szürkületi viszonyok között is problémái lesznek. Ezt nevezzük szürkületi vakságnak, amely a környezet adaptációjával könnyen orvosolható: akár a helyiség megvilágításával, vagy egy zseblámpa használatával a probléma megszűnik.

A fényadaptációs zavar azt jelenti, hogy a személy számára már az átlagos fényesség is zavaró, mert káprázást okoz, és nagymértékben rontja a láthatóságot. A túlzottan fényérzékeny, fotofóbiás tanuló kezével eltakarja a fényt, hunyorog, vagy teljesen behunyja a szemét. Számára nagyon fontos, hogy az osztályteremben az ablaktól távol és háttal ülhessen, valamint az is, hogy fényvédő szemüveget viseljen.

A látássérülés kifejezés több, nevelési és rehabilitációs célból eltérő igényű csoportot takar. A látássérülés felosztása országonként igen eltérő. A hazai felosztás a látássérülés 3 csoportját különbözteti meg:

1. Vakság esetén fényérzés nincs
2. Aliglátás esetén a vízus kevesebb 0,1-nél, és három alcsoportot tartalmaz
 - a.) fényérzékelésnél a vízus nem mérhető: jellemzője a halló-tapintó típusú tanulás, a közlekedésben-tájékozódásban a fényingerek támpontként való felhasználásával;

b.) nagytárgy-látás (vízus < 0,04): a felső határértéken lévők különleges optikai és/vagy elektronikus eszközökkel képesek a síkírás olvasására, de a többségük Braille-olvasó; látásukat a mindennapi életben felhasználhatják, bár alapvetően a tapintásuk és a hallásuk segíti őket az információszerzésben;

c.) ujjolvasás (vízus: 0,04–0,1): látásuk elegendő a síkírás-olvasás optikai és/vagy elektronikus segédeszközökkel történő elsajátításához, de mind az oktatásban, mind a rehabilitációban más érzékszerveikre is kell támaszkodniuk;

3. Gyengénlátás: a vízus 0,1–0,3 közötti: a látás marad a vezető érzékelési csatorna, az oktatásban és a rehabilitációban is a látás maximális kihasználására kell törekedni.

A látássérült tanulók sajátos nevelési igényei

Vak tanulók

A vakság alapvetően befolyásolja a mozgásállapotot, tájékozódási és közlekedési funkciókat, a mindennapos és a megismerő tevékenységeket. A vak tanulók nevelésének-oktatásának speciális feladata a mozgás és tájékozódás fejlesztése, a tapintásra és hallásra épített fogalomalkotás feltételeinek megteremtése, a sérülés másodlagos kihatásainak korrekciója, ill. megelőzése.

Az oktatásban sokféle speciális eszközt és módszert alkalmazunk. A kultúrtechnika speciális eszköze a hat pontból álló tapintható Braille-rendszer. A két oszlopban lévő hat pont kombinációiból állíthatók elő az egyes betűk. A pontok helyi értékét számmal jelöljük, bal oldalon találhatók felülről lefelé haladva az egyes, kettes és hármas pontok, jobb oldalon pedig a négyes, ötös és hatos. A magyar Braille-írás jellegzetessége, hogy a nagyszámú fonéma jelölésére sok szimmetrikusan elhelyezkedő pontkombinációt tartalmaz (ún. tükörképbetűk, pl. a-á, h-j, e-i, é-í, n-ny stb.) és hogy a kétjegyű betűket egy jellel ábrázolja.

A vak tanulók információszerzésében egyre inkább preferált eszköz a számítógép és a digitális tananyag. A számítógépet alapvetően kétféle módon használják a vak emberek: vagy a beszélő, más néven képernyőolvasó programmal, vagy a Braille kijelző készülékkel.

A tanuló tájékozódási képességének fejlesztését az erre a feladatra speciálisan kiképzett mozgás-tájékozódás trénerok végzik. Azonban minden vak embernek szüksége van bizonyos helyzetekben látó kísérőre. A segítségadás módja igen fontos, néhány alapvető technikát érdemes a látó személynek elsajátítani, hogy a balesetek még kísérés esetén is megelőzhetőek legyenek:

- mielőtt a látó személy a tanulónak segítene, mondja meg a nevét, kérdezze meg, hogy valóban szüksége van-e segítségre, hova szeretne eljutni;
- kérje meg a tanulót, hogy karoljon belé, vagy fogja meg könyökét
- a kísérő egy lépéssel előbb haladjon a fiatal előtt, így mozdulataival is előre jelezheti az iránybeli változást, sose tolja maga előtt a vak személyt;
- a kísérő szóban is jelezze a felmerülő akadályokat (lépcső, járdaszegély, küszöb, padok, székek, stb.), ezek előtt egy pillanatra álljon meg;
- olyan akadály közeledtével, ahol egymás mellett nem férnének el, a kísérő könyökének hátramozgatásával irányítsa a tanulót a háta mögé;
- ülőhelyre kísérés esetén a látó személy vezesse a vak tanuló kezét az ülés támlájára, ez elegendő segítség, ne nyomja le a személyt a székre.

A szakiskolába újonnan érkező vak diáknak időre és látó segítségre van ahhoz szüksége, hogy megismerje a teret. Érdemes megmutatni, hogy hol találhatóak a különböző szaktantermek, a mosdó, vagy az étkező, ezeknek a megtalálásához egyrészt meg kell nevezni az irányokat és a távolságot (pl. „10 méter után kell balra fordulnod, hogy a tanáriba eljuss”). Másrészt támpontokat kell adni, melyek lehetnek akár a padló egyenetlenségei, vagy jellegzetes szagok (pl. étterem) és hangok (italautomata zúgása).

A vak tanulók számára is nagyon fontos a rendszeres testmozgás, a testnevelés órán való aktív részvétel és a különböző sportágak gyakorlása. Utóbbiak közül néhány példa, melyek kisebb módosítással vak diákok számára is végezhetőek: síkfutás (látó kísérővel, vagy hangirányítással); úszás; tandemkerékpározás; fitnesz; testépítés; túrázás.

A vizuális kultúra a vak tanulók számára nem hozzáférhető, a domborítás eljárását inkább a térképek, folyamatábrák, műszaki rajzok és algoritmusok tapinthatóvá

tételében célszerű alkalmazni. Többféle domborító készüléket és eljárást alkalmazhatunk, akár a műanyagleszívásos, akár a habosító technikát.

Aliglátó és gyengénlátó tanulók

Az aliglátó és gyengénlátó gyermekek csoportja igen heterogén. Ezt alapvetően az a tény magyarázza, hogy a különböző látási funkciók eltérő súlyosságú sérülése a fejlődést különböző mértékben befolyásolja. Ahhoz, hogy a valamennyi, de nem teljes látással rendelkező tanulók nevelési igényeit megértsük, szükséges a különböző látási funkciók tevékenységre irányuló hatásainak a tisztázása.

A gyengénlátás gyermekkori fejlődésre gyakorolt hatásai leginkább a mozgás-koordináció — ezen belül a szem-kéz koordináció, a nagymozgás-látás összerendezése — és a látásnevelés területén igényelnek speciális nevelési-oktatási feladatokat, módszereket és eszközöket. A gyengénlátás, aliglátás elsősorban a vizuális megismerő tevékenység alakulására hat. A nevelésben-oktatásban használt segédeszközök többsége abban segíti a tanulót, hogy a nem megfelelő látási ingert felerősítse vagy egyéb érzékelési módokkal kiegészítse. Leggyakrabban használt segédeszközök a szemüvegek, távcsőszemüvegek, filteres szemüvegek, nagyítók, távcsövek és az elektronikus olvasó készülékek. Utóbbi eszközök másik neve az olvasó TV, amely lehet telepített és hordozható. Mindkét típusnak előnye, hogy nem csak a szöveg, vagy ábra mérete növelhető velük (akár 80-szorosra is), hanem állítható a kontraszt, a színválasztás és a fényerő is.

A gyengénlátó tanulók olvasási tempója lassabb az átlagosnál, amit az olvasandó szöveg minősége nagyban befolyásol. A szövegnek megfelelő betűtípussal, mérettel és kontraszttal kell rendelkeznie. Az átlagos megfelelő betűnagyság a 14-es, vagy 16-os. Természetesen, ha a tanuló nagyítót, távcsőszemüveget, vagy elektronikus olvasókészüléket használ, akkor a méret lehet kisebb is. A legjobban olvasható betűtípus a Tahoma, vagy Arial (a talpas betűk és a dőlt betűk sokkal nehezebben olvashatóak). A fényviszonyok nagyon fontosak minden közellátást igénylő munkánál. A fényérzékeny (fotofóbiás) gyermekek kivételével kb. 1000 Luxra van szükségük az olvasáshoz, íráshoz. A fényforrás beállításánál fontos szempont, hogy ne okozzon csillogást, káprázást. Ugyanilyen fontos szempont a szöveg közelítése a szemhez és nem fordítva, amely túlzott gerincgörbülethez vezethet. A gerincoszlop egészségének megtartására szolgál a minden gyengénlátó tanuló számára elengedhetetlen emelhető tetejű asztal, amely lehetővé teszi a több fokozatba állítást a különböző tevékenységeknél.

Legtöbb gyengénlátó tanuló használ speciális, nagyobb vonalközű, erősebb vonalozású írófüzeteket, amit külön számukra gyártanak. Ezekhez határozott nyomot hagyó íróeszközök valók. Rajzoláshoz, szerkesztéshez is erőteljes nyomot hagyó ceruzák, puha grafitok alkalmasak. Ezek azonban nem különlegesek, mindenki számára beszerezhetők.

Külön számukra tervezett, gyárilag előállított szemléltető eszközök hazánkban nincsenek. Az általános eszközöket ők is tudják használni, ha közelről megnézhetik, de alkalmasabbá tehetők számukra némi átalakítással, színezéssel, kontúrozással.

Tanulásszervezési és számonkérési formák

A látássérült tanuló számára nem a tanulásszervezési formák, hanem az azokban alkalmazott tevékenységek jelentik a nehézséget. Bármilyen forma keretében a beszélgetés, a verbális gondolkodási feladatok megoldása terén az ép látásúakkal teljesen egyforma esélyekkel rendelkeznek. Minél több a látást, a pontos vizuális megkülönböztetést, írást és olvasást igénylő tevékenység, annál több hátrányt okoz a látássérülés.

Ha ezekre a nehezített tevékenységekre szűkítjük le nézőpontunkat (a valóságban inkább a vegyes tevékenység a jellemző), kétségtelenül a frontális munka az, amelyben a látássérült diák legnehezebben tud egyenrangú félként részt venni. A szemléltetés tárgyát rosszabbul, vagy egyáltalán nem látja. A munkatempóját számos tényező fékezheti, a feladatvégzésében a technikai elemek lekötik energiáinak egy részét. Nem tud társai tempójával lépést tartani, kapkod, nem képes munkáját elég megfontoltan, ellenőrizve elvégezni.

Ha a pedagógus arra törekszik, hogy ezeket elkerülje, differenciált feladatokat kell adni számára.

A csoportmunka annyival előnyösebb, hogy kisebb a kapcsolattartás tere és közelebb van a vizuális információkhoz. A kisebb térben sokkal könnyebben megnézheti közelről, vagy megtapogathatja a szemléltetési eszközt, vagy munkadarabot. A csoportmunka arra is kiváló alkalmat nyújt, hogy az egyes feladatokat a tanulók képességei alapján, differenciáltan ossza ki a pedagógus. Így a pontos látást igénylő

feladatok helyett lehetőség van olyat választani, melyben a látássérült tanuló használhatja ép érzékszerveit.

Az önálló munkavégzés nem okozhat gondot, hiszen a differenciált feladat végzés során van elég alkalma gyakorolni.

A társak közötti együttműködést legfeljebb az akadályozhatja, hogy az arcmozgásokat és a szemkontaktust a látássérült tanuló nem látja, ezért kénytelen a hangos beszéd útján kommunikálni.

A látássérült tanuló számonkérésénél sok esetben a pedagógusok automatikusan a szóbeli feleletet preferálják, holott a látássérült tanuló is képes lehet az írásbeli dolgozat megírására, ha a megfelelő eszköz rendelkezésére áll (pontírógép, képernyőolvasó, vagy nagyítóprogrammal ellátott számítógép, elektronikus olvasóeszköz, stb.) és ha a teszt nem tartalmaz olyan feladatokat, melyek vizualitást igényelnek (pl. fogalmak összekötése, ábrázoláson, képfelismerésen alapuló feladatok).

A látássérült tanulónak az írásbeli számonkérésnél többletidőre van szüksége, ami részben az eszközhasználatból fakad, részben a pontíró, vagy nagyított szöveg olvasási sebességének növekedésével magyarázható.

Az érintett tanuló megkérdezése nélkül nem célszerű az ellenőrzési módot meghatározni, hiszen lehetnek az illetőnek olyan egyéb szempontjai is, amit tekintetbe kell venni (pl. gyengébb beszédképesség, vagy nehezen olvasható kézírás). A látássérült tanulónak legyen meg a szabadsága, hogy a felkínált lehetőségek közül ő választhassa ki, milyen formában szeretne számot adni tudásáról.

VI. Speciális szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	21	756+70	21	756+105	21	756+105	21	672
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra
(756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és
szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszám
évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5		70			105			105		
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészettörténet	1			1			1			1	
	Általános néprajz	1			1							
	Rajz gyakorlatok		1			1			2			1
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	1			1			1				
	Népi kézműves vállalkozásismeretek, marketing	1			1			1			1	
10692-12 Szőnyegszövés	Szőnyegszövő szakmai ismeretek	2			2			2			2	
	Szőnyegszövő szakmai néprajz	1,5			1			1				

	Szőnyegek szövése gyakorlat		10		11		11		11,5
	Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat		2		2		2		2
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		8	13	7	14	6	15	6,5	14,5
Összes heti/ögy óraszám		21	70	21	105	21	105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv-adaptáció szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszama évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
1500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	18											18
	Munkavédelmi alapismeretek	4											4
	Munkahelyek kialakítása	4											4
	Munkavégzés személyi feltételei	2											2
	Munkaeszközök biztonsága	2											2
	Munkakörnyezeti hatások	2											2
	Munkavédelmi jogi ismeretek	4											4
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										16		16
	Munkajogi alapismeretek										4		4
	Munkaviszony létesítése										4		4
	Álláskeresés										4		4
	Munkanélküliség										4		4
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										64		64
	Nyelvtani rendszerezés 1.										10		10

	Nyelvtani rendszerezés 2.										10		10
	Nyelvi készségfejlesztés										24		24
	Munkavállalói szókincs										20		20
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészettörténet	36			36			36			32		140
	Egyetemes művészet	18			18			18			16		70
	Magyar művészettörténet	18			18			18			16		70
	Általános néprajz	36			36								72
	Tárgyi néprajz	12			12								24
	Folklór				8								8
	Ünnepkörök, szokások	12			8								20
	Tájegységek néprajza	12			8								20
	Rajz gyakorlat		36			36			72			32	176
	Szintan		12			6			6				24
	Ornamentika		6			6			30			10	52
	Szakrajzi alapismeretek		12			12			18			12	54
	Térábrázolás		6			12			18			10	46
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	36			36			36					108
	Mesterségbemutató, vásár	12			12			12					36
	Szakmai előmenetel	8			8			8					24
	Zsűriztetés	8			8			8					24
	Szakmai fórumok	8			8			8					24
	Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing	36			36			36			32		140
	Népi kézműves marketing alapjai	36			36								72

	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek						36			32		68
10692-12 Szőnyegszövés	Szőnyegszövő szakmai ismeretek	72			72		72			64		280
	Textiltörténet	12			12		12			10		46
	Szövőeszközök típusai	10			10		10			4		34
	A fonás története, fonószerkezetek	9			9		9			9		36
	A felvetés története, felvetőszerkezetek	9			9		9			9		36
	A szövés története, szövőszerkezetek	14			14		14			16		58
	A textilipar nyersanyagai	12			12		12			12		48
	Fonalfestés	6			6		6			4		22
	Szőnyegszövő szakmai néprajz	54			36		36					126
	Tájégségek gyapjúszövés kultúrája, szőnyegek	27			18		18					63
	Korok és szőnyegek	27			18		18					63
	Szőnyegek szövése gyakorlat		360			396		396			368	1520
	Felvetés		72			36		36			36	180
	Egyszerű csíkritmusok szövése		216			180		180			188	764
	Székely festékesek, kilimek szövés technikái		36			144		144			108	432
	Befejező műveletek		36			36		36			36	144
	Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat		72			72		72			64	280

	Kötéstan		9			9			9			9	36
	Csíkritmusok, folyamatos és zárt kompozíciók		9			9			9			9	36
	Festékes szőnyegek kompozíciói, motívumai		18			18			18			18	72
	Mintagyűjtemény, tervdokumentáció készítése, archiválás		36			36			36			28	136
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		288	468		252	504		216	540		208	464	2940
Összes éves/ögy óraszám:		756		70	756		105	756		105	672		3220
Elméleti óraszámok/aránya		964 /29,9 %											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2256/70,1 %											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.”

A

11500-12 azonosító számú,

Munkahelyi egészség és biztonság

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú, Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	alapismeretek	kialakítása	személyi feltételei	biztonsága	hatások	ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			

Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselő						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképeség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

12. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy

18 óra

1.31. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.

Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.32. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

1.33. Témakörök

1.33.1. Munkavédelmi alapismeretek

4 óra

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.33.2. Munkahelyek kialakítása

4 óra

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmelegelőzés érdekében

Tűzmelegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat. Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése

Raktározás

Áruk fajtái, raktározás típusai

Munkahelyi rend és hulladékkezelés

Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.33.3. Munkavégzés személyi feltételei

2 óra

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek

A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.33.4. Munkaeszközök biztonsága

2 óra

Munkaeszközök halmazai

Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.

Munkaeszközök dokumentációi

Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.

Munkaeszközök veszélyessége, eljárások

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei

Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.33.5. Munkakörnyezeti hatások

2 óra

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)

Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei. A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése

A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

1.33.6. Munkavédelmi jogi ismeretek

4 óra

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez.

A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről.

A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében.

Tervezés, létesítés, üzemeltetés.

Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok.

Foglalkozás-egészségügyi feladatok

Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma.

Feladatok munkabaleset esetén.

A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.

Munkavédelmi érdekképviselő a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviselőnek jelentősége és lehetőségei.

A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.34. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

1.35. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.35.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.35.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)					Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-	bontás	Osztály-	keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek						
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel				x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok						
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x		x			A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei,

					ártalmait
--	--	--	--	--	-----------

1.36. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11499-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás II.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerő piaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzt készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és			x	x

lehetőségei				
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédképesség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőképesség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök**2.3.1. Munkajogi alapismeretek****4 óra**

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (táv munka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai időnyomunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése**4 óra**

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselő szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés

4 óra

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskereső módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresőben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskereső, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.

Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).

Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség

4 óra

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.

Álláskeresői ellátások („passzív eszközök”): álláskeresői járadék és nyugdíj előtti álláskeresői segély. Utazási költségtérítés.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkoztatás célcsoportja, közfoglalkoztatás főbb szabályai

Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.

Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).

Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.

A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

-

2.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		
1.4.	szemléltetés			x	
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat			x	

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)					Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-	bontás	Osztály-	keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek						

1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11497-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás I.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi késztségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	

TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3.16. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.

Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondat szerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés

3.17. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek.

3.18. Témakörök**3.18.1. Nyelvtani rendszerezés 1****10 óra**

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a 3 alapvető időszakra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múlt, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértése, valamint a helyes igeidő használatával ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.

A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.18.2. Nyelvtani rendszerezés 2**10 óra**

A témakör tananyagaként megfogalmazott nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód, illetve a segédigék (képeség, lehetőség, szükségesség) - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által

biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.18.3. Nyelvi készségfejlesztés

24 óra

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókinshoz kapcsolódó ismereteit. Az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a cél nyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a cél nyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.18.4. Munkavállalói szókincs

20 óra

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a cél nyelv orszáiban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincsot, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör

tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.19. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.20. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.20.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.20.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport	bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x				
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x				

1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Levéliírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.21. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10681-12 azonosító számú,

**Népi kézműves vállalkozás működtetése
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10681-12 azonosító számú, Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészet-történet		Általános néprajz				Rajz gyakorlat				Népi kézműves szakmai alapismeretek				Népi kézműves vállalkozásis meret, marketing	
	Egyetemes művészettörténet	Magyar művészettörténet	Összeállítás	Általános néprajz	Tájegységek néprajza	Magyar néprajza	Rajz	Ábrák	Terápiák	Terápiák	Terápiák	Terápiák	Terápiák	Terápiák	marketing alapjai	alapismeretek
FELADATOK																
Folyamatosan bővíti szakmai művészeti, néprajzi ismereteit	x	x	x	x												
A hagyományos mintakincs alapján az alapanyag, forma, funkció és a díszítmény harmonikus egységét alkalmazva alkot		x	x				x									
Figyelemmel kíséri a kortárs kézművesek tevékenységét		x									x	x	x			
Kialakítja, berendezi műjelét műhelygalériáját					x				x							
Kialakítja és kezeli raktárát															x	x

hagyományőrző rendezvényeket látogat								x								
Mesterség-bemutatót tart, bemutatókon, vásárokon, pályázatokon részt vesz			x		x		x									
Zsúrizteti termékeit, minőségi munkavégzésre törekszik			x													
Tájékozódik szakmai fejlődésének lehetőségéről,- szakmai pályázatok, továbbképzések, szakmai fórumok, érdekképviselői szervezetek – különféle szakmai rangok, címek (Népművészeti Ifjú Mestere, Népi iparművész) megszervezésének módjáról				x		x			x							
Vállalkozást indít és működtet									x					x		
Üzleti tervet készít															x	x
Kiépíti, létrehozza saját arculatát, promóciós anyagokat, cégért készít											x		x		x	
Piackutatást végez, meghatározza a célközönséget, kivitelezési koncepciót alakít ki													x			
Kialakítja értékesítési csatornáit													x		x	
Költségkalkulációt, árkalkulációt készít, alapanyag-szükségletet számol, tájékozódik az alapanyag-beszerzés lehetőségeiről													x			
Garanciát vállal munkájára														x		
Gondoskodik a biztonságos raktározásról												x				
Gondoskodik a késztermék csomagolásáról, ellátja a megfelelő													x	x		

információkkal																	
Dokumentálja munkáit (rajzos, műszaki, foto dokumentáció)				x													
Gondoskodik munkavédelmi szabályok betartásáról és baleset megelőzésről			x			x											
Dokumentál, elvégzi/elvégezteti a szükséges adminisztrációt								x	x								
SZAKMAI ISMERETEK																	
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	x	x															
A különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, szellemi és tárgyi sajátosságai	x	x															
Népművészet, néprajz alapjai						x											
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	x							x									
Különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, tárgykultúrájának változásai						x											
Jelentős bemutatók, pályázatok				x		x											
A zsűriztetés lehetőségei				x	x		x										
A műhely, műhelygaléria létrehozásának törvényessége, szakmai szempontja				x	x	x			x								
A műhely, műhelygaléria berendezésének, munkavédelmi, környezetvédelmi, és szakmai, és látványosság szempontjából					x	x	x										

történő kialakítása																	
A raktár kialakítása, működtetése, a raktárkezelés szabályai									x		x						
Vállalkozási formák										x							
A vállalkozás létrehozásának, működtetésének szabályai						x											
Piacutatás és marketing alapjai					x												
Saját promotálás készítése																	
Költségkalkuláció, árképzés				x													
Üzleti terv SWOT analízis készítés																	x
A kivitelezési-és műhelyrajz készítésének alapjai egyezményes jele, pontos használatuk			x	x	x												
A népi kézművesség termékeinek értékesítési formái lehetőségei						x										x	x
Szerzői jog szabályai											x	x					x
Jelentős alkotók kiemelkedő alkotások				x	x											x	x
A szakmai életút lehetőségei, szakmai elismerések					x	x											
Szerszámok, munkaeszközök					x	x											
Alapanyagok és azok beszerzésének lehetőségei					x	x											
Munka-baleset- és tűzvédelem alapjai																x	

SZAKMAI KÉSZSÉGEK																
Olvasott szakmai szöveg megértése, szakmai nyelvezet ismerete	x	x														
Szakmai rajzok, tervek jelzéseinek megértése, követése					x	x										
Szakmai dokumentáció készítésének ismerete																
Zsűriztetés szabályainak ismeret										x	x					
Bemutatókon való részvétel lehetőségeinek ismerete							x	x								
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																
Megbízhatóság		x	x	x	x											
Szorgalom	x	x														
Precizitás							x	x								
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																
Kapcsolatteremtő készség				x	x						x	x	x			
Prezentációs készség	x	x					x				x	x	x			
Konfliktusmegoldó készség						x			x		x		x			
MÓDSZERKOMPETENCIÁK																
Ismeretek helyükön való alkalmazása	x	x			x										x	x
Tervezés							x	x				x		x	x	

Gyakorlatias feladatértelmezés		x		x		x									x		
--------------------------------	--	---	--	---	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	---	--	--

15.7. A tantárgy tanításának célja

A művészettörténet tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogó képet kapjanak az egyetemes és a magyar művészettörténet legfontosabb korszakairól, ezek művészeti folyamatairól, a legnevesebb alkotókról és a stílustörekvésekről. A szakképzés jellegéből adódóan kiemelt cél az egyes művészettörténeti korszakok iparművészetének bemutatása.

15.8. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek

Földrajzi ismeretek

Irodalom (világirodalom és magyar irodalom)

Ének-zene

Rajz és vizuális kultúra

15.9. Témakörök

15.9.1. Egyetemes művészettörténet

70 óra

A művészet kialakulása, az őskori művészet jellegzetességei

A mágia és a művészet kapcsolata a kőkori művészetben és a mai törzsi kultúrákban

A kézművesség új-kőkori emlékei

Az ókori Egyiptom művészete

Az ókori Mezopotámia művészete

A szkíták művészete

Az ókori görögök művészete

Az ókori Róma művészete

A hunok művészete

A román kor művészete

Gótikus művészet

Reneszánsz művészet

Barokk és rokokó művészet

Klasszicista művészet

A preraffaelita művészet és a tárgy-kultúra megújítása Európában

15.9.2. Magyar művészettörténet

70 óra

A kézművesség ókori és koraközépkori emlékei a Kárpát-medencében. Szkíták, hunok és avarok művészete. A nagyszentmiklósi kincs

A honfoglalás korának művészete

Római kori művészet Magyarországon

Gótikus művészet Magyarországon

Reneszánsz művészet Magyarországon és hatása a népművészetre

1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	Képi információk körében				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajz készítés tárgyról		×		

15.12. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

16. Általános néprajz tantárgy

72 óra

16.1. A tantárgy tanításának célja

Az általános néprajz tantárgy oktatásának a célja, hogy a Népi kézműves szakma szakirányait tanuló diákok átfogó képet kapjanak a magyar néprajztudomány főbb irányairól, a magyar hagyományokról, a magyar paraszti társadalom korabeli életéről. A népi kézműves képzésben tanulók oktatásában kiemelt cél a Kárpát-medence tájegységeinek néprajza, tárgyi és szellemi néprajzáinak megismertetése, az ünnepkörök, szokások elsajátíttatása.

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek

Földrajzi ismeretek

Magyar irodalom

Ének-zene

Művészettörténeti ismeretek

16.3. Témakörök

16.3.1. Tárgyi néprajz

24 óra

Település néprajz

Népi építészet

Népi gazdálkodás

Népi táplálkozás

Kézművesség, kézműves szakmák

Népvisélet és hímző kultúra

16.3.2. Folklór

8 óra

Népmesék, mondák, balladák

Népi játékok

Népszokások és költészetük

Népzene

Néptánc

Népi hit és vallásosság

Népi gyógyítás

16.3.3. Ünnepekörök, szokások

20 óra

Tavaszi népszokások

Nyári népszokások

Őszi népszokások

Téli népszokások

Az emberi élet fordulóihoz fűződő népszokások

Gyermek a családban

A játék szerepe a paraszti társadalomban

16.3.4. Tájegységek néprajza

20 óra

A magyarság időbeni és térbeni tagozódása

Szomszédjaink és a hazai nemzetiségek

Dunántúl néprajzi jellemzői

Felföld néprajzi jellemzői

Alföld néprajzi jellemzői

Erdély néprajzi jellemzői

16.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

Könyvtár

Múzeumok néprajzi gyűjteményei

Tájházak, helytörténeti gyűjtemények

16.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

16.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Múzeumi, tájházi tárgyakkal
1.7.	házi feladat	×			Házi dolgozatok, gyűjtés, kutatás

16.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport	bontás	keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			×		

1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			×	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	×			
3.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	×			

16.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

17. Rajz gyakorlat tantárgy

176 óra

17.1. A tantárgy tanításának célja

A rajz gyakorlati tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogóan megismerjék, és gyakorlatban alkalmazzák a sík és tér ábrázolási módokat, a szakrajzi alapismereteket, színek szerepét jelentőségét régen és napjainkban, a motívumok, ornamentikák formavilágát, szimbólumát.

17.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Néprajz

Művészettörténet
Történelmi ismeretek
Földrajz

17.3. Témakörök

17.3.1. Színtan

24 óra

A látás idegrendszere, a fény érzékelése

A színek alkotó elemeinek megismerése, a fő és mellék színek kikeverése, festékek ecsetek használata.

Festékhordozók fajtái, tulajdonságai

Természetes és mesterséges festékek, festő növények földfestékek, kőzetek régi festék alapanyagok

Hideg meleg színek jellemzése fokozatainak keveréssel való alkalmazása.

Komplementer színek jellemzése és azok alkalmazása párosítása

Színharmóniák jellemzése szerkesztése

Színek szimbolikája a népművészetben belül

Szín kontraszt

17.3.2. Ornamentika

52 óra

Ósi jelek jelképek

Geometrikus ornamentikák

Növényi ornamensek

Állati ornamensek

Szkita növényi állati motívumok ornamensek

Honfoglalás kori Hun magyar motívumok ornamensek

Román kori motívumok ornamensek

Görög kori motívumok ornamensek

Gótikus motívumok ornamensek

Reneszánsz motívumok ornamensek

Barokk motívumok ornamensek

Klasszicista motívumok ornamensek

17.3.3. Szakrajzi alapismeretek

54 óra

Szakrajz fajtái

Rajz-eszközök használatuk és karbantartásuk

A rajzlapok méretei keretei feliratmezők

Szabványos vonalfajták és alkalmazásuk

Szabványos betűk írása, a rajzok feliratai

Síkmértani szerkesztések

Méretarányok méretmegadás elemei alkalmazása

Axonometrikus ábrázolás

Metszetek ábrázolása anyagjelölések

Kötési csomópontok ábrázolása

Egyszerű tárgyak szerkezeti ábrázolása A témakör részletes kifejtése

17.3.4. Térábrázolás

46 óra

Perspektivikus térábrázolás törvényei

Látványrajz értelmezése arány, forma alak szempontok alapján

Szögletes testek ábrázolása térben

Íves hengeres testek ábrázolása térben

Sík és térgörbe testek ábrázolása

Szabadkézi rajzolás

Festési technikák alkalmazása

Kollázs-montázs technikák alkalmazása a térábrázolásban

Vizuális jelrendszerek pont, vonal, folt faktúra

Tónusos térábrázolás

Fény-árnyékhatás

Szín és fény viszonyok

17.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Múzeum, tájház, faluház gyűjteménye, természetben rajzolás, tanterem.

17.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

17.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos oktatási módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport	bontás	Osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel				×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel				×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×				
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok					
2.1.	Írásos elemzések készítése	×				
2.2.	Leírás készítése	×				
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×				
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×				
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel			×		
3.	Képi információk körében					
3.1.	XY rajz értelmezése	×				
3.2.	XY rajz készítés tárgyról			×		

17.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

18.1. A tantárgy tanításának célja

A népi kézműves szakma szakirányait tanuló fiatalok tájékozottak legyenek azokkal a lehetőségekkel, melyek mentén igényes kézművessé válhatnak. „A népi kultúrában a közösség mindig ellenőrzése alatt tartja a tevékenységet a népművész csak a tradíció ízlésvilágának az ismert jelképrendszer felhasználásával, alkothat” – Tarján Gábor. A jelentős falusi alkotókat nem nevezték népművésznek, azzal becsülték meg munkájukat, hogy a legbecsesebb tárgyak készítésére a specialistákat kérték meg. A kézműves mesterek alkotó munkásságát odafigyelő társadalmi megbecsülés és elismerés övezi. Több lehetőség segíti alkotó útjukat, hagyományápoló, szépet, teremtő műhelymunkájukat.

18.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek

Földrajzi ismeretek

Magyar irodalom

Ének-zene

Művészettörténeti ismeretek

18.3. Témakörök**18.3.1. Mesterségbemutató, vásár****36 óra**

Kiemelkedő bemutatkozási lehetőségek:

Mesterségek Ünnepe (Budapest) - a magyarországi kézművesek legnagyobb országos rendezvénye

Országos Táncház-találkozó és Kirakodóvásár (Budapest) - A NESZ és a Táncház Egyesület közös szervezése

Pünkösdi Sokadalom (Szentendre) - A Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum és a NESZ közös szervezése

Élő Népművészet - A Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Hagyományok Háza és a Népművészeti Egyesületek Szövetsége pályázat és kiállítása

Országos Népi Mesterségek Művészete - a Hagyományok Háza és a Kecskeméti Népi Iparművészeti Gyűjtemény rendezi meg a pályázatot

Országos Textiles Konferencia (Békéscsaba)

Hevesi Országos Szóttas pályázat (Heves)

Országos Ifjúsági Népi Kézműves Pályázat (Debrecen)

AMKA (Magyar Kézművességért Alapítvány) kiállítása, pályázatai

Karácsonyi népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)

Tavaszi Népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)

Népművészeti alkotóházak
Néprajzi műhelyek
Népművészeti műhelyek
Műhelygalériák
Tájházak

18.3.2. Szakmai előmenetel

24 óra

Megismerkedik, hogy a szakmai életút során, milyen elismerési lehetőségek adódnak, mit érhet el tehetséggel, szorgalommal.

Elismerések, kitüntetések:

Népi Iparművész cím (folyamatos zsűriztetés esetén az alkotó kérheti)
Népművészet Ifjú Mestere (pályázható 35 éves korig)
Népművészet Mestere (Életpályát felölelő adható szakmai díj)
Király Zsiga díj (kiváló teljesítményt elismerő szakmai díj)

18.3.3. Zsűriztetés

24 óra

A szakmai fejlődés és az alkotó munka kiteljesedése, amikor a kézműves eljut a tervezésig, saját tervei alapján készíti alkotásait. A mintadarabokat lehetősége van a népi iparművészeti zsűri előtt lektoráltatni, értékelteni.

Az értékelés után zsűri számot kap, mely lehet HA- HB, MA - MB minősítésű. 3 év folyamatos zsűriztetés és megfelelő mennyiségű zsűri szám esetében az alkotó, kérheti a Népi Iparművész címet.

18.3.4. Szakmai fórumok

24 óra

Megismeri azokat a szakmai fórumokat, melyek segítenek a szakma fennmaradásában, gyakorlásában, valamint megtanulja, hogyan kell pályázatokon részt venni, pályázatot írni.

Hagyományok Háza
Népművészeti Egyesületek Szövetsége
Magyar Kereskedelmi és Ipar Kamara
Pályázatok, Konferenciák

18.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem
Könyvtár
Múzeumok néprajzi gyűjteményei
Tájházak, helytörténeti gyűjtemények
Zsűri terem
Vásárok
Kiállítások
Műhely galériák
Nyitott műhelyek

18.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

18.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés	x			
1.3.	kiselőadás	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita			x	
1.6	projekt			x	
1.7.	házi feladat	x			

18.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport	bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x				
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel				x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel				x	

1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

18.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

19. Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing tantárgy

140 óra

19.1. A tantárgy tanításának célja

Felkészíteni a tanulókat az önálló vállalkozói tevékenységre, a megfelelő vállalkozói forma kiválasztására, üzleti terv, marketing stratégia készítésére, a vállalkozás, a műhely biztonságos működtetésére.

19.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika

Rajz és vizuális kultúra

19.3. Témakörök

19.3.1. Népi kézműves marketing alapjai

72 óra

Marketing szerepe és fejlődése, a marketing gondolkodáskialakítása.

Piac jellemzői, célpiac meghatározása, célpiachoz igazodó marketingmix kidolgozása.

Fogyasztói magatartás, vásárlói döntést meghatározó tényezők.

Termékpolitika, termékfejlesztés, termékválaszték, termékek márkázása, termékek csomagolása.

Árpolitika céljai, árakat meghatározó tényezők, árképzés folyamata, árkialakítás módszerei, árképzés speciális formái, behatoló ár, bevezető ár, lélektani ár.

Értékesítés politika, értékesítési csatornák, közvetítők funkciói.

Kommunikációs politika, reklám, értékesítés ösztönzés, személyes eladás, propaganda, kiállítások, vásárok, ajándéktárgyak, eladáshelyi reklám, termékkatalógus.

Arculat - logo, cégér, csomagolás, honlap készítése, névjegy, üzlet, nyitott műhely, műhelygaléria kialakítása.

A szekunder és primer piackutatás összehasonlítása, szóbeli és az írásbeli megkérdezés jellemzői, a kérdőív szerkesztés szabályai, kérdőívek feldolgozásának módja, kérdőívek értékelése.

Stratégia típusok, vállalkozás környezetének elemei, versenykörnyezet elemei.

19.3.2. Népi kézműves vállalkozási alapismeretek

68 óra

Vállalkozások lehetséges jogi formáinak megismerése különösen a kisvállalkozásokra jellemző KFT és BT előnyei és hátrányai.

A vállalkozások létrehozásának, és megszűnésének gazdasági, jogi szabályai, felmerülő költségei.

Az egyéni vállalkozás alapításának, működésének feltételei. Egyéni vállalkozót terhelő adók.

Üzlet és műhely, nyitásával, járó jogi és adminisztratív teendők, engedélyek beszerzése.

Alapvető számviteli ismeretek, mérleg és eredmény-kimutatás fogalma, célja. Bevételek meghatározása, amortizáció jelentése, számítása.

A mérleg tételek és eredmény-kimutatás kategóriáinak meghatározása.

Pénzügyi ismeretek, hitel, kamat, finanszírozás módjai.

Hitelezési eljárás megismerése, hitellel járó költségek és kockázatok.

Adózási alapismeretek, a vállalkozásokat terhelő adók és járulékok.

Alkalmazottal kapcsolatos bejelentési és járulékfizetési kötelezettség.

Az üzleti terv fejezeteinek megismerése, induló vállalkozáshoz üzleti terv készítése.

Költségszámítás, önköltségszámítás, árképzés.

Általános forgalmi adó mértéke, számítása.

Fogyasztóvédelmi alapismeretek, a gyártó, a kereskedő felelőssége, a termékekre vonatkozó szavatossági jog jelentése.

Ellenőrző hatóságok szerepe:

Országos Munkavédelmi Felügyelőség,

Nemzeti Adó és Vámhivatal ellenőrzési területei.

19.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, műhelygalériák.

19.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

19.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos oktatási módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés			x	
1.3.	kiselőadás			x	
1.4.	megbeszélés			x	

1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

19.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport	Bontás	Csoport	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x				
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok					
2.1.	Írásos elemzések készítése	x				
2.2.	Leírás készítése	x				
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x				
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x				
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x			
3.	Képi információk körében					
3.1.	Képes illusztrációk mesterségbemutatókról		x	x		
3.2.	Képes illusztrációk logókról, mesterek promociós anyagairól, honlapok		x	x		

19.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti

értékeléssel.

A

10692-12 azonosító számú,

Szőnyegszövés

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10692-12 azonosító számú, Szőnyegszövés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10692-12 Szőnyegszövés	Szőnyegszövő szakmai ismeretek							Szőnyegszövő szakmai néprajz		Szőnyegek szövése gyakorlat				Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat			
	Textiltörténet	Szövőszközők típusai	A fonás története, fonószervezetek	A felvetés története, felvetőszervezetek	A szövés története, szövőszervezetek	A textilipar nyersanyagai	Fonalfestés	Tájegységek gyapjúszövés kultúrája, szőnyegek	Korok és szőnyegek	Felvetés	Egyszerű csíkritmusok szövése	Székely festékesek, kilimek szövéstechnikái	Befejező műveletek	Kötészet	Csíkritmusok, folyamatos és zárt kompozíciók	Festékes szőnyegek kompozíciói, motívumai	Mintagyűjtemény,
FELADATOK																	
Folyamatosan bővíti szakmai, néprajzi ismereteit	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A textil kultúra néprajzi és szakmai hagyományainak								x	x	x	x	x	x		x	x	x

figyelembevételével a szőnyegszövés elméleti anyaga birtokában, dolgozik																	
Megtervezi a munkafolyamatokat			x	x							x	x					
Berendezzi a műhelyét		x	x	x	x	x	x			x	x	x	x				
Beszerzi az eszközöket, kéziszerszámokat, alapanyagokat		x	x	x	x	x	x										
Forrásanyagot gyűjt, mintagyűjteményt készít	x						x	x	x					x	x	x	x
Megtervezi/tervezteti a szőnyeget, értelmezi a tervet, látványtervet, szakrajzot készít, megtervezi a szövés technikát	x	x			x	x								x	x	x	x
Kiválasztja, kiszámolja szükséges láncfonal mennyiséget,							x										
Szövő kereten-, állványon elkészíti a felvetést		x		x	x	x				x				x			
A szövőszékhez, felveti/felvetett a láncot		x		x	x	x				x				x			

A szövőszéken befűzi a nyüstökbe és a bordába a láncfonalat	x	x		x	x	x				x							
Kiválasztja és előkészíti a vetülékfonalat	x	x	x		x	x					x	x		x	x	x	x
Az állványt / szövőszéket szövésindításhoz működképesé teszi										x							
Próbaszövést végez											x	x					x
Törekszik minőségi munkavégzésre							x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Megszövi a munkadarabot										x	x	x				x	
Festéseket, szőnyeget, csérgét, pokrócféléket, tarisznyákat és egyéb gyapjúból, kenderből, rongyból készült textíliákat sző										x	x	x	x				
Adjusztálja a nyersterméket													x				
Csomagolja, értékesíti a készterméket													x				
Dokumentál													x				x

Betartja a munkavédelmi előírásokat										x	x	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK																	
Szőnyegek és a szövés kultúrtörténetének, szakmai és néprajzi hagyományainak tudatos használata (egyetemes és magyar)	x							x	x								
Szőnyegkészítés műveleti, kivitelezési sorrendjének ismerete és betartása										x	x	x	x	x	x	x	x
Fonás eszközeinek, fejlődéstörténete			x														
Felvetés eszközeinek, fejlődéstörténete	x		x							x							
Szővés eszközeinek, fejlődéstörténete	x	x		x							x	x					
Szővés alapanyaga, a természetes alapanyagok tudatos használata						x	x	x	x								
Festékes szőnyegek minta-, szín- és kompozíciós variációi, alkalmazásuk	x				x		x	x	x		x	x		x	x	x	

Festékes szőnyeg szövés technikáinak, technológiai használata								x	x		x	x			x	x	
Kárpát-medence, a gyimesi-, moldvai csángók, és bukovinai székelyek gyapjúszővő kultúrája	x				x		x	x	x		x	x			x	x	
Kárpát-medencében, valamint a gyimesi-, moldvai csángóknál és a Bukovinában használt szövés technikák	x				x		x	x	x		x	x			x	x	
Tervek és műhelyrajzok megértése és értelmezése							x							x	x	x	x
Szőnyegszövés technikáinak alkalmazása											x	x			x	x	
Szőnyegek alkalmazható mintakincsek felhasználása	x						x	x	x		x	x			x	x	x
Szőnyegek szövés technológiai, alkalmazásuk	x							x	x		x	x		x	x	x	
Végző adjusztálás módjai alkalmazásuk													x				
Csomagolás, a terméken elhelyezendő információ ismerete, használta													x				

Szövő szakma jeles képviselőinek munkásságának	x						x	x	x								
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																	
Eszközök karbantartása, balesetvédelem	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	
Szövő eszközök működtetése										x	x	x	x	x			
Alapanyagok felismerése, értelemszerű használata						x				x	x	x	x		x		
Technikák felismerése, alkalmazása								x	x	x	x	x	x		x		
Tervek értelmezése, utasítások megértése, pontos követése														x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																	
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Monotónia tűrés								x			x	x	x	x		x	
Szorgalom, igyekezet								x		x	x			x			
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																	
Motiválhatóság								x		x	x	x	x	x			
Visszacsatolási készség	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x

Irányíthatóság										x	x	x	x		x	x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK																	
Ismeretek helyükön való alkalmazása	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kontroll (ellenőrző képesség)									x	x	x	x	x		x	x	x
Módszeres munkavégzés								x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

20. Szőnyegszövő szakmai ismeretek tantárgy

280 óra

20.1. A tantárgy tanításának célja

A szövött-anyagok készítése fejlődéstörténetének megismertetése, a fonás, felvetés, szövés munkaműveleteinek és eszközeiknek története.

A tantárgy célja, hogy a tanulók koronként egymáshoz viszonyítva ismerjék meg a szövőszakma jelentős területeinek a fejlődését a történelmi idők során. Mely alapanyagból, milyen eszközzel fontak, ehhez a fonalhoz/cérnához, mely felvetési és szövési mód-, szövő szerkezet tartozott adott korban, adott földrajzi területen, milyen terméket szőttek, mivel színezték hogyan díszítették, mire használták.

Ismeretek elsajátítása a kilim szőnyegek szövéséről, kiemelten a magyar nyelvterület szőnyegei, az erdélyi festékesek, csángó szőnyegek valamint a nomád szőnyegek.

20.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelemi-, földrajzi-, néprajzi-, művészettörténeti-, biológiai-, kémia-, fizikai ismeretek

20.3. Témakörök

20.3.1. Textiltörténet

46 óra

A legfőbb jelezők, összefüggések felismertetése, térben és időben. A szőnyegszövés elterjedésének földrajzi és történeti, időbeni megjelenése. A szövőszakma jelentős területeinek a fejlődése a történelmi idők során. Mely alapanyagból, milyen eszközzel fontak, ehhez a fonalhoz/cérnához, mely felvetési és szövési mód-, szövő szerkezet tartozott adott korban, adott földrajzi területen, milyen terméket szőttek, mivel színezték hogyan díszítették, mire használták.

Ismeretek elsajátítása a kilim szőnyegek szövéséről, kiemelten a magyar nyelvterület szőnyegei, az erdélyi festékesek, csángó szőnyegek valamint a nomád szőnyegek. A szőnyegek típusai, mintázata, színei, szövéstechnikái, jellemző használata. Hasonlóságok és különbségek.

20.3.2. Szövőeszközök típusa

34 óra

A szövéshez szükséges munkaműveleteknek és szerszámainak rendszerbe foglalt bemutatása, felsorolása, csoportosítása.

20.3.3. A fonás története, fonószerkezetek

36 óra

A növényi és az állati eredetű textil alapanyagok fonása és az azokhoz szükséges szerkezetek. A fonalak készítésének módjai és lehetőségei, az őskortól kezdve, a mai manufaktúrákig. A törő, tiloló, bontó, fésülő-kártoló eszközök és gépek, az orsó, guzsaly, rokkák, kézi vezérlésű fonógépek, kisipari fonógépek, melyekkel a ma használatos szövőfonalak készülnek.

20.3.4. A felvetés története, felvetőszerkezetek

36 óra

A különböző alapanyagú fonalak és cérnák felvetéshez való előkészítése, (motollálás, csévélés, cérnázás). A különböző felvető szerkezetek és működésük, alkalmazásuk lehetőségei. A legkülönbözőbb szövő szerkezetekre való felvetések, az őskortól kezdve, a mai manufaktúrákig, a madzagszövőtől, és karmantyúbabától a kereteken át, a függőleges és vízszintes szövőszékekig.

20.3.5. A szövés története, szövőszerkezetek

58 óra

Az őskortól kezdve a ma is használatos szövő szerkezetekig a szőnyegszövésre alkalmas szerkezetek fejlődéstörténete, működése és alkalmazhatósága.

20.3.6. A textilipar nyersanyagai

48 óra

A szőnyegszövés alapanyagainak és segédanyagainak rendszerezése, táblázat. A szövéshez használható természetes alapanyagok útja a szövésig, kiemelten a növényi eredetű, és állati eredetű szálak anyagok. A szálak anyagok fizikai és kémiai tulajdonságai, felhasználásának lehetőségei. A fonalak finomsági számozása. Különböző fonal és cérna minőségek. Sodratok. Cérnázás, cérna típusok. A szőnyegek funkcióhoz illő alapanyagai.

20.3.7. Fonalfestés

22 óra

A fonalak és cérnák színezésének története, lehetőségei.

Természetes és mesterséges színezékek.

A fonalfestés módja, festőnövényekkel.

A festéshez használatos vegyszerek és azok munka és balesetvédelme.

20.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, tanműhely

20.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

- Mintagyűjtemény készítése,
- Régi erdélyi szőnyegek tanulmányozása (alapanyag, szövéstechnika, szín, kompozíció, lánc és vetülék minőség, egy cm-re eső szálak száma)
- Régi szőnyegek/ szőnyeg részletek, lehető leghitelesebb lemásolása
- Festőnövények gyűjtése, és felhasználása
- Mintadarabok készítése különféle szövő eszközökön.

9.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Makettek: fonó szerkezetek, felvető szerkezetek, szövő szerkezetek
1.2.	kiselőadás		x	x	
1.3.	megbeszélés	x	x	x	
1.4.	szemléltetés			x	
1.5.	műhelylátogatás			x	
1.6.	képek, filmek vetítése			x	Számítógép, projektor

9.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Információ feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeret-alkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			

2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	szerkezetek működését ábrázoló rajzok értelmezése	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése műhelylátogatásról	x			
4.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban, felkészülés után	x	x		
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Információk rendszerezése mozaik feladattal		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányításával		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Munka megfigyelés adott szempontok alapján	x		x	
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés	x	x	x	
8.	Vizsgálati tevékenységek				

	körében				
8.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
8.2.	Anyagminták azonosítása	x	x	x	Mintagyűjtemény
8.3.	Tárgyminták azonosítása	x	x	x	Mintagyűjtemény

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXCV. törvény 54.§ (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Szőnyegszövő szakmai néprajz tantárgy

126 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A néprajz tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogó képet kapjanak az egyetemes és a magyar szakmai néprajz legfontosabb korszakairól, a legfontosabb néprajzi tájegységek gyapjúszővő kultúrájáról, a legnevesebb műhelyekről, és alkotókról. A szakképzés jellegéből adódóan kiemelt cél az egyes népművészeti, népi iparművészeti stílusok, műhelyek, korszakok bemutatása.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi-, földrajzi ismeretek, művészettörténet.

10.3. Témakörök

10.3.1. Tájegységek gyapjúszővés kultúrája, szőnyegek

63 óra

A szőnyegek szövésének jelentős területei, jellemző szőnyegek, gyapjú szőttek

A magyar nyelvterület gyapjúszővő kultúrája

Erdély szőnyegek,

Székelyföld festékesek

Csángó szőnyegek és szőttek

Bukovinai festékesek

Délvidék szőnyegek

10.3.2. Korok és szőnyegek

63 óra

Régi korok szőnyegek

Csomózott és kilim szőnyegek

Gyapjú szőnyegek, szőttek, festékesek

Csergék
 Kender szőnyegek
 Rongy-szőnyegek
 XIX. század vége – XX. század első fele szőnyegek, szövő műhelyei Erdélyben
 Háziipari mozgalom
 Torontáli szőnyegek,
 Háziipari szövetkezetek szőnyegek,
 Huszka József gyűjteménye, (1909.) Visky Károly rajzai a festékes szőnyegekről
 XX. század 2. felének festékesei Erdélyben
 Kortárs népművészet

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, tanműhely, múzeumok

10.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

10.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Mintagyűjtemények
1.2.	kiselőadás		x	x	
1.3.	megbeszélés	x	x	x	
1.4.	szemléltetés			x	
1.5.	műhelylátogatás			x	Számítógép, projektor
1.16.	képek, filmek vetítése			x	

10.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	

1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Információ feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeret-alkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	Ábrázoló rajzok értelmezése	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése műhelylátogatásról	x			
4.42.	Esemény helyszíni értékelése szóban, felkészülés után	x	x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Információk rendszerezése mozaik feladattal		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
8.	Vizsgálati tevékenységek				

	körében				
8.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
8.2.	Anyagminták azonosítása	x	x	x	Mintagyűjtemény
8.3.	Tárgyminták azonosítása	x	x	x	Mintagyűjtemény

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Szőnyegek szövése gyakorlat tantárgy

1520 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A szőnyegszövés technikáinak és munkamódszereinek elsajátítása, begyakorlása, vizsgadarabok megszövése.

Szővő szerkezetek működtetése, karbantartása

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

11.3. Témakörök

11.3.1. Felvetés

180 óra

Az elméletben tanultak alkalmazása, a gyakorlatban.

A megtervezettek szerint, a kiválasztott szövő szerkezetre való felvetés.

Keretek, állványok felvetése.

Szővőszékekre, a láncfonalak előkészítése, szövőszék lánchengerének elkészítése, nyüstbe, bordába fűzés, előszövés készítése

11.3.2. Egyszerű csíkritmusok szövése

764 óra

A szövés munkaműveleteinek elsajátítása, egyszerű mintázat segítségével.

A szőnyegek párhuzamosságának, szélek épségének és szépségének begyakorlása.

11.3.3. Székely festékesek, kilimek szövés technikái

432 óra

A tanult szövés technikák, szövésmódok gyakorlatban való alkalmazása.

Falvédők, ágytakarók, szőnyegek szövése

11.3.4. Befejező művelete

144 óra

A szövőkeretekről, szövőszékekről lekerülő félkész/nyers-áru piacképesé tétel. A két darabban szövött szőnyegek összevarrása.

Szálvégek eldolgozása, vasalás, gőzölés.
Mérés után címkézés, használati utasítás (textil kresz csatolása), csomagolás, adminisztráció, értékesítésig raktározás.

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanműhely

11.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

11.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Az SZVK-ban megadott eszközjegyzék
1.2.	megbeszélés	x	x	x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	műhelylátogatás			x	
1.5.	képek, filmek vetítése			x	

11.5.2. tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				Az SZVK-ban megadott teljes eszközjegyzék
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Információ feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeret-alkalmazási gyakorló				

	tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	szerkezetek működését ábrázoló rajzok értelmezése	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése műhelylátogatásról	x			
4.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban, felkészülés után	x	x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Munka megfigyelés adott szempontok alapján	x		x	
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés	x	x	x	
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat tantárgy

280 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

Az elsajátított szakrajzi ismeretek alkalmazása. A szőnyegek kivitelezhetőségének, használhatóságának, valamint néprajzi és esztétikai megfelelésének megtervezése. A tervek kivitelezésének módjai és lehetőségeinek elsajátítása. A festékesek kompozíciós szabályainak és alap motívumainak alkalmazása. Vázlatok készítése, részletrajzok, technikai tervek rajzai, leírásai. Megtervezi a szőnyegen alkalmazható szövés technikákat, lánc és vetülékfonalak minőségét, színét, sűrűségét, mennyiségét. Kötéstervet készít, színtervet készít, látványtervet készít. Elkészíti a műhelyrajzot és leírást. Mintagyűjtemény készítése. Rajzok segítségével a festékes szőnyegek arányrendszerének elsajátítása. Szín tanulmányok.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajzi-, néprajzi ismeretek

12.3. Témakörök

12.3.1. Kötés tan

36 óra

A szövetek kötésének alap ismeretei, a lánc és vetülékfonalak kereszteződésének lehetőségei.

Alapfogalmak: kötésrajz részei, lánc kötés pont, vetülék kötés pont ábrázolása, mintaelem, raport.

Alapkötések és az abból levezetett kötések.

Gyapjú szőttesek kötésének lehetőségei.

Csergék, táblás szőttesek.

12.3.2. Csíkritmusok, folyamatos és zárt kompozíciók

36 óra

A gyapjú szőttesek egyik fontos mintázási lehetősége, a csíkritmus, és a különböző méretű rácsos (kockás) szőttesek.

A festékesek, és más kilim szőnyegek forma és szín kompozíciói.

12.3.3. Festékes szőnyegek kompozíció, motívumai

72 óra

A szőnyegszövő szakma legfontosabb tananyaga a erdélyi festékes szőnyegek tanulmányozása.

A festékes szőnyegek típusai, szövés technikái, színei, színek kompozíciói, szövetszerkezete, lánc és vetülék fonalai, szövet sűrűsége, minősége, a festékesek különböző mintái, motívumai, és azok alkalmazása, szövés technikái

12.3.4. Mintagyűjtemény, tervdokumentáció készítése, archiválás

136 óra

A festékes szőnyegek mintáinak, arányrendszerének elsajátítása, a minták és szőnyegek rajzolása segítségével.

Régi, és mai alkotók szőnyegeinek, azok mintáinak és szövés technikáinak lerajzolása.

Fotó dokumentáció.

Az elkészült szőnyegek terveinek és fonalmintáinak, fotó dokumentumainak valamint az anyagbeszerzés lehetőségeinek összegyűjtése, a későbbi kivitelezhetőség igényével. Archiválás, raktározás.

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, tanműhely

12.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

12.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Mintagyűjtemény
1.2.	megbeszélés	x	x	x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	műhelylátogatás			x	
1.5.	képek, filmek vetítése			x	

12.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Információ feladattal vezetett	x	x	x	

	rendszerezése				
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	vázlatrajzok, látványrajzok értelmezése	x	x		Mintagyűjtemény, rajzasztal
3.2.	műhelyrajz készítése leírásból	x	x		
3.3.	rajz készítése tárgyról	x			
3.4.	rajz kiegészítés	x			
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése műhelylátogatásról	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Információk rendszerezése mozaik feladattal		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Munka megfigyelés adott szempontok alapján	x		x	

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

Összefüggő szakmai gyakorlat

Négyévfolyamos oktatás közismereti képzéssel

1/9. évfolyamot követően 70 óra

2/10. évfolyamot követően 105 óra

3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	Tantárgyak/Témakörök
10681 – 12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Rajz gyakorlat
	Színtan
	Ornamentika
	Szakrajzi alapismeretek
	Térábrázolás
10692-12 Szőnyegszövés	Szőnyegek szövése gyakorlat
	Felvetés
	Egyszerű csíkritmusok szövése
	Székely festékesek, kilimek szövéstechnikái
	Befejező műveletek
	Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat
	Kötéstan

	Csíkritmusok, folyamatos és zárt kompozíciók
	Festékes szőnyegek kompozíciói, motívumai
	Mintagyűjtemény, tervdokumentáció készítése, archiválás

10681 – 12 Népi kézműves vállalkozás működtetése szakmai követelménymodul

Rajz gyakorlat tantárgy

Témakörök

Színtan

A látás idegrendszere, a fény érzékelése

A színek alkotó elemeinek megismerése, a fő és mellék színek kikeverése, festékek ecsetek használata.

Festék-hordozók fajtái, tulajdonságai

Természetes és mesterséges festékek, festő növények földfestékek, kőzetek régi festék alapanyagok

Hideg meleg színek jellemzése fokozatainak keveréssel való alkalmazása.

Komplementer színek jellemzése és azok alkalmazása párosítása

Színharmóniák jellemzése szerkesztése

Színek szimbolikája a népművészetben belül

Szín kontraszt

Ornamentika

Ősi jelek jelképek

Geometrikus ornamentikák

Növényi ornamensek

Állati ornamensek

Szkíta növényi állati motívumok ornamensek

Honfoglalás kori Hun magyar motívumok ornamensek

Román kori motívumok ornamensek

Görög kori motívumok ornamensek

Gótikus motívumok ornamensek

Reneszánsz motívumok ornamensek

Barokk motívumok ornamensek

Klasszicista motívumok ornamensek

Szakrajzi alapismeretek

Szakrajz fajtái

Rajz-eszközök használatuk és karbantartásuk

A rajzlapok méretei keretei feliratmezők

Szabványos vonalfajták és alkalmazásuk

Szabványos betűk írása, a rajzok feliratai

Síkmértani szerkesztések

Méretarányok méretmegadás elemei alkalmazása

Axonometrikus ábrázolás

Metszetek ábrázolása anyagjelölések

Kötési csomópontok ábrázolása

Egyszerű tárgyak szerkezeti ábrázolása A témakör részletes kifejtése

Térábrázolás

Perspektivikus térábrázolás törvényei

Látványrajz értelmezése arány, forma alak szempontok alapján

Szögletes testek ábrázolása térben

Íves hengeres testek ábrázolása térben

Sík és térgörbe testek ábrázolása

Szabadkézi rajzolás

Festési technikák alkalmazása

Kollázs-montázs technikák alkalmazása a térábrázolásban

Vizuális jelrendszerek pont, vonal, folt faktúra

Tónusos térábrázolás

Fény-árnyékhatás

Szín és fény viszonyok

10692-12 Szőnyegszövés szakmai követelménymodul

Szőnyegek szövése gyakorlat tantárgy

Témakörök

Felvetés

Az elméletben tanultak alkalmazása, a gyakorlatban.

A megtervezettek szerint, a kiválasztott szövő szerkezetre való felvetés.
Keretek, állványok felvetése.

Szövőszékekre, a láncfonalak előkészítése, szövőszék lánchengerének
elkészítése, nyüstbe, bordába fűzés, előszövés készítése.

Egyszerű csíkritmusok szövése

A szövés munkaműveleteinek elsajátítása, egyszerű mintázat segítségével.

A szőnyegek párhuzamosságának, szélek épségének és szépségének begyakorlása.

Székely festékesek, kilimek szövés technikái

A tanult szövés technikák, szövésmódok gyakorlatban való alkalmazása.

Falvédők, ágytakarók, szőnyegek szövése.

Befejező műveletek

A szövőkeretekről, szövőszékekről lekerülő félkész/nyers-áru piacképesévé tétele.

A két darabban szövött szőnyegek összevarrása.

Szálvégek eldolgozása, vasalás, gőzölés.

Mérés után címkézés, használati utasítás (textil kresz csatolása), csomagolás, adminisztráció, értékesítésig raktározás.

Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat tantárgy

Témakörök

Kötéstan

A szövetek kötésének alap ismeretei, a lánc és vetülékfonalak kereszteződésének lehetőségei.

Alapfogalmak: kötésrajz részei, lánc kötés pont, vetülék kötés pont ábrázolása, mintaelem, raport.

Alapkötések és az abból levezetett kötések.

Gyapjú szőttek kötésének lehetőségei.

Csergék, táblás szőttesek.

Csíkritmusok, folyamatos és zárt kompozíciók

A gyapjú szőttesek egyik fontos mintázási lehetősége, a csíkritmus, és a különböző méretű rácsos (kockás) szőttesek.

A festékesek, és más kilim szőnyegek forma és szín kompozíciói.

Festékes szőnyegek kompozíció, motívumai

A szőnyegszövő szakma legfontosabb tananyaga az erdélyi festékes szőnyegek tanulmányozása.

A festékes szőnyegek típusai, szövés technikái, színei, színekompozíciói, szövetszerkezete, lánc és vetülék fonalai, szövet sűrűsége, minősége, a festékesek különböző mintái, motívumai, és azok alkalmazása, szövés technikái

Mintagyűjtemény, tervdokumentáció készítése, archiválás

A festékes szőnyegek mintáinak, arányrendszerének elsajátítása, a minták és szőnyegek rajzolása segítségével.

Régi, és mai alkotók szőnyegeinek, azok mintáinak és szövés technikáinak lerajzolása.

Fotó dokumentáció.

Az elkészült szőnyegek terveinek és fonalmintáinak, fotó dokumentumainak valamint az anyagbeszerzés lehetőségeinek összegyűjtése, a későbbi kivitelezhetőség igényével.

Archiválás, raktározás.

SZAKMAI TANTERVI ADAPTÁCIÓ

a

34 215 01

NÉPI KÉZMŰVES

(SZŐNYEGSZÖVŐ SZAKMAIRÁNY)

szakképesítés

speciális szakiskolában történő oktatásához

tanulásban akadályozott (st) tanulók számára

I. A szakképzés jogi háttere

A szakmai tantervi adaptáció

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Kormányrendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Kormányrendelet,
- a 34 215 01 Népi kézműves (a szakmairány megjelölésével) szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet,
- a szakképesítések kerettanterveit tartalmazó NGM rendelet alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 215 01

A szakképesítés megnevezése: Népi kézműves (Szőnyegszövő szakmairány)

A szakmacsoport száma és megnevezése: 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció

Ágazati besorolás száma és megnevezése: V. Képző- és iparművészet

Elméleti képzési idő aránya: 30 %

Gyakorlati képzési idő aránya: 70 %

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapkú iskolai végzettség
vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
----------	-------------------------------

-	-
---	---

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre:

Nincs

V. A fogyatékosági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

Módszertani ajánlás a tanulásban akadályozott tanulók szakmai képzéséhez

A módszertani ajánlás alkalmazható szegregált (speciális szakiskolai) vagy integrált (többségi szakképző intézményben vagy csoportban) szervezeti formában, valamint speciális elemeinek átvételével a felnőttképzés keretében is.

A tanulási akadályozottság jellemzői

A tanulási akadályozottság a tanulás minden területére kiterjed, hosszan tartó, végigkíséri a gyermeket egész iskolai pályafutása alatt. A tanulási képesség fejlődésében olyan átfogó zavar következik be, amely jelentősen akadályozza a gyermek tanulását. Gyógypedagógiai eszközökkel ezen az állapoton sokat lehet változtatni, és meg lehet előzni a tanulási akadályozottság további romlását. A tanulásban akadályozott gyermekek gyógypedagógiai segítségnyújtással a többségi iskolát is látogathatják. Ha azonban nem kapnak elég segítséget, akkor kudarc-kudarcra halmozódik, egyre jobban elfordulnak az iskolától, tanulási kedvük (motivációjuk) és önértékelésük rohamosan csökken, és ezzel életesélyeik is romlanak. Megfelelő segítséggel azonban ez elkerülhető és hozzá lehet őket segíteni az örömmel és figyelemmel végzett eredményes tanuláshoz. A segítség a fiatal egyéni fejlesztését és a tanulási környezet számára megfelelővé alakítását egyaránt jelenti.

Ha ennél pontosabban szeretnénk megfogalmazni a tanulási akadályozottságot, akkor az alábbi definícióhoz nyúlhatunk:

„A tanulásban akadályozottak csoportjába tartoznak azok a gyermekek, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okokra visszavezethető gyengébb funkcióképességei, illetve kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó

tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak.” (Mesterházi, 1998, 54.) Tehát az idegrendszeri károsodás mellett és helyett ebben a definícióban megjelenik a szociális környezet igen erős hatása, amely a későbbi tanulási sikerességet meghatározóan befolyásolhatja.

A tanulási akadályozottság megállapítását a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakemberei végzik komplex vizsgálatok alapján. Szakértői véleményben rögzítik a fogyatékoság tényét, megjelölve egyúttal a fejlesztés irányait. A tanulási akadályozottság – ahogy már szó volt róla – elsősorban iskolai tanulási helyzetekben jelentkezik, összefüggésben az alapképességek eltérő, lelassult fejlődésével, melynek következményei sok esetben a középiskolás fiatal tanulási teljesítményében is megjelennek, ezért az oktatás során még ekkor is figyelemmel kell lenni rájuk. A problémák az érzékelés-észlelés (percepció), a kivitelezés-végrehajtás, a szocio-emocionális területeken, valamint a kommunikáció terén egyaránt jelentkezhetnek.

A társas kapcsolatokban, a szociális interakciókban jelentkező nehézségek a tanulásban akadályozott emberek esetében igen gyakoriak, még akkor is, ha az iskolát befejezve sikerül munkát találniuk, családot alapítaniuk. A szociális készségek fejlesztésének a hívei szerint a „mentális zavarok egy részét a szociális kompetencia hiánya okozza”. Ha ez így van, akkor jelentős eredményeket lehet elérni, ha figyelmünket a szociális készségek fejlesztésére fordítjuk, s energiát fektetünk bele mind a tanórákon, mind pedig azokon kívül.

A szegregált és integrált szervezeti formák

Szegregált intézményekben tanulnak olyan tanulásban akadályozott diákok, akik egyéni szükségleteik miatt nem képesek integrált oktatásban részt venni. Ezekben a gyógypedagógiai intézményekben megfelelő végzettségű szakemberek, gyógypedagógusok dolgoznak, valamint speciális tantervet alkalmaznak, mindezt kislétszámú osztályokban.

Integráció esetében a tanulásban akadályozott fiatalok és a nem tanulásban akadályozott fiatalok együtt vesznek részt a tanítási folyamatban, a szabadidős tevékenységekben. A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai

nevelésének esetében az integráció feladata, hogy a számukra szükséges pedagógiai többletszolgáltatásokat az ép fejlődésű kortárscsoporton belül kapják meg.

Az integráció feltételei a következők (ezek természetesen a szegregált intézményekben is jelen vannak).

5. Objektív tényezők

Az objektív tényezők közé tartoznak a tanulásban akadályozott gyermek iskolai boldogulását segítő tárgyi feltételek.

- Az iskolának ki kell dolgoznia egy egységes, minden tanulóra kiterjedő, azonos tananyagot közvetítő **tantervet**, eltérés mindössze a tanulóktól elvárt, az egyéni képességekhez illeszkedő követelmények szintjén jelentkezhet.
- A **kisebb osztálylétszámú osztály** kialakításakor figyelembe kell venni a fiatal tanulási akadályozottságát, így az osztályban 2 főnek számít, mert tanítása több figyelmet, megsegítést és speciális bánásmódot igényel.

6. Szubjektív tényezők

- A **befogadó pedagógus** szemlélete, módszerei, segítőkészsége, kreativitása, valamint a fogyatékosokról szóló ismeretei.
- A **szülők** támogatása, hozzáállása és aktivitása.
- A **gyógypedagógus** érzékenysége a probléma, illetve a gyermek iránt, felkészültsége, szakmai tudása, személyisége. A szakemberek közti kapcsolatrendszerben a leglényegesebb a pedagógus és a gyógypedagógus jó kapcsolata.
- A **társak és a környezet** elfogadása. A sikeres integráció, beilleszkedés és elfogadás a személyiség szempontjából nézve kétirányú. Múlik azon is, hogy a környezet, az osztálytársak mennyire elfogadóak, mennyire hajlandóak a viselkedésükön változtatni ahhoz, hogy a fogyatékos gyermeket olyannak fogadják el amilyen, és igyekezzenek egyenrangúként kezelni. De múlik a fogyatékos gyermek személyiségén is. Minél fiatalabb korban kerül sor az integrációra annál nagyobb eséllyel lesz sikeres.

Az integráció formái lehetnek:

- Lokális integráció: az integráció legegyszerűbb és viszonylag könnyen megvalósítható változata, amikor a sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók között semmilyen kapcsolat nem áll fenn, mindössze az iskola épülete közös. A tanulásban akadályozott tanulók külön osztályokban, csoportokban tanulnak.
- Szociális integráció: ebben a formában már tudatosan szervezett az együttnevelés, a tanulásban akadályozott fiatalok a foglalkozásokon, a tanórákon kívüli időben találkoznak a többségi iskolába járó kortársaikkal.
- Funkcionális integráció: az integrációnak ezen formája is két szinten valósulhat

meg. A sajátos nevelési igényű és a nem sajátos nevelési igényű tanulók csoportja egy épületben tanul, külön osztályban, azonban a két párhuzamos osztály órarendjét tudatosan úgy szervezik, hogy bizonyos óráik egybeessenek (pl. készségórák, bizonyos tanórák). Így a két csoport találkozása tervezett és rendszeres, az együtt eltöltött időnek van célja. A teljes integráció az integráció legmagasabb szintje, amikor együtt fejlesztik a gyermekeket, a tanulásban akadályozott gyermek a tanítási idő minden percét ép kortársaival tölti el.

Az integrációnak számos előnye lehet a tanulásban akadályozott fiatalok esetében. Kutatások igazolták, hogy fejlesztő környezetet jelent számukra ez a kortárs közösség, amely jelentheti azt, hogy tanulnak a többiektől, ingergazdag környezetben vannak, több ismerethez hozzájuthatnak, de akár azt is, hogy gyorsabb fejlődés tapasztalható náluk. A tanulók személyiségfejlődésében is pozitív változásokat hozhat, például: nő az önbizalmuk. Hosszabb távon sikeresebb lehet a társadalmi beilleszkedése azoknak a tanulóknak, akik integrált környezetben vettek részt az oktatás-nevelés folyamatában. Emellett barátságok alakulhatnak ki, valamint megtanulhatják a segítségkérést, illetve annak elfogadását is a fiatalok.

Módszertani javaslatok

A tananyag feldolgozása során alapvető szempontok:

19. az ismeret sokoldalú szemléltetése, elméleti ismeretek gyakorlati megerősítése,
20. az új ismeretek fokozatos, kisebb lépésekben történő közlése,
21. az ismeretek többszöri ismétlést, begyakorlást igénylő rögzítése,
22. az alapvető ismeretek folyamatos felidézése,
23. a hiányzó vagy nem megfelelő mélységű ismeretek időbeni pótlása,
24. az egyes tantárgyakban megjelenő azonos ismeretanyag összehangolása,
25. lényeges elemek, ok - okozati összefüggések kiemelése, megláttatása, rész - egész viszonyának bemutatása,
26. a tananyag feldolgozása során a vizsgakövetelményekben megfogalmazottakat hangsúlyosan kell kezelni.

A hatékony tantermi gyakorlat érdekében az alábbi tényezőket tekintjük lényegesnek:

1. Kooperatív tanulás: a kortársakkal való közös munka és a kooperatív tanulás hatékonyan fejlesztik a tanulók értelmi és szociális-érzelmi képességeit. A kooperatív tanulás minden tanulónak hasznára válik: az a tanuló, aki magyaráz a másiknak,

jobban és hosszabb időre megjegyzi az információt, az pedig, akinek magyaráznak, az ismeretszintjének megfelelőbb információkat kap, hiszen társa felfogási képessége alig magasabb, mint az övé.

2. Együttműködésen alapuló problémamegoldás csökkentheti a zavaró magatartás mennyiségét és intenzitását a tanórák alatt. Fontos, hogy az osztály szabályait (házirendet) az egész osztály közreműködésével alakítsák ki, és hogy mindig jól látható helyen legyen elhelyezve az osztályteremben.

3. A heterogén csoportalkotás hozzájárulhat a tanulásban akadályozott tanulók és többségi társaik között növekvő szakadék csökkentéséhez, valamint elősegítheti a diákok és a tanárok pozitív hozzáállását a sajátos nevelési igényű tanulókhoz. A tudásszint szerinti csoportosítás a tanulásban akadályozott tanulók marginalizációjához vezethet.

4. A differenciálás létjogosultságát az indokolja, hogy a résztvevők alapvetően különböznek egymástól. Nem tarthatók azok a feltételezések, amelyek egy tényezőt tesznek felelőssé a gyerekek tanulási folyamatban való részvételének színvonaláért pl.: életkor, intelligencia, nyelvi fejlettség, apa foglalkozása stb. Helyette inkább több sajátosság együttes hatását kell feltételeznünk. Azt hogy melyek ezek, pontosan nem tudjuk. Mégis a következő sajátosságait érdemes a tanulóknak megismerni a differenciálás érdekében: továbbhaladáshoz szükséges előzetes, megalapozó tudás; aktivizálhatóság; önálló, egyéni munkavégzés terén való fejlettség; együttműködési képesség színvonala; társas helyzet jellemzői. Mindezeket figyelembe kell vennünk annak eldöntésekor, hogy közös tanulási vagy differenciált tanulási feltételeket biztosítunk tanulóink számára. A differenciálás módzatai a következő lehetnek:

- Differenciálás a segítségadásban: ha azonos tananyagot dolgozunk fel a tanulásban akadályozott fiatalok több segítséget igényelhetnek pl.: a feladat megisméltése a nekik megfelelő nyelvi szinten, a feladat kis lépésekre bontása, példa bemutatása, analógiák kihasználása, mintaadás stb.
- Differenciálás a feladatok szintjén: adhatunk kevesebb feladatot a lassúbb munkatempójú fiatalok részére, vagy éppen többet a gyorsabbaknak.
- Differenciálás a tevékenységek szintjén: használhatnak-e a gyerekek valamilyen eszközt vagy nem. Kötött vagy választható-e a tevékenység. A választási lehetőség biztosítása fokozhatja a gyerekek motivációját, felelősségérzetüket.
- Differenciálás a szociális keretek szintjén: a gyerekek tanulhatnak egyedül, párban, kiscsoportban (azonos vagy megosztott feladatokon) vagy akár rugalmas tanuló csoportokban.
- Differenciálás a tanulási stílus szerint: egyesek inkább vizuális típusúak, mások

auditív vagy motoros beállítottságúak, de előfordulhat ezeknek a kombinációja is. Érdemes tájékozódni, hogy adott csoportban melyik dominál és annak megfelelően alakítani az ismeretközvetítést.

- Differenciálás a célok szintjén: mindezek függvényében irreális lehet azonos célok kitűzése.
- Differenciálás az értékelésben: ha a fentieknek megfelelően szervezzük az oktatást, akkor a szokásos iskolai értékelési módok (osztályzás, egyszavas minősítés) nehézkessé, szinte lehetetlenné válnak. A legalkalmasabb forma a leíró, szöveges értékelés lehet, amelynek feltételei is vannak. Az értékelés a konkrét teljesítményre vagy viselkedésre vonatkozik, sohasem címkéz. Tartalmában komplex, mind pozitív, mind negatív elemek megjelennek. A fejlődés előző fokához kell, hogy kapcsolódjék és a perspektíva következő fokát jelöli meg. Emellett a továbblépésre vonatkozóan konkrét javaslatokat fogalmaz meg, a címzettek számára differenciáltan és érthető módon.

5. Hatékony tanítás a munka megtervezését és következetes ellenőrzését, a teljesítmény mérését, értékelését és a magas követelményeket jelenti. A tanulásban akadályozott tanulók tekintetében ez a módszer az egyéni fejlesztési terv segítségével valósítható meg. Ennek a pedagógiai tevékenységnek a támogatására hozták létre az „Elektronikus Egyéni Fejlesztési Tervet”, az EEFT nevű programot (www.eeft.hu). A kialakított struktúra, sok száz oldalas szakmai támogató szöveg, és a tanulók sikereire, erősségeire építő egyéni fejlesztést támogató cselekvési tervek hasznos eszközök lehetnek.

6. Otthonos tanulókörzet rendszere: tanulók a tanítás ideje alatt egy kisszámú teremből álló tanulási környezetben maradnak, és mintegy csoportfeladatként csak néhány pedagógus biztosítja számukra az oktatást, majdnem minden tantárgy esetében. Különösen a tanulásban akadályozott tanulók számára fontos ez, hiszen erősíti bennük az érzést, hogy tartoznak valahová. Ez elősegíti az állandó környezet kialakítását, valamint a nem tudásszint szerint szervezett oktatás megvalósítását. Magyarországon is van erre kezdeményezés, például: Dobbantó program (www.fszk.hu)

7. Alternatív tanulási stratégiák segíthetnek abban, hogy a diákok hogyan tanuljanak, és hogyan oldjanak meg problémákat. Soha ne felejtjük le, hogy az ami a tanulásban akadályozott tanulók javára szolgál, az a többségi tanulók számára is hasznos.

8. Az IKT-s eszközök használata jelentős szerepet kap a rehabilitációs, rehabilitációs és a tanórai célok megvalósításában és feladataiban. Az olyan oktatóprogramok, amelyek valamilyen információszerzési lehetőséget adnak – a multimédia segítségével –, nagyon alkalmasak arra, hogy a tanulásban akadályozott tanulók számára

megkönnyítsék az adott tananyag megértését, elsajátítását. A látványos, változatos és érdekes oktatóprogramok segítenek a tervezésben, a rigid gondolkodás oldásában az olvasás megszerettetésében. A multimédiás elemek (hang, kép, animáció) képesek arra, hogy a fiatalok figyelmét hosszabb távon fenntartsák, az új ismeretanyagot megértsék, és az IKT-s eszközök segítségével az elsajátított tananyagról játékos formában győződjenek meg.

10. A befogadó értékelésnek jól körülhatárolható elemei vannak. (1) Azok a módszerek és stratégiák, amelyek segítségével világos képet kaphatunk az oktatás folyamatáról, a tanuló elért eredményeiről, és amelyek ugyanakkor arról is informálják a pedagógust, hogy a jövőben min kell változtatnia egyes tanulók vagy csoportok tanítása során. Ezek az elemek egyrészt segítik a reflektálást az adott időszak alatt elvégzett munkára, másrészt használható inputokat adnak a következő időszak tervezéséhez, a döntéshozatalhoz. (2) A befogadó értékelésben gyűjtött információ értéktöbbletet tartalmaz: nem egy adott pillanatról szóló „felvétel”, hanem figyelembe veszi az adott oktatási környezetet, beleértve az otthoni vagy egyéb környezeti tényezőket is, befolyásolja a gyerekek tanulását és magát a nevelési-oktatási folyamatot is. (3) Szerves része azoknak a tényezőknek az értékelése, amelyek hozzájárulnak a befogadás megteremtéséhez. (4) Jellemzője a tanuló, a tanárok, osztálytársak, szülők és mások bevonása az értékelésbe. (5) Tartalmaz olyan eljárásokat, amelyek más funkciókat is betölthetnek. Az iskoláknak aktívan kell támogatniuk az értékelés különféle megközelítéseinek kifejlesztését, amelyek egyben tükrözik a tanulók ugyancsak különféle tanulási módjait, és amelyek szintén különféle módon teszik lehetővé az értékeléshez szükséges tanulási tényanyag összegyűjtését. Ez persze azt feltételezi, hogy az iskolán belül a tanárok rugalmasan hozhatnak meg olyan döntéseket, mikor értékeljenek, mit értékeljenek és azt is, hogy a tanárok olyan módszerek alkalmazásához is hozzájutnak, amelyek egy adott tanuló által kedvelt értékelési eszközök.

Befejezés

A (speciális) szakiskolák feladata a munkába álláshoz és az életkezdéshez szükséges ismeretek átadása, illetve az, hogy készítsenek fel az Országos Képzési Jegyzékben szereplő szakképesítések körében szakmai vizsgára. Emellett biztosítaniuk kell a tanulásban akadályozott diákok pályaválasztásának segítségét, munkába állásának előkészítését, valamint olyan képességek, készségek fejlesztését is, amelyek a tanulók

későbbi, önálló életvezetésével kapcsolatosak.

VI. Speciális szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	előkészítő évfolyam heti óraszám 36 hét	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	31,5	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	0	21	756+70	21	756+105	21	756+105	21	672
Összesen	31,5	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	3,5	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	0	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra
(756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai
szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszám
évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5		70			105			105		
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészettörténet	1			1			1			1	
	Általános néprajz	1			1							
	Rajz gyakorlatok		1			1			2			1
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	1			1			1				
	Népi kézműves vállalkozásismeretek, marketing	1			1			1			1	
10692-12	Szönyegszövő szakmai ismeretek	2			2			2			2	

Szőnyegszövés	Szőnyegszövő szakmai néprajz	1,5			1			1			
	Szőnyegek szövése gyakorlat		10			11			11		11,5
	Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat		2			2			2		2
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		8	13		7	14		6	15	6,5	14,5
Összes heti/ögy óraszám			21	70		21	105		21	105	21

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv-adaptáció szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszama évfolyamonként

Szakmai követelmény-modul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
1500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	18											18
	Munkavédelmi alapismeretek	4											4
	Munkahelyek kialakítása	4											4
	Munkavégzés személyi feltételei	2											2
	Munkaeszközök biztonsága	2											2
	Munkakörnyezeti hatások	2											2
	Munkavédelmi jogi ismeretek	4											4
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										16		16
	Munkajogi alapismeretek										4		4
	Munkaviszony létesítése										4		4
	Álláskeresés										4		4
	Munkanélküliség										4		4
-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										64		64

10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Nyelvtani rendszerezés 1.									10		10
	Nyelvtani rendszerezés 2.									10		10
	Nyelvi készségfejlesztés									24		24
	Munkavállalói szókincs									20		20
	Művészettörténet	36			36			36		32		140
	Egyetemes művészettörténet	18			18			18		16		70
	Magyar művészettörténet	18			18			18		16		70
	Általános néprajz	36			36							72
	Tárgyi néprajz	12			12							24
	Folklór				8							8
	Ünnepkörök, szokások	12			8							20
	Tájegységek néprajza	12			8							20
	Rajz gyakorlat		36			36			72		32	176
	Szintan		12			6			6			24
	Ornamentika		6			6			30		10	52
	Szakrajzi alapismeretek		12			12			18		12	54
	Térábrázolás		6			12			18		10	46
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	36			36			36				108
	Mesterségbemutató, vásár	12			12			12				36
	Szakmai előmenetel	8			8			8				24
	Zsűriztetés	8			8			8				24
	Szakmai fórumok	8			8			8				24
	Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing	36			36			36		32		140
	Népi kézműves marketing	36			36							72

10692-12 Szőnyegszövés	alapjai																			
	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek							36				32						68		
	Szőnyegszövő szakmai ismeretek	72			72			72				64						280		
	Textiltörténet	12			12			12				10						46		
	Szövőeszközök típusai	10			10			10				4						34		
	A fonás története, fonószerkezetek	9			9			9				9						36		
	A felvetés története, felvetőszerkezetek	9			9			9				9						36		
	A szövés története, szövőszerkezetek	14			14			14				16						58		
	A textilipar nyersanyagai	12			12			12				12						48		
	Fonalfestés	6			6			6				4						22		
	Szőnyegszövő szakmai néprajz	54			36			36										126		
	Tájegységek gyapjúszövés kultúrája, szőnyegek	27			18			18										63		
	Korok és szőnyegek	27			18			18										63		
	Szőnyegek szövése gyakorla		360			396			396				368					1520		
	Felvetés		72			36			36				36					180		
	Egyszerű csíkritmusok szövése		216			180			180				188					764		
	Székely festékesek, kilimek szövés technikái		36			144			144				108					432		
	Befejező műveletek		36			36			36				36					144		
	Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat		72			72			72				64					280		

Kötéstan		9			9			9			9	36
Csíkritmusok, folyamatos és zárt kompozíciók		9			9			9			9	36
Festékes szőnyegek kompozíciói, motívumai		18			18			18			18	72
Mintagyűjtemény, tervdokumentáció készítése, archiválás		36			36			36			28	136
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:	288	468		252	504		216	540		208	464	2940
Összes éves/ögy óraszám:	756		70	756		105	756		105	672		3220
Elméleti óraszámok/aránya	964 /29,9%											
Gyakorlati óraszámok/aránya	2256/70,1 %											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.”

A

11500-12 azonosító számú,

Munkahelyi egészség és biztonság

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú, Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	alapismeretek	kialakítása	személyi feltételei	biztonsága	hatások	ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			

Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselő						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképeség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

15. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy

18 óra

1.37. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.

Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.38. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

1.39. Témakörök

1.39.1. Munkavédelmi alapismeretek

4 óra

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.39.2. Munkahelyek kialakítása

4 óra

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmelegelőzés érdekében

Tűzmelegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat. Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése

Raktározás

Áruk fajtái, raktározás típusai

Munkahelyi rend és hulladékkezelés

Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.39.3. Munkavégzés személyi feltételei

2 óra

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek

A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.39.4. Munkaeszközök biztonsága

2 óra

Munkaeszközök halmazai

Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.

Munkaeszközök dokumentációi

Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelést tanúsító egyéb dokumentumok.

Munkaeszközök veszélyessége, eljárások

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei

Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.39.5. Munkakörnyezeti hatások

2 óra

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)

Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei. A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése

A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

1.39.6. Munkavédelmi jogi ismeretek

4 óra

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok

Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma.

Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.

Munkavédelmi érdekképviselő a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviselőjének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.40. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

-

1.41. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.41.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.41.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport	bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel				x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok					
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x		x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei,

					ártalmi
--	--	--	--	--	---------

1.42. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11499-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás II.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	alapismeretek	létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerő piaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzt készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és			x	x

lehetőségei				
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédképesség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőképesség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2.7. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.8. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.9. Témakörök**2.9.1. Munkajogi alapismeretek****4 óra**

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (táv munka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai időnyomunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.9.2. Munkaviszony létesítése**4 óra**

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselő szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.9.3. Álláskeresés

4 óra

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskereső módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresőben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskereső, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.

Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).

Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.9.4. Munkanélküliség

4 óra

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.

Álláskeresői ellátások („passzív eszközök”): álláskeresői járadék és nyugdíj előtti álláskeresői segély. Utazási költségtérítés.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkoztatás célcsoportja, közfoglalkoztatás főbb szabályai

Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.

Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).

Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.

A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.10. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

-

2.11. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

2.11.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés			x	
1.10.	szerepjáték		x		
1.11.	házi feladat			x	

2.11.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)					Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-	bontás	Osztály-	keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek						

1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.2.	Leírás készítése		x		
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre		x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.12. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11497-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás I.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	rendszerzés I.	rendszerzés II.	készségfejlesztés	szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	

TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3.22. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.

Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondat szerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés

3.23. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek.

3.24. Témakörök**3.24.1. Nyelvtani rendszerezés 1****10 óra**

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a 3 alapvető időszakra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múlt, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértése, valamint a helyes igeidő használatával ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.

A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.24.2. Nyelvtani rendszerezés 2**10 óra**

A témakör tananyagaként megfogalmazott nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód, illetve a segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség) - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjú idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés, a szórend alapvető

szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.24.3. Nyelvi készségfejlesztés

24 óra

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a cél nyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a cél nyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.24.4. Munkavállalói szókincs

20 óra

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a cél nyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.25. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.26. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.26.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.3.	megbeszélés			x	
1.5.	szemléltetés			x	
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szerepjáték		x		
1.9.	házi feladat	x			
1.10.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.26.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differentiálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport	bontás	Osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					

1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Levélikrás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.27. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10681-12 azonosító számú,

**Népi kézműves vállalkozás működtetése
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10681-12 azonosító számú, Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészet-történet		Általános néprajz				Rajz gyakorlat				Népi kézműves szakmai alapismeretek				Népi kézműves vállalkozás-ismeret, marketing	
	Egyetemes művészettörténet	Magyar művészettörténet	Általános néprajz	Néprajz	Tajegységek néprajza	Néprajz	Rajz gyakorlat	Rajz gyakorlat	Rajz gyakorlat	Rajz gyakorlat	Népi kézműves szakmai alapismeretek	Népi kézműves szakmai alapismeretek	Népi kézműves szakmai alapismeretek	Népi kézműves szakmai alapismeretek	Népi kézműves vállalkozás-ismeret, marketing alapjai	Népi kézműves vállalkozás-ismeret, marketing alapismeretek
FELADATOK																
Folyamatosan bővíti szakmai művészeti, néprajzi ismereteit	x	x	x	x												
A hagyományos mintakincs alapján az alapanyag, forma, funkció és a díszítmény harmonikus egységét alkalmazva alkot		x	x					x								
Figyelemmel kíséri a kortárs kézművesek tevékenységét		x									x	x	x			
Kialakítja, berendezi műjelét műhelygalériáját					x					x						

Kialakítja és kezeli raktárát																x	x
hagyományőrző rendezvényeket látogat								x									
Mesterség-bemutatót tart, bemutatókon, vásárokon, pályázatokon részt vesz			x		x		x										
Zsúrizteti termékeit, minőségi munkavégzésre törekszik			x														
Tájékozódik szakmai fejlődésének lehetőségéről,- szakmai pályázatok, továbbképzések, szakmai fórumok, érdekképviselő szervezetek – különféle szakmai rangok, címek (Népművészeti Ifjú Mestere, Népi iparművész) megszervezésének módjáról				x		x			x								
Vállalkozást indít és működtet									x						x		
Üzleti tervet készít																x	x
Kiépíti, létrehozza saját arculatát, promóciós anyagokat, cégért készít											x		x		x		
Piacutatást végez, meghatározza a célközönséget, kivitelezés koncepciót alakít ki													x				
Kialakítja értékesítési csatornáit													x		x		
Költségkalkulációt, árkalkulációt készít, alapanyag-szükséglete számol, tájékozódik az alapanyag-beszerezés lehetőségeiről													x				
Garanciát vállal munkájára															x		
Gondoskodik a biztonságos raktározásról												x					

Gondoskodik a késztermék csomagolásáról, ellátja a megfelelő információkkal															x	x		
Dokumentálja munkáit (rajzos, műszaki, foto dokumentáció)				x														
Gondoskodik munkavédelmi szabályok betartásáról és baleset megelőzésről			x			x												
Dokumentál, elvégzi/elvégezteti a szükséges adminisztrációt								x	x									
SZAKMAI ISMERETEK																		
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	x	x																
A különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, szellemi és tárgyi sajátosságai	x	x																
Népművészet, néprajz alapjai						x												
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	x							x										
Különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, tárgy kultúrájának változásai						x												
Jelentős bemutatók, pályázatok				x		x												
A zsűriztetés lehetőségei				x	x		x											
A műhely, műhelygaléria létrehozásának törvényességi, szakmai szempontja				x	x	x			x									
A műhely, műhelygaléria berendezésének, munkavédelmi, környezetvédelmi, és szakmai, és látványosság szempontjából					x	x	x											

történő kialakítása																	
A raktár kialakítása, működtetése, a raktárkezelés szabályai									x		x						
Vállalkozási formák										x							
A vállalkozás létrehozásának, működtetésének szabályai						x											
Piacutatás és marketing alapjai					x												
Saját promotálás készítése																	
Költségkalkuláció, árképzés				x													
Üzleti terv SWOT analízis készítés																	x
A kivitelezési-és műhelyrajz készítésének alapjai egyezményes jele, pontos használatuk			x	x	x												
A népi kézművesség termékeinek értékesítési formái lehetőségei						x										x	x
Szerzői jog szabályai											x	x					x
Jelentős alkotók kiemelkedő alkotások				x	x											x	x
A szakmai életút lehetőségei, szakmai elismerések					x	x											
Szerszámok, munkaeszközök					x	x											
Alapanyagok és azok beszerzésének lehetőségei					x	x											
Munka-baleset- és tűzvédelem alapjai																x	

SZAKMAI KÉSZSÉGEK																
Olvasott szakmai szöveg megértése, szakmai nyelvezet ismerete	x	x														
Szakmai rajzok, tervek jelzéseinek megértése, követése					x	x										
Szakmai dokumentáció készítésének ismerete																
Zsűriztetés szabályainak ismeret										x	x					
Bemutatókon való részvétel lehetőségeinek ismerete							x	x								
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																
Megbízhatóság		x	x	x	x											
Szorgalom	x	x														
Precizitás							x	x								
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																
Kapcsolatteremtő készség				x	x						x	x	x			
Prezentációs készség	x	x					x				x	x	x			
Konfliktusmegoldó készség						x			x		x		x			
MÓDSZERKOMPETENCIÁK																
Ismeretek helyükön való alkalmazása	x	x			x										x	x
Tervezés							x	x				x		x	x	

Gyakorlatias feladatértelmezés		x		x		x								x		
--------------------------------	--	---	--	---	--	---	--	--	--	--	--	--	--	---	--	--

20.6. A tantárgy tanításának célja

A művészettörténet tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogó képet kapjanak az egyetemes és a magyar művészettörténet legfontosabb korszakairól, ezek művészeti folyamatairól, a legnevesebb alkotókról és a stílustörekvésekről. A szakképzés jellegéből adódóan kiemelt cél az egyes művészettörténeti korszakok iparművészetének bemutatása.

20.7. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek

Földrajzi ismeretek

Irodalom (világirodalom és magyar irodalom)

Ének-zene

Rajz és vizuális kultúra

20.8. Témakörök

20.8.1. Egyetemes művészettörténet

70 óra

A művészet kialakulása, az őskori művészet jellegzetességei

A mágia és a művészet kapcsolata a kőkori művészetben és a mai törzsi kultúrákban

A kézművesség új-kőkori emlékei

Az ókori Egyiptom művészete

Az ókori Mezopotámia művészete

A szkíták művészete

Az ókori görögök művészete

Az ókori Róma művészete

A hunok művészete

A román kor művészete

Gótikus művészet

Reneszánsz művészet

Barokk és rokokó művészet

Klasszicista művészet

A preraffaelita művészet és a tárgy-kultúra megújítása Európában

20.8.2. Magyar művészettörténet

70 óra

A kézművesség ókori és koraközépkori emlékei a Kárpát-medencében. Szkíták, hunok és avarok művészete. A nagyszentmiklósi kincs

A honfoglalás korának művészete

Római kori művészet Magyarországon

Gótikus művészet Magyarországon

Reneszánsz művészet Magyarországon és hatása a népművészetre

1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	Képi információk körében				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajz készítés tárgyról		×		

20.11. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

21. Általános néprajz tantárgy

72 óra

21.1. A tantárgy tanításának célja

Az általános néprajz tantárgy oktatásának a célja, hogy a Népi kézműves szakma szakirányait tanuló diákok átfogó képet kapjanak a magyar néprajztudomány főbb irányairól, a magyar hagyományokról, a magyar paraszti társadalom korabeli életéről. A népi kézműves képzésben tanulók oktatásában kiemelt cél a Kárpát-medence tájegységeinek néprajza, tárgyi és szellemi néprajzának megismertetése, az ünnepekörök, szokások elsajátíttatása.

21.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek

Földrajzi ismeretek

Magyar irodalom

Ének-zene

Művészettörténeti ismeretek

21.3. Témakörök

21.3.1. Tárgyi néprajz

24 óra

Település néprajz

Népi építészet

Népi gazdálkodás

Népi táplálkozás

Kézművesség, kézműves szakmák

Népvisélet és hímző kultúra

21.3.2. Folklór

8 óra

Népmesék, mondák, balladák

Népi játékok

Népszokások és költészetük

Népzene

Néptánc

Népi hit és vallásosság

Népi gyógyítás

21.3.3. Ünnepekörök, szokások

20 óra

Tavaszi népszokások

Nyári népszokások

Őszi népszokások

Téli népszokások

Az emberi élet fordulóihoz fűződő népszokások

Gyermek a családban

A játék szerepe a paraszti társadalomban

21.3.4. Tájegységek néprajza

20 óra

A magyarság időbeni és térbeni tagozódása

Szomszédjaink és a hazai nemzetiségek

Dunántúl néprajzi jellemzői

Felföld néprajzi jellemzői

Alföld néprajzi jellemzői

Erdély néprajzi jellemzői

21.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

Könyvtár

Múzeumok néprajzi gyűjteményei

Tájházak, helytörténeti gyűjtemények

21.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

21.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Múzeumi, tájházi tárgyakkal
1.7.	házi feladat	×			Házi dolgozatok, gyűjtés, kutatás

21.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport	bontás	Osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett			×		

	feldolgozása				
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			×	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	×			
3.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	×			

21.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

22. Rajz gyakorlat tantárgy

176 óra

22.1. A tantárgy tanításának célja

A rajz gyakorlati tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogóan megismerjék, és gyakorlatban alkalmazzák a sík és tér ábrázolási módokat, a szakrajzi alapismereteket, színek szerepét jelentőségét régen és napjainkban, a motívumok, ornamentikák formavilágát, szimbólumát.

22.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Néprajz

Művészettörténet

Történelmi ismeretek

Földrajz

22.3. Témakörök

22.3.1. Színtan

24 óra

A látás idegrendszere, a fény érzékelése

A színek alkotó elemeinek megismerése, a fő és mellék színek kikeverése, festékek ecsetek használata.

Festékhordozók fajtái, tulajdonságai

Természetes és mesterséges festékek, festő növények földfestékek, kőzetek régi festék alapanyagok

Hideg meleg színek jellemzése fokozatainak keveréssel való alkalmazása.

Komplementer színek jellemzése és azok alkalmazása párosítása

Színharmóniák jellemzése szerkesztése

Színek szimbolikája a népművészetben belül

Szín kontraszt

22.3.2. Ornamentika

52 óra

Ósi jelek jelképek

Geometrikus ornamentikák

Növényi ornamensek

Állati ornamensek

Székítéző növényi állati motívumok ornamensek

Honfoglalás kori Hun magyar motívumok ornamensek

Román kori motívumok ornamensek

Görög kori motívumok ornamensek

Gótikus motívumok ornamensek

Reneszánsz motívumok ornamensek

Barokk motívumok ornamensek

Klasszicista motívumok ornamensek

22.3.3. Szakrajzi alapismeretek

54 óra

Szakrajz fajtái

Rajz-eszközök használatuk és karbantartásuk

A rajzlapok méretei keretei feliratmezők

Szabványos vonalfajták és alkalmazásuk

Szabványos betűk írása, a rajzok feliratai

Síkmértani szerkesztések

Méretarányok méretmegadás elemei alkalmazása

Axonometrikus ábrázolás

Metszetek ábrázolása anyagjelölések

Kötési csomópontok ábrázolása

Egyszerű tárgyak szerkezeti ábrázolása A témakör részletes kifejtése

22.3.4. Térábrázolás

46 óra

Perspektivikus térábrázolás törvényei

Látványrajz értelmezése arány, forma alak szempontok alapján

Szögletes testek ábrázolása térben

Íves hengeres testek ábrázolása térben

Sík és térgörbe testek ábrázolása

Szabadkézi rajzolás

Festési technikák alkalmazása

Kollázs-montázs technikák alkalmazása a térábrázolásban

Vizuális jelrendszerek pont, vonal, folt faktúra

Tónusos térábrázolás

Fény-árnyékhatás

Szín és fény viszonyok

22.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Múzeum, tájház, faluház gyűjteménye, természetben rajzolás, tanterem.

22.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

22.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok

1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat
------	--------------	---	--	--	---------------------------------

22.5.2.

A

tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport	bontás	Csoport	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel				×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel				×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×				
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok					
2.1.	Írásos elemzések készítése	×				
2.2.	Leírás készítése	×				
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	×				
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×				
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel			×		
3.	Képi információk körében					
3.1.	XY rajz értelmezése	×				
3.2.	XY rajz készítés tárgyról			×		

22.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

23. Népi kézműves szakmai alapismeretek tantárgy

108 óra

23.1. A tantárgy tanításának célja

A népi kézműves szakma szakirányait tanuló fiatalok tájékozottak legyenek azokkal a lehetőségekkel, melyek mentén igényes kézművessé válhatnak. „A népi kultúrában a közösség mindig ellenőrzése alatt tartja a tevékenységet a népművész csak a tradíció ízlésvilágának az ismert jelképrendszer felhasználásával, alkothat” – Tarján Gábor. A jelentős falusi alkotókat nem nevezték népművészeknek, azzal becsülték meg munkájukat, hogy a legbecsesebb tárgyak készítésére a specialistákat kérték meg. A kézműves mesterek alkotó munkásságát odafigyelő társadalmi megbecsülés és elismerés övezi. Több lehetőség segíti alkotó útjukat, hagyományápoló, szépet, teremtő műhelymunkájukat.

23.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek

Földrajzi ismeretek

Magyar irodalom

Ének-zene

Művészettörténeti ismeretek

23.3. Témakörök

23.3.1. Mesterségbemutató, vásár

36 óra

Kiemelkedő bemutatkozási lehetőségek:

Mesterségek Ünnepe (Budapest) - a magyarországi kézművesek legnagyobb országos rendezvénye

Országos Táncháztalálkozó és Kirakodóvásár (Budapest) - A NESZ és a Táncháztalálkozó közös szervezése

Pünkösdi Sokadalom (Szentendre) - A Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum és a NESZ közös szervezése

Élő Népművészet - A Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Hagyományok Háza és a Népművészeti Egyesületek Szövetsége pályázat és kiállítása

Országos Népi Mesterségek Művészete - a Hagyományok Háza és a Kecskeméti Népi Iparművészeti Gyűjtemény rendezi meg a pályázatot

Országos Textiles Konferencia (Békéscsaba)

Hevesi Országos Szóttas pályázat (Heves)

Országos Ifjúsági Népi Kézműves Pályázat (Debrecen)

AMKA (Magyar Kézművességért Alapítvány) kiállítása, pályázatai
Karácsonyi népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
Tavaszi Népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
Népművészeti alkotóházak
Néprajzi műhelyek
Népművészeti műhelyek
Műhelygalériák
Tájházak

23.3.2. Szakmai előmenetel

24 óra

Megismerkedik, hogy a szakmai életút során, milyen elismerési lehetőségek adódnak, mit érhet el tehetséggel, szorgalommal.

Elismerések, kitüntetések:

Népi Iparművész cím (folyamatos zsűriztetés esetén az alkotó kérheti)
Népművészet Ifjú Mestere (pályázható 35 éves korig)
Népművészet Mestere (Életpályát felölelő adható szakmai díj)
Király Zsiga díj (kiváló teljesítményt elismerő szakmai díj)

23.3.3. Zsűriztetés

24 óra

A szakmai fejlődés és az alkotó munka kiteljesedése, amikor a kézműves eljut a tervezésig, saját tervei alapján készíti alkotásait. A mintadarabokat lehetősége van a népi iparművészeti zsűri előtt lektoráltatni, értékelteni.
Az értékelés után zsűri számot kap, mely lehet HA- HB, MA - MB minősítésű. 3 év folyamatos zsűriztetés és megfelelő mennyiségű zsűri szám esetében az alkotó, kérheti a Népi Iparművész címet.

23.3.4. Szakmai fórumok

24 óra

Megismeri azokat a szakmai fórumokat, melyek segítenek a szakma fennmaradásában, gyakorlásában, valamint megtanulja, hogyan kell pályázatokon részt venni, pályázatot írni.
Hagyományok Háza
Népművészeti Egyesületek Szövetsége
Magyar Kereskedelmi és Ipar Kamara
Pályázatok, Konferenciák

23.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

Könyvtár

Múzeumok néprajzi gyűjteményei

Tájházak, helytörténeti gyűjtemények

Zsűri terem

Vásárok
 Kiállítások
 Műhely galériák
 Nyitott műhelyek

23.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

23.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés	x			
1.3.	kiselőadás	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita			x	
1.6	projekt			x	
1.7.	házi feladat	x			

23.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differentiálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport	bontás	Osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x				
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x		

1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		

4.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
------	---	--	---	--	--

23.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

24. Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing tantárgy

140 óra

24.1. A tantárgy tanításának célja

Felkészíteni a tanulókat az önálló vállalkozói tevékenységre, a megfelelő vállalkozói forma kiválasztására, üzleti terv, marketing stratégia készítésére, a vállalkozás, a műhely biztonságos működtetésére.

24.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika

Rajz és vizuális kultúra

24.3. Témakörök

24.3.1. Népi kézműves marketing alapjai

72 óra

Marketing szerepe és fejlődése, a marketing gondolkodáskialakítása.

Piac jellemzői, célpiac meghatározása, célpiachoz igazodó marketingmix kidolgozása.

Fogyasztói magatartás, vásárlói döntést meghatározó tényezők.

Termékpolitika, termékfejlesztés, termékválaszték, termékek márkázása, termékek csomagolása.

Árpolitika céljai, árakat meghatározó tényezők, árképzés folyamata, árkialakítás módszerei, árképzés speciális formái, behatoló ár, bevezető ár, lélektani ár.

Értékesítés politika, értékesítési csatornák, közvetítők funkciói.

Kommunikációs politika, reklám, értékesítés ösztönzés, személyes eladás, propaganda, kiállítások, vásárok, ajándéktárgyak, eladáshelyi reklám, termékkatalógus.

Arculat - logo, cégér, csomagolás, honlap készítése, névjegy, üzlet, nyitott műhely, műhelygaléria kialakítása.

A szekunder és primer piackutatás összehasonlítása, szóbeli és az írásbeli megkérdezés jellemzői, a kérdőív szerkesztés szabályai, kérdőívek feldolgozásának módja, kérdőívek értékelése.

Stratégia típusok, vállalkozás környezetének elemei, versenykörnyezet elemei.

24.3.2. Népi kézműves vállalkozási alapismeretek

68 óra

Vállalkozások lehetséges jogi formáinak megismerése különösen a kisvállalkozásokra jellemző KFT és BT előnyei és hátrányai.

A vállalkozások létrehozásának, és megszűnésének gazdasági, jogi szabályai, felmerülő költségei.

Az egyéni vállalkozás alapításának, működésének feltételei. Egyéni vállalkozót terhelő adók.

Üzlet és műhely, nyitásával, járó jogi és adminisztratív teendők, engedélyek beszerzése.

Alapvető számviteli ismeretek, mérleg és eredmény-kimutatás fogalma, célja. Bevételek meghatározása, amortizáció jelentése, számítása.

A mérleg tételek és eredmény-kimutatás kategóriáinak meghatározása.

Pénzügyi ismeretek, hitel, kamat, finanszírozás módjai.

Hitelezési eljárás megismerése, hitellel járó költségek és kockázatok.

Adózási alapismeretek, a vállalkozásokat terhelő adók és járulékok.

Alkalmazottal kapcsolatos bejelentési és járulékfizetési kötelezettség.

Az üzleti terv fejezeteinek megismerése, induló vállalkozáshoz üzleti terv készítése.

Költségszámítás, önköltségszámítás, árképzés.

Általános forgalmi adó mértéke, számítása.

Fogyasztóvédelmi alapismeretek, a gyártó, a kereskedő felelőssége, a termékekre vonatkozó szavatossági jog jelentése.

Ellenőrző hatóságok szerepe:

Országos Munkavédelmi Felügyelőség,
Nemzeti Adó és Vámhivatal ellenőrzési területei.

24.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, műhelygalériák.

24.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

24.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés			x	
1.3.	kiselőadás			x	

1.4.	megbeszélés			x	
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés			x	Vetített képek
1.7.	házi feladat	x			írásbeli feladat, házi dolgozat

24.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport	Bontás	Csoport	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x				
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok					
2.1.	Írásos elemzések készítése	x				
2.2.	Leírás készítése	x				
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x				
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x				
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x			
3.	Képi információk körében					

3.1.	Képes illusztrációk mesterségbemutatókról		x	x	
3.2.	Képes illusztrációk logókról, mesterek promociós anyagairól, honlapok		x	x	

24.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10692-12 azonosító számú,

Szőnyegszövés

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10692-12 azonosító számú, Szőnyegszövés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10692-12 Szőnyegszövés	Szőnyegszövő szakmai ismeretek							Szőnyeg szövő szakmai néprajz		Szőnyegek szövése gyakorlat				Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat			
	Textiltörténet	Szövőeszközök típusai	A fonás története, fonószervezetek	A felvetés története, felvetőszervezetek	A szövés története, szövőszervezetek	A textilipar nyersanyagai	Fonalfestés	Tájegységek gyapjúszövés kultúrája, szőnyegek	Korok és szőnyegek	Felvetés	Egyszerű csíkritmusok szövése	Székely festékesek, klímek szövés technikái	Befejező műveletek	Kötésstan	Csíkritmusok, folyamatos és zárt kompozíciók	Festékes szőnyegek kompozíciói, motívumai	Mintagyűjtemény,
FELADATOK																	
Folyamatosan bővíti szakmai, néprajzi ismereteit	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A textil kultúra néprajzi és szakmai hagyományainak figyelembevételével a								x	x	x	x	x	x		x	x	x

szőnyegszövés elméleti anyaga birtokában, dolgozik																	
Megtervezi a munkafolyamatokat			x	x							x	x					
Berendezzi a műhelyét		x	x	x	x	x	x			x	x	x	x				
Beszerzi az eszközöket, kéziszerszámokat, alapanyagokat		x	x	x	x	x	x										
Forrásanyagot gyűjt, mintagyűjteményt készít	x						x	x	x					x	x	x	x
Megtervezi/tervezteti a szőnyeget, értelmezi a tervet, látványtervet, szakrajzot készít, megtervezi a szövés technikát	x	x			x	x								x	x	x	x
Kiválasztja, kiszámolja szükséges láncfonal mennyiséget,							x										
Szövő kereten-, állványon elkészíti a felvetést		x		x	x	x				x				x			
A szövőszékhez, felveti/felvetteti a láncot		x		x	x	x				x				x			
A szövőszéken befűzi a nyűstökbe és a bordába a	x	x		x	x	x				x							

láncfonalat																	
Kiválasztja és előkészíti a vetülékfonalat	x	x	x		x	x					x	x		x	x	x	x
Az állványt / szövőszéket szövésindításhoz működképesé teszi										x							
Próbaszövést végez											x	x					x
Törekszik minőségi munkavégzésre							x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Megszövi a munkadarabot										x	x	x				x	
Festéseket, szőnyeget, csergéket, pokrócféléket, tarisznyákat és egyéb gyapjúból, kenderből, rongyból készült textíliákat sző										x	x	x	x				
Adjusztálja a nyersterméket													x				
Csomagolja, értékesíti a készterméket													x				
Dokumentál													x				x
Betartja a munkavédelmi előírásokat										x	x	x	x	x	x	x	x

SZAKMAI ISMERETEK																	
Szőnyegek és a szövés kultúrtörténetének, szakmai és néprajzi hagyományainak tudatos használata (egyetemes és magyar)	x							x	x								
Szőnyegkészítés műveleti, kivitelezési sorrendjének ismerete és betartása										x	x	x	x	x	x	x	x
Fonás eszközeinek, fejlődéstörténete			x														
Felvetés eszközeinek, fejlődéstörténete	x		x							x							
Szövés eszközeinek, fejlődéstörténete	x	x		x							x	x					
Szövés alapanyaga, a természetes alapanyagok tudatos használata						x	x	x	x								
Festékes szőnyegek minta-, szín- és kompozíciós variációi, alkalmazásuk	x				x		x	x	x		x	x		x	x	x	
Festékes szőnyeg szövéstechnikáinak, technológiáinak								x	x		x	x			x	x	

használata																	
Kárpát-medence, a gyimesi-, moldvai csángók, és bukovinai székelyek gyapjúszővő kultúrája	x				x		x	x	x		x	x			x	x	
Kárpát-medencében, valamint a gyimesi-, moldvai csángóknál és a Bukovinában használt szövéstechnikák	x				x		x	x	x		x	x			x	x	
Tervek és műhelyrajzok megértése és értelmezése							x							x	x	x	x
Szőnyegszövés technikáinak alkalmazása											x	x			x	x	
Szőnyegek alkalmazható mintakincsek felhasználása	x						x	x	x		x	x			x	x	x
Szőnyegek szövéstechnológiai,alkalmazásuk	x							x	x		x	x		x	x	x	
Végző adjusztálás módjai alkalmazásuk													x				
Csomagolás, a terméken elhelyezendő információ ismerete, használta													x				
Szővő szakma jeles	x						x	x	x								

képviselőinek munkásságának																	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																	
Eszközök karbantartása, balesetvédelem	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	
Szövő eszközök működtetése										x	x	x	x	x			
Alapanyagok felismerése, értelemszerű használata						x				x	x	x	x		x		
Technikák felismerése, alkalmazása								x	x	x	x	x	x		x		
Tervek értelmezése, utasítások megértése, pontos követése														x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																	
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Monotónia tűrés								x			x	x	x	x		x	
Szorgalom, igyekezet								x		x	x			x			
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																	
Motiválhatóság								x		x	x	x	x	x			
Visszacsatolási készség	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x
Irányíthatóság										x	x	x	x		x	x	x

MÓDSZERKOMPETENCIÁK																	
Ismeretek helyükön való alkalmazása	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kontroll (ellenőrző képesség)									x	x	x	x	x		x	x	x
Módszeres munkavégzés								x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

25.1. A tantárgy tanításának célja

A szövöttanyagok készítése fejlődéstörténetének megismertetése, a fonás, felvetés, szövés munkaműveleteinek és eszközeiknek története.

A tantárgy célja, hogy a tanulók koronként egymáshoz viszonyítva ismerjék meg a szövőszakma jelentős területeinek a fejlődését a történelmi idők során. Mely alapanyagból, milyen eszközzel fontak, ehhez a fonalhoz/cérnához, mely felvetési és szövési mód-, szövő szerkezet tartozott adott korban, adott földrajzi területen, milyen terméket szőttek, mivel színezték hogyan díszítették, mire használták.

Ismeretek elsajátítása a kilim szőnyegek szövéséről, kiemelten a magyar nyelvterület szőnyegei, az erdélyi festékesek, csángó szőnyegek valamint a nomád szőnyegek.

25.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelemi-, földrajzi-, néprajzi-, művészettörténeti-, biológiai-, kémia-, fizikai ismeretek

25.3. Témakörök**25.3.1. Textiltörténet****46 óra**

A legfőbb jelek, összefüggések felismertetése, térben és időben. A szőnyegszövés elterjedésének földrajzi és történeti, időbeni megjelenése. A szövőszakma jelentős területeinek a fejlődése a történelmi idők során. Mely alapanyagból, milyen eszközzel fontak, ehhez a fonalhoz/cérnához, mely felvetési és szövési mód-, szövő szerkezet tartozott adott korban, adott földrajzi területen, milyen terméket szőttek, mivel színezték hogyan díszítették, mire használták.

Ismeretek elsajátítása a kilim szőnyegek szövéséről, kiemelten a magyar nyelvterület szőnyegei, az erdélyi festékesek, csángó szőnyegek valamint a nomád szőnyegek. A szőnyegek típusai, mintázata, színei, szövéstechnikái, jellemző használata. Hasonlóságok és különbségek.

25.3.2. Szövőeszközök típusa**34 óra**

A szövéshez szükséges munkaműveleteknek és szerszámainak rendszerbe foglalt bemutatása, felsorolása, csoportosítása.

25.3.3. A fonás története, fonószerkezetek**36 óra**

A növényi és az állati eredetű textil alapanyagok fonása és az azokhoz szükséges szerkezetek. A fonalak készítésének módjai és lehetőségei, az őskortól kezdve, a mai manufaktúráig. A törő, tiloló, bontó, fésülő-kártoló

eszközök és gépek, az orsó, guzsaly, rokkák, kézi vezérlésű fonógépek, kisipari fonógépek, melyekkel a ma használatos szövőfonalak készülnek.

25.3.4. A felvetés története, felvetőszerkezetek

36 óra

A különböző alapanyagú fonalak és cérnák felvetéshez való előkészítése, (motollálás, csévézés, cérnázás). A különböző felvető szerkezetek és működésük, alkalmazásuk lehetőségei. A legkülönbözőbb szövő szerkezetekre való felvetések, az őskortól kezdve, a mai manufaktúrákig, a madzagszövőtől, és karmantyúbabától a kereteken át, a függőleges és vízszintes szövőszékekig.

25.3.5. A szövés története, szövőszerkezetek

58 óra

Az őskortól kezdve a ma is használatos szövő szerkezetekig a szőnyegszövésre alkalmas szerkezetek fejlődéstörténete, működése és alkalmazhatósága.

25.3.6. A textilipar nyersanyagai

48 óra

A szőnyegszövés alapanyagainak és segédanyagainak rendszerezése, táblázat. A szövéshez használható természetes alapanyagok útja a szövésig, kiemelten a növényi eredetű, és állati eredetű szálak anyagok. A szálak anyagok fizikai és kémiai tulajdonságai, felhasználásának lehetőségei. A fonalak finomsági számozása. Különböző fonal és cérna minőségek. Sodratok. Cérnázás, cérna típusok. A szőnyegek funkcióhoz illő alapanyagai.

25.3.7. Fonalfestés

22 óra

A fonalak és cérnák színezésének története, lehetőségei.

Természetes és mesterséges színezékek.

A fonalfestés módja, festőnövényekkel.

A festéshez használatos vegyszerek és azok munka és balesetvédelme.

25.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, tanműhely

25.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

- Mintagyűjtemény készítése,
- Régi erdélyi szőnyegek tanulmányozása (alapanyag, szövéstechnika, szín, kompozíció, lánc és vetülék minőség, egy cm-re eső szálak száma)
- Régi szőnyegek/ szőnyeg részletek, lehető leghitelesebb lemásolása
- Festőnövények gyűjtése, és felhasználása
- Mintadarabok készítése különféle szövő eszközökön.

25.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

sor- szám	Alkalmazott oktatási módszer	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Makettek: fonó szerkezetek, felvető szerkezetek, szövő szerkezetek
1.2.	kiselőadás		x	x	
1.3.	megbeszélés	x	x	x	
1.4.	szemléltetés			x	
1.5.	műhelylátogatás			x	
1.6.	képek, filmek vetítése			x	Számítógép, projektor

25.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Információ feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeret-alkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			

2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	szerkezetek működését ábrázoló rajzok értelmezése	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése műhelylátogatásról	x			
4.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban, felkészülés után	x	x		
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Információk rendszerezése mozaik feladattal		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Munka megfigyelés adott szempontok alapján	x		x	
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés	x	x	x	
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
8.2.	Anyagminták azonosítása	x	x	x	Mintagyűjtemény

8.3.	Tárgyminták azonosítása	x	x	x	Mintagyűjtemény
------	-------------------------	---	---	---	-----------------

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Szőnyegszövő szakmai néprajz tantárgy

126 óra

a. A tantárgy tanításának célja

A néprajz tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogó képet kapjanak az egyetemes és a magyar szakmai néprajz legfontosabb korszakairól, a legfontosabb néprajzi tájegységek gyapjúszővő kultúrájáról, a legnevesebb műhelyekről, és alkotókról. A szakképzés jellegéből adódóan kiemelt cél az egyes népművészeti, népi iparművészeti stílusok, műhelyek, korszakok bemutatása.

b. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi-, földrajzi ismeretek, művészettörténet.

c. Témakörök

i. Tájegységek gyapjúszővés kultúrája, szőnyegek 63 óra

A szőnyegek szövéseinek jelentős területei, jellemző szőnyegek, gyapjú szőttesei

A magyar nyelvterület gyapjúszővő kultúrája

Erdély szőnyegek,

Székelyföld festékesei

Csángó szőnyegek és szőttesek

Bukovinai festékesei

Délvidék szőnyegek

ii. Korok és szőnyegek 63 óra

Régi korok szőnyegek

Csomózott és kilim szőnyegek

Gyapjú szőnyegek, szőttesek, festékesei

Csergék

Kender szőnyegek

Rongy-szőnyegek

XIX. század vége – XX. század első fele szőnyegek, szövő műhelyei Erdélyben

Háziipari mozgalom
 Torontáli szőnyegek,
 Háziipari szövetkezetek szőnyegei,
 Huszka József gyűjteménye, (1909.) Visky Károly rajzai a festékes szőnyegekről
 XX. század 2. felének festékesei Erdélyben
 Kortárs népművészet

d. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, tanműhely, múzeumok

e. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

i. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Információ feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeret-alkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	Ábrázoló rajzok értelmzése	x	x		

4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése műhelylátogatásról	x			
4.42.	Esemény helyszíni értékelése szóban, felkészülés után	x	x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Információk rendszerezése mozaik feladattal		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
8.2.	Anyagminták azonosítása	x	x	x	Mintagyűjtemény
8.3.	Tárgyminták azonosítása	x	x	x	Mintagyűjtemény

ii. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

sor- szám	Alkalmazott oktatási módszer	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Mintagyűjtemények
1.2.	kiselőadás		x	x	
1.3.	megbeszélés	x	x	x	
1.4.	szemléltetés			x	
1.5.	műhelylátogatás			x	

1.16.	képek, filmek vetítése			x	Számítógép, projektor
-------	------------------------	--	--	---	-----------------------

f. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Szőnyegek szövése gyakorlat tantárgy

1520 óra

a. A tantárgy tanításának célja

A szőnyegszövés technikáinak és munkamódszereinek elsajátítása, begyakorlása, vizsgadarabok megszövése.

Szövő szerkezetek működtetése, karbantartása

b. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

c. Témakörök

i. Felvetés

180 óra

Az elméletben tanultak alkalmazása, a gyakorlatban.

A megtervezettek szerint, a kiválasztott szövő szerkezetre való felvetés.

Keretek, állványok felvetése.

Szövőszékekre, a láncfonalak előkészítése, szövőszék lánchengerének elkészítése, nyüstbe, bordába fűzés, előszövés készítése

ii. Egyszerű csíkritmusok szövése

764 óra

A szövés munkaműveleteinek elsajátítása, egyszerű mintázat segítségével.

A szőnyegek párhuzamosságának, szélek épségének és szépségének begyakorlása.

iii. Székely festékesek, kilimek szövés technikái

432 óra

A tanult szövés technikák, szövésmódok gyakorlatban való alkalmazása.

Falvédók, ágytakarók, szőnyegek szövése

iv. Befejező műveletek

144 óra

A szövőkeretekről, szövőszékekről lekerülő félkész/nyers-áru piacképesévé tétele. A két darabban szövött szőnyegek összevarrása.

Szálvégek eldolgozása, vasalás, gőzölés.

Mérés után címkézés, használati utasítás (textil kresz csatolása), csomagolás, adminisztráció, értékesítésig raktározás.

d. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanműhely

e. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

i. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Az SZVK-ban megadott eszközjegyzék
1.2.	megbeszélés	x	x	x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	műhelylátogatás			x	
1.5.	képek, filmek vetítése			x	

ii. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				Az SZVK-ban megadott teljes eszközjegyzék
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Információ feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeret-alkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			

2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	szerkezetek működését ábrázoló rajzok értelmezése	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése műhelylátogatásról	x			
4.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban, felkészülés után	x	x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Munka megfigyelés adott szempontok alapján	x		x	
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Feladattal vezetett szerkezetelemzés	x	x	x	
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

13. Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat tantárgy

280 óra

13.1. A tantárgy tanításának célja

Az elsajátított szakrajzi ismeretek alkalmazása. A szőnyegek kivitelezhetőségének, használhatóságának, valamint néprajzi és esztétikai megfelelésének megtervezése. A tervek kivitelezésének módjai és lehetőségeinek

elsajátítása. A festékesek kompozíciós szabályainak és alap motívumainak alkalmazása. Vázlatok készítése, részletrajzok, technikai tervek rajzai, leírásai. Megtervezi a szőnyegen alkalmazható szövés technikákat, lánc és vetülékfonalak minőségét, színét, sűrűségét, mennyiségét. Kötéstervet készít, színtervet készít, látványtervet készít. Elkészíti a műhelyrajzot és leírást. Mintagyűjtemény készítése. Rajzok segítségével a festékes szőnyegek arányrendszerének elsajátítása. Szín tanulmányok.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajzi-, néprajzi ismeretek

13.3. Témakörök

13.3.1. Kötéstan

36 óra

A szövetek kötésének alap ismeretei, a lánc és vetülékfonalak kereszteződésének lehetőségei.

Alapfogalmak: kötésrajz részei, lánc kötéspon, vetülék kötéspon ábrázolása, mintaelem, raport.

Alapkötések és az abból levezetett kötések.

Gyapjú szőttek kötésének lehetőségei.

Csergék, táblás szőttek.

13.3.2. Csíkritmusok, folyamatos és zárt kompozíciók

36 óra

A gyapjú szőttek egyik fontos mintázási lehetősége, a csíkritmus, és a különböző méretű rácsos (kockás) szőttek.

A festékesek, és más kilim szőnyegek forma és szín kompozíciói.

13.3.3. Festékes szőnyegek kompozíció, motívumai

72 óra

A szőnyegszövő szakma legfontosabb tananyaga a erdélyi festékes szőnyegek tanulmányozása.

A festékes szőnyegek típusai, szövés technikái, színei, színek kompozíciói, szövetszerkezete, lánc és vetülék fonalai, szövet sűrűsége, minősége, a festékesek különböző mintái, motívumai, és azok alkalmazása, szövés technikái

13.3.4. Mintagyűjtemény, tervdokumentáció készítése, archiválás

136 óra

A festékes szőnyegek mintáinak, arányrendszerének elsajátítása, a minták és szőnyegek rajzolása segítségével.

Régi, és mai alkotók szőnyegeinek, azok mintáinak és szövés technikáinak lerajzolása.

Fotó dokumentáció.

Az elkészült szőnyegek terveinek és fonalmintáinak, fotó dokumentumainak valamint az anyagbeszerzés lehetőségeinek összegyűjtése, a későbbi kivitelezhetőség igényével. Archiválás, raktározás.

13.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, tanműhely.

13.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

13.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Mintagyűjtemény
1.2.	megbeszélés	x	x	x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	műhelylátogatás			x	
1.5.	képek, filmek vetítése			x	

13.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Információ feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeret alkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése	x			

	szóban				
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	vázlat rajzok, látványrajzok értelmezése	x	x		Mintagyűjtemény, rajz asztal
3.2.	műhelyrajz készítése leírásból	x	x		
3.3.	rajz készítése tárgyról	x			
3.4.	rajz kiegészítés	x			
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése műhelylátogatásról	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Információk rendszerezése mozaik feladattal		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Munka megfigyelés adott szempontok alapján	x		x	

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

Összefüggő szakmai gyakorlat

Négyévfolyamos oktatás közismereti képzéssel

1/9. évfolyamot követően 70 óra

2/10. évfolyamot követően 105 óra

3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	Tantárgyak/Témakörök
10681 – 12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Rajz gyakorlat
	Színtan
	Ornamentika
	Szakrajzi alapismeretek
	Térábrázolás
10692-12 Szőnyegszövés	Szőnyegek szövése gyakorlat
	Felvetés
	Egyszerű csíkritmusok szövése
	Székely festékesek, kilimek szövéstechnikái
	Befejező műveletek
	Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlatok
	Kötéstan
	Csíkritmusok, folyamatos és zárt

	kompozíciók
	Festékes szőnyegek kompozíciói, motívumai
	Mintagyűjtemény, tervdokumentáció készítése, archiválás

10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése szakmai követelménymodul

Rajz gyakorlat tantárgy

Témakörök

Színtan

A látás idegrendszere, a fény érzékelése

A színek alkotó elemeinek megismerése, a fő és mellék színek kikeverése, festékek ecsetek használata.

Festék-hordozók fajtái, tulajdonságai

Természetes és mesterséges festékek, festő növények földfestékek, kőzetek régi festék alapanyagok

Hideg meleg színek jellemzése fokozatainak keveréssel való alkalmazása.

Komplementer színek jellemzése és azok alkalmazása párosítása

Színharmóniák jellemzése szerkesztése

Színek szimbolikája a népművészetben belül

Szín kontraszt

Ornamentika

Ósi jelek jelképek

Geometrikus ornamentikák

Növényi ornamensek

Állati ornamensek

Szkíta növényi állati motívumok ornamensek

Honfoglalás kori Hun magyar motívumok ornamensek

Román kori motívumok ornamensek

Görög kori motívumok ornamensek

Gótikus motívumok ornamensek

Reneszánsz motívumok ornamensek

Barokk motívumok ornamensek

Klasszicista motívumok ornamensek

Szakrajzi alapismeretek

Szakrajz fajtái

Rajz-eszközök használatuk és karbantartásuk

A rajzlapok méretei keretei feliratmezők

Szabványos vonalfajták és alkalmazásuk

Szabványos betűk írása, a rajzok feliratai

Síkmértani szerkesztések

Méretarányok méretmegadás elemei alkalmazása

Axonometrikus ábrázolás

Metszetek ábrázolása anyagjelölések

Kötési csomópontok ábrázolása

Egyszerű tárgyak szerkezeti ábrázolása A témakör részletes kifejtése

Térábrázolás

Perspektivikus térábrázolás törvényei

Látványrajz értelmezése arány, forma alak szempontok alapján

Szögletes testek ábrázolása térben

Íves hengeres testek ábrázolása térben

Sík és térgörbe testek ábrázolása

Szabadkézi rajzolás

Festési technikák alkalmazása

Kollázs-montázs technikák alkalmazása a térábrázolásban

Vizuális jelrendszerek pont, vonal, folt faktúra

Tónusos térábrázolás

Fény-árnyékhatás

Szín és fény viszonyok

10692-12 Szőnyegszövés szakmai követelménymodul

Szőnyegek szövése gyakorlat tantárgy

Témakörök

Felvetés

Az elméletben tanultak alkalmazása, a gyakorlatban.

A megtervezettek szerint, a kiválasztott szövő szerkezetre való felvetés.
Keretek, állványok felvetése.

Szövőszékekre, a láncfonalak előkészítése, szövőszék lánchengerének
elkészítése, nyüstbe, bordába fűzés, előszövés készítése.

Egyszerű csíkritmusok szövése

A szövés munkaműveleteinek elsajátítása, egyszerű mintázat segítségével.

A szőnyegek párhuzamosságának, szélek épségének és szépségének begyakorlása.

Székely festékesek, kilimek szövés technikái

A tanult szövés technikák, szövésmódok gyakorlatban való alkalmazása.

Falvédők, ágytakarók, szőnyegek szövése.

Befejező műveletek

A szövőkeretekről, szövőszékekről lekerülő félkész/nyers-áru piacképesé tétéle.

A két darabban szövött szőnyegek összevarrása.

Szálvégek eldolgozása, vasalás, gőzölés.

Mérés után címkézés, használati utasítás (textil kresz csatolása), csomagolás, adminisztráció, értékesítésig raktározás.

Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat tantárgy

Témakörök

Kötéstan

A szövetek kötésének alap ismeretei, a lánc és vetülékfonalak kereszteződésének lehetőségei.

Alapfogalmak: kötésrajz részei, lánc kötés pont, vetülék kötés pont ábrázolása, mintaelem, raport.

Alapkötések és az abból levezetett kötések.

Gyapjú szőttesek kötésének lehetőségei.

Csergék, táblás szőttesek.

Csíkritmusok, folyamatos és zárt kompozíciók

A gyapjú szőttesek egyik fontos mintázási lehetősége, a csíkritmus, és a különböző méretű rácsos (kockás) szőttesek.

A festékesek, és más kilim szőnyegek forma és szín kompozíciói.

Festékes szőnyegek kompozíció, motívumai

A szőnyegszövő szakma legfontosabb tananyaga a erdélyi festékes szőnyegek tanulmányozása.

A festékes szőnyegek típusai, szövés technikái, színei, színkompozíciói, szövetszerkezete, lánc és vetülék fonalai, szövet sűrűsége, minősége, a festékesek különböző mintái, motívumai, és azok alkalmazása, szövés technikái

Mintagyűjtemény, tervdokumentáció készítése, archiválás

A festékes szőnyegek mintáinak, arányrendszerének elsajátítása, a minták és szőnyegek rajzolása segítségével.

Régi, és mai alkotók szőnyegeinek, azok mintáinak és szövés technikáinak lerajzolása.

Fotó dokumentáció.

Az elkészült szőnyegek terveinek és fonalmintáinak, fotó dokumentumainak valamint az anyagbeszerzés lehetőségeinek összegyűjtése, a későbbi kivitelezhetőség igényével.

Archiválás, raktározás.

SZAKMAI TANTERVI ADAPTÁCIÓ

a

34 215 01

NÉPI KÉZMŰVES

(SZŐNYEGSZÖVŐ SZAKMAIRÁNY)

szakképesítés

speciális szakiskolában történő oktatásához

hallássérültek (sh) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A szakmai tantervi adaptáció

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Kormányrendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Kormányrendelet,
- a 34 215 01 Népi kézműves (a szakmairány megjelölésével) szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet,
- a szakképesítések kerettanterveit tartalmazó NGM rendelet alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 215 01

A szakképesítés megnevezése: Népi kézműves (Szőnyegszövő szakmairány)

A szakmacsoport száma és megnevezése: 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció

Ágazati besorolás száma és megnevezése: V. Képző- és iparművészet

Elméleti képzési idő aránya: 30 %

Gyakorlati képzési idő aránya: 70 %

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi

CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre:
Nincs

XII. A fogyatékosági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

A hallássérült tanulók

1. A hallássérülés fogalma

A hallássérülés a különböző mértékű és jellegű halláscsökkenés gyűjtőfogalmaként használatos. A hallószerv organikus illetve funkcionális elváltozását jelenti, mely állapot valamely betegség, sérülés, fejlődési rendellenesség következménye.

A hallássérülés fogalma két fő részre, a nagyothallásra és a siketségre, illetve a köztük húzódó átmeneti sávra, a hallásmaradványos állapotra osztható.

Az emberi fül meghatározott **magasságú** és **hangerejű** levegőrezgéseket képes hangként felfogni. Az ún. hallásküszöb azoknak a hangoknak az érzékelését jelenti, amelyeket még éppen meghallunk. Hallássérülés esetén a hallásküszöb megemelkedik. Ennek regisztrálása audiogrammal történik. Két szempontból jellemezhető a hallás: a még éppen meghallott hangerő és a meghallott hangmagasság vonatkozásában. A hangerő mértékegysége a decibel, jele: dB. Az emberi fül 20-20000 Hz közötti hangrezgések felfogására képes. (A hangmagasság a rezgésszámtól függ, mértékegysége a Hertz /Hz/.)

Ép hallású az, akinek hallási ingerküszöbe megfelel a teljesen ép hallású fiatal (átlag 18-20 éves) egyének ingerküszöbe 0 dB-lel jelzett átlagértékeinek. Ez a hallás kiterjed a hallható hangok teljes tartományára, vagyis a 20 és a 20 000 frekvenciájú hangok területére. Műszeres hallásvizsgálatot audiológiai állomáson végeznek, audiométerrel. A vizsgálat során megkeresik minden frekvencián (125Hz-8000Hz) azt a legkisebb intenzitású hangot, amelyet éppen meghall a páciens. A hallásvizsgálat eredményét az audiogramon rögzítik.

Az 0 dB-től - pozitív számok felé - eltérő legkisebb értéket orvosi szempontból már halláscsökkenésként értékelik. Ha az ember hallószerve valamilyen betegség, kórfolyamat következtében annyira károsodik, hogy korlátozottan lesz képes a – főleg a beszédfrekvencia spektrumát alkotó – hangingerek felvételére, illetve ezen hangingerek felvételének képessége súlyos fokban károsodik, hallási fogyatékoság alakul ki.

Míg a hallássérülés orvosi értelemben egy tág fogalom, szűkebb terjedelmű gyógypedagógiai-pedagógiai fogalomként értelmezve egy olyan hallási rendellenesség, ahol a sérülés időpontja, mértéke, minősége miatt a beszédbeli kommunikáció spontán kialakulása, zavartalan fejlődése vagy folytatása lehetetlen, és a sérült egyén gyógypedagógiai (re) rehabilitációra szorul.

A fentiek értelmében tehát eltér egymástól a hallássérülések orvosi és pedagógiai kategorizálása. Az orvosi jellegű csoportosítás esetén csupán a mennyiségi szempontok elsődleges figyelembevételével sorolja csoportba a hallássérülteket. A hallássérülés fokozatai eszerint a következők lehetnek.

2. A hallássérültek csoportosítása

2.1. A hallásveszteség foka, mértéke, típusa szerinti felosztás:

- Nagyothallók, akiknek a hallásvesztesége 20-90 dB a beszédfrekvenciában.
- Siketség határán lévő nagyothallók, akiknek 90-110 dB a hallásvesztesége a beszédfrekvenciákon.
- Siketek, akiknél 110 dB a hallásveszteség a beszédfrekvenciákon

A korai életkorban megkezdett fejlesztés, a megfelelő hallókészülékes ellátás és a személyi adottságok függvénye (értelem, beszéd, tanulékonyság, stb.), hogy a gyermek, fiatal a nagyothalló vagy a siket típusú fejlődésmenet jellemző.

2.2. A hallásveszteség fellépésének időpontja szempontjából történő felosztás

- Prelinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása előtti időszakban fellépő hallássérülés.
- Posztlinguális, vagyis a beszéd, a nyelv megtanulása utáni időszakban fellépő hallássérülés.

2.3. A csoportosítás történhet a hallásküszöb, a beszéd-, nyelv megértés nehézségei és speciális fejlesztési szükségletek szerint

Hallásküszöb	A beszéd-, nyelvprodukción/megértés nehézségei	Speciális fejlesztési szükségletek
25-40 dB	Enyhe fokú nagyothallás Csekély veszteség. A halk vagy távoli beszéd megértésében lehetnek problémái. Iskolai helyzetekben általában nincsenek gondjai.	40 dB megközelítő veszteségnél már felmerülhet a hallókészülék szükségessége. Ügyelni kell a szókincs alakulására. Szükség van a megfelelő ültetésre és világításra.
41-60 dB	Közepes fokú nagyothallás Enyhe veszteség Közről érti a társalgó beszédet. Ha az osztályban halkan beszélnek, vagy nem látja a beszélőket, a beszélgetés 50%-át nem tudja követni. Lehetséges a szűkebb szókincs, és	Kedvező lehet a hallókészülék-használat és a hallásnevelés. Megfelelő ültetés, és különösen az alsó tagozaton integrációs utazótanár segítsége. Odafigyelés a szókincsre és az olvasásra.

	felléphetnek beszédhibák. Szüksége van szájról olvasásra.	Szükség esetén logopédiai ellátás vagy gyógypedagógiai szakvélemény szükséges lehet.
60-80 dB	Súlyos fokú nagyothallás Csak a hangos társalgást érti. Csoportos beszélgetésnél fokozódnak a gondjai. Valószínű a gyengébb beszédérthetőség. Valószínű az expresszív és receptív nyelvi zavar. Feltehető a korlátozott szókincs.	Integráltan valószínűleg folyamatos utazótanári ellátásra van szükség vagy a nagyothallók speciális osztályára. A nyelvi nehézségek, a szókincsbővítés és –használat, az olvasás, fogalmazás, nyelvtan stb. terén fejlesztésre van szüksége. Jól hasznosítja a hallókészüléket és hallásnevelést. Szurdopedagógiai fejlesztés.
81-95 dB	Súlyos fokú hallássérülés Kb. 40 cm-ről meghallja az erős hangokat. A környezeti zajokat felismerheti. A magánhangzókat és a mássalhangzók egy részét differenciálhatja. A beszéd és a nyelv valószínűleg sérül vagy torzul. Ha a veszteség az első életévig jelentkezik, nem indul be magától a beszédfejlődés.	Teljes, ill. részleges integráció vagy speciális iskolai elhelyezés merül fel. Speciális fejlesztő program a nyelvi készségek, fogalmak, beszéd fejlesztésére. Gyógypedagógusra feltétlenül szükség van. A hallókészülékre és hallásfejlesztésre nagy szükség van.
95dB vagy több	Átmenet a nagyothallás és a siketség között Siketség Igen súlyos veszteség. Egyes erős hangokat meghallhat, de inkább a vibrációt, mint a hangokat érzékeli. Elsődlegesen vizuális a kommunikáció során. A beszéd- és nyelvfejlődés valószínűleg	A speciális iskolai elhelyezésen túl az integráció is lehetséges jó értelemmel. Speciális fejlesztő program szükséges. Hallásnevelés szükséges.

	sérül. Ha a hallásvesztés prelingvális, elmarad a spontán beszédfejlődés.	
--	---	--

3. A hallássérülés okai

A hallási fogyatékoság okai lehetnek örökletesek és szerzettek.

A halláscsökkenés rendkívül összetett kórkép, a nagyothallás és siketség okai igen sokrétűek. Kórtani szempontból két fő csoportra oszthatóak:

1. Örökletes vagy genetikai hallási fogyatékoság
2. Szerzett hallási fogyatékoság

27. Az örökletes hallássérülés, mint minden genetikai ártalom domináns és recesszív jellegű. Általában kétoldali. Az örökletes eredetű hallásvesztések lehetnek idegi, vezetékes vagy kevert típusúak, gyakran fordulnak elő közöttük progresszívek. Löwe (1992.) szerint az örökletes esetek egyharmadánál progrediáló halláskárosodásról van szó.

28. A szerzett hallási fogyatékoság esetében, az ártalmak három csoportját különböztetjük meg:

- Prenatális - A prenatális sérülések vagy más néven intrauterin, méhen belüli károsodások az intrauterin fejlődés során alakulnak ki és kb. 20%-át alkotja a hallási fogyatékoságnak. A méhen belüli életben a magzatot igen sok károsodás érheti, például: a túlzott alkoholfogyasztás, a mértéktelen dohányzás és számos fertőző betegség ártalmi, gyógyszerártalmi.
- Natális vagy perinatális- a szülés körüli időszakban, illetve a szülés alatt meghatározott kórok, kóros állapotok okozhatnak károsodásokat a hallószerv területén. A koraszülött gyerekek között is gyakori a hallási, illetve halmozott fogyatékoság.
- Posztnatális - a születés után sokféle kórok (mechanikai, fizikai, kémiai, biológiai) vezethet halláskárosodáshoz, sokszor egymással kölcsönhatásban. A szülés utáni első években elszenvedett fertőző betegségek közül az agyvelő- és agyhártyagyulladás rendszerint súlyosabb, halmozott fogyatékosággal is járhat. A leggyakoribb betegség a középfülgyulladás. Bár az utóbbi években csökkenően van a skarlát, diftéria, vörheny, kanyaró és más fertőző betegségek előfordulása, mégis számolni kell ennek veszélyével, mely hallóideg, középfül vagy belsőfül eredetű hallássérülést okozhat.

Mechanikai traumák, a hallószervre vagy a koponyára ható különböző erőbehatások a hallószerv sérüléséhez, halláscsökkenéshez vezethetnek. Ezek a

sérülések különböző ütések, baleset, roncsolások következtében létrejött traumák, pl. a koponyát érő traumák a belső fül sérülését is okozhatják.

Kémiai anyagoknak, bizonyos vegyszereknek, gyógyszereknek a belső fülre gyakorolt, többnyire hosszabb ideig tartó mérgező, károsító hatásuk van.

A hallássérülésnek tehát többféle oka lehet. Származhat a külső, a közép- és a belsőfül zavarából.

Ha a hallásprobléma oka a külső vagy a középfülben van, akkor a hanghullámok nem vezetődnek át kellő mértékben a belső fül felé. Ezt vezetékes hallászavarnak nevezzük. A „mechanikus” hangátvitel zavara. A hallómező eltolódik, halkabban, de torzításmentesen hall az egyén. Ha a beszédhangok eléggé erősek, a vezetékes hallászavarban szenvedők jól hallják a beszédet. A vezetékes hallássérülés igen nagy százalékban átmeneti jellegű sérülést idéz elő, amit orvosi beavatkozással meg lehet szüntetni, vagy akár spontán gyógyul (így van ez például egy erősebb megfázás, vagy például a repülőn tapasztalható fülbedugulás esetében). Kisebb számban veleszületett – sokszor anatómiai elváltozás okozza a károsodást –, ilyen esetben szükséges lehet hallásjavító eszköz használata. Ha a belsőfülben, a csigában elhelyezkedő szőrsejtek, vagy az agyhoz vezető idegrostok szenvednek károsodást, akkor a hallászavar idegi eredetű. A hallásvesztés ebben az esetben mennyiségi és minőségi jellegű. A hangbenyomások halkabbak, torzabbak. E hallássérülések kb. 95%-ánál a csiga (cochlea) megbetegedése okozza a hallásproblémát (cochleáris hallássérülés). A fennmaradó, viszonylag ritkább esetekben a hallóideg megbetegedése a hallászavar oka.

Az idegi eredetű hallásvesztésben szenvedőknél a beszéd hangerejének növelése nem javítja kellő mértékben a beszédértést. Náluk a megemelt hangerő-torzításokat eredményez, ami még nehezebbé teszi a beszédértést, így számukra a hallókészülék viselése elengedhetetlen. Súlyosabb sérüléseknél azonban nem lehet hallókészülékkel sem elérni a beszédhalláshoz szükséges hallásszintet. Ilyen esetekben műtéti eljárással javítják a beszédhallást.

4. A hallássérülés következményei

A hallássérülés a legsúlyosabban a beszédet és a nyelv kialakulását, kibontakozását érinti.

4.1. Az artikuláció és szuprasegmentális elemek alkalmazásának jellemzői hallássérülteknél

Elsősorban azok a beszédhangok alakulnak ki nehezen vagy hibásan, amelyeket a gyermek, fiatal nem jól hall. Minél súlyosabb a hallásvesztés, annál több beszédhangot érint a hibás ejtés és annál inkább kihat a beszédhangra is. Mivel a súlyos fokban hallássérült gyermeknél, fiatalnál nincs vagy gyenge a visszajelzés a hibás képzésről, nem is képes eredményesen kijavítani az artikulációs hibákat külső segítség (szurdopedagógus) nélkül. Leggyakrabban a sziszegők és a gy, ty, c, cs hangok a hibásan képzettek, de a magánhangzókban is előfordulhatnak cserék. A kiejtési hibák mellett a beszéd minőségét rontja a beszédprozódiai elemek hibája vagy hiánya. Jellemzője a monoton, kevésbé dallamos, hibásan hangsúlyozott, ritmustalan, lassú tempójú beszéd. Az artikulációs és a szupraszegmentális hibák hallókészülék alkalmazásával, valamint az egyéni szükségletekhez igazodó hallás-, beszédnevelési eljárásokkal eredményesen javíthatók.

A súlyos hallássérültek beszédének jellemző vonásai lehetnek

- Elmosódott, hasonló hangzású magánhangzók
- Lelassult beszédtempó
- Bizonytalan izomfeszültséggel képzett szavak
- Gyakran hibás vagy hiányzó sziszegő hangok
- Helytelen levegővétel
- Gyakori orrhangzósság
- Feszített hangszalagréssel képezett hangok (fejhang)
- Gyakori hangcserék a hasonló képzésű, a hasonló területeken képzett, hasonló hangzású és hasonló vizuális képet nyújtó hangok között
- Ritmustalan, hangsúlytalan, dinamikátlan beszédtempó
- Darabos, zavart ritmus

A hibás ejtés gyakran vezet helyesírási hibákhoz. A gyermek, fiatal úgy írja le a szavakat, ahogyan ejti őket, vagyis gyakran hibásan. Ez a hiba az írás és az olvasás egyidejű alkalmazásával jól javítható, és a kiejtésre is pozitívan hat.

4.2. A szókincs jellegzetességei hallássérülteknél

Minél nagyobb a halláskárosodás mértéke, annál szűkebb mind az aktív, mind a passzív szókincs. A szókincset sok olvasással, társalgással bővíthetjük. A nyelvi és beszédfejlesztő munka minden iskolai foglalkozásnak kiemelt feladata, a társalgáshoz, manipulációhoz, beszélgetéshez kapcsolt szókincsfejlesztéssel, a szavak jelentésének állandó tisztázásával. A szókincs hiányosságai vezetnek a beszédértés zavaraihoz és az alacsonyabb olvasási szinthez. A szókincsbeli elmaradás minőségileg különbözhet a pedagógusok által tapasztalt szűkített

nyelvi kóddal beszélő gyermek, fiatal szókincsbeli hiányosságaitól. Mivel a hallássérült gyermek, fiatal beszédelsajátítása mesterséges tanulási folyamat eredménye, szókincséből egyszerű, hétköznapi fogalmak is hiányozhatnak, ugyanakkor magasabb szintű kifejezéseket ismerhetnek. A hallássérült gyermek, fiatal nehézségei elsősorban a szövegértés vonalán és kevésbé az olvasástechnika területén jelentkeznek. Az olvasástechnikai problémák általában a kezdeti szakaszt jellemzik, míg a szövegértési problémák gyakran fennmaradnak az iskoláztatás éve alatt. Ennek oka az, hogy habár a hallássérült gyermek, fiatal egyre több szót és kifejezést ismer meg, a szövegek nyelvi szintje folyamatosan emelkedik. A szövegértési problémákat a szűkebb szókincs, a szinonimák ismeretének hiánya, illetve a mondatok helytelen tagolása okozhatja.

Minél többet társalog a gyermek, fiatal, minél többet olvas, annál erősebb ütemben fog gyarapodni a szókincs.

Fontos szempont a hallássérültekkel való kommunikáció tekintetében, hogy mindig meg kell győződni róla, hogy a gyermek, fiatal, illetve a fiatal, felnőtt hallássérült megértette-e azt, amit közölni szerettünk volna vele. Célszerű a rövid, pontos, egyszerű fogalmakkal megfogalmazott instrukciók adása, néhány kérdéssel a megértés ellenőrzés

4.3. A beszéd grammatikájának jellemzői hallássérülteknél

A súlyos fokban halláskárosodott gyermekek, fiatalok beszédében gyakoriak a grammatikai hibák. Mivel a toldalékok általában hangsúlytalan és gyakran szóvégi helyzetben fordulnak elő, gyakori az elhagyásuk, felcserélésük. A grammatikai hibák száma elsősorban a szituációkhoz kötött, köznapi helyzetekhez kapcsolódó irányított társalgásokkal és rendszeres olvasással csökkenthető.

4.4. A beszédértés jellemzői hallássérülteknél

A nyelvi nehézségek nemcsak az aktív nyelvhasználatot, hanem a beszédértés területét is érinthetik. A hallássérült gyermek, fiatal, fiatalok a halláson kívül a szájról olvasást is felhasználják a beszédértés segítésére, ennek mértéke gyermek, fiatalonként változó.

A szájról olvasás megkönnyítése azáltal lehetséges, ha a pedagógus minden fontosabb közlésnél a hallássérült gyermek, fiatal felé fordul. További segítséget jelent a természetes artikuláció, a normális beszédtempó. Téves hiedelem, hogy a hallássérült gyermek, fiatal könnyebben érti a beszédet, ha az nagyon tagolt, lassú, az artikuláció eltúlzott. Előnyös a szájról olvasás szempontjából az is, ha a pedagógus nem járkal beszéd közben. A szájról olvasást nehezítheti a pedagógus arcába hulló haj (férfiaknál bajusz és szakáll), a fényviszonyok, valamint az, ha a beszélő a száját véletlenül eltakarja.

Előnyös, ha egyszerre csak egy ember beszél a hallássérülttel, természetes, jól hangsúlyozott, érthető beszédtempóban. Ha többen beszélgetnek, ne vágjanak egymás szavába, közlési szándékukat jelezzék.

5. A hallássérült gyermek, fiatal együttnevelése halló társaikkal

5.1. A szegregáció a fogyatékosok és nem fogyatékosok egymástól elkülönített oktatását jelenti. A szegregált, speciális iskolai oktatás igyekszik ideális feltételeket biztosítani (kis osztálylétszám, szakemberek megléte). Számos indoka lehet annak, hogy a gyermek, fiatal, fiatal speciális iskolába, szegregált szervezési formában tanul.

5.2. A másik forma az integráció (fogadás). Hazánkban legelterjedtebb az egyéni teljes integráció. A hallássérült gyermek, fiatal, fiatal a tanítás teljes idejét a többségi (halló) osztályban tölti.

Az sikeres integrációnak számos objektív feltétele van: a korai felismerés, a hallókészülékkel való ellátás, a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása. Korai hallás - és beszédfejlesztés, a támogató család, a tanterem kedvező akusztikai jellemzői, az adó-vevő készülék használata, az integrációt segítő gyógypedagógus közreműködése, igény esetén pedagógiai asszisztens és jeltolmács segítsége.

A hallássérültekkel foglalkozó többségi pedagógusnak sokrétű feladatot kell megoldania egyidejűleg. Ismernie kell a sérülés sajátosságait, a habilitációs/rehabilitációs lehetőségeket. Tisztában kell lennie azzal, hogy a gyermek, fiatal milyen mértékben képes információt felvenni a hallása révén, mennyiben támaszkodik a szájáról olvasásra.

Mindezekhez nélkülözhetetlen az egyes nevelési helyzetekben az egyéni különbségek figyelembevétele és pedagógiai kezelése. Az egyéni különbségek a hallássérülés minőségétől, mértékétől és a tanuló mentális és személyi adottságától függ.

A hallássérült diákok számára fontos motiváló tényező, ha a halló társaik elfogadják őket, így a képzésben is sikeresebbé válnak.

Számolnunk kell szubjektív feltételekkel is az integráció tekintetében: az intellektuális képességek, a pozitív személyiségjegyek, az érthető beszéd, a jó

beszédmegértési szint, nyelvi tanulékonyság, szorgalom, terhelhetőség, családi háttér.

6. A hallássérültek által használt technikai eszközök

6.1. A hallókészülék

Ma már nem létezik olyan hallássérülés, amit ne lehetne részben vagy teljesen korrigálni. Ez történhet hallókészülékkel - olyan súlyos esetekben pedig, amikor a hallókészülék nem biztosít megfelelő erősítést -, műtéti eljárással biztosítható a hallás élménye. A modern hallókészülék elemmel vagy akkumulátorral táplált miniatűr hangerősítő készülék. A levegőben terjedő hangrezgéseket egy érzékeny mikrofon felfogja, és elektromos rezgésekké alakítja, felerősíti, majd visszaalakítja hanghullámokká. A hallókészülékkel történő ellátás elsődleges célja, hogy a készülék biztosítsa a beszéd meghallásához legmegfelelőbb erősítést - azaz, hogy a hallókészülékkel erősített fülön mért eredmények illeszkedjenek az optimális beszédmezőbe. A hallás javítására kifejlesztett készülékek szinte minden igényt ki tudnak elégíteni. A hallókészülékek mérete igen változatos, a fül mögé helyezhető változattól egészen a hallójáratba mélyen behelyezhetőig hozzáférhetőek. A hallókészülék felerősített hangját a fül mögé helyezhető készülékek esetében a fülbe egyéni lenyomat alapján elkészített fülilleszték juttatja be. A hallókészülék a gyermek, fiatal egyéni igényeihez, hallásállapotához igazodik. Felírását, ellenőrzését szakember végzi. A hallókészülékek egész napos viselésre készültek.

6.2. Az adó-vevő készülék jól segíti a hallássérült tanuló oktatását azáltal, hogy csak a hasznos jeleket erősíti fel, a háttérzajokat nem. Előnye, hogy a távolabbról jövő beszédet is erősíti. Egy adó és egy vevő részből áll, az adó részhez mikrofon csatlakozik, melyet általában a beszélő visel.

6.3. A Cochleáris implantátum a súlyos hallássérülteknél alkalmazott műtéti eljárás, amelynek során a belső fülben lévő cochleába (a hanginger idegi felvevő rendszerét tartalmazó csigába) elektródákat ültetnek be. A legjelentősebb és a legnagyobb számban végzett hallásjavító eljárás.

A cochleáris implantátum egy olyan összetett technikai eszköz, amely közvetlenül a hallóidegre küld elektromos impulzusokat - tehát ugyanazt a feladatot végzi el, mint az ép hallószerv esetében a csigában lévő szőrsejtek. A

cochleáris implantátum beépítésének legfontosabb feltétele, hogy a hallóideg - azaz a belső fültől az agykéreg felé vezető pálya - ép legyen.

A cochleáris implantátum több elemből áll. Ezek egy részét a hallássérültek koponyájába operálják - közvetlenül a fejbőr alá, ill. a belső fülbe vezetik -, más részeit pedig kívül, a testükön viselik. A külső elem részei: a hangokat felfogó mikrofon, a beszédprocesszor, valamint az adókészülék, ami a jeleket a beültetett belső elem felé továbbítja.

7. A hallássérültek oktatásában használt kommunikációs módszerek lehetséges csatornái

- Vokális (hang) - **auditív csatorna**: a hallásmaradvány aktivizálásának időpontja meghatározó, erre a lehetőségre épít a hallásnevelés. Ennek a csatornának a felhasználásával történik a hangos beszédben történő kifejezés és a beszéd megértésének kialakítása. Az enyhén hallássérült tanulók oktatásánál az auditív út érvényesül. Ez azt jelenti, hogy nagyothallók esetében a beszédre épül a tanítás, kiegészítve szurdopedagógiai fejlesztéssel.
- Az artikulációs-vizuális csatorna: vagyis a **szájról olvasás** és az azt kiegészítő hallás, illetve olvasás. Súlyosabb veszteségek esetén domináns információ felvételt biztosít és a hallási benyomások töltik be a kiegészítő szerepet.
- Manuális-vizuális kommunikációs csatorna, mely az ujj-abc, illetve a jelnyelv használatát jelenti. Az ujj-abc jelei valamennyi beszédhangot megjelenítik egy-egy kézzel. A jelnyelv szónyelv, a jelek szavaknak felelnek meg. A jelnyelv alkalmazása két úton lehetséges, vagy a hangos beszédnek alárendelt helyzetben, azt mintegy kísérve, kiegészítve, vagy mint önálló információs csatorna. Siket közösségekben az egymás közti fő nyelvi érintkezési forma. A jelnyelv előnye lehet súlyos hallássérülteknél, hogy a beszélő figyelmét kevésbé terheli, és így a siketek számára könnyebb kommunikációs lehetőséget kínál. Használata indokolt olyan esetben, amikor a hangos beszéd értelmezése kevésbé jó eredményt ígér.
- Grafikus-vizuális kommunikációs csatorna, ami az írás és olvasás területeit foglalja magába. Feltétele a gazdag szókincs és a nyelv grammatikai szabályainak ismerete. Fontos szerephez juthat, ha a hallássérült beszéde nem eléggé érthető.
- Vokális (artikulációs) – taktilis csatorna: a mások, vagy magunk által produkált beszédhangok ellenőrzését jelenti tapintás útján.

8. Különleges előírások, megjegyzések

A hallássérült tanulóknál a szakiskolai képzésben megvalósítható a nyelvi rendszer további finomítása, a nyelvi-kommunikációs szint emelése, a köznapi nyelvhasználat

árnyaltabb alkalmazása, az egyes tantárgyak szakszókincsének kialakítása és értő használata. Fontos a munkakörök betöltése során a megfelelő szociális kapcsolatrendszer kialakítása, az érintkezési formák pontos értelmezése és a kommunikációs célnak megfelelő nyelvi formák megválasztása.

A gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben a fogyatékos tanulók részére a tanórai foglalkozásokon túl **kötelező egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozásokat kell szervezni**. Heti időkerete az évfolyamra meghatározott heti tanítási óra **40 %-a nagyothalló, 50 %-a siket** tanuló esetében.

Egyéni rehabilitációs foglalkozások keretében, mely a szabad órásvban tervezhető a következő területeket érinthetjük.

- A tanulók sérülés specifikumából fakadó képességbeli hiányosságait, személyiség fejlettségi gyengeségeit és egészségügyi, szociális problémáit kezeli.
- Tanulást megalapozó képességek fejlesztése
- Speciális szakmai megsegítés
- Tanulási technikák elsajátítása a különböző tantárgyak tanulásához
- Számítógépes egyéni tanulást segítő programok használatának megismerése
- Kommunikáció, helyesírás fejlesztése

9. Módszertani útmutatások

A speciális szakképzés eredményességében elsődleges szerepe van az ún. teamben való tevékenykedésnek, azaz a különböző képzettségű szakemberek összehangolt működésének.

A team összetétele:

- közismereti oktatásban résztvevő tanárok,
- a szakmai, elméleti oktatást végző szakoktatók,
- a gyógypedagógus tanárok (szurdopedagógus, logopédus),
- a pedagógiai munkát segítők (gyógypedagógiai, pedagógiai asszisztensek),
- egyéb szakemberek (szakorvosok, pszichológus, mentálhigiénikus, szociális munkás),
- szükség esetén jeltolmács bevonása a feladatmegértés elősegítéséhez, tanulói visszajelzéshez.

Az oktatás során kiemelt jelentőségű a beszédértés megfelelő körülményeinek biztosítása.

- A pedagógusnak, szakoktatónak minden körülmények között jó szájról olvasási képet kell biztosítani. Optimális feltételeket kell teremteni a beszédértés elősegítésére.
- A tanár minden fontosabb közlésnél a hallássérült felé fordul természetes, jó szájról olvasási képet nyújtó artikulációval, közepes beszédtempóval és dallamosan, dinamikusan beszél.
- A hallássérült gyermek, fiatal tanulását az átlagos gyermek, fiatalnál jobban segíti a vizuális szemléltetés. A tanár mimikája ezért legyen kifejező. Ő maga legyen empátikus személyiség, fejlett problémamegoldó képességű, optimista. Egyéntől és a halláskárosodástól függően hasznos lehet a jelnyelv egyes elemeinek ismerete.
- Az elméleti tanórákon a hallássérült tanuló üljön elől és középen. A tanterem legyen jól megvilágított. Film-, dia-, videó vetítések előtt a tanár ismertesse, hogy mit kell majd megfigyelni. Sötétben, hallókészülék viselése mellett nem érti a tanuló a magyarázatot.
- A gyakorlati oktatás során is először ismertetni kell, hogy mi kerül cselekvő szemléltetésre, azaz mit kell pontosan megfigyelni. Csak a feladat ismeretében tud a tanuló az író – számítógépre, a kezeire, a munkavégzés technikájára koncentrálni. Lehajló testtartás, takart száj esetén az információ tört része jut csak el a diákhhoz. Számítógépes gyakorlatkor a tanár a gép mögött, a diákkal szemben állva tud ismereteket közvetíteni.
- A tanár, szakoktató természetes hanghordozással, nyugodt tempóban köznapi hangerővel és artikulációval beszéljen! Előadása érthetőségét természetes gesztusokkal, élénk mimikával, finom testbeszéddel fokozhatja.
- Zajos háttérű, szűk frekvenciás vagy túl gyors beszéd rontja a beszédértés esélyeit. Munkatevékenység közben, korrekció előtt a tanár érintse meg a tanulót, állítsa le a tevékenységet, amikor feladatot jelöl ki vagy javítja a diák munkáját.
- A tanulók vizuális gondolkodásmódja miatt az oktatás során nagy jelentőségű a sokoldalú szemléltetés. A szemléltetés során meg kell győződni a szakmai ismeretek, fogalmak tartalmi megalapozottságáról, és beépüléséről a kognitív rendszerbe. A feldolgozás, alkalmazás szintjein szóbeli, táblázatos, írásbeli, rajzos visszacsatolás kérése tájékoztatást nyújt a pedagógusnak. A tudásszint értékelésekor, a szemléltető eszközök használata melletti tudás értékelése tekinthető reálisnak.
- Mivel a hallássérült fiatalok nyelvi szerkezetbeli gondolkodása gyengébb, szókincsük mesterségesen alakult ki, a felzárkóztatásra biztosított többlet órákon a hosszabb, elvont tartalmú, nehezebben ejthető szavak, kifejezések elsajátítása külön is kapjon megerősítést.

- A megértés, bevésés ellenőrzését szómémória játékokkal, képekkel különböző szövegkörnyezetű előfordulások felismertetésével, önálló szövegbe helyezéssel célszerű gyakoroltatni.

Kiscsoportos oktatási szervezeti formákban (pl. csoportbontásban) a hallássérült tanulók ne képezzenek külön csoportot. Mindig a hallók között dolgozzanak a tanulás-tanítás folyamán. Mindig legyen a csoportban segítője, akihez fordulhat

Egyéb tanulásszervezési kérdések, gyakorlati teendők

- A pedagógus, szakoktató jó szájról olvasási kép nyújtásával segítheti a beszédértést.
Az osztályteremben olyan ülőhelyet találjanak, ahonnan közelről láthatja és hallhatja a tanárt! Ne kerüljön szembe az ablakkal! A tanulónak biztosított forgószék is előnyös lehet. Célszerű az első padba, jobb vagy bal szélre ültetni a hallássérült diákat.
- A megértést a vizuális oktatási módszerekre alapozott ismeretátadás segíti (képek, kép-hang és írásalapú kommunikációs eszközök).
- A tanítási órákon nélkülözhetetlen a közvetlen hallást segítő eszközök használata.
- A hallássérültek integrált oktatását, elsősorban a beszédmegértést segíti elő a vezetékek nélküli kommunikációs rendszer. A tanár-diák közvetlen kapcsolat URH adóvevő alkalmazásával könnyíthető.
- Nehezen kiejthető szakszavak artikulációs ejtésének kialakítását és automatizálását szurdopedagógus, logopédus támogatja.
- Előtérbe kerülnek mind az oktatásban, mind a számonkérésben az írásbeli kommunikációs formák, melyek nyelvi megfogalmazása legyen egyszerű, lényegretörő. Hasznos a tanulóval közösen szerkesztett szakmai szakszótár, szakmai jelszótár segítségével. Az értékelés pozitív és ösztönző legyen.
- A gyakorlati tantárgyak csoportbontásakor a hallássérült tanulók létszáma max. 4 fő lehet. Mindig a hallók között dolgozzanak a tanulás-tanítás során.
- A hallássérült gyermek, fiatal számára problémát jelenthet a hosszabb tanári előadás egyidejű követése és jegyzetelése. A probléma kiküszöbölésére javasoljuk, hogy készítsünk vázlatot a tanulónak, vagy más tanuló órai jegyzetét fénymásoljuk. Ügyeljünk, hogy a szakszavak ne kerüljenek hibásan megtanulásra!
- Nem mindig egyszerű a hallássérült tanuló számára a témaváltás. A pedagógus segítheti a hallássérült megértését, ha órákon hangsúlyosabban jelzi ezt, illetve még egyszer összefoglalja a tematikus egységeket. Könnyebbé teheti, ha a hallássérült tanuló esetenként írásban is megkapja

azokat a feladatokat, melyek utasítása sok elemből áll, s minden elem fontos információt hordoz.

- Hangsúlyozzuk az órák végén elhangzó információkat!
- Folyamatos legyen az ellenőrzés és értékelés, a tanulási folyamat az egyéni szükségletekhez igazodjon.
- A hallássérült gyermek, fiatal fejlesztése pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárásokkal, megfelelő audiológiai ellátással és egyre modernebb hallókészülékek szakszerű használatával történhet.
- Az eredményes nevelést, a szakmai képzés színvonalát az előbbieken túl az általános iskolai tanulmányok, az eddig elért fejlődés is meghatározza.
- A hallássérült fiatalok oktatása során fokozott figyelmet kell fordítani látásuk védelmére.

10. A szakmai képzésen túl kiemelt speciális nevelési feladatok

- Fontos feladat a szociális kapcsolatrendszer kiépítése, fejlesztése, az érintkezési formák pontos értelmezése, a megfelelő nyelvi formák elsajátítása a személyiség harmonikus fejlesztése érdekében.
- Elengedhetetlen az ismeretek bővítésével kapcsolatos fogalomrendszer pontos kiépítése, a kognitív funkciók szintjeinek állandó fejlesztése.
- Fontos a vizuális percepció, az önkifejezés, önmegvalósítás, a valóság képi feldolgozásának bekapcsolása a tanítás-tanulás folyamatába a személyiség kibontakoztatása céljából.
- Mozgás, ritmus, a beszéd-ritmus intenzív fejlesztése az oktatás valamennyi szakaszában.
- Szükséges a tehetség gondozása.
- Fel kell készíteni a diákokat a felnőttek, a munka világába való beilleszkedésre.

XIII. Speciális szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	21	756+70	21	756+105	21	756+105	21	672
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra
(756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és
szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszám évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelménymodulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5		70			105			105		
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészettörténet	1			1			1			1	
	Általános néprajz	1			1							
	Rajz gyakorlatok		1			1			2			1
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	1			1			1				
	Népi kézműves vállalkozásismeretek, marketing	1			1			1			1	
10692-12 Szőnyegszövés	Szőnyegszövő szakmai ismeretek	2			2			2			2	
	Szőnyegszövő szakmai néprajz	1,5			1			1				
	Szőnyegek szövése		10			11			11			11,5

	gyakorlat											
	Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat		2		2		2		2		2	
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		8	13		7	14		6	15		6,5	14,5
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv-adaptáció szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszama évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
1500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	18		70			105			105			18
	Munkavédelmi alapismeretek	4									4		
	Munkahelyek kialakítása	4									4		
	Munkavégzés személyi feltételei	2									2		
	Munkaeszközök biztonsága	2									2		
	Munkakörnyezeti hatások	2									2		
	Munkavédelmi jogi ismeretek	4									4		
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			70			105			105	16		16
	Munkajogi alapismeretek										4		
	Munkaviszony létesítése										4		
	Álláskereső										4		
	Munkanélküliség										4		
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			70			105			105	64		64
	Nyelvtani rendszerezés										10		

	1.											
	Nyelvtani rendszerezés									10		10
	2.											
	Nyelvi képességfejlesztés									24		24
	Munkavállalói szókincs									20		20
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészettörténet	36			36			36		32		140
	Egyetemes művészettörténet	18			18			18		16		70
	Magyar művészettörténet	18			18			18		16		70
	Általános néprajz	36			36							72
	Tárgyi néprajz	12			12							24
	Folklór				8							8
	Ünnepkörök, szokások	12			8							20
	Tájegységek néprajza	12			8							20
	Rajz gyakorlat		36			36			72		32	176
	Szintan		12			6			6			24
	Ornamentika		6			6			30		10	52
	Szakrajzi alapismeretek		12			12			18		12	54
	Térábrázolás		6			12			18		10	46
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	36			36			36				108
	Mesterségbemutató, vásár	12			12			12				36
	Szakmai előmenetel	8			8			8				24
	Zsűriztetés	8			8			8				24
	Szakmai fórumok	8			8			8				24

	Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing	36			36			36			32		140
	Népi kézműves marketing alapjai	36			36								72
	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek							36			32		68
10692-12 Szőnyegszövés	Szőnyegszövő szakmai ismeretek	72			72			72			64		280
	Textiltörténet	12			12			12			10		46
	Szövőeszközök típusai	10			10			10			4		34
	A fonás története, fonószervezetek	9			9			9			9		36
	A felvetés története, felvetőszervezetek	9			9			9			9		36
	A szövés története, szövőszervezetek	14			14			14			16		58
	A textilipar nyersanyagai	12			12			12			12		48
	Fonalfestés	6			6			6			4		22
	Szőnyegszövő szakmai néprajz	54			36			36					126
	Tájegységek gyapjúszövés kultúrája, szőnyegek	27			18			18					63
	Korok és szőnyegek	27			18			18					63
	Szőnyegek szövése gyakorlat		360			396			396			368	1520
	Felvetés		72			36			36			36	180
	Egyszerű csíkritmusok szövése		216			180			180			188	764

Székely festékesek, kilimek szövés technikái		36			144			144			108	432	
Befejező műveletek		36			36			36			36	144	
Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat		72			72			72			64	280	
Kötéstan		9			9			9			9	36	
Csíkritmusok, folyamatos és zárt kompozíciók		9			9			9			9	36	
Festékes szőnyegek kompozíciói, motívumai		18			18			18			18	72	
Mintagyűjtemény, tervdokumentáció készítése, archiválás		36			36			36			28	136	
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:	288	468			252	504		216	540		208	464	2940
Összes éves/ögy óraszám:		756	70		756	105		756	105		672	3220	
Elméleti óraszámok/aránya	964 /29,9%												
Gyakorlati óraszámok/aránya	2256/70,1												

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.”

A

**11500-12 azonosító számú,
Munkahelyi egészség és biztonság
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei**

A 11500-12 azonosító számú, Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			

Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselő						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképeség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy

18 óra

1.2. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.

Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.3. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

1.4. Témakörök

1.4.1. Munkavédelmi alapismeretek

4 óra

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény fogalom meghatározásai.

1.4.2. Munkahelyek kialakítása

4 óra

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfeleltetése.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűz megelőzés érdekében

Tűz megelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat. Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése

Raktározás

Áruk fajtái, raktározás típusai

Munkahelyi rend és hulladékkezelés

Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.4.3. Munkavégzés személyi feltételei

2 óra

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek

A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.4.4. Munkaeszközök biztonsága

2 óra

Munkaeszközök halmazai

Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.

Munkaeszközök dokumentációi

Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.

Munkaeszközök veszélyessége, eljárások

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei

Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.4.5. Munkakörnyezeti hatások

2 óra

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)

Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.

A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése

A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

1.4.6. Munkavédelmi jogi ismeretek

4 óra

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok

Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.

Munkavédelmi érdekképviselő a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviselőtének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.5.A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

1.6.A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.6.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.6.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)					Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-	bontás	Osztály-	keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek						
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel				x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok						
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x		x			A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei,

					ártalmi
--	--	--	--	--	---------

1.7.A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11499-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás II.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzt készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és			x	x

lehetőségei				
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Könyvelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Könyvelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógéphasználat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Könyvelvi beszédképesség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőképesség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő képesség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2.2. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.3. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.4. Témakörök**2.4.1. Munkajogi alapismeretek****4 óra**

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (táv munka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.4.2. Munkaviszony létesítése**4 óra**

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselő szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.4.3. Álláskeresés

4 óra

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresői módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskereső, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.

Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).

Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.4.4. Munkanélküliség

4 óra

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.

Álláskeresői ellátások („passzív eszközök”): álláskeresői járadék és nyugdíj előtti álláskeresői segély. Utazási költségterítés.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkoztatás célcsoportja, közfoglalkoztatás főbb szabályai

Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.

Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, beralapú támogatások, mobilitási támogatások).

Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.

A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresői tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.5. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

-

2.6. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

2.6.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés			x	
1.10.	szerepjáték		x		
1.11.	házi feladat			x	

2.6.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések
----------	--------------------------	--	--

		Egyéni	Csoport-	bontás	Osztály-	keret
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x				
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x				
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x				
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x				
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x				
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x				
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x				
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok					
2.2.	Leírás készítése			x		
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre			x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x		

2.7. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11497-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás I.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés I.	Nyelvtani rendszerezés II.	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szokincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	

TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.

Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondat szerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek

3.3. Témakörök**3.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1****10 óra**

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a 3 alapvető időszakra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múlt, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértése, valamint a helyes igeidő használatával ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.

A célként megfogalmazott idegennyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2**10 óra**

A témakör tananyagaként megfogalmazott nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód, illetve a segédigék (képeség, lehetőség, szükségesség) - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék

által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.3.3. Nyelvi készségfejlesztés

24 óra

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegennyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegennyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és az idegennyelvi asszociatív memóriafejlesztés 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a cél nyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

személyes bemutatkozás

a munka világa

napi tevékenységek, aktivitás

étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a cél nyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4. Munkavállalói szókincs

20 óra

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon mutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a cél nyelv országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről

tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.3.	megbeszélés			x	
1.5.	szemléltetés			x	
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szerepjáték		x		
1.9.	házi feladat	x			
1.10.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport	bontás	Osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					

1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Levélikrás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10681-12 azonosító számú,

Népi kézműves vállalkozás működtetése

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10681-12 azonosító számú, Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művé- szet- történet		Általános néprajz				Rajz gyakorlat				Népi kézműves szakmai alapismeretek			Népi kézműves vállalko- zásismeret, marketing		
	Egyetemes művészettörténet	Magyar művészettörténet	Tárgyi néprajz	Folklor	Ünnepkörök, szokások	Tájegységek néprajza	Színtan	Ornamentika	Szakrajzi alapismeretek	Térábrázolás	Mesterségbemutató, vásár	Szakmai előmenetel	Zsűriztetés	Szakmai fórumok	Népi kézműves marketing alapjai	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek
FELADATOK																
Folyamatosan bővíti szakmai művészeti, néprajzi ismereteit	x	x	x	x												
A hagyományos mintakincs alapján az alapanyag, forma, funkció és a díszítmény harmonikus egységét alkalmazva alkot		x	x					x								
Figyelemmel kíséri a kortárs kézművesek tevékenységét		x										x	x	x		
Kialakítja, berendezi műhelyét, műhelygalériáját					x					x						
Kialakítja és kezeli raktárát															x	x

hagyományőrző rendezvényeket látogat								x								
Mesterségbemutatót tart, bemutatókon, vásárokon, pályázatokon részt vesz			x		x		x									
Zsűrizteti termékeit, minőségi munkavégzésre törekszik			x													
Tájékozódik szakmai fejlődésének lehetőségiről,- szakmai pályázatok, továbbképzések, szakmai fórumok, érdekképviselői szervezetek – különböző szakmai rangok, címek (Népművészet Ifjú Mestere, Népi Iparművész) megszervezésének módjáról				x		x			x							
Vállalkozást indít és működtet									x					x		
Üzleti tervet készít															x	x
Kiépíti, létrehozza saját arculatát, promóciós anyagokat, cégért készít											x		x		x	
Piackutatást végez, meghatározza a célközöniséget,													x			

kivitelezési koncepciót alakít ki																
Kialakítja értékesítési csatornáit													x		x	
Költségkalkulációt, ár kalkulációt készít, alapanyag-szükségletet számol, tájékozódik az alapanyag-beszerzés lehetőségeiről													x			
Garanciát vállal munkájára														x		
Gondoskodik a biztonságos raktározásról												x				
Gondoskodik a késztermék csomagolásáról, ellátja a megfelelő információkkal													x	x		
Dokumentálja munkáit (rajzos, műszaki, foto dokumentáció)				x												
Gondoskodik munkavédelmi szabályok betartásáról és baleset megelőzéséről			x			x										
Dokumentál, elvégzi/elvégezteti a szükséges adminisztrációt								x	x							
SZAKMAI ISMERETEK																
A művészettörténet stíluskorszakai,	x	x														

szellemi és tárgyi sajátosságai																
A különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, szellemi és tárgyi sajátosságai	x	x														
Népművészet, néprajz alapjai						x										
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	x							x								
Különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, tárgykultúrájának változásai						x										
Jelentős bemutatók, pályázatok				x		x										
A zsűriztetés lehetőségei				x	x		x									
A műhely, műhelygaléria létrehozásának törvényességi, szakmai szempontja				x	x	x			x							
A műhely, műhelygaléria berendezésének, munkavédelmi, környezetvédelmi, és szakmai, és látványosság szempontjából történő kialakítása					x	x	x									

A raktár kialakítása, működtetése, a raktárkezelés szabályai									x		x					
Vállalkozási formák										x						
A vállalkozás létrehozásának. működtetésének szabályai						x										
Piackutatás és marketing alapjai					x											
Saját promotálás készítése																
Költségekalkuláció, árképzés				x												
Üzleti terv SWOT analízis készítés																x
A kivitelezési-és műhelyrajz készítésének alapjai egyezményes jele, pontos használatuk			x	x	x											
A népi kézművesség termékeinek értékesítési formái lehetőségei						x									x	x
Szerzői jog szabályai											x	x				x
Jelentős alkotók kielemező alkotások				x	x										x	x
A szakmai életút lehetőségei, szakmai elismerések					x	x										
Szerszámok, munkaeszközök					x	x										

Alapanyagok és azok beszerzésének lehetőségei					x	x										
Munka-baleset- és tűzvédelem alapjai															x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																
Olvasott szakmai szöveg megértése, szakmai nyelvezet ismerete	x	x														
Szakmai rajzok, tervek jelzéseinek megértése, követése					x	x										
Szakmai dokumentáció készítésének ismerete																
Zsúriztetés szabályainak ismeret										x	x					
Bemutatókon való részvétel lehetőségeinek ismerete							x	x								
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																
Megbízhatóság		x	x	x	x											
Szorgalom	x	x														
Precizitás							x	x								
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																
Kapcsolatteremtő készség				x	x						x	x	x			
Prezentációs készség	x	x					x				x	x	x			
Konfliktusmegoldó készség						x			x		x		x			

MÓDSZERKOMPETENCIÁK															
Ismeretek helyükön való alkalmazása	x	x			x									x	x
Tervezés							x	x				x		x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés		x		x		x								x	

4. Művészettörténet tantárgy

140 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A művészettörténet tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogó képet kapjanak az egyetemes és a magyar művészettörténet legfontosabb korszakairól, ezek művészeti folyamatairól, a legnevesebb alkotókról és a stílustörekvésekről. A szakképzés jellegéből adódóan kiemelt cél az egyes művészettörténeti korszakok iparművészetének bemutatása.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek

Földrajzi ismeretek

Irodalom (világirodalom és magyar irodalom)

Ének-zene

Rajz és vizuális kultúra

4.3. Témakörök

4.3.1. Egyetemes művészettörténet

70 óra

A művészet kialakulása, az őskori művészet jellegzetességei

A mágia és a művészet kapcsolata a kőkori művészetben és a mai törzsi kultúrákban

A kézművesség újkőkori emlékei

Az ókori Egyiptom művészete

Az ókori Mezopotámia művészete

A szkíták művészete

Az ókori görögök művészete

Az ókori Róma művészete

A hunok művészete

A román kor művészete

Gótikus művészet

Reneszánsz művészet

Barokk és rokokó művészet

Klasszicista művészet

A preraffaelita művészet és a tárgy-kultúra megújítása Európában

4.3.2. Magyar művészettörténet

70 óra

A kézművesség ókori és koraközépkori emlékei a Kárpát-medencében. Szkíták, hunok és avarok művészete. A nagyszentmiklósi kincs

A honfoglalás korának művészete

Római kori művészet Magyarországon

Gótikus művészet Magyarországon

Reneszánsz művészet Magyarországon és hatása a népművészetre
 Barokk művészet Magyarországon. Hatása a népművészetre, a paraszti barokk
 Festett kazettás templomi mennyezetek a Kárpát-medencében
 A XX. századi magyar művészet. A szecesszió
 A népművészet hatása a XX. századi magyar művészetre
 A XX. századi magyar iparművészet

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

4.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

4.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)					Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport	bontás	Osztály	keret	

1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	Képi információk körében				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajzkészítés tárgyról		×		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Általános néprajz tantárgy

72 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

Az általános néprajz tantárgy oktatásának a célja, hogy a Népi kézműves szakma szakirányait tanuló diákok átfogó képet kapjanak a magyar néprajztudomány főbb irányairól, a magyar hagyományokról, a magyar paraszti társadalom korabeli életéről. A népi kézműves képzésben tanulók oktatásában kiemelt cél a

Kárpát-medence tájegységeinek néprajza, tárgyi és szellemi néprajzának megismertetése, az ünnepkörök, szokások elsajátíttatása.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek

Földrajzi ismeretek

Magyar irodalom

Ének-zene

Művészettörténeti ismeretek

5.3. Témakörök

5.3.1. Tárgyi néprajz

24 óra

Település néprajz

Népi építészet

Népi gazdálkodás

Népi táplálkozás

Kézművesség, kézműves szakmák

Népvisélet és hímző kultúra

5.3.2. Folklór

8 óra

Népmesék, mondák, balladák

Népi játékok

Népszokások és költészetük

Népzene

Néptánc

Népi hit és vallásosság

Népi gyógyítás

5.3.3. Ünnepkörök, szokások

20 óra

Tavaszi népszokások

Nyári népszokások

Őszi népszokások

Téli népszokások

Az emberi élet fordulóihoz fűződő népszokások

Gyermekek a családban

A játék szerepe a paraszti társadalomban

5.3.4. Tájegységek néprajza

20 óra

A magyarság időbeni és térbeni tagozódása

Szomszédjaink és a hazai nemzetiségek

Dunántúl néprajzi jellemzői

Felföld néprajzi jellemzői

Alföld néprajzi jellemzői
Erdély néprajzi jellemzői

5.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

Könyvtár

Múzeumok néprajzi gyűjteményei

Tájházak, helytörténeti gyűjtemények

5.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

5.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Múzeumi, tájházi tárgyakkal
1.7.	házi feladat	×			Házi dolgozatok, gyűjtés, kutatás

5.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport	bontás	keret	

1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			×	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	×			
3.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	×			

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Rajz gyakorlat tantárgy

176 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A rajz gyakorlati tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogóan megismerjék, és gyakorlatban alkalmazzák a sík és tér ábrázolási módokat, a szakrajzi alapismereteket, színek szerepét jelentőségét régen és napjainkban, a motívumok, ornamentikák formavilágát, szimbólumát.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Néprajz

Művészettörténet

Történelmi ismeretek

Földrajz

6.3. Témakörök

6.3.1. Színtan

24 óra

A látás idegrendszere, a fény érzékelése

A színek alkotó elemeinek megismerése, a fő és mellék színek kikeverése, festékek ecsetek használata.

Festékhordozók fajtái, tulajdonságai

Természetes és mesterséges festékek, festő növények földfestékek, kőzetek régi festék alapanyagok

Hideg meleg színek jellemzése fokozatainak keveréssel való alkalmazása.

Komplementer színek jellemzése és azok alkalmazása párosítása

Színharmonikák jellemzése szerkesztése

Színek szimbolikája a népművészetben belül

Szín kontraszt

6.3.2. Ornamentika

52 óra

Ósi jelek, jelképek

Geometrikus ornamentikák

Növényi ornamensek

Állati ornamensek

Székelyi növényi állati motívumok ornamensek

Honfoglalás kori Hun magyar motívumok ornamensek

Román kori motívumok ornamensek

Görög kori motívumok ornamensek

Gótikus motívumok ornamensek

Reneszánsz motívumok ornamensek

Barokk motívumok ornamensek

Klasszicista motívumok ornamensek

6.3.3. Szakrajzi alapismeretek

54 óra

Szakrajz fajtái

Rajzeszközök használatuk és karbantartásuk

A rajzlapok méretei, keretei, feliratmezők
Szabványos vonalfajták és alkalmazásuk
Szabványos betűk írása, a rajzok feliratai
Síkmértani szerkesztések
Méretarányok méretmegadás elemei, alkalmazása
Axonometrikus ábrázolás
Metszetek ábrázolása anyagjelölések
Kötési csomópontok ábrázolása
Egyszerű tárgyak szerkezeti ábrázolása
A témakör részletes kifejtése

6.3.4. Térábrázolás

46 óra

Perspektivikus térábrázolás törvényei
Látványrajz értelmezése arány, forma alak szempontok alapján
Szögletes testek ábrázolása térben
Íves hengeres testek ábrázolása térben
Sík és térgörbe testek ábrázolása
Szabadkézi rajzolás
Festési technikák alkalmazása
Kollázs-montázs technikák alkalmazása a térábrázolásban
Vizuális jelrendszerek pont, vonal, folt faktúra
Tónusos térábrázolás
Fény-árnyékhatás
Szín és fény viszonyok

6.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Múzeum, tájház, faluház gyűjteménye, természetben rajzolás, tanterem.

6.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

6.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos oktatási módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés			x	
1.3.	kiselőadás		x		

1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés			x	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	x			írásbeli feladat, házi dolgozat

6.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport	bontás	Szaktan-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x			
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x				
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok					
2.1.	Írásos elemzések készítése	x				
2.2.	Leírás készítése	x				
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x				
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x				
2.5.	Szöveges előadás egyéni		x			

	felkészüléssel				
3.	Képi információk körében				
3.1.	XY rajz értelmezése	x			
3.2.	XY rajzkészítés tárgyról		x		

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Népi kézműves szakmai alapismeretek tantárgy

108 óra

7.1. A tantárgy tanításának célja

A népi kézműves szakma szakirányait tanuló fiatalok tájékozottak legyenek azokkal a lehetőségekkel, melyek mentén igényes kézművessé válhatnak. „A népi kultúrában a közösség mindig ellenőrzése alatt tartja a tevékenységet a népművész csak a tradíció ízlésvilágának az ismert jelképrendszer felhasználásával, alkothat” – Tarján Gábor. A jelentős falusi alkotókat nem nevezték népművészeknek, azzal becsülték meg munkájukat, hogy a legbecsesebb tárgyak készítésére a specialistákat kérték meg. A kézműves mesterek alkotó munkásságát odafigyelő társadalmi megbecsülés és elismerés övezi. Több lehetőség segíti alkotó útjukat, hagyományápoló, szépet, teremtő műhelymunkájukat.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek

Földrajzi ismeretek

Magyar irodalom

Ének-zene

Művészettörténeti ismeretek

7.3. Témakörök

7.3.1. Mesterségbemutató, vásár

36 óra

Kiemelkedő bemutatkozási lehetőségek:

Mesterségek Ünnepe (Budapest) - a magyarországi kézművesek legnagyobb országos rendezvénye

Országos Táncháztalálkozó és Kirakodóvásár (Budapest) - A NESZ és a Táncháztalálkozó közösen szervezi

Pünkösdi Sokadalom (Szentendre) - A Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum és a NESZ közös szervezése
Élő Népművészet - A Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Hagyományok Háza és a Népművészeti Egyesületek Szövetsége pályázat és kiállítása
Országos Népi Mesterségek Művészete - a Hagyományok Háza és a Kecskeméti Népi Iparművészeti Gyűjtemény rendezi meg a pályázatot
Országos Textiles Konferencia (Békéscsaba)
Hevesi Országos Szóttas pályázat (Heves)
Országos Ifjúsági Népi Kézműves Pályázat (Debrecen)
AMKA (A Magyar Kézművességért Alapítvány) kiállításai, pályázatai
Karácsonyi népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
Tavaszi Népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)
Népművészeti alkotóházak
Néprajzi műhelyek
Népművészeti műhelyek
Műhelygalériák
Tájházak

7.3.2. Szakmai előmenetel

24 óra

Megismerkedik, hogy a szakmai életút során, milyen elismerési lehetőségek adódnak, mit érhet el tehetséggel, szorgalommal.

Elismerések, kitüntetések:

Népi Iparművész cím (folyamatos zsűriztetés esetén az alkotó kérheti)

Népművészet Ifjú Mestere (pályázható 35 éves korig)

Népművészet Mestere (Életpályát felölelő adható szakmai díj)

Király Zsiga díj (kiváló teljesítményt elismerő szakmai díj)

7.3.3. Zsűriztetés

24 óra

A szakmai fejlődés és az alkotó munka kiteljesedése, amikor a kézműves eljut a tervezésig, saját tervei alapján készíti alkotásait. A mintadarabokat lehetősége van a népi iparművészeti zsűri előtt lektoráltatni, értékeltetni.

Az értékelés után zsűri számot kap, mely lehet HA- HB, MA - MB minősítésű. 3 év folyamatos zsűriztetés és megfelelő mennyiségű zsűri szám esetében az alkotó, kérheti a Népi Iparművész címet.

7.3.4. Szakmai fórumok

24 óra

Megismeri azokat a szakmai fórumokat, melyek segítenek a szakma fennmaradásában, gyakorlásában, valamint megtanulja, hogyan kell pályázatokon részt venni, pályázatot írni.

Hagyományok Háza

Népművészeti Egyesületek Szövetsége

Magyar Kereskedelmi és Ipar Kamara

7.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

Könyvtár

Múzeumok néprajzi gyűjteményei

Tájházak, helytörténeti gyűjtemények

Zsúri terem

Vásárok

Kiállítások

Műhely galériák

Nyitott műhelyek

7.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

7.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés	x			
1.3.	kiselőadás	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita			x	
1.6	projekt			x	
1.7.	házi feladat	x			

7.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása,
----------	--------------------------	---	---

		Egyéni	Csoport-	bontás	keret	pontosítása)
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x				
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x				
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x				
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok					
2.1.	Írásos elemzések készítése	x				
2.2.	Leírás készítése	x				
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x		
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x			
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x		
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x			
3.	Komplex információk körében					
3.1.	Esetleírás készítése	x				
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x			

3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing tantárgy

140 óra

8.1. A tantárgy tanításának célja

Felkészíteni a tanulókat az önálló vállalkozói tevékenységre, a megfelelő vállalkozói forma kiválasztására, üzleti terv, marketing stratégia készítésére, a vállalkozás, a műhely biztonságos működtetésére.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika

Rajz és vizuális kultúra

8.3. Témakörök

8.3.1. Népi kézműves marketing alapjai

72 óra

Marketing szerepe és fejlődése, a marketing gondolkodáskialakítása

Piac jellemzői, célpiac meghatározása, célpiachoz igazodó marketingmix kidolgozása

Fogyasztói magatartás, vásárlói döntést meghatározó tényezők.

Termékpolitika, termékfejlesztés, termékválaszték, termékek márkázása, termékek csomagolása.

Árpolitika céljai, árakat meghatározó tényezők, árképzés folyamata, árkialakítás módszerei, árképzés speciális formái, behatoló ár, bevezető ár, lélektani ár

Értékesítés politika, értékesítési csatornák, közvetítők funkciói

Kommunikációs politika, reklám, értékesítés ösztönzés, személyes eladás, propaganda, kiállítások, vásárok, ajándéktárgyak, eladáshelyi reklám, termékkatalógus,

Arculat - logo, cégér, csomagolás, honlap készítése, névjegy, üzlet, nyitott műhely, műhelygaléria kialakítása.

A szekunder és primer piackutatás összehasonlítása, szóbeli és az írásbeli megkérdezés jellemzői, a kérdőív szerkesztés szabályai, kérdőívek feldolgozásának módja, kérdőívek értékelése

Stratégia típusok, vállalkozás környezetének elemei, versenykörnyezet elemei

8.3.2. Népi kézműves vállalkozási alapismeretek

68 óra

Vállalkozások lehetséges jogi formáinak megismerése, különösen a kisvállalkozásokra jellemző KFT és BT előnyei és hátrányai. A vállalkozások létrehozásának, és megszűnésének gazdasági, jogi szabályai, felmerülő költségei. Az egyéni vállalkozás alapításának, működésének feltételei. Egyéni vállalkozót terhelő adók. Üzlet és műhely nyitásával járó jogi és adminisztratív teendők, engedélyek beszerzése. Alapvető számviteli ismeretek, mérleg és eredménykimutatás fogalma, célja. Bevételek meghatározása, amortizáció jelentése, számítása. A mérleg tételek és eredménykimutatás kategóriáinak meghatározása. Pénzügyi ismeretek, hitel, kamat, finanszírozás módjai. Hitelezési eljárás megismerése, hitellel járó költségek és kockázatok. Adózási alapismeretek, a vállalkozásokat terhelő adók és járulékok. Alkalmazottal kapcsolatos bejelentési és járulékfizetési kötelezettség. Az üzleti terv fejezeteinek megismerése, induló vállalkozáshoz üzleti terv készítése. Költségszámítás, önköltségszámítás, árképzés. Általános forgalmi adó mértéke, számítása. Fogasztóvédelmi alapismeretek, a gyártó, a kereskedő felelőssége, a termékekre vonatkozó szavatossági jog jelentése. Ellenőrző hatóságok szerepe: Országos Munkavédelmi Felügyelőség, Nemzeti Adó és Vámhivatal ellenőrzési területei.

8.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, műhelygalériák

8.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

8.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos oktatási módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási	A tanulói tevékenység	Alkalmazandó eszközök
---------	----------------------	-----------------------	-----------------------

	módszer neve	szervezeti kerete			és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés			x	
1.3.	kiselőadás			x	
1.4.	megbeszélés			x	
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés			x	Vetített képek
1.7.	házi feladat	x			írásbeli feladat, házi dolgozat

8.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport	Osztály	Osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x				
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok					
2.1.	Írásos elemzések készítése	x				

2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	Képes illusztrációk mesterségbemutatókról		x	x	
3.2.	Képes illusztrációk logókról, mesterek promociós anyagairól, honlapok		x	x	

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
1692-12 azonosító számú,
Szőnyegszövés
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 10692-12 azonosító számú, Szőnyegszövés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10692-12 Szőnyegszövés	Szőnyegszövő szakmai ismeretek							Szőnyeg -szövő szakmai néprajz		Szőnyegek szövése gyakorlat				Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat			
	Texturortek							Rajzgyűjtemény						Kötés	Csikritmusok, folyamatos és zárt kompozíciók	Festékes szőnyegek kompozíciói, motívumai	Mintagyűjtemény, tervdokumentáció készítése, archiválás
FELADATOK																	
Folyamatosan bővíti szakmai, néprajzi ismereteit	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A textil kultúra néprajzi és szakmai hagyományainak figyelembevételével a szőnyegszövés elméleti anyaga birtokában, dolgozik								x	x	x	x	x	x		x	x	x
Megtervezi a munkafolyamatokat			x	x							x	x					

Berendezzi a műhelyét		x	x	x	x	x	x			x	x	x	x				
Beszerzi az eszközöket, kéziszerszámokat, alapanyagokat		x	x	x	x	x	x										
Forrásanyagot gyűjt, mintagyűjteményt készít	x						x	x	x					x	x	x	x
Megtervezi/tervezteteti a szönyeget, értelmezi a tervet, látványtervet, szakrajzot készít, megtervezi a szövés technikát	x	x				x	x							x	x	x	x
Kiválasztja, kiszámolja szükséges láncfonal mennyiséget,							x										
Szövő kereten-, állványon elkészíti a felvetést		x			x	x	x				x				x		
A szövőszékhez, felveti/felvetteti a láncot		x			x	x	x				x				x		
A szövőszéken befűzi a nyüstökbe és a bordába a láncfonalat	x	x			x	x	x				x						
Kiválasztja és előkészíti a vetülékfonalat	x	x	x			x	x					x	x		x	x	x
Az állványt / szövőszéket szövésindításhoz működőképesse teszi,											x						
Próbaszövést végez												x	x				x
Törekszik minőségi							x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

munkavégzésre																	
Megszövi a munkadarabot										x	x	x				x	
Festéseket, szőnyeget, csergét, pokrócféléket, tarisznyákat és egyéb gyapjúból, kenderből, rongyból készült textíliákat sző										x	x	x	x				
Adjusztálja a nyersterméket													x				
Csomagolja, értékesíti a készterméket													x				
Dokumentál													x				x
Betartja a munkavédelmi előírásokat										x	x	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK																	
Szőnyegek és a szövés kultúrtörténetének, szakmai és néprajzi hagyományainak tudatos használata (egyetemes és magyar)	x							x	x								
Szőnyegkészítés műveleti, kivitelezési sorrendjének ismerete és betartása										x	x	x	x	x	x	x	x
Fonás eszközeinek, fejlődéstörténete			x														
Felvetés eszközeinek, fejlődéstörténete	x		x							x							

Szövés eszközeinek, fejlődéstörténete	x	x		x							x	x					
Szövés alapanyaga, a természetes alapanyagok tudatos használata						x	x	x	x								
Festékes szőnyegek minta-, szín- és kompozíciós variációi, alkalmazásuk	x				x		x	x	x		x	x		x	x	x	
Festékes szőnyeg szövés technikáinak, technológiai használata								x	x		x	x			x	x	
Kárpát-medence, a gyimesi-, moldvai csángók, és bukovinai székelek gyapjúszővő kultúrája	x				x		x	x	x		x	x			x	x	
Kárpát-medencében, valamint a gyimesi-moldvai csángóknál és a Bukovinában használt szövés technikák	x				x		x	x	x		x	x			x	x	
Tervek és műhelyrajzok megértése és értelmezése							x							x	x	x	x
Szőnyegszövés technikáinak alkalmazása											x	x			x	x	
Szőnyegek alkalmazható mintakincsek	x						x	x	x		x	x			x	x	x

felhasználása																	
Szőnyegek szövéstechnológiai alkalmazásuk	x							x	x		x	x		x	x	x	
Végső adjusztálás módjai alkalmazásuk													x				
Csomagolás, a terméken elhelyezendő információ ismerete, használta													x				
Szővő szakma jeles képviselőinek munkásságának	x						x	x	x								
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																	
Eszközök karbantartása, balesetvédelem	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	
Szővő eszközök működtetése										x	x	x	x	x			
Alapanyagok felismerése, értelemszerű használata						x				x	x	x	x		x		
Technikák felismerése, alkalmazása								x	x	x	x	x	x		x		
Tervek értelmezése, utasítások megértése, pontos követése														x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																	
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Monotónia túrás								x			x	x	x	x		x	
Szorgalom, igyekezet								x		x	x			x			
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																	
Motiválhatóság								x		x	x	x	x	x			
Visszacsatolási képesség	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x
Irányíthatóság										x	x	x	x		x	x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK																	
Ismeretek helyükön való alkalmazása	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kontroll (ellenőrző képesség)									x	x	x	x	x		x	x	x
Módszeres munkavégzés								x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

9. Szőnyegszövő szakmai ismeretek tantárgy

280 óra

9.1. A tantárgy tanításának célja

A szövöttanyagok készítése fejlődéstörténetének megismertetése, a fonás, felvetés, szövés munkaműveleteinek és eszközeiknek története.

A tantárgy célja, hogy a tanulók koronként egymáshoz viszonyítva ismerjék meg a szövőszakma jelentős területeinek fejlődését a történelmi idők során. Mely alapanyagból, milyen eszközzel fontak, ehhez a fonalhoz/cérnához, mely felvetési és szövési mód-, szövő szerkezet tartozott adott korban, adott földrajzi területen, milyen terméket szőttek, mivel színezték hogyan díszítették, mire használták.

Ismeretek elsajátítása a kilim szőnyegek szövéséről, kiemelten a magyar nyelvterület szőnyegei, az erdélyi festékesek, csángó szőnyegek valamint a nomád szőnyegek.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelemi-, földrajzi-, néprajzi-, művészettörténeti-, biológiai-, kémia-, fizikai ismeretek

9.3. Témakörök

9.3.1. Textiltörténet

46 óra

A legfőbb jelezők, összefüggések felismertetése, térben és időben. A szőnyegszövés elterjedésének földrajzi és történeti, időbeni megjelenése. A szövőszakma jelentős területeinek a fejlődése a történelmi idők során. Mely alapanyagból, milyen eszközzel fontak, ehhez a fonalhoz/cérnához, mely felvetési és szövési mód-, szövő szerkezet tartozott adott korban, adott földrajzi területen, milyen terméket szőttek, mivel színezték hogyan díszítették, mire használták.

Ismeretek elsajátítása a kilim szőnyegek szövéséről, kiemelten a magyar nyelvterület szőnyegei, az erdélyi festékesek, csángó szőnyegek valamint a nomád szőnyegek. A szőnyegek típusai, mintázata, színei, szövéstechnikái, jellemző használata. Hasonlóságok és különbségek.

9.3.2. Szövőeszközök típusa

34 óra

A szövéshez szükséges munkaműveleteknek és szerszámainak rendszerbe foglalt bemutatása, felsorolása, csoportosítása.

9.3.3. A fonás története, fonószerkezetek

36 óra

A növényi és az állati eredetű textil alapanyagok fonása és az azokhoz szükséges szerkezetek. A fonalak készítésének módjai és lehetőségei, az őskortól kezdve, a mai manufaktúrákig. A törő, tiloló, bontó, fészülő-kártoló

eszközök és gépek, az orsó, guzsaly, rokkák, kézi vezérlésű fonógépek, kisipari fonógépek, melyekkel a ma használatos szövőfonalak készülnek.

9.3.4. A felvetés története, felvetőszervezetek

36 óra

A különböző alapanyagú fonalak és cérnák felvetéshez való előkészítése, (motollálás, csévelés, cérnázás). A különböző felvető szervezetek és működésük, alkalmazásuk lehetőségei. A legkülönbözőbb szövő szervezetekre való felvetések, az őskortól kezdve, a mai manufaktúrákig, a madzagszövőtől, és karmantyúbabától a kereteken át, a függőleges és vízszintes szövőszékekig.

9.3.5. A szövés története, szövőszervezetek

58 óra

Az őskortól kezdve a ma is használatos szövő szervezetekig a szőnyegszövésre alkalmas szervezetek fejlődéstörténete, működése és alkalmazhatósága.

9.3.6. A textilipar nyersanyagai

48 óra

A szőnyegszövés alapanyagainak és segédanyagainak rendszerezése, táblázat. A szövéshez használható természetes alapanyagok útja a szövésig, kiemelten a növényi eredetű, és állati eredetű szálak anyagok. A szálak anyagok fizikai és kémiai tulajdonságai, felhasználásának lehetőségei. A fonalak finomsági számozása. Különböző fonal és cérna minőségek. Sodratok. Cérnázás, cérna típusok. A szőnyegek funkcióhoz illő alapanyagai.

9.3.7. Fonalfestés

22 óra

A fonalak és cérnák színezésének története, lehetőségei.

Természetes és mesterséges színezékek.

A fonalfestés módja, festőnövényekkel.

A festéshez használatos vegyszerek és azok munka és balesetvédelme.

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, tanműhely

9.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Mintagyűjtemény készítése,

Régi erdélyi szőnyegek tanulmányozása (alapanyag, szövéstechnika, szín, kompozíció, lánc és vetülék minőség, egy cm-re eső szálak száma)

Régi szőnyegek/ szőnyeg részletek, lehető leghitelesebb lemásolása

Festőnövények gyűjtése, és felhasználása

Mintadarabok készítése különféle szöví eszközökön.

9.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	Makettek: fonó szerkezetek, felvető szerkezetek, szöví szerkezetek
1.3	kiselőadás		x	x	
1.4	megbeszélés	x	x	x	
1.6	szemléltetés			x	
1.12	műhelylátogatás			x	
1.12	képek, filmek vetítése			x	Számítógép, projektor

9.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret		
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.4	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x		
1.5	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x		
1.7	Információ feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x		
2.	Ismeret alkalmazási gyakorló					

	tevékenységek, feladatok				
2.2	Leírás készítése	x			
2.6	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1	szerkezetek működését ábrázoló rajzok értelmezése	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1	Esetleírás készítése műhelylátogatásról	x			
4.4	Esemény helyszíni értékelése szóban, felkészülés után	x	x		
4.5	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.2	Információk rendszerezése mozaik feladattal		x		
5.3	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.3	Munka megfigyelés adott szempontok	x		x	

	alapján				
10.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.2	Feladattal vezetett szerkezetelemzés	x	x	x	
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1	Technológiai próbák végzése	x	x		
8.5	Anyagminták azonosítása	x	x	x	Mintagyűjtemény
8.6	Tárgyminták azonosítása	x	x	x	Mintagyűjtemény

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXCV. törvény 54.§ (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Szőnyegszövő szakmai néprajz tantárgy

126 óra

10.1. A tantárgy tanításának célja

A néprajz tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogó képet kapjanak az egyetemes és a magyar szakmai néprajz legfontosabb korszakairól, a legfontosabb néprajzi tájegységek gyapjúszővő kultúrájáról, a legnevesebb műhelyekről, és alkotókról. A szakképzés jellegéből adódóan kiemelt cél az egyes népművészeti, népi iparművészeti stílusok, műhelyek, korszakok, bemutatása.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi-, földrajzi ismeretek, művészettörténet

10.3. Témakörök

10.3.1. Tájegységek gyapjúszővés kultúrája, szőnyegek

63 óra

A szőnyegek szövéseinek jelentős területei, jellemző szőnyegek, gyapjú szőttei

A magyar nyelvterület gyapjúszővő kultúrája
 Erdély szőnyegek,
 Székelyföld festékesei
 Csángó szőnyegek és szőttek
 Bukovinai festékesei
 Délvidék szőnyegek

10.3.2. Korok és szőnyegek

63 óra

Régi korok szőnyegek
 Csomózott és kilim szőnyegek
 Gyapjú szőnyegek, szőttek, festékesei
 Csergék
 Kender szőnyegek
 Rongyszőnyegek
 XIX. század vége – XX. század első fele szőnyegek, szövő műhelyei Erdélyben
 Háziipari mozgalom
 Torontáli szőnyegek,
 Háziipari szövetkezetek szőnyegek,
 Huszka József gyűjteménye, (1909.) Visky Károly rajzai a festékes szőnyegekről
 XX. század 2. felének festékesei Erdélyben
 Kortárs népművészet

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, tanműhely, múzeumok

10.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

10.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.1	magyarázat			x	Mintagyűjtemények
1.3	kiselőadás		x	x	
1.4	megbeszélés	x	x	x	
1.6	szemléltetés			x	

1.12	műhelylátogatás			x	
1.12	képek, filmek vetítése			x	Számítógép, projektor

10.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.5	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.7	Információ feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.2	Leírás készítése	x			
2.6	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1	ábrázoló rajzok értelmezése	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1	Esetleírás készítése műhelylátogatásról	x			

4.4	Esemény helyszíni értékelése szóban, felkészülés után	x	x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.2	Információk rendszerezése mozaik feladattal		x		
5.3	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1	Technológiai próbák végzése	x	x		
8.5	Anyagminták azonosítása	x	x	x	Mintagyűjtemény
8.6	Tárgyminták azonosítása	x	x	x	Mintagyűjtemény
9.	Szolgáltatási tevékenységek körében				

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXCV. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Szőnyegek szövése gyakorlat tantárgy

1520 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A szőnyegszövés technikáinak és munkamódszereinek elsajátítása, begyakorlása, vizsgadarabok megszövése.

Szövő szerkezetek működtetése, karbantartása

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

11.3. Témakörök

11.3.1. Felvetés

180 óra

Az elméletben tanultak alkalmazása, a gyakorlatban. A megtervezettek szerint, a kiválasztott szövő szerkezetre való felvetés. Keretek, állványok felvetése. Szövőszékekre, a láncfonalak előkészítése, szövőszék lánchengerének elkészítése, nyüstbe, bordába fűzés, előszövés készítése

11.3.2. Egyszerű csíkritmusok szövése

764 óra

A szövés munkaműveleteinek elsajátítása, egyszerű mintázat segítségével. A szőnyegek párhuzamosságának, szélek épségének és szépségének begyakorlása.

11.3.3. Székely festékesek, kilimek szövés technikái

432 óra

A tanult szövés technikák, szövés módok gyakorlatban való alkalmazása. Falvédók, ágytakarók, szőnyegek szövése

11.3.4. Befejező műveletek

144 óra

A szövőkeretekről, szövőszékekről lekerülő félkész/nyers áru piacképesé tétele. A két darabban szövött szőnyegek összevarrása.

Szálvégek eldolgozása, vasalás, gőzölés. Mérés után címkézés, használati utasítás (textil kresz csatolása), csomagolás, adminisztráció, értékesítésig raktározás.

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanműhely

11.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

11.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sor-	Alkalmazott oktatási	Tanulói tevékenység	Alkalmazandó eszközök és
------	----------------------	---------------------	--------------------------

szám	módszer	szervezési kerete			felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	Az SZVK-ban megadott eszközjegyzék
1.4	megbeszélés	x	x	x	
1.6	szemléltetés			x	
1.12	műhelylátogatás			x	
1.12	képek, filmek vetítése			x	

11.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				Az SZVK-ban megadott teljes eszközjegyzék
1.5	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.7	Információ feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.6	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				

3.1	szerkezetek működését ábrázoló rajzok értelmezése	x	x	
4.	Komplex információk körében			
4.1	Esetleírás készítése műhelylátogatásról	x		
4.4	Esemény helyszíni értékelése szóban, felkészülés után	x	x	
5.	Csoportos munkaformák körében			
5.3	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x	
6.	Gyakorlati munkavégzés körében			
6.3	Munka megfigyelés adott szempontok alapján	x		x
12.	Üzemeltetési tevékenységek körében			
7.2	Feladattal vezetett szerkezetelemzés	x	x	x
8.	Vizsgálati tevékenységek körében			
8.1	Technológiai próbák végzése	x	x	
9.	Szolgáltatási tevékenységek körében			

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

14. Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat tantárgy

280 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

Az elsajátított szakrajzi ismeretek alkalmazása. A szőnyegek kivitelezhetőségének, használhatóságának, valamint néprajzi és esztétikai megfelelésének megtervezése. A tervek kivitelezésének módjai és lehetőségeinek elsajátítása. A festékesek kompozíciós szabályainak és alap motívumainak alkalmazása. Vázlatok készítése, részletrajzok, technikai tervek rajzai, leírásai. Megtervezi a szőnyegen alkalmazható szövés technikákat, lánc és vetülékfonalak minőségét, színét, sűrűségét, mennyiségét. Kötéstervet készít, színtervet készít, látványtervet készít. Elkészíti a műhelyrajzot és leírást. Mintagyűjtemény készítése. Rajzok segítségével a festékes szőnyegek arányrendszerének elsajátítása. Szín tanulmányok.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajzi-, néprajzi ismeretek

12.3. Témakörök

12.3.1. Kötésstan

36 óra

A szövetek kötésének alap ismeretei, a lánc és vetülékfonalak kereszteződésének lehetőségei.

Alapfogalmak: kötésrajz részei, lánc kötéspon, vetülék kötéspon ábrázolása, mintaelem, raport.

Alapkötések és az abból levezetett kötések.

Gyapjú szőttesek kötésének lehetőségei. Csergék, táblás szőttesek.

12.3.2. Csíkritmusok, folyamatos és zárt kompozíciók

36 óra

A gyapjú szőttesek egyik fontos mintázási lehetősége, a csíkritmus, és a különböző méretű rácsos (kockás) szőttesek.

A festékesek, és más kilim szőnyegek forma és szín kompozíciói.

12.3.3. Festékes szőnyegek kompozíció, motívumai

72 óra

A szőnyegszövő szakma legfontosabb tananyaga a erdélyi festékes szőnyegek tanulmányozása. A festékes szőnyegek típusai, szövés technikái, színei, színekompóziói, szövetszerkezete, lánc és vetülék fonalai, szövet sűrűsége, minősége, a festékesek különböző mintái, motívumai, és azok alkalmazása, szövés technikái

12.3.4. Mintagyűjtemény, tervdokumentáció készítése, archiválás

136 óra

A festékes szőnyegek mintáinak, arányrendszerének elsajátítása, a minták és szőnyegek rajzolása segítségével.

Régi, és mai alkotók szönyegeknek, azok mintáinak és szövés technikáinak lerajzolása. Fotó dokumentáció.

Az elkészült szönyegek terveinek és fonalmintáinak, fotó dokumentumainak valamint az anyagbeszerzés lehetőségeinek összegyűjtése, a későbbi kivitelezhetőség igényével. Archiválás, raktározás.

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, tanműhely

12.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

12.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.5	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.7	Információ feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.2	Leírás készítése	x			
2.6	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				

3.1	vázlatrajzok, látványrajzok értelmezése	x	x		Mintagyűjtemény, rajzasztal
3.2	műhelyrajz készítése leírásból	x	x		
3.3	rajz készítése tárgyról	x			
3.4	rajz kiegészítés	x			
4.	Komplex információk körében				
4.1	Esetleírás készítése műhelylátogatásról	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.2	Információk rendszerzése mozaik feladattal		x		
5.3	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.3	Munka megfigyelés adott szempontok alapján	x		x	
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
9.	Szolgáltatási tevékenységek körében				

12.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

sor-	Alkalmazott oktatási	Tanulói tevékenység	Alkalmazandó eszközök és
------	----------------------	---------------------	--------------------------

szám	módszer	szervezési kerete			felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	Mintagyűjtemény
1.4	megbeszélés	x	x	x	
1.6	szemléltetés			x	
1.12	műhelylátogatás			x	
1.12	képek, filmek vetítése			x	

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXCV. törvény 54.§ (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

Összefüggő szakmai gyakorlat

Négyévfolyamos oktatás közismereti képzéssel

1/9. évfolyamot követően 70 óra

2/10. évfolyamot követően 105 óra

3/11 évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	Tantárgyak/Témakörök
10681 – 12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Rajz gyakorlat
	Színtan
	Ornamentika
	Szakrajzi alapismeretek
	Térábrázolás
10692-12 Szőnyegszövés	Szőnyegek szövése gyakorlat
	Felvetés
	Egyszerű csíkritmusok szövése
	Székely festékesek, kilimek szövéstechnikái
	Befejező műveletek
	Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlatok

	Kötéstan
	Csíkritmusok, folyamatos és zárt kompozíciók
	Festékes szőnyegek kompozíciói, motívumai
	Mintagyűjtemény, tervdokumentáció készítése, archiválás

10681 – 12 Népi kézműves vállalkozás működtetése szakmai követelménymodul

Rajz gyakorlat tantárgy

Témakörök

Színtan

A látás idegrendszere, a fény érzékelése

A színek alkotó elemeinek megismerése, a fő és mellék színek kikeverése, festékek ecsetek használata.

Festékhordozók fajtái, tulajdonságai

Természetes és mesterséges festékek, festő növények földfestékek, kőzetek régi festék alapanyagok

Hideg meleg színek jellemzése fokozatainak keveréssel való alkalmazása.

Komplementer színek jellemzése és azok alkalmazása párosítása

Színharmóniák jellemzése szerkesztése

Színek szimbolikája a népművészetben belül

Szín kontraszt

Ornamentika

Ósi jelek jelképek

Geometrikus ornamentikák

Növényi ornamensek

Állati ornamensek

Szkíta növényi állati motívumok ornamensek

Honfoglalás kori Hun magyar motívumok ornamensek

Román kori motívumok ornamensek

Görög kori motívumok ornamensek

Gótikus motívumok ornamensek

Reneszánsz motívumok ornamensek

Barokk motívumok ornamensek

Klasszicista motívumok ornamensek

Szakrajzi alapismeretek

Szakrajz fajtái

Rajzeszközök használatuk és karbantartásuk

A rajzlapok méretei keretei feliratmezők

Szabványos vonalfajták és alkalmazásuk

Szabványos betűk írása, a rajzok feliratai

Síkmértani szerkesztések

Méretarányok méretmegadás elemei alkalmazása

Axonometrikus ábrázolás

Metszetek ábrázolása anyagjelölések

Kötési csomópontok ábrázolása

Egyszerű tárgyak szerkezeti ábrázolása A témakör részletes kifejtése

Térábrázolás

Perspektivikus térábrázolás törvényei

Látványrajz értelmezése arány, forma alak szempontok alapján

Szögletes testek ábrázolása térben

Íves hengeres testek ábrázolása térben

Sík és térgörbe testek ábrázolása

Szabadkézi rajzolás

Festési technikák alkalmazása

Kollázs-montázs technikák alkalmazása a térábrázolásban

Vizuális jelrendszerek pont, vonal, folt faktúra

Tónusos térábrázolás

Fény-árnyékhatás

Szín és fény viszonyok

10692-12 Szőnyegszövés szakmai követelménymodul

Szőnyegek szövése gyakorlat tantárgy

Témakörök

Felvetés

Az elméletben tanultak alkalmazása, a gyakorlatban. A megtervezettek szerint, a kiválasztott szövő szerkezetre való felvetés. Keretek, állványok felvetése. Szövőszékekre, a láncfonalak előkészítése, szövőszék lánchengerének elkészítése, nyüstbe, bordába fűzés, előszövés készítése

Egyszerű csíkritmusok szövése

A szövés munkaműveleteinek elsajátítása, egyszerű mintázat segítségével. A szőnyegek párhuzamosságának, szélek épségének és szépségének begyakorlása.

Székely festékesek, kilimek szövés technikai

A tanult szövés technikák, szövés módok gyakorlatban való alkalmazása.
Falvédők, ágytakarók, szőnyegek szövése

Befejező műveletek

A szövőkeretekről, szövőszékekről lekerülő félkész/nyersáru piacképesítésére. A két darabban szövött szőnyegek összevarrása.

Szálvégek eldolgozása, vasalás, gőzölés. Mérés után címkézés, használati utasítás (textil kresz csatolása), csomagolás, adminisztráció, értékesítésig raktározás.

Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat tantárgy

Témakörök

Kötéstan

A szövetek kötésének alap ismeretei, a lánc és vetülékfonalak kereszteződésének lehetőségei.

Alapfogalmak: kötésrajz részei, lánc kötés pont, vetülék kötés pont ábrázolása, mintaelem, raport.

Alapkötések és az abból levezetett kötések.

Gyapjú szőttesek kötésének lehetőségei. Csergék, táblás szőttesek.

Csíkritmusok, folyamatos és zárt kompozíciók

A gyapjú szőttesek egyik fontos mintázási lehetősége, a csíkritmus, és a különböző méretű rácsos (kockás) szőttesek.

A festékesek, és más kilim szőnyegek forma és szín kompozíciói.

Festékes szőnyegek kompozíció, motívumai

A szőnyegszövő szakma legfontosabb tananyaga az erdélyi festékes szőnyegek tanulmányozása.

A festékes szőnyegek típusai, szövés technikái, színei, színek kompozíciói, szövetszerkezete, lánc és vetülék fonalai, szövet sűrűsége, minősége, a

festékesek különböző mintái, motívumai, és azok alkalmazása, szövés technikái

Mintagyűjtemény, tervdokumentáció készítése, archiválás

A festékes szőnyegek mintáinak, arányrendszerének elsajátítása, a minták és szőnyegek rajzolása segítségével.

Régi, és mai alkotók szőnyegeinek, azok mintáinak és szövés technikáinak lerajzolása.

Fotó dokumentáció.

Az elkészült szőnyegek terveinek és fonalmintáinak, fotó dokumentumainak valamint az anyagbeszerzés lehetőségeinek összegyűjtése, a későbbi kivitelezhetőség igényével.

Archiválás, raktározás.

SZAKMAI TANTERVI ADAPTÁCIÓ

a

34 215 01

NÉPI KÉZMŰVES

(SZŐNYEGSZÖVŐ SZAKMAIRÁNY)

szakképesítés

speciális szakiskolában történő oktatásához

mozgássérültek (sm) számára

I. A szakképzés jogi háttere

A szakmai tantervi adaptáció

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Kormányrendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Kormányrendelet,
- a 34 215 01 Népi kézműves (a szakmairány megjelölésével) szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet,
- a szakképesítések kerettanterveit NGM rendelet alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 215 01

A szakképesítés megnevezése: Népi kézműves (Szőnyegszövő szakmairány)

A szakmacsoport száma és megnevezése: 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció

Ágazati besorolás száma és megnevezése: V. Képző- és iparművészet

Elméleti képzési idő aránya: 30 %

Gyakorlati képzési idő aránya: 70 %

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

Az első szakképzési évfolyamot követően 70 óra; a második szakképzési évfolyamot követően 105 óra; a harmadik szakképzési évfolyamot követően 105 óra

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés /Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre:
Nincs

XIV. A fogyatékosági típushoz kapcsolódó általános információk, javaslatok

A mozgáskorlátozottság meghatározása

A mozgáskorlátozottság meghatározásakor nehéz egységes, minden szempontot kielégítő definíciót adni. A megnevezések terén is többféle elnevezés használatos, így a mozgásfogyatékos, mozgássérült, mozgásában akadályozott, testi fogyatékos, mozgásszervi fogyatékos, mozgáskorlátozottsággal vagy mozgásfogyatékkal élő (magyartalan) kifejezés is, s ezek mind ugyanazon népeiséget fedik le. A köznevelési törvény a sajátos nevelési igény kategórián belül a mozgásszervi fogyatékos és mozgásfogyatékos terminológiát egyaránt használja. A gyógypedagógia a **mozgáskorlátozott személy, tanuló, gyermek** kifejezést tartja elfogadhatónak.

A mozgás-szervrendszer tartó (csont- és ízületi rendszer) és mozgató (izom- és idegrendszer) részei egységes, egymástól elválaszthatatlan rendszert alkotnak. Bármely rész sérülése az egységet megbontja és következményként különböző tartási - és mozgási elváltozások, mozgásos akadályozottság alakul ki, melynek következtében az életkornak megfelelő tevékenységek (játék, tanulás, munka) korlátozottá válnak. A mozgáskorlátozottság egyéni megnyilvánulását, az akadályozottság megjelenését számos tényező befolyásolhatja. Meghatározó, hogy a mozgás-szervrendszer mely része, mikor és mennyire károsodott, és ez milyen mértékű funkciócsökkenést okoz.

A mozgáskorlátozottságot kiváltó mozgásszervi rendellenességek pedagógiai szempontú csoportosítása

Végtagredukciós fejlődési rendellenességek és szerzett végtaghiányok

Ebbe a csoportba azok a személyek tartoznak, akiknek valamelyik végtagja (alsó, vagy felső) vagy végtagjai különböző mértékben hiányoznak, vagy nagyfokú rendellenességet (különböző fajtájú és súlyosságú összenövések) mutatnak. A végtaghiány lehet veleszületett, vagy a későbbi életkorban baleset, betegség következtében kialakult károsodás. A veleszületett végtaghiánynál az agyi érési folyamatokkal, a szocializációs fejlődéssel párhuzamosan tanulják meg a sérülés kompenzálását a gyermekek. Kézhiány esetén nagyon jól használják a kézfunkciók pótlására lábukat, de a meglévő felsővégtag-csonkkal is képesek manipulálni. Természetesen a végtagcsonk nem tud olyan erőt kifejteni és olyan finommotoros mozgást sem végezni, mint a teljes értékű végtag. Felső művégtag használata munka közben a testtartás védelme miatt fontos, de a funkciót, a differenciált érzékelést és az ép végtag fizikai erejét a művégtag nem biztosítja.

Javaslatok

Alsóvégtag hiány, protézis használat esetén biztosítani kell az akadálymentes helyváltoztatást, az épületen belüli közlekedést.

A felső végtag károsodása vagy hiánya a manipulációt, a finommozgást igénylő feladatok kivitelezését nehezíti. Amikor a mozgáskorlátozott fiatal a szakképző intézményben megkezdje tanulmányait, - a tapasztalatai alapján - már nagyon jól kialakította saját „kompenzáló technikáját”. Többnyire ügyesen manipulál, kézhiány esetén lábbal vagy szájjal is. Protézisét (művégtagját) segítő, támasztó kézként használja. Fontos, hogy a szakoktató, pedagógus elfogadja ezt a sajátos technikát, és méltányolja a fiatal erőfeszítéseit.

Szükség lehet még a munkavégzés közben a megfelelő külső segítség biztosítására is. Pl. a munkadarab, munkaeszköz előkészítése történhet segítséggel, a gyakorló fázisban a munkadarab méretének megváltoztatása, a durvább fogásmód miatt a nagyon kisméretű munkadarab sajátos rögzítése stb.

A segítség módja és mértéke minden esetben egyénre szabott kell, hogy legyen!

Petyhüdt bénulást okozó kórformák

Ebbe a csoportba azok a mozgásszervi elváltozások sorolhatók, amelyeknél az izom tónusa különböző mértékben csökkent, a mozgás pontos, megfelelő módon és erővel való végrehajtását az izomzat gyengesége, bénulása akadályozza (a „nyitott gerinc”, a gerincvelő gyulladásos megbetegedései, a baleseti gerincsérülés különböző formái, a vázizomzatot érintő különböző károsodások, következményes izomsorvadások, illetve a szülési felkarbénulás).

Javaslatok

Javasolt minden olyan testhelyzet, tevékenység kerülése, amely erős fizikai igénybevételhez, túlzott kifáradáshoz vezet, valamint a gerincoszlop fokozott igénybevételét jelenti.

Kettős megelőzést szolgálhat, ha a mozgáskorlátozott fiatal nem ül folyamatosan, hanem testhelyzetét gyakran változtatja. Gerincvelő károsodásnál az érzéskiesés következtében a fiatal egyes esetekben nem érzi a hőt, fájdalmat sem, ezért fokozott figyelemmel kell lenni arra, hogy ne üljön például fűtőtest közelébe, mert az esetleg égési sérülést okozhat.

Az alsóvégtag bénulása esetén nehezített a hely- és helyzetváltoztatás, bizonytalanabb a járás, rosszabb az egyensúly. Szüksége lehet a tanulónak személyi segítségre a

közlekedésben vagy a munkavégzés előtt, az előkészítő mozzanatoknál esetleg a munkavégzés közben is.

Korai agykárosodás utáni mozgás-rendellenességek

A leggyakoribb központi idegrendszeri sérülés, melynek következménye a különböző típusú, tünetű és súlyosságú mozgás-rendellenesség. Ehhez gyakran társul a beszéd sérülése, esetleg beszédképtelenség és nem ritkán epilepszia is. A központi idegrendszer sérülése következtében különféle típusú és mértékű bénulások alakulnak ki. Gyakori a négy végtagot érintő, fokozott tónusú (spasztikus), vagy a nagy kiterjedésű, akaratlan, jellegzetes csavaró mozgásokkal járó –általában –az egész testre, törzsre, végtagokra, fej mozgásaira, mimikára, beszédszervekre is kiterjedő (athetotikus)- bénulás. Más esetben a bizonytalan egyensúly, apró, finom hullámú végtag- és törzsremegés jellemző, többnyire petyhüdt izomtónussal; ilyenkor a legszembetűnőbb a mozgások koordinátlansága

Javaslatok

Szükség lehet egyénenként kialakítani a munkaeszköz fogásának, használatának optimális módját. Előfordulhat, hogy csak speciális eszközök segítségével érhető el a megfelelő tevékenység. A manipulációt nagymértékben befolyásolja még a nem megfelelő, kóros testhelyzet is. Ezért az optimális testhelyzet megválasztásával is befolyásolni, segíteni tudjuk a finommozgások pontosabb végrehajtását.

A helyes ülésnél mindig a fizioiógias testhelyzet a kiinduló helyzet. Láb talpon, boka-, térd-, csípőízület derékszögben, törzs egyenes, váll vízszintes helyzetben, a fejtető párhuzamos a mennyezettel, a gerinc ágyéki szakasza megtámaszkodik a szék támláján. Segíthetjük a láb talpon megtartását, ha a talp alá csúszásmentes szőnyegpadlót vagy gumiszőnyeget helyezünk.

Nagyon jellemző a spasztikus (fokozott izomtónus) tüneteket mutató fiataloknál a munkatempó nagymértékű lelassulása.

Általában a járás, a hely- és helyváltoztatás különböző mértékben akadályozott. A járást segítő eszközök, illetve a kerekesszék használatában a tanuló segítséget igényelhet. Mindenkor fontos szempont a környezeti adaptáció, az akadálymentes helyváltoztatás, közlekedés biztosítása.

Kiemelten támogatandó terület a kommunikáció, ennek segítése (alternatív eszközökkel, vagy az írásbeliség, más esetben a szóbeli felelet preferálásával) nagyban hozzájárulhat az iskolai teljesítmény eredményességéhez. A központi idegrendszer károsodása miatt a tanulók gyakran megjelenésükben, pillanatnyi teljesítményükben – főleg stressz helyzetben- súlyosabb képet mutatnak a valós állapotuknál. Minden

szakembernek, aki mozgáskorlátozott fiatallal foglalkozik, meg kell tanulnia, hogy tanítványát ne a külső megjelenése, általában a mozgásteljesítménye, vagy egy-egy megnyilvánulása alapján, hanem összteljesítménye és a környezet adottságainak figyelembe vétele, összhangja alapján ítélje meg.

Egyéb eredetű mozgás-rendellenességet okozó kórformák

Elsősorban az eddigi felosztásba nem illeszthető orthopédiai és rheumás betegségek okozta mozgás-rendellenességek tartoznak ebbe a csoportba.

Javaslatok

Kiemelt szempont a fenti kórformáknál a kíméletes fizikai terhelés, a gerincbetegségeknél a gerincoszlop védelme, a testméreteknek megfelelő környezet kialakítása.

A mozgáskorlátozottság hatása a tanulási folyamatra

A mozgáskorlátozottság tanulásban mutató hatásai részben a mozgásos tapasztalatszerzés hiányából, részben észlelési zavarokból, a felső végtag működésének akadályozottságából, zavarából, valamint a mozgáskorlátozottsággal összefüggő kommunikációs akadályozottságból adódnak.

A tanulási-tanítási folyamatban mutató jellegzetes eltérések az alábbiak:

- kevesebb konkrét- és elvont fogalmi ismeret;
- a figyelem fáradékonysága, a feladattudat kialakításának és megtartásának esetleges problémái;
- a gondolkodás rugalmasságának hiánya;
- motivációs labilitás;
- téri tájékozódási, lateralitási zavar (jobb-bal oldal differenciálásának nehézsége);
- a vizuális észlelés zavara;
- az írómozgások nehezítettsége, esetleg képtelensége a manipuláció, a finommotorika sérülése következtében;
- kommunikáció zavara;
- lassú tempó.

Alapelvek a mozgáskorlátozott fiatalok szakképzésének megvalósításához

A mozgáskorlátozottság leírásából és általános jellemzéséből is látható, hogy a mozgáskorlátozottságot nem lehet egységes akadályozottságnak tekinteni, mert ahány kórkép, annyiféle a megjelenési forma, de még az azonos kórképeken belül is jelentős eltérések tapasztalhatóak. Mindezekből következik, hogy a mozgáskorlátozott fiatalok

szakképzéséhez, annak módosításához sem lehet egységes, mindenkre érvényes és alkalmazható módszertani leírást adni. Csupán általános alapelveket lehet megfogalmazni, amit mindig az egyéni adottságok és szükségletek valamint a környezeti tényezők összehangolásával kell kialakítani és megvalósítani.

Az alapelvek a következőkben foglalhatók össze:

- A mozgáskorlátozott fiatalok képzéséhez esetenként szükséges a tanügyi dokumentumok és ezek alapján a képzés egyéni, sérülésspecifikus módosítása.
- A szakmai adaptáció nem jelentheti az adott szakma elsajátításához szükséges alap követelmények módosítását. Ez a feltétele annak, hogy a mozgáskorlátozott fiatal is esélyekkel induljon a munkaerőpiacon.
- Egyéni elbírálás és differenciálás. Ez egyaránt vonatkozik a mozgáskorlátozott fiatal beiskolázásának elbírálására, az elvárásra az egész tanulási, képzési folyamatban. Természetesen az egyéni elbírálás és differenciálás – az előző pont értelmében – kizárólag az esélyegyenlőség feltételeinek biztosítása érdekében történhet.
- A tanulást, szakképzést segítő sérülésspecifikus tan- és munkaeszközöket, szerszámokat szintén egyénre adaptáltan kell kialakítani. Ebben figyelembe kell venni a tanuló saját kéréseit, tapasztalatait.
- A komplex fejlesztés érdekében a törvényben előírt rehabilitációs órakeretet mindig személyre szólóan, a speciális szükségleteknek megfelelően kell megtervezni és megvalósítani.
- Az adaptált program sikeres megvalósítása érdekében szükséges - a mozgáskorlátozottságnak megfelelő - speciálisan képzett szakember(ek) – szomatopedagógia szakos gyógypedagógus - bevonása, és az intézmény pedagógusainak, szakoktatóinak szoros, konzultatív együttműködése.
- Mozgáskorlátozott fiatal számára csak olyan szakképzés választható, melyet egészsége károsodása nélkül tud elsajátítani, és a későbbiekben művelni. Ennek eldöntése minden esetben szakorvos feladata.
- A tárgyi feltételeket, a törvényben előírt akadálymentesítést kivéve, csak annyira módosítsuk, amennyire feltétlenül szükséges. Ezzel is segítjük a sérült ember alkalmazkodását a különböző környezeti feltételekhez. Ez nem jelentheti azonban azt, hogy csak a sérült embertől várja az intézmény az alkalmazkodást.
- A gyakran előforduló testtartási aszimmetria miatt célszerű a mozgáskorlátozott tanulót a táblával szembe, középre ültetni. (Semmiképpen ne ültessük arra az oldalra, amely a deformitás irányával megegyező, pl. bal oldali bénulásnál ne ültessük az osztályterem bal oldali padsorába, mert a tábla (közép) irányába való odafordulás fokozza a meglévő deformitást.)

Javaslatok a számonkérés módosításához

Mozgáskorlátozott vizsgázó (tanuló) esetén – természetesen csak indokolt esetben és mindig egyéni elbírálás alapján a vizsga időtartamában és a vizsgához rendelt jellemző vizsgatevékenységben részleges módosítások érvényesíthetők.

1. A rendelkezésre álló idő meghosszabbítása

Mozgáskorlátozott vizsgázó (tanuló) esetén bármely típusú (szóbeli, írásbeli, interaktív, gyakorlati) vizsgatevékenységre vonatkozóan a vizsga időtartama megnövelhető.

A több idő adása írásbeli és gyakorlati feladatoknál, írásbeli és szóbeli számonkérésnél minden esetben indokolt a kézsérült, a petyhüdt és görcsös bénulást, valamint a mozgáskoordinációs és kommunikációs zavart mutató tanulók esetében. Bizonyos kórképek és a hozzá tartozó tünetek eleve lelassítják a munkatempót, ami a számonkéréssel járó fokozott stressz hatására még inkább romlik. Görcsös bénulásnál az izomtónus az izgalom, a teljesíteni akarás következtében oly mértékűvé válhat, hogy a sérült ember képtelen a szükséges mozdulat kivitelezésére, vagy éppen a mozgáskoordinációs zavar fokozódik annyira, hogy lehetetlenné teszi a célirányos, összerendezett mozgások kivitelezését, beleértve ebbe a beszédmozgásokat is. A petyhüdt bénulást okozó kórképeknél pedig azért indokolt a hosszabb idő adása, mert a tanulók bénulásuk, az izom gyengesége következtében hamar elfáradnak. Sokszor az egészséges embernek egyáltalán nem megerőltető írómozgások kivitelezése is komoly fizikai megterhelést jelent számukra. A feladatot csak hosszabb-rövidebb pihenőidő beiktatásával tudják teljesíteni, ami mindenképpen többletidőt jelent.

2. A számonkérés formai módosítása

Ha a mozgáskorlátozott vizsgázó (tanuló) kézírása nem elég gyors vagy hatékony, az írásbeli vizsgakövetelményeknek elektronikus eszköz (számítógép) igénybevételével is eleget tehet. Súlyosabb sérüléseknél előfordulhat, hogy nem maga a mozgáskorlátozott személy ír a számítógépen, ő csak diktál az intézmény által kijelölt segítőnek. Ilyen esetekben az intézmény vezetője oktatói javaslatra dönthet az írásbeli vizsga helyett a szóbeli felelet mellett is.

A súlyos kommunikációs zavart mutató hallgatóknál, ahol a beszéd alig-, vagy egyáltalán nem érthető, a szóbeli helyett az írásbeli vizsga, vagy a számítógép használata ajánlott.

A szakmai vizsga követelményeinek teljesítésében érvényesíthető módosításokat, az egyes vizsgarészekre vonatkozóan a vizsgatevékenység megváltoztatásának és a

vizsga-időtartam növelésének lehetőségét az adaptált központi programok tartalmazzák.

Javaslat az időtervben feltüntetett szabad sáv felhasználására

A központi programban megadott tananyagegységek, követelménymodulok és a szakmai követelményeknek megfelelő kompetenciák elsajátításához a mozgáskorlátozott tanulónak esetenként **hosszabb időre**, és **több gyakorlásra** lehet szüksége. A szabad sáv órakerete lehetőséget nyújt az elméleti tananyagegységek vagy gyakorlatok magasabb óraszámban történő teljesítésére, az emelt óraszámban **speciális segítségnyújtás** biztosítására (szomatopedagógia szakos gyógypedagógus és gyógypedagógiai asszisztens közreműködésével). A szabad sáv órakeretében végzett, szakember által támogatott gyakorlás az **egyéni képesség- és készségfejlesztésre** is lehetőséget ad.

Mozgáskorlátozott tanulónál kiemelt jelentősége van az **egészséges életmódra nevelésnek**, a mozgásállapot megőrzésének és további javításának. Az időtervben feltüntetett szabad sávban ezért célszerű **mozgásnevelés** órákat, foglalkozásokat szervezni. A mozgásnevelés sérülésspecifikus módszereket és eszközöket alkalmaz, az akadályozottság korrekciójára és kompenzációjára, fejleszti a motoros képességeket, az egészség megőrzésére és egészséges életmódra nevel. A komplex rehabilitációs folyamaton belül kiemelten segíti a mozgásrehabilitációt.

A mozgásnevelés órák – adott intézményben a szakképzésben részt vevő mozgáskorlátozott tanulók számától, mozgáskárosodásuk típusától függően – egyéni vagy kiscsoportos formában szervezhetők. A mozgásnevelés órák, foglalkozások megtartásához megfelelően felszerelt tornaszoba, vagy tornaterem szükséges. Amennyiben ilyen nem áll rendelkezésre, úgy – szerződéses alapon – más intézmény tornaterme, tornaszobája is igénybe vehető.

A mozgásnevelés órákat lehetőség szerint szomatopedagógia szakos gyógypedagógus látja. el.

VI. Speciális szakiskolai óraterv OKJ szerinti szakképesítés oktatásához

A szakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám 36 héttel	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám 36 héttel	11. évfolyam heti óraszám	11. évfolyam éves óraszám 36 héttel	12. évfolyam heti óraszám	12. évfolyam éves óraszám 32 héttel
Közismeret	10,5	378	11,5	414	10,5	378	10,5	336
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	21	756+70	21	756+105	21	756+105	21	672
Összesen	31,5	1134+70	32,5	1170+105	31,5	1134+105	31,5	1008
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2	72	1,5	54	1,5	54	1,5	48
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1,5	54	2	72	2	72	2	64
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260+70	36	1296+105	35	1260+105	35	1120

A szakképesítés oktatására fordítható idő **3482** óra
(756+70+756+105+756+105+672+54+72+72+64) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai
szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

**A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszám
évfolyamonként szabadsáv nélkül**

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám										
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5										
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										2	
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészettörténet	1			1			1			1	
	Általános néprajz	1			1							
	Rajz gyakorlatok		1			1			2			1
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	1			1			1				
	Népi kézműves vállalkozásismeretek marketing	1			1			1			1	
10692-12 Szőnyegszövés	Szőnyegszövő szakmai ismeretek	2			2			2			2	
	Szőnyegszövő szakmai néprajz	1,5			1			1				

	Szőnyegek szövése gyakorlat		10			11			11			11,5
	Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat		2			2			2			2
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		8	13		7	14		6	15		6,5	14,5
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21		105	21		105	21	

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv-adaptáció szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszama évfolyamonként

Szakmai követelmény-modul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám											Összesen
		9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
1500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	18											18
	Munkavédelmi alapismeretek	4											4
	Munkahelyek kialakítása	4											4
	Munkavégzés személyi feltételei	2											2
	Munkaeszközök biztonsága	2											2
	Munkakörnyezeti hatások	2											2
	Munkavédelmi jogi ismeretek	4											4
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										16		16
	Munkajogi alapismeretek										4		4
	Munkaviszony létesítése										4		4
	Álláskeresés										4		4
	Munkanélküliség										4		4
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.										64		64
	Nyelvtani rendszerezés 1.										10		10

	Nyelvtani rendszerezés 2.									10		10		
	Nyelvi készségfejlesztés									24		24		
	Munkavállalói szókincs									20		20		
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészettörténet	36			36			36			32		140	
	Egyetemes művészet	18			18			18			16		70	
	Magyar művészettörténet	18			18			18			16		70	
	Általános néprajz	36			36								72	
	Tárgyi néprajz	12			12								24	
	Folklór				8								8	
	Ünnepkörök, szokások	12			8								20	
	Tájegységek néprajza	12			8								20	
	Rajz gyakorlat		36			36			72			32	176	
	Színtan		12			6			6				24	
	Ornamentika		6			6			30			10	52	
	Szakrajzi alapismeretek		12			12			18			12	54	
	Térábrázolás		6			12			18			10	46	
	Népi kézműves szakmai alapismeretek	36				36			36				108	
	Mesterségbemutató, vásár	12				12			12				36	
	Szakmai előmenetel	8				8			8				24	
	Zsűriztetés	8				8			8				24	
	Szakmai fórumok	8				8			8				24	
	Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing	36				36			36			32		140
	Népi kézműves	36				36								72

10692-12 Szőnyegszövés	marketing alapjai												
	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek						36			32		68	
	Szőnyegszövő szakmai ismeretek	72		72		72			64		280		
	Textiltörténet	12		12		12			10		46		
	Szövőeszközök típusai	10		10		10			4		34		
	A fonás története, fonószerkezetek	9		9		9			9		36		
	A felvetés története, felvetőszerkezetek	9		9		9			9		36		
	A szövés története, szövőszerkezetek	14		14		14			16		58		
	A textilipar nyersanyagai	12		12		12			12		48		
	Fonalfestés	6		6		6			4		22		
	Szőnyegszövő szakmai néprajz	54		36		36					126		
	Tájégségek gyapjúszövés kultúrája, szőnyegek	27		18		18					63		
	Korok és szőnyegek	27		18		18					63		
	Szőnyegek szövése gyakorlat		360		396		396			368	1520		
	Felvetés		72		36		36			36	180		
	Egyszerű csíkritmusok szövése		216		180		180			188	764		
	Székely festékesek, kilimek szövés technikái		36		144		144			108	432		

	Befejező műveletek		36			36			36			36	144
	Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat		72			72			72			64	280
	Kötéstan		9			9			9			9	36
	Csikritmusok, folyamatos és zárt kompozíciók		9			9			9			9	36
	Festékes szőnyegek kompozíciói, motívumai		18			18			18			18	72
	Mintagyűjtemény, tervdokumentáció készítése, archiválás		36			36			36			28	136
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		288	468		252	504		216	540		208	464	2940
Összes éves/ögy óraszám:		756		70	756	105	756	105	672	3220			
Elméleti óraszámok/aránya		964 /29,9 %											
Gyakorlati óraszámok/aránya		2256/70,1 %											

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.”

A

11500-12 azonosító számú,

**Munkahelyi egészség és biztonság
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú, Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	alapismeretek	kialakítása	személyi feltételei	biztonsága	hatások	ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			

Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselőt						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképeség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1.43. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.

Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.44. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak**1.45. Témakörök****1.45.1. Munkavédelmi alapismeretek****4 óra**

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.45.2. Munkahelyek kialakítása**4 óra**

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelősége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmelegelőzés érdekében

Tűzmelegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat. Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése

Raktározás

Áruk fajtái, raktározás típusai

Munkahelyi rend és hulladékkezelés

Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.45.3. Munkavégzés személyi feltételei

2 óra

A munkavégzés személyi feltételei: jogoszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek

A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.45.4. Munkaeszközök biztonsága

2 óra

Munkaeszközök halmazai

Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.

Munkaeszközök dokumentációi

Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozat, valamint a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok.

Munkaeszközök veszélyessége, eljárások

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei

Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.45.5. Munkakörnyezeti hatások

2 óra

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)

Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei. A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése

A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

1.45.6. Munkavédelmi jogi ismeretek

4 óra

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok

Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma.

Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze.

Munkavédelmi érdekképviselő a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviselőjének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.46. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

-

1.47. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.47.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.47.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)					Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-	bontás	Osztály-	keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek						
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel				x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok						
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x		x			A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei,

					ártalmi
--	--	--	--	--	---------

1.48. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11499-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás II.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	alapismeretek	létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerő piaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzt készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és			x	x

lehetőségei				
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Könyvelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Könyvelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Könyvelvi beszédkésztség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőkésztség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2.13. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.14. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.15. Témakörök**2.15.1. Munkajogi alapismeretek****4 óra**

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás, fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (táv munka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai időnyomunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.15.2. Munkaviszony létesítése**4 óra**

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselő szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.15.3. Álláskeresés

4 óra

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskereső módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresőben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskereső, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.

Munkaerő piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).

Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.15.4. Munkanélküliség

4 óra

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.

Álláskeresői ellátások („passzív eszközök”): álláskeresői járadék és nyugdíj előtti álláskeresői segély. Utazási költségtérítés.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkoztatás célcsoportja, közfoglalkoztatás főbb szabályai

Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.

Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).

Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.

A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskereső tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.16. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

-

2.17. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

2.17.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	megbeszélés		x		
1.3.	vita		x		
1.4.	szemléltetés			x	
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat			x	

2.17.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)					Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-	bontás	Osztály-	keret	

1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.18. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11497-12 azonosító számú,

Foglalkoztatás I.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.			
	rendszerzés I.	rendszerzés II.	készségfejlesztés	szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x	x	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	

TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	

3. 1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.

Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondat szerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés

3.29. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek.

3.30. Témakörök**3.30.1. Nyelvtani rendszerezés 1****10 óra**

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a 3 alapvető időszakra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múlt, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégezendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégezendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértése, valamint a helyes igeidő használatával ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.

A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

3.30.2. Nyelvtani rendszerezés 2**10 óra**

A témakör tananyagaként megfogalmazott nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód, illetve a segédigék (képeség, lehetőség, szükségesség) - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva az a 3 alapvető igeidő, a segédigék által

biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

3.30.3. Nyelvi készségfejlesztés

24 óra

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókinshoz kapcsolódó ismereteit. Az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a cél nyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a cél nyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.30.4. Munkavállalói szókincs

20 óra

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával be tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a cél nyelv országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincsot, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör

tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

3.31. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.32. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.32.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	megbeszélés			x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	kooperatív tanulás		x		
1.5.	szerepjáték		x		
1.6.	házi feladat	x			
1.7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.32.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport	bontás	Osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x				

1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Levéliírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.33. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10681-12 azonosító számú,

**Népi kézműves vállalkozás működtetése
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10681-12 azonosító számú, Népi kézműves vállalkozás működtetése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészet-történet		Általános néprajz				Rajz gyakorlat				Népi kézműves szakmai alapismeretek				Népi kézműves vállalkozásismeret marketing	
	Egyetemes művészettörténet	Magyar művészettörténet	Ókori	Középkor	Újkor	Tajegységek néprajza	18. század	19. század	20. század	Terminológiai	18. század	19. század	20. század	21. század	marketing alapjai	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek
FELADATOK																
Folyamatosan bővíti szakmai művészeti, néprajzi ismereteit	x	x	x	x												
A hagyományos mintakincs alapján az alapanyag, forma, funkció és a díszítmény harmonikus egységét alkalmazva alkot		x	x					x								
Figyelemmel kíséri a kortárs kézművesek tevékenységét		x									x	x	x			
Kialakítja, berendezi műjelét műhelygalériáját					x				x							
Kialakítja és kezeli raktárát															x	x
hagyományőrző rendezvényeket látogat								x								

Mesterség-bemutatót tart, bemutatókon, vásárokon, pályázatokon részt vesz			x		x		x									
Zsúrizteti termékeit, minőségi munkavégzésre törekszik			x													
Tájékozódik szakmai fejlődésének lehetőségéről,- szakmai pályázatok, továbbképzések, szakmai fórumok, érdekképviselői szervezetek – különféle szakmai rangok, címek (Népművészeti Ifjú Mestere, Népi iparművész) megszervezésének módjáról				x		x			x							
Vállalkozást indít és működtet									x					x		
Üzleti tervet készít															x	x
Kiépíti, létrehozza saját arculatát, promóciós anyagokat, céget készít											x		x		x	
Piacutatást végez, meghatározza a célközönséget, kivitelezési koncepciót alakít ki													x			
Kialakítja értékesítési csatornáit													x		x	
Költségkalkulációt, árkalkulációt készít, alapanyag-szükségletet számol, tájékozódik az alapanyag-beszerzés lehetőségeiről													x			
Garanciát vállal munkájára														x		
Gondoskodik a biztonságos raktározásról												x				
Gondoskodik a késztermék csomagolásáról, ellátja a megfelelő információkkal													x	x		

Dokumentálja munkáit (rajzos, műszaki, foto dokumentáció)				x												
Gondoskodik munkavédelmi szabályok betartásáról és baleset megelőzésről			x			x										
Dokumentál, elvégzi/elvégezteti a szükséges adminisztrációt								x	x							
SZAKMAI ISMERETEK																
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	x	x														
A különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, szellemi és tárgyi sajátosságai	x	x														
Népművészet, néprajz alapjai						x										
A művészettörténet stíluskorszakai, szellemi és tárgyi sajátosságai	x							x								
Különböző társadalmi rétegek hagyományos környezete, tárgykultúrájának változásai						x										
Jelentős bemutatók, pályázatok				x		x										
A zsűriztetés lehetőségei				x	x		x									
A műhely, műhelygaléria létrehozásának törvényességi, szakmai szempontja				x	x	x			x							
A műhely, műhelygaléria berendezésének, munkavédelmi, környezetvédelmi, és szakmai, és látványosság szempontjából történő kialakítása					x	x	x									

A raktár kialakítása, működtetése, a raktárkezelés szabályai										x		x					
Vállalkozási formák											x						
A vállalkozás létrehozásának, működtetésének szabályai						x											
Piackutatás és marketing alapjai					x												
Saját promotálás készítése																	
Költségkalkuláció, árképzés				x													
Üzleti terv SWOT analízis készítés																	x
A kivitelezési-és műhelyrajz készítésének alapjai egyezményes jele, pontos használatuk			x	x	x												
A népi kézművesség termékeinek értékesítési formái lehetőségei						x										x	x
Szerzői jog szabályai												x	x				x
Jelentős alkotók kiemelkedő alkotások				x	x											x	x
A szakmai életút lehetőségei, szakmai elismerések					x	x											
Szerszámok, munkaeszközök					x	x											
Alapanyagok és azok beszerzésének lehetőségei					x	x											
Munka-baleset- és tűzvédelem alapjai																x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																	

Olvasott szakmai szöveg megértése, szakmai nyelvezet ismerete	x	x															
Szakmai rajzok, tervek jelzéseinek megértése, követése					x	x											
Szakmai dokumentáció készítésének ismerete																	
Zsűriztetés szabályainak ismeret										x	x						
Bemutatókon való részvétel lehetőségeinek ismerete							x	x									
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																	
Megbízhatóság		x	x	x	x												
Szorgalom	x	x															
Precizitás							x	x									
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																	
Kapcsolatteremtő készség				x	x						x	x	x				
Prezentációs készség	x	x					x				x	x	x				
Konfliktusmegoldó készség						x			x		x		x				
MÓDSZERKOMPETENCIÁK																	
Ismeretek helyükön való alkalmazása	x	x			x										x		x
Tervezés							x	x				x		x	x		
Gyakorlatias feladatértelmezés		x		x		x								x			

4. Művészettörténet tantárgy 140 óra

25.6. A tantárgy tanításának célja

A művészettörténet tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogó képet kapjanak az egyetemes és a magyar művészettörténet legfontosabb korszakairól, ezek művészeti folyamatairól, a legnevesebb alkotókról és a stílustörekvésekről. A szakképzés jellegéből adódóan kiemelt cél az egyes művészettörténeti korszakok iparművészetének bemutatása.

25.7. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek

Földrajzi ismeretek

Irodalom (világirodalom és magyar irodalom)

Ének-zene

Rajz és vizuális kultúra

25.8. Témakörök

25.8.1. Egyetemes művészettörténet

70 óra

A művészet kialakulása, az őskori művészet jellegzetességei

A mágia és a művészet kapcsolata a kőkori művészetben és a mai törzsi kultúrákban

A kézművesség új-kőkori emlékei

Az ókori Egyiptom művészete

Az ókori Mezopotámia művészete

A szkíták művészete

Az ókori görögök művészete

Az ókori Róma művészete

A hunok művészete

A román kor művészete

Gótikus művészet

Reneszánsz művészet

Barokk és rokokó művészet

Klasszicista művészet

A preraffaelita művészet és a tárgy-kultúra megújítása Európában

25.8.2. Magyar művészettörténet

70 óra

A kézművesség ókori és koraközépkori emlékei a Kárpát-medencében. Szkíták, hunok és avarok művészete. A nagyszentmiklósi kincs

A honfoglalás korának művészete

Római kori művészet Magyarországon

Gótikus művészet Magyarországon

Reneszánsz művészet Magyarországon és hatása a népművészetre

1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	Képi információk körében				
3.1.	XY rajz értelmezése	×			
3.2.	XY rajz készítés tárgyról		×		

25.11. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

26. Általános néprajz tantárgy

72 óra

26.1. A tantárgy tanításának célja

Az általános néprajz tantárgy oktatásának a célja, hogy a Népi kézműves szakma szakirányait tanuló diákok átfogó képet kapjanak a magyar néprajztudomány főbb irányairól, a magyar hagyományokról, a magyar paraszti társadalom korabeli életéről. A népi kézműves képzésben tanulók oktatásában kiemelt cél a Kárpát-medence tájegységeinek néprajza, tárgyi és szellemi néprajzáinak megismertetése, az ünnepekörök, szokások elsajátíttatása.

26.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek

Földrajzi ismeretek

Magyar irodalom

Ének-zene

Művészettörténeti ismeretek

26.3. Témakörök

26.3.1. Tárgyi néprajz

24 óra

Település néprajz

Népi építészet

Népi gazdálkodás

Népi táplálkozás

Kézművesség, kézműves szakmák

Népvisélet és hímző kultúra

26.3.2. Folklór

8 óra

Népmesék, mondák, balladák

Népi játékok

Népszokások és költészetük

Népzene

Néptánc

Népi hit és vallásosság

Népi gyógyítás

26.3.3. Ünnepekörök, szokások

20 óra

Tavaszi népszokások

Nyári népszokások

Őszi népszokások

Téli népszokások

Az emberi élet fordulóihoz fűződő népszokások

Gyermek a családban

A játék szerepe a paraszti társadalomban

26.3.4. Tájegységek néprajza

20 óra

A magyarság időbeni és térbeni tagozódása

Szomszédjaink és a hazai nemzetiségek

Dunántúl néprajzi jellemzői

Felföld néprajzi jellemzői

Alföld néprajzi jellemzői

Erdély néprajzi jellemzői

26.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

Könyvtár

Múzeumok néprajzi gyűjteményei

Tájházak, helytörténeti gyűjtemények

26.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

26.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Múzeumi, tájházi tárgyakkal
1.7.	házi feladat	×			Házi dolgozatok, gyűjtés, kutatás

26.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport	bontás	keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			×		

1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			×	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			×	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	×			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	×			
2.2.	Leírás készítése	×			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		×		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	×			
3.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	×			

26.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

27. Rajz gyakorlat tantárgy

176 óra

27.1. A tantárgy tanításának célja

A rajz gyakorlati tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogóan megismerjék, és gyakorlatban alkalmazzák a sík és tér ábrázolási módokat, a szakrajzi alapismereteket, színek szerepét jelentőségét régen és napjainkban, a motívumok, ornamentikák formavilágát, szimbólumát.

27.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Néprajz

Művészettörténet
Történelmi ismeretek
Földrajz

27.3. Témakörök

27.3.1. Színtan

24 óra

A látás idegrendszere, a fény érzékelése

A színkör alkotó elemeinek megismerése, a fő és mellék színek kikeverése, festékek ecsetek használata.

Festékhordozók fajtái, tulajdonságai

Természetes és mesterséges festékek, festő növények földfestékek, kőzetek régi festék alapanyagok

Hideg meleg színek jellemzése fokozatainak keveréssel való alkalmazása.

Komplementer színek jellemzése és azok alkalmazása párosítása

Színharmóniák jellemzése szerkesztése

Színek szimbolikája a népművészetben belül

Szín kontraszt

27.3.2. Ornamentika

52 óra

Ósi jelek jelképek

Geometrikus ornamentikák

Növényi ornamensek

Állati ornamensek

Szkita növényi állati motívumok ornamensek

Honfoglalás kori Hun magyar motívumok ornamensek

Román kori motívumok ornamensek

Görög kori motívumok ornamensek

Gótikus motívumok ornamensek

Reneszánsz motívumok ornamensek

Barokk motívumok ornamensek

Klasszicista motívumok ornamensek

27.3.3. Szakrajzi alapismeretek

54 óra

Szakrajz fajtái

Rajz-eszközök használatuk és karbantartásuk

A rajzlapok méretei keretei feliratmezők

Szabványos vonalfajták és alkalmazásuk

Szabványos betűk írása, a rajzok feliratai

Síkmértani szerkesztések

Méretarányok méretmegadás elemei alkalmazása

Axonometrikus ábrázolás

Metszetek ábrázolása anyagjelölések

Kötési csomópontok ábrázolása

Egyszerű tárgyak szerkezeti ábrázolása A témakör részletes kifejtése

27.3.4. Térábrázolás

46 óra

Perspektivikus térábrázolás törvényei

Látványrajz értelmezése arány, forma alak szempontok alapján

Szögletes testek ábrázolása térben

Íves hengeres testek ábrázolása térben

Sík és térgörbe testek ábrázolása

Szabadkézi rajzolás

Festési technikák alkalmazása

Kollázs-montázs technikák alkalmazása a térábrázolásban

Vizuális jelrendszerek pont, vonal, folt faktúra

Tónusos térábrázolás

Fény-árnyékhatás

Szín és fény viszonyok

27.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Múzeum, tájház, faluház gyűjteménye, természetben rajzolás, tanterem.

27.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

27.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos oktatási módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			×	
1.2.	elbeszélés			×	
1.3.	kiselőadás		×		
1.4.	megbeszélés		×		
1.5.	vita		×		
1.6.	szemléltetés			×	Vetített képek, képes albumok
1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat

tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport	bontás	Osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			×		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel				×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel				×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×				
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok					
2.1.	Írásos elemzések készítése	×				
2.2.	Leírás készítése	×				
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	×				
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×				
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel			×		
3.	Képi információk körében					
3.1.	XY rajz értelmezése	×				
3.2.	XY rajz készítés tárgyról			×		

27.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

28.1. A tantárgy tanításának célja

A népi kézműves szakma szakirányait tanuló fiatalok tájékozottak legyenek azokkal a lehetőségekkel, melyek mentén igényes kézművessé válhatnak. „A népi kultúrában a közösség mindig ellenőrzése alatt tartja a tevékenységet a népművész csak a tradíció ízlésvilágának az ismert jelképrendszer felhasználásával, alkothat” – Tarján Gábor. A jelentős falusi alkotókat nem nevezték népművésznek, azzal becsülték meg munkájukat, hogy a legbecsesebb tárgyak készítésére a specialistákat kérték meg. A kézműves mesterek alkotó munkásságát odafigyelő társadalmi megbecsülés és elismerés övezi. Több lehetőség segíti alkotó útjukat, hagyományápoló, szépet, teremtő műhelymunkájukat.

28.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek

Földrajzi ismeretek

Magyar irodalom

Ének-zene

Művészettörténeti ismeretek

28.3. Témakörök**28.3.1. Mesterségbemutató, vásár****36 óra**

Kiemelkedő bemutatkozási lehetőségek:

Mesterségek Ünnepe (Budapest) - a magyarországi kézművesek legnagyobb országos rendezvénye

Országos Táncház-találkozó és Kirakodóvásár (Budapest) - A NESZ és a Táncház Egyesület közös szervezése

Pünkösdi Sokadalom (Szentendre) - A Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum és a NESZ közös szervezése

Élő Népművészet - A Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Hagyományok Háza és a Népművészeti Egyesületek Szövetsége pályázat és kiállítása

Országos Népi Mesterségek Művészete - a Hagyományok Háza és a Kecskeméti Népi Iparművészeti Gyűjtemény rendezi meg a pályázatot

Országos Textiles Konferencia (Békéscsaba)

Hevesi Országos Szóttas pályázat (Heves)

Országos Ifjúsági Népi Kézműves Pályázat (Debrecen)

AMKA (Magyar Kézművességért Alapítvány) kiállítása, pályázatai

Karácsonyi népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)

Tavaszi Népművészeti vásár (Budapest, Vörösmarty tér)

Népművészeti alkotóházak
Néprajzi műhelyek
Népművészeti műhelyek
Műhelygalériák
Tájházak

28.3.2. Szakmai előmenetel

24 óra

Megismerkedik, hogy a szakmai életút során, milyen elismerési lehetőségek adódnak, mit érhet el tehetséggel, szorgalommal.

Elismerések, kitüntetések:

Népi Iparművész cím (folyamatos zsűriztetés esetén az alkotó kérheti)
Népművészet Ifjú Mestere (pályázható 35 éves korig)
Népművészet Mestere (Életpályát felölelő adható szakmai díj)
Király Zsiga díj (kiváló teljesítményt elismerő szakmai díj)

28.3.3. Zsűriztetés

24 óra

A szakmai fejlődés és az alkotó munka kiteljesedése, amikor a kézműves eljut a tervezésig, saját tervei alapján készíti alkotásait. A mintadarabokat lehetősége van a népi iparművészeti zsűri előtt lektoráltatni, értékelteni.

Az értékelés után zsűri számot kap, mely lehet HA- HB, MA - MB minősítésű. 3 év folyamatos zsűriztetés és megfelelő mennyiségű zsűri szám esetében az alkotó, kérheti a Népi Iparművész címet.

28.3.4. Szakmai fórumok

24 óra

Megismeri azokat a szakmai fórumokat, melyek segítenek a szakma fennmaradásában, gyakorlásában, valamint megtanulja, hogyan kell pályázatokon részt venni, pályázatot írni.

Hagyományok Háza
Népművészeti Egyesületek Szövetsége
Magyar Kereskedelmi és Ipar Kamara
Pályázatok, Konferenciák

28.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

Könyvtár

Múzeumok néprajzi gyűjteményei

Tájházak, helytörténeti gyűjtemények

Zsűri terem

Vásárok

Kiállítások

Műhely galériák

Nyitott műhelyek

28.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

28.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés	x			
1.3.	kiselőadás	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita			x	
1.6	projekt			x	
1.7.	házi feladat	x			

28.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport	bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x				
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel				x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel				x	

1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

28.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

29. Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing tantárgy

140 óra

29.1. A tantárgy tanításának célja

Felkészíteni a tanulókat az önálló vállalkozói tevékenységre, a megfelelő vállalkozói forma kiválasztására, üzleti terv, marketing stratégia készítésére, a vállalkozás, a műhely biztonságos működtetésére.

29.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika

Rajz és vizuális kultúra

29.3. Témakörök

29.3.1. Népi kézműves marketing alapjai

72 óra

Marketing szerepe és fejlődése, a marketing gondolkodáskialakítása.

Piac jellemzői, célpiac meghatározása, célpiachoz igazodó marketingmix kidolgozása.

Fogyasztói magatartás, vásárlói döntést meghatározó tényezők.

Termékpolitika, termékfejlesztés, termékválaszték, termékek márkázása, termékek csomagolása.

Árpolitika céljai, árakat meghatározó tényezők, árképzés folyamata, árkialakítás módszerei, árképzés speciális formái, behatoló ár, bevezető ár, lélektani ár.

Értékesítés politika, értékesítési csatornák, közvetítők funkciói.

Kommunikációs politika, reklám, értékesítés ösztönzés, személyes eladás, propaganda, kiállítások, vásárok, ajándéktárgyak, eladáshelyi reklám, termékkatalógus.

Arculat - logo, cégér, csomagolás, honlap készítése, névjegy, üzlet, nyitott műhely, műhelygaléria kialakítása.

A szekunder és primer piackutatás összehasonlítása, szóbeli és az írásbeli megkérdezés jellemzői, a kérdőív szerkesztés szabályai, kérdőívek feldolgozásának módja, kérdőívek értékelése.

Stratégia típusok, vállalkozás környezetének elemei, versenykörnyezet elemei.

29.3.2. Népi kézműves vállalkozási alapismeretek

68 óra

Vállalkozások lehetséges jogi formáinak megismerése különösen a kisvállalkozásokra jellemző KFT és BT előnyei és hátrányai.

A vállalkozások létrehozásának, és megszűnésének gazdasági, jogi szabályai, felmerülő költségei.

Az egyéni vállalkozás alapításának, működésének feltételei. Egyéni vállalkozót terhelő adók.

Üzlet és műhely, nyitásával, járó jogi és adminisztratív teendők, engedélyek beszerzése.

Alapvető számviteli ismeretek, mérleg és eredmény-kimutatás fogalma, célja.

Bevételek meghatározása, amortizáció jelentése, számítása.

A mérleg tételek és eredmény-kimutatás kategóriáinak meghatározása.

Pénzügyi ismeretek, hitel, kamat, finanszírozás módjai.

Hitelezési eljárás megismerése, hitellel járó költségek és kockázatok.

Adózási alapismeretek, a vállalkozásokat terhelő adók és járulékok.

Alkalmazottal kapcsolatos bejelentési és járulékfizetési kötelezettség.

Az üzleti terv fejezeteinek megismerése, induló vállalkozáshoz üzleti terv készítése.

Költségszámítás, önköltségszámítás, árképzés.

Általános forgalmi adó mértéke, számítása.

Fogyasztóvédelmi alapismeretek, a gyártó, a kereskedő felelőssége, a termékekre vonatkozó szavatossági jog jelentése.

Ellenőrző hatóságok szerepe:

Országos Munkavédelmi Felügyelőség,

Nemzeti Adó és Vámhivatal ellenőrzési területei.

29.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, műhelygalériák.

29.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

29.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos oktatási módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	elbeszélés			x	
1.3.	kiselőadás			x	
1.4.	megbeszélés			x	
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés			x	Vetített képek

1.7.	házi feladat	×			írásbeli feladat, házi dolgozat
------	--------------	---	--	--	---------------------------------

29.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport	Bontás	Csoport	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása				×	
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel				×	
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel				×	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	×				
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok					
2.1.	Írásos elemzések készítése	×				
2.2.	Leírás készítése	×				
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	×				
2.4.	Tesztfeladat megoldása	×				
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel			×		
3.	Képi információk körében					
3.1.	Képes illusztrációk mesterségbemutatókról			×	×	
3.2.	Képes illusztrációk logókról, mesterek promociós anyagairól, honlapok			×	×	

29.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10692-12 azonosító számú,

Szőnyegszövés

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10692-12 azonosító számú, Szőnyegszövés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10692-12 Szőnyegszövés	Szőnyegszövő szakmai ismeretek							Szőnyeg szövő szakmai néprajz		Szőnyegek szövése gyakorlat				Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat			
								kultúrája, szőnyegei		tervezés	Egyszerű csikinnusok szövése	Szekély testekesen, kinniek szövés technikái	Pergely minták	Kötés	Csikinnusok, irányított és zárt kompozíciók	Testekesen szövöttek kompozíciói, mintái	tervdokumentáció készítése, archiválás
FELADATOK																	
Folyamatosan bővíti szakmai, néprajzi ismereteit	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A textil kultúra néprajzi és szakmai hagyományainak figyelembevételével a szőnyegszövés elméleti anyaga birtokában,								x	x	x	x	x	x		x	x	x

dolgozik																	
Megtervezi a munkafolyamatokat			x	x							x	x					
Berendezzi a műhelyét		x	x	x	x	x	x			x	x	x	x				
Beszerzi az eszközöket, kéziszerszámokat, alapanyagokat		x	x	x	x	x	x										
Forrásanyagot gyűjt, mintagyűjteményt készít	x						x	x	x					x	x	x	x
Megtervezi/tervezteti a szőnyeget, értelmezi a tervet, látványtervet, szakrajzot készít, megtervezi a szövés technikát	x	x			x	x								x	x	x	x
Kiválasztja, kiszámolja szükséges láncfonal mennyiséget,							x										
Szövő kereten-, állványon elkészíti a felvetést		x		x	x	x				x				x			
A szövőszékhez, felveti/felvetteti a láncot		x		x	x	x				x				x			
A szövőszéken befűzi a nyüstökbe és a bordába a láncfonalat	x	x		x	x	x				x							
Kiválasztja és előkészíti a vetülékfonalat	x	x	x		x	x					x	x		x	x	x	x
Az állványt / szövőszéket szövésindításhoz működőképessé teszi										x							
Próbaszövést végez											x	x					x
Törekszik minőségi munkavégzésre							x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Megszövi a munkadarabot										x	x	x				x	
Festéseket, szőnyeget, csörgéket, pokrócféléket, tarisznyákat és										x	x	x	x				

egyéb gyapjúból, kenderből, rongyból készült textíliákat sző																		
Adjusztálja a nyersterméket														x				
Csomagolja, értékesíti a készterméket														x				
Dokumentál														x				x
Betartja a munkavédelmi előírásokat										x	x	x	x	x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK																		
Szőnyegek és a szövés kultúrtörténetének, szakmai és néprajzi hagyományainak tudatos használata (egyetemes és magyar)	x							x	x									
Szőnyegkészítés műveleti, kivitelezési sorrendjének ismerete és betartása										x	x	x	x	x	x	x	x	x
Fonás eszközeinek, fejlődéstörténete			x															
Felvetés eszközeinek, fejlődéstörténete	x		x							x								
Szővés eszközeinek, fejlődéstörténete	x	x		x								x	x					
Szővés alapanyaga, a természetes alapanyagok tudatos használata						x	x	x	x									
Festékes szőnyegek minta-, szín- és kompozíciós variációi, alkalmazásuk	x				x		x	x	x			x	x		x	x	x	
Festékes szőnyeg szövés technikáinak, technológiai használata								x	x			x	x			x	x	
Kárpát-medence, a gyimesi-, moldvai csángók, és bukovinai székelyek gyapjúszővő kultúrája	x				x		x	x	x			x	x			x	x	

Kárpát-medencében, valamint a gyimesi-, moldvai csángóknál és a Bukovinában használt szövés technikák	x				x		x	x	x		x	x			x	x	
Tervek és műhelyrajzok megértése és értelmezése							x							x	x	x	x
Szőnyegszövés technikáinak alkalmazása											x	x			x	x	
Szőnyegek alkalmazható mintakincsek felhasználása	x						x	x	x		x	x			x	x	x
Szőnyegek szövés technológiái, alkalmazásuk	x							x	x		x	x		x	x	x	
Végző adjusztálás módjai alkalmazásuk													x				
Csomagolás, a terméken elhelyezendő információ ismerete, használta													x				
Szővő szakma jeles képviselőinek munkásságának	x						x	x	x								
SZAKMAI KÉSZSÉGEK																	
Eszközök karbantartása, balesetvédelem	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	
Szővő eszközök működtetése										x	x	x	x	x			
Alapanyagok felismerése, értelemszerű használata						x				x	x	x	x		x		
Technikák felismerése, alkalmazása								x	x	x	x	x	x		x		
Tervek értelmezése, utasítások megértése, pontos követése														x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK																	
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Monotónia túrás								x			x	x	x	x		x	
Szorgalom, igyekezet								x		x	x			x			
TÁRSAS KOMPETENCIÁK																	
Motiválhatóság								x		x	x	x	x	x			
Visszacsatolási készség	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x
Irányíthatóság										x	x	x	x		x	x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK																	
Ismeretek helyükön való alkalmazása	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kontroll (ellenőrző képesség)									x	x	x	x	x		x	x	x
Módszeres munkavégzés								x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

30.1. A tantárgy tanításának célja

A szövött-anyagok készítése fejlődéstörténetének megismertetése, a fonás, felvetés, szövés munkaműveleteinek és eszközeiknek története.

A tantárgy célja, hogy a tanulók koronként egymáshoz viszonyítva ismerjék meg a szövőszakma jelentős területeinek a fejlődését a történelmi idők során. Mely alapanyagból, milyen eszközzel fontak, ehhez a fonalhoz/cérnához, mely felvetési és szövési mód-, szövő szerkezet tartozott adott korban, adott földrajzi területen, milyen terméket szőttek, mivel színezték hogyan díszítették, mire használták.

Ismeretek elsajátítása a kilim szőnyegek szövéséről, kiemelten a magyar nyelvterület szőnyegei, az erdélyi festékesek, csángó szőnyegek valamint a nomád szőnyegek.

30.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelemi-, földrajzi-, néprajzi-, művészettörténeti-, biológiai-, kémia-, fizikai ismeretek

30.3. Témakörök**30.3.1. Textiltörténet****46 óra**

A legfőbb jelek, összefüggések felismertetése, térben és időben. A szőnyegszövés elterjedésének földrajzi és történeti, időbeni megjelenése. A szövőszakma jelentős területeinek a fejlődése a történelmi idők során. Mely alapanyagból, milyen eszközzel fontak, ehhez a fonalhoz/cérnához, mely felvetési és szövési mód-, szövő szerkezet tartozott adott korban, adott földrajzi területen, milyen terméket szőttek, mivel színezték hogyan díszítették, mire használták.

Ismeretek elsajátítása a kilim szőnyegek szövéséről, kiemelten a magyar nyelvterület szőnyegei, az erdélyi festékesek, csángó szőnyegek valamint a nomád szőnyegek. A szőnyegek típusai, mintázata, színei, szövéstechnikái, jellemző használata. Hasonlóságok és különbségek.

30.3.2. Szövőeszközök típusa**34 óra**

A szövéshez szükséges munkaműveleteknek és szerszámainak rendszerbe foglalt bemutatása, felsorolása, csoportosítása.

30.3.3. A fonás története, fonószerkezetek**36 óra**

A növényi és az állati eredetű textil alapanyagok fonása és az azokhoz szükséges szerkezetek. A fonalak készítésének módjai és lehetőségei, az őskortól kezdve, a mai manufaktúráig. A törő, tiloló, bontó, fésülő-kártoló

eszközök és gépek, az orsó, guzsaly, rokkák, kézi vezérlésű fonógépek, kisipari fonógépek, melyekkel a ma használatos szövőfonalak készülnek.

30.3.4. A felvetés története, felvetőszerkezetek **36 óra**

A különböző alapanyagú fonalak és cérnák felvetéshez való előkészítése, (motollálás, csévézés, cérnázás). A különböző felvető szerkezetek és működésük, alkalmazásuk lehetőségei. A legkülönbözőbb szövő szerkezetekre való felvetések, az őskortól kezdve, a mai manufaktúrákig, a madzagszövőtől, és karmantyúbabától a kereteken át, a függőleges és vízszintes szövőszékekig.

30.3.5. A szövés története, szövőszerkezetek **58 óra**

Az őskortól kezdve a ma is használatos szövő szerkezetekig a szőnyegszövésre alkalmas szerkezetek fejlődéstörténete, működése és alkalmazhatósága.

30.3.6. A textilipar nyersanyagai **48 óra**

A szőnyegszövés alapanyagainak és segédanyagainak rendszerezése, táblázat. A szövéshez használható természetes alapanyagok útja a szövésig, kiemelten a növényi eredetű, és állati eredetű szálak anyagok. A szálak anyagok fizikai és kémiai tulajdonságai, felhasználásának lehetőségei. A fonalak finomsági számozása. Különböző fonal és cérna minőségek. Sodratos. Cérnázás, cérna típusok. A szőnyegek funkcióhoz illő alapanyagai.

30.3.7. Fonalfestés **22 óra**

A fonalak és cérnák színezésének története, lehetőségei.

Természetes és mesterséges színezékek.

A fonalfestés módja, festőnövényekkel.

A festéshez használatos vegyszerek és azok munka és balesetvédelme.

30.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, tanműhely

30.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

- Mintagyűjtemény készítése,
- Régi erdélyi szőnyegek tanulmányozása (alapanyag, szövéstechnika, szín, kompozíció, lánc és vetülék minőség, egy cm-re eső szálak száma)
- Régi szőnyegek/ szőnyeg részletek, lehető leghitelesebb lemásolása
- Festőnövények gyűjtése, és felhasználása
- Mintadarabok készítése különféle szövő eszközökön.

9.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

sor-	Alkalmazott oktatási	Tanulói tevékenység	Alkalmazandó eszközök és
------	----------------------	---------------------	--------------------------

szám	módszer	szervezési kerete			felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Makettek: fonó szerkezetek, felvető szerkezetek, szövő szerkezetek
1.2.	kiselőadás		x	x	
1.3.	megbeszélés	x	x	x	
1.4.	szemléltetés			x	
1.5.	műhelylátogatás			x	
1.6.	képek, filmek vetítése			x	Számítógép, projektor

9.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor- szá m	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Információ feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeret-alkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

3.	Képi információk körében				
3.1.	szerkezetek működését ábrázoló rajzok értelmezése	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése műhelylátogatásról	x			
4.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban, felkészülés után	x	x		
4.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Információk rendszerezése mozaik feladattal		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Munka megfigyelés adott szempontok alapján	x		x	
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Feladattal vezetett szerkeztelemzés	x	x	x	
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
8.2.	Anyagminták azonosítása	x	x	x	Mintagyűjtemény
8.3.	Tárgyminták azonosítása	x	x	x	Mintagyűjtemény

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXCV. törvény 54.§ (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Szőnyegszövő szakmai néprajz tantárgy

126 óra

10. 1. A tantárgy tanításának célja

A néprajz tantárgy oktatásának célja, hogy a Népi kézműves szakos diákok átfogó képet kapjanak az egyetemes és a magyar szakmai néprajz legfontosabb korszakairól, a legfontosabb néprajzi tájegységek gyapjúszővő kultúrájáról, a legnevesebb műhelyekről, és alkotókról. A szakképzés jellegéből adódóan kiemelt cél az egyes népművészeti, népi iparművészeti stílusok, műhelyek, korszakok bemutatása.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi-, földrajzi ismeretek, művészettörténet.

10.3. Témakörök

10.3.1. Tájegységek gyapjúszővés kultúrája, szőnyegek

63 óra

A szőnyegek szövéseinek jelentős területei, jellemző szőnyegek, gyapjú szőttek

A magyar nyelvterület gyapjúszővő kultúrája

Erdély szőnyegek,

Székelyföld festékesei

Csángó szőnyegek és szőttek

Bukovinai festékesek

Délvidék szőnyegek

10.3.2. Korok és szőnyegek

63 óra

Régi korok szőnyegek

Csomózott és kilim szőnyegek

Gyapjú szőnyegek, szőttek, festékesek

Csergék

Kender szőnyegek

Rongy-szőnyegek

XIX. század vége – XX. század első fele szőnyegek, szövő műhelyei Erdélyben

Háziipari mozgalom

Torontáli szőnyegek,

Háziipari szövetkezetek szőnyegek,

Huszka József gyűjteménye, (1909.) Visky Károly rajzai a festékes szőnyegekről

XX. század 2. felének festékesei Erdélyben

Kortárs népművészet

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, tanműhely, múzeumok

10.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

10.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	Mintagyűjtemények
1.2.	kiselőadás		x	x	
1.3.	megbeszélés	x	x	x	
1.4.	szemléltetés			x	
1.5.	műhelylátogatás			x	
1.16.	képek, filmek vetítése			x	Számítógép, projektor

10.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Információ feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeret-alkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			

2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	Ábrázoló rajzok értelmezése	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése műhelylátogatásról	x			
4.42.	Esemény helyszíni értékelése szóban, felkészülés után	x	x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Információk rendszerezése mozaik feladattal		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
8.2.	Anyagminták azonosítása	x	x	x	Mintagyűjtemény
8.3.	Tárgyminták azonosítása	x	x	x	Mintagyűjtemény

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXCV. törvény 54.§ (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Szőnyegek szövése gyakorlat tantárgy

1520 óra

11.1. A tantárgy tanításának célja

A szőnyegszövés technikáinak és munkamódszereinek elsajátítása, begyakorlása, vizsgadarabok megszövése.

Szövő szerkezetek működtetése, karbantartása

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

11.3. Témakörök

11.3.1. Felvetés

180 óra

Az elméletben tanultak alkalmazása, a gyakorlatban.

A megtervezettek szerint, a kiválasztott szövő szerkezetre való felvetés.

Keretek, állványok felvetése.

Szövőszékekre, a láncfonalak előkészítése, szövőszék lánchengerének elkészítése, nyüstbe, bordába fűzés, előszövés készítése

11.3.2. Egyszerű csíkritmusok szövése

764 óra

A szövés munkaműveleteinek elsajátítása, egyszerű mintázat segítségével.

A szőnyegek párhuzamosságának, szélek épségének és szépségének begyakorlása.

11.3.3. Székely festékesek, kilimek szövés technikái

432 óra

A tanult szövés technikák, szövés módok gyakorlatban való alkalmazása.

Falvédók, ágytakarók, szőnyegek szövése

11.3.4. Befejező művelete

144 óra

A szövőkeretekről, szövőszékekről lekerülő félkész/nyers-áru piacképesé tétele. A két darabban szövött szőnyegek összevarrása.

Szálvégek eldolgozása, vasalás, gőzölés.

Mérés után címkézés, használati utasítás (textil kresz csatolása), csomagolás, adminisztráció, értékesítésig raktározás.

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanműhely

11.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

11.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	

1.1.	magyarázat			x	Az SZVK-ban megadott eszközjegyzék
1.2.	megbeszélés	x	x	x	
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	műhelylátogatás			x	
1.5.	képek, filmek vetítése			x	

11.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				Az SZVK-ban megadott teljes eszközjegyzék
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Információ feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeret-alkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	szerkezetek működését ábrázoló rajzok értelmezése	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése műhelylátogatásról	x			
4.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban,	x	x		

	felkészülés után				
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Munka megfigyelés adott szempontok alapján	x		x	
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Feladattal vezetett szerkezelelemzés	x	x	x	
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXC. törvény 54.§ (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat tantárgy

280 óra

12.1. A tantárgy tanításának célja

Az elsajátított szakrajzi ismeretek alkalmazása. A szőnyegek kivitelezhetőségének, használhatóságának, valamint néprajzi és esztétikai megfelelésének megtervezése. A tervek kivitelezésének módjai és lehetőségeinek elsajátítása. A festékesek kompozíciós szabályainak és alap motívumainak alkalmazása. Vázlatok készítése, részletrajzok, technikai tervek rajzai, leírásai. Megtervezi a szőnyegen alkalmazható szövés technikákat, lánc és vetülékfonalak minőségét, színét, sűrűségét, mennyiségét. Kötéstervet készít, színtervet készít, látványtervet készít. Elkészíti a műhelyrajzot és leírást. Mintagyűjtemény készítése. Rajzok segítségével a festékes szőnyegek arányrendszerének elsajátítása. Szín tanulmányok.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajzi-, néprajzi ismeretek

12.3. Témakörök

12.3.1. Kötéstan

36 óra

A szövetek kötésének alap ismeretei, a lánc és vetülékfonalak kereszteződésének lehetőségei.

Alapfogalmak: kötésrajz részei, lánc kötéspon, vetülék kötéspon ábrázolása, mintaelem, raport.

Alapkötések és az abból levezetett kötések.

Gyapjú szőttek kötésének lehetőségei.

Csergék, táblás szőttek.

12.3.2. Csíkritmusok, folyamatos és zárt kompozíciók

36 óra

A gyapjú szőttek egyik fontos mintázási lehetősége, a csíkritmus, és a különböző méretű rácsos (kockás) szőttek.

A festékesek, és más kilim szőnyegek forma és szín kompozíciói.

12.3.3. Festékes szőnyegek kompozíció, motívumai

72 óra

A szőnyegszövő szakma legfontosabb tananyaga a erdélyi festékes szőnyegek tanulmányozása.

A festékes szőnyegek típusai, szövés technikái, színei, színekompóziói, szövetszerkezete, lánc és vetülék fonalai, szövet sűrűsége, minősége, a festékesek különböző mintái, motívumai, és azok alkalmazása, szövés technikái

12.3.4. Mintagyűjtemény, tervdokumentáció készítése, archiválás

136 óra

A festékes szőnyegek mintáinak, arányrendszerének elsajátítása, a minták és szőnyegek rajzolása segítségével.

Régi, és mai alkotók szőnyegeinek, azok mintáinak és szövés technikáinak lerajzolása.

Fotó dokumentáció.

Az elkészült szőnyegek terveinek és fonalmintáinak, fotó dokumentumainak valamint az anyagbeszerzés lehetőségeinek összegyűjtése, a későbbi kivitelezhetőség igényével. Archiválás, raktározás.

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem, tanműhely

12.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

12.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sor-szám	Alkalmazott oktatási módszer	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	

1.2.	megbeszélés	x	x	x	Mintagyűjtemény
1.3.	szemléltetés			x	
1.4.	műhelylátogatás			x	
1.5.	képek, filmek vetítése			x	

12.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.2.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Információ feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	vázlatrajzok, látványrajzok értelmezése	x	x		Mintagyűjtemény, rajzasztal
3.2.	műhelyrajz készítése leírásból	x	x		
3.3.	rajz készítése tárgyról	x			
3.4.	rajz kiegészítés	x			
4.	Komplex információk körében				

4.1.	Esetleírás készítése műhelylátogatásról	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Információk rendszerezése mozaik feladattal		x		
5.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Munka megfigyelés adott szempontok alapján	x		x	

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXCV. törvény 54.§ (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

Összefüggő szakmai gyakorlat

Négyévfolyamos oktatás közismereti képzéssel

1/9. évfolyamot követően 70 óra

2/10. évfolyamot követően 105 óra

3/11. évfolyamot követően 105 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Szakmai követelménymodulok	Tantárgyak/Témakörök
10681 – 12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Rajz gyakorlat
	Színtan
	Ornamentika
	Szakrajzi alapismeretek
	Térábrázolás
10692-12 Szőnyegszövés	Szőnyegek szövése gyakorlat
	Felvetés
	Egyszerű csíkritmusok szövése
	Székely festékesek, kilimek szövéstechnikái
	Befejező műveletek
	Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlatok
	Kötéstan

	Csík ritmusok, folyamatos és zárt kompozíciók
	Festékes szőnyegek kompozíciói, motívumai
	Mintagyűjtemény, tervdokumentáció készítése, archiválás

10681 – 12 Népi kézműves vállalkozás működtetése szakmai követelménymodul

Rajz gyakorlat tantárgy

Témakörök

Színtan

A látás idegrendszere, a fény érzékelése

A színek alkotó elemeinek megismerése, a fő és mellék színek kikeverése, festékek ecsetek használata.

Festékfajták fajtái, tulajdonságai

Természetes és mesterséges festékek, festő növények földfestékek, kőzetek régi festék alapanyagok

Hideg meleg színek jellemzése fokozatainak keveréssel való alkalmazása.

Komplementer színek jellemzése és azok alkalmazása párosítása

Színharmóniák jellemzése szerkesztése

Színek szimbolikája a népművészetben belül

Szín kontraszt

Ornamentika

Ósi jelek jelképek

Geometrikus ornamentikák

Növényi ornamensek

Állati ornamensek

Szkíta növényi állati motívumok ornamensek

Honfoglalás kori Hun magyar motívumok ornamensek

Román kori motívumok ornamensek

Görög kori motívumok ornamensek

Gótikus motívumok ornamensek

Reneszánsz motívumok ornamensek

Barokk motívumok ornamensek

Klasszicista motívumok ornamensek

Szakrajzi alapismeretek

Szakrajz fajtái

Rajz-eszközök használatuk és karbantartásuk

A rajzlapok méretei keretei feliratmezők

Szabványos vonalfajták és alkalmazásuk

Szabványos betűk írása, a rajzok feliratai

Síkmértani szerkesztések

Méretarányok méretmegadás elemei alkalmazása

Axonometrikus ábrázolás

Metszetek ábrázolása anyagjelölések

Kötési csomópontok ábrázolása

Egyszerű tárgyak szerkezeti ábrázolása A témakör részletes kifejtése

Térábrázolás

Perspektivikus térábrázolás törvényei

Látványrajz értelmezése arány, forma alak szempontok alapján

Szögletes testek ábrázolása térben

Íves hengeres testek ábrázolása térben

Sík és térgörbe testek ábrázolása

Szabadkézi rajzolás

Festési technikák alkalmazása

Kollázs-montázs technikák alkalmazása a térábrázolásban

Vizuális jelrendszerek pont, vonal, folt faktúra

Tónusos térábrázolás

Fény-árnyékhatás

Szín és fény viszonyok

10692-12 Szőnyegszövés szakmai követelménymodul

Szőnyegek szövése gyakorlat tantárgy

Témakörök

Felvetés

Az elméletben tanultak alkalmazása, a gyakorlatban.

A megtervezettek szerint, a kiválasztott szövő szerkezetre való felvetés.
Keretek, állványok felvetése.

Szövőszékekre, a láncfonalak előkészítése, szövőszék lánchengerének
elkészítése, nyüstbe, bordába fűzés, előszövés készítése.

Egyszerű csíkritmusok szövése

A szövés munkaműveleteinek elsajátítása, egyszerű mintázat segítségével.

A szőnyegek párhuzamosságának, szélek épségének és szépségének begyakorlása.

Székely festékesek, kilimek szövés technikái

A tanult szövés technikák, szövésmódok gyakorlatban való alkalmazása.

Falvédők, ágytakarók, szőnyegek szövése.

Befejező művelete

A szövőkeretekről, szövőszékekről lekerülő félkész/nyers-áru piacképesévé tétele.

A két darabban szövött szőnyegek összevarrása.

Szálvégek eldolgozása, vasalás, gőzölés.

Mérés után címkézés, használati utasítás (textil kresz csatolása), csomagolás, adminisztráció, értékesítésig raktározás.

Szőnyegszövő szakmai rajz gyakorlat tantárgy

Témakörök

Kötéstan

A szövetek kötésének alap ismeretei, a lánc és vetülékfonalak kereszteződésének lehetőségei.

Alapfogalmak: kötésrajz részei, lánc kötéspontra, vetülék kötéspontra ábrázolása, mintaelem, raport.

Alapkötések és az abból levezetett kötések.

Gyapjú szőttések kötésének lehetőségei.

Csergék, táblás szőttesek.

Csíkritmusok, folyamatos és zárt kompozíciók

A gyapjú szőttesek egyik fontos mintázási lehetősége, a csíkritmus, és a különböző méretű rácsos (kockás) szőttesek.

A festékesek, és más kilim szőnyegek forma és szín kompozíciói.

Festékes szőnyegek kompozíció, motívumai

A szőnyegszövő szakma legfontosabb tananyaga, az erdélyi festékes szőnyegek tanulmányozása.

A festékes szőnyegek típusai, szövés technikái, színei, színekompozíciói, szövetszerkezete, lánc és vetülék fonalai, szövet sűrűsége, minősége, a festékesek különböző mintái, motívumai, és azok alkalmazása, szövés technikái

Mintagyűjtemény, tervdokumentáció készítése, archiválás

A festékes szőnyegek mintáinak, arányrendszerének elsajátítása, a minták és szőnyegek rajzolása segítségével.

Régi, és mai alkotók szőnyegeinek, azok mintáinak és szövés technikáinak lerajzolása.

Fotó dokumentáció.

Az elkészült szőnyegek terveinek és fonalmintáinak, fotó dokumentumainak valamint az anyagbeszerzés lehetőségeinek összegyűjtése, a későbbi kivitelezhetőség igényével.

Archiválás, raktározás.

